ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ,

ΗΤΟΙ

ΠΕΡΙΛΥΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑ ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡ. ΠΑΓΟΥ,
ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΕΝ ΝΑΥΠΛ.
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΤΩΝ ΕΦΕΤΩΝ.

ΥΠΟ

Ν. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ,
Δικηγόρου,

ΕΚΔΟΘΕΙΣΑ ΔΕ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΛΕΩΝΙΔΑ Λ. ΣΓΟΥΤΑ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Α.—ΑΠΑΛ.

ΑΘΗΝΗΣιν,

1846.

Colligendae autem sunt regulae non tantum notae et vulgatae, sed et aliae magis subtiles et reconditae, quae ex legum, et rerum judicatarum harmonia extrahi possint.

Bacon de just. univers. aph. 82.

Ἡ ὠφέλεια, τὴν ὁποίαν ὑπόσχεται ἡ συλλογὴ τῶν ἑρμηνειῶν, ὅσας τὰ ἀνώτερα δικαστήρια καθιέρωσαν, εἶναι ἀναντίῤῥητος. Αἱ ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων ἔχουσιν ὁμολογουμένως μεγίστην ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἐπιστήμην, καὶ ὅλοι οἱ νομογνώμονες παραδέχονται, ὅτι πρὸς πλήρη κατάληψιν ταύτης, εἶναι ἀναγκαία καὶ ἡ σπουδὴ τῶν γεγονότων καὶ ειδικοτήτων.

Ὁ εὐκλεὴς τῆς Γερμανίας νομοδιδάσκαλος, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιστημονικὴ ἱκανότης διέσχισε τὸν πέπλον, ὅς τις περιεκάλυπτε τὰ κεκρυμμένα μυστήρια τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου, ἔγραφε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν· « ceux que la science passionne le plus, trouvent parfois dans l'étude d'une espèce, le meilleur des enseignemens, et parviennent à une vivacité d'intuition que les livres et leurs propres réflexions n'avaient pu leur donner . . . . Le théoricien parfait serait celui qui aurait, pour vivifier sa théorie, une expérience complète de la vie réelle, et qui embrasserait d'un coup d'œil toutes les combinaisons de rapports entre les mœurs, la religion, la politique et l'économie politique.

Ἄλλος πρὸ τοῦ Savigny ἔξοχος ἀνὴρ, ὁ Βάκων, τὸν ὁποῖον ἀπαντῶμεν εἰς ἕκαστον ἐπιστημονικῆς προόδου βῆμα ὡς στύλον φαεινὸν, ἔλεγεν, ὅτι ἡ ἀκριβὴς συλλογὴ τῆς νομολογίας εἶναι τὸ ἀσφαλέστερον μέσον πρὸς ἑρμηνείαν τῶν νόμων. (ἴδε ἀφορ. 82). Τέλος πάντων διάσημοι τῆς Γαλλίας νομογνώμονες ἠσχολήθησαν ἀνενδότως, ἐκδίδοντες τὰς ἀποφάσεις τῶν Δικαστηρίων τοῦ τόπου των, καὶ τὸ ἔργον των συνετέλεσεν ὄχι ὀλίγον εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν Δικαστηρίων. Ἂν δὲ ἦτον ἐπιτετραμμένον νὰ συγκρίνωμεν τὰ μικρὰ μὲ τὰ μεγάλα, ἠθέλαμεν εἴπει, ὅτι καὶ ἡ προκηρυττομένη συλλογὴ θέλει παράξει καρποὺς ὠφελείας.

Ἡ συλλογὴ αὕτη περιέχει τὰ κυριώτερα ζητήματα, ὅσα ἐλύθησαν ἀπὸ τῆς συστάσεως τῶν Δικαστηρίων α.) παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1842. β.) παρὰ τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν μέ-

χρι τέλους τοῦ ἔτους **1842**. γ΄.) παρὰ τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν· ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον τοῦτο Δικαστήριον παρατηρῶ, ὅτι ἡ προκηρυττομένη συλλογὴ περιλαμβάνει τὰ παρ᾽ αὐτοῦ λυθέντα ζητήματα, ὅσα περιέχονται εἰς τὴν ἐν Ναυπλίῳ ἐκδιδομένην νομικὴν ἐφημερίδα μέχρι τέλους τοῦ ἔτους **1843**. Εἴς τινας περιπτώσεις συμπεριέλαβον εἰς τὴν συλλογὴν ταύτην καὶ ἀποφάσεις τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν.

Ἡ τάξις, τὴν ὁποίαν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο ἠκολούθησα, εἶναι ἁπλουστάτη, κύριον σκοπὸν ἔχουσα τὴν ἄνευ κόπου καὶ δυσκολιῶν εὕρεσιν τῶν ζητημάτων, ὅσα ἐλύθησαν μέχρι τῶν ἀνωτέρω μνημονευθεισῶν ἐποχῶν. Διὰ τοῦτο τὰ αὐτὰ ζητήματα κατέταξα πολλάκις, μεθ᾽ ὅσης οἷόν τε τῆς ἀκριβείας, ὑπὸ διαφόρους λέξεις, προσπαθήσας νὰ περιέχωσιν αἱ περιλήψεις τῶν αἰτιολογιῶν τῶν ἀποφάσεων ὅλα τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα, ὅσα εἰσὶν ἀναγκαῖα, διὰ νὰ καταστήσωσιν εὔληπτον τὴν ἑρμηνείαν τοῦ νόμου καὶ σαφῆ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, αἱ δὲ ὑπάρχουσαι παραπομπαὶ θέλουν ἀναπληροῖ, χρείας τυχούσης, πᾶσαν ἔλλειψιν. Ἐνίοτε παραπέμπω καὶ εἰς νομοδιδασκάλους καὶ εἰς τὴν Γαλλικὴν νομολογίαν.

Τὸ ἔργον τοῦτο ἦτο βεβαίως ἐπιδεκτικὸν τελειοποιήσεως, ἀλλ᾽ ἐλπίζω, ὅτι καὶ οὕτως ἔχον θέλει κατασταθῆ χρήσιμον καὶ ὠφέλιμον εἰς τοὺς περὶ τὰ δικαστικὰ ἀσχολουμένους.

Ἀρχίζων δὲ ἤδη τὴν τύπωσιν, θέλω κοινοποιήσει ἐν καιρῷ τὰ περαιτέρω, διαβεβαιῶν τοὺς ἀναγνώστας, ὅτι προπαρασκευάζω τὴν συνέχειαν τῆς προκειμένης συλλογῆς, εὐχόμενος πρὸ πάντων νὰ ἴδω ἐπιτυχεστέραν τὴν σύνθεσιν τῶν δικαστηρίων, διότι μάλιστα, κατὰ τὸν Πλάτωνα, παῦλαν ἕξουσι κακῶν αἱ πόλεις, ὅταν εἰς ταυτὸ δύναμίς τε καὶ φρόνησις ἔκ τινος τύχης χρηστῆς ἀπαντήσῃ μετὰ δικαιοσύνης, τὴν ὁποίαν κατὰ μέγα μέρος δὲν ἐγγυᾶται εἰμὴ ἀνεπηρέαστος καὶ ἀμερόληπτος ἐκλογὴ τοῦ ἀπαιτουμένου προσωπικοῦ. — Ἡ συνέχεια θέλει δημοσιευθῆ ἐν εἴδει παραρτήματος τῆς Θέμιδος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **10** Ἰουνίου **1845**.

Ν. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ

ΗΤΟΙ

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΗ

ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΕΝ ΝΑΥΠΛΙΩι ΕΦΕΤΩΝ.

Ὑπὸ Ν. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ Δικηγόρου.

ΑΓΙΟΣ ΤΑΦΟΣ. (Βλ. νομιμοποίησις).

ΑΓΝΟΙΑ ΝΟΜΟΥ.

Ὁσάκις πληρωμαὶ, γενόμεναι ἀπὸ κατωτέρας ἀρχὰς, ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν ἀνωτέρων, πρέπει ἀναγκαίως ὁ ἐνεργήσας τὴν πληρωμὴν ὑπάλληλος νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν μὴ ἐγκριθεισῶν ποσοτήτων· διότι ἄλλως ἤθελεν ἀνατραπῆ τὸ λογιστικὸν σύστημα καὶ ἤθελαν κινδυνεύσει τὰ συμφέροντα τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων· ἐκ τούτου μάλιστα ἤθελε προκύψει καὶ παραβίασις τοῦ κανόνος, κατὰ τὸν ὁποῖον κανεὶς δὲν πρέπει νὰ γίνηται πλουσιώτερος ἐκ τῆς ἑτέρου ζημίας· ἡ ἄγνοια δὲ τοῦ νόμου δὲν ἔχει χώραν, ὅταν κατωτέρα τὶς ἀρχὴ πληρόνῃ ἔνταλμα, ἐκδοθὲν ἀπὸ ἀνωτέραν, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάρχει ἔλλειψις προσόντος τινὸς τῆς ἰσχύος αὐτοῦ· ἀλλ' ὅμως καὶ ἐπὶ ὑποθέσει, ὅτι ἔλαβε χώραν ἄγνοια τοῦ νόμου, αὕτη (νομ. 7. 8 Πανδ de jur. et facti ignor.) δὲν δύναται νὰ βλάψῃ ἐκείνους, οἵτινες ζητοῦσι νὰ ἀποφύγωσι ζημίαν τινά· οὗτοι μάλιστα ἔχουν, κατὰ τὸν §. 6. τίτλ. 28 βιβλ. γ' τῶν ἰνστιτούτων, τὸ δικαίωμα τῆς ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς τοῦ μὴ ὀφειλομένου.

Ἀπόφ. 150 τῆς 15 Δεκεμ. 1837 τοῦ Α. Π. (νομολ. τ. 3 σελ. 13).

ΑΓΟΡΟΠΩΛΗΣΙΑ. (Ἴδε συμβόλαια.—ἐντολή).

§ 1—2. *Πῶς τελειοποιεῖται τὸ συνάλλαγμα;*
§ 3. *Ὑποχρεώσεις τῶν συναλλαττομένων μερῶν.*
§ 4. *Περὶ διαῤῥήξεως τοῦ συναλλάγματος ἕνεκεν ἐλαχίστου τιμήματος ἢ ἐλαττωμάτων τοῦ πράγματος.*
§ 5. *Περὶ τῆς καλῆς ἢ κακῆς πίστεως καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων της.*
§ 6. *Περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσιως τῶν γειτόνων.*
§ 7. *Περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως τῶν συγγενῶν.*
§ 8. *Περὶ πωλήσεως ὀρφανικῶν κτημάτων.*
§ 9. *Περὶ πωλήσεως προικῴων κτημάτων.*
§ 10. *Ποῖα κτήματα θεωροῦνται ὡς προικῷα;*
§ 11 *καὶ* 13. *Ἀγωγαί· ἐκνίκησις· διάφορα.*
§ 12. *Περὶ ἀγορᾶς ἐπιδίκων κτημάτων.*
§ 13. *Περὶ ἁρμοδιότητος τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς εἰς αγοροπωλησίας.*
§ 14. *Ἁρμοδιότης τῶν τακτικῶν, ἐμπορικῶν καὶ διοικ. δικ. εἰς ἀγοροπωλησίας.*
§ 15. *Περὶ ἐθνικῶν κτημάτων.*

Περίληψις ἑκάστου παραγράφου.

§ 1.

1. Ἰσχὺς τῶν τουρκικῶν ταπίων.
2. Τὸ ταπίον, κατὰ τὸ Τουρκ. Δίκαιον, εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον εἰς τὰς ἀγοροπωλησίας;
3. Μονομερὲς πωλητήριον ἔγγραφον ὑποχρεόνει τὸν ἀγοραστὴν, ὅταν οὗτος συναινέσῃ.
4. Μονομερὴς τῆς πωλήσεως ὑπόσχεσις εἶναι ἀνίσχυρος.
5. α 6. Ἐπὶ τῆς ἐγγράφως γενομένης πράσεως καὶ ἀγοροπωλησίας, τὸ τέλειον οὐχ ἑτέρως προσγίνεται, εἰμὴ καὶ τὰ συμβόλαια ὑπογράφωσι.
6. Εἰς τὰς ἐμπορικὰς πωλήσεις δὲν ἀπαιτοῦνται διπλᾶ ἔγγραφα· ἔννοια τοῦ ἄρθρου 109 τοῦ Ἐμπ. Νόμου.

§. 2.

7. Διὰ νὰ συστηθῇ ἀγοροπωλησία, ἀπαιτεῖται συναίνεσις, ἀντικείμενον καὶ τίμημα· συμπληροῦται δὲ διὰ τῆς παραδόσεως.
8. Ἐκείνη ἡ ἀγωγὴ κυροῦται, ἥτις συνοδεύεται καὶ μὲ τὴν κατοχήν.—Διπλαῖ πωλήσεις.
9. 10. Παράδοσις δι' ἐπιδείξεως ἢ καταμετρήσεως τοῦ κτήματος.
11. Ὁ περὶ παραδόσεως ἰσχυρισμὸς εἶναι ἀντικείμενον ἀποδείξεως.

12. Τουρκικὸν δίκαιον· ἄδεια σπαΐδων.
13. Μετὰ τὴν παράδοσιν ὀφείλονται τόκοι διὰ τὸ ὀφειλόμενον τίμημα.
14. Ὑπάρχει ἔθιμον ἐν Τήνῳ, καθ' ὃ ἡ παράδοσις δὲν ἀπαιτεῖται;
15. 16. Ὁ ἀγοραστής, διὰ νὰ κινήσῃ τὴν πραγματικὴν κατὰ τρίτων ἀγωγήν, πρέπει νὰ ἐγένετο παράδοσις.
17. Ὁ ἀγοράσας κτῆμά τι, ἔχει δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἄρσιν τῆς γενομένης ἐπ' αὐτοῦ κατασχέσεως καὶ πρὸ τῆς παραδόσεως;
18. Ὁ ἀγοραστὴς δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν παράδοσιν τοῦ κτήματος παρά τινος κατέχοντος αὐτὸ ἐν ὀνόματι τοῦ πωλητοῦ;
18 (β). Ἡ παράδοσις δίδει δικαίωμα κυριότητος, ὅταν ὑπάρχῃ καὶ τίτλος.

§ 3.

19. Κανεὶς δὲν δύναται νὰ παραιτηθῇ μονομερῶς ἀπὸ τὸ συνάλλαγμα· ἐπιτρέπεται δὲ ἀγωγὴ κατὰ τοῦ βραδύνοντος ἢ ἀρνουμένου τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἑαυτοῦ ὑποσχέσεως, τῆς ὁποίας ἡ μὴ ἐκπλήρωσις δὲν εἶναι λόγος διαλύσεως.
20. Ἡ ἀναβολὴ τῆς παραδόσεως συνεπάγει ἀποζημιώσεις; Διὰ νὰ κατασταθῇ ὁ ὀφειλέτης ὑπερήμερος, ἀπαιτεῖται κλῆσις;
21. Τὸ συνάλλαγμα δὲν ἀνατρέπεται ἐκ τῆς μὴ παραδόσεως τοῦ τιμήματος ἢ τοῦ πράγματος, καθὼς οὔτε ἀνατρέπεται διὰ μόνης τῆς περὶ ἐκνικήσεως ἀγωγῆς. Ἐγγύησις ὀφειλομένη παρὰ τῶν πωλητῶν.
22. 23. Ἡ βραδύτης περὶ τὴν παραλαβὴν τοῦ πράγματος ποῖον ἀποτέλεσμα ἔχει;
24. Ὁ ἀναχωρῶν τοῦ συναλλάγματος εἰμὲν ὁ ἀγοραστὴς εἴη[1], ἀπόλλυσι τὸν ἀῤῥαβῶνα, εἰ δὲ ὁ πράτης, τὸ διπλοῦν παρέχειν ἀναγκάζεται· τόκοι.
25. Ὑπάρχοντος διαλυτικοῦ ὅρου, ὁ πωλητὴς ζητῶν τὴν διάλυσιν τῆς πράσεως κερδίζει τὸ καταβληθὲν τίμημα.

§ 4.

26. Διάῤῥηξις τοῦ συναλλάγματος ἕνεκα ζημίας λαμβάνει χώραν καὶ ἐπὶ ἀγορᾶς κληρονομίας.
27. Διάῤῥηξις ἀγορᾶς ἕνεκεν ἐλαττώματος τινός· τίς κάμνει τὰ ἔξοδα τῆς παραλαβῆς τοῦ πράγματος, διαλυομένης τῆς ἀγορᾶς;
28. Ἔννοια τοῦ νόμου, ὅστις ἀφορᾷ τὴν ἀκύρωσιν πωλήσεως δι' ἐλάχιστον τίμημα.
29. Βλάβη τοῦ πωληθέντος κτήματος ἐπιγιγνομένη μετὰ τὴν ἀγοράν, ἀλλὰ πρὸ τῆς παραδόσεως.
30. Περίπτωσις ἐλαττώσεως ἢ παραμορφώσεως τοῦ πωληθέντος.
31. Ἐντὸς τετραετίας πρέπει νὰ κινῆται ἡ περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγὴ ἕνεκεν ἐλαχίστου τιμήματος.
32. Ἀνακάλυψις ἐλαττωμάτων μετὰ τὴν πώλησιν. Πότε θεωρεῖται ἔκπτωτος τῆς ἀγωγῆς ὁ ἀγοραστής;

§ 5.

33. 35. 36. 38. Ἡ κακὴ πίστις ἄρχεται ἀφ' ἧς ὁ κατέχων γνωρίσῃ, ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀλλότριον. Διαμαρτυρία· ἔξωσις· δόλος· ἀγωγή.
34. 37. Δὲν εἶναι κακῆς πίστεως ὁ ἀγοράσας παρ' ἀνθρώπου ἔχοντος τίτλον· εἶναι δὲ κακῆς πίστεως οἱ ἀγοράζοντες ἀπὸ ἀνίκανον πρόσωπον.
39. Ὁ καλῆς πίστεως νομεὺς ἀποκτᾷ τὴν κυριότητα τῶν καρπῶν ἅμα ἐκπεσόντων ἢ συγκομισθέντων.

40 Δεν εἶναι κακῆς πίστεως οἱ ἀγοράζοντες ἐπὶ δημοπρασίας.

41. Ἀγοροπωλησία ἡρπαγμένου ἀλλοτρίου πράγματος ἐν γνώσει ἀμφοτέρων τῶν συναλλαττομένων.

42. Ὅταν τὶς πωλήσῃ ἐν κακῇ πίστει ἀλλότριον πρᾶγμα, ὁ ἀγοραστὴς δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν περὶ τοῦ διαφέροντος· ἐκνίκησις.

§ 6.

43. 44. 46. 55. Οἱ θέλοντες νὰ κάμωσι χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως τί πρέπει νὰ καταβάλωσι;

45. Ἂν δὲν καταβάλωσιν ὅ,τι ἀπαιτεῖται, ἡ ἀγωγὴ ἀποῤῥίπτεται.

47. Τὰ πρωτόκολλα δὲν ἐπέφεραν μεταβολήν τινα εἰς τὸν νόμον αὐτόν.

48. Ὑπῆρχεν ἐν Ἀθήναις, ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ γείτονες ἐπροτιμῶντο.

49. Ἡ περὶ προτιμήσεως ἀγωγὴ κινεῖται κατὰ τοῦ κατόχου.

50. 52. Οἱ γείτονες δύνανται, μὴ προφωνούμενοι, νὰ κινήσωσι τὴν περ προτιμήσεως ἀγωγὴν ἐντὸς δεκαετίας. Προφωνούμενοι δὲ καὶ βραδύνοντες κηρύττονται ἔκπτωτοι τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ.

51. Οἱ περὶ προτιμήσεως νόμοι δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ ἀγοροπωλησιῶν λαβουσῶν χώραν ἐν καιρῷ καταστροφῆς.

53. Πότε θεωρεῖται ὡς λαβοῦσα χώραν ἡ προφώνησις;

54. Προαπαιτεῖται ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ;

55. Τί γίνεται, ὅταν ὑπάρχωσι πλείονες γείτονες;

55 (β). Αἱ περὶ δικαιώματος προτιμ. ἀποφ. ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν.

§ 7.

56. 57. 59. Εἰς ποίους συγγενεῖς χορηγεῖται τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως;

58. Τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶναι πραγματικόν;

60. Ὁ ἀγοράσας ἐπίκοινον κτῆμα εἶναι ὑπόχρεος νὰ τὸ παραχωρήσῃ εἰς τὸν προτιμώμενον συγγενῆ. — Ὁμοδικία.

60 (β). Ἔθιμον ἐν Σύρῳ.

§ 8.

61. Οι ἐπίτροποι ἔχουν ἀνάγκην ἀδείας πρὸς ἐκποίησιν ἀκινήτου ὀρφανικοῦ κτήματος.

62. Ἄλλως ὑπάρχει ἀκυρότης.

63. Οἱ ἀνήλικες δὲν δύνανται νὰ ἐκποιήσωσι τὰ ἀκίνητα κτήματά των ἐνηλικιότης.

64. Τῆς ὑπάρξεως ἐναντίου ἐθίμου ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόδειξις;

§ 9.

65. Πᾶσα πώλησις προικῴου ἀκινήτου κτήματος εἶναι ἄκυρος. Δόλος.

66. Ἡ ἐκ τῆς πωλήσεως προικῴου ἀκινήτου κτήματος πηγάζουσα ἀγωγὴ ὑπὸ ποίου πρέπει νὰ κινῆται;

§ 10.

67. Τὰ κτήματα, ὅσα ἀγοράζονται διὰ προικῴων χρημάτων, καθίσταντα προικῷα;

68. 69. Κτήματα ἀγοραζόμενα ὑπὸ τῶν γυναικῶν. Μουκιανὸν δόγμα.

69. Ἀγοροπωλησία μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἐπιτρέπεται;

§ 11.

70. Ὁ ἀντιποιούμενος τὸ τίμημα τοῦ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντος δῆθεν κτή-

ματος δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, εἰς ὃν παρ' ἄλλου τινὸς ἐπωλήθη;

71. Ὁ ἐπίτροπος ὑπόκειται εἰς προσωπικὰς ἀποζημιώσεις;

72. Ὁ ὑποχρεωθεὶς προσωπικῶς ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν ἕνεκεν ἐκνικήσεως.

73. 74. Συγχωρεῖται ἡ ἐκνίκησις κτήματος ἰδιώτου συναλλαξαμένου μὲ τὸ δημόσιον;

75. 76. Ἡ ἐγγύησις ἕνεκεν ἐκνικήσεως πότε παύει; τρίτου ἀνακοπή.

§ 12.

77. Ἡ ἀγορὰ ἐπιδίκων κτημάτων ἀπαγορεύεται.

78. Ὁ λόγος, ὅτι ἠγοράσθη ἐπίδικον κτῆμα, δὲν δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Α. Π.

79. Καινοτομίαι καὶ μεταβολαί, ἑπομένως καὶ ἡ πώλησις, ἀπαγορεύονται μετὰ τὴν ἀγωγήν.

§ 13.

80. Ἡ ἀγωγὴ πρέπει νὰ κινῆται κατὰ τοῦ πωλήσαντος κληρονομικόν τι κτῆμα ἢ κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ;

81. Ὁ συγκληρονόμος ἔχει πραγματικὴν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἀγοράσαντος ἰδίκτητον κτῆμα.

82. Ὁ συγκοινωνὸς πότε θεωρεῖται ὡς συναινέσας εἰς τὴν πώλησιν τοῦ μέρους του;

83. Ὁ σιωπῶν, ἐνῷ βλέπει τὸ κτῆμά του πωλούμενον, θεωρεῖται ὡς συναινέσας;

§ 14. 15.

84. 85. Ποῖαι ὑποθέσεις ὑπάγονται εἰς τὴν Μικτὴν Ἐπιτροπήν;

86—88. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια ἢ εἰς τὰ διοικητικά;

89. Διαφοραὶ ἀφορῶσαι ἀγορὰν κινητῶν μοναστηριακῶν πραγμάτων.

90 Διαφοραὶ ἑνωμέναι περὶ παραδόσεως τοῦ κτήματος κατὰ τοῦ πωλητοῦ καὶ τοῦ κατέχοντος εἰς ποῖον τὴν κατοικίαν ὑπάγονται;

91. 92. Διαφοραὶ περὶ ἀγορῶν ἐπὶ σκοπῷ μεταπωλήσεως ὑπάγονται εἰς τὰ ἐμπορ.— ἅμαξαι· ἀδαμάντιναι πέτραι.

§ 16.

93. 94. Τὰ δικαστήρια κρίνουσιν, ἂν καλῶς ἀνεγνωρίσθησαν ὡς ἰδιόκτητα κτήματα, θεωρούμενα ὡς ἐθνικά;

§. 1.

Πῶς τελειοποιεῖται τὸ συνάλλαγμα; ἔγγραφα.

1. Κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν δίκαιον τὰ ταπία δὲν ἔχουσι τοιαύτην ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ προσώπου ἐκείνου, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἐξεδίδοντο, ὥστε νὰ μὴν ἦναι συγκεχωρημένη ἡ ἐξέτασις τῆς πηγῆς τοῦ δικαιώματος τούτου· (ἴδε κατωτ. §. 12).

Ἀποφ. 1535 τῆς 12 Μαρτίου 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

2. Κατὰ τὸ τουρκικὸν δίκαιον τὸ ταπίον ἦτον ἀπολύτως ἀναγκαῖον, διὰ νὰ κατέχωσι νομίμως οἱ ἀγορασταὶ τὰς ἀγορασθείσας γαίας. (ἴδε κατωτ. §. 12).

Ἀποφ. Α. Π· 20 τῆς 20 Ἰουν. 1841. (σελ. 216 τῆς σειρᾶς τοῦ 1841).

3. Ἡ περίστασις, ὅτι πωλητήριόν τι ἐγένετο μονομερῶς ἀπὸ τὸν πωλητὴν, δύναται νὰ καταστήσῃ τὸ ἔγγραφον τοῦτο, (ὡς πρὸς τὴν ὁμολογηθεῖσαν μὲν ἐν αὐτῷ παρὰ τοῦ πωλητοῦ, ἀλλ' ἐμπράκτως μὴ ἀληθῆ καταβολὴν τοῦ τιμήματος) ἀνίσχυρον πρὸς ὑποχρέωσιν τῶν ἀντιδίκων εἰς τὴν καταβολὴν ταύτην, ἐὰν δι' ἄλλων ἀποδείξεων δὲν βεβαιοῦται ἡ περὶ αὐτῶν συναίνεσις καὶ παραδοχὴ ὡς πρὸς τὸ συνάλλαγμα τῆς πωλήσεως. Ὅταν ὅμως ὁ πρὸς ὃν ἐγένετο ἡ πώλησις ἐζήτησε διὰ δικαστηρίου τὴν ἐκκένωσιν π. χ. τῆς οἰκίας, ποιήσας χρῆσιν τοῦ πωλητηρίου, ἕπεται, ὅτι συνήνεσεν εἰς τὴν ἀγοροπωλησίαν καὶ ὡς πρὸς τὸ τίμημα. (Ἁρμ· ἀρ. 1. βιβλ. γ'. τίτλ. γ'.) ἀπόφ. τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 2511.)

4. Ἡ ὑπόσχεσις πωλήσεως δὲν ἔχει ἰσχὺν μήτε ὡς ἁπλῆ ὑπόσχεσις, ἂν δὲν συνοδεύηται ἀπὸ τὴν τῆς ἀγορᾶς. Ὅθεν ἡ μονομερὴς τῆς πωλήσεως ὑπόσχεσις εἶναι ἄκυρος. (Νομολογία Γαλλικὴ Νομικῆς σελ. 984).

5. Κατὰ τὸν ἰσχύοντα νόμον (Ἁρμ. βιβλ. γ'. τίτλῳ τρίτῳ § 2) ἐπὶ τῆς ἐγγράφως γενομένης πράσεως καὶ ἀγορασίας, τὸ τέλειον οὐχ ἑτέρως προσγίνεται, εἰμὴ καὶ τὰ συμβόλαια συγγραφῶσι καὶ παρὰ τοῦ πιπράσκοντος ὑπογραφῶσιν· ὅταν λοιπὸν ἦναι παραδεδεγμένον, ὅτι ἡ πώλησις ἔμελλε νὰ γίνῃ δι' ἐγγράφου συμβολαίου, ἡ εἰς πᾶσαν πώλησιν ἀναγκαία συναίνεσις τῶν μερῶν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀληθῶς τετελεσμένη, ἐὰν ἐγένετο τὸ πωλητήριον· ἀλλ' ἂν τὸ σχεδιασθὲν δὲν ὑπεγράφη παρὰ τῶν μερῶν, τὸ συνάλλαγμα δὲν εἶναι τέλειον.

Ἀπόφ. Α. Π. 134 τῆς 28 Ὀκτωβρ. 1837. (Νομολ. σελ. 133 τόμ. β'.)

5. (β') Ὁσάκις οἱ διάδικοι ἀποφασίσωσι νὰ συντάξωσιν ἔγγραφον

πωλητήριον, ἡ ἀκυρότης τοῦ ἐγγράφου, κατὰ τὸν νόμον 6 τοῦ κώδηκος de fide instrumentorum, συνεπιφέρει καὶ τὴν ἀκυρότητα τῆς πωλήσεως, ἀλλ' ὁ νόμος οὗτος δὲν ἐφαρμόζεται, ὅταν τὸ δικαστήριον δὲν θεωρήσῃ ἄκυρον τὴν πώλησιν.

Ἀπόφ. Α. Π. τῆς 16 Φεβρ. 1842 (σελ. 23 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

6. Μολονότι οἱ σχολιασταὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου ἀπεφάνθησαν, ὅτι εἰς τὰς ἐμπορικὰς πωλήσεις, κατὰ τὸ ἀρθ. 109, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνωνται ἔγγραφα διπλᾶ, δὲν ἐννοοῦν ὅμως μὲ τοῦτο, ὅτι τὸ διαλαμβάνον ἀμοιβαίας μελλούσας ἐνοχὰς διμερὲς ἔγγραφον ἰσχύει μὲ μίαν μόνην ὑπογραφὴν, ἀλλ' ἀπεναντίας κρίνουν, ὅτι αἱ δύο ὑπογραφαὶ ἀπαιτοῦνται βεβαίως, διὰ νὰ φέρῃ τελείαν ἀπόδειξιν τὸ ἔγγραφον, ἐὰν ἐκ τούτου προράγωνται ἀξιώσεις. (Pard. § 245) τὸ ἄρθ. δὲ 109 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ἀφορᾷ τοὺς τρόπους τῆς ἀποδείξεως, καὶ τὸ δικαστήριον δύναται νὰ διατάξῃ τὴν συμπλήρωσιν ταύτης.

Ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλ. Ἐφετῶν τοῦ ἔτους 1835 (Νομικ. σελ. 3241).

§. 2.

Ὑποχρεώσεις τῶν συναλλαττομένων. Παράδοσις.

7. Κατὰ τὰς Γενικὰς Ἀρχὰς τοῦ Δικαίου, διὰ νὰ συστηθῇ ἀγοροπωλησία, ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχωσι συναίνεσις τῶν μερῶν, ἀντικείμενον καὶ τίμημα· ἡ ἀγοροπωλησία δὲ δὲν ἐκπληροῦται καὶ δὲν συμπληροῦται ἄλλως εἰμὴ διὰ τῆς παραδόσεως, ἥτις μεταβιβάζει τὴν κυριότητα τοῦ πωλουμένου εἰς τὸν ἀγοραστὴν, διότι ἄνευ ταύτης δὲν δύναται οὗτος νὰ θεωρηθῇ ὡς κύριος τοῦ πωληθέντος. (Ἁρμ. Βιβλίον τρίτον, τίτλος τρίτος, νόμ. 12 καὶ 13).

Ἀπόφ. τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλ. Ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 842).

8. Κατὰ τοὺς Αὐτοκρατορικοὺς νόμους ἐκείνη ἡ ἀγωγὴ κυροῦται, ἥτις συνοδεύεται καὶ μὲ τὴν κατοχὴν τοῦ πράγματος, δυνάμει τῆς ἀρχῆς, ὅτι ἡ κυριότης τῶν πραγμάτων δὲν μεταβιβάζεται διὰ μόνης τῆς συμφωνίας, ἀλλὰ διὰ τῆς παραδόσεως αὐτῶν, ἥτις ὑποτίθεται πραγματοποιημένη, ὅταν ὁ ἀγοραστὴς κατέχῃ προηγουμένως αὐτὰ ἐπ' ἄλλῳ λόγῳ· ὅταν λοιπὸν τὸ αὐτὸ κτῆμα ἐπωλήθη εἰς δύο, ἀγοραστὴς τέλειος θεωρεῖται ὁ λαβὼν τὴν κατοχὴν, ὁ δὲ ἕτερος δύναται νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν ἀπὸ τὸν πωλητήν.— ἴδε κατωτέρω § 70.

Ἀπόφ. τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. Ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 594).

9. Κατὰ τὸν νόμον I. § 21 καὶ 18 § 2 τοῦ βιβλ. 41, τίτλ. 2 τῶν Πανδ. ἡ παράδοσις τῶν ἀκινήτων θεωρεῖται ὡς τετελεσμένη,

ἐὰν ὁ μὲν πωλητὴς ἐπιδείξῃ τὸ πωληθὲν εἰς τὸν ἀγοραστὴν, οὗτος δὲ μὲ διάνοιαν τοῦ νὰ γίνῃ κύριος παρατηρήσῃ τοῦτο.

'Απόφ. τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν [Νομ. σελ. 2837].

10. Ἡ ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου γενομένη καταμέτρησις λόγῳ παραχωρήσεως, καὶ ἡ ἐπὶ τῶν κτημάτων παρουσία τοῦ ἀγοραστοῦ κατὰ τὴν καταμέτρησιν ταύτην, τότε μόνον δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τακτικὴ παράδοσις, ὅταν τὸ δημόσιον, κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, κατεῖχε τὰ κτήματα ἢ κατείχοντο ταῦτα παρ' ἄλλου τινὸς ἐν ὀνόματι τοῦ δημοσίου· ὅταν δὲ τὸ δημόσιον δὲν εἶχε τοιαύτην κατοχὴν, ὁ ἀγοραστὴς, διὰ νὰ προτείνῃ τὴν ἐπὶ τῶν κτημάτων τούτων ἥσυχον διακατοχήν του, πρέπει νὰ παρέλθῃ χρόνος εἰς ἀφ' ἧς οὗτος τὸ κατέσχε, καὶ μόνον ἐκ μόνης τῆς παρελεύσεως τοῦ ἑνὸς χρόνου συντεκμαίρεται ἡ μὴ ὕπαρξις ἄλλου κατόχου.

'Απόφ. τῆς 14 'Ιουνίου 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν [Νομ. σελ. 2125].

11. Κατὰ τὰ 172, 244, 248, 250 καὶ 256 ἄρθρα τῆς Πολ. Δικονομίας ὁσάκις πρὸς ὑποστήριξιν αἰτήσεως διαδίκου τινὸς ἐπροτάθησαν πραγματικὰ περιστατικὰ, ἔχοντα ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν δίκην, ὀφείλει τὸ δικαστήριον καὶ αὐτεπαγγέλτως νὰ ἐπιβάλῃ τὴν ἀπόδειξιν αὐτῶν· ὅταν λοιπὸν ἰσχυρίζηταί τις, ὅτι μετὰ τὴν ἀγορὰν ἔλαβε τὰ κτήματα εἰς τὴν κατοχήν του, τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ διατάξῃ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου.

'Απ. Α. Π. τῆς 2 'Απριλ. 1842 [σελ. 43 τῆς σειρᾶς τοῦ 1842]

12 Κατὰ τὸ τουρκικὸν δίκαιον πρὸς απόκτησιν τῆς κυριότητος ἀπαιτεῖτο καὶ ἡ ἄδεια τοῦ κυρίου τῆς γῆς ἢ τῶν σπαΐδων. Νομικῆς σελ. 3239 (ἴδε ἀνωτ. § 1, 2.)

13 Ὁ ἀγοράζων, ἀφ' ἧς στιγμῆς παραλάβῃ τὸ πρᾶγμα, χρεωστεῖ τόκους διὰ τὸ μὴ καταβληθὲν τίμημα, εἴτε κατέστη ὑπερήμερος, εἴτε ὄχι. (Ἁρμ. τίτλ. γ'. 49.—νόμ. 23 § 10 Πανδ. περὶ ἀγωγ.) ἴδε τόκοι.

'Απόφ. τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικ. σελ. 3241.)

14. Ὑπάρχει ἔθιμον ἐν Τήνῳ, καθ' ὃ ἡ κυριότης τοῦ ἀκινήτου μεταβιβάζεται μόνον διὰ τῆς συμφωνίας τῆς ἀγοροπωλησίας καὶ ἄνευ τῆς παραδόσεως. Δυνάμει τοῦ ἐθίμου αὐτοῦ δύναται ὁ ἀγοραστὴς νὰ τὸ διεκδικήσῃ καὶ κατὰ τοῦ νεωτέρου ἀγοραστοῦ.. ἴδε ἔθιμον.

'Απόφ. 2,070 τῆς 24 'Οκτωβρίου 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.
'Απόφ. 1949 τῆς 27 Μαΐου 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

15. Κατὰ τὸν νόμον 13 τοῦ τίτλου γ'. τοῦ βιβλ. γ' τοῦ Ἁρμ.

οὐχ ἀπὸ τοῦ συμφώνου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς παραδόσεως γίνεται κύριος ὁ ἀγοραστής· διὰ νὰ δύναται δὲ νὰ κινῇ κατὰ τρίτων τὴν πραγματικὴν περὶ διεκδικήσεως ἀγωγὴν, πρέπει νὰ ἐγένετο παράδοσις. Ἴδε κατωτ. § 80,

'Απόφ. 1960 τῆς 1 'Ιουλίου 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

16. Διὰ τῆς πωλήσεως, τὴν ὁποίαν ὁ πρῶτος ἀγοραστὴς ἔκαμεν εἰς τὸν νέον ἀγοραστὴν, μεταβιβάζει εἰς τοῦτον ὅλα τὰ δικαιώματά του· ἑπομένως ἡ αἴτησις τοῦ νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ κατέχων εἰς τὴν παραδοσιν τῶν ἀγορασθέντων κτημάτων εἶναι νόμιμος, καθὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἐδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ ὁ πρῶτος ἀγοραστής.

'Απόφ. 1582 τῆς 10 Μαΐου 1840 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

17. Ὁ ἰσχυριζόμενος, ὅτι ἠγόρασε κτῆμά τι ἀπὸ τὸν νόμιμον αὐτοῦ κύριον, ἔχει δικαίωμα, καὶ ἄνευ τῆς παραδόσεως τοῦ πωληθέντος εἰς αὐτὸν κτήματος, νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐνεργηθείσης κατασχέσεως ἐπὶ κτήματος πρὸ τῆς κατασχέσεως εἰς αὐτὸν πωληθέντος, καθότι εἶχε δικαίωμα νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν ὀφειλέτην πωλητὴν εἰς παράδοσιν τούτου κατὰ προτίμησιν παντὸς ἄλλου προσπαθοῦντος νὰ ἀποκτήσῃ πραγματικὰ ἐπ' αὐτοῦ δικαιώματα.

'Απόφ. 1606 τῆς 7 'Ιουνίου 1840 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

18. Ὁ ἀγοραστὴς ἀκινήτου τινὸς κτήματος, προτοῦ νὰ λάβῃ τὴν κατοχήν του, δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν παράδοσίν του παρὰ τοῦ κατέχοντος αὐτὸ ἐν ὀνόματι τοῦ πωλητοῦ. Ἴδε κατωτ. § 80· Ἴδε καὶ τὴν λέξιν ἀγωγή.

'Απόφ. 1893 τῆς 25 'Απριλίου 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

18. (6') Ἡ παράδοσις, κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, τότε μόνον δύναται νὰ μεταβιβάσῃ τὴν κυριότητα εἰς τὸν διεκδικοῦντα, ὅταν συνοδεύηται καὶ μὲ τίτλον παράγοντα ὑπὲρ αὐτοῦ ἀγωγὴν πρὸς ἀπόκτησιν τῆς κυριότητος.

'Απόφ. τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικῆς σελίδ. 2957).

§ 3.

Ὑποχρεώσεις τῶν συναλλαττομένων· βραδύτης· κίνδυνος.

19. Κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον (νόμ. 3 C. de resc. vend.-(4. 44) νόμ. 2 C. quando liceat ab empt. disc. (4. 45)—νόμ. 5 C. de oblig. act. (4. 10) ὑπάρχοντος συναλλάγματος, τὸ ὁποῖον φέρει ὅλους τοὺς ἀπαιτουμένους εἰς τὸ νὰ λογίζηται ἰσχυρὸν χαρακτῆρας, κανεὶς δὲν δύναται νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ αὐτὸ μονομερῶς, καὶ ἂν ὁ ἕτερος δὲν ἐξεπλήρωσεν εἰσέτι τὴν ἐνοχήν του π. χ. διότι δὲν ἔγεινεν ἐγκαίρως ἡ

ΑΓΟΡΟΠΩΛΗΣΙΑ. (Ἴδε συμβόλαια.—ἐντολή).

Περίληψις ἑκάστου παραγράφου.

§ 1.

1. Ἰσχὺς τῶν τουρκικῶν ταπίων.
2. Τὸ ταπίον, κατὰ τὸ Τουρκ. Δίκαιον, εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον εἰς τὰς ἀγοροπωλησίας;
3. Μονομερὲς πωλητήριον ἔγγραφον ὑποχρεόνει τὸν ἀγοραστὴν, ὅταν οὗτος συναινέσῃ.
4. Μονομερὴς τῆς πωλήσεως ὑπόσχεσις εἶναι ἀνίσχυρος.
5. α 6. Ἐπὶ τῆς ἐγγράφως γενομένης πράσεως καὶ ἀγοροπωλησίας, τὸ τέλειον οὐχ ἑτέρως προσγίνεται, εἰμὴ καὶ τὰ συμβόλαια ὑπογραφῶσι.
6. Εἰς τὰς ἐμπορικὰς πωλήσεις δὲν ἀπαιτοῦνται διπλᾶ ἔγγραφα· ἔννοια τοῦ ἄρθρου 109 τοῦ Ἐμπ. Νόμου.

§. 2.

7. Διὰ νὰ συστηθῇ ἀγοροπωλησία, ἀπαιτεῖται συναίνεσις, ἀντικείμενον καὶ τίμημα· συμπληροῦται δὲ διὰ τῆς παραδόσεως.
8. Ἐκείνη ἡ ἀγωγὴ κυροῦται, ἥτις συνοδεύεται καὶ μὲ τὴν κατοχήν.—Διπλαῖ πωλήσεις.
9. 10. Παράδοσις δι' ἐπιδείξεως ἢ καταμετρήσεως τοῦ κτήματος.
11. Ὁ περὶ παραδόσεως ἰσχυρισμὸς εἶναι ἀντικείμενον ἀποδείξεως.

12. Τουρκικὸν δίκαιον· ἄδεια σπαΐδων.
13. Μετὰ τὴν παράδοσιν ὀφείλονται τόκοι διὰ τὸ ὀφειλόμενον τίμημα.
14. Ὑπάρχει ἔθιμον ἐν Τήνῳ, καθ' ὃ ἡ παράδοσις δὲν ἀπαιτεῖται;
15. 16. Ὁ ἀγοραστὴς, διὰ νὰ κινήσῃ τὴν πραγματικὴν κατὰ τρίτων ἀγωγὴν, πρέπει νὰ ἐγένετο παράδοσις.
17. Ὁ ἀγοράσας κτῆμά τι, ἔχει δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἄρσιν τῆς γενομένης ἐπ' αὐτοῦ κατασχέσεως καὶ πρὸ τῆς παραδόσεως;
18. Ὁ ἀγοραστὴς δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν παράδοσιν τοῦ κτήματος παρά τινος κατέχοντος αὐτὸ ἐν ὀνόματι τοῦ πωλητοῦ;
18 (6). Ἡ παράδοσις δίδει δικαίωμα κυριότητος,ὅταν ὑπάρχῃ καὶ τίτλος.

§ 3.

19. Κανεὶς δὲν δύναται νὰ παραιτηθῇ μονομερῶς ἀπὸ τὸ συνάλλαγμα· ἐπιτρέπεται δὲ ἀγωγὴ κατὰ τοῦ βραδύνοντος ἢ ἀρνουμένου τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἑαυτοῦ ὑποσχέσεως, τῆς ὁποίας ἡ μὴ ἐκπλήρωσις δὲν εἶναι λόγος διαλύσεως.
20. Ἡ ἀναβολὴ τῆς παραδόσεως συνεπάγει ἀποζημιώσεις; Διὰ νὰ κατασταθῇ ὁ ὀφειλέτης ὑπερήμερος, ἀπαιτεῖται κλῆσις;
21. Τὸ συνάλλαγμα δὲν ἀνατρέπεται ἐκ τῆς μὴ παραδόσεως τοῦ τιμήματος ἢ τοῦ πράγματος, καθὼς οὔτε ἀνατρέπεται διὰ μόνης τῆς περὶ ἐκνικήσεως ἀγωγῆς. Ἐγγύησις ὀφειλομένη παρὰ τῶν πωλητῶν.
22. 23. Ἡ βραδύτης περὶ τὴν παραλαβὴν τοῦ πράγματος ποῖον ἀποτέλεσμα ἔχει;
24. Ὁ ἀναχωρῶν τοῦ συναλλάγματος εἰμὲν ὁ ἀγοραστὴς εἴη, ἀπόλλυσι τὸν ἀῤῥαβῶνα, εἰ δὲ ὁ πράτης, τὸ διπλοῦν παρέχειν ἀναγκάζεται· τόκοι.
25. Ὑπάρχοντος διαλυτικοῦ ὅρου, ὁ πωλητὴς ζητῶν τὴν διάλυσιν τῆς πράσεως κερδίζει τὸ καταβληθὲν τίμημα.

§ 4.

26. Διάῤῥηξις τοῦ συναλλάγματος ἕνεκα ζημίας λαμβάνει χώραν καὶ ἐπὶ ἀγορᾶς κληρονομίας.
27. Διάῤῥηξις ἀγορᾶς ἕνεκεν ἐλαττώματος τινός· τίς κάμνει τὰ ἔξοδα τῆς παραλαβῆς τοῦ πράγματος, διαλυομένης τῆς ἀγορᾶς;
28. Ἔννοια τοῦ νόμου, ὅστις ἀφορᾷ τὴν ἀκύρωσιν πωλήσεως δι' ἐλάχιστον τίμημα.
29. Βλάβη τοῦ πωληθέντος κτήματος ἐπιγιγνομένη μετὰ τὴν ἀγορὰν, ἀλλὰ πρὸ τῆς παραδόσεως.
30. Περίπτωσις ἐλαττώσεως ἢ παραμορφώσεως τοῦ πωληθέντος.
31. Ἐντὸς τετραετίας πρέπει νὰ κινῆται ἡ περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγὴ ἕνεκεν ἐλαχίστου τιμήματος.
32. Ἀνακάλυψις ἐλαττωμάτων μετὰ τὴν πώλησιν. Πότε θεωρεῖται ἔκπτωτος τῆς ἀγωγῆς ὁ ἀγοραστής;

§ 5.

33. 35. 36. 38. Ἡ κακὴ πίστις ἄρχεται ἀφ' ἧς ὁ κατέχων γνωρίσῃ, ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀλλότριον. Διαμαρτυρία· ἔξωσις· δόλος· ἀγωγή.
34. 37. Δὲν εἶναι κακῆς πίστεως ὁ ἀγοράσας παρ' ἀνθρώπου ἔχοντος τίτλον· εἶναι δὲ κακῆς πίστεως οἱ ἀγοράζοντες ἀπὸ ἀνίκανον πρόσωπον.
39. Ὁ καλῆς πίστεως νομεὺς ἀποκτᾷ τὴν κυριότητα τῶν καρπῶν ἅμα ἐκκοπέντων ἢ συγκομισθέντων.

40 Δεν εἶναι κακῆς πίστεως οἱ ἀγοράζοντες ἐπὶ δημοπρασίας.

41. Ἀγοροπωλησία ἡρπαγμένου ἀλλοτρίου πράγματος ἐν γνώσει ἀμφοτέρων τῶν συναλλαττομένων.

42. Ὅταν τὶς πωλήσῃ ἐν κακῇ πίστει ἀλλότριον πρᾶγμα, ὁ ἀγοραστὴς δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν περὶ τοῦ διαφέροντος· ἐκνίκησις.

§ 6.

43. 44. 46. 55. Οἱ θέλοντες νὰ κάμωσι χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως τί πρέπει νὰ καταβάλωσι;

45. Ἂν δὲν καταβάλωσιν ὅ,τι ἀπαιτεῖται, ἡ ἀγωγὴ ἀποῤῥίπτεται.

47· Τὰ πρωτόκολλα δὲν ἐπέφεραν μεταβολήν τινα εἰς τὸν νόμον αὐτόν.

48. Ὑπῆρχεν ἐν Ἀθήναις, ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ γείτονες ἐπροτιμῶντο.

49. Ἡ περὶ προτιμήσεως ἀγωγὴ κινεῖται κατὰ τοῦ κατόχου.

50. 52. Οἱ γείτονες δύνανται, μὴ προφωνούμενοι, νὰ κινήσωσι τὴν περὶ προτιμήσεως ἀγωγὴν ἐντὸς δεκαετίας. Προφωνούμενοι δὲ καὶ βραδύνοντες κηρύττονται ἔκπτωτοι τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ.

51. Οἱ περὶ προτιμήσεως νόμοι δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ ἀγοροπωλησιῶν, λαβουσῶν χώραν ἐν καιρῷ καταστροφῆς.

53. Πότε θεωρεῖται ὡς λαβοῦσα χώραν ἡ προφώνησις;

54. Προαπαιτεῖται ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ;

55· Τί γίνεται, ὅταν ὑπάρχωσι πλείονες γείτονες;

55 (β). Αἱ περὶ δικαιώματος προτιμ. ἀποφ. ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν.

§ 7.

56. 57. 59. Εἰς ποίους συγγενεῖς χορηγεῖται τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως;

58. Τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶναι πραγματικόν;

60. Ὁ ἀγοράσας ἐπίκοινον κτῆμα εἶναι ὑπόχρεος νὰ τὸ παραχωρήσῃ εἰς τὸν προτιμώμενον συγγενῆ.—Ὁμοδικία.

60 (β). Ἔθιμον ἐν Σύρᾳ.

§ 8.

61. Οἱ ἐπίτροποι ἔχουν ἀνάγκην ἀδείας πρὸς ἐκποίησιν ἀκινήτου ὀρφανικοῦ κτήματος.

62. Ἄλλως ὑπάρχει ἀκυρότης.

63. Οἱ ἀνήλικες δὲν δύνανται νὰ ἐκποιήσωσι τὰ ἀκίνητα κτήματά των· ἐνηλικιότης.

64. Τῆς ὑπάρξεως ἐναντίου ἐθίμου ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόδειξις;

§ 9.

65. Πᾶσα πώλησις προικῴου ἀκινήτου κτήματος εἶναι ἄκυρος. Δόλος.

66. Ἡ ἐκ τῆς πωλήσεως προικῴου ἀκινήτου κτήματος πηγάζουσα ἀγωγὴ ὑπὸ ποίου πρέπει νὰ κινῆται;

§ 10.

67. Τὰ κτήματα, ὅσα ἀγοράζονται διὰ προικώων χρημάτων, καθίςανται προικῷα;

68. 69. Κτήματα ἀγοραζόμενα ὑπὸ τῶν γυναικῶν. Μουκιανὸν δόγμα.

69. Ἀγοροπωλησία μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἐπιτρέπεται;

§ 11.

70. Ὁ ἀντιποιούμενος τὸ τίμημα τοῦ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντος δῆθεν κτή-

ματος δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, εἰς ὃν παρ' ἄλλου τινὸς ἐπωλήθη;

71. Ὁ ἐπίτροπος ὑπόκειται εἰς προσωπικὰς ἀποζημιώσεις;

72. Ὁ ὑποχρεωθεὶς προσωπικῶς ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν ἕνεκεν ἐκνικήσεως.

73. 74. Συγχωρεῖται ἡ ἐκνίκησις κτήματος ἰδιώτου συναλλαξαμένου μὲ τὸ δημόσιον;

75. 76. Ἡ ἐγγύησις ἕνεκεν ἐκνικήσεως πότε παύει; τρίτου ἀνακοπή.

§ 12.

77. Ἡ ἀγορὰ ἐπιδίκων κτημάτων ἀπαγορεύεται.

78. Ὁ λόγος, ὅτι ἠγοράσθη ἐπίδικον κτῆμα, δὲν δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Α. Π.

79. Καινοτομίαι καὶ μεταβολαὶ, ἑπομένως καὶ ἡ πώλησις, ἀπαγορεύονται μετὰ τὴν ἀγωγήν.

§ 13.

80. Ἡ ἀγωγὴ πρέπει νὰ κινῆται κατὰ τοῦ πωλήσαντος κληρονομικόν τι κτῆμα ἢ κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ;

81. Ὁ συγκληρονόμος ἔχει πραγματικὴν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἀγοράσαντος ἐπίκοινον κτῆμα.

82. Ὁ συγκοινωνὸς πότε θεωρεῖται ὡς συναινέσας εἰς τὴν πώλησιν τοῦ μέρους του;

83. Ὁ σιωπῶν, ἐνῷ βλέπει τὸ κτῆμά του πωλούμενον, θεωρεῖται ὡς συναινέσας;

§ 14. 15.

84. 85. Ποῖαι ὑποθέσεις ὑπάγονται εἰς τὴν Μικτὴν Ἐπιτροπήν;

86—88. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια ἢ εἰς τὰ διοικητικά;

89. Διαφοραὶ ἀφορῶσαι ἀγορὰν κινητῶν μοναστηριακῶν πραγμάτων.

90 Διαφοραὶ ἑνωμέναι περὶ παραδόσεως τοῦ κτήματος κατὰ τοῦ πωλητοῦ καὶ τοῦ κατέχοντος εἰς ποίου τὴν κατοικίαν ὑπάγονται;

91. 92. Διαφοραὶ περὶ ἀγορῶν ἐπὶ σκοπῷ μεταπωλήσεως ὑπάγονται εἰς τὰ ἐμπορ.— ἅμαξαι· ἀδαμάντιναι πέτραι.

§ 16.

93. 94. Τὰ δικαστήρια κρίνουσιν, ἂν καλῶς ἀνεγνωρίσθησαν ὡς ἰδιόκτητα κτήματα, θεωρούμενα ὡς ἐθνικά;

§. 1.

Πῶς τελειοποιεῖται τὸ συνάλλαγμα; ἔγγραφα.

1. Κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν δίκαιον τὰ ταπία δὲν ἔχουσι τοιαύτην ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ προσώπου ἐκείνου, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἐξεδίδοντο, ὥστε νὰ μὴν ἦναι συγκεχωρημένη ἡ ἐξέτασις τῆς πηγῆς τοῦ δικαιώματος τούτου· (ἴδε κατωτ. §. 12).

'Αποφ. 1535 τῆς 12 Μαρτίου 1840 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

2. Κατὰ τὸ τουρκικὸν δίκαιον τὸ ταπίον ἦτον ἀπολύτως ἀναγκαῖον, διὰ νὰ κατέχωσι νομίμως οἱ ἀγορασταὶ τὰς ἀγορασθείσας γαίας. (ἴδε κατωτ. §. 12).

'Αποφ. Α. Π· 20 τῆς 20 'Ιουν. 1841. (σελ. 216 τῆς σειρᾶς τοῦ 1841).

3. Ἡ περίστασις, ὅτι πωλητήριόν τι ἐγένετο μονομερῶς ἀπὸ τὸν πωλητὴν, δύναται νὰ καταστήσῃ τὸ ἔγγραφον τοῦτο, (ὡς πρὸς τὴν ὁμολογηθεῖσαν μὲν ἐν αὐτῷ παρὰ τοῦ πωλητοῦ, ἀλλ' ἐμπράκτως μὴ ἀληθῆ καταβολὴν τοῦ τιμήματος) ἀνίσχυρον πρὸς ὑποχρέωσιν τῶν ἀντιδίκων εἰς τὴν καταβολὴν ταύτην, ἐὰν δι' ἄλλων ἀποδείξεων δὲν βεβαιοῦται ἡ περὶ αὐτῶν συναίνεσις καὶ παραδοχὴ ὡς πρὸς τὸ συνάλλαγμα τῆς πωλήσεως. Ὅταν ὅμως ὁ πρὸς ὃν ἐγένετο ἡ πώλησις ἐζήτησε διὰ δικαστηρίου τὴν ἐκκένωσιν π. χ. τῆς οἰκίας, ποιήσας χρῆσιν τοῦ πωλητηρίου, ἕπεται, ὅτι συνήνεσεν εἰς τὴν ἀγοροπωλησίαν καὶ ὡς πρὸς τὸ τίμημα. (Ἁρμ· ἀρ. 1. βιβλ. γ'. τίτλ. γ'.) ἀπόφ. τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 2511.)

4. Ἡ ὑπόσχεσις πωλήσεως δὲν ἔχει ἰσχὺν μήτε ὡς ἁπλῆ ὑπόσχεσις, ἂν δὲν συνοδεύηται ἀπὸ τὴν τῆς ἀγορᾶς. Ὅθεν ἡ μονομερὴς τῆς πωλήσεως ὑπόσχεσις εἶναι ἄκυρος. (Νομολογία Γαλλικὴ Νομικῆς σελ. 984).

5. Κατὰ τὸν ἰσχύοντα νόμον (Ἁρμ. βιβλ. γ'. τίτλῳ τρίτῳ § 2) ἐπὶ τῆς ἐγγράφως γενομένης πράσεως καὶ ἀγορασίας, τὸ τέλειον οὐχ ἑτέρως προσγίνεται, εἰμὴ καὶ τὰ συμβόλαια συγγραφῶσι καὶ παρὰ τοῦ πιπράσκοντος ὑπογραφῶσιν· ὅταν λοιπὸν ἦναι παραδεδεγμένον, ὅτι ἡ πώλησις ἔμελλε νὰ γίνῃ δι' ἐγγράφου συμβολαίου, ἡ εἰς πᾶσαν πώλησιν ἀναγκαία συναίνεσις τῶν μερῶν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀληθῶς τετελεσμένη, ἐὰν ἐγένετο τὸ πωλητήριον· ἀλλ' ἂν τὸ σχεδιασθὲν δὲν ὑπεγράφη παρὰ τῶν μερῶν, τὸ συνάλλαγμα δὲν εἶναι τέλειον.

'Απόφ. Α. Π. 134 τῆς 28 'Οκτωβρ. 1837. (Νομολ. σελ. 133 τόμ. β'.)

5. (β') Ὁσάκις οἱ διάδικοι ἀποφασίσωσι νὰ συντάξωσιν ἔγγραφον

πωλητήριον, ἡ ἀκυρότης τοῦ ἐγγράφου, κατὰ τὸν νόμον 6 τοῦ κώδηκος de fide instrumentorum, συνεπιφέρει καὶ τὴν ἀκυρότητα τῆς πωλήσεως, ἀλλ' ὁ νόμος οὗτος δὲν ἐφαρμόζεται, ὅταν τὸ δικαστήριον δὲν θεωρήσῃ ἄκυρον τὴν πώλησιν.

'Απόφ. Α. Π. τῆς 16 Φεβρ. 1842 (σελ. 23 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

6. Μολονότι οἱ σχολιασταὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου ἀπεφάνθησαν, ὅτι εἰς τὰς ἐμπορικὰς πωλήσεις, κατὰ τὸ ἀρθ. 109, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνωνται ἔγγραφα διπλᾶ, δὲν ἐννοοῦν ὅμως μὲ τοῦτο, ὅτι τὸ διαλαμβάνον ἀμοιβαίας μελλούσας ἐνοχὰς διμερὲς ἔγγραφον ἰσχύει μὲ μίαν μόνην ὑπογραφὴν, ἀλλ' ἀπεναντίας κρίνουν, ὅτι αἱ δύο ὑπογραφαὶ ἀπαιτοῦνται βεβαίως, διὰ νὰ φέρῃ τελείαν ἀπόδειξιν τὸ ἔγγραφον, ἐὰν ἐκ τούτου προάγωνται ἀξιώσεις. (Pard. § 245) τὸ ἄρθ. δὲ 109 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ἀφορᾷ τοὺς τρόπους τῆς ἀποδείξεως, καὶ τὸ δικαστήριον δύναται νὰ διατάξῃ τὴν συμπλήρωσιν ταύτης.

'Απόφ. τῶν ἐν Ναυπλ. 'Εφετῶν τοῦ ἔτους 1835 (Νομικ. σελ. 3241).

§. 2.

Ὑποχρεώσεις τῶν συναλλαττομένων. Παράδοσις.

7. Κατὰ τὰς Γενικὰς Ἀρχὰς τοῦ Δικαίου, διὰ νὰ συστηθῇ ἀγοροπωλησία, ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχωσι συναίνεσις τῶν μερῶν, ἀντικείμενον καὶ τίμημα· ἡ ἀγοροπωλησία δὲ δὲν ἐκπληροῦται καὶ δὲν συμπληροῦται ἄλλως εἰμὴ διὰ τῆς παραδόσεως, ἥτις μεταβιβάζει τὴν κυριότητα τοῦ πωλουμένου εἰς τὸν ἀγοραστὴν, διότι ἄνευ ταύτης δὲν δύναται οὗτος νὰ θεωρηθῇ ὡς κύριος τοῦ πωληθέντος. (Ἀρμ. Βιβλίον τρίτον, τίτλος τρίτος, νόμ. 12 καὶ 13).

'Απόφ. τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλ. 'Εφετῶν (Νομικ. σελ. 842).

8. Κατὰ τοὺς Αὐτοκρατορικοὺς νόμους ἐκείνη ἡ ἀγωγὴ κυροῦται, ἥτις συνοδεύεται καὶ μὲ τὴν κατοχὴν τοῦ πράγματος, δυνάμει τῆς ἀρχῆς, ὅτι ἡ κυριότης τῶν πραγμάτων δὲν μεταβιβάζεται διὰ μόνης τῆς συμφωνίας, ἀλλὰ διὰ τῆς παραδόσεως αὐτῶν, ἥτις ὑποτίθεται πραγματοποιημένη, ὅταν ὁ ἀγοραστὴς κατέχῃ προηγουμένως αὐτὰ ἐπ' ἄλλῳ λόγῳ· ὅταν λοιπὸν τὸ αὐτὸ κτῆμα ἐπωλήθη εἰς δύο, ἀγοραστὴς τέλειος θεωρεῖται ὁ λαβὼν τὴν κατοχὴν, ὁ δὲ ἕτερος δύναται νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν ἀπὸ τὸν πωλητήν.— ἴδε κατωτέρω § 70.

'Απόφ. τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. 'Εφετῶν (Νομικ. σελ. 594).

9. Κατὰ τὸν νόμον Ι. § 21 καὶ 18 § 2 τοῦ βιβλ. 41, τίτλ. 2 τῶν Πανδ. ἡ παράδοσις τῶν ἀκινήτων θεωρεῖται ὡς τετελεσμένη,

ἐὰν ὁ μὲν πωλητὴς ἐπιδείξῃ τὸ πωληθὲν εἰς τὸν ἀγοραστὴν, οὗτος δὲ μὲ διάνοιαν τοῦ νὰ γίνῃ κύριος παρατηρήσῃ τοῦτο.

'Απόφ. τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν [Νομ. σελ. 2837].

10. Ἡ ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου γενομένη καταμέτρησις λόγῳ παραχωρήσεως, καὶ ἡ ἐπὶ τῶν κτημάτων παρουσία τοῦ ἀγοραστοῦ κατὰ τὴν καταμέτρησιν ταύτην, τότε μόνον δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τακτικὴ παράδοσις, ὅταν τὸ δημόσιον, κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, κατεῖχε τὰ κτήματα ἢ κατείχοντο ταῦτα παρ' ἄλλου τινὸς ἐν ὀνόματι τοῦ δημοσίου· ὅταν δὲ τὸ δημόσιον δὲν εἶχε τοιαύτην κατοχὴν, ὁ ἀγοραστὴς, διὰ νὰ προτείνῃ τὴν ἐπὶ τῶν κτημάτων τούτων ἥσυχον διακατοχήν του, πρέπει νὰ παρέλθῃ χρόνος εἰς ἀφ' ἧς οὗτος τὸ κατέσχε, καὶ μόνον ἐκ μόνης τῆς παρελεύσεως τοῦ ἑνὸς χρόνου συντεκμαίρεται ἡ μὴ ὕπαρξις ἄλλου κατόχου.

'Απόφ. τῆς 14 'Ιουνίου 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν [Νομ. σελ. 2125].

11. Κατὰ τὰ 172, 244, 248, 250 καὶ 256 ἄρθρα τῆς Πολ. Δικονομίας ὁσάκις πρὸς ὑποστήριξιν αἰτήσεως διαδίκου τινὸς ἐπροτάθησαν πραγματικὰ περιστατικὰ, ἔχοντα ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν δίκην, ὀφείλει τὸ δικαστήριον καὶ αὐτεπαγγέλτως νὰ ἐπιβάλῃ τὴν ἀπόδειξιν αὐτῶν· ὅταν λοιπὸν ἰσχυρίζηταί τις, ὅτι μετὰ τὴν ἀγορὰν ἔλαβε τὰ κτήματα εἰς τὴν κατοχήν του, τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ διατάξῃ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου.

'Απ. Α. Π. τῆς 2 'Απριλ. 1842 [σελ. 43 τῆς σειρᾶς τοῦ 1842]

12 Κατὰ τὸ τουρκικὸν δίκαιον πρὸς ἀπόκτησιν τῆς κυριότητος ἀπαιτεῖτο καὶ ἡ ἄδεια τοῦ κυρίου τῆς γῆς ἢ τῶν σπαΐδων. Νομικῆς σελ. 3239 (ἴδε ἀνωτ. § 1, 2.)

13 Ὁ ἀγοράζων, ἀφ' ἧς στιγμῆς παραλάβῃ τὸ πρᾶγμα, χρεωστεῖ τόκους διὰ τὸ μὴ καταβληθὲν τίμημα, εἴτε κατέστη ὑπερήμερος, εἴτε ὄχι. (Ἀρμ. τίτλ. γ'. 49.—νόμ. 23 § 10 Πανδ. περὶ ἀγωγ.) ἴδε τόκοι.

'Απόφ. τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικ. σελ. 3241.)

14. Ὑπάρχει ἔθιμον ἐν Τήνῳ, καθ' ὃ ἡ κυριότης τοῦ ἀκινήτου μεταβιβάζεται μόνον διὰ τῆς συμφωνίας τῆς ἀγοροπωλησίας καὶ ἄνευ τῆς παραδόσεως. Δυνάμει τοῦ ἐθίμου αὐτοῦ δύναται ὁ ἀγοραστὴς νὰ τὸ διεκδικήσῃ καὶ κατὰ τοῦ νεωτέρου ἀγοραστοῦ.. ἴδε ἔθιμον.

'Απόφ. 2,070 τῆς 24 'Οκτωβρίου 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.
'Απόφ. 1919 τῆς 27 Μαΐου 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

15. Κατὰ τὸν νόμον 13 τοῦ τίτλου γ'. τοῦ βιβλ. γ' τοῦ Ἀρμ.

οὐκ ἀπὸ τοῦ συμφώνου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς παραδόσεως γίνεται κύριος ὁ ἀγοραστής· διὰ νὰ δύναται δὲ νὰ κινῇ κατὰ τρίτων τὴν πραγματικὴν περὶ διεκδικήσεως ἀγωγὴν, πρέπει νὰ ἐγένετο παράδοσις. Ἴδε κατωτ. § 80,

'Απόφ. 1960 τῆς 1 'Ιουλίου 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

16. Διὰ τῆς πωλήσεως, τὴν ὁποίαν ὁ πρῶτος ἀγοραστὴς ἔκαμεν εἰς τὸν νέον ἀγοραστὴν, μεταβιβάζει εἰς τοῦτον ὅλα τὰ δικαιώματά του· ἑπομένως ἡ αἴτησις τοῦ νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ κατέχων εἰς τὴν παράδοσιν τῶν ἀγορασθέντων κτημάτων εἶναι νόμιμος, καθὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἐδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ ὁ πρῶτος ἀγοραστής.

'Απόφ. 1582 τῆς 10 Μαΐου 1840 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

17. Ὁ ἰσχυριζόμενος, ὅτι ἠγόρασε κτῆμά τι ἀπὸ τὸν νόμιμον αὐτοῦ κύριον, ἔχει δικαίωμα, καὶ ἄνευ τῆς παραδόσεως τοῦ πωληθέντος εἰς αὐτὸν κτήματος, νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐνεργηθείσης κατασχέσεως ἐπὶ κτήματος πρὸ τῆς κατασχέσεως εἰς αὐτὸν πωληθέντος, καθότι εἶχε δικαίωμα νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν ὀφειλέτην πωλητὴν εἰς παράδοσιν τούτου κατὰ προτίμησιν παντὸς ἄλλου προσπαθοῦντος νὰ ἀποκτήσῃ πραγματικὰ ἐπ' αὐτοῦ δικαιώματα.

'Απόφ. 1606 τῆς 7 'Ιουνίου 1840 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

18. Ὁ ἀγοραστὴς ἀκινήτου τινὸς κτήματος, πρὸτοῦ νὰ λάβῃ τὴν κατοχήν του, δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν παράδοσίν του παρὰ τοῦ κατέχοντος αὐτὸ ἐν ὀνόματι τοῦ πωλητοῦ. Ἴδε κατωτ. § 80· ἴδε καὶ τὴν λέξιν ἀγωγή.

'Απόφ. 1893 τῆς 25 'Απριλίου 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

18. (β') Ἡ παράδοσις, κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, τότε μόνον δύναται νὰ μεταβιβάσῃ τὴν κυριότητα εἰς τὸν διεκδικοῦντα, ὅταν συνοδεύηται καὶ μὲ τίτλον παράγοντα ὑπὲρ αὐτοῦ ἀγωγὴν πρὸς ἀπόκτησιν τῆς κυριότητος.

'Απόφ. τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικῆς σελίδ. 2957).

§ 3.

Ὑποχρεώσεις τῶν συναλλαττομένων· βραδύτης· κίνδυνος.

19. Κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον (νόμ. 3 C. de resc. vend.-(4. 44) νόμ. 2 C. quando liceat ab empt. disc. (4. 45)—νόμ. 5 C. de oblig. act. (4. 10) ὑπάρχοντος συναλλάγματος, τὸ ὁποῖον φέρει ὅλους τοὺς ἀπαιτουμένους εἰς τὸ νὰ λογίζηται ἰσχυρὸν χαρακτῆρας, κανεὶς δὲν δύναται νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ αὐτὸ μονομερῶς, καὶ ἂν ὁ ἕτερος δὲν ἐξεπλήρωσεν εἰσέτι τὴν ἐνοχήν του π. χ. διότι δὲν ἔγεινεν ἐγκαίρως ἡ

ὑποσχεθεῖσα παράδοσις τῆς ὁμολογίας· εἰς τοιαύτην μάλιστα περίπτωσιν ἐπιτρέπεται μόνον ἀγωγὴ κατὰ τοῦ βραδύνοντος ἢ ἀρνουμένου νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἑαυτοῦ ὑπόσχεσιν, ὥστε ἡ μὴ ἐκπλήρωσις αὐτῆς δὲν εἶναι λόγος ἀποχρῶν πρὸς διάλυσιν τοῦ συναλλάγματος.

Ἀπόφ. 92 τῆς 4 Μαρτίου 1837 Α. Π. (Νομολ. τόμ. Β. σελ. 38). — Ἀπόφ. 107 τῆς 11 Ἰουνίου 1837 (Νομολ. τόμ. Β. σελ. 77).

20. Ὅταν εἰς πώλησίν τινα προσδιορισθῇ προθεσμία πρὸς παράδοσιν τοῦ πωληθέντος πράγματος, μόνη ἡ ἀναβολὴ τῆς παραδόσεως (ἂν προκύψῃ βλάβη) ἀρκεῖ, διὰ νὰ ζητηθῶσι καὶ ἐπιδικασθῶσιν ἀποζημιώσεις;—ὅσον ὑπέρογκος καὶ ἂν ἦναι ἡ ζημία αὕτη καὶ ὁποιουδήποτε εἴδους καὶ ἂν ἦναι τὰ συναλλάγματα, ἐμπορικὰ ἢ πολιτικά, ὁ ἐκπρόθεσμος ὀφειλέτης, διὰ νὰ γίνῃ ὑπερήμερος, ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως δικαστικὴ κλῆσις ἢ ἄλλη ἰσοδύναμος πρᾶξις;

Διατριβὴ Νομικῆς σελ. 923.

21. Ἡ πώλησις συνίσταται ἐκ μόνης τῆς συναινέσεως τῶν μερῶν, καὶ δὲν ἀνατρέπεται ἐκ τῆς μὴ παραδόσεως τοῦ τιμήματος ἢ τοῦ πράγματος, καθὼς οὔτε ἀνατρέπεται διὰ τῆς μόνης περὶ ἐκνικήσεως ἀγωγῆς, ἀλλὰ καὶ τότε ἀκόμη, ὅταν ἤθελεν ἐκνικηθῇ ἐμπράκτως τὸ ἀγορασθέν, ὅπερ εἰσέτι δὲν ἐξετελέσθη, δὲν ἔχει ὁ ἀγοραστὴς εἰμὴ προσωπικὴν κατὰ τοῦ πωλητοῦ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγήν· οἱ πωληταὶ δὲ ὀφείλουσι, πρὶν ἢ ὑποχρεώσωσι τὸν ἀγοραστὴν εἰς ἀποπληρωμὴν τοῦ ἔτι μὴ καταβληθέντος τιμήματος, νὰ δώσωσιν ἐγγύησιν. (Νόμ. Πανδ. **18 § 1** περὶ κινδ. (**18. 6**) ἴδε κατωτ. § **42, 70** καὶ ἑπόμενα.

Ἀπόφ. τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλ. Ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 65).

22. Ὅταν ἡ πρὸς παραλαβὴν πωληθέντος πράγματος προθεσμία δὲν προσετέθη εἰς τὴν συμφωνίαν τῆς ἀγορᾶς ῥητῶς ὡς ὅρος διαλυτικὸς αὐτῆς, ἡ ὀλιγοήμερος ὑπερημερία τοῦ ἀγοραστοῦ δὲν ἐπιφέρει αὐτοδικαίως τὴν διάλυσιν αὐτῆς (Ἁρμ. Γ. τίτλ. 7), καθότι ὁ Νόμος θεωρεῖ τὴν πώλησιν τελείαν καὶ ἀδιάλυτον ἅμα τὰ δύο μέρη συμφωνήσωσι περὶ τοῦ πράγματος καὶ περὶ τοῦ τιμήματος, κἄντε τὸ τίμημα δὲν κατεβλήθη, καὶ τὸ πρᾶγμα αὐτὸ δὲν παρεδόθη· ἀλλ' ἡ εἰρημένη ὑπερημερία τοῦ ἀγοραστοῦ εἰς τὴν παραλαβὴν τοῦ πράγματος ἄλλο νόμιμον ἀποτέλεσμα δὲν ἐπιφέρει παρὰ μόνον, ὅτι τὸ πρᾶγμα (ὅπερ μὴ ζυγισθὲν ἦτο μέχρι τῆς σταθμίσεως εἰς κίνδυνον τοῦ πωλητοῦ, νόμ. **35 § 5** Πανδ. περὶ συμφ. ἀγορᾶς (**18. 1**) νόμ. **2** κώδ. περὶ κίνδ. καὶ προσφ. (**4. 48.**) μεταβαίνει μετὰ τὴν

ὑπερημερίαν εἰς κίνδυνον τοῦ ἀγοραστοῦ, ὀφείλοντος νὰ πληρώσῃ τὰς ζημίας καὶ τὰ ἔξοδα.

Ἀπόφ. τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλ. Ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 3243).

23. Ἂν ἡ εἰς τὸ συμφωνητικὸν σημειωμένη προθεσμία δὲν προσετέθη ὡς ὅρος διαλυτικὸς τοῦ συναλλάγματος, ἀλλ' ἀπέβλεπε μόνον τὴν ἐποχὴν τῆς παραλαβῆς τοῦ πράγματος, ἡ μὴ τήρησις αὐτῆς δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἄλλο ἀποτέλεσμα εἰμὴ ὅτι μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας, ὁ κίνδυνος λογίζεται εἰς βάρος τοῦ ἀγοραστοῦ.

Ἀπόφ. Α. Π. 80 τῆς 8 Ἰανουαρίου 1838. (Νομολ. τόμ. 2 σελ. 10).

24. Οἱ ἰσχύοντες αὐτοκρατορικοὶ νόμοι φέροντες α οὕτω μέντοι, εἰμὴ ἄρα ἤδη ἔτυχέ τι ἀῤῥαβῶνος λόγῳ δοθὲν, τούτου γὰρ γενομένου, εἴτε ἐγγράφως, εἴτε ἀγράφως ἡ πρᾶσις γίνεται, ὁ ἀναχωρῶν τοῦ συναλλάγματος, εἰμὲν ὁ ἀγοραστὴς εἴη, ἀπόλλυσι τὸν ἀῤῥαβῶνα, εἰδὲ ὁ πράσας, τὸ διπλοῦν παρέχειν ἀναγκάζεται, τουτέςιν αὐτὸ τὸ δοθὲν, καὶ ἕτερον τοσοῦτον ἐν τῷ δίδοσθαι συνεφωνήθη. (Ἰνς. βιβλ. τρίτον, τίτλ. ηδ.—καὶ Ἁρμ. βιβλ. γ'. τίτλ. γ'. ἀρ. 3)» προσδιορίζουσι ῥητῶς διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς μὴ ἐκπληρώσεως συναλλάγματος ἀγορᾶς καὶ πωλήσεως, καθ' ὃ ἐσυμφωνήθησαν ἀῤῥαβῶνες, ὡς μόνον ἀποτέλεσμα τὴν ἀπόδοσιν τοῦ διπλοῦ ἀῤῥαβῶνος ἀπὸ μέρους τοῦ λαβόντος, ἂν αὐτὸς δὲν ἐξεπλήρωσε τὴν συμφωνίαν, ἢ τὴν ἀπόλοιαν τοῦ δοθέντος ἀῤῥαβῶνος, ἐὰν παρῃτήθη ὁ δόσας αὐτόν· τοιουτοτρόπως ἀποκλείεται πᾶσα ἄλλη περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαίτησις, τῆς ὁποίας ἐπέχει τόπον ὁ ἀῤῥαβὼν, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ῥητὴ ἐναντία συμφωνία· οἱ καταστάντες δὲ ὑπερήμεροι εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν ὀφειλομένων ἀῤῥαβώνων, ὑπόκεινται καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν νομίμων τόκων.

Ἀπόφ. 80 τῆς 8 Ἰανουαρ. 1838 τοῦ Α. Π. (Νομολ. τόμ. 2 σελ. 12).

25. Κατὰ τὸν νόμον, ὑπάρχοντος διαλυτικοῦ ὅρου, ἐὰν μὲν μέρος τοῦ τιμήματος κατεβλήθη, τὸ δὲ ὑπόλοιπον δὲν κατεβλήθη ἐμπροθέσμως, δύναται ὁ πωλητὴς νὰ ζητήσῃ τὴν διάλυσιν τῆς πράσεως καὶ νὰ κερδίσῃ τὴν καταβληθεῖσαν ποσότητα ἀντὶ τῶν ςερηθέντων ἐν τῷ μέσῳ καρπῶν, ἐνόσῳ δηλαδὴ δὲν ἐξελέξατο τὸ νὰ ἀπαιτήσῃ προηγουμένως τὸ τίμημα, διότι ἂν τοῦτο ἅπαξ ἐπρόκρινε, δὲν δύναται ἐκ μεταμελείας νὰ μεταπίπτῃ εἰς τὸ ἕτερον. (Ἁρμ. 42 καὶ 43 βιβλ. γ'. τίτλ. γ'.) ἴδε ἀνωτ. § 22, 23.

Ἀπόφ. τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 2615).

§. 4.

Περὶ διαῤῥήξεως τοῦ συναλλάγματος ἕνεκεν ἐλαχίστου τιμήματος ἢ ἐλαττωμάτων τοῦ πράγματος.

26.. Καὶ ἐπὶ ἀγορᾶς κληρονομίας λαμβάνει χώραν ἡ ἕνεκεν ὑπερμέτρου ζημίας περὶ διαῤῥήξεως τοῦ συναλλάγματος ἀγωγή, καὶ μάλιστα ὅταν ὁ μὲν ἀγοράζων ἦτον ἐν πλήρει γνώσει τῆς βεβαίας ἤδη ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς καταστάσεως τῆς κληρονομίας, ὁ δὲ πωλητὴς ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲν εἶχε τοιαύτην γνῶσιν.

Ἀπόφ. τῆς 2 Ἀπριλ. 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. Ἐφετῶν.(Νομικ. σελ. 2046).

27 Ἐὰν ἡ πώλησις (ἵππου π. χ.) διαῤῥηχθῇ ἕνεκεν ἐλαττώματος, ἐπιφέροντος τὴν διάῤῥηξιν, ὁ πωλητὴς ὀφείλει νὰ παραλάβῃ τὸν ἵππον δι' ἐξόδων του εἰς τὸν τόπον, ἔνθα οὗτος εὑρίσκεται κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς διαῤῥήξεως, ὁ δὲ ἀγοραστὴς δὲν ὑποχρεοῦται νὰ τὸν φέρῃ δι' ἐξόδων του εἰς τὸν τόπον, ἔνθα ἔλαβε χώραν ἡ πώλησις. (Νομολ. Γαλλ.—Νομικῆς σελ. 969.)

28. Ἡ διάταξις 2 τοῦ Κώδηκος (4, 44) ἡ ἀφορῶσα τὴν ἀκύρωσιν πωλήσεως δι' ἐλάχιστον τίμημα, ἀφορᾷ μόνον τὰ ἀκίνητα; ἰσχύει μόνον ὑπὲρ τοῦ πωλητοῦ; συγγραφεῖς τινὲς καὶ ἰδίως ὁ Κουϊάτιος (observ. βιβλ. 16, κεφ. 18.) διϊσχυρίσθησαν, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται μόνον εἰς τοὺς πωλητὰς ἀκινήτων κτημάτων· ὁ Glück (Πανδέκτ. βιβλ. 17 σελ. 25) καὶ ὁ Thibaut § 500, ἀποδεικνύουσι τὴν σαθρότητα τῆς γνώμης ταύτης. (Διατριβὴ εὑρισκομένη εἰς τὴν σελ. 728 τῆς Νομικῆς.)

29. Κατὰ τοὺς Ρωμ. νόμους ἀφοῦ ἅπαξ τελειοποιηθῇ τὸ συνάλλαγμα, διὰ μεταγενεστέραν, ἀλλὰ πρὸ τῆς παραδόσεως, μεταβολὴν ἢ βλάβην τοῦ πωληθέντος κτήματος, ὁ ἀγοραστὴς δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν διάλυσιν τῆς ἀγοροπωλησίας, ἀλλὰ δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ πρὸς μείωσιν τοῦ τιμήματος ἢ ἀποζημίωσιν.

Ἀπόφ. τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 3353).

30. Ὅταν ὁ πωλητὴς γαιῶν πωλήσῃ μετὰ ταῦτα καὶ ἑτέρας εἰς ἄλλους, συνεχομένας μὲ τὰς προπωληθείσας, ἢ οἰκοδομήσῃ ἐπ' αὐτῶν, ἢ ἄλλως πως τὰς διαθέσῃ, θεωρεῖται ὡς ἐλαττώσας ἢ παραμορφώσας ἢ διατεμὼν τὰς εἰς τὸν πρῶτον ἀγοραστὴν πωληθείσας ἢ ὡς μεταβαλὼν τὰ ὅρια αὐτῶν; ὄχι (αὐτ.)

31. Ἡ περὶ δόλου ἀγωγὴ κινεῖται ἐντὸς δύο ἐτῶν κατὰ τὸν νόμον 61, βιβλ. ά. τίτλ. γ'. τοῦ Αρμ. κατὰ δὲ τὸν § 69 βιβλ. 3 τίτλ. 3, ἐάν τις πωλήσῃ τὸ ἴδιον αὐτοῦ πρᾶγμα δι' ἐλάχιστον τίμημα,

δύναται ἀποδίδων τὸ τίμημα νὰ ἀναλάβῃ τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ἡ περὶ τούτου ἀγωγὴ κινεῖται ἐντὸς 4 ἐτῶν.

'Απόφ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικ. σελ. 2325).— 'Απόφ. Α. Π. 7 τῆς 16 Φεβρ. 1842 (σελ. 24 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

32. Ὁ ἀγοραστὴς, (νόμοι Πανδ. de aedilio edicto — § 61 καὶ ἑπ. τοῦ τίτλου γ'. τοῦ βιβλ. γ'. τοῦ Ἁρμ.) ἐὰν μετὰ τὴν πώλησιν εὑρεθῶσιν ἐλαττώματα εἰς τὸ ἀγορασθὲν πρᾶγμα, ἔχει δικαίωμα εἴτε νὰ ζητήσῃ διὰ τῆς ἀναστρεπτικῆς ἀγωγῆς τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ τιμήματος ἀποδίδων τὸ πρᾶγμα, εἴτε κρατῶν αὐτὸ νὰ ἀπαιτήσῃ διὰ τῆς ἀγωγῆς quanti minoris τὴν ἐλάττωσιν τοῦ τιμήματος κατ' ἀναλογίαν τῶν ἀνακαλυφθέντων ἐλαττωμάτων· κατὰ δὲ τὸν § 3 καὶ 4 τοῦ νόμου 48 τοῦ αὐτοῦ τίτλου τῶν Πανδεκτῶν, τότε μόνον γίνεται ὁ ἀγοραστὴς ἔκπτωτος τοῦ τοιούτου δικαιώματος, ὅταν εἶχε γνῶσιν τῶν ἐλαττωμάτων εἴτε ταῦτα ἐδηλώθησαν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τὸν πωλητὴν, εἴτε ἦσαν τόσον φανερὰ, ὥστε δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ εὐλόγως ἡ περὶ αὐτῶν ἄγνοια τοῦ ἀγοραστοῦ. Τὸ δικαίωμα αὐτὸ ἔχει ὁ ἀγοραστὴς, εἰς ὃν παρεδόθη πρᾶγμα διαφέρον τοῦ δείγματος· δὲν διαφέρει δὲ ποσῶς εἰς τὸν ἀγοραστὴν ἂν ἐβλαφθῇ εἴτε ἐκ τῆς ἀπάτης, εἴτε ἐκ τῆς πλάνης τοῦ πωλητοῦ, ὅστις, ἂν δὲν ὑπάρχῃ πλέον τὸ πρᾶγμα, ἐπιστρέφει τὴν ἀξίαν του, ἂν ἡ ἀγωγὴ ἦναι quanti minoris.

'Απόφ. τῆς 30 'Απριλ. 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

§. 5.

Περὶ τῆς καλῆς ἢ κακῆς πίστεως καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων της.

33. Κατὰ τὸν §. 139 τοῦ γ'. τίτλου τοῦ δευτέρου βιβλίου τοῦ Ἁρμ. ἡ κακὴ πίστις ἄρχεται ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ κατέχων γνωρίσῃ, ὅτι τὸ κτῆμα εἶναι ἀλλότριον· ἐπομένως ἡ διαμαρτύρησις, δι' ἧς εἰδοποιεῖταί τις περὶ τῆς ἀκυρότητος τοῦ συναλλάγματος, ἀρκεῖ νὰ καταστήσῃ αὐτὸν κακῆς πίστεως κάτοχον· κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ νόμον τῶν Αὐτοκρατόρων, ὁ καλῇ πίστει ἀγοράσας, μετὰ δὲ τὸ γνῶναι τοῦτο εἶναι ἀλλότριον κτίσας ἐν αὐτῷ, τὰ μὲν δαπανήματα οὐκ ἀπαιτεῖ, συγχωρεῖται δὲ τοῦ ἐδάφους παρελεῖν τὸ οἰκοδόμημα δίχα ζημίας τοῦ ἐδάφους τοῦ δεσπότου.

'Απόφ. 43 τῆς 12 Νοεμβρ. 1842 Α. Π. (σελ. 176 τῆς σειρᾶς τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

34. Δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς κακῆς πίστεως νομεὺς ὁ ἀγοράσας παρ' ἀνθρώπου, ἔχοντος εἰς χεῖράς του τίτλον ἐν γένει μετα-

βιβαστικὸν τῆς κυριότητος, μὴ ἐξελεγχόμενον ἄλλως, ὅτι ἐγένετο δολίως καὶ ἐν γνώσει αὐτοῦ. (Νόμ. 109 Πανδ. de reb. sign.)

Ἀπόφ. τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 645.)

35. Κατὰ τὸν § 11 τοῦ νόμου 20 τοῦ Κώδ. de haered. pet. κακῇ πίστει κάτοχος καθίσταταί τις ἅμα γνωρίσῃ, ὅτι τὸ πρᾶγμα ἀπαιτεῖτο παρ' αὐτοῦ π. χ. ὅταν ὁ κύριος τὸν ἐξώσῃ· Βλ. κατοχή.

Ἀπόφ. 225. τοῦ 1838 Ἀρ. Π. (Νομικ. σελ. 368).

36. Κατὰ τὸν § 109 τοῦ τίτλου τρίτου τοῦ βιβλίου τρίτου τοῦ Ἀρμ. οἱ ἀγορασταὶ, οἵτινες πρὸς βλάβην τῶν ἐχόντων προτιμήσεως δικαίωμα προσποιηθῶσί τι εἰς τὸ συνάλλαγμα προσθέτοντες πλαστὴν ποσότητα εἰς τὸ ἀληθὲς τίμημα, διὰ νὰ ἀποτραπῶσιν οἱ γείτονες ὡς ἐκ τῆς βαρείας τιμῆς ἀπὸ τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως, χαρακτηρίζονται ὡς κακῆς πίστεως ἀγορασταί.

Ἀπόφ. τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 991.)

Οἱ ἀγοράζοντες ἐν γνώσει ἀπὸ ἀνίκανον πρόσωπον ἄνευ συμπράξεως νομίμου ἐπιτρόπου, λογίζονται κακῆς πίστεως κάτοχοι, καὶ ἐπομένως ὀφείλουν νὰ ἀποδώσωσι τὰς ἐπικαρπίας ἀφ' ἧς ἐνεμήθησαν τὸ κτῆμα.— Ὁ κατὰ κακὴν πίστιν νεμηθεὶς τὸ ἀλλότριον κτῆμα, δικαιοῦται νὰ λάβῃ τὰ ἀναγκαῖα τῆς καλλιεργείας ἔξοδα καὶ νὰ ἀφαιρέσῃ τὰς ἐπωφελεῖς βελτιώσεις, ὅσας ἔκαμεν, ἐὰν ἐκ τούτου δὲν βλάπτεται τὸ ἀρχαῖον σχῆμα τοῦ ἐπιδίκου κτήματος.

Ἀπόφ. τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 2302.)

38. Ἡ δικαστικὴ ἀγωγὴ καθιστᾷ τὸν καλῆς πίστεως κάτοχον ὡς κακῇ πίστει κατέχοντα καὶ ὑπόχρεον ἔκτοτε εἰς τὴν ἀπόδοσιν οὐχὶ μόνον τῶν ἐπικειμένων, ἀλλὰ καὶ τῶν συναχθέντων μετὰ τὴν ἀγωγὴν καρπῶν (35. Πανδ. de rei vind. (6.1.)

Ἀπόφ. τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικῆς Σελ. 645).

39. Ὁ Σαβιννὺς (περὶ κατοχῆς σελ. 272 καὶ ἐπ.) ἐξέφρασε τὴν γνώμην, ὅτι ὁ καλῆς πίστεως νομεὺς δὲν ἀποκτᾷ κατὰ τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον, τὴν κυριότητα τῶν καρπῶν ἅμα ἐκκοπέντων ἢ συγκομισθέντων. Τινὲς ἰσχυρίζονται, ὅτι μόνη ἡ διαχώρισις τῶν καρπῶν ἀπὸ τὸ ἀντικείμενον τὸ ὁποῖον παρήγαγεν αὐτούς, μεταβιβάζει τὴν κυριότητα εἰς τὸν καλῆς πίστεως νομέα· στηρίζονται δὲ εἰς τοὺς νόμους 13. Πανδ. βιβλίον ἕβδομον, τίτλος 4. — τόμ. 24. § 1. Πανδ. βιβλ. 22. τίτλῳ 1.— καὶ εἰς τὸ βιβλίον 28 princ. Πανδ. αὐτόθι. Οἱ ὀπαδοὶ τοῦ ἀνωτέρω συστήματος φρονοῦν, ὅτι ἅμα ὁ κύριος διεκδικήσῃ τὸ πρωτότυπον ἀντικείμενον, δύναται νὰ ἀπαι-

τήση καὶ ὅλους τοὺς μηκέτι καταναλωθέντας καρπούς. Περὶ δὲ τῶν ἤδη καταναλωθέντων καρπῶν, οὗτοι φρονοῦν, ὅτι ὁ καλῆς πίστεως νομεὺς ὀφείλει τὴν ἀπόδοσιν· ἦτο, λέγουν, κύριος τῶν καρπῶν, καταναλίσκων δὲ αὐτοὺς ἔκαμε χρῆσιν τοῦ δικαιώματός του. — Ἄλλοι διατείνονται, ὅτι ὁ καλῆς πίστεως νομεὺς ἀποκτᾷ τὴν κυριότητα τῶν καρπῶν ἅμα ἐκκοπέντων, ἀλλ' ἡ κυριότης αὕτη ἀνακαλεῖται, καὶ οἱ καρποὶ ἀποδίδονται εἰς τὸν ὅστις διεκδικήσῃ τὸ πρωτότυπον ἀντικείμενον· εἰς τρεῖς περιπτώσεις, κατ' αὐτούς, ὁ νομεὺς δὲν ὀφείλει νὰ τοὺς ἀποδώσῃ· (Ἴδε τόκος). Διατριβὴ εὑρισκομένη εἰς τὴν Σελ. 715 τῆς Νομικῆς.

40. Ἐν γένει ὁ ἀγοραστὴς πράγματος, πλειστηριαζομένου ἐπὶ τακτικῆς καὶ ἐννόμου δημοπρασίας, ὑποτίθεται εὐλόγως καλῆς πίστεως ἀγοραστής, διότι ἡ τήρησις τῶν τεταγμένων τύπων, καὶ αὐτὴ ἡ δημοσιότης τῆς πράξεως ἀποτελοῦσι μίαν ἐγγύησιν ὑπὲρ τῆς κυριότητος τοῦ πωλητοῦ.

Ἀπόφ. τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 240).

41. Ἡ ἐν ἀμοιβαίᾳ γνώσει γενομένη ἀγοροπωλησία ἀλλοτρίου ἡρπαγμένου πράγματος συνιστᾷ πρᾶξιν ἀθέμιτον ἑκατέρωθεν, καὶ εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ὄχι μόνον ἡ ἀντικατάστασις τῶν ζημιῶν, ἀλλ' οὐδὲ ἡ ἀπόδοσις αὐτὴ τῶν δοθέντων χρημάτων, δὲν ἐπιδικάζεται διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐν ἴσῃ κακῆς αἰτίας, κρείττων ἡ θέσις τοῦ διακατέχοντος (νομ. 3. Πανδ. de cond. ob turp. vel inj. caus. (12. 5)· — νομ. 128 Πανδ. de reg. juris. (50. 17).

Ἀποφ. τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 391).

42. Ὅταν τις κατέχων πραγματικῶς ἀλλότρια κτήματα ἐν καλῇ πίστει, καὶ ἐν ἀγνοίᾳ, ὅτι εἶναι ἀλλότρια, τὰ πωλήσῃ καὶ τὰ παραδώσῃ εἰς τὸν ἀγοραστὴν, οὗτος δὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ τοιούτου πωλητοῦ ἀποζημίωσιν ἢ τὸ διαφέρον εἰμὴ μετὰ τὴν παρὰ τοῦ ἀληθοῦς κυρίου ἀγωγὴν περὶ ἐκνικήσεως. Ὅταν δὲ τις πωλήσῃ ἐν κακῇ πίστει καὶ ἐν γνώσει ἀλλότριον πρᾶγμα, ὁ ἀγοραστὴς δύναται εἰς πάντα καιρὸν νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατα τοῦ πωλητοῦ περὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος (ἴδε ἀνωτ. § 21 καὶ κατωτ. 70 καὶ ἐπ.)

Ἀποφ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν [Νομ. σελ. 3345].

42. (β) Ὁ ἀγοράζων, ὅταν καταβάλῃ τὸ τίμημα τοῦ ἀγοραζομένου κτήματος, καὶ συμμορφούμενος μὲ τοὺς ἐπικρατοῦντας τύπους λάβῃ τὸ κατὰ νόμους πωλητήριον, θεωρεῖται, κατὰ νομικὴν πρόληψιν, ὡς ἐνεργῶν καλῇ πίστει· ὁ δὲ διεκδικῶν τὸ ἐπίδικον κτῆμα, ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ τὴν κακὴν πίστιν τοῦ ἀγορά-

στοῦ· ἄλλως ἡ ἀγορὰ θεωρεῖται ὡς ἐπὶ καλῇ πίστει γενομένη καὶ χορηγεῖ εἰς τὸν ἐνεργήσαντα αὐτὴν τὸ δικαίωμα νὰ ἀποζημιωθῇ ἕνεκα τῶν ἐπὶ τοῦ κτήματος γενομένων ἐξόδων· ἂν δὲ γείτονές τινες εἶπον εἰς τὸν ἀγοραστὴν, ὅτι τὸ κτῆμα δὲν ἀνήκει ὁλόκληρον εἰς τὸν πωλητὴν, τοῦτο λεχθὲν τυχαίως ἀπὸ ἀνθρώπους, μὴ ἔχοντας συμφέρον, δὲν ἀποδεικνύει τὴν κακὴν πίστιν. βλ. πίστις.

Ἀποφ. 682 τῆς 15 Μαρτίου 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

§. 6.

Περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως τῶν γειτόνων.

43. Κατὰ τὸν § 110 τοῦ τρίτου τίτλου τοῦ τρίτου Βιβλίου τοῦ Ἀρμ. οἱ ἔχοντες δικαίωμα προτιμήσεως « τοὺς ξένους ἀγοραστὰς ἀπωθοῦνται τελείως, τὸ τίμημα μετὰ τῶν αὐτῶν τόκων τε καὶ δαπανημάτων ἀναδιδόντες αὐτοῖς. » Ἂν δὲ ὁ νόμος ἀναφέρῃ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς καταβολῆς τῶν τόκων καὶ τῶν ἀναγκαίων ἀναλωμάτων, προκειμένου λόγου περὶ ἀπόντων, ἀνηλίκων κτλ. (ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους παραχωρεῖ εἰς τοὺς τὴν διοίκησιν τῶν προσόντων αὐτοῖς ἀναδεδεγμένους τετράμηνον προθεσμίαν, διὰ νὰ ἐνεργήσωσι τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως), τοῦτο δὲν περιορίζει εἰς μόνην τὴν περίπτωσιν ταύτην τὴν μνησθεῖσαν ὑποχρέωσιν, διότι ὁ λόγος αὐτῆς ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς περιπτώσεις, καὶ ὁ νόμος παραχωρῶν εἰς τοὺς μὴ προφωνηθέντας πλησιαστὰς δεκαετῆ προθεσμίαν πρὸς ἐνέργειαν τοῦ ἐξαιρετικοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως, δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ ἔχῃ σκοπὸν νὰ ἀφαιρέσῃ ἢ νὰ ἐλαττώσῃ καὶ τὸ δικαίωμα τῶν ἀγοραστῶν τοῦ νὰ ἀποζημιωθῶσι διὰ τὰ ἀναγκαῖα ἀναλώματα τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ κατὰ τὴν δεκαετῆ προθεσμίαν οἱ τόκοι καὶ τὰ ἀναλώματα εἶναι μεγαλήτερα, εἰς δὲ τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀντιστοιχεῖ ἡ ἐκ μέρους τῶν ἐνεργούντων τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως ὑποχρέωσις πρὸς καταβολὴν τῶν μνησθέντων ἀναλωμάτων· ἡ δὲ προσφορὰ αὕτη πρέπει νὰ γίνῃ ἐν καιρῷ τῆς ἀγωγῆς.

Ὁ θέλων νὰ ἀπολαύσῃ τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως, διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ κατ' αὐτὸν ἐντελῶς τὴν θέλησιν τοῦ νόμου, ἀπαιτοῦντος καὶ τῶν ἀναλωμάτων τὴν καταβολὴν, ὀφείλει νὰ καταβάλῃ ὅσα νομίζει, ὅτι ἀληθῶς ἐδαπανήθησαν, καὶ συγχρόνως νὰ προσφέρῃ ἑαυτὸν ἕτοιμον νὰ συμπληρώσῃ τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ὁ ἀντίδικος, προσκαλούμενος παρ' αὐτοῦ, ἤθελεν ἀποδείξει, ὅτι ἔκαμε περιπλέον.

Ἀποφ. 3 τῆς 2 Φεβ. 1842 Ἀρ. Π. [Σελ. 9 τῆς σειρᾶς τοῦ 1842).

—Ἀποφ. 6 τῆς 16. Φεβ. 1842 Ἀρ. Π. [Σελ. 19. αὐτ.]. — Ἀποφ. 18 τῆς 14 Μαΐου 1842 Ἀρ. Π. [Σελ. 73 αὐτ.]

44. Κατὰ τὴν νεαρὰν τοῦ Καίσαρος Ῥωμανοῦ, τὴν περιεχομένην εἰς τὸν τρίτον τίτλον τοῦ τρίτου βιβλίου τοῦ Ἀρμενοπούλου, ἡ εἰς τοὺς ἔχοντας τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως προφώνησις διατάττεται, ἵνα ἐντὸς 30 ἡμερῶν τὸ ἄξιον τίμημα ἢ ὅπερ ἀρραδιουργήτως ὁ ἀληθὴς δίδωσιν ἀγοραστὴς, αὐτοὶ ἀνυπερθέτως καταβάλλοντες ἀναλόγως ἀφ' ἑαυτῶν ἢ ἔκ τινος ἀρχῆς τοῦτο ἐπιμετρήσωνται· ἐκ δὲ τῆς διατάξεως ταύτης ἐξάγεται, συμφώνως μὲ τὰς γενικὰς περὶ ἑτερομερῶν συναλλαγμάτων ἀρχὰς, καὶ ἰδίως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ πρώτου παραγράφου τοῦ τρίτου τίτλου τοῦ τρίτου βιβλίου τῆς ἑξαβίβλου, ὅτι ὁ ἔχων τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως δὲν δύναται νὰ κινήσῃ τὴν περὶ τούτου ἀγωγὴν εἰμὴ ἀφοῦ καταβάλῃ τὸ τίμημα τῆς ἀγορᾶς· ὁ νόμος διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς μὴ γενομένης προφωνήσεως παραδέχεται μὲν τὴν δεκαετίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ τῆς προτιμήσεως δικαίωμα, δὲν μεταβάλλει ὅμως ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ τὴν φύσιν τοῦ δικαιώματος τούτου· ὥστε αἱ ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαι ἀρχαὶ ἐφαρμόζονται πλήρεις καὶ εἰς τὴν ἄνευ προηγουμένης προφωνήσεως πραγματοποίησιν τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως.

Ἀποφ. Ἀρ. Π. 212 τῆς 10 Σεπτ. 1838 [Νομολ. τομ. γ. σελ. 151].

45. Ἡ περὶ προτιμήσεως ἀγωγὴ καθίσταται ἀπαράδεκτος, ἂν ὁ ἀξιῶν τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν καταβάλῃ τοὐλάχιστον τὸ κατ' αὐτὸν ἀληθὲς τίμημα τῆς ἀγορᾶς, ἡ δὲ ἁπλῆ προσφορὰ τῆς πληρωμῆς τοῦ τιμήματος τούτου δὲν ἀρκεῖ.

Ἀποφ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς Σελ. 2294).

46. Οἱ ἔχοντες δικαίωμα προτιμήσεως ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς κτήματός τινος ὀφείλουσι νὰ καταβάλωσιν ἀνυπερθέτως ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν, ἢ τουλάχιστον ὅταν κινῶσι τὴν ἀγωγήν των, τὸ ἄξιον τίμημα· ἄλλως δὲ ἐκπίπτουσιν ἀπὸ τῆς προτιμήσεως τὸ δικαίωμα.

Ἀποφ. τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς Σελ. 985).

47. Ἂν ἡ τοῦ νόμου κατάργησις δὲν ἦναι ῥητῶς ἐκφρασμένη ἀπὸ τὸν νομοθέτην, τότε μόνον ἐννοεῖται σιωπηρὰ, ὅταν ὁ νεώτερος νόμος περιέχῃ διάταξιν ἐναντίαν τοῦ ἀρχαιοτέρου. Ἄλλως αἱ διατάξεις, ὅσαι ὑπάρχουσιν εἰς τὸν ἕνα ἐκ τῶν δύο νόμων, λογίζονται ὡς συνυπακουόμεναι καὶ εἰς τὸν ἄλλον (νομ. 26, 27, 28. D. de legibus κ. γ.). Ὅθεν τὸ ἀπὸ 16 Ἰουνίου 1830 πρωτόκολλον τοῦ ἐν

Λονδίνῳ συμβουλίου δὲν φέρει καμμίαν διάταξιν ἐναντίαν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπὶ τῶν ἀγορασιῶν προτιμήσεως.

Ἀποφ. τοῦ Ἀρ. Πάγου 112 τῆς 15 Ἰουλίου 1837 (Νομολ. Σελ. 90 τόμ. Β.)

48. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, σταθμίσαν τὰς καθυποβληθείσας αὐτῷ μαρτυρίας, ἀπεφήνατο, ὅτι ἐπὶ Τουρκοκρατίας ὑπῆρχεν ἐν Ἀθήναις ἔθιμον, κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ γείτονες ἔχαιρον δικαιώματα προτιμήσεως εἰς τρόπον ὥστε, ἐὰν ἐγίνετο ἀπροφώνητος πώλησις οἰκοπέδου τινὸς, ὁ γείτων, παρακαταθέτων τὸ τίμημα τῆς ἀγορᾶς, ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ τὸ οἰκόπεδον. Οὐδεὶς δὲ δὲν ἠδύνατο νὰ κινήσῃ τὴν περὶ προτιμήσεως ἀγωγὴν, χωρὶς νὰ προκαταβάλῃ ὁλόκληρον τὸ τίμημα· ἄλλως ἡ ἀγωγὴ ἦτον ἀπαράδεκτος.

Ἀποφ. Ἀρ. Π. 199. τῆς 5. Ἰουλ. 1838. (Νομολ. τομ. 3. Σελ. 121.) — Ἀπόφ. 581 τῆς 16 Νοεμ. 1837 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν

49. Ὅταν κτῆμά τι ἐπροικοδοτήθη καὶ παρεδόθη εἰς τὸν σύζυγον, πρὶν ἢ κινηθῇ ἡ περὶ προτιμήσεως ἀγωγὴ, ἡ ἀγωγὴ αὕτη, καθὸ πραγματικὴ, πρέπει, δυνάμει τοῦ νόμου 1. τοῦ κώδηκος, βιβλ. τρίτου, τίτλου 19. νὰ κινηθῇ κατὰ τοῦ κατόχου τοῦ πράγματος· ἡ παρατήρησις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ὅταν ἄλλος παρὰ τὸν κατέχοντα ἐξεμίσθωσε τὸ κτῆμα, ὡς ἐπίτροπος τῆς συζύγου, παραβιάζων τοὺς περὶ διαχειρήσεως τῆς προικὸς κανόνας τοῦ δικαίου.

Ἀποφ. Ἀρ. Πάγου 39. τῆς 21 Αὐγούστου 1841 (Νομολ. τῆς σειρᾶς τοῦ ἔτους αὐτοῦ σελ. 310].

50 Κατὰ τὸν Αὐτοκρατορικὸν νόμον τὸν περιεχόμενον εἰς τοὺς παραγράφους 103. 104. καὶ 110 τοῦ τρίτου βιβλίου, τίτλου γ. τῆς ἐξαβίβλου, οἱ γειτονεύοντες ἢ πλησιασταὶ, ἀκινήτου κτήματος προτιμῶνται εἰς τὴν ἀγορὰν αὐτοῦ ἀπὸ ἄλλα ξένα καὶ μὴ μετέχοντα πρόσωπα. πρέπει λοιπὸν νὰ προφωνῶνται πρὸ τῆς πωλήσεως, καὶ τούτου μὴ γενομένου, ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ κινήσωσι τὴν περὶ προτιμήσεως ἀγωγὴν ἐντὸς δεκαετίας, καταβάλλοντες τὸ τίμημα.

Ἀποφ. τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. [νομικῆς, Σελ. 241]

51. Ἀγοροπωλησία γενομένη ἐν καιρῷ γενικῆς καταστροφῆς καὶ ἀνωμαλίας δὲν φέρει τὸν χαρακτῆρα τακτικῆς πωλήσεως· διότι εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ἡ συμφωνία δὲν στηρίζεται εἰς τὴν ἀπόλυτον ἰσότητα τῶν συναλλαχθέντων, ἀλλὰ κανονίζεται ἀπὸ τὴν ἀβεβαιότητα τῆς τύχης τοῦ ἀγορασθέντος πράγματος· ὅθεν ὁ περὶ προτιμήσεως νόμος, ὡς ἐξαιρετικὸς, πρέπει νὰ περιορίζηται

εἰς τὴν τακτικὴν ἀγοροπωλησίαν, χωρὶς νὰ ἐκτείνηται εἰς συμφωνίας, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουν ὅμοιον μὲ τὴν τακτικὴν ἀγοροπωλησίαν χαρακτῆρα. Ἄλλως τε ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ περὶ προτιμήσεως νόμου ἐπὶ ἀγοροπωλησίας, λαβούσης χώραν ἐν καιρῷ γενικῆς καταστροφῆς, δὲν ἤθελεν ἀποζημιώσει τὸν ἀγοραστὴν μὲ τὴν ἁπλῆν ἀπόδοσιν τοῦ τιμήματος διὰ τὸν ὁποῖον διέτρεξε κίνδυνον.

Ἀπόφ. τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς. σελ. 2281).

52. **Γίνεται ἔκπτωτος τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως ὅςτις, προφωνηθεὶς δεόντως, δὲν κοινοποιήσῃ εἰς τὸν προφωνοῦντα, ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας, τὴν δήλωσίν του περὶ τῆς καταβολῆς τοῦ τιμήματος.**

Ἀποφ. 1562 τῆς 9 Ἀπριλ. 1840.—Ἀπόφ. 1865 τῆς 18 Μαρτίου 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

53. Κατὰ τὸν περὶ προτιμήσεως νόμον (Ἁρμ. βιβλ. γ' τίτλ. γ.) εἰς τὴν ἀγοροπωλησίαν ἀκινήτου τινὸς κτήματος δὲν ἀπαιτεῖται παρὰ ἡ ἐκ μέρους τοῦ πωλητοῦ ἢ ἀγοραστοῦ τοῦ πωλουμένου τούτου ἀκινήτου γνωστοποίησις πρὸς τὸν ἔχοντα δικαίωμα προτιμήσεως ἐπ' αὐτοῦ, διὰ νὰ τὸν βάλῃ εἰς θέσιν νὰ γνωρίσῃ ἀναμφισβητήτως τὴν γενομένην ἀγοροπωλησίαν.

Ἀπόφ. 1691 τῆς 10 Σεπτ. 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

54 Ἡ περὶ προτιμήσεως ἀγωγή, ἥτις ἔχει ὡς ἀντικείμενον τὴν διεκδίκησιν ἀκινήτου, εἶναι ἀγωγὴ κυρία καὶ παρέχει ἀφορμὴν εἰς ἐντελῶς νέαν δίκην· ἑπομένως εἶναι ἀναγκαία ἡ περὶ συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα· ἂν δὲ προηγήθη ταύτης πρόκλησις πρὸς ἀγωγήν, ἡ περίπτωσις αὕτη, μὴ προβλεπομένη ἀπὸ τὸ ἄρθρον 532 τῆς πολιτικῆς Δικονομίας, δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ τὴν φύσιν τῆς ὑποθέσεως.

Βλ. ἀπόπειρα συμβ. Ἀπόφ. 1924 τῆς 3 Ἰουν. 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

54 (β) Ἂν καὶ κατὰ τὸν νόμον (Ἁρμ. βιβλ. γ. τιτλ. γ. § ι) μένει εἰς τοὺς μὴ εἰδοποιηθέντας γείτονας ἀκινήτου κτήματος, πωληθέντος ἀπροφωνήτως, τὸ δικαίωμα νὰ ἀποκτήσουν αὐτό, δὲν παύουν ὅμως ἐκ τούτου οὗτοι (κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ αὐτοῦ νόμου καὶ ἐξ ἀναλογίας τοῦ νόμου 13 § 8 τῶν πανδ. de act. vend(19.1) τοῦ νὰ ἦναι ὑπόχρεοι νὰ καταβάλουν τὸ τίμημα ἅμα ἐκφράσουν τὴν θέλησίν των τοῦ νὰ ἐνεργήσουν τὸ ῥηθὲν δικαίωμα τῆς προτιμήσεως, κινοῦντες τὴν περὶ τούτου ἀγωγήν, ἀφοῦ μάλιστα οἱ καρποὶ τοῦ κτήματος ἀνήκουν εἰς τὸν ἐνάγοντα.

Ἀπόφ. 1735 τῆς 18 Ὀκτ. 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

55. Ὁ περὶ προτιμήσεως νόμος (Ἁρμ. βιβλ. γ. τίτλος γ.) ὁρί-

ζων' ὅτι α εἰ μέντοι πάντες ἐκ τῶν ἴσων ἔρχωνται προνομίων, ὥστε μηδὲν ἀλλήλων προκεκρίσθαι ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ προσκλήσει, ἡ αὐτὴ πάλιν ὁμοίως γενέσθω προφώνησις, ἵνα ἐντὸς 30 ἡμερῶν τὸ ἄξιον τίμημα ἢ ὅπερ ἀῤῥαδιουργήτως ὁ ἀληθὴς δίδωσιν ἀγοραστὴς, αὐτοὶ ἀνυπερθέτως καταβάλλοντες ἀναλόγως ἀφ' ἑαυτῶν ἢ ἔκ τινος ἀρχῆς ἐπιμετρήσωνται» ἐννοεῖ, ὅτι ὁσάκις οἱ εἰς τὴν ἀγορὰν πωλουμένου τινὸς κτήματος προσκαλούμενοι δι' ἓν ὁποιονδήποτε τῶν εἰς τὸν μνησθέντα νόμον ἀναφερομένων δικαιωμάτων ἔχουσιν ἐκ τούτου προνόμια ἴσα, ὥστε νὰ μὴ δύναται κανεὶς τούτων νὰ προτιμηθῇ περισσότερον τοῦ ἄλλου, δὲν λαμβάνει ἕκαστος ἀπὸ τὸ πωλούμενον κτῆμα εἰμὴ τὸ ἀναλογοῦν αὐτῷ μερίδιον. — Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ἐπιμέτρησις γίνεται οὐχὶ ἀναλόγως τοῦ ἐμβαδὸν, τὸ ὁποῖον ἔχει καθὲν ἀπὸ τὰ γειτνιαζόμενα κτήματα, ἀλλ' ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ τοῦ μέρους, κατὰ τὸ ὁποῖον γειτνιάζει πρὸς τὸ ἐπίδικον ἕκαστον τῶν γειτνιαζόντων κτημάτων.

'Απόφ. 1906 τῆς 30 'Απριλ. 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν·

55 (β). Ἀγωγαὶ περὶ δικαιώματος προτιμήσεως, ἀφορῶσαι ἀντικείμενον μὴ δυνάμενον νὰ ἐκτιμηθῇ, ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν.

'Απόφ. 43. 44 τῆς 10 καὶ 14 'Οκτ. 1835 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

55 (γ). Προφώνησις ἠδύνατο νὰ γίνῃ καὶ προφορικῶς, ἀλλὰ, διὰ νὰ ἐξαχθῇ ὁ σκοπὸς τῆς προφωνήσεως, χρειάζεται νὰ ἐκφράζῃ ὁ ἀποστελλόμενος ἄγγελος ἀνενδοιάστως τὴν προφώνησιν ταύτην, ὥστε νὰ μὴ συγχυσθῇ μὲ μίαν ἁπλῆν περὶ ἀγορᾶς πρότασιν, καὶ νὰ ἀναφέρῃ εἰλικρινῶς τὸ τίμημα, διὰ τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ πωληθῇ τὸ κτῆμα.

'Απόφ. 648 τῆς 7 Φεβρ. 1838 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

55 (δ). Κατὰ τὴν περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως νεαρὰν τοῦ Καίσαρος Ῥωμανοῦ, τὴν ἐμπεριεχομένην εἰς τὴν ἑξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου (βίβλ. γ. τίτλ. 3 § 103 καὶ ἑπ.) δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνηται ἐγγράφως εἰς τοὺς γείτονας ἡ περὶ προτιμήσεως προφώνησις· ὅθεν εἰς ὑποθέσεις λαβούσας χώραν πρὸ τῆς Δικονομίας, ἐπιτρέπεται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις. Ἡ μὴ παραδοχὴ δὲ τῆς εἰς τὴν τελευταίαν πώλησιν γενομένης προφωνήσεως ἐπικυρόνει καὶ τὴν προηγουμένην πώλησιν, ἥτις ἐγένετο ἄνευ προφωνήσεως.

'Απόφ. 625 τῆς 31 Δεκ· 1837 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

55 (ε). Γενομένης συμφωνίας μεταξὺ τῶν συμμετόχων βαλανιδίου τινὸς, ὥστε ἕκαστος τῶν συμμετόχων τούτων νὰ δύναται νὰ ἐκποιῇ τὸ ἐπὶ τοῦ βαλανιδίου μερίδιόν του εἰς οἱονδήποτε

ἤθελεν, ἡ συμφωνία αὕτη περιέχει παραίτησιν τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον ἕκαστος τῶν συμμετόχων τούτων εἶχε] τοῦ νὰ προτιμηθῇ ἐν περιπτώσει πωλήσεως τοῦ μεριδίου τῶν ἄλλων, διότι ἀφοῦ τὰ μέρη ἀπεφάσισαν νὰ ἦναι ἀπεριόριστος ἡ ἐξουσία ἑκάστου εἰς τὴν πώλησιν τοῦ μεριδίου του, δὲν δύναταί τις νὰ διϊσχυρισθῇ, ὅτι ἡ ἐξουσία αὕτη περιορίζεται ἀπὸ τὸ περὶ ἀποζημιώσεως δικαίωμα, χωρὶς τοιουτοτρόπως νὰ πλάσῃ αὐτογνωμόνως ἐξαίρεσιν μὴ συμφωνηθεῖσαν·

'Απόφ. 631 τῆς 14. 'Ιαν. 1838 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

§. 7.

Περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως τῶν συγγενῶν.

56. Κατὰ τὴν περὶ προτιμήσεως νεαρὰν τοῦ Καίσαρος Ῥωμανοῦ, τὸ τῆς προτιμήσεως δικαίωμα χορηγεῖται μόνον εἰς τοὺς ἐξ ἀδιαιρέτου συγγενεῖς καὶ οὐχὶ ἀδιακρίτως εἰς ἅπαντας τοὺς συγγενεῖς τοῦ πωλητοῦ.

'Απόφ. τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. [Νομικῆς σελ. 2116].

57. Μόνον οἱ ἀναμὶξ κείμενοι συγγενεῖς, ἤτοι οἱ ἔχοντες ἀναμεμιγμένην κοινότητα πρός τι πρᾶγμα ἢ οἶκον ἢ ἀμπελῶνα ἢ ἀγρὸν ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον, καλοῦνται κατὰ προτίμησιν ἄλλων προσώπων εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν αὐτῶν κτημάτων κατὰ τὴν νεαρὰν τοῦ Καίσαρος Ῥωμανοῦ τὴν ἐμπεριεχομένην εἰς τὸν Ἀρμ. Βιβλ. γ. τίτλ. γ.

'Απόφ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. [Νομικῆς σελ. 2468].

58. Τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως ἀνήκει εἰς τοὺς συγγενεῖς τοὺς μὴ προσωπικῶς ὑποχρεωμένους εἰς τὸ νὰ ἀναγνωρίζωσι πώλησίν τινα συγγενικοῦ κτήματος. ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο, κατὰ τὸν νόμον 21. 5 Πανδ. de act. emt. (19. 1) καὶ τὸν νόμον 75 Πανδ. de contr. emt. (18. 1) δὲν εἶναι πραγματικὸν, ἀλλὰ μόνον προσωπικὸν, εἰς τρόπον ὥστε δὲν δύναται νὰ ἐκνικηθῇ ἀπὸ τρίτον κάτοχον τὸ ἤδη πωληθὲν κτῆμα, καὶ τὸ ὁποῖον μετέβη εἰς χεῖρας τρίτου κατόχου.

'Απόφ. 83 τῆς 15 'Ιαν. 1837· [Νομολ. Τόμ. 2. Σελ. 19].

59. Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Καίσαρος Ῥωμανοῦ (Ἀρμ. βιβλ. 3 τίτλ. 3). τὰ ἐπίκοινα κτήματα δὲν δύνανται νὰ ἐκποιηθῶσιν εἰς ξένον πρὶν ἢ προφωνηθῶσιν οἱ ἀναμὶξ κείμενοι συγγενεῖς, ἤτοι οἱ ἔχοντες μεμιγμένην κοινότητα πρὸς τὸ κτῆμα, ἐὰν θέλωσι, καταβαλόντες τὸ διδόμενον τίμημα, νὰ προτιμηθῶσιν· ἐὰν δὲ κτῆμά τι ἐπίκοινον ἤθελεν ἐκποιηθῇ ἄνευ προηγουμένης προφωνήσεως τῶν ἀνα-

μὲξ κειμένων συγγενῶν, δίδεται εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα νὰ κινῶσι τὴν τῆς προτιμήσεως ἀγωγὴν ἐντὸς προθεσμίας τινὸς, διὰ νὰ ἀναλάβωσι τὸ κτῆμα, ἀφοῦ πρῶτον ἐκπληρώσωσι τοὺς παρὰ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένους ὅρους· ἐπομένως πᾶς ξένος ἢ ἐξωτικὸς ἀγοραστὴς, καὶ πᾶς γενικὸς καὶ μερικὸς διάδοχος αὐτοῦ, ὑποχρεοῦται νὰ παραχωρήσῃ τὸ κτῆμα εἰς τὸν συμμορφούμενον μὲ τὸν νόμον τοιαύτης φύσεως συγγενῆ. (Νομ. Πανδ. 54 de reg. juris (50. 17).— Voet. βιβλ. 18. Τίτλ. 13. § 24. — Poth., traité de retraits κεφ. 2 § 17).

'Απόφ. 2089 τῆς 13 Νοεμβρ. 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

60. Ὁ ἀγοράσας ἐπίκοινον κτῆμα εἶναι ὑπόχρεος νὰ τὸ παραχωρήσῃ εἰς πάντα ἔχοντα δικαίωμα προτιμήσεως συγγενῆ, ὅστις ἤθελε τὸ ζητήσει ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας καὶ συμφώνως μὲ τὸν νόμον, ἡ δὲ ὑποχρέωσις αὕτη ἐκτείνεται καὶ εἰς τοὺς νέους ἀγοραστὰς τοῦ αὐτοῦ κτήματος. Ἐπομένως οὗτοι εἶναι κοινωνοὶ τῆς αὐτῆς ὑποχρεώσεως, προκυπτούσης ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος καὶ τῆς αὐτῆς νομίμου αἰτίας· ὅθεν καὶ ἐπιτρέπεται νὰ ἐναχθῶσι συνάμα ὡς ὁμόδικοι· ἐὰν δὲ οὗτοι μετὰ τὴν ἀγορὰν καὶ πρὶν ἢ κινηθῇ ἡ περὶ προτιμήσεως ἀγωγὴ διένειμον καὶ κατεῖχον χωριστὰ τὰ συντροφικῶς κατὰ πρῶτον ἀγορασθέντα κτήματα, ἕνεκα τούτου δὲν ἔπαυσαν νὰ ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν, καὶ νὰ δύνανται νὰ ἐναχθῶσιν ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος καὶ τῆς αὐτῆς νομίμου αἰτίας, ἀλλὰ μόνον, διαιρετοῦ ὄντος τοῦ ἀντικειμένου τῆς ὑποχρεώσεως, ἕκαστος δὲν ὑποχρεοῦται εἰμὴ διὰ τὸ μέρος, τὸ ὁποῖον κατέχει (Pot. § 25 traité de retraits κεφ. 2). — Βλ. ὁμόδικος.

'Απόφ. 2089 τῆς 14 Νοεμ. 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

60 (β). Ἐν Σύρᾳ ὑπάρχει ἔθιμον, τὸ ὁποῖον, προκειμένου λόγου περὶ πωλήσεως συγγενικῶν κτημάτων, κανονίζει τὰ δικαιώματα τῶν συγγενῶν ὡς πρὸς τοὺς ξένους. Κατὰ τὸ ἔθιμον αὐτὸ, μετὰ τὴν διαλάλησιν, δύναται νὰ πωληθῇ τὸ κτῆμα εἴτε εἰς δημοπρασίαν εἴτε μὴ, χωρὶς ὅμως *δόλου τινὸς* κατὰ τῶν συγγενῶν.

'Απόφ. 74 τῆς 31 Δεκεμ. 1835 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

§ 8.

Περὶ πωλήσεως ὀρφανικῶν κτημάτων. — Βλ. ἐπίτροπος, τέκνα.

61. Κατὰ τοὺς ἰσχύοντας Ῥωμαϊκοὺς νόμους εἰς τὴν δι' ἐπιτρόπου γενομένην ἐκποίησιν ἀκινήτου κτήματος τοῦ ἀνήλικος, ἀπαιτεῖται νὰ ζητηθῇ πρῶτον ἡ πρὸς τοῦτο ἄδεια τῆς ἁρμοδ. ἀρχῆς.

'Απόφ. Α. Π. 209 τῆς 11 Αὐγ. 1838 (Νομολ. τόμ. 3 Σελ. 145).

62. Τὰ ἀκίνητα τῶν ἀνηλίκων πράγματα μόνον δυνάμει δικαστικοῦ ἐντάλματος (Ἁρμ. βιβλ. ά. τίτλ. ζ') δύνανται νὰ πωληθῶσιν· εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἔλλειψις τοιούτου ἐντάλματος ἐπιφέρει τὴν ἀκυρότητα τῆς συμφωνίας, καὶ ὁ ἀνήλιξ βοηθεῖται, καὶ χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ λόγος πρὸς ἀποκατάστασιν.

Ἀπόφ. 44. τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 3281). Ἀπόφ. 567 τῆς 29 Ὀκ. 1837 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

63. Κατὰ τὸν νόμον (Ἁρμεν. βιβλ. πρῶτον, τίτλος ιβ. § 11 — νομ. 13. cod. 5. 71. —Νόμος 4. Cod. 7. 71. — Νομ. 3 Cod. 5. 72) ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἀνήλικα, εἴτε διατελοῦντα ὑπὸ κηδεμονίαν εἴτε μὴ, νὰ ἐκποιήσῃ ἀκίνητα κτήματα ἄνευ προηγουμένης δικαστικῆς διαταγῆς, καὶ εἶναι ἄκυρος ἡ οὕτω γενομένη ἐκποίησις. Ἡ ἀκυρότης δὲ αὕτη παύει κατὰ τὸν νόμον (3 Cod· 5. 74 — Νομ. 3. Cod. 2. 46. — Ἁρμ. βιβλ. Α. τίτλ. 16 § 14) ἐὰν μετὰ τὴν ἐνηλικιότητά του ἐγκρίνῃ ὁ πωλήσας ἀνήλιξ τὴν ἐκποίησιν ἢ σιωπήσῃ, χωρὶς νὰ προσβάλῃ αὐτὴν πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς ἐνηλικιότητός του. Ὁ δὲ χρόνος οὗτος τῆς παραγραφῆς ἠδύνατο νὰ παραταθῇ εἰς 10 ἢ 30 ἔτη κατὰ τὴν διαφορὰν τῆς καλῆς ἢ κακῆς πίστεως, ἐὰν ὁ ἐκποιήσας ἀνήλιξ διετέλει ὑπὸ κηδεμονίαν, καὶ ὁ κηδεμὼν δὲν συνήνεσεν εἰς τὴν ἐκποίησιν. (Ἁρμ. βιβλ. ά. τίτλ· ιβ. § 31) (α).

Ἀπόφ. τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2953).

64. Κατὰ τὸ κεφάλαιον Ι τῆς 134 νεαρᾶς (φέρον, ὅτι μήτε δὲ συνηθείας ὀνομάζειν ἢ ζητεῖν ἅπερ τυχὸν τινὲς τῶν προηγησαμένων εἰς οἰκεῖον κέρδος καὶ ἀδίκως ἐπενόησαν· τὰ γὰρ κακῶς ἐπινοούμενα οὐδὲ μακρᾷ συνηθείᾳ βεβαιοῦσθαι βουλόμεθα) ἀπαγορεύονται μόνον ἐκεῖνα τὰ ἔθιμα, τὰ ὁποῖα ἀντιβαίνουσιν εἰς τὴν χρηστοήθειαν ἢ εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον. Τὸ ἔθιμον ὅμως, ὅτι οἱ ἐπίτροποι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ πωλῶσιν ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς, καὶ ὅτι οἱ ἀφήλικες πωλοῦν ἰσχυρῶς ἀκίνητα χωρὶς τὴν ἄδειαν τῶν κηδεμόνων των, δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν χρηστοήθειαν ἢ εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον. Ἴδε ἔθιμον.

Ἀπόφ. Ἀρ. Π. 230 τῆς 11 Νοεμ. 1838 (Νομολ. τόμ. 4· σελ. 14)·

§. 9.

Περὶ πωλήσεως προικώων κτημάτων. Βλ. προίξ.

65. Πᾶσα πώλησις προικῴου ἀκινήτου κτήματος γενομένη καὶ

(α) Διὰ τῆς τελευταίας ταύτης περικοπῆς, ἥτις εἶναι ἀντιγεγραμμένη ἐκ τῆς ἀποφάσεως, τὸ δικαστήριον ἐννοεῖ, ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ἐκποίησις θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη, καὶ ἑπομένως ὁ ἀγοραστὴς δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν κτητικὴν παραγραφήν.

παρ' αὐτῆς ἀκόμη τῆς συζύγου, συνεστῶτος τοῦ γάμου, εἶναι ἄκυρος. (νομ. 42 Πανδ. de usurp. et usuc. — L. unic. § 15. Cod. de rei uxor. — νόμ. 30 de jur. dot.) ὅταν ὅμως ἡ σύζυγος χαρακτηρίσῃ τὸ προικῷον ὡς ἐξώπροικον καὶ ἐξαπατήσῃ οὕτω τὸν ἀγοραστὴν, ἡ δὲ ἀπάτη αὕτη προκύπτει καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πωλητηρίου, ὀφείλει νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν καλῆς πίστεως ἀγοραστὴν τὸ τίμημα μετὰ τῶν τόκων ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, διότι οὐδεὶς δύναται διὰ τοῦ δόλου του νὰ κατασταθῇ πλουσιώτερος μὲ ζημίαν ἄλλου.

Ἀπόφ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2717) ἴδε καὶ μίαν διατριβὴν εἰς τὴν σελ· 3317 αὐτ.

66. (1) Προκειμένου λόγου περὶ προικώων πραγμάτων, πᾶσα ἀγωγὴ, συνεστῶτος τοῦ γάμου, ἀνήκει εἰς τὸν σύζυγον· ὥστε καὶ ἂν ἡ πώλησις τῶν προικῴων πραγμάτων ἐγένετο παρὰ τῆς συζύγου, ἡ ἐξ αὐτῆς τῆς πωλήσεως ὑπὲρ τῆς πωλησάσης πηγάζουσα ἀγωγὴ, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἦναι, πρέπει νὰ κινῆται ὑπὸ τοῦ συζύγου, διότι εἰς αὐτὸν ἀνήκει ἡ ὑπεράσπισις ὅλων τῶν εἰς τὰ προικιμαῖα ἀναγομένων δικαίων· ἴδ. Νομιμοποίησις.

Ἀπόφ· τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2616) ἴδε καὶ σελ. 3317 αὐτ.

§ 10

Ποῖα κτήματα θεωροῦνται ὡς προικῷα; βλ. προίξ· νομή.

67. Τὰ κτήματα, ἅτινα ἀγοράζονται διὰ προικῴων κτημάτων, καθίστανται προικῷα, ὅταν βεβαιωθῇ προσέτι, ὅτι τὸ ἀνδρόγυνον συνεφώνησεν εἰς τὸ νὰ γίνωσι τὰ ἀγορασθέντα προικῷα, ἢ κἂν, ὅτι ὁ ἀνὴρ μὲ τοιαύτην θέλησιν καὶ ἐπὶ τῷ τέλει τούτῳ τὰ ἠγόρασε· διότι, διὰ νὰ κατασταθῇ ἢ θεωρηθῇ προικῷον ἀκίνητόν τι, ἀγορασθὲν παρὰ τοῦ ἀνδρὸς μὲ τὰ ὁποῖα ἔλαβεν εἰς προῖκα χρήματα, ἀπαιτεῖται ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀπόδειξις. (Νόμ. 25 τίτλ. β. βιβλ. η τῆς ἐξαβ. = Νόμ. 54 τῶν Πανδ. de jure dotium = νόμ. 12. Cod. de jure. dot. — 26 Πανδ. αὐτ).

Ἀπόφ. τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 3228.

68 Ὅταν προκύπτῃ, ὅτι σύζυγός τις ἠγόρασε κτῆμα, τοῦ ὁποίου συγχρόνως ἔλαβε καὶ τὴν κατοχὴν, τὸ κτῆμα κατέστη ἔκτοτε

(1) Ἐνταῦθα παρατηρῶ, ὅτι εἰς τὴν νομικὴν ἐφημερίδα (σελ. 3317) ὑπάρχει διατριβή τις, ἔχουσα ὡς συμπέρασμα, ὅτι ὁ ἀνὴρ δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς παρ' αὐτοῦ γενομένης πωλήσεως προικῴου κτήματος, ἐκτὸς μόνον ὁσάκις καὶ ἡ γυνὴ δύναται, συνεστῶτος τοῦ γάμου, νὰ ἐνεργήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦτο.

ἰδιοκτησία της καὶ εἶναι ἀδιάφορον, ἂν τὸ κτῆμα τοῦτο τὸ ἠγόρασεν αὕτη δι' ἰδίων της χρημάτων, καθότι κατὰ τὸν νόμον (9. βιβλ. 5. τίτλ. 16. τοῦ Κώδ.) καὶ μὲ τὰ χρήματα ἀκόμη τοῦ ἀνδρὸς ἂν ἀγοράσῃ τι ἡ γυνὴ καὶ τῇ παραδοθῇ, εἰς τὸν ἄνδρα δὲν ἀνήκει πλέον εἰμὴ ἡ διεκδίκησις τῶν χρημάτων, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ τοῦ πράγματος· τὸ δὲ Μουκιανὸν τεκμήριον δὲν ἔχει χώραν εἰμὴ ἐπὶ πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ἡ γυνὴ δὲν δύναται νὰ ἀποδείξῃ πόθεν ἔλαβε.

Ἀπόφ. ὑπ' ἀριθ. 1540 τῆς 18 μαρτίου 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

68 (6). Κατὰ τὸν νόμον 9 Κώδ. (5. 16) καὶ τὰ διὰ χρημάτων, ἀνηκόντων εἰς τὸν σύζυγον, ὑπὸ τῆς γυναικὸς ἀγοραζόμενα θεωροῦνται κτήματα αὐτῆς, ὅταν τῇ παραδοθῶσι. βλ. Νομή.

Ἀπόφ. 683 τὰς 11 Φεβρ. 1838 τῶν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

69. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πολιτικοῦ νόμου ὑπάρχουν περιπτώσεις τινὲς, καθ' ἃς συγχωρεῖται εἰς τὸν σύζυγον νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν γυναῖκα, καί τοι συνεστῶτος τοῦ γάμου, τὴν προῖκα· μία δὲ ἐκ τῶν περιπτώσεων τούτων εἶναι, ὅταν ἡ ἐπιστροφὴ αὕτη γίνεται, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ ἡ γυνὴ ἀκίνητον κτῆμα, διὰ νὰ ἀσφαλίσῃ τὴν προῖκα. (νομ. 20. Πανδ. 24 3. — Νομ. 73. Πανδ. 23. 3). Πρὸς τούτοις ἡ μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἀγοροπωλησία δὲν ἀπαγορεύεται, ὅταν δὲν κρύπτῃ δωρεάν. Ἐὰν δὲ ἡ πώλησις ἐγένετο εἰς μικροτάτην τιμὴν, ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόδειξις καὶ ἡ περὶ τούτου κατὰ τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην πρότασις; (Κώδ. 2 καὶ 8 de res. vend. (4. 44) — Merlin. quest. τόμ. 7 φύλλ. 326).

Ἀπόφ. 1806 τῆς 14 Ἰαν. 1841 των ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

§. 11.

Ἀγωγαί· ἐκνίκησις· ἐγγύησις.

70. Πάσης προσωπικῆς ἀγωγῆς βάσις εἶναι τὸ προσωπικὸν δικαίωμα (jus ad rem) τὸ ὁποῖον ἔχει τις κατὰ τρίτου, ὡς ὑποχρεωμένου πρὸς αὐτὸν ἀπὸ προηγηθὲν ῥητὸν συμβόλαιον ἢ οἱονεὶ συμβόλαιον, ἀδίκημα ἢ οἱονεὶ ἀδίκημα· ὅθεν τότε μόνον ἡ ἀγωγὴ αὕτη δύναται νὰ κινηθῇ, ὅταν ὑπάρχωσιν οἱ ὅροι οὗτοι τῆς ὑποχρεώσεως· μὴ ὑπάρχοντος δὲ τινὸς τῶν ὅρων αὐτῶν, ὁ ἀντιποιούμενος τὸ τίμημα τοῦ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντος δῆθεν κτήματος δὲν δύναται νὰ ἔχῃ καμμίαν ἀπαίτησιν, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ δευτέρου ἀγοραστοῦ τοῦ κτήματος τούτου· ἡ μόνη δὲ περίπτωσις, καθ' ἣν συγχωρεῖται τοῦτο, εἶναι ὁ δόλος,

ὅταν ἀποδειχθῇ. Ὁ νόμος 48 τῶν Πανδ. de furtis ἀναφέρεται εἰς τὴν πραγματικὴν ἀγωγήν. (ἴδε ἀνωτ. § 8).

'Απόφ. 'Αρ. Π. 220 τῆς 30 Σεπτ. 1838 (νομολ· τόμ· 3 σελ. 172).

71. ὅταν τις ἐπώλησεν ὡς ἐπίτροπος, δὲν ὑπόκειται εἰς προσωπικὰς ἀποζημιώσεις. ἴδε ἀνωτ. § 21. 85.

'Απόφ. 1575 τῆς 30 'Απριλ. 1840 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

72. ὅταν βεβαιοῦται, ὅτι διάδικός τις ὑπεχρεώθη προσωπικῶς πρὸς ἄλλον νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ ἕνεκεν ἐκνικήσεως τοῦ πωληθέντος κτήματος, οἱ περὶ ἐκνικήσεως νόμοι τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, διότι ἡ ὑποχρέωσις στηρίζεται εἰς ῥητὴν ἰδιωτικὴν συμφωνίαν, κατὰ δὲ τὸν νόμον 43 Πανδ. de action. emt. et vend. (19. 1), νόμον 8. 15 § 1. 51 § 3. 70 Πανδ· de evict (21. 2) — νόμ. 9 τοῦ Κώδ. de evict. (8. 45) ὁ πωλητὴς ἐνέχεται διὰ τὴν αὔξησιν τῆς τιμῆς τοῦ πωληθέντος καὶ ἐκνικηθέντος πράγματος δι'ὅλον τὸ διαφέρον καὶ διὰ πᾶσαν τὴν ἐκ τῆς ἐκνικήσεως εἰς τὸν ἀγοραστὴν προσγενομένης ζημίας, ἥτις ἑπομένως ἐπιβαρύνει καὶ τὸν προσωπικῶς ὡς εἴρηται ὑποχρεωθέντα (ἰδ. ἀνωτ· § 21 καὶ κατωτ. 85.

'Απόφ. 'Αρ. Π 342 τῆς 14 'Ιουν. 1840 (σελ. 441 τῆςσειρᾶς τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

73. Κατὰ τὸ ἀπὸ 23. Φεβρ. 1835 διάταγμα ἰσχύουσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα οἱ περιεχόμενοι εἰς τὴν ἑξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλ. νόμοι τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων. Αἱ δὲ διατάξεις τῶν Αὐτοκρατόρων Ζήνωνος καὶ Ἰουστιανοῦ (νόμ. 21 Cod. de Quad. Pres. (7.37) διὰ τοῦ ὁποίου δὲν συγχωρεῖται ἡ ἐκνίκησις κτήματος ἰδιώτου τοῦ μετὰ τοῦ δημοσίου συναλλάξαντος), δὲν ἰσχύουσιν, ἀντιβαίνουσαι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ἀρμενοπούλου.

'Απόφ. 'Αρ. Π. 276 τῆς 1 Μαΐου 1839 (Νομολ. Τόμ. 4. σελ. 119).

74. Κατὰ τὸν § 88 τοῦ τίτλου τρίτου τοῦ τρίτου βιβλίου τοῦ Ἀρμ. μόνον ὅταν τὸ δημόσιον πωλεῖ ὡς δανειστὴς, δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δεσπότην νὰ διεκδικήσῃ τὸ κτῆμα· εἰς δὲ τὰς ἄλλας περιπτώσεις ἐπιτρέπεται.

'Απόφ. τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2502).

75. Ἡ ἐγγύησις ἕνεκεν ἐκνικήσεως παύει, ὅταν ὁ ἀγοραστὴς, εὑρισκόμενος εἰς θέσιν νὰ ἀνακοινώσῃ ἐν καιρῷ τὴν κατ' αὐτοῦ δίκην εἰς τὸν πωλητὴν, παραλίπῃ τοῦτο καὶ καταδικασθῇ αὐτὸς τελεσιδίκως. (νομ. 53· § 1. Πανδ. — 8 Cod. de evic. 8. 45)

'Απόφ. τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν (νομικῆς σελ. 391).

76. Κατὰ τὸ 774 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. τρίτοι, οἵτινες ἤθελαν ἔχει τὸ πρὸς ἀνακοπὴν δικαίωμα, δύνανται νὰ προσκληθῶσι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἔκκλητον δίκην, ἡ δὲ πρόσκλησις αὕτη ἔχει καὶ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 232 διαγραφομένας συνεπείας, ὥστε ὁ προσκληθεὶς, ἀλλὰ μὴ ἐμφανισθεὶς κατὰ τὴν ἐφέσιμον δίκην, στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς τρίτου ἀνακοπῆς κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῶν Ἐφετῶν, καὶ κατ' ἀναγκαίαν συνέπειαν καὶ κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου· ὅθεν ὁ εἰς τὴν ἐφέσιμον δίκην προσκληθεὶς ὡς πωλητὴς τοῦ φιλονεικουμένου κτήματος, ἀλλὰ μὴ ἐμφανεισθεὶς, δὲν ἔχει πλέον δικαίωμα νὰ μεταχειρισθῇ τὸ ἔνδικον μέσον τῆς τρίτου ἀνακοπῆς.. (ἴδε ἀνακοπή).

Ἀπόφ. Ἀρ. Π. 330 τῆς 1 Δεκεμ· 1839 (σελ. 226 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1840).

76 (β). Ἡ ἀναγκαστικὴ κατὰ τὴν ἔφεσιν παρέμβασις κατὰ τῶν πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέων λόγῳ ἐκνικήσεως τῶν παρ' αὐτῶν πωληθέντων κτημάτων δὲν εἶναι παραδεκτὴ, καθότι ἡ τοιαύτη αἴτησις δὲν εἶναι παρεμπίπτουσα, ἀλλ' ἐμπεριέχει αὐτοτελῆ ἀξίωσιν (α).

Ἀπόφ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (νομικῆς σελ. 2350).

76 (γ). Κατὰ τὸν νόμον (Πανδ. βιβλ. 21 τίτλ. 2 τεμ. 11 προοίμ.) ὁ πωλητὴς κτήματος δὲν ἐνέχεται διὰ τὴν ἀφαίρεσιν αὐτοῦ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἀγοραστοῦ, τὴν γενομένην κατὰ διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως. Ὅθεν ὁ ἀγοραστὴς δὲν ἔχει κατὰ τοῦ πωλητοῦ οὐδὲν δικαίωμα. Δύναται δὲ νὰ ἔχῃ δικαίωμα ἀποζημιώσεως διὰ μὲν τὸ γήπεδον, τὸ ὁποῖον περιέλαβεν οἰκοδομή τις τοῦ δημοσίου, κατὰ τοῦ Δημοσίου, διὰ δὲ τὴν ἐκ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ἀπολεσθεῖσαν ἰδιοκτησίαν του κατὰ τῶν δυνάμει τοῦ διατάγματος πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέων.

Ἀπόφ. 12069 τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτ. τῆς 5. Ἀπριλ. 1845.

§ 12.

Περὶ ἀγορᾶς ἐπιδίκων κτημάτων.

77. Ἡ ἀγορὰ ἐπιδίκων κτημάτων ἀντιβαίνει εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Δικαίου καὶ ἰδίως εἰς τοὺς νόμους 2 καὶ 3 τῶν Πανδεκτῶν περὶ ἐπιδίκων κτημάτων καὶ τῆς νεαρᾶς 112 τοῦ Ἰουστινιανοῦ.

Ἀπόφ. Ἀρ. Π. 173 τῆς 12 ἀπριλ. 1838 (νομολ. τόμ. 3 σελ. 62.) βλ. ἀγωγὴ § 33 β'.

78. Ὁ λόγος, ὅτι ὁ ἀντίδικος ἠγόρασεν ἐπίδικον κτῆμα, εἶναι

(α) Ἡ ἀπόφασις αὕτη φαίνεται ὀρθωτέρα τῆς προηγουμένης.

ἀπαράδεκτος ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἂν δὲν ἐπροτάθη εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια.

Ἀπόφ. Ἀρ. Π. 189 τοῦ 1838.

79. Ὅταν ἦναι ἀναντίρρητον, ὅτι διάδικός τις ὑπεσχέθη νὰ δώσῃ κτῆμά τι ὡς προῖκα, ἀλλὰ τὸ παρέδωκεν εἰς τὸν γαμβρὸν μετὰ τὴν περὶ προτιμήσεως ἀγωγὴν, ὅτε ἐπαγορεύονται παρὰ τοῦ ἄρθρου 156 τῆς Πολ. Δικ. ὅλαι αἱ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς καινοτομίαι καὶ μεταβολαὶ, ἕπεται, ὅτι, κατὰ μείζονα λόγον, ἀπαγορεύεται ἡ εἰς τρίτον πρόσωπον μεταβίβασις τῆς κατοχῆς.

Ἀπόφ. Ἀρ. Π. 39 τῆς 21 αὐγ. 1841 (σελ. 310 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

§ 13.

Περὶ πωλήσεως καὶ διεκδικήσεως κληρονομικῶν καὶ κοινῶν πραγμάτων.

80. Δὲν εἶναι βάσιμος ἡ ἔνστασις, ὅτι δυνάμει τῶν νόμων 7 τοῦ Κώδηκος de haered. pet. — 25 § 17 Πανδ. αὐτ. ἡ ἀγωγὴ πρέπει νὰ κινῆται κατὰ τοῦ πωλήσαντος κληρονομικόν τι κτῆμα καὶ ὄχι κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, διότι οἱ νόμοι αὐτοὶ ἀφορῶσι τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἀληθὴς κληρονόμος ἤθελε δυνηθῇ νὰ κινήσῃ τὴν περὶ ἀπαιτήσεως κληρονομίας ἀγωγὴν κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ πωλήσαντος τὸ κληρονομικὸν ἀντικείμενον, τουτέστι τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ πωλητὴς εἶχε παρ' αὐτῷ τὸ πωληθὲν ἀντικείμενον ὡς κληρονόμος ἢ ἁπλῶς ὡς κάτοχος, καὶ ὑπὸ τοιαύτην ἰδιότητα τὸ ἐπώλησεν εἰς ἀγοραστήν τινα καλῆς πίστεως, καὶ ὅταν προσέτι εἰς τὴν εἰρημένην περίπτωσιν ὁ πωλητὴς ἤθελεν εἶσθαι ἕτοιμος νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν ὑπόθεσιν κατὰ τοῦ ἀπαιτητοῦ τῆς κληρονομίας (ἴδ. ἀνωτ § 15. 16. 18. *Βλ. ἀγωγή.*

Ἀπόφ. τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 3226).

81. Ἀχωρίστου οὔσης τῆς κληρονομίας, ὁ συγκληρονόμος δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ μόνος τὰ κληρονομικὰ κτήματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχει ἐξ ἀδιαιρέτου δικαίωμα ὁ συγκληρονόμος, ὅστις δὲν συναινεῖ εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος διάθεσιν· ὅθεν ἔχει πραγματικὴν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ κατόχου (Κώδ. βιβλ. 4 τίτλ. 52 § 1. — Βασ. 19 τίτλ. 8, κεφ. 21.)

Ἀπόφ. 1485 τῆς 23 Ἰαν. 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

82. Κατὰ τὸν νόμον, ὅταν ὁ κοινωνὸς κτήματός τινος, τὸ ὁποῖον πωλεῖται ὁλόκληρον παρὰ τοῦ συγκοινωνοῦ, εἶναι παρὼν καὶ δὲν ἀντιλέγῃ, ὑπολαμβάνεται, ὅτι συναινεῖ εἰς τὴν πώλησιν

τοῦ μεριδίου του, ἂν μάλιστα ἐζήτησε νὰ καταταχθῇ εἰς τὸν πίνακα τῶν δανειστῶν. (Ἀρμ. βιβλ. γ, τίτλ γ. 26. — νομ. 12 Πανδ. de evict. (21. 2).

Ἀπόφ. τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Εφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2020).

83. Ὁ νόμος ὁ διατάττων, ὅτι ὁ βλέπων πωλούμενον ἀπ' ἄλλου τὸ ἴδιον αὐτοῦ πρᾶγμα καὶ μὴ ἀντιλέγων, ὑπολαμβάνεται, ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος τὸ πωλεῖ, δὲν ἀφορᾷ εἰμὴ πρᾶγμα, τοῦ ὁποίου ἔχει τὶς ὁμολογουμένως τὴν κυριότητα καὶ τὴν κατοχὴν, οὐχὶ δὲ καὶ πρᾶγμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔχει τις ἁπλῶς ἀξιώσεις ἢ πληροφορεῖται μετὰ τὴν πώλησιν, ὅτι ἔχει δικαίωμα.

Απόφ. τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 985).

83. (β) Ὁσάκις τῆς παραγραφῆς ἡ ἔνστασις στηρίζεται εἰς πωλητήριον, δύναται μὲν ὁ τρίτος νὰ προσβάλῃ τὴν ἀκύρωσιν τοῦ πωλητηρίου, ἀλλὰ μόνον ἕνεκεν ἐλλείψεως τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὸ κῦρός του τύπων, οὐχὶ δὲ ἕνεκα τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ· ἡ ἔνστασις αὕτη εἶναι ἀπαράδεκτος δυνάμει τοῦ ἄρθρου 552 § 2 τῆς πολ. δικ.

Ἀπόφ. τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 2009)

§ 14. 15.

Περὶ ἁρμοδιότητος τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς, τῶν τακτικῶν, ἐμπορικῶν καὶ διοικ. Δικ. εἰς ἀγοροπωλησίας. Β.λ. ἁρμοδιότης.

84 Κατὰ τὸν δεύτερον παράγραφον τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 27 αὐγούστου 1838 διατάγματος ἡ Μικτὴ Ἐπιτροπὴ δικάζει πᾶσαν περὶ ἀκινήτων κτημάτων πωληθέντων ἀπὸ Ὀθωμανοὺς μεταξὺ τῶν κατοίκων τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος διαφορὰν, ὁσάκις ἀντικείμενον αὐτῆς εἶναι τὸ ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου κτήματος οἱονδήποτε δικαίωμα τοῦ Ὀθωμανοῦ. Διαφορὰ λοιπὸν ἀποβλέπουσα κτῆμα πωληθὲν παρ' Ὀθωμανοῦ εἰς Ἕλληνα, καὶ τὸ ὁποῖον διεκδικεῖ, δικαιώματι κληρονομικῷ, Ἑλληνίς τις ὑπάγεται εἰς τὴν Μικτὴν ἐπιτροπήν.

Α'πόφ. 'Α. Π. 324 καὶ 325 τῆς 14 καὶ 17 Νοεμ. 1839 (σελ. 210 καὶ 212 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ ἔτους αὐτοῦ) ἀπόφ. 'Α. Π. 278 τῆς 3 Μαΐου 1839 (σελ. 121 τοῦ τετάρτου τόμου τῆς Νομολ.)

85. Κατὰ τὸν ἀπὸ 27 αὐγούστου 1838 νόμον εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς ὑπάγονται μὲν αἱ μεταξὺ Ἑλλήνων διαφοραὶ, ἀλλὰ μόνον ὁσάκις ἀντικείμενον τῆς δίκης εἶναι τὸ ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου κτήματος οἱονδήποτε δικαίωμα τοῦ πωλήσαντος Ὀθωμανοῦ· διαφοραὶ λοιπὸν ἀφορῶσαι δικαίωμα περὶ προτιμήσεως ἀγορᾶς γηπέδου, πωληθέντος ἀπὸ ὀθωμανὸν εἰς Ἕλληνα, δὲν ὑπά-

γονται εἰς τὴν Μικτὴν Ἐπιτροπήν. Τὸ δὲ περὶ προτιμήσεως δικαί ωμα, καθὸ πηγάζον ἀπὸ τὸν νόμον, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐμ περιεχόμενον ἢ ὑπονοούμενον εἰς τὰς ἐν τῷ πωλητηρίῳ φράσεις (α «του να μην έχῃ πειράξιν ὁ ἀγοραστὴς ἀπὸ συγγενεῖς ἢ γείτο νας», αἵτινες δὲν ἀποβλέπουσιν εἰμὴ τὴν παρὰ τρίτου δι' ὁποιον δήποτε λόγον προσβολὴν ἢ περιορισμὸν τῆς πωλήσεως, ἀλλ' ὄχι κα δικαίωμα χορηγούμενον ῥητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ ὑποχρεωτικὸ δι' ἀμφότερα τὰ μέρη, διὰ τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ γίνῃ διαφύλαξις

'Απόφ 'Αρ. Π. 275 τῆς 28 'Απριλ, 1839 (Νομολ. τόμ. 4 σελ. 11(καὶ σελ. 473 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους 1840.— 'Απόφ. 391 τῆς 2(Σεπτεμβρ. 1840.)

86. Τὰ ἀπὸ 30 Μαρτίου 1835 καὶ ἀπὸ 5. Μαΐου 1837 Διατάγματα δὲν ἀφήρεσαν ἀπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων τὰς διαφοράς, τὰς ἀναφυείσας ἀπὸ πώλησιν κτημάτων γενομένην παρὰ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἰδιώτας. Ἴδε ἁρμοδιότης.

'Απόφ. 'Αρ. Π. 238 τῆς 28 Νοεμ. 1838· 'Απόφ. 'Α. Π. 276 τῆς 1 Μαΐου 1839 (σελ. 29 καὶ 119 τόμ. 4 τῆς Νομολ.).

87. Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τῆς Πολ. Δικ. ὅλαι αἱ ἰδιωτικαὶ ἀπαιτήσεις περὶ ἀποκτηθέντων δικαίων ὑπάγονται συνήθως εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, καὶ ἐξαίρεσις τοῦ γενικοῦ τούτου κανόνος γίνεται μόνον ὡς πρὸς τὰ διοικητικὰ ἀντικείμενα. Ὅταν δὲ τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης ἀφορᾷ ἰδιοκτησίαν διαφιλονεικουμένην μεταξὺ ἰδιωτῶν, ὑπάγεται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια· ἡ δὲ περίστασις, ὅτι ἡ ἰδιοκτησία αὕτη προῆλθεν ἀπὸ πώλησιν, γενομένην παρὰ τοῦ δημοσίου, δὲν μεταβάλλει τὴν φύσιν τῆς διαφορᾶς ταύτης, ὥστε νὰ ἐξαιρῆται ἀπὸ τὸν γενικὸν κανόνα. Τὰ δὲ ἀπὸ 27 Σεπτεμβρίου καὶ 30 Μαρτίου 1835 διατάγματα δὲν ἀφοροῶσι διαφορὰς γεννηθείσας μεταξὺ ἰδιωτῶν περὶ κτημάτων, πωληθέντων παρὰ τοῦ δημοσίου, ἀλλὰ κανονίζουσι μόνον τὴν ἐπικύρωσιν ἢ ἀνανέωσιν τῶν τίτλων τῆς τοιαύτης ἰδιοκτησίας, μηδὲ παραπέμπουσι τοιούτου εἴδους διαφορὰς εἰς ἄλλα παρὰ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια. — Βλ. ἁρμοδιότης.

'Απόφ. 100 τῆς 5 ἀπριλ. 1837 (Νομολ. τόμ. β. σελ 64.)

88 Αἱ ἀγωγαὶ αἱ πηγάζουσαι ἀπὸ τὰς ἀγορὰς καὶ πωλήσεις τῶν

(α) Ὁ Ἄρειος Πάγος αἰτιολόγησεν οὕτω τὴν ἀπόφασιν, καθότι τὸ μέρος ἐπρότεινεν, ὅτι αἱ ἐκφράσεις αὗται ὑποχρεόνουσι τὸν ὀθωμανὸν, καὶ ἑπομένως, ὅτι ἡ παρέμβασις τούτου καθιστᾷ ἁρμοδίαν τὴν Μικτὴν Ἐπιτροπήν.

κινητῶν πραγμάτων τῶν διαλελυμένων μοναστηρίων, ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια.

Ἀπόφ· τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 994).

89. Ἡ ἐπὶ λόγῳ ὑπερμέτρου ζημίας διάῤῥηξις συναλλάγματός τινος γενομένου μεταξὺ δημοσίου καὶ ἰδιώτου, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἀπεκτήθησαν ἤδη δικαιώματα, εἶναι ἀντικείμενον ὑπαγόμενον εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια.

Ἀπόφ. τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 2501).

90. Ὅταν εἰς ὑπόθεσίν τινα ἦναι δύο ἀγωγαὶ διάφοροι κατὰ τὴν φύσιν, τουτέστιν ἡ μία μὲν ἀφορᾷ παράδοσιν πωληθέντος κτήματος, ἡ δὲ ἄλλη ἀπευθύνεται κατὰ τρίτου τινὸς διακατόχου τοῦ πωληθέντος κτήματος, ἡ πρώτη εἶναι προσωπικὴ καὶ ὑπάγεται εἰς τὸ δικαστήριον τῆς μονίμου κατοικίας τοῦ ἐναγομένου, ἡ δὲ ἄλλη ὑπάγεται εἰς τὸ δικαστήριον, ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ ἀκίνητον. Βλ. ἁρμοδιότης.

Ἀπόφ. τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 3239).

91. Ὡς πράξεις ἐμπορικαὶ θεωροῦνται παρὰ τοῦ νόμου καὶ αἱ ἀγοραὶ προϊόντων γῆς ἢ τέχνης, τὰς ὁποίας ἤθελε κάμει τις, διὰ νὰ μεταπωλήσῃ ταῦτα ἀκατέργαστα ἢ κατειργασμένα καὶ μεταποιημένα. Τὸ περὶ ἀγορᾶς λοιπὸν πετρῶν ἀδαμαντίνων ἀντικείμενον ὑπάγεται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον, ὅταν ἐγένετο ἡ ἀγορὰ ἐπὶ σκοπῷ ἐμπορίου.

Ἀπόφ. τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (σελ. 3281 τῆς Νομικῆς).

92 Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 2|14 Μαΐου 1835 νόμου πᾶσα ἀγορὰ προϊόντων τέχνης, γενομένη ἐπὶ σκοπῷ ἁπλῆς μισθώσεως τῆς χρήσεως αὐτῶν, εἶναι ἐμπορικὴ πρᾶξις. Ἐμπορικὴ ἐπίσης πρᾶξις εἶναι ἡ ἀγορὰ ἁμάξης, ἣν ἠγόρασέ τις, διὰ νὰ μισθόνῃ τὴν χρῆσίν της, μεταφέρων ἀνθρώπους ἀπὸ ἓν εἰς ἄλλο μέρος. Ἂν δὲ ἡ περὶ τῆς ἀγορᾶς αὐτῆς συναλλαγματικὴ φέρῃ, ὅτι τὸ ἀντίτιμον ἐδόθη εἰς μετρητὰ καὶ ὄχι εἰς ἀγορὰν τῆς ἁμάξης, ἡ ὑποβολὴ αὕτη κατὰ τὸ ἀντίτιμον δὲν δύναται νὰ ἀνατρέψῃ τὴν ἄλλως ἀποδεδειγμένην δόσιν τοῦ ἀντιτίμου διὰ τῆς πωλήσεως τῆς ἁμάξης (**Pard. n° 458**).

Ἀπόφ. 2058 τῆς 10 Ὀκτ. 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

92. (Ϛ) Καὶ ἔμποροι ἂν ἤθελαν εἶσθαι οἱ διάδικοι, δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἐμπορικὴν δικαιοδοσίαν εἰμὴ ὡς πρὸς ἐκείνας τὰς ὑποχρεώσεις καὶ συναλλαγὰς αὐτῶν, ὅσας, καὶ ἂν δὲν ἤθελαν εἶσθαι καθ' ἑαυτὰς ἐμπορικαὶ, ἤθελαν ὅμως ἔχει σχέσιν μὲ τὸ ἐμπόριόν

των. — πρᾶξις δὲ ἐμπορικὴ δὲν εἶναι ἡ ἀγορὰ ἀκινήτου κτήματος, ὁποιαδήποτε κερδοσκοπία καὶ ἂν προέδρευσεν εἰς αὐτὴν, διότι ὁ νόμος μόνον εἰς τὴν ἀγορὰν κινητῶν, ἐνεργουμένων ἐπὶ σκοπῷ μεταπωλήσεως, ἀπέδωκε τοιοῦτον χαρακτῆρα. Ἡ ἐπιχείρησις τῆς ἐκ τοῦ λουτροῦ ἐργασίας δὲν δύναται ἐπίσης νὰ θεωρηθῇ ὡς πρᾶξις ἐμπορική, καθότι ὁ νόμος μόνον τὰς ἐπιχειρήσεις χειροτεχνιῶν, παραγγελίας, μετακομίσεως διὰ γῆς ἢ ὕδατος, προμηθείας, πρακτορίας, πλειστηριάσεως καὶ δημοσίων θεμάτων ἐκήρυξε πράξεις ἐμπορικάς· Βλ. ἁρμοδιότης.

'Απόφ. τῆς 11 Μαρτίου 1838 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

§ 16.

Περὶ ἐθνικῶν κτημάτων βλ. Κυριότης·

93. Συγχωρεῖται ἡ δικαστικὴ παρὰ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ἐξέτασις τῶν παρὰ τῶν παρελθουσῶν κυβερνήσεων ἀναγνωρισθεισῶν ἰδιοκτησιῶν, ὡς ἀνηκουσῶν δηθεν εἰς ἰδιώτας περὶ τοῦ ἂν ἀληθῶς οὗτοι ἦσαν ἰδιοκτῆται, καὶ ἂν ὀρθῶς ἀνεγνωρίσθησαν ὡς τοιοῦτοι ἀπὸ τὰς κατὰ καιροὺς κυβερνήσεις, διότι τὸ ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1823 ψήφισμα ἀπαγόρευσε τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν ἀφθάρτων κτημάτων τοῦ ἔθνους· πᾶσα δὲ ἀναγνώρισις τοιαύτη εἶναι εἶδος ἀπαλλοτριώσεως, ἂν τὸ κτῆμα ἀποδειχθῇ ἐθνικόν· ἑπομένως τὸ ἔθνος διὰ τῆς ἀντιπροσώπου του Κυβερνησεως ἔχει πάντοτε τὸ δικαίωμα (νόμ. 5 Πανδ. de mandati vel contra 17. 1) νὰ θεωρήσῃ ὡς μὴ ὄντα τὰ παρὰ τὴν ἐντολήν του, δηλαδὴ παρὰ τὸν νόμον, γενόμενα. Τὴν ἀρχὴν ταύτην ἀναγνώρισε καὶ τὸ ἀπὸ 30 Μαρτίου 1835 διάταγμα.

'Απόφ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν (Νομικῆς σελ. 3381).

94. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀναγνωρίσασα κατὰ τὸ 1825 τὸ δικαίωμα τῆς κυριότητος τοῦ Α ἐπὶ τοῦ κτήματος Β, δὲν ἐστερίσθη διὰ τοῦτο ἔργα δικαστικῆς ἀρχῆς, καθότι ἕκαστος δύναται νὰ παραιτηθῇ τῶν δικαιωματων του, καὶ πολλῷ μᾶλλον τῶν ἀντιποιήσεων. τὰς ὁποίας ἀνακαλύπτει ὡς μὴ βασίμους, μήτε συμφώνους μὲ τὴν δικαιοσύνην. — Τὸ ἐνδέκατον ψήφισμα τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ συνελεύσεως, τὸ ἀκυρῶσαν τὰς προγενεστέρας πωλήσεις ἐθνικῶν κτημάτων, δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ὅπου δὲν πρόκειται περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικοῦ κτήματος, ἀλλὰ περὶ ἀναγνωρίσεως ταύτης, ἡ ὁποία γενομένη διὰ τῆς συνδρομῆς τοῦ Βουλευτικοῦ καὶ Ἐκτελεστικοῦ ἔχει ἰσχὺν νόμου· τὸ δημόσιον ἀφαιρέσαν τὸ κτῆμα β, ἔγεινεν ἔκτοτε ἐν κακῇ πίστει κάτοχον, καὶ ὀφείλει νὰ ἀποδώσῃ (Ἀρμ. βιβλ. β. τίτλ. α § 13) ὅσους καρποὺς ἐσύλλεξεν ἐκ τοῦ κτήματος αὐτοῦ.

'Απόφ. 573 τῆς 5 Νοεμβρ. 1837 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

ΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ἴδε Εἰσαγγελεύς.

ΑΓΡΟΦΥΛΑΚΕΣ.

1. Οἱ ἀγροφύλακες, ὅταν λάβωσι παραγγελίαν νὰ ἐκτελέσωσιν ἀστυνομικήν τινα διάταξιν, λογίζονται, κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν ταύτης, ὡς ὑπάλληλοι τῆς ἐνόπλου δυνάμεως. Ἑπομένως αἱ κατ' αὐτῶν γινόμεναι, κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν ταύτην, αἰκίαι προβλέπονται ἀπὸ τὰ ἄρθρα 23 καὶ 24 τοῦ περὶ ἐξυβρ. νόμου.

Νομολ. τοῦ 'Ακυρ. τῆς Γαλλ. (Νομικῆς σελ. 896).

2 Οἱ ἀγροφύλακες, κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Δεκ. 1836 διάταγμα, πρέπει νὰ ἐφοδιάζωνται μὲ ἄδειαν ὁπλοφορίας καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει τὸ ἀπὸ 4 Φεβρ. 1833 διάταγμα, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἐπιφέρει ἐκεῖνο τροπολογίαν τινὰ, ἀλλὰ προσδιορίζει μόνον τὰ διακριτικὰ σημεῖα καὶ τὸν ὁπλισμὸν αὐτῶν. Ὁπλοφοροῦντες λοιπὸν οἱ ἀγροφύλακες ἄνευ ἀδείας τιμωροῦνται (ἄρθρ. 622 τοῦ Π. Ν.). Βλ. ὁπλοφορία.

Ἀπόφ. Α. Π. υνγ. σελ. 371 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1840.

ΑΓΩΓΑΙ. Ἴδε ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ. ΑΠΟΠΕΙΡΑ. ΑΝΑΦΟΡΑ. ΕΦΕΣΙΣ ΑΝΑΚΟΠΗ. ΑΝΑΙΡΕΣΙΣ. ΚΑΚΟΔΙΚΕΙΟΝ. ΕΠΙΔΟΣΙΣ. ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ. ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΙΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ.

§ α.

1. Ἡ τῶν κληρονομιαίων ἀπαίτησις κινεῖται μόνον κατὰ τοῦ ὡς ἅρπαγος ἢ ὡς κληρονόμου νομέως, οὐδέποτε δὲ κατὰ τοῦ εἰδικῷ τίτλῳ εἰδικὰ κληρονομικὰ πράγματα νεμομένου.

2. Οἱ οἰκεῖοι κληρονόμοι δύνανται νὰ κινήσωσι διεκδικητικὴν ἀγωγήν.

3. Οἱ συνιδιοκτῆται δύνανται νὰ κινήσωσι πραγματικὴν ἀγωγὴν κατὰ τῶν συγκοινωνούντων, ἂν ἀντιποιηθῶσι τὴν μερίδα αὐτῶν.

4. 5. Ὁ διεκδικῶν κτῆμά τι ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ τὴν κυριότητά του. Πουβλικιανὴ ἀγωγή.

5. (6) Ἀγωγὴ ἀγοραστοῦ κατὰ πωλητοῦ.

6. 7. Ἡ διεκδικητικὴ ἀγωγὴ πρέπει νὰ περιέχῃ περιγραφὴν τῶν κτημάτων. Ἀκυρότητες.

8. Ἡ ἀφορῶσα τὴν ἐκνίκησιν πραγμάτων ἀγωγὴ πρέπει νὰ κινῆται κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ ὄχι κατὰ τοῦ προκαλέσαντος τὸν πλεις.

9. Ἐὰν τὸ προικῷον ἐπεστράφη, δὲν ἔχει πραγματικὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀγωγὴν ὁ ἐξοδεύσας ἐν αὐτῷ.

10. Ὁ ἔχων ἀμφισβητούμενον δικαίωμα κυριότητος ἐπὶ κτήματός τινος, δὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἀξίαν του παρὰ τοῦ κατασχόντος αὐτό.

11. 12. Ἡ περὶ προτιμήσεως ἀγορᾶς ἀγωγὴ κινεῖται κατὰ τοῦ κατόχου.

13. Ὁ ἀντιποιούμενος τὸ τίμημα τοῦ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντος δῆθεν κτήματος δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, εἰς ὃν παρ' ἄλλου τινὸς ἐπωλήθη.

14. Ἡ περὶ διανομῆς κληρονομίας ἀγωγὴ εἶναι μικτή. — Μικτὴ Ἐπιτροπή.

15. Οἱ ἐμφυτευταὶ μόνον προσωπικὴν ἀγωγὴν ἔχουν. — Δικαίωμα ἐπισχέσεως.

16. Τὸ ἐνέχυρον χορηγεῖ δικαίωμα πραγμ. ἀγωγῆς.

17. Ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος παρουσίασις τῶν δικαιογράφων, ἅτινα ἀφορῶσι πωλήσεις ἐθνικῶν κτημάτων, ποίας συνεπείας ἐπιφέρει;

18. Ἀγωγαὶ περὶ διατηρήσεως διακατοχῆς κινοῦνται κατὰ παντὸς τοῦ διαταράττοντος.

18 (6). Πότε κινεῖται ἡ περὶ διαταράξεως, καὶ πότε ἡ περὶ νομῆς;

19. Δικαίωμα ἀγωγῆς περὶ τοῦ μὴ ὀφειλομένου.

20. Τουρκικὸν δίκαιον. Ἄδεια σπαΐδων εἰς τὰ περὶ κυριότητος.

21. Ὅταν τις πωλήσῃ ἀλλότριον κτῆμα, ὁ ἀγοραστὴς δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν περὶ τοῦ διαφέροντος. — Ἐκνίκησις.

22. Ὁ ἀγοράσας ἐπίκοινον κτῆμα, εἶναι ὑπόχρεος νὰ τὸ παραχωρήσῃ εἰς τὸν προτιμώμενον συγγενῆ. Ὁμοδικία.

23. Ὁ ἐντολεὺς πότε ἔχει διεκδ. ἀγωγῆς δικαίωμα;
23 (α). Ὁ ἐγγυητὴς πότε δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγήν;
23 (β). Ὁ κύριος τῆς ὕλης δύναται νὰ κινήσῃ τὴν περὶ ἐνωμένης δοκοῦ ἀγωγήν;

§ β.

24. 25. 26. Ὁ προκαλούμενος ὀφείλει ἐντὸς τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας νὰ προτείνῃ τὰς ἐνστάσεις του κ τ λ. δύναται δὲ καὶ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ νὰ προσβάλῃ τὸ παραδεκτόν·
Αἱ περὶ νομῆς ἀγωγαὶ εἶναι προσωπικαὶ, καὶ εἰς ταύτας δὲν λαμβάνει χώραν πρόκλησις.
27. 28. Ὅταν ἡ πρόκλησις πρὸς ἀγωγὴν γίνεται κατὰ τοῦ δημοσίου, ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ;
29. Εἰς τὴν κατὰ συνέπειαν τῆς προκλήσεως ἀγωγὴν περὶ προτιμήσεως ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα;
30· Ἡ πρὸς ἀγωγὴν πρόκλησις πρέπει νὰ περιέχῃ ἀκριβῆ περιγραφὴν τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως. Μεταγενέστεραι διορθώσεις.
31. 32. Ἡ πρόκλησις γίνεται κατὰ τοῦ νομικοῦ κατόχου. — βιαία εἴσπραξις φόρων· Δημόσιον.
33. Οἱ μισθωταὶ δὲν ἔχουσι τὸ δικαίωμα τῆς προκλήσεως. Βιαία φορολογία. Δημόσιον.
33 (β) Ἡ μετὰ τὴν πρόκλησιν ἀπώλεια τῆς κατοχῆς ποίας συνεπείας ἔχει;

§ γ.

34. 35. Ἡ ἀγωγὴ πρέπει νὰ περιέχῃ τὴν ἰδιότητα, ὑπὸ τὴν ὁποίαν παρίσταται ὁ ἐνάγων.
35. Κατοικία τῶν διαδίκων.
36. Περιγραφὴ των κτημάτων. Κληρονομία.
37. Νόμιμος λόγος, ἤτοι τὸ δικαίωμα, ἐξ οὗ πηγάζει.
38. Σημείωσις τοῦ δικαστηρίου.
39. Λόγοι ἀνακοπῆς.
40. 41. 42. Παρά τινος ὑπογράφεται ἡ ἔφεσις;
43. Λόγοι ἐφέσεως.
44. 45. 46. λόγοι ἀναιρέσεως.
47. 48. 49. 50. Παρὰ ποίου ὑπογράφεται τὸ τῆς ἀναιρέσεως ἔγγραφον; ὁμόδικος.

§ δ.

51. Ἔννοια τοῦ ἄρθρου 729 τῆς Πολ. Δικ. συναλλαγματικαί. — Ἁρμοδιότης.
52. Ἀνταγωγαὶ ἰδιωτῶν κατὰ τοῦ Δημοσίου.

§ ε΄.

53. 54. 55. 56. Τίς θεωρεῖται ὡς πολ. ἐνάγων; πότε δύναται νὰ κάμῃ ἀνακοπὴν βουλεύματος κτλ;
57· 57 (β). Ὁ πολ. ἐνάγων δύναται νὰ παραιτῆται, κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, τῆς ἀγωγῆς του.
58· Οἱ μὴ παρασταθέντες ὡς πολ. ἐνάγοντες ὁρκίζονται.
59. Καὶ ἀθωούμενός τις δύναται νὰ ἐναχθῇ πολιτικῶς.
60. Ὁ πολ. ἐνάγων ζητεῖ ἀναίρεσιν, ὅταν καταδικασθῇ εἰς τὰ ἔξοδα, καὶ μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν.

64. Ὁ πολ. ἐνάγων ἐπεμβαίνει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀφορώντων τὴν κατηγορίαν περιστάσεων.

62. 62 (β) Αἱ πολ. ἀπαιτήσεις δὲν δικάζονται πρὶν δικασθῇ ἡ ἐγκλ. [ἀγωγή.

63. 64. Πότε τὰ ποιν. δικ. κρίνουσι περὶ τῶν πολ. ἀπαιτήσ ων; ἀθώωσις.

65. Τὸ ἀποφασισθὲν ἤδη παρὰ τοῦ ἑνὸς δικαστηρίου δύναται νὰ τεθῇ εἰς νέαν συζήτησιν; Διάκρισις.

66. Δικαιώματα τοῦ πολ. ἐνάγοντος.

67. Αἴτησις ἀναιρέσεως ἐκ μέρους τῶν ἀθωουμένων πότε ἐπιτρέπεται;

---

§ Α.

Περὶ πραγμ. προσωπικῶν καὶ μικτῶν ἀγωγῶν.

1. Ἡ ἀγωγή, τὴν ὁποίαν ἔχει, κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον, ὁ κληρονόμος πρὸς ἀναγνώρισιν καὶ πραγματοποίησιν τοῦ κληρονομικοῦ αὐτοῦ δικαιώματος, δηλ. ἡ τῶν κληρονομιαίων ἀπαίτησις, κινεῖται μόνον κατὰ τοῦ ὡς ἅρπαγος ἢ ὡς κληρονόμου νομέως, οὐδέποτε δὲ κατὰ τοῦ εἰδικῷ τίτλῳ εἰδικὰ κληρονομικὰ πράγματα νεμομένου (π. χ. τοῦ ἀγοραστοῦ, τοῦ ἀνταλλάξαντος, τοῦ δωρεοδόχου), ὅστις θεωρεῖται ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ὡς κληρονόμου νομέως. Διατὶ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀγωγὴ κινεῖται μόνον κατὰ τῶν προσώπων, περὶ ὧν ἐγένετο ἀνωτέρω λόγος; ἡ τῶν κληρονομιαίων ἀπαίτησις ἀνήκει εἰς τὰς ἀπολύτους ἀγωγὰς (Οὐλπ. βιβλ. 4, τίτλ. 3. δίγ. 25. θέμα 18), ὁ σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶναι ἡ παρὰ τοῦ δικαστοῦ ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος, καὶ ἑπομένως παρὰ τοῦ ἐναγομένου, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν χωρεῖ βία, ὅπου ὑπάρχει θέλησις, ἕπεται, ὅτι αἱ ἀπόλυτοι ἀγωγαὶ κινοῦνται κατὰ τοῦ *ἀρνουμένου* τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ ἀπολύτου δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος· ἀλλ' ἡ μόνη ἄρνησις δὲν κατασταίνει αὐτὸν *ὑπόχρεον* νὰ δεχθῇ τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγωγήν· ἀπαιτεῖται καὶ νὰ οἰκοιοποιῶνται οὗτοι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος. Ἀπόδειξις τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου εἶναι, ὅτι τῆς διεκδικήσεως ἡ ἀγωγή, ἡ χρησιμεύουσα ὡς τύπος δι' ὅλας τὰς ἀπολύτους ἀγωγάς, κινεῖται κατὰ μόνου τοῦ νομέως, δηλαδὴ τοῦ ὡς δεσπότου νομέως· ἑπομένως τοιαύτη ἀγωγὴ δὲν κινεῖται κατὰ τοῦ θεματοφύλακος, κατὰ τοῦ μισθώσαντος, κατὰ τοῦ χρησαμένου καὶ τῶν λοιπῶν τοιούτου εἴδους κατόχων. (Οὐλπ. βιβλ. 6. τίτλ. 1. δίγ. 9.—Θεόφ. ἰνς. βιβλ. 4. τίτλ. 5. § 1). Ὁ σκοπὸς λοιπὸν τῆς ἀγωγῆς τῆς διεκδικήσεως πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τὴν τῶν κληρονομιαίων ἀπαίτησιν, ἀφοῦ ὁ εἰδικῷ τίτλῳ νομεὺς δὲν ἀποδίδει ἑαυτῷ τὸ κληρονομικὸν τοῦ ἐνάγοντος δικαίωμα, καὶ ἑπομένως αἱ αἱρέσεις τῆς τῶν κληρονομιαίων ἀπαιτήσεως δὲν ὑπάρχουν.

(Διατριβὴ ἐκτεταμένη εὑρισκομένη εἰς τὰς σελ. 958—960. 963—966. 971 καὶ ἑπ. τῆς Νομ. Ἐφημερίδος.)

1 (α). Δὲν εἶναι βάσιμος ἡ ἔνστασις, ὅτι δυνάμει τῶν νόμων 7 τοῦ Κώδηκος de haered. pet. 5. 3. — 25 § 17 Πανδ. αὐτ. ἡ ἀγωγὴ πρέπει νὰ κινῆται κατὰ τοῦ πωλήσαντος κληρονομικόν τι κτῆμα καὶ ὄχι κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, διότι οἱ νόμοι αὐτοὶ ἀφορῶσι τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἀληθὴς κληρονόμος ἤθελε δυνηθῆ νὰ κινήσῃ τὴν περὶ ἀπαιτήσεως κληρονομίας ἀγωγὴν κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ πωλήσαντος τὸ κληρονομικὸν ἀντικείμενον, τουτέστι τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ πωλητὴς εἶχε παρ' αὐτῷ τὸ πωληθὲν ἀντικείμενον ὡς κληρονόμος ἢ ἁπλῶς ὡς κάτοχος, καὶ ὑπὸ τοιαύτην ἰδιότητα τὸ ἐπώλησεν εἰς ἀγοραστήν τινα καλῆς πίστεως, καὶ ὅταν προσέτι εἰς τὴν εἰρημένην περίπτωσιν ὁ πωλητὴς ἤθελεν εἶσθαι ἕτοιμος νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν ὑπόθεσιν κατὰ τοῦ ἀπαιτητοῦ τῆς κληρονομίας.

Ἀπόφ. τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 3226).

2. Οἱ οἰκεῖοι καὶ ἀναγκαῖοι κληρονόμοι καθίστανται αὐτοδικαίως συγκύριοι μεταξύ των ἐπὶ τῆς πατρικῆς κληρονομίας, ἅμα ἀποβιώσαντος τοῦ πατρός των, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται παράδοσις· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀπαίτησις τῶν κληρονομιαίων πραγμάτων εἶ α. πραγματικὴ ἀγωγή, ἕπεται, ὅτι δύνανται νὰ κινήσωσι διεκδικητικὴν ἀγωγὴν συνεχομένην μὲ ἀνακοπὴν (910. 911. Πολ. Δικ.) κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ των πρὸς ἀπαίτησιν τῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων των ἐπὶ τῶν κληρονομιαίων. (L. 11. D. 28. 2 — νόμ. 25. § 18. Δ. 5. 3. — νόμ. 50 § 1. Cod. 6. 1)

Ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν τοῦ 1841 Νομικῆς (σελ. 2708).

3. Ἀποδειχθείσης τῆς συμμετοχῆς τινὸς ὡς τὸ ἐπίδικον κτῆμα, τοῦ ὁποίου ὁ ἐναγόμενος ἦτο διαχειριστὴς διὰ κοινὸν λογαριασμόν, ἕπεται, ὅτι οἱ συνιδιοκτῆται δύνανται νὰ κινήσωσιν ἀγωγὴν πραγματικὴν κατὰ τῶν κοινωνούντων ἅμα οὗτοι θελήσωσι νὰ οἰκειοποιηθῶσι τὸ εἰς αὐτοὺς ἀνῆκον μερίδιον. (νόμ. 1 καὶ 2 Πανδ. περὶ ἑταιρ. 17. 2).

Ἀπόφ. Ἀρ. Π. 20 τῆς 20 Ἰουνίου 1841 (σελ. 211 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

4. Κατὰ τὸν τελευταῖον νόμον τοῦ Κώδηκος de rei vind. (3. 32) διὰ νὰ καταδικασθῇ ὁ διακάτοχος διεκδικουμένων πραγμάτων ν' ἀποδώσῃ αὐτά, πρέπει νὰ ἀποδείξῃ ὁ διεκδικῶν τὴν ἐπὶ τῶν πραγμάτων τούτων κυριότητά του. Καθότι ὁ διακάτοχος καὶ τῶν μὴ ἀνηκόντων εἰς αὐτὸν πραγμάτων, καὶ ἂν δὲν ἔχῃ περὶ τῆς διακατοχῆς αὐτῶν τίτλον τινά, μόνον εἰς τὸν ἀποδεικνύοντα, ὅτι εἶναι κύριος αὐτῶν, ὀφείλει νὰ ἀποδώσῃ ταῦτα.

Ἀπόφ. τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 3232).

5. Πρὸς διεκδίκησιν πράγματός τινος, ὁ νόμος (ἐκτὸς τῆς rei vindicatio βίβλ. 6. τίτλ. 1 τῶν Πανδ.) ἀπαιτούσης αὐστηρὰν ἐκ μέρους τοῦ διεκδικοῦντος τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἐπὶ τοῦ διεκδικουμένου ἀκινήτου κυριότητός του, χορηγεῖ καὶ τὴν πουβλικιανὴν λεγομένην ἀγωγὴν (τίτλ. 13. τοῦ αὐτοῦ βιβλίου τῶν Πανδ.) ἀλλὰ καὶ αὕτη τότε μόνον ἁρμόζει, ὅταν δύναταί τις νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι ἔλαβε τὸ πρᾶγμα κατὰ παράδοσιν ἐξ εὐλόγου αἰτίας, ἐκ τίτλου δηλαδὴ ἱκανοῦ πρὸς μεταβίβασιν κυριότητος. (Νόμ. 7 § 6. Πανδ. περὶ Πουβλ. ἀγωγ. 6. 2.)

'Απόφ. τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν (Νομικῆς σελ. 2165).

5 (6). Ὁ ἀγοραστὴς ἀκινήτου τινὸς κτήματος, προτοῦ νὰ λάβῃ τὴν κατοχήν του, δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν παράδοσίν του παρὰ τοῦ κατέχοντος αὐτὸ ἐν ὀνόματι τοῦ πωλητοῦ.

'Απόφ. 1893 τῆς 28 'Απριλίου 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

6. Αἶναι ἀκριβῶς ὡρισμένα τὰ ὅρια τῶν διεκδικουμένων κτημάτων, κατὰ τὸ ἄρθρ. 534 τῆς Πολ. Δικ. καὶ τὸν νόμ. 6. βιβλ. 6. τίτ. 1. τῶν Πανδ., ἂν εἰς τὸ ἔγγραφον τῆς ἀγωγῆς ἀναφέρωνται αἱ ὀνομασίαι τῶν θέσεων καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἰδιοκτήτου, εἰς τὸν ὁποῖον ταῦτα ἀνῆκον ποτέ (βλ. κατωτ. § 7. 30 36.

'Απόφ. τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν (Νομικῆς σελ. 2277).

7. Μὴ γενομένης ἐνστάσεως μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζητήσεως περὶ τῆς ἀκυρότητος τοῦ δικογράφου τῆς προκλήσεως ἕνεκεν ἐλλείψεως ἐν αὐτῷ τῶν ὀνομάτων τινῶν ἐκ τῶν προκαλούντων καὶ τῆς περιγραφῆς τῆς στάσεως τῶν κτημάτων, ἐκαλύφθησαν αἱ ὑπάρχουσαι τυχὸν ἀκυρότητες ὡς μὴ οὖσαι ἐξ ἐκείνων, ὅσαι δύνανται νὰ προβληθῶσι κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης ἢ καθ' ὧν δύναται νὰ ζητηθῇ ἀναίρεσις.

'Απόφ. τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν (νομικῆς σελ. 2782).

8. Ἡ ἀφορῶσα τὴν ἐκνίκησιν πραγμάτων ἀγωγὴ πρέπει νὰ ἀποτείνηται κατ' ἐκείνων, εἰς τοὺς ὁποίους μετεβιβάσθη διὰ τοῦ γενομένου πλειστηριασμοῦ ἡ κυριότης τῶν κτημάτων καὶ ὄχι κατὰ τῆς ἐπισπευσάσης τὴν ἀπαλλοτρίωσιν.

'Απόφ. Α. Π. 31 τῆς 22 'Οκτ. 1842 (σελ. 127 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

9. Κατὰ τὸν νόμον 5. § 2. de imp. in res. τῶν Πανδ. 25. 1, ἐὰν ἡ προὶξ ἐπιςραφῇ, χωρὶς νὰ λάβῃ ὁ ἀνὴρ ἢ οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ τὴν ἀποζημίωσίν των διὰ τὰ ἔξοδα τὰ ἀναγκαῖα, ἔχουν οὗτοι μόνον τὴν προσωπικὴν ἀγωγὴν condictio κατὰ τῆς γυναικὸς ἢ

τῶν κληρονόμων αὐτῆς, ὄχι ὅμως καὶ τὴν πραγματικὴν κατὰ παντὸς διακατόχου τοῦ κτήματος, ἐφ' οὗ τὰ ἔξοδα ἐγένοντο· ὁ δὲ § 52 τίτλ. ὀγδόου, βιβλίου τετάρτου τοῦ Ἀρμ. ὑποθέτει, ὅτι ἡ προῖξδὲν ἐπεστράφη παρὰ τοῦ ἀνδρὸς (νόμ. 56. § 3 τῶν Πανδ. de jure dot. 23. 3) Βλ. γάμος.

Ἀπόφ. 105 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 2962).

10. Ὁ ἔχων ἀμφισβητούμενον δικαίωμα κυριότητος ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, ἐνόσῳ τοῦτο ὑφίσταται αὐτουσίως, δὲν δύναται νὰ ἀπαιτῇ κατὰ τοῦ κατασχόντος αὐτὸ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ, ἀλλὰ μόνον τὴν δικαστικὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματός του ἀπέναντι τῆς ἀμφισβητήσεως τοῦ ἐναγομένου, καὶ τὴν κατανάγκασιν αὐτοῦ εἰς τὸ νὰ παραδώσῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν του τὸ ἀντικείμενον τῆς κυριότητος. (Πανδ. βιβλ. 6. τίτλ. 1. τεμ. 9. 10 καὶ 11. — Βασιλ βιβλ. 15. τίτλ. 1. ἐδ. 9. 10 καὶ 11.)

Ἀπόφ. 9199 τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτ. (1843).

11. Ὅταν κτῆμά τι ἐπροικοδοτήθη καὶ παρεδόθη εἰς τὸν σύζυγον πρὶν ἢ κινηθῇ ἡ περὶ προτιμήσεως ἀγωγὴ, ἡ ἀγωγὴ αὕτη, καθὸ πραγματική, πρέπει, δυνάμει τοῦ νόμου 1. τοῦ Κώδηκος, βιβλ. τρίτου, τίτλου 17. νὰ κινηθῇ κατὰ τοῦ κατόχου τοῦ πράγματος· ἡ παρατήρησις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ὅταν ἄλλος παρὰ τὸν κατέχοντα ἐξεμίσθωσε τὸ κτῆμα, ὡς ἐπίτροπος τῆς συζύγου, παραβιάζων τοὺς περὶ διαχειρίσεως τῆς προικὸς κανόνας τῆς δικαίου.

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 39. τῆρ 21 Αὐγούστου 1841 (Νομολ. τῆς σειρᾶς τοῦ ἔτους αὐτοῦ σελ. 310).

12. Τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως ἀνήκει εἰς τοὺς συγγενεῖς τοὺς μὴ προσωπικῶς ὑποχρεωμένους εἰς τὸ νὰ ἀναγνωρίζωσι πώλησίν τινα συγγενικοῦ κτήματος· ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο, κατὰ τὸν νόμον 21. 5 Πανδ. de act. emt. (19. 1) καὶ τὸν νόμον 75 Πανδ. de contr. emt. (18. 1) δὲν εἶναι πραγματικόν, ἀλλὰ μόνον προσωπικὸν, εἰς τρόπον ὥστε δὲν δύναται νὰ ἐκνικηθῇ ἀπὸ τρίτον κάτοχον τὸ ἤδη πωληθὲν κτῆμα, καὶ τὸ ὁποῖον μετέβη εἰς χεῖρας τοῦ τρίτου κατόχου.

Ἀπόφ. 83 τῆς 15 Ἰαν. 1837. (Νομολ· Τόμ. 2 σελ. 19).

13. Πάσης προσωπικῆς ἀγωγῆς βάσις εἶναι τὸ προσωπικὸν δικαίωμα (jus ad rem) τὸ ὁποῖον ἔχει τις κατὰ τρίτου, ὡς ὑποχρεωμένου πρὸς αὐτὸν ἀπὸ προηγηθὲν ῥητὸν συμβόλαιον ἢ οἱονεὶ συμβόλαιον, ἀδίκημα ἢ οἱονεὶ ἀδίκημα· ὅθεν τότε μόνον ἡ ἀγωγὴ αὕτη δύναται νὰ κινηθῇ, ὅταν ὑπάρχωσιν οἱ ὅροι οὗτοι τῆς ὑπο-

χρεώσεως· μὴ ὑπάρχοντος δὲ τινὸς τῶν ὅρων αὐτῶν, ὁ ἀντιποιούμενος τὸ τίμημα τοῦ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντος δῆθεν κτήματος δὲν δύναται νὰ ἔχῃ καμμίαν ἀπαίτησιν, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ δευτέρου ἀγοραστοῦ τοῦ κτήματος τούτου· ἡ μόνη δὲ περίπτωσις, καθ' ἣν συγχωρεῖται τοῦτο, εἶναι ὁ δόλος, ὅταν ἀποδειχθῇ. Ὁ νόμος 48 των Πανδ. de furtis ἀναφέρεται εἰς τὴν πραγματικὴν ἀγωγήν.

Απόφ. Α. Π· 220 τῆς 30 Σεπτ. 1838 (Νομολ. τόμ. 3 σελ. 172).

14. Πᾶσα εἰδικὴ δικαστικὴ ἐξουσία δὲν φέρει μεθ' ἑαυτῆς εἰμὴ ἐξαιρετικὴν δικαιοδοσίαν, ἥτις δὲν δύναται νὰ παρατaθῇ ἔξω τοῦ κύκλου τοῦ γένους τῶν ὑποθέσεων, τὰς ὁποίας ὁ νόμος ὥρισεν, καὶ τῆς ποσότητος, μέχρι τῆς ὁποίας ὁ νόμος ἐσυγχώρησε νὰ ἐκταθῇ. Ἡ δὲ Μικτὴ Ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ δικάζῃ περὶ διανομῆς κληρονομίας, διότι αὕτη δὲν εἶναι πραγματικὴ ἢ προσωπική, ἀλλὰ μικτὴ ἀγωγὴ (ἰνστ. Θεόφ. βίβλ. β. δ. τίτλ. 5 § 20), καὶ ἡ τελευταία αὕτη δὲν ἐμπεριέχεται εἰς τὰ καθήκοντα τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς (α)

'Απόφ. Α. Π. 85 τῆς 18 'Ιαννουαρίου 1837 (σελ. 21 τόμ. 2 τῆς Νομολογίας·)

15. Τὸ συνάλλαγμα, δι' οὗ δὲν παρεχώρησέ τις τὴν κυριότητα, ἀλλὰ μόνον τὴν κατοχὴν τῶν παρ' αὐτοῦ πρὸς ἐμφύτευσιν δοθεισῶν γαιῶν μὲ συμφωνίαν νὰ τῷ ἐπιστραφῇ ἐπομένως τὸ ἥμισυ ἐξ αὐτῶν, ἀποτελεῖ σύμφωνον ἑταιρίας (νόμ. 13 ἐδ. 1 Πανδ. Βιβλ. 19 τίτλ. 5). Κατὰ συνέπειαν τούτου αἱ εἰρημέναι γαῖαι ἔμειναν ὑπὸ τὴν κυριότητα τοῦ πρώτου, οἱ δὲ πρὸς ἑταιρικὴν ἐμφύτευσιν λαβόντες αὐτὰς ἀπέκτησαν μόνον δικαίωμα προσωπικὸν ἀπαιτήσεως τοῦ ἡμίσεως ἐξ αὐτῶν μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου. Ἐπομένως κατὰ τὴν ἀρχὴν ὅτι τὰ ἐμφυτευόμενα ὑπείκουν εἰς τὸ ἔδαφος, ὁ κύριος τούτου καθίσταται κύριος τῶν φυτειῶν, καὶ δικαίωμα διεκδικητικῆς ἀγωγῆς δὲν ἔχει ὁ ἐμφυτεύων. Ἐὰν δὲ, κατὰ τὰ ἄρθρα 911 καὶ 985 τῆς Πολ. Δικ., δύναταί τις δι' ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ νὰ διεκδικήσῃ πράγματα ἀνήκοντα ἰδίως εἰς αὐτὸν, ἐὰν αὐτὰ κατασχεθῶσιν ὡς ἀνήκοντα εἰς ἄλλον, ἡ διάταξις ὅμως αὕτη δὲν πρέπει νὰ περιορίζηται εἰς τὴν διεκδίκησιν μόνον τῶν κατὰ κυριότητα ἀνηκόντων εἰς τὸν ἀνακόπτοντα πραγμάτων, ἀλλ' ἀφορᾷ ἐπίσης καὶ τὴν ἀπαίτησιν ἄλλων δικαιωμάτων εἴτε

(α) Ἀργότερα ὁ περὶ Μικτῆς Ἐπιτροπῆς νόμος μετεβλήθη.

πραγματικῶν, ὡς τὸ τῆς δουλείας, ἢ καὶ ἐξομοιωμένων μὲ τὰ πραγματικὰ, ὡς τὸ τῆς ἐπισχέσεως, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἀντιταχθῇ καὶ κατὰ τῶν ἐχόντων πραγματικῆς ἀγωγῆς δικαίωμα, καὶ ἑπομένως καὶ κατὰ τρίτων καὶ ἰδίως τῶν δανειστῶν, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ χαίρωσιν ἐπὶ τῶν πραγμάτων τοῦ ὀφειλέτου των περισσότερα δικαιώματα ἀφ' ὅσα αὐτὸς ἔχει (Duranton dr. civil τόμ. 18 § 6. — Persil reg. hypoth. κεφάλ. 1). κατὰ τοὺς ἰσχύοντας δὲ Ρωμ. νόμους τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως (ἤγουν τὸ δικαίωμα νὰ κρατῇ τὶς πρᾶγμα ἀνῆκον εἰς ἄλλον μέχρισοῦ ἱκανοποιηθῶσιν αἱ νόμιμοι ἀπαιτήσεις του) λαμβάνει ἰδίως χώραν, ὁσάκις ἀποκτήσας τὶς νομίμως τὴν κατοχὴν πράγματος ἀνήκοντος εἰς ἄλλους ἔχει ἀπαίτησίν τινα συνδεδεμένην μετὰ τοῦ πράγματος τούτου, ἰδίως δὲ ἕνεκα δαπάνης γενομένης καλῇ τῇ πίστει πρὸς διατήρησιν ἢ βελτίωσιν αὐτοῦ, καὶ προτεινομένης κατ' αὐτοῦ διεκδικήσεως εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀντιτάξῃ τὴν ἔνστασιν τοῦ δόλου· ἴδε ἐπίσχεσις· ἐμφύτευσις.

Ἀπόφ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 2530 καὶ ἐπ.)

16. Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 καὶ 4 τοῦ ἀπὸ 1|13 Δεκεμβρίου 1836 περὶ ἐνεχύρου νόμου ἀπαιτεῖται, διὰ νὰ ὑπάρχῃ δικαίωμα ἐνεχύρου, νὰ εὑρίσκηται τὸ εἰς ἐνέχυρον δοθὲν πρᾶγμα εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δανειστοῦ ἢ τρίτου τινὸς, συναινέσει τοῦ τε δανειστοῦ καὶ τοῦ ὀφειλέτου ἐκλεγομένου. Ἄλλως πραγματικὸν δικαίωμα δὲν ἔχει ὁ δανειστής· ἴδε ἐνέχυρον.

Ἀπόφ. 1851 τῆς 7 Μαρτίου 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν·

17. Καμμία διάταξις τοῦ ἀπὸ 30 Μαρτίου 1835 διατάγματος δὲν οὐδετερόνει τὴν ἰσχὺν τῶν δικαιογράφων πρὸ τῆς ἀνανεώσεώς των τριουτοτρόπως, ὥστε νὰ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸν κατέχοντα αὐτὰ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ στηρίξῃ ἐπ' αὐτῶν ἀγωγὴν ἐκποιήσεως κατὰ τρίτων προσώπων. Ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος δὲ παρουσίασις τῶν δικαιογράφων, δι' ὧν ὁπωσδήποτε ἀπεκτήθησαν ἐθνικὰ κτήματα πρὸ τοῦ 1833, δὲν καθιστᾷ αὐτὰ αὐτοδικαίως ἄκυρα, κατὰ τὸ ἀπὸ 30 Μαρτίου 1835 διάταγμα, ἀλλ' ἐπιφέρει ἁπλῶς ὡς συνέπειαν, ὅτι τὸ Ἐλεγκτικὸν συνέδριον δύναται ἀμέσως μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας νὰ καταδικάσῃ εἰς πρόστιμον τὸν ὑπερήμερον, καὶ νὰ ἀπαιτήσῃ δικαστικῶς τὴν παρουσίασιν τῶν δικαιογράφων.

Ἀπόφ. τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν, (Νομικῆς σελ. 2502)

18. Ἀγωγαὶ περὶ διατηρήσεως διακατοχῆς, τείνουσαι πρὸς

υπεράσπισιν τοῦ ἤδη κατέχοντος, κινοῦνται κατὰ παντὸς τοῦ διαταράττοντος, καὶ εἶναι ἀδιάφορον, ἂν οὗτος ἐνήργησεν ὑπὸ τὸν χαρακτῆρα ἐπιτρόπου, ἐν δὲ τῇ ἀγωγῇ δὲν γίνεται μνεία περὶ τούτου. Ἂν ὁ διαταράττων ἐνήργησε τὴν διατάραξιν κατ' ἐντολὴν ἄλλου ἢ πρὸς ὄφελος ἄλλου, τοῦτο δὲν ἀπαλλάττει αὐτὸν τῆς εὐθύνης τῶν πράξεών του, ἀλλ' ἐνέχεται συνάμα μὲ ἐκεῖνον κατ' ἐντολὴν ἢ πρὸς ὄφελος τοῦ ὁποίου ἐνήργησε (νόμ. 12 καὶ 13 Πανδ. Βιβλ. 43 τίτλ. 16), ἴδε κατωτ. § 34.

'Απόφ. 2095 τῆς 11 νοεμβρ. 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

18. (β) Ἡ περὶ διαταράξεως κατοχῆς ἀγωγή, οὖσα ἀγωγὴ περὶ διατηρήσεως κατοχῆς (retinendae possessionis) προϋποθέτει, ὅτι διὰ τῆς διαταράξεως, ἕνεκα τῆς ὁποίας ὁ ἐνάγων παραπονεῖται, δὲν ἔπαυσε πραγματικῶς νὰ κατέχῃ· ἄλλως πρέπει νὰ κινηθῇ ἡ περὶ ἀνακτήσεως κατοχῆς (recuperandae possessionis).

'Απόφ. 734 τῆς 10 Μαΐου 1838 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

19. Ὁσάκις πληρωμαί, γενόμεναι ἀπὸ κατωτέρας ἀρχάς, ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν ἀνωτέρων, πρέπει ἀναγκαίως ὁ ἐνεργήσας τὴν πληρωμὴν ὑπάλληλος νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν μὴ ἐγκριθεισῶν ποσοτήτων, διότι ἄλλως ἤθελεν ἀνατραπῇ τὸ λογιστικὸν σύστημα καὶ ἤθελαν κινδυνεύσει τὰ συμφέροντα τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων· ἐκ τούτου μάλιστα ἤθελε προκύψει καὶ παραβίασις τοῦ κανόνος, κατὰ τὸν ὁποῖον κανεὶς δὲν πρέπει νὰ γίνηται πλουσιώτερος ἐκ τῆς ἑτέρου ζημίας· ἡ ἄγνοια δὲ τοῦ νόμου δὲν ἔχει χώραν, ὅταν κατωτέρα τις ἀρχὴ πληρόνῃ ἔνταλμα, ἐκδοθὲν ἀπὸ ἀνωτέραν, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπάρχει ἔλλειψις προσόντος τινὸς τῆς ἰσχύος αὐτοῦ· ἀλλ' ὅμως καὶ ἐπὶ ὑποθέσει, ἔλαβε χώραν ἄγνοια τοῦ νόμου, αὕτη (νομ. 7. 8. Πανδ. de jur. et facti ignor.) δὲν δύναται νὰ βλάψῃ ἐκείνους, οἵτινες ζητοῦσι νὰ ἀποφύγωσι ζημίαν τινά· οὗτοι μάλιστα ἔχουν, κατὰ τὸν §. 6. τ. τλ. 28 βιβλ. γ. τῶν ἰσττιτούντων, τὸ δικαίωμα τῆς ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς τοῦ μὴ ὀφειλομένου.

'Απόφ. 150 τῆς 15 Δεκεμ. 1837 τοῦ Α. Π. (νομολ. τ. 3 σελ. 13).

20. Κατὰ τὸ τουρκικὸν δίκαιον πρὸς απόκτησιν τῆς κυριότητος ἀπαιτεῖτο καὶ ἡ ἄδεια τοῦ κυρίου τῆς γῆς ἢ τῶν σπαΐδων.

Νομικῆς σελ. 3239.

21. Ὅταν τις κατέχων πραγματικῶς ἀλλότρια κτήματα ἐν καλῇ πίστει, καὶ ἐν ἀγνοίᾳ, ὅτι εἶναι ἀλλότρια, τὰ πωλήσῃ καὶ τὰ κα-

μισθώση εἰς τὸν ἀγοραστὴν, οὗτος δὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ τοιούτου πωλητοῦ ἀποζημίωσιν ἢ τὸ διαφέρον εἰμὴ μετὰ τὴν παρὰ τοῦ ἀληθοῦς κυρίου ἀγωγὴν περὶ ἐκνικήσεως. Ὅταν δέ τις πωλήσῃ ἐν κακῇ πίστει καὶ ἐν γνώσει ἀλλότριον πρᾶγμα, ὁ ἀγοραστὴς δύναται εἰς πάντα καιρὸν νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ πωλητοῦ περὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος

Ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (σελ. 3345)·

22. Ὁ ἀγοράσας ἐπίκοινον κτῆμα εἶναι ὑπόχρεος νὰ τὸ παραχωρήσῃ εἰς πάντα ἔχοντα δικαίωμα προτιμήσεως συγγενῆ, ὅστις ἤθελε τὸ ζητήσει ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας καὶ συμφώνως μὲ τὸν νόμον, ἡ δὲ ὑποχρέωσις αὕτη ἐκτείνεται καὶ εἰς τοὺς νέους ἀγοραστὰς τοῦ αὐτοῦ κτήματος. Ἐπομένως οὗτοι εἶναι κοινωνοὶ τῆς αὐτῆς ὑποχρεώσεως, προκυπτούσης ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος καὶ τῆς αὐτῆς νομίμου αἰτίας· ὅθεν καὶ ἐπιτρέπεται νὰ ἐναχθῶσι συνάμα ὡς ὁμόδικοι· ἐὰν δὲ οὗτοι μετὰ τὴν ἀγορὰν καὶ πρὶν ἢ κινηθῇ ἡ περὶ προτιμήσεως ἀγωγὴ διένειμον καὶ κατεῖχον χωριστὰ τὰ συντροφικῶς κατὰ πρῶτον ἀγορασθέντα κτήματα, ἕνεκα τούτου δὲν ἔπαυσαν νὰ ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν, καὶ νὰ δύνανται νὰ ἐναχθῶσιν ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος καὶ τῆς αὐτῆς νομίμου αἰτίας, ἀλλὰ μόνον, διαιρετοῦ ὄντος τοῦ ἀντικειμένου τῆς ὑποχρεώσεως, ἕκαστος δὲν ὑποχρεοῦται εἰμὴ διὰ τὸ μέρος, τὸ ὁποῖον κατέχει (Pot. § 25 traité de retraits κεφ. 2). — Βλ. ὁμόδικος.

Ἀπόφ. 2089 τῆς 14 Νοεμ· 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

23. Ὅταν ὁ ἐντολοδόχος ἔλαβε κτῆμά τι ἐν ὀνόματί του καὶ δὲν παρέδωκεν αὐτὸ εἰς τὸν ἐντολέα, οὗτος δὲν ἔχει διεκδικητικῆς ἀγωγῆς δικαίωμα, ἀλλὰ δύναται ἁπλῶς νὰ κινήσῃ κατ᾽ ἐκείνου ἀγωγὴν προσωπικὴν πρὸς ἀποζημίωσιν.

Ἀπόφ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναύπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 2540).

23. (α) κατὰ τὸν νόμον οϛ τῶν βασιλ. (14. I) ὁ ἐγγυητὴς ἢ προκαταβολῆς ἢ καταδίκης μὴ ἔχων εὔλογον αἰτίαν μηδὲ προσυμφωνήσει, οὐ δύναται τὴν περὶ *ἐντολῆς ἀγωγὴν* κινεῖν. Ἐπομένως ὁ ἐγγυητὴς, ζητῶν ἀπὸ τὸν ὑπὲρ οὗ ἐγγυήθη ποσόν τι, ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι εὑρίσκεται ἐντὸς τῶν τριῶν τούτων ὅρων, καὶ ὅτι ἢ ἠναγκάσθη νὰ καταβάλῃ τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ ποσότητα, ἢ ἔχει εὔλογον αἰτίαν νὰ τὴν ζητῇ. Τοιαύτη δὲ ἤθελεν εἶσθαι ἡ μετὰ τὴν δοθεῖσαν ἐγγύησιν ἐλάττωσις τῆς καταστάσεως τοῦ ὑπὲρ οὗ

ἐγγυήθη, ἢ ἐσυμφώνησε νὰ ἀπαλλαχθῇ τῆς ἐγγυήσεως ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου, καὶ οὗτος παρῆλθεν ἤδη. βλ. ἐγγύησις-ἐντολή.

'Απόφ. 768 τῆς 10 'Ιουνίου 1838 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

23 (6). Κατὰ τὸν πολιτικὸν νόμον ληφθείσης ὕλης τινὸς πρὸς ἀνέγερσιν οἰκοδομῆς, ὁ κύριος τῆς ὕλης, (ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ λόγος ἕνεκα τοῦ ὁποίου καθίσταται εἰδικῶς πρὸς ἀποζημίωσιν ὑπόχρεος ὁ ἀφαιρέσας ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ κυρίου τὴν ὕλην) δύναται νὰ κινήσῃ τὴν περὶ τῆς ἑνωμένης δοκοῦ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴν κατὰ τοῦ νομέως τοῦ κτιρίου, εἰς ὃ περιέχεται ἡ ὕλη, ἐὰν οὗτος δὲν προτιμᾷ νὰ τῷ ἀποδώσῃ ἑκουσίως αὐτουσίαν τὴν ὕλην. (Πανδ. βιβλ. 6. τίτ. 1 τεμ. 23 § 6141 τίτλ. 1 τεμ. 7 καὶ § 10— Βασιλ. βιβλ. 60 τίτλ. 12 ἐδάφ. 93.

'Απόφ. 11801 τῆς 26 Φευρουαρ. 1845 τῶν ἐν 'Αθήναις Πρωτοδικῶν.

§ Β.

Περὶ προκλήσεως εἰς ἀγωγήν.

24. Ἐκ τῶν ἄρθρων 82· 84. 85 καὶ 170 τῆς Πολ. Δικ. ἐξάγεται, ὅτι ἐὰν ὁ προκαλούμενος ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας δὲν κάμῃ ἔνστασιν κατὰ τῆς παραδοχῆς τῆς προκλήσεως ἢ δὲν κινήσῃ τὴν ἀγωγήν του, δύναται πάντοτε νὰ προβάλῃ κατὰ τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν ἐν τῇ ἐγγράφῳ προτάσει του δι' ἀρνητικῆς ἀπαντήσεως τὸ βάσιμον τῆς προκλήσεως· ἑπομένως ἀνυπόστατος καθίσταται ἡ πρότασις τοῦ νὰ κηρυχθῇ πᾶσα ἀγωγὴ περὶ διακατοχῆς, τὴν ὁποίαν καυχᾶται ὁ προκκλούμενος, παραγεγραμμένη ἄνευ περαιτέρω ἐξετάσεως τοῦ βασίμου ἢ μὴ τῆς προκλήσεως διὰ μόνον τὸν λόγον, ὅτι ὁ προκαλούμενος δὲν ἔκαμεν ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας ἔνστασιν κατὰ τῆς προκλήσεως ἢ δὲν ἐκίνησε τὴν ἀγωγήν του· ὅταν τις προκαλῇ τινὰ νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν περὶ διαταράξεως τῆς νομῆς τῆς δουλείας, ἡ πρόκλησις ἀποῤῥίπτεται, διότι αἱ ἐκ τῆς νομῆς πηγάζουσαι ἀγωγαὶ εἶναι προσωπικαὶ (Πανδ. βιβ. 43. τίτ. 1. τεμ. 1), καὶ ἐπὶ προσωπικῶν ἀγωγῶν πρόκλησις δὲν λαμβάνει χώραν, καθότι τὸ ἄρθρον 81 ἀναφέρει πραγματικὸν δικαίωμα. Ἡ ἀλήθεια δὲ τούτου προκύπτει προσέτι ἐκ τοῦ ὅτι ἐπὶ τῶν προσωπικῶν δικαιωμάτων, τῶν ἀποτεινομένων κατὰ ῥητῶν προσώπων καὶ κατὰ τῶν γενικῶν αὐτῶν διαδόχων, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ παντὸς νομέως κτήματός τινος, δὲν ὑπάρχει ὁ λόγος, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἐπιτρέπεται ἐπὶ τῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων ἡ πρὸς ἀγωγὴν πρόκλησις, ἥτις τείνει εἰς τὸ νὰ ἐκκαθαρίσῃ τὰς πραγματικὰς κατὰ παντὸς νομέως κτήματός τινος ἀξιώσεις τοῦ προκαλοῦντος, καὶ οὕτω νὰ θέσῃ τὸν προκα-

λοῦντα εἰς κατάστασιν νὰ διαχειρισθῇ ἐλευθέρως τὸ κτῆμα, ἐφ' οὗ καυχᾶται, ὅτι ἔχει ἀξιώσεις ὁ προκαλούμενος, καὶ νὰ μεταβιβάσῃ τυχὸν αὐτὸ εἰς ἄλλους ἐλεύθερον πάσης ἀμφισβητήσεως, ἐν ᾧ ἐπὶ τῶν προσωπικῶν ἀγωγῶν, τῶν περιοριζομένων πάντοτε καθ' ὡρισμένου προσώπου, καὶ μὴ δυναμένων νὰ ἐνεργηθῶσι κατὰ παντὸς τοιούτου νομέως τοῦ ἀντικειμένου, τοιαύτη ἀνάγκη τῆς ἐκδικάσεως αὐτῶν ἕνεκα τῆς ἐκτεθείσης φύσεώς των δὲν ὑπάρχει ὡς πρὸς τὸν νομέα τοῦ κτήματος.

Ἀποφ. τοῦ 1843 τοῦ ἐν Σύρῳ Πρωτ. (Νομικῆς σελ. 3254)

25. Κατὰ τὸ ἄρθρον 160 τῆς Πολ. Δικον. κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν γίνονται ἐπὶ ποινῇ ἀποκλείσεως ὅλαι αἱ ἐνστάσεις ἀναβλητικαὶ καὶ ἀνατρεπτικαί, ἐξαιρουμένων ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ γίνουν ἐξ ἐπαγγέλματος ἢ κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν. Εἰς τὴν περὶ προκλήσεως δὲ συζήτησιν ἐφαρμόζονται τὰ ἐν γένει περὶ δικαστικῶν συζητήσεων ὡρισμένα. Ὅθεν οἱ διάδικοι ὀφείλουσι νὰ προτείνωσιν εἰς τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν τὸ ἀπαράδεκτον τῆς προκλήσεως, στηριζόμενον εἰς τὸν λόγον, ὅτι οἱ προκαλοῦντες δὲν κατέχουσι.

Ἀπόφ. πολ. Α. Π. 22. τῆς 12 Ἰουλ. 1841 (σελ. 177 τῆς σειρᾶς τοῦ 1841)

25 (α). Ὁ προκαλούμενος, ἂν δὲν προτείνῃ τὰς ἐνστάσεις του ἐμπροθέσμως, δὲν δύναται ἐμφανιζόμενος ἐν ᾧ ἀκροατηρίῳ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας, νὰ προτείνῃ ἐν εἴδει ἀπολογίας εἰς τὴν πρόκλησιν τοὺς αὐτοὺς λόγους τῆς ἐνστάσεως.

Ἀπόφ. τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2491)

26. Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 83 καὶ 87 τῆς Πολ. Δικ. ὁ προκαλούμενος εἰς ἀγωγὴν ὀφείλει ἐντὸς τῆς ὁρισθείσης αὐτῷ προθεσμίας νὰ προτείνῃ τὰς ἐνστάσεις του, νὰ προσβάλῃ τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἔγεινεν ἡ πρόκλησις κτλ. ἢ νὰ κινήσῃ τὴν ἀγωγήν του· ἄλλως κηρύττεται παραγεγραμμένη.

Ἀπόφ. 1886 τῆς 18 Ἀπριλίου 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

27. Ἡ ἀπὸ τὸ ἄρθρον 2 τῆς Πολ. Δικ. διαταττομένη αἴτησις θεραπείας ἐπιβάλλεται μόνον τότε, ὅταν ὁ ἰδιώτης ἦναι ἐνάγων, ὄχι ὅμως καὶ ὅταν ἐνάγῃ τὸ δημόσιον, διότι τότε ἀντὶ νὰ ἀποδώσῃ πρὸς τὸν ἰδιώτην αἰτεῖ τὸ δημόσιον νὰ τῷ ἀποδοθῶσι τὰ δίκαιά του, εἰς δὲ τὴν πρόκλησιν πρὸς ἀγωγὴν ὁ ἐνάγων εἶναι ἐναγόμενος, καὶ ὁ προκαλούμενος νὰ κινήσῃ τὴν ἀγωγὴν ἐνάγων·

ἑπομένως δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοθῇ ἡ διάταξις ἐκείνη εἰς τὴν περὶ προκλήσεως· πρὸς ἀγωγὴν δίκην.

'Απόφ· 1908 τῆς 30 'Απριλ. 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

28. Ἐπειδὴ ἡ πρόκλησις εἰς ἀγωγὴν δίδει χώραν εἰς ἐντελῶς νέαν δίκην, ἡ δὲ ἀγωγὴ αὕτη τῆς προκλήσεως καθ' ἑαυτὴν θεωρουμένη ἀποτελεῖ ἀγωγὴν, ἀντικείμενον ἔχουσαν τὸ εἴς τινας περιπτώσεις χορηγούμενον ὑπὸ τοῦ νόμου δικαίωμα νὰ ὑποχρεωθῇ ἄλλος νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν, ὁ θέλων νὰ μεταχειρισθῇ τοῦτο κατὰ τοῦ δημοσίου, πρέπει προηγουμένως νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὸ ἄρθρον 2 τῆς Πολ. Δικ., ἂν καὶ ἡ αἴτησις εἰσάγεται δι' ἀνακοπῆς τρίτου κατ' ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης μεταξὺ ἄλλων.

'Απόφ· τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν Νομικῆς σελ. 2219 (α)

29. Ἡ περὶ προτιμήσεως ἀγωγὴ, ἥτις ἔχει ὡς ἀντικείμενον τὴν διεκδίκησιν ἀκινήτου, εἶναι ἀγωγὴ κυρία καὶ παρέχει ἀφορμὴν εἰς ἐντελῶς νέαν δίκην. Ἐπομένως εἶναι ἀναγκαία ἡ περὶ συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα· ἂν δὲ προηγήθη ταύτης πρόκλησις πρὸς ἀγωγὴν, ἡ περίστασις αὕτη μὴ προβλεπομένη ἀπὸ τὸ ἄρθρον 532 τῆς Πολ· Δικ. δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ τὴν φύσιν τῆς ὑποθέσεως·

'Απόφ. 1924 τῆς 3 'Ιουνίου 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

30. Κατὰ τὸ ἄρθρον 82 τῆς Πολ. Δικ. ἡ πρόκλησις πρέπει νὰ περιέχῃ ἀκριβῆ σημείωσιν τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως, περὶ τῆς ὁποίας καυχᾶται ὁ προκαλούμενος. Ἡ δὲ ἐπιτακτικὴ αὕτη διάταξις εἶναι καθ' ἑαυτὴν οὐσιώδης, διότι κατὰ τὸ εἶδος τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως ὀφείλουν τὰ δικαστήρια νὰ ἐφαρμώσωσι διαφόρους ὅρους τοῦ νόμου. Πρόκλησις λοιπὸν φέρουσα ἀορίστως «οἱ *προκαλούμενοι καυχῶνται ὅτι ἔχουσιν ἀξιώσεις ἐπὶ τοῦ παρ' ἐμοῦ ἀγορασθέντος οἰκοπέδου*» εἶναι ἄκυρος, ἡ δὲ ἀκυρότης αὕτη δὲν δύναται νὰ διορθωθῇ διὰ μεταγενεστέρου ἐγγράφου ἐκτὸς νέας προκλήσεως, διότι ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς προκλήσεως ἡ ὁριστικὴ ἐνέργεια ταύτης ἄρχεται ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπίδοσίν της, καὶ ἐπομένως πρέπει ἔκτοτε νὰ περιέχῃ ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς νομίμου ἐνεργείας της καὶ δύναται νὰ προβληθῇ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης. (ἴδε ἀνωτέρω § 6. 7 καὶ κατωτ. 36. 43).

'Απόφ. 1853 τοῦ 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

31. Κατὰ τὸ ἄρθρον 81 τῆς Πολ. Δικ. πρόκλησις εἰς ἀγωγὴν δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν κατὰ τοῦ διακατόχου. Διακάτοχος δὲ

(α) Αὕτη φαίνεται ὀρθωτέρα τῆς προηγουμένης.

ἐνταῦθα νοεῖται ὁ νομικὸς κάτοχος, ὁ κατέχων δηλαδὴ μὲ θέλησιν κυρίου (animo domini), ἀδιαφόρως ἂν ἡ κατοχή του ἤθελεν εἶσθαι δικαία ἢ ἄδικος, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ὁ τοιοῦτος κάτοχος ἀπαλλάττεται παρὰ τοῦ νόμου τῆς ἀποδείξεως τοῦ δικαιώματός του, ἐνόσῳ ὁ ἀντίδικος δὲν ἀποδείξῃ τὸ ἰδικόν του δικαίωμα· τούτου δὲ συνέπεια εἶναι, ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς ἀγωγήν. Ἡ βιαία δὲ παρὰ τοῦ δημοσίου εἴσπραξις φόρων ἐπικαρπίας, ὡς πρᾶξις τρίτου, δὲν δύναται νὰ ἀλλοιώσῃ τὴν ὁποίαν οἱ προκαλοῦντες εἶχον θέλησιν τοῦ νὰ κατέχωσιν ὡς κύριοι, ἀλλ' οὔτε τὴν σωματικὴν ἐπὶ τοῦ κατεχομένου κτήματος κατοχὴν ἤθελε τοὺς ἀφαιρέσει ἡ κατάσχεσις, ἡ γενομένη πρὸς πληρωμὴν τοῦ φόρου τῆς ἐπικαρπίας, ὅταν δὲν ἐπενήργησεν εἰς τὴν πρὸς τὰ κτήματα σωματικὴν σχέσιν τῶν προκαλούντων. Χωρὶς δὲ νὰ ἐκλίπῃ τὸ ἓν ἢ τὸ ἕτερον ἢ καὶ τὰ δύο τὴν νομικὴν κατοχὴν συγκροτοῦντα στοιχεῖα, ἡ θέλησις δηλ. νὰ κατέχωσιν ὡς κύριοι καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ πράγματος ἐξουσία, δὲν δύνανται νὰ ἀπολέσωσι τὴν διακατοχὴν οἱ κατέχοντες. Ἂν δὲ προκύπτῃ, ὅτι οἱ προκαλοῦντες κατὰ πρῶτον μὲν ἐπλήρονον ἑκουσίως τὸν φόρον τῆς ἐπικαρπίας, ἀργότερα δὲ ἀπεποιήθησαν, προτείνοντες τὴν ἐπὶ τῶν κτημάτων κυριότητά των, τοῦτο ἔπρεπε νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποβολὴ πραγματικὴ τοῦ δημοσίου (νόμ. 12· 18 τῶν Πανδ. βιβλ. 43. τίτλ. 16.)—Ἀποβολὴ τοῦ κυρίου τοῦ κτήματος διὰ τοῦ ἀντιπροσώπου λογίζεται ἡ ἐκ μέρους τούτου ἀποποίησις νὰ δεχθῇ τὸν πεμπόμενον παρὰ τοῦ κυρίου εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ κτήματος ἀγοραστήν, καὶ ἑπομένως τὸ δημόσιον ὤφειλε, διὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν κατοχήν του, νὰ ἐξώσῃ τὸν ἀντιποιούμενον παραχρῆμα, μὴ ἀμυνάμενον δὲ τὴν κατοχήν του τοῦ ἀπώλεσεν αὐτὴν διὰ τῆς θελήσεώς του. Σημειωτέον δέ, ὅτι κανεὶς δὲν δύναται διὰ τῆς ἁπλῆς θελήσεώς του καὶ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ κυρίως κατόχου νὰ μεταβάλῃ τὴν κατοχήν του ἀπὸ ἁπλῆς εἰς νομικήν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ σωματικὴ πρᾶξις ἀποβολῆς τοῦ δημοσίου, καὶ ὡς τοιαύτη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ μόνη ἡ ἄρνησις τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου τῆς ἐπικαρπίας, ἥτις δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ εἰμὴ δήλωσις ἁπλῶς τῆς θελήσεως τοῦ νὰ μεταφέρωσιν εἰς ἑαυτοὺς τὴν νομικὴν κατοχήν· (α) Ἀπόφ. τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 2193) ἴδε καὶ κατωτ. § 32, 33.

32. Τὸ ἄρθρ. 81 τῆς Πολ. Δικονομίας δὲν ἐννοεῖ ἄλλην διακατοχὴν εἰμὴ τὴν νομικήν, ἥτις δίδει δικαιώματα εἰς τὴν χρησιδεσποτείαν καὶ εἰς παραγγέλματα, τουτέστιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν

(α) Δὲν ὑπάρχει ἀντίφασίς τις εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην;

χρεώσεως· μὴ ὑπάρχοντος δὲ τινὸς τῶν ὅρων αὐτῶν, ὁ ἀντιποιούμενος τὸ τίμημα τοῦ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντος ὅθεν κτήματος δὲν δύναται νὰ ἔχῃ καμμίαν ἀπαίτησιν, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ δευτέρου ἀγοραστοῦ τοῦ κτήματος τούτου· ἡ μόνη δὲ περίπτωσις, καθ' ἣν συγχωρεῖται τοῦτο, εἶναι ὁ δόλος, ὅταν ἀποδειχθῇ. Ὁ νόμος 48 των Πανδ. de furtis ἀναφέρεται εἰς τὴν πραγματικὴν ἀγωγήν.

Απόφ. Α. Π· 220 τῆς 30 Σεπτ. 1838 (Νομολ. τόμ. 3 σελ. 172).

14. Πᾶσα εἰδικὴ δικαστικὴ ἐξουσία δὲν φέρει μεθ' ἑαυτῆς εἰμὴ ἐξαιρετικὴν δικαιοδοσίαν, ἥτις δὲν δύναται νὰ παρατάθῃ ἔξω τοῦ κύκλου τοῦ γένους τῶν ὑποθέσεων, τὰς ὁποίας ὁ νόμος ὥρισεν, καὶ τῆς ποσότητος, μέχρι τῆς ὁποίας ὁ νόμος ἐσυγχώρησε νὰ ἐκταθῇ. Ἡ δὲ Μικτὴ Ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ δικάσῃ περὶ διανομῆς κληρονομίας, διότι αὕτη δὲν εἶναι πραγματικὴ ἢ προσωπική, ἀλλὰ μικτὴ ἀγωγὴ (ἰνστ. Θεόφ. βίβλ. β. δ. τίτλ. 5 § 20), καὶ ἡ τελευταία αὕτη δὲν ἐμπεριέχεται εἰς τὰ καθήκοντα τῆς Μικτῆς Ἐπιτρπῆς (α)

Ἀπόφ. Α. Π. 85 τῆς 18 Ἰαννουαρίου 1837 (σελ. 21· τόμ. 2 τῆς Νομολογίας·)

15. Τὸ συνάλλαγμα, δι' οὗ δὲν παρεχώρησέ τις τὴν κυριότητα, ἀλλὰ μόνον τὴν κατοχὴν τῶν παρ' αὐτοῦ πρὸς ἐμφύτευσιν δοθεισῶν γαιῶν μὲ συμφωνίαν νὰ τῷ ἐπιστραφῇ ἑπομένως τὸ ἥμισυ ἐξ αὐτῶν, ἀποτελεῖ σύμφωνον εταιρίας (νόμ. 13 ἐδ. 1 Πανδ. Βιβλ. 19 τίτλ. 5). Κατὰ συνέπειαν τούτου αἱ εἰρημέναι γαῖαι ἔμειναν ὑπὸ τὴν κυριότητα τοῦ πρώτου, οἱ δὲ πρὸς εταιρικὴν ἐμφύτευσιν λαβόντες αὐτὰς ἀπέκτησαν μόνον δικαίωμα προσωπικὸν ἀπαιτήσεως τοῦ ἡμίσεως ἐξ αὐτῶν μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου. Ἑπομένως κατὰ τὴν ἀρχὴν ὅτι τὰ ἐμφυτευόμενα ὑπείκουν εἰς τὸ ἔδαφος, ὁ κύριος τούτου καθίσταται κύριος τῶν φυτειῶν, καὶ δικαίωμα *διεκδικητικῆς ἀγωγῆς* δὲν ἔχει ὁ ἐμφυτεύων. Ἐὰν δὲ, κατὰ τὰ ἄρθρα 911 καὶ 985 τῆς Πολ. Δικ., δύναταί τις δι' ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ νὰ διεκδικήσῃ πράγματα ἀνήκοντα ἰδίως εἰς αὐτόν, ἐὰν αὐτὰ κατασχεθῶσιν ὡς ἀνήκοντα εἰς ἄλλον, ἡ διάταξις ὅμως αὕτη δὲν πρέπει νὰ περιορίζηται εἰς τὴν διεκδίκησιν μόνον τῶν κατὰ κυριότητα ἀνηκόντων εἰς τὸν ἀνακόπτοντα πραγμάτων, ἀλλ' ἀφορᾷ ἐπίσης καὶ τὴν ἀπαίτησιν ἄλλων δικαιωμάτων εἴτε

(α) Ἀργότερα ὁ περὶ Μικτῆς Ἐπιτροπῆς νόμος μετεβλήθη.

πραγματικῶν, ὡς τὸ τῆς δουλείας, ἢ καὶ ἐξομοιωμένων μὲ τὰ πραγματικά, ὡς τὸ τῆς ἐπισχέσεως, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἀντιταχθῇ καὶ κατὰ τῶν ἐχόντων πραγματικῆς ἀγωγῆς δικαίωμα, καὶ ἑπομένως καὶ κατὰ τρίτων καὶ ἰδίως τῶν δανειστῶν, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ χαίρωσιν ἐπὶ τῶν πραγμάτων τοῦ ὀφειλέτου των περισσότερα δικαιώματα ἀφ' ὅσα αὐτὸς ἔχει (Duranton dr. civil τόμ. 18 § 6. — Persil reg. hypoth. κεφάλ. 1). κατὰ τοὺς ἰσχύοντας δὲ Ρωμ. νόμους τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως (ἤγουν τὸ δικαίωμα νὰ κρατῇ τὶς πρᾶγμα ἀνῆκον εἰς ἄλλον μέχρισοῦ ἱκανοποιηθῶσιν αἱ νόμιμοι ἀπαιτήσεις του) λαμβάνει ἰδίως χώραν, ὁσάκις ἀποκτήσας τις νομίμως τὴν κατοχὴν πράγματος ἀνήκοντος εἰς ἄλλους ἔχει ἀπαίτησίν τινα συνδεδεμένην μετὰ τοῦ πράγματος τούτου, ἰδίως δὲ ἕνεκα δαπάνης γενομένης καλῇ τῇ πίστει πρὸς διατήρησιν ἢ βελτίωσιν αὐτοῦ, καὶ προτεινομένης κατ' αὐτοῦ διεκδικήσεως εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀντιτάξῃ τὴν ἔνστασιν τοῦ δόλου· ἴδε ἐπίσχεσις· ἐμφύτευσις.

Ἀπόφ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 2530 καὶ ἑπ.)

16. Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 καὶ 4 τοῦ ἀπὸ 1|13 Δεκεμβρίου 1836 περὶ ἐνεχύρου νόμου ἀπαιτεῖται, διὰ νὰ ὑπάρχῃ δικαίωμα ἐνεχύρου, νὰ εὑρίσκηται τὸ εἰς ἐνέχυρον δοθὲν πρᾶγμα εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δανειστοῦ ἢ τρίτου τινός, συναινέσει τοῦ τε δανειστοῦ καὶ τοῦ ὀφειλέτου ἐκλεγομένου. Ἄλλως πραγματικὸν δικαίωμα δὲν ἔχει ὁ δανειστής· ἴδε ἐνέχυρον.

Ἀπόφ. 1851 τῆς 7 Μαρτίου 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν·

17. Καμμία διάταξις τοῦ ἀπὸ 30 Μαρτίου 1835 διατάγματος δὲν οὐδετερόνει τὴν ἰσχὺν τῶν δικαιογράφων πρὸ τῆς ἀνανεώσεως τῶν τοιουτοτρόπως, ὥστε νὰ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸν κατέχοντα αὐτὰ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ στηρίξῃ ἐπ' αὐτῶν ἀγωγὴν ἐκνικήσεως κατὰ τρίτων προσώπων. Ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος δὲ παρουσίασις τῶν δικαιογράφων, δι' ὧν ὁπωσδήποτε ἀπεκτήθησαν ἐθνικὰ κτήματα πρὸ τοῦ 1833, δὲν καθιστᾷ αὐτὰ αὐτοδικαίως ἄκυρα, κατὰ τὸ ἀπὸ 30 Μαρτίου 1835 διάταγμα, ἀλλ' ἐπιφέρει ἁπλῶς ὡς συνέπειαν, ὅτι τὸ Ἐλεγκτικὸν συνέδριον δύναται ἀμέσως μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας νὰ καταδικάσῃ εἰς πρόστιμον τὸν ὑπερήμερον, καὶ νὰ ἀπαιτήσῃ δικαστικῶς τὴν παρουσίασιν τῶν δικαιογράφων.

Ἀπόφ. τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν, (Νομικῆς σελ. 2502)

18. Ἀγωγαὶ περὶ διατηρήσεως διακατοχῆς, τείνουσαι πρὸς

ὑπεράσπισιν τοῦ ἤδη κατέχοντος, κινοῦνται κατὰ παντὸς τοῦ διαταράττοντος, καὶ εἶναι ἀδιάφορον, ἂν οὗτος ἐνήργησεν ὑπὸ τὸν χαρακτῆρα ἐπιτρόπου, ἐν δὲ τῇ ἀγωγῇ δὲν γίνεται μνεία περὶ τούτου. Ἂν ὁ διαταράττων ἐνήργησε τὴν διατάραξιν κατ' ἐντολὴν ἄλλου ἢ πρὸς ὄφελος ἄλλου, τοῦτο δὲν ἀπαλλάττει αὐτὸν τῆς εὐθύνης τῶν πράξεών του, ἀλλ' ἐνέχεται συνάμα μὲ ἐκεῖνον κατ' ἐντολὴν ἢ πρὸς ὄφελος τοῦ ὁποίου ἐνήργησε (νόμ. 12 καὶ 13 Πανδ. Βιβλ. 43 τίτλ. 16), ἴδε κατωτ. § 34.

Ἀπόφ. 2095 τῆς 11 νοεμβρ. 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

18. (β) Ἡ περὶ διαταράξεως κατοχῆς ἀγωγή, οὖσα ἀγωγὴ περὶ διατηρήσεως κατοχῆς (retinendae possessionis) προϋποθέτει, ὅτι διὰ τῆς διαταράξεως, ἕνεκα τῆς ὁποίας ὁ ἐνάγων παραπονεῖται, δὲν ἔπαυσε πραγματικῶς νὰ κατέχῃ· ἄλλως πρέπει νὰ κινηθῇ ἡ περὶ ἀνακτήσεως κατοχῆς (recuperaudae possessionis).

Ἀπόφ. 734 τῆς 10 Μαΐου 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

19. Ὁσάκις πληρωμαί, γενόμεναι ἀπὸ κατωτέρας ἀρχάς, ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν ἀνωτέρων, πρέπει ἀναγκαίως ὁ ἐνεργήσας τὴν πληρωμὴν ὑπάλληλος νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν μὴ ἐγκριθεισῶν ποσοτήτων, διότι ἄλλως ἤθελεν ἀνατραπῆ τὸ λογιστικὸν σύστημα καὶ ἤθελαν κινδυνεύσει τὰ συμφέροντα τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων· ἐκ τούτου μάλιστα ἤθελε προκύψει καὶ παραβίασις τοῦ κανόνος, κατὰ τὸν ὁποῖον κανεὶς δὲν πρέπει νὰ γίνηται πλουσιώτερος ἐκ τῆς ἑτέρου ζημίας· ἡ ἄγνοια δὲ τοῦ νόμου δὲν ἔχει χώραν, ὅταν κατωτέρα τις ἀρχὴ πληρόνῃ ἔνταλμα, ἐκδοθὲν ἀπὸ ἀνωτέραν, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπάρχει ἔλλειψις προσόντος τινὸς τῆς ἰσχύος αὐτοῦ· ἀλλ' ὅμως καὶ ἐπὶ ὑποθέσει, ἔλαβε χώραν ἄγνοια τοῦ νόμου, αὕτη (νομ. 7. 8. Πανδ. de jur. et facti ignor.) δὲν δύναται νὰ βλάψῃ ἐκείνους, οἵτινες ζητοῦσι νὰ ἀποφύγωσι ζημίαν τινά· οὗτοι μάλιστα ἔχουν, κατὰ τὸν §. 6. τ. τλ. 28 βιβλ. γ. τῶν ἰνστιτούντων, τὸ δικαίωμα τῆς ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς τοῦ μὴ ὀφειλομένου.

Ἀπόφ. 150 τῆς 15 Δεκεμ. 1837 τοῦ Α. Π. (νομολ. τ. 3 σελ. 13).

20. Κατὰ τὸ τουρκικὸν δίκαιον πρὸς ἀπόκτησιν τῆς κυριότητος ἀπαιτεῖτο καὶ ἡ ἄδεια τοῦ κυρίου τῆς γῆς ἢ τῶν σπαΐδων.

Νομικῆς σελ. 3239.

21. Ὅταν τις κατέχων πραγματικῶς ἀλλότρια κτήματα ἐν καλῇ πίστει, καὶ ἐν ἀγνοίᾳ, ὅτι εἶναι ἀλλότρια, τὰ πωλήσῃ καὶ τὰ πα-

μισθώση εἰς τὸν ἀγοραστὴν, οὗτος δὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ τοιούτου πωλητοῦ ἀποζημίωσιν ἢ τὸ διαφέρον εἰμὴ μετὰ τὴν παρὰ τοῦ ἀληθοῦς κυρίου ἀγωγὴν περὶ ἐκνικήσεως. Ὅταν δέ τις πωλήσῃ ἐν κακῇ πίστει καὶ ἐν γνώσει ἀλλότριον πρᾶγμα, ὁ ἀγοραστὴς δύναται εἰς πάντα καιρὸν νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ πωλητοῦ περὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος

Ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (σελ. 3345)·

22. Ὁ ἀγοράσας ἐπίκοινον κτῆμα εἶναι ὑπόχρεος νὰ τὸ παραχωρήσῃ εἰς πάντα ἔχοντα δικαίωμα προτιμήσεως συγγενῆ, ὅστις θέλει τὸ ζητήσει ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας καὶ συμφώνως μὲ τὸν νόμον, ἡ δὲ ὑποχρέωσις αὕτη ἐκτείνεται καὶ εἰς τοὺς νέους ἀγοραστὰς τοῦ αὐτοῦ κτήματος. Ἐπομένως οὗτοι εἶναι κοινωνοὶ τῆς αὐτῆς ὑποχρεώσεως, προκυπτούσης ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος καὶ τῆς αὐτῆς νομίμου αἰτίας· διὸ καὶ ἐπιτρέπεται νὰ ἐναχθῶσι συνάμα ὡς ὁμόδικοι· ἐὰν δὲ οὗτοι μετὰ τὴν ἀγορὰν καὶ πρὶν ἢ κινηθῇ ἡ περὶ προτιμήσεως ἀγωγὴ διένειμον καὶ κατεῖχον χωριστὰ τὰ συντροφικῶς κατὰ πρῶτον ἀγορασθέντα κτήματα, ἕνεκα τούτου δὲν ἔπαυσαν νὰ ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν, καὶ νὰ δύνανται νὰ ἐναχθῶσιν ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος καὶ τῆς αὐτῆς νομίμου αἰτίας, ἀλλὰ μόνον, διαιρετοῦ ὄντος τοῦ ἀντικειμένου τῆς ὑποχρεώσεως, ἕκαστος δὲν ὑποχρεοῦται εἰμὴ διὰ τὸ μέρος, τὸ ὁποῖον κατέχει (Pot. § 25 traité de retraits κεφ. 2). — Βλ. ὁμόδικος.

Ἀπόφ. 2089 τῆς 14 Νοεμ· 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

23. Ὅταν ὁ ἐντολοδόχος ἔλαβε κτῆμά τι ἐν ὀνόματί του καὶ δὲν παρέδωκεν αὐτὸ εἰς τὸν ἐντολέα, οὗτος δὲν ἔχει διεκδικητικῆς ἀγωγῆς δικαίωμα, ἀλλὰ δύναται ἁπλῶς νὰ κινήσῃ κατ' ἐκείνου ἀγωγὴν προσωπικὴν πρὸς ἀποζημίωσιν.

Ἀπόφ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναύπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 2540).

23. (α) κατὰ τὸν νόμον οϐ τῶν βασιλ. (14. I) ὁ ἐγγυητὴς ἢ προκαταβολῆς ἢ καταδίκης μὴ ἔχων εὔλογον αἰτίαν μηδὲ προσυμφωνήσει, οὐ δύναται τὴν περὶ *ἐντολῆς ἀγωγὴν* κινεῖν. Ἐπομένως ὁ ἐγγυητὴς, ζητῶν ἀπὸ τὸν ὑπὲρ οὗ ἐγγυήθη ποσόν τι, ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι εὑρίσκεται ἐντὸς τῶν τριῶν τούτων ὅρων, καὶ ὅτι ἢ ἠναγκάσθη νὰ καταβάλῃ τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ ποσότητα, ἢ ἔχει εὔλογον αἰτίαν νὰ τὴν ζητῇ. Τοιαύτη δὲ ἤθελεν εἶσθαι ἡ μετὰ τὴν δοθεῖσαν ἐγγύησιν ἐλάττωσις τῆς καταστάσεως τοῦ ὑπὲρ οὗ

ἐγγυήθη, ἢ συμφώνησε νὰ ἀπαλλαχθῇ τῆς ἐγγυήσεως ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου, καὶ οὗτος παρῆλθεν ἤδη. βλ. ἐγγύησις, ἐντολή.

'Απόφ. 768 τῆς 10 'Ιουνίου 1838 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

23 (6). Κατὰ τὸν πολιτικὸν νόμον, ληφθείσης ὕλης τινὸς πρὸς ἀνέγερσιν οἰκοδομῆς, ὁ κύριος τῆς ὕλης, (ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ λόγος, ἕνεκα τοῦ ὁποίου καθίσταται εἰδικῶς πρὸς ἀποζημίωσιν ὑπόχρεος ὁ ἀφαιρέσας ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ κυρίου τὴν ὕλην) δύναται νὰ κινήσῃ τὴν περὶ τῆς ἑνωμένης δοκοῦ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴν κατὰ τοῦ νομέως τοῦ κτιρίου, εἰς ὃ περιέχεται ἡ ὕλη, ἐὰν οὗτος δὲν προτιμᾷ νὰ τῷ ἀποδώσῃ ἑκουσίως αὐτουσίαν τὴν ὕλην. (Πανδ. βιβλ. 6. τίτ. 1 τεμ. 23 § 6141 τίτλ. 1 τεμ. 7 καὶ § 10 — Βασιλ. βιβλ. 60 τίτλ. 12 ἐδάφ. 93.

'Απόφ. 11801 τῆς 26 Φευρουαρ. 1845 τῶν ἐν 'Αθήναις Πρωτοδικῶν.

§ Β.

Περὶ προκλήσεως εἰς ἀγωγήν.

24. Ἐκ τῶν ἄρθρων 82. 84. 85 καὶ 170 τῆς Πολ. Δικ. ἐξάγεται, ὅτι ἐὰν ὁ προκαλούμενος ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας δὲν κάμῃ ἔνστασιν κατὰ τῆς παραδοχῆς τῆς προκλήσεως ἢ δὲν κινήσῃ τὴν ἀγωγήν του, δύναται πάντοτε νὰ προβάλῃ κατὰ τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν ἐν τῇ ἐγγράφῳ προτάσει του δι' ἀρνητικῆς ἀπαντήσεως τὸ βάσιμον τῆς προκλήσεως· ἐπομένως ἀνυπόστατος καθίσταται ἡ πρότασις τοῦ νὰ κηρυχθῇ πᾶσα ἀγωγὴ περὶ διακατοχῆς, τὴν ὁποίαν καυχᾶται ὁ προκαλούμενος, παραγεγραμμένη ἄνευ περαιτέρω ἐξετάσεως τοῦ βασίμου ἢ μὴ τῆς προκλήσεως διὰ μόνον τὸν λόγον, ὅτι ὁ προκαλούμενος δὲν ἔκαμεν ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας ἔνστασιν κατὰ τῆς προκλήσεως ἢ δὲν ἐκίνησε τὴν ἀγωγήν του· ὅταν τις προκαλῇ τινὰ νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν περὶ διαταράξεως τῆς νομῆς τῆς δουλείας, ἡ πρόκλησις ἀποῤῥίπτεται, διότι αἱ ἐκ τῆς νομῆς πηγάζουσαι ἀγωγαὶ εἶναι προσωπικαὶ (Πανδ. βιβ. 43. τίτ. 1. τεμ. 1), καὶ ἐπὶ προσωπικῶν ἀγωγῶν πρόκλησις δὲν λαμβάνει χώραν, καθότι τὸ ἄρθρον 81 ἀναφέρει πραγματικὸν δικαίωμα. Ἡ ἀλήθεια δὲ τούτου προκύπτει προσέτι ἐκ τοῦ ὅτι ἐπὶ τῶν προσωπικῶν δικαιωμάτων, τῶν ἀποτεινομένων κατὰ ῥητῶν προσώπων καὶ κατὰ τῶν γενικῶν αὐτῶν διαδόχων, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ παντὸς νομέως κτήματός τινος, δὲν ὑπάρχει ὁ λόγος, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἐπιτρέπεται ἐπὶ τῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων ἡ πρὸς ἀγωγὴν πρόκλησις, ἥτις τείνει εἰς τὸ νὰ ἐκκαθαρίσῃ τὰς πραγματικὰς κατὰ παντὸς νομέως κτήματός τινος ἀξιώσεις τοῦ προκαλοῦντος, καὶ οὕτω νὰ θέσῃ τὸν προκα-

λοῦντα εἰς κατάστασιν νὰ διαχειρισθῇ ἐλευθέρως τὸ κτῆμα, ἐφ' οὗ καυχᾶται, ὅτι ἔχει ἀξιώσεις ὁ προκαλούμενος, καὶ νὰ μεταβιβάσῃ τυχὸν αὐτὸ εἰς ἄλλους ἐλεύθερον πάσης ἀμφισβητήσεως, ἐν ᾧ ἐπὶ τῶν προσωπικῶν ἀγωγῶν, τῶν περιοριζομένων πάντοτε καθ' ὡρισμένου προσώπου, καὶ μὴ δυναμένων νὰ ἐνεργηθῶσι κατὰ παντὸς τοιούτου νομέως τοῦ ἀντικειμένου, τοιαύτη ἀνάγκη τῆς ἐκδικάσεως αὐτῶν ἕνεκα τῆς ἐκτεθείσης φύσεώς των δὲν ὑπάρχει ὡς πρὸς τὸν νομέα τοῦ κτήματος.

Ἀποφ. τοῦ 1843 τοῦ ἐν Σύρῳ Πρωτ. (Νομικῆς σελ. 3254)

25. Κατὰ τὸ ἄρθρον 160 τῆς Πολ. Δικον. κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν γίνονται ἐπὶ ποινῇ ἀποκλείσεως ὅλαι αἱ ἐνστάσεις ἀναβλητικαὶ καὶ ἀνατρεπτικαί, ἐξαιρουμένων ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ γίνουν ἐξ ἐπαγγέλματος ἢ κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν. Εἰς τὴν περὶ προκλήσεως δὲ συζήτησιν ἐφαρμόζονται τὰ ἐν γένει περὶ δικαστικῶν συζητήσεων ὡρισμένα. Ὅθεν οἱ διάδικοι ὀφείλουσι νὰ προτείνωσιν εἰς τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν τὸ ἀπαράδεκτον τῆς προκλήσεως, στηριζόμενον εἰς τὸν λόγον, ὅτι οἱ προκαλοῦντες δὲν κατέχουσι.

Ἀπόφ. πολ. Α. Π. 22. τῆς 12 Ἰουλ. 1841 (σελ. 177 τῆς σειρᾶς τοῦ 1841)

25 (α). Ὁ προκαλούμενος, ἂν δὲν προτείνῃ τὰς ἐνστάσεις του ἐμπροθέσμως, δὲν δύναται ἐμφανιζόμενος ἐν ᾧ ἀκροατηρίῳ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας, νὰ προτείνῃ ἐν εἴδει ἀπολογίας εἰς τὴν πρόκλησιν τοὺς αὐτοὺς λόγους τῆς ἐνστάσεως.

Ἀπόφ. τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2491)

26. Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 83 καὶ 87 τῆς Πολ. Δικ. ὁ προκαλούμενος εἰς ἀγωγὴν ὀφείλει ἐντὸς τῆς ὁρισθείσης αὐτῷ προθεσμίας νὰ προτείνῃ τὰς ἐνστάσεις του, νὰ προσβάλῃ τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἔγεινεν ἡ πρόκλησις κτλ. ἢ νὰ κινήσῃ τὴν ἀγωγήν του· ἄλλως κηρύττεται παραγεγραμμένη.

Ἀπόφ. 1886 τῆς 18 Ἀπριλίου 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

27. Ἡ ἀπὸ τὸ ἄρθρον 2 τῆς Πολ. Δικ. διαταττομένη αἴτησις θεραπείας ἐπιβάλλεται μόνον τότε, ὅταν ὁ ἰδιώτης ἦναι ἐνάγων, ὄχι ὅμως καὶ ὅταν ἐνάγῃ τὸ δημόσιον, διότι τότε ἀντὶ νὰ ἀποδώσῃ πρὸς τὸν ἰδιώτην αἰτεῖ τὸ δημόσιον νὰ τῷ ἀποδοθῶσι τὰ δίκαιά του, εἰς δὲ τὴν πρόκλησιν πρὸς ἀγωγὴν ὁ ἐνάγων εἶναι ἐναγόμενος, καὶ ὁ προκαλούμενος νὰ κινήσῃ τὴν ἀγωγὴν ἐνάγων·

ἑπομένως δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ διάταξις ἐκείνη εἰς τὴν περὶ προκλήσεως· πρὸς ἀγωγὴν δίκην.

Ἀπόφ· 1908 τῆς 30 Ἀπριλ. 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

28. Ἐπειδὴ ἡ πρόκλησις εἰς ἀγωγὴν δίδει χώραν εἰς ἐντελῶς νέαν δίκην, ἡ δὲ ἀγωγὴ αὕτη τῆς προκλήσεως καθ' ἑαυτὴν θεωρουμένη ἀποτελεῖ ἀγωγὴν, ἀντικείμενον ἔχουσαν τὸ εἴς τινας περιπτώσεις χορηγούμενον ὑπὸ τοῦ νόμου δικαίωμα νὰ ὑποχρεωθῇ ἄλλος νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν, ὁ θέλων νὰ μεταχειρισθῇ τοῦτο κατὰ τοῦ δημοσίου, πρέπει προηγουμένως νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὸ ἄρθρον 2 τῆς Πολ. Δικ., ἂν καὶ ἡ αἴτησις εἰσάγεται δι' ἀνακοπῆς τρίτου κατ' ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης μεταξὺ ἄλλων.

Ἀπόφ· τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν Νομικῆς σελ. 2219 (α)

29. Ἡ περὶ προτιμήσεως ἀγωγὴ, ἥτις ἔχει ὡς ἀντικείμενον τὴν διεκδίκησιν ἀκινήτου, εἶναι ἀγωγὴ κυρία καὶ παρέχει ἀφορμὴν εἰς ἐντελῶς νέαν δίκην. Ἑπομένως εἶναι ἀναγκαία ἡ περὶ συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα· ἂν δὲ προηγήθη ταύτης πρόκλησις πρὸς ἀγωγὴν, ἡ περίστασις αὕτη μὴ προβλεπομένη ἀπὸ τὸ ἄρθρον 532 τῆς Πολ· Δικ. δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ τὴν φύσιν τῆς ὑποθέσεως·

Ἀπόφ. 1924 τῆς 3 Ἰουνίου 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

30. Κατὰ τὸ ἄρθρον 82 τῆς Πολ. Δικ. ἡ πρόκλησις πρέπει νὰ περιέχῃ ἀκριβῆ σημείωσιν τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως, περὶ τῆς ὁποίας καυχᾶται ὁ προκαλούμενος. Ἡ δὲ ἐπιτακτικὴ αὕτη διάταξις εἶναι καθ' ἑαυτὴν οὐσιώδης, διότι κατὰ τὸ εἶδος τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως ὀφείλουν τὰ δικαστήρια νὰ ἐφαρμόσωσι διαφόρους ὅρους τοῦ νόμου. Πρόκλησις λοιπὸν φέρουσα ἀορίστως «οἱ *προκαλούμενοι καυχῶνται ὅτι ἔχουσιν ἀξιώσεις ἐπὶ τοῦ παρ' ἐμοῦ ἀγορασθέντος οἰκοπέδου*» εἶναι ἄκυρος, ἡ δὲ ἀκυρότης αὕτη δὲν δύναται νὰ διορθωθῇ διὰ μεταγενεστέρου ἐγγράφου ἐκτὸς νέας προκλήσεως, διότι ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς προκλήσεως ἡ ὁριστικὴ ἐνέργεια ταύτης ἄρχεται ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπίδοσίν της, καὶ ἐπομένως πρέπει ἔκτοτε νὰ περιέχῃ ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς νομίμου ἐνεργείας της καὶ δύναται νὰ προβληθῇ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης. (ἴδε ἀνωτέρω § 6. 7 καὶ κατωτ. 36. 43).

Ἀπόφ. 1853 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

31. Κατὰ τὸ ἄρθρον 81 τῆς Πολ. Δικ. πρόκλησις εἰς ἀγωγὴν δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν κατὰ τοῦ διακατόχου. Διακάτοχος δὲ

(α) Αὕτη φαίνεται ὀρθοτέρα τῆς προηγουμένης.

ἐνταῦθα νοεῖται ὁ νομικὸς κάτοχος, ὁ κατέχων δηλαδὴ μὲ θέλησιν κυρίου (animo domini), ἀδιαφόρως ἂν ἡ κατοχή του ἤθελεν εἶσθαι δικαία ἢ ἄδικος, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ὁ τοιοῦτος κάτοχος ἀπαλλάττεται παρὰ τοῦ νόμου τῆς ἀποδείξεως τοῦ δικαιώματός του, ἐνόσῳ ὁ ἀντίδικος δὲν ἀποδείξῃ τὸ ἰδικόν του δικαίωμα· τούτου δὲ συνέπεια εἶναι, ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς ἀγωγήν. Ἡ βιαία δὲ παρὰ τοῦ δημοσίου εἴσπραξις φόρων ἐπικαρπίας, ὡς πρᾶξις τρίτου, δὲν δύναται νὰ ἀλλοιώσῃ τὴν ὁποίαν οἱ προκαλοῦντες εἶχον θέλησιν τοῦ νὰ κατέχωσιν ὡς κύριοι, ἀλλ' οὔτε τὴν σωματικὴν ἐπὶ τοῦ κατεχομένου κτήματος κατοχὴν ἤθελε τοὺς ἀφαιρέσει ἡ κατάσχεσις, ἡ γενομένη πρὸς πληρωμὴν τοῦ φόρου τῆς ἐπικαρπίας, ὅταν δὲν ἐπενήργησεν εἰς τὴν πρὸς τὰ κτήματα σωματικὴν σχέσιν τῶν προκαλούντων. Χωρὶς δὲ νὰ ἐκλίπῃ τὸ ἓν ἢ τὸ ἕτερον ἢ καὶ τὰ δύο τὴν νομικὴν κατοχὴν συγκροτοῦντα στοιχεῖα, ἡ θέλησις δηλ. νὰ κατέχωσιν ὡς κύριοι καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ πράγματος ἐξουσία, δὲν δύνανται νὰ ἀπολέσωσι τὴν διακατοχὴν οἱ κατέχοντες. Ἂν δὲ προκύπτῃ, ὅτι οἱ προκαλοῦντες κατὰ πρῶτον μὲν ἐπλήρωναν ἑκουσίως τὸν φόρον τῆς ἐπικαρπίας, ἀργότερα δὲ ἀπεποιήθησαν, προτείνοντες τὴν ἐπὶ τῶν κτημάτων κυριότητά των, τοῦτο ἔπρεπε νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποβολὴ πραγματικὴ τοῦ δημοσίου (νόμ. 12· 18 τῶν Πανδ. βιβλ. 43. τίτλ. 16.)—Ἀποβολὴ τοῦ κυρίου τοῦ κτήματος διὰ τοῦ ἀντιπροσώπου λογίζεται ἡ ἐκ μέρους τούτου ἀποποίησις νὰ δεχθῇ τὸν πεμπόμενον παρὰ τοῦ κυρίου εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ κτήματος ἀγοραστήν, καὶ ἑπομένως τὸ δημόσιον ὤφειλε, διὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν κατοχήν του, νὰ ἐξώσῃ τὸν ἀντιποιούμενον παραχρῆμα, μὴ ἀμυνάμενον δὲ τὴν κατοχήν του του ἀπώλεσεν αὐτὴν διὰ τῆς θελήσεώς του. Σημειωτέον δέ, ὅτι κανεὶς δὲν δύναται διὰ τῆς ἁπλῆς θελήσεώς του καὶ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ κυρίως κατόχου νὰ μεταβάλῃ τὴν κατοχήν του ἀπὸ ἁπλῆς εἰς νομικήν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ σωματικὴ πρᾶξις ἀποβολῆς τοῦ δημοσίου, καὶ ὡς τοιαύτη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ μόνη ἡ ἄρνησις τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου τῆς ἐπικαρπίας, ἥτις δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ εἰμὴ δήλωσις ἁπλῶς τῆς θελήσεως τοῦ νὰ μεταφέρωσιν εἰς ἑαυτοὺς τὴν νομικὴν κατοχήν· (α)

Ἀπόφ. τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 2193) ἴδε καὶ κατωτ. § 32, 33.

32. Τὸ ἄρθρ. 81 τῆς Πολ. Δικονομίας δὲν ἐννοεῖ ἄλλην διακατοχὴν εἰμὴ τὴν νομικήν, ἥτις δίδει δικαιώματα εἰς τὴν χρησιδεσποτείαν καὶ εἰς παραγγέλματα, τουτέστιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν

(α) Δὲν ὑπάρχει ἀντίφασίς τις εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην;

ενεργεῖ τις ἐν ἰδίῳ ὀνόματι καὶ μὲ τὴν διάθεσιν τοῦ νὰ κατέχῃ τὸ πρᾶγμα ὡς ἰδιοκτησίαν του.

Ἀπόφ. Πολ. Ἀρ Πάγου 7. τῆς 6 Ἀπριλίου 1841 σελ. 124, τῆς σειρᾶς τοῦ 1841 τὸ. τὸν ἄνωτ §.

33. Ὁ μισθωτὴς μὴ ἔχων τὴν διακατοχὴν ἐν ἰδίῳ ὀνόματι, ἀλλ' ἐν ὀνόματι τοῦ ἐνεργοῦντος ὡς ἰδιοκτήτου, δὲν δύναται νὰ προκαλέσῃ τοῦτον εἰς τὸ νὰ κινήσῃ διεκδικητικὴν ἀγωγὴν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρ. 81 τῆς Πολ. Δικονομίας· μισθωταὶ δὲ θεωροῦνται, κατὰ τὸν ἀπὸ 18|30 Ἀπριλίου 1836 νόμον (ἐφημ. τῆς Κυβερ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ ἀρ. 16) καὶ κατὰ τὸν ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1840 (ἐφημ. τῆς Κυβερ. φυλ. 9) καὶ οἱ χωρικοὶ, οἵτινες κατέχουσι, προτείνοντες δικαίωμα κυριότητος, γαίας, τὰς ὁποίας τὸ δημόσιον διαφιλονεικεῖ ὡς ἀνηκούσας αὐτῷ, καὶ λαμβάνει τὸν φόρον τῆς ἐπικαρπίας κατὰ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ εἰρημένου νόμου, ὅστις διὰ τῶν λέξεων *ἡ ἐπικαρπία πληρόνεται ἀπὸ τὸν διακάτοχον* ἀποφασίζει θετικῶς τὴν ἀμοιβαίαν θέσιν τοῦ ἰδιώτου καὶ τοῦ δημοσίου, καὶ διαλύει τὸ ζήτημα τῆς νομικῆς κατοχῆς, διότι ἀποδίδων εἰς τὸ δημόσιον μέχρι τῆς περὶ κυριότητος ὁριστικῆς δίκης τὰ δικαιώματα τῶν ἐθνικῶν γαιῶν, τῶν ὁποίων δικαιωμάτων ἡ εἴσπραξις ἀπαρτίζει τὸν τρόπον καὶ τὴν ἀναγνώρισιν ἐνταυτῷ τῆς νομικῆς κατοχῆς τοῦ δημοσίου καὶ τὰ ὁποῖα δύναται τὸ δημόσιον διὰ διοικητικῆς καταδιώξεως νὰ συλλέξῃ ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως, χαρακτηρίζει τὸ δημόσιον ὡς κύριον καὶ τοὺς ἰδιώτας ὡς ἁπλοῦς καλλιεργητάς.

Ἀπόφ. τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2779. 2788).

33 (α). Ἂν μετὰ τὴν περὶ προκλήσεως ἀγωγὴν χάσῃ τις τὴν κατοχὴν, τοῦτο δὲν δύναται νὰ τὸν βλάψῃ, καθότι ὁ νόμος ἀπαιτεῖ νὰ ἔχῃ τις τὴν κατοχὴν καθ' ἣν στιγμὴν κάμνει τὴν περὶ προκλήσεως αἴτησιν. Πᾶσα δὲ ἐπιγενομένη μεταβολὴ, ἥτις ἄλλως ἀπαγορεύεται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 156 τῆς πολ. Δικονομίας, δὲν δύναται νὰ ἀνατρέψῃ εἰς ἀποκτημένα δικαιώματα. βλ. ἀγοραπωλησία. §. 77—79.

Ἀπόφ. 827 τῆς 26 Ἰουλίου 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

§. 3.

Περὶ τοῦ περιεχομένου τῶν δικογράφων. Βλ. ἀνακοπή· ἔφεσις· ἀναίρεσις. (α)

34. Κατὰ τὰ ἄρθρα 68. 533. καὶ 14. τῆς Πολ. Δικονομίας ὁ

(α) Εἰς τὸν προκείμενον § παρενθέτω χάριν ἀκριβείας καὶ ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα ἐσημειώθησαν ὅπου ἔδει,

[illegible]λέγων, ὀφείλει νὰ ἀποδεικνύη τὴν ἰδιότητα, διὰ τῆς ὁποίας προτείνει τὴν ἀπαίτησίν του, πρὸς νομιμοποίησιν τῆς δίκης· καὶ τὸ ἔγγραφον τῆς ἀγωγῆς πρέπει νὰ διαλαμβάνη τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἔχει νὰ κάμη τὴν ἀγωγήν. Ὅθεν πρέπει αὕτη νὰ διαλαμβάνη, ἂν παρίσταταί τις ὡς ἐπίτροπος ἀνηλίκου· ἴδε ἀνωτ. (§ 18.

'Απόφ. τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν (Νομικῆς σελ. 399).

35. Ἂν ἀγωγή τις, κινηθεῖσα κατὰ δήμου, δὲν φέρη τὴν σημείωσιν τοῦ δήμου, ἡ ἔλλειψις αὕτη δὲν δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

'Απόφ. Πολ. 'Αρ. Πάγου 32. σελ. 130 τῆς σειρᾶς τοῦ 1842.

35 (α). Ἐὰν εἰς δικόγραφόν τι δὲν σημειοῦται ἡ κατοικία τῶν διαδίκων, ἡ ἔλλειψις τῆς σημειώσεως ταύτης δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσίν του, καὶ μάλιστα ὅταν ἐπιδοθῇ εἰς τὸν διάδικον, ὅστις τὸ προσάγει, ἡ δὲ κατοικία εἶναι γνωστὴ ἐκ προηγουμένων δικογράφων.

(Νομικῆς σελ. 3346).

36. Ἂν καὶ ἡ κατοικία τῶν αἰτούντων τὴν ἀναίρεσιν δὲν σημειοῦται εἰς τὴν κεφαλίδα τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀναιρέσεως, ἡ ἔλλειψις ὅμως αὕτη δὲν δύναται νὰ φέρῃ τὴν ἀκυρότητα τοῦ ἐγγράφου, ὅταν μάλιστα ἀναπληροῦται ἐκ τῆς προηγουμένης διαδικασίας.

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 21, σελ. 79 τῆς σειρᾶς τοῦ 1842.

36 (α). Τὸ 534 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικονομίας ἀποβλέπει ἀγωγήν, ἥτις περιστρέφεται εἰς μόνα ἀκίνητα κτήματα· καὶ δὲν ἐφαρμόζεται, ὅταν πρόκηται ἁπλῶς περὶ ἀναγνωρίσεως κληρονομικοῦ δικαιώματος.

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 31 σελ. 284 τῆς τοῦ 1841 σειρᾶς τῶν ἀποφ. Βλέπε ἀνωτέρω §. 6. 7. 30.

37. Ἡ ἀγωγὴ ἀκυρόνεται, ὅταν δὲν περιέχῃ καὶ τὰ προσόντα, περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 533 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἤτοι τὸ δικαίωμα, ὅπερ ἔχει τις νὰ κάμῃ τὴν ἀγωγήν, τὸν νόμιμον λόγον, ἐξ οὗ παράγει τὰς βάσεις του κτλ.

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 29 σελ. 277 τῆς σειρᾶς τοῦ 1841.

38. Ἡ ἔλλειψις τῆς σημειώσεως τοῦ δικαστηρίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου κλητεύεται ὁ διάδικος, καθιστᾷ ἄκυρον τὸ δικόγραφον.

'Απόφ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2784).

39. Κατὰ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ 598 ἄρθρου τῆς Πολιτ. Δικονομίας ἡ ἀνακοπὴ πρέπει νὰ περιέχῃ τὰ προσόντα τῆς ἀγω-

γῆς, καὶ προσέτι τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 237 λόγους τῆς ἀνακοπῆς· τὸ προσὸν δὲ τοῦτο εἶναι οὐσιῶδες, ὡς ἀποτελοῦν τὴν βάσιν τῆς ὑπερασπίσεως τοῦ ἀντιδίκου.

Ἀπόφ. Ἀρ. Π. 49 τῆς 31 Δεκεμ. 1842 (σελ. 199 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1842.)

40. Κατὰ τὸ 136 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικονομίας οὐσιῶδες προσὸν παντὸς δικογράφου εἶναι ἡ ὑπογραφὴ τοῦ παρουσιάζοντος αὐτὸ διαδίκου, κατὰ δὲ τὸ 763 τὸ ἐφετήριον πρέπει νὰ ἦναι ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἢ τοῦ πληρεξουσίου του· ὅταν λοιπὸν ὑπεγράφη παρὰ τρίτου προσώπου καὶ δὲν ἔγεινεν ἔγκαιρος ἀναπλήρωσις τῆς ἐλλείψεως ταύτης, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν. Βλ. ἔφεσις.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 403. (σελ. 27 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1844).

41. Ὅταν εἰς μὲν τὸ πλάγιον τοῦ ἐφετηρίου δὲν ὑπάρχῃ ἡ πρωτότυπος ὑπογραφὴ τοῦ ἐφεσείοντος, ἀλλ' ὑπάρχει αὕτη εἰς τὸ τέλος τῆς πρὸς τὸν κλητῆρα πρὸς ἐπίδοσιν παραγγελίας, ἐμπεριεχομένης ἀμέσως εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐφετηρίου τούτου, ὑπάρχει λόγος ἀκυρότητος; — ὄχι. Σελ. 479 τῆς Νομικῆς.

42. Ὑπάρχει λόγος ἀκυρότητος, ὅταν τὸ ἐφετήριον ὑπογραφῇ μὲν ἐξ ὑπαρχῆς παρὰ τρίτου τινος, ἐν δὲ τῷ ἀκροατηρίῳ ὁ καθ' αὐτὸ διάδικος, ἐν ὀνόματι τοῦ ὁποίου ὑπεγράφη ὁ τρίτος, ἀναγνωρίσῃ τὴν πρᾶξιν ταύτην, καὶ τὴν παρεδεχθῇ ὡς ἰδικήν του; — ὄχι· σελ. 444 τῆς Νομικῆς.

43. Ἡ ἔλλειψις τῶν λόγων τῆς ἐφέσεως, μολονότι οὗτοι ἀνήκουν εἰς τακτικὸν ἐφετήριον ἔγγραφον, δὲν θεωρεῖται ὡς καθιστῶσα αὐτὸ ἄκυρον, διότι συγχωρεῖται καὶ εἰς μεταγενέστερον ἔγγραφον νὰ ἀναπτυχθῶσι, καὶ εἰς τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν νὰ προστεθῶσι νέοι λόγοι ἐφέσεως. (ἴδε ἀνωτ. §. 30).

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 78. σελ. 2. τόμ. Β. τῆς Νομολ. (Σημ. Ἴδε σελ. 677. §. 3. Pigeau τόμ. ά. — arrêt σημ. 1648).

44. Νέοι λόγοι ἀναιρέσεως πρέπει νὰ γίνωνται ἐγγράφως.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 276. σελ. 149, τόμος 4. τῆς Νομολογίας.

45. Δὲν δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν λόγοι ἀναιρέσεως μὴ ἐμπεριεχόμενοι εἰς τὴν ἔγγραφον αἴτησιν ἢ εἰς τὰς ἐγγράφους προτάσεις.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 259 σελ. 77. τόμος 4. τῆς Νομολογίας.

46. Τὸ ἄρθρ. 819 τῆς πολ. Δικονομ. δὲν ἀπαιτεῖ νὰ περιέχωνται

εἰς τοὺς λόγους τῆς ἀναιρέσεως καὶ οἱ νόμοι, ἀφ' ὧν στηρίζονται, ἂν ἄλλως δηλοῦται ἡ παραβιασθεῖσα ἀρχή.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 341. σελ. 255 τῆς σειρᾶς τοῦ 1840.

47. Ὅταν ὁ ὑπογράψας τὴν περὶ ἀναιρέσεως αἴτησιν εἶναι δικηγόρος παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ, ἠδύνατο νὰ τὴν ὑπογράψῃ. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 92 τῆς πολ. Δικονομίας ἐνόσῳ πρόκειται λόγος περὶ προπαρασκευαστικῶν πράξεων, οἱ δυνάμενοι νὰ διορισθῶσι πληρεξούσιοι ὑποτίθενται, ὅτι ἔχουν τὴν πληρεξουσιότητα, καὶ ἂν εἰς τὸ ἀκροατήριον ἀντεκατεστάθησαν παρ' ἄλλου δικηγόρου. Βλ. ἀναίρεσις

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 1, σελ. 2 τῆς σειρᾶς τῆς ἀποφάσ. τοῦ 1842.

48. Δικηγόρος λαβὼν εἰδικὴν ἐντολὴν νὰ ὑπογράψῃ ἁπλῶς αἴτησιν ἀναιρέσεως, καὶ ἐνεργήσας τοῦτο, ἐνήργησε πρᾶξιν ἔγκυρον.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 11 σελ. 133 τῆς σειρᾶς τοῦ 1841.

49. Ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις πρέπει νὰ ἦναι ὑπογεγραμμένη παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἢ τοῦ νομίμως διορισθέντος πληρεξουσίου του.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 19. σελὶς 172 τῆς σειρᾶς τοῦ 1841.
Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 21 τῆς σειρᾶς τοῦ 1841.

50. Κατὰ τὰ ἄρθρον 158 τῆς πολ. Δικονομίας αἱ ἐνστάσεις γίνονται ἐν γένει ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ· ὅθεν ἡ παράλειψις τῆς περὶ ἀκυρότητος τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσεως ἐν τῷ ἐγγράφῳ ἀπολογίᾳ δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὸ ἀπαράδεκτον αὐτῆς, ὅταν ἐπὶ ἀκροατηρίου προταθῇ ἐγκαίρως. Βλ. ἔνστασις.

Ἀπόφ. τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 635).

§. 4.

Περὶ ἀνταγωγῆς.

51. Τὸ ἄρθρον 720 τῆς πολιτικῆς Δικονομ. διαλαμβάνον, ὅτι εἰς ὑποθέσεις ἀφορώσας τὰς συναλλαγματικὰς δὲν συγχωροῦνται ἄλλαι ἐνστάσεις, ἀπολογίαι κτλ. παρ' ἐκείνας, ὅσαι δύνανται ἢ νὰ ἀναπληρωθῶσιν ἐξ ἐπαγγέλματος ἢ νὰ ἀποδειχθῶσιν ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει, αἱ δὲ λοιπαὶ παραπέμπονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, δὲν ἐννοεῖ, ὅτι πρέπει νὰ παραπεμφθῶσιν αἱ τελευταῖαι ἀνεξαιρέτως εἰς τὰ πολ. Δικ. διότι ἐὰν ἀφορῶσιν αὗται ἀντικείμενα ἐμπορικά, τὸ ἄρθρον 25 τῆς πολ. Δικονομίας ἀπαγορεύει ἀπολύτως τὸ νὰ ἐκδικάζωνται ἀπὸ τὰ πολ. Δικ., ἀλλ' ἐννοεῖ, ὅτι αἱ ἐνστάσεις αὗται μὴ δυνάμεναι νὰ ἐκδικασθῶσι συγχρόνως μὲ τὴν ἀγωγήν, πρέπει νὰ παραπέμπωνται εἰς τὴν ἁρμοδίαν δικαιοδο-

σίαν· προκειμένου δὲ λόγου περὶ ἀνταγωγῆς, ὅταν αὕτη δὲν δύναται [illegible] ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει μετὰ τῆς κυρίας [illegible] παραπέμπεται εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν, ὄχι δὲ καὶ εἰς νέαν δίκην. Οὐδεὶς δὲ νόμος ἀπαγορεύει, ὥστε διὰ τῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐκδικάζεται ὁριστικῶς ἡ ἀγωγὴ, νὰ διατάττηται προδικαστικῶς ἡ παραδοχὴ ἢ μὴ τῆς προτάσεως τῆς ἀφορώσης τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀνταγωγῆς. Τὸ ἄρθρον 633 τῆς πολ. Δικονομίας ἀφορᾷ, κατὰ τὸ 728, καὶ τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου τῶν ἐμποροδικῶν συζήτησιν.

Ἀπόφ. τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 1080).

52. Αἱ τῶν ἰδιωτῶν κατὰ τοῦ ἐνάγοντος δημοσίου ἀνταγωγαὶ, καθόσον δὲν πρόκειται περὶ ἀναρμοδιότητος λόγῳ τῆς ἰδιότητος τοῦ ἀντικειμένου, γίνονται παρὰ τῷ δικαστηρίῳ, ὅπου εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ ἀγωγή.

Ἀπόφ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 2381).

§. 5.

ΑΓΩΓΑΙ *ἐπὶ ποινικῶν ἀντικειμένων*.

53. Ὅστις διὰ τῆς πρὸς τὸν εἰσαγγελέα μηνύσεώς του ἐζήτησε τὴν ἀπόδοσιν τῶν χρημάτων του καὶ τὴν πρὸς τὸν κατηγορούμενον γνωστοποίησιν τῶν ἀπαιτήσεών του, θεωρεῖται ὡς πολιτικῶς ἐνάγων, καὶ ὡς τοιοῦτος δύναται, κατὰ τὰ ἄρθρα 260 καὶ 302 τῆς ποιν. Δικονομίας, νὰ ἐνεργήσῃ καὶ πρόσθεσιν, δυνάμενος νὰ ἀνακόψῃ καὶ τὸ βούλευμα· ἀλλὰ ἂν διαμένῃ εἰς ἄλλον τόπον παρὰ τὴν ἕδραν τοῦ δικαστηρίου, καὶ δὲν διώρισεν ἀντίκλητον εἰς τὴν ἕδραν τοῦ δικαστηρίου, δὲν δύναται νὰ παραγάγῃ ὑπὲρ αὐτοῦ κανὲν νόμιμον ἀποτέλεσμα, δηλαδὴ νὰ ἀνακόψῃ τὸ βούλευμα μετὰ παρέλευσιν 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς του, καὶ ἂν δὲν τῷ ἐπεδόθη· ἴδε βούλευμα.

Βούλευμα τοῦ 1837 καὶ 1839 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 2586 καὶ 2715).

54. Κατὰ τὰ ἄρθρα 302 καὶ 260 τῆς ποινικῆς δικονομίας, ὁ [illegible] λαμβάνει τὸ δικαίωμα νὰ συμμετέχῃ εἰς τὰς ἀνακριτικὰς πράξεις καὶ νὰ ἀνακόπτῃ τὰ βουλεύματα, ἀφ' ἧς στιγμῆς παρέδωκεν τὴν ἀγωγήν. Ἁπλῆ καταμήνυσις δὲν χορηγεῖ τοιαῦτα δικαιώματα. Ἴδε βούλευμα.

Βουλ. τοῦ 1836 καὶ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2671—2773).

55. Πολιτικῶς ἐνάγων δὲν θεωρεῖται εἰμὴ ὁ παρασταθεὶς εἰς τὴν ἀνάκρισιν ἢ εἰς τὸ δικαστήριον.

Ἀπόφασιν [illegible] Ἀρ. Πάγου [illegible] σελ. 126 [illegible] 3 τῆς Νομολογίας.

56. Κανεὶς δὲν δύναται νὰ ἐμφανισθῇ ὡς πολ. ἐνάγων, ἂν δὲν ζητήσῃ πρῶτον τὰς ἰδιωτικὰς ἀπαιτήσεις δι' ἐγγράφου συνταξομένου καὶ παραδιδομένου κατὰ τὰς περὶ τούτου διατάξεις τῆς πολ. Δικονομίας, οὔτε νὰ λάβῃ χαρακτῆρα ἰδιωτικοῦ κατηγόρου πρὶν ἐξαιτηθῇ ἐγγράφως καὶ ὑποχρεωθῇ δι' ἐγγυήσεως εἰς τὰς ἀπαιτουμένας ἀποζημιώσεις· ἁπλῆ ἡ ἔγκλησις ἢ ἡ προφορικὴ δήλωσις, ἐπελθοῦσα μάλιστα μετὰ τὴν ἀναιρέσεως αἴτησιν, δὲν χαρίζει τοιοῦτον χαρακτῆρα.

'Απόφ. ποιν. Α. Π. π ζ. σελ. 59 τόμος α'. τῆς Νομολογίας.

57. Κατὰ τὸ ἄρθρον 306 τῆς ποιν. Δικονομίας ὁ πολιτικῶς ἐνάγων δύναται νὰ παραιτηθῇ τῆς ἀγωγῆς του κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, ἂν καὶ μετὰ την ἔναρξιν τῆς δίκης ἔπραξεν ὅ,τι ὁ νόμος τῷ ἐπέτρεπεν· ἂν δὲ ὁ πολιτικῶς ἐνάγων, πρὶν παραιτηθῇ, δὲν ἔφερε τὸν λόγον εἴς τινα τῶν παρεμπιπτόντων ζητημάτων, τοῦτο δὲν εἶναι ἰσχυρὸν νὰ δώσῃ εἰς τοὺς κατηγορηθέντας *λόγον ἀναιρέσεως*, *ὡς μὴ βλαφθέντων ἐκ τούτου τῶν συμφερόντων τῶν* ὁ λόγος δὲ, ὅτι τὸ δικαστήριον δὲν ἐξέδωκεν ἀπόφασιν περὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος, ἀφορᾷ *δικαίωμα τρίτου*, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ ὁ κατηγορηθείς.

'Απόφ. ποιν. τοῦ 'Αρ. Πάγου ρμα.' τῆς 24 'Ιουλ. 1837 (Νομολογίας τόμ. Δεύτερος σελ. 188).

58. Οἱ μὴ παρασταθέντες ὡς πολ. ἐνάγοντες ὁρκίζονται.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου τμθ. σελ. 123 τόμος 1. τῆς Νομολογίας.

59. Κατὰ τὸ 12 ἄρθρον τῆς ποιν. Δικονομίας ἡ ἀθωωτικὴ ἀπόφασις δὲν ἐμποδίζει τὸν παθόντα τοῦ νὰ κάμῃ τὰς ἰδιωτικὰς ἀπαιτήσεις του ἐνώπιον τοῦ πολ. Δικ. Ἐπομένως ἀθωωθείς τις δὲν ἀπηλλάχθη καὶ πάσης πρὸς τὸν παθόντα πολιτικῆς εὐθύνης, ἥτις ἐκ τῆς πράξεως ἠδύνατο νὰ προκύψῃ. βλ. κατωτ. §. 62.

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 240 τῆς 5 Δεκεμ. 1838 (σελ. 34 τοῦ τόμου τετάρτου τῆς Νομολογίας).

60. Κατὰ τὰς γενικὰς τῆς Δικονομίας ἀρχὰς οἱ δικασταὶ ὀφείλουσι νὰ περιορίζωνται εἰς τὰς αἰτήσεις τῶν διαδίκων καὶ περὶ αὐτῶν μόνον νὰ ἀποφασίζωσιν· ὅταν λοιπὸν τὸ δικαστήριον παραδέχεται, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐκίνησεν ἐγκληματικὴν ἀγωγὴν κατὰ τῶν ἀντιδίκων του, πρέπει νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὸ ἄρθρον 10 τῆς πολ. Δικονομίας, κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ πολιτικαὶ ἀπαιτήσεις δὲν δικάζονται πρὶν δικασθῇ ἡ ἐγκλ· ἀγωγή· ἴδε ἁρμοδιότης καὶ ἀνωτ. § 59.

'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 103 τῆς 25 Μαΐου 1837 (Νομολογίας τόμ. 2. σελ. 71).

60 (β). Ἀπὸ τὰ ἄρθρα 6 καὶ 7 τῆς Πολ. Δικονομ. προκύπτει ὅτι ὁ ἔχων ἀπαιτήσεις ἱκανοποιήσεως καὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκα πταίσματος, πλημμελήματος ἢ κακουργήματος, δύναται, παραιτούμενος τῆς ποινικῆς δίκης, νὰ εἰσαγάγῃ τὴν περὶ τούτου ἀγωγήν του εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ἐνώπιον τῶν ὁποίων δύναται νὰ προσαγάγῃ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς ἀποδείξεις τῆς ἀξιοποίνου πράξεως. Τὰ πολιτικὰ λοιπὸν δικαστήρια δύνανται νὰ δικάσωσι χωρὶς νὰ παραπέμψωσι προηγουμένως τὴν ἐκδίκασιν τῆς ποινικῆς δίκης εἰς τὰ ποινικὰ, τῶν ὁποίων ἄλλως ἡ ἀπόφασις πρέπει νὰ περιορίζεται μόνον εἰς τὰ δι' αὐτῆς δικασθέντα· ἴδε τοὺς ἀμέσως ἀνωτέρω §.

Ἀπόφ. 1630 τῆς 9 Ἰουλίου 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

61. Κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τῆς πολ. Δικονομίας ἀποφασισθέντος ἅπαξ τοῦ προκαταρκτικοῦ ζητήματος παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, δὲν δύναται πλέον τὸ ἄλλο δικαστήριον, εἴτε πολιτικὸν εἴτε ποινικὸν, νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἀνάκρισιν τοῦ αὐτοῦ ζητήματος· ὅθεν ὅταν τὸ πλημμ. καταδικάσῃ τινὰ, ὅτι παροξυνθεὶς διὰ χαλεπῶν ὀνειδισμῶν ἐτραυμάτισέ τινα νοσήσαντα καὶ κατασταθέντα ἀνίκανον ὑπὲρ τὰς 30 ἡμέρας, εἶναι ἀπαράδεκτος πλέον οἱ δϊϊσχυρισμοὶ, ὅτι τὸ τραῦμα ἐγένετο εἰς κατάστασιν νομίμου ἀμύνης, καὶ ὅτι ἡ ἀνικανότης διήρκεσεν ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας, τίποτε ὅμως δὲν ἐμποδίζει νὰ ἀποδειχθῇ, ὅτι διὰ τὴν θεραπείαν τοῦ τραύματος ἐπεσκέφθη ἀπὸ τὸν ἰατρὸν 4 μῆνας, καθότι ἡ θεραπεία ἠδύνατο νὰ ἐπεκταθῇ περισσότερον τῆς ἐκ τῆς πληγῆς ἀνικανότητος· ὁ νόμος δὲ 7 τῶν Βασιλ. βιβλ. 60 τίτλ. δ. ἐπιτρέπει ἀποζημίωσιν. βλ. τὸν ἀνωτέρω §.

Ἀπόφ. 1779 τῆς 13 Δεκεμ. 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

62. Ὁ πολιτικῶς ἐνάγων δύναται νὰ ζητῇ ἀναίρεσιν ἀποφάσεως αὐτὸ μόνον, ὅταν καταδικάσθη εἰς τὰ ἔξοδα.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σλζ, σελ. 150 τόμος 3 τῆς Νομολογίας.

63. Τὸ Πλημμελειοδικεῖον ἁρμόδιον ὃν νὰ δικάσῃ τὸ πλημμέλημα, κατὰ τὰ ἄρθρα 85 καὶ 86 τῆς πολ. Δικονομίας ὀφείλει νὰ συνδικάσῃ καὶ τὴν πολιτικὴν ἀγωγὴν, καὶ νὰ συναποφασίσῃ (καίτοι ἀθωῶσαν) περὶ τῶν ἐκ τοῦ πλημμελήματος προερχομένων ἀποζημιώσεων· (ἴδε ἀποζημίωσις) (α).

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 9 τῆς 24. Ἰουνίου 1835 (σελ. 13 τοῦ πρώτου τόμου τῆς Νομολογίας).

(α) Ἡ παρακατιοῦσα φαίνεται ὀρθωτέρα.

63 (α). Ὁ πολιτικῶς ἐνάγων πρέπει νὰ ἀκροάζηται, καὶ ἐπεμβαίνει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀφορωσῶν τὴν κατηγορίαν περιστάσεων.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σλζ. σελ. 160, τόμος 3 τῆς Νομολογίας.

64. Κατὰ τὸ 6. ἄρθρον τῆς ποιν. Δικονομίας τὰ ποινικὰ δικαστήρια δὲν εἶναι ἁρμόδια νὰ δικάζωσι πολιτικὰς ἀπαιτήσεις εἰμὴ καθ' ὅσον αὗται στηρίζονται εἰς τὴν ποινικὴν ἀπόφασιν καὶ ἔχουν βάσιν αὐτήν· ἄλλως δὲ τοιαῦται πολιτικαὶ ἀγωγαὶ παραπέμπονται εἰς τὰ ἁρμόδια πολιτικὰ δικαστήρια. Κατὰ τὸ 86 ἄρθρον τῆς ποιν. Δικονομίας μόνον εἰς τὸν κατηγορούμενον δίδεται τὸ δικαίωμα νὰ παραστήσῃ ἐνώπιον τοῦ ποιν. Δικαίου τὰς περὶ ἀποζημιώσεως, ἱκανοποιήσεως καὶ ἐξόδων ἰδιωτικὰς ἀπαιτήσεις του, χωρὶς νὰ γίνηται μνεία τοῦ πολ. ἐνάγοντος, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 449 τῆς ποιν. Δικονομίας, σύμφωνα μὲ τὰ προειρημένα ἄρθρα, οὐδὲ κατὰ τὰς ἐνώπιον τῶν κακουργειοδικῶν δίκας ὁ πολιτικῶς ἐνάγων δύναται νὰ κάμῃ τὰς περὶ ἀποζημιώσεως προτάσεις εἰμὴ ἂν κηρυχθῇ ἔνοχος ὁ κατηγορούμενος· ὥστε γίνεται φανερόν, ὅτι ὁ νομοθέτης εἰς τὸ ἄρθρον 85 μὲ τὴν λέξιν *ἀπόφασις* ἐννοεῖ καταδικαστικήν.

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου ξα τῆς 18 Ἀπριλλίου 1836 (σελ. 14 τοῦ τόμου πρώτου τῆς Νομολογίας).

65. Κατὰ τὸ 402 ἄρθρον τῆς ποινικῆς Δικονομίας ὁ πολιτικῶς ἐνάγων ἔχει τὰ διὰ τῶν ἄρθρων 365. 372. 383. 392 καὶ 400 εἰς τὸν εἰσαγγελέα ἀνατεθειμένα δικαιώματα καὶ καθήκοντα· ἐκ τῆς διατάξεως δὲ ταύτης προκύπτει ἐναργῶς, ὅτι ὁ πολιτικῶς ἐνάγων, ὅστις κατὰ φυσικὸν λόγον ἔχει οὐσιῶδες συμφέρον εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς κατηγορίας, δύναται, κατὰ τὸν νόμον, νὰ ἐπεμβῇ εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν ἀφορώντων τὴν κατηγορίαν ἀντικειμένων, χωρὶς νὰ περιορίζηται ἀπὸ καμμίαν διάταξιν εἰς τὰς πολιτικὰς ἀπαιτήσεις του.

Ἀπόφ. ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου σλζ. τῆς 22 Ἰουλίου 1838 (Νομολ. τόμ. τρίτος σελ. 150).

66. Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 44 ποινικὴ ἀπόφασις τοῦ Ἀρ. Πάγου, μηνολογημένη τὴν 15 Σεπτ. 1841, φέρει α ἐπειδὴ ἂν καὶ κατὰ τὰ ἄρθρα 6, 85, 86,302 τῆς ποιν. Δικονομίας αἱ ἰδιωτικαὶ ἀπαιτήσεις τοῦ ἀδικηθέντος κατὰ τοῦ κατηγορουμένου, ἢ τοῦ κατηγορουμένου κατὰ τοῦ καταμηνυτοῦ δύνανται νὰ προταθῶσιν ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον δικάζει τότε αὐτὰς κατὰ τὰ ἄρθρα 447, 448, 449, καὶ 452, τῆς ποιν. Δικονομίας ἐν περιπτώσει μὲν ἀθωώσεως εἰς χωριστήν, ἐν περιπτώσει δὲ κα-

τῆς δίκης εἰς τὴν αὐτὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν· κατὰ τῶν ἀποφάσεων ὅμως τούτων δὲν συγχωροῦνται εἰμὴ τὰ ἐν τῇ ποινικῇ Δικονομίᾳ ἀναφερόμενα ἔνδικα μέσα, οὐδ' ἐκτείνονται ὡς πρὸς αὐτὰς τὰ τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τὰ ὁποῖα, κατὰ τὰ ἄρθρα 737 καὶ 806 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, ἀφορῶσι τὰς παρὰ τῶν πολιτικ. δικαστηρίων ἐκδιδομένας ἀποφάσεις. Ἐπειδὴ κατὰ τῶν παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων ἐκδιδομένων ἀποφάσεων δὲν συγχωρεῖται τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μέσον εἰμὴ εἰς τὰς ἐν τοῖς ἄρθροις 457 καὶ 480 τῆς ποινικῆς δικονομίας προσδιωρισμένας περιπτώσεις, ἐκ δὲ τῶν ἄρθρων τούτων τὸ 457 ἀφορᾷ τὰς καταδικαστικὰς ἀποφάσεις, ὅθεν καὶ ῥητῶς κάμνει μνείαν τοῦ ὅτι ὁ καταδικασθεὶς ἔχει δικαίωμα προσφυγῆς πρὸς ἀναίρεσιν, τὸ δὲ ἄρθρον 480 ἀφορᾷ τὰς ἀθωωτικὰς ἀποφάσεις καὶ πρὸς μὲν τὴν ποινὴν χορηγεῖ δικαίωμα προσφυγῆς πρὸς ἀναίρεσιν εἰς τοὺς παρὰ Πρωτοδίκαις ἢ Ἐφέταις Εἰσαγγελεῖς ἢ εἰς τὸν ἰδιώτην κατήγορον, ὡς πρὸς δὲ τὴν περὶ πολιτικῶν ἀποζημιώσεων χωριστὴν ἀπόφασιν δυνάμει τοῦ ἐδ. 2 εἰς τὸν πολιτικῶς ἐνάγοντα, ἂν οὗτος μετὰ τὴν ἀθώωσιν τοῦ κατηγορουμένου κατεδικάσθη εἰς ἀποζημίωσιν καὶ πληρωμὴν τῶν ἐξόδων, ἡ δὲ ἔννοια αὕτη τοῦ μνημονευθέντος ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 480 γίνεται προφανὴς ἐκ τοῦ ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 302 τῆς Ποιν. Δικ. ὁ πολιτικῶς ἐνάγων δὲν διώκει ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου εἰμὴ μόνον τὰ ἰδιωτικὰ αὐτοῦ συμφέροντα. — Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀθωωθέντων τῶν κατηγορουμένων, ἐξεδόθη ἀπόφασις τῶν συνέδρων περὶ τῶν πολιτικῶν αὐτῶν ἀποζημιώσεων κατὰ τοῦ καταμηνυτοῦ, κατὰ δὲ ταύτης ἐζήτησαν ἀναίρεσιν οἱ ἀθωωθέντες, μὴ ὑπαρχόντων ὅμως τῶν ὅρων τοῦ ἄρθρου 480 §. 2 τῆς Πολ. Δικ. ἡ αἴτησις εἶναι ἀπαράδεκτος. Σελ. 263 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1841.

67. *Περὶ τῆς σχέσεως τῆς μεταξὺ τῶν πολιτικῶν πρὸς τὰ ποινικὰ δικαστήρια, περὶ ἧς πραγματεύονται τὰ ἄρθρα 10—12 τῆς Πολ. Δικ. καὶ τὸ ἄρθρον 8 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας θέλει ἐκθέσει τὰ εἰκότα εἰς τὴν λέξιν Ἁρμοδιότης.*

᾿ΑΓΩΓΙΑ.

Σύνοψις κατ' ἀλφάβητον τῶν ἐμπεριεχομένων.

Βραδύτης	4.	Παραγγελιοδόχος	3.
Γῆ	1—2.	Πλοῖον	3.
Διόρυξ	2—3.	Ποταμὸς	1—3.
Εὐθύνη	1.	Προθεσμία	1.
Λέμβαρχος	2.	Ὕδωρ	1—3.
Μετακόμισις	4—3.	Χρόνος	4.
Ξηρὰ	1—2.		

1. Αἱ λέξεις ἀπροθεσμία ἠθικὴ ἢ αἱ παρενθετόμεναι εἰς τὸ ἀγωγιαστήριον ἔγγραφον καὶ διὰ τῶν ὁποίων προσδιορίζεται ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος εἰς τὸν ἀγωγιάτην πρὸς μετακόμισιν τῶν πραγματειῶν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἐκφράζουν, ὅτι η μετακόμισις πρέπει νὰ πραγματοποιηθῇ ἐντὸς τῆς συνήθους ἢ κατὰ πεῖραν προθεσμίας· τοῦτο δὲ ἐκφράζεται τόσον εἰς τὰς διὰ γῆς, καθὼς καὶ εἰς τὰς δι' ὕδατος μετακομίσεις· ἑπομένως ὁ ἀγωγιάτης εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν βραδύτητα, ἐὰν ἄλλως δὲν ἀποδειχθῇ, ὅτι ἐμποδίσθη εἰς τὴν πορείαν ἢ τὸν πλοῦν ἐξ ἀκαταμαχήτου δυνάμεως.

Le droit φύλλ. 54. τοῦ 1839 (Νομικῆς σελ. 746.)

2. Τὸ 106 ἄρθρον τοῦ ἐμπ. νόμου δὲν ἐφαρμόζεται εἰμὴ εἰς τὴν διὰ ξηρᾶς μετακόμισιν, ὅπερ γίνεται ἔτι φανερώτερον ἐκ τοῦ ἄρθρου 107 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἄνευ τοῦ ὁποίου δὲν ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ μήτε εἰς τοὺς λεμβάρχους, δηλαδὴ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν διὰ ποταμῶν ἢ διορύγων μετακόμισιν.

'Απόφ. 1671. τῆς 13. αὐγ. 1840 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

3. Ἡ γενικότης τῆς ἐκφράσεως τοῦ νόμου ἡ μετακόμισις διὰ γῆς ἢ ὕδατος κ. δὲν ἐπιτρέπει νὰ διαστείλῃ τις τὴν διὰ θαλάσσης ἀπὸ τὴν διὰ διορύγων ἢ ποταμῶν μετακόμισιν, καὶ νὰ ἀποφασίσῃ, ὅτι μόνον τὴν τελευταίαν ἀφορᾷ τὸ μέρος 6' τοῦ ἕκτου τμήματος τοῦ ἐμπ. νόμου, καὶ ὅτι, ὅταν ὁ παραγγελιοδόχος ἢ ὁ παραλήπτης τῶν πραγματειῶν τὰς λαμβάνει ἀπὸ πλοῖον πλέον ἐπὶ τῆς θαλάσσης, κατα τὸ ἄρθρον 285 τοῦ ἐμπ. νόμου, δὲν χαίρει ἢ αὐτὸς ἢ ὁ πλοίαρχος τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἔχει κατὰ τὸ ἄρθρον 106 τοῦ ἐμπ. νόμου ἐν περιπτώσει ἀποποιήσεως ἢ διαφορᾶς ὡς πρὸς τὴν παραλαβὴν ταύτην, νὰ ζητήσῃ ὁ ἕτερος αὐτῶν νὰ ἐξετασθῇ καὶ βεβαιωθῇ ἡ κατάστασίς των ὑπὸ δοκιμαστῶν, διοριζομένων κατὰ τὸν σύντομον καὶ πρόχειρον τρόπον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ἐὰν αἱ αὐταὶ πραγματεῖαι μετεκομίζοντο δι' ἀμάξης ἢ διὰ πλοίου, πλέοντος ἐπὶ ποταμοῦ ἢ διώρυγος.

'Απόφ. 1717 τῆς 8 ὀκτ. 1840 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

'ΑΔΕΙΑ. Ἴδε γάμος· ἀνάκρισις· στρατιωτικοί· ναῦται· δικηγόρος.

'ΑΔΕΛΦΟΙ. Ἴδε κληρονομία· συγγενεῖς· ἐπίτροποι.

'ΑΘΗΝΑΙ. Ἴδε παραγραφή· οἰκοδομαί· νόμος· ἀγωγὴ §. 76 (γ) ἔθιμον.

'ΑΘΩΩΣΙΣ. Ἴδε ἀπόφασις· πρόεδρος, καὶ ἀγωγὴ § 63. 64.

ΑΙΓΙΝΑ. Ἴδε Ψαρριανοί.

ΑΙΚΙΑΙ.

Περίληψις τοῦ περιεχομένου κατ' ἀλφάβητον.

Α. Περὶ ἁπλῶν συγκρούσεων καὶ περὶ ῥαπισμῶν κατὰ δημοσίων ὑπηρετῶν.

Β. Καταδιώκονται ἄνευ ἐγκλήσεως αἱ αἰκίαι;

Γ. Ἐπιτρέπεται ἡ μεταβολὴ τῆς ἐπὶ αἰκίᾳ κατηγορίας;

Δ. Πλήγωσις, λαβοῦσα χώραν κατὰ προσώπου ἄλλου παρ' ἐκεῖνο, καθ' οὗ ἐπισκοπεῖτο;

Ε. Αἰκίαι πραττόμεναι παρ' ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων.

ΣΤ. Περὶ τῶν πολιτικῶν ἀπαιτήσεων, αἱ ὁποῖαι παράγονται ἐκ τῶν ἀνομημάτων αὐτῶν.

Α.

Περὶ ἁπλῶν συγκρούσεων καὶ περὶ ῥαπισμῶν κατὰ δημοσίων ὑπηρετῶν κτλ.

1. Ἡ ἁπλῆ σύγκρουσις δὲν προβλέπεται ἀπὸ νόμον τινά.

Ἀπόφ. ποιν. τοῦ Ἀρείου Πάγου σχ. τῆς 17 Μαΐου 1838 (σελ. 105 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολ.)

2. Ἂν εἰς τὰ ἄρθρα 307 §. 3 καὶ 4 καὶ 690 τοῦ ποινικοῦ νόμου, κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ δευτέρου τῶν ἄρθρων τούτων, παρὰ τοῦ ἀπὸ 26 Ἰουνίου 1836 νόμου γενομένην τροπολογίαν, ὁσάκις εἰς αὐτὰ ἀναφέρονται αἰκίαι, προστίθεται ῥητῶς, ὅτι διὰ νὰ ἐφαρμοσθῶσιν αἱ εἰς αὐτὰ ὡρισμέναι ποιναί, πρέπει νὰ προκύψῃ νόσος ἢ πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότης, δὲν ἕπεται ὅμως ἐκ τούτου, ὅτι καὶ τὸ 24 ἄρθρον τοῦ περὶ ἐξυβρίσεων νόμου, τὸ ὁποῖον προνοεῖ ἰδίως περὶ αἰκιῶν γενομένων κατὰ δημοσίων ὑπηρετῶν, ἀπαιτεῖ νόσον ἢ ἀνικανότητα, καθότι ἡ λέξις αὕτη κατὰ τὴν συνήθη αὐτῆς σημασίαν περιλαμβάνει καὶ τὸν ἁπλοῦν ῥαπισμόν. Βλ. ἐξύβρισις.

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ. Πάγου 8. τῆς 23 Φεβρ. 1842 (σελ. 13 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

Β.

Αἱ αἰκίαι καταδιώκονται ἄνευ ἐγκλήσεως; Βλ. ἔγκλησις.

3. Τὸ 317 ἄρθρον τοῦ Ποιν. νόμου ἀπαλλάττει τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ γίνηται ἔγκλησις, ὅταν ἡ αἰκία ἔχῃ ἐπακόλουθον τὴν διατάραξιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ εὐταξίας, ἢ ὅταν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ βλαφθέντος ἔγειναν ἤδη ἔνοχοι τῆς σωματικῆς βλάβης, καὶ ὁ βλαφθεὶς δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἐναχθῇ μόνος εἰς τὴν ἀρχήν· ὁ λόγος δὲ, ὅτι ἡ πρᾶξις ἐγένετο ἐπ' αὐτοφόρῳ, δὲν εἶναι ἰσχυρὸς, ὥστε νὰ μὴ ἀπαιτῆται ἔγκλησις. Βλ. ἔγκλησις.

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Π. υξς τῆς 8 Αὐγ. 1840 (σελ. 494 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1840.)

4. Ὁ λόγος, ὅτι παρουσιασθέντος τοῦ παθόντος ὡς πολιτικῶς ἐνάγοντος εἰς τὴν δίκην, ὑπάρχει διὰ τοῦτο ἰδιωτικὴ ἔγκλησις, εἶναι ἀνυπόστατος, καθότι μόνη ἡ παρουσία αὐτοῦ δὲν ἀναπληροῖ τὴν ῥητὴν τοῦ νόμου θέλησιν, τὸ νὰ προηγῆται ἔγκλησις εἰς τὰς παρὰ τοῦ νόμου προβλεπομένας περιπτώσεις. (αὐτόθι.)

5 Ἡ πρᾶξις, τὴν ὁποίαν προβλέπει τὸ ἄρθρον 688 §. 1. τοῦ ποιν. νόμου μὴ συνοδευμένη ἀπὸ ἄλλην ἐπιβαρυντικὴν περίστασιν, ἤτοι ὁσάκις δὲν εἶναι συνδεδεμένη μὲ διατάραξιν τῆς κοινῆς εὐταξίας καὶ ἡσυχίας, καταδιώκεται μόνον κατ' αἴτησιν τοῦ βλαφθέντος ἢ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων του, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 317 τοῦ Ποιν. νόμου· ἡ δὲ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἄρθρου τούτου διάταξις, φέρουσα, ὅτι αἱ ἀπρομελετήτως καὶ ἐξ ἀμελείας προερχόμεναι σωματικαὶ βλάβαι, καθ' ὅσον δὲν ἔχουν ἐπακόλουθον τὴν διατάραξιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ εὐταξίας τιμωροῦνται μόνον κατ' αἴτησιν τοῦ βλαφθέντος, δὲν ἔχει σχέσιν πρὸς τὰς παρὰ τοῦ 688 ἄρθρου προβλεπομένας περιπτώσεις, ἀλλ' ἀφορᾷ αἰκίας, φερούσας χαρακτῆρα πλημμελήματος κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 307—310 τοῦ Π. Ν. ὡρισμένα, οὐδ' ἠδύνατο ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου νὰ ἦναι τὸ νὰ ἐξομοιώσῃ ὡς πρὸς τοῦτο τὰ πταίσματα μὲ τὰ πλημμελήματα,

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Π. ις. τῆς 26 ἀπριλ. 1841 (σελ. 146 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

Γ.

Ἐπιτρέπεται ἡ μεταβολὴ τῆς κατηγορίας; Βλ. κατηγορία.

6. Ὅταν ὁ κατηγορούμενος παρεπέμφθη εἰς τὸ δικαστήριον, διὰ νὰ δικασθῇ ἕνεκα τραυματισμοῦ, προξενήσαντος εἰς τὸν παθόντα ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν, διαρκέσασαν πλέον τῶν 30 ἡμερῶν, καὶ κατεδικάσθη ἕνεκα τραυματισμοῦ, ἐπενεγκόντος ἀνικανότητα

προς εργασίαν διαρκέσασαν πλέον των τριών ημερών, καθότι υπάρχει παραβίασις του δικαιώματος της υπερασπίσεως, καθότι το δικαστήριον εδύνατο να λάβη υπ' όψιν την επιβαρυντικήν περίστασιν. Βλ. κατηγορία.

'Απόφ. Ποιν. 'Αρ. Πάγου υνθ. της 23 'Ιουλίου 1840 (σελ. 383 της σειράς των αποφ. του έτους αυτού.)

7. Κατά το 373 άρθρον της Π. Δ. όλα τα κατά άμεσον κλήσιν ή εκ παραπομπής εισαχθέντα εις δίκην πλημμελήματα υπάγονται εις το πλημμ. όθεν, όταν οι κατηγορούμενοι εισήχθησαν εις δίκην ένεκα πράξεως, φερούσης χαρακτήρα πλημμελήματος, προνοουμένου από τα άρθρα 307. 308 και 309 του Ποινικού νόμου, και κατεδικάσθησαν ένεκα της αυτής πράξεως δυνάμει των άρθρων 307 και 308 του Π. Ν. δεν υπάρχει παρανομία τις, καθότι η περίστασις, ότι εις μεν την κατηγορίαν η πράξις εχαρακτηρίσθη ως γενομένη άνευ προμελέτης, εις δε την απόφασιν εθεωρήθη ως πραχθείσα εσκεμμένως, δεν αλλάσσει την φύσιν της κατηγορίας, ούσης της πράξεως κατ' αμφοτέρας τας περιπτώσεις ως πλημμελήματος.

'Απόφ. Ποιν. του 'Αρείου Πάγου τκ. της 22 μαρτίου 1839 (σελ. 72 του τετάρτου τόμου της Νομολ.)

8. Κατά την διάταξιν του 458 άρθρου της Ποιν. Δικ. εφαρμοζομένην κατ' αναλογίαν και επί πλημμελημάτων, μόνον η μεταβολή της κατηγορηθείσης κυρίας πράξεως, και όχι και των συνοδευουσών αυτήν περιστάσεων, όσας τυχόν το δικαστήριον αντιλαμβάνεται εκ της επί ακροατηρίου συζητήσεως, δύναται να δώση χώραν εις αναίρεσιν· όταν λοιπόν εκατηγορήθη τις, ότι απρομελέτη ως και εις βρασμόν ψυχικής ορμής ετραυμάτισέ τινα υποπεσόντα εις νόσον και προς εργασίαν ανικανότητα πλέον των 3 ουχί δε και των τριάκοντα ημερών, και κατεδικάσθη, ότι άνευ προμελέτης και παροξυνθείς από βαρείας αικίας ετραυμάτισε τον . . . στερηθέντα εκ του τραυματισμού του οφθαλμού του, η κατηγορία και η καταδίκη αποβλέπουσι την αυτήν πράξιν, η δε αλλοίωσις δεν αφορά νέαν αυτοτελή πράξιν.

'Απόφ. Ποιν. του 'Αρείου Πάγου της 28 Ιανν. 1841 (σελ. 79 της σειράς των αποφ. του έτους αυτού.)

10. Αν το 421 άρθρον της Ποιν. Δικ. διατάττει ότι ενώπιον των συνέδρων δεν διώκεται άλλη κατηγορία ειμή η εν τω παραπεμπτικώ βουλεύματι και εν τω κατηγορητηρίω εγγραφείσα διαλαμβανομένη, εντεύθεν δεν απαγορεύεται απολύτως η θέσις ζητημάτων περί άλλων

περιστατικῶν παρὰ τὰ ἐν τῷ ἐγκλητηρίῳ διαλαμβανόμενα· τὸ 430 μάλιστα ἄρθρον ἐπιτρέπει νὰ τίθενται ζητήματα περὶ περιστάσεων προκυπτουσῶν ἐκ τῆς συζητήσεως καὶ ἐπιβαρυνουσῶν ἢ ἐλαφρυνουσῶν τὴν κυρίαν κατηγορίαν· ἑπομένως οἱ ἔνορκοι δύνανται νὰ ἀποφανθῶσι περὶ τῶν ζητημάτων τούτων, καὶ ἂν μεταβάλληται ἐντεῦθεν ὁ χαρακτὴρ τῆς ἐν τῷ ἐγκλητηρίῳ διαλαμβανομένης πράξεως· ὅταν λοιπὸν κατηγορῆταί τις ἐπὶ ἀνθρωποκτονίᾳ ἐκ προμελέτης, οἱ σύνεδροι δύνανται νὰ θέσωσι ζήτημα περὶ τραυματισμοῦ ἐκ προμελέτης, καθότι αἱ ἐκ προμελέτης γενόμεναι σωματικαὶ βλάβαι ἢ τὰ τραύματα τὰ συνεπάγοντα μεθ' ἑαυτῶν θάνατον, ἐμπεριλαμβάνονται εἰς τὸ βαρύτερον ἔγκλημα τοῦ ἐκ προμελέτης φόνου, καὶ ὑπονοοῦνται οὕτως εἰς τὴν κατηγορίαν. Βλ κατηγορία.

'Απόφ. Ποιν. τοῦ 'Αρείου Πάγου υπ' ἀρ. τῆς 17 Δεκ. 1840 (σελ. 69 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1841.)

Δ.

Πληγώσεις, γενόμεναι κατὰ προσώπου ἄλλου παρ' ἐκεῖνο, καθ' οὗ ἐσκοπεύοντο.

11. Ἡ περίστασις, ὅτι, σκοπῶν τις νὰ πληγώσῃ τὸν Α., ἐπλήγωσε τὸν Β. δὲν δύναται νὰ μεταβάλλῃ τὸν χαρακτῆρα τῆς πράξεως, καθότι προτιθέμενος ἐκεῖνος νὰ τραυματίσῃ ἐξετέλεσε τὸν σκοπόν του, καὶ εἶναι ἀδιάφορον ποῖον πρόσωπον ἐτραυματίσθη.

Βούλ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν (σελ. 3244 τῆς Νομικῆς.)

Σημ. Ὁ Chauveau (cod. pénal. τόμ. v. 165) συζητεῖ τὸ ἑξῆς θέμα: La volonté de tuer est-elle suffisante pour constituer le meurtre lorsque la personne homicidée n'est pas celle a qui l'agent voulait donner la mort? Παρακατιὼν (αὐτ. σελ. 218) παρεδέχθη τὴν νομολογίαν τοῦ ἀκυρωτικοῦ, ὅπερ ἀπεφήνατο, ὅτι τὸ εἶδος τῆς ἀποτυχίας ταύτης δὲν ἔχει συνεπείας (arrêt. cass. 8 sept. 1826 — 31 Janvier 1835, 31 Juin 1835). Ἡ ἀπόφασις δὲ αὕτη εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν γνώμην τοῦ Iulius Clarus (de homicidiis n° 31) καὶ τοῦ Pérézius (in. lib. 9. tit. 16 cod. ap. 46 ad leg. corn. de sicariis). — Ὁ Chauveau (αὐτ.) ἀναπτύσσει ἐν ἐκτάσει τὸ θέμα τοῦτο. Παραπέμπομεν δὲ εἰς αὐτόν, μὴ δυνάμενοι νὰ μεταγράψωμεν ἐνταῦθα τὰς παρατηρήσεις του. Γερμ. τινὲς νομοδιδάσκαλοι, ἐν οἷς καὶ ὁ Mittermayer, εἶναι ἐναντίας γνώμης.

Ε.

Αἰκίαι πραττόμεναι παρ' ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων.

12. Διὰ τοῦ 472 ἄρθρου τοῦ Ποινικοῦ Νόμου τιμωροῦνται αἱ παρ' ἀνακριτῶν ἢ ἀστυν. ὑπαλλήλων ἐπενεχθεῖσαι εἰς κατηγορουμένους αἰκίαι, ἐὰν δι' αὐτῶν ἐκβιάζηται ἀθῶος εἰς τὸ νὰ ὁμολογήσῃ τι. Ἐκ τῆς διατάξεως δὲ ταύτης γίνεται δῆλον, ὅτι ἡ πρᾶξις

αὕτη δὲν θεωρεῖται τελεία εἰμὴ ὅταν διὰ τῶν ἐπενεχθεισῶν εἴς τινα ἀθῶον κατηγορούμενον αἰκιῶν ἐβιάσθη οὗτος νὰ ὁμολογήσῃ τὶ καθ' ἑαυτοῦ· ἑπομένως ὁ νόμος ἀπαιτεῖ ὡς ὡρισμένον ἀποτέλεσμα τὴν ὁμολογίαν τοῦ κατηγορουμένου ἀθώου, διότι αὕτη ἰδίως ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ὀλεθρίας συνεπείας διὰ τὸν βιασθέντα· κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 46 καὶ 47 τοῦ Π. Ν. μὴ συμβάντος τοῦ ἀποτελέσματος ἡ παράβασις δὲν θεωρεῖται ὡς τελεία, ἀλλ' ὡς ἁπλῆ ἀπόπειρα.

'Απόφ. ποιν. τοῦ 'Αρ. Πάγου υι τῆς 1 Δεκεμβρίου 1839 (σελ. 220 τοῦ τετάρτου τόμου τῆς Νομολ.)

13. Οἱ ἁπλοῖ χωροφύλακες, κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας, δὲν συγκαταλέγονται μεταξὺ τῶν ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων· ἑπομένως δὲν ἐφαρμόζεται εἰς αὐτοὺς τὸ ἄρθρον 472 τοῦ Π. Ν.

'Απόφ. Ποιν. τοῦ 'Αρ. Π. 54 τῆς 7 'Ιουλ. 1842. (σελ. 124 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

Ϛ.

Πολ. ἀπαιτήσεις πηγάζουσαι ἐκ τῶν αἰκιῶν κτλ.

14. Βλ. ἀγωγὴ §. 65.

ΑΙΤΗΣΙΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ. Βλ. Δῆμος.

ΑΙΤΙΑ. Βλ. Συνάλλαγμα.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑΙ. Βλ. ἀπόφασις.

1. Κατὰ τὸ Ρ. Δ. καὶ ἰδίως κατὰ τὸν νόμον 2 τῶν Διγ. (42. 7.), σύμφωνον μὲ τὸ ἄρθρον 46 τοῦ 9. βιβλ. τίτλου ἑβδόμου τῶν Βασιλικῶν, οἱ εἰς σχολάζοντα κτήματα κηδεμόνες διορίζονται ὅπου ταῦτα κεῖνται· ἐὰν δὲ ταῦτα ὑπάρχωσιν εἰς διαφόρους ἐπαρχίας, διορίζεται εἰς κηδεμὼν εἰς ἑκάστην. Ἐκ τούτων δὲ προκύπτει, ὅτι, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου τῶν ἐθνῶν, κηδεμὼν ἐπὶ ἀκινήτων ἐν Ἑλλάδι εὑρισκομένων κτημάτων δὲν δύναται νὰ διορισθῇ ἀπὸ ξένου δικαστηρίου. Ἡ ἔνστασις δὲ αὕτη δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, κατὰ τὸ ἄρθρον 68 τῆς Πολ. Δικ. Βλ. νόμος.

'Απόφ. 689 τῆς 22 μαρτ. 1838 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

ΑΚΑΘΑΡΣΙΑΙ. Ἂν καὶ τὸ 580 ἄρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου τιμωρῇ τοὺς ῥίπτοντας ἀκαθαρσίας εἰς ἄνθρωπον, εἰς κτίριον ἄλλου ἢ εἰς περιφράκτους ἀγρούς, ἀλλ' ὅμως ἐπειδὴ κατὰ τὰς γενικὰς τοῦ ποινικοῦ δικαίου ἀρχὰς δὲν συγχωρεῖται ἡ κατ' ἀναλογίαν ἢ

ἐπαγωγὴν ἐφαρμογὴ τῶν Ποιν. νόμων, παρ' ὧν πρέπει νὰ προβλέπηται ῥητῶς καὶ σαφῶς ἡ τιμωρουμένη πρᾶξις, εἰς δὲ τὴν ἐν τῷ εἰρημένῳ ἄρθρῳ περιεχομένην λέξιν τοῦ κτιρίου δὲν συμπεριλαμβάνεται ἀναγκαίως καὶ ἡ ἔννοια τοῦ πλοίου.

'Απόφ. Ποιν. τοῦ 'Αρ. Πάγου τιζ τῆς 18 Μαρτ. 1839 (σελ. 64 τόμ. τέτ. τῆς Νομολ.)

ΑΚΙΝΗΤΑ. Βλ. 'Εγγύησις· 'Εκτέλεσις· Διεκδίκησις· 'Αγωγὴ § 1—33. 'Αλλοδαπός.

1. Κατὰ τὸ Ρ. Δ. καὶ ἰδίως κατὰ τὸν νόμον 2 τῶν Διγ. (42. 7.), σύμφωνον μὲ τὸ ἄρθρον 46 τοῦ 9. βιβλ. τίτλου ἑβδόμου τῶν Βασιλικῶν, οἱ εἰς σχολάζοντα κτήματα κηδεμόνες διορίζονται ὅπου ταῦτα κεῖνται· ἐὰν δὲ ταῦτα ὑπάρχωσιν εἰς διαφόρους ἐπαρχίας, διορίζεται εἷς κηδεμὼν εἰς ἑκάστην. Ἐκ τούτων δὲ προκύπτει, ὅτι, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου τῶν ἐθνῶν, κηδεμὼν ἐπὶ ἀκινήτων ἐν Ἑλλάδι εὑρισκομένων κτημάτων, δὲν δύναται νὰ διορισθῇ ἀπὸ ξένον δικαστήριον. Ἡ ἔνστασις δὲ αὕτη δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, κατὰ τὸ ἄρθρον 68 τῆς Πολ. Δικ. Βλ. νόμος ἀλλοδαπὸς §. 14.

'Απόφ. 689 τῆς 22 μαρτ. 1838 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

Σημ. Τὸ ζήτημα τοῦτο κατὰ τυπογραφικὴν παραδρομὴν ἐτέθη καὶ ὑπὸ τὴν λέξιν αἰτιολογίαι.

2. Ἐπὶ δωρεᾶς ἐπικαρπίας ἀκινήτων κτημάτων, γενομένης ἐν Ἑλλάδι παρ' ἀλλοδαποῦ πρὸς ἡμεδαπόν, δὲν ἐφαρμόζονται οἱ ξένοι προσωπικοὶ νόμοι, ἀλλ' οἱ ἡμεδαποί.

Σημ. τὸ ζήτημα τοῦτο ἐξετέθη πλατύτατα ὑπὸ τὴν λέξιν ἀλλοδαποί, τὴν ὁποίαν ὅρα ὑπὸ τὸν §. 13.

ΑΚΡΟΑΣΙΣ. Βλ. ὑπεράσπισις. Εἰσαγγελεύς.

ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΝ. Βλ. 'Αρμοδιότης. 'Αταξίαι.

ΑΚΥΡΟΤΗΣ. Βλ. ἔνστασις.

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΟΤΗΣ. Βλ. χρέος. ἔξοδα.

ΑΛΛΟΔΑΠΟΣ.

Πίναξ τῶν περιεχομένων κατ' ἀλφάβητον.

Τὰ πραγματευόμενα ὑπὸ τὴν λέξιν ἀλλοδαπὸς ἀντικείμενα κατὰ κεφάλαιον

Α. Ἐν γένει.

Β. Περὶ πολιτογραφήσεως καὶ ἰθαγενείας.

Γ. Περὶ ἁρμοδιότητος τῶν Ἑλλ. Δικαστηρίων.

Δ. Περὶ τῶν διεπόντων τὰ ἀκίνητα, τὰς ἐπικαρπίας ἀκινήτων κτλ. νόμων, καὶ περὶ ἐνηλικιότητος.

Ε. Περὶ προσωπικῆς κρατήσεως κατ' ἀλλοδαπῶν.

ΣΤ. Περὶ τῆς ἐκτελέσεως ἀλλοδαπῶν ἀποφάσεων.

Ζ. Περὶ τῆς ἀποδείξεως τῶν ξένων νόμων.

Η. Ἀλλοδαποὶ ὡς διαιτηταὶ ἢ ἐπίτροποι.

Θ. Λαμβάνουσι δικαιώματα πενίας;

Ι. Περὶ ἐπιδόσεων.

ΙΑ. Περὶ πληρεξουσίων ἐγγράφων.

ΙΒ. Περὶ τῶν ἐγγράφων τῶν Προξένων.

ΙΓ. Περὶ ἀπελάσεως τῶν ἀλλοδαπῶν.

Περίληψις ἑκάστου παραγράφου.

Α.

1. Οἱ νόμοι τοῦ τόπου, ἔνθα ἐγένοντο τὰ συναλλάγματα, κανονίζουσι τὰ περὶ τοῦ κύρους των.

2. Τὰ δικ. εἶναι ἁρμόδια νὰ κρίνωσιν, ἂν τις, τοῦ ὁποίου διατάσσεται διοικητικῶς ἡ ἀπέλασις ὡς ἀλλοδαποῦ, εἶναι ἡμεδαπός;

3. Γάμοι μικτοί.

Β.

4. 5. 6. Ἀφ' ἧς ἡμέρας παραδώσῃ τὶς τὴν περὶ πολιτογραφήσεως αἴτησίν του, ἀπολαμβάνει ὅλα τὰ πολ. δικαιώματα. τοῦ Ἕλληνος· ἔκτοτε λείπει ἡ ἰδιότης, δι' ἧς ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ προσωπική του κράτησις.

Γ.

7. Ἂν τὶς ἐγένετο ἀλλοδαπὸς ἐν τῷ μέσῳ τῆς δίκης, τὰ δικαστήρια δὲν παύουσιν ἀπὸ τοῦ νὰ ἦναι ἁρμόδια νὰ τὴν ἐκδικάσωσι μέχρι τέλους.

8. Τὸ δικαστήριον, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ἐξετελέσθη συντηρητική τις κατάσχεσις, εἶναι ἁρμόδιον νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως, ὅταν ἡ κατάσχεσις διετάχθη κατ' ἀλλοδαποῦ. — ἑταιρίαι ἐμπορικαί.

9. Ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν καὶ τὴν ἱκανότητα τῶν Γάλλων, οἵτινες μένουσιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἐφαρμόζονται οἱ νόμοι τῆς Γαλλίας· ἀλλ' ὅταν πρόκηται περὶ ἀκινήτων τί γίνεται; — Ἀλλοδαπὸς ἐνάγει ἀλλοδαπὸν ἐνώπιον ἡμεδαποῦ Δικ; διακριτέον, κατά τινας, ποῦ συνωμολογήθη τὸ χρέος. — Ἀλλοδαπὸς δὲν δύναται νὰ προκαλέσῃ προσωπικὴν κράτησιν κατ' ἀλλοδαποῦ. — Ἂν ἡ ὑποχρέωσις εἶχεν ἀντικείμενον πρᾶξιν ἐμπορικήν, τί γίνεται; — Ὁ ἡμεδαπός, ὅστις δὲν εἶναι χρήστης τοῦ ἀλλοδαποῦ εἰμὴ διὰ παραχωρήσεως τῆς ἀγωγῆς, τὴν ὁποίαν ἕτερος ἀλλοδαπὸς εἶχε κατ' ἐκείνου, δύναται νὰ κινήσῃ τὴν ἀγωγήν του ἐνώπιον τῶν Γάλλ. δικαστηρίων καὶ νὰ προκαλέσῃ τὴν κράτησίν του;

10. Οἱ Πρέσβεις καὶ ἡ ἀκολουθία αὐτῶν δὲν ὑπάγονται εἰς τὰ Ἑλλ. Δικ. Ἀλλ' ὅταν πρόκηται περὶ ἀκινήτων;

11. 12. Οἱ Πρόξενοι δὲν ἔχουσι δικαίωμα ἑτεροδικίας· προσωπικὴ κράτησις αὐτῶν.

Δ.

13. Ἐπὶ δωρεᾶς ἐπικαρπίας ἀκινήτων κτημάτων γενομένης ἐν Ἑλλάδι παρ' ἀλλοδαποῦ πρὸς ἡμεδαπὸν δὲν ἐφαρμόζονται οἱ ξένοι προσωπικοὶ νόμοι, ἀλλ' οἱ ἡμεδαποί.

14. Δικ. ἀλλοδαπὸν δὲν δύναται νὰ διορίσῃ κηδεμόνα ἐπὶ κτημάτων, κειμένων ἐν Ἑλλάδι.

15. 16. Προκειμένου λόγου περὶ κληρονομίας — Περὶ ἀνηλικιότητος — ποῖοι νόμοι ἐφαρμόζονται;

Ε.

17. 18. Ἡ προσωπικὴ κράτησις τῶν ἀλλοδαπῶν, ἡ παρὰ τῶν ἄρθρων 634 καὶ 1045 τῆς Πολ. Δικ. προβλεπομένη, εἶναι μέτρον ἀστυνομικόν, καὶ ἐκτελεῖται καθ' οὓς τύπους ἐκτελεῖται πᾶν ἀστυνομικὸν μέτρον. — Ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας συνθήκη ἀνέτρεψε τὰς περὶ προσωπικῆς κρατήσεως διατάξεις;

19. Διάφοροι παρατηρήσεις περὶ προσ. κρατήσεως.

ΣΤ'.

Περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων ἀλλοδαπῶν Δικαστηρίων.

20. Διὰ νὰ περιαφθῇ ὁ τύπος τῆς ἐκτελέσεως ἐπὶ ἀποφάσεως ἀλλοδαποῦ ὑπὸ ὁλοκλήρου τοῦ ἡμεδ. Δικαστηρίου, ἀρκεῖ νὰ ἦναι ἡμεδαπὸς ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων καθ' ἣν ἐποχὴν ζητεῖται ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως.

21. Ὁ λόγος, ὅτι ἀπόφασίς τις ἀντιβαίνει εἰς ἀποδεδειγμένα πράγματα, ἢ ὅτι παρεβιάσθησαν ἡμεδαποὶ ἀπαγορευτικοὶ νόμοι δύναται νὰ προταθῇ καὶ εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην.

22. Τὰ Ἑλλ. Δικ. δὲν εἶναι ἁρμόδια νὰ ἐξετάσωσιν, ἂν ἦναι ἐσφαλμένη ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου εἰς ἀπόφασιν ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου, ἐκτελεσθεῖσαν ἐν μέρει εἰς ξένον κράτος.

23. Αἱ διατάξεις τῆς Πολ. Δικ. ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτῶν ἐκδοθείσας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀποφάσεις;

24. Τὸ ἄρθρον 860 τῆς Πολ. Δικ. ἀπαγορεύει μόνον τὴν ἐκτέλεσιν τοιούτων ἀποφάσεων, τῶν ὁποίων τὸ περιεχόμενον ἀντιβαίνει εἰς ἀπαγορευτικοὺς νόμους, ἀλλὰ δὲν ἀπαιτεῖ νὰ διεξαχθῇ ἡ ὑπόθεσις ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κατὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἰσχύουσαν νομοθεσίαν· ἑταιρίαι ἐμποροικαί.

25. 26. Πότε ἡ ἀπόφασις τοῦ ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου θεωρεῖται ὡς ἀντιβαίνουσα εἰς ἀποδεδειγμένα πράγματα ἢ ἡμεδαποὺς ἀπαγ. νόμους; — Τόκοι

27. Οἱ νόμοι τοῦ τόπου, ὅπου πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ ἀπόφασις, καὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἐκτελεῖται, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐκτελεστὸν αὐτῆς.

28. Αἱ πράξεις τῶν ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων, ὅταν ἦναι συντεταγμέναι κατὰ τοὺς ἀπαιτουμένους τύπους, φέρουν ἀποδεικτικὴν δύναμιν, ἂν καὶ ἄλλως δὲν ἤθελαν εἶσθαι ἐκτελεσταὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι.

Ζ.

29. Προκειμένου λόγου περὶ τῆς ἀποδείξεως ξένου νόμου, ἐπιτρέπεται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις.

Η.

30. Ἀλλοδαποὶ διορίζονται διαιτηταί;

31. Ἐπίτροποι;

Θ.

32. Εἰς τοὺς ἀλλοδαποὺς δὲν δίδονται δικαιώματα πενίας.

Ι.

33. — 38. Περὶ ἐπιδόσεως δικογράφων πρὸς ἀλλοδαπούς.

ΙΑ. ΙΒ.

39. Τίνι τρόπῳ συντάσσονται τὰ πληρεξ. ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ;

40. Οἱ Πρόξενοι δύνανται νὰ συντάξωσι δημόσια ἔγγραφα;

ΙΓ.

41. Οἱ ξένοι ἀπελαύνονται τῆς χώρας δι' ἀδικήματα, ἅτινα ἐπιφέρουσιν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν κατὰ τῶν ἡμεδαπῶν.

Α. ἐν γένει.

1. **Πωλήσεως συνάλλαγμα γενόμενον καθ' ὃν χρόνον ἴσχυον οἱ τουρκικοὶ νόμοι δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ δυνάμει τῶν νόμων τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου. Βλ. νόμοι.**

Ἀπόφ. Πολ. Ἀρ. Π. 245 τῆς 6 Ἰαννου. 1839 (σελ. 46 τόμ. τέταρτος τῆς Νομολ.)

2. **Ἂν τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον διατάξῃ τὴν ἀπέλασίν τινος ὡς ἀλλοδαποῦ, δύνανται τὰ δικαστήρια νὰ κρίνωσι περὶ τῆς ἐνστάσεως, ἥτις τυχὸν ἀναφύεται, ὅτι εἶναι ἡμεδαπός;** Dalloz σελ. 36. 2. 57. — Sirey v. 36. 2. 445. — Devilen. (1841) εἰς τὴν λέξιν étranger § 18. 613.) Chauveau τόμ. 5 σελ. 52.

Βλ. κατωτ. § 41.

3. Περὶ τῶν γάμων, οἵτινες συνάπτονται μεταξὺ ὀρθοδόξων τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἑτεροδόξων Βλ. τὴν λέξιν *γάμος*.

3 (6) Ὅσοι δικάζονται παρὰ τῶν ἑλληνικῶν ποινικῶν δικαστηρίων, εἴτε ξένοι εἶναι εἴτε ἡμεδαποί, δικάζονται κατὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντας νόμους καὶ τύπους.

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ. Π. τπδ. τῆς 21 σεπτ. 1839. (σελ. 176 τόμ. τέταρτ. τῆς Νομολ.)

B.

Περὶ πολιτογραφήσεως καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων της.

4. Κατὰ τὸν ἀπὸ 15 (27) μαΐου 1835 περὶ ἰθαγενείας νόμον ὁ ἐνήλικος ξένος, ὅστις θέλει νὰ ἀπολαύσῃ ὅλα τὰ πολιτικὰ δικαιώματα τοῦ Ἕλληνος, ὀφείλει νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ δήμου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐπιθυμεῖ νὰ κατοικήσῃ, τὴν περὶ πολιτογραφήσεως αἴτησίν του, εἰς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ κηρύξῃ τὴν περὶ ἀποκαταστάσεως ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ προσαποκτήσεως τῆς Ἑλληνικῆς ἰθαγενείας πρόθεσίν του, ὥστε νὰ δύναται οὗτος νὰ ἀπολαμβάνῃ ὅλα τὰ πολιτικὰ δικαιώματα τοῦ Ἕλληνος ἀφ' ἧς ἡμέρας τὴν παραδώσῃ.

Ἀπόφ. 1032 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

5. Κανεὶς νόμος δὲν ἀπαγορεύει τοῦ νὰ ἀποκτήσῃ ὁ ἀλλοδαπός, καθ' οὗ διετάχθη κράτησις, τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν, ἂν ἄλλως οὗτος συμμορφωθῇ μὲ τὰς περὶ ἰθαγενείας διατάξεις τοῦ νόμου· κατὰ ταύτας δὲ παύει τοῦ νὰ θεωρῆται ὁ ἀλλοδαπὸς ὡς τοιοῦτος ἀφ' ἧς ἡμέρας παραδώσῃ τὴν περὶ πολιτογραφήσεως αἴτησίν του εἴς τινα δημοτικὴν ἀρχήν· ἐκ τούτων δὲ ἕπεται, ὅτι ἔκτοτε λείπει εἰς αὐτὸν ἡ ἰδιότης, δι' ἧς ἠδύνατο νὰ ἐκτελεσθῇ ἢ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ προσωπική του κράτησις.

Ἀπόφ. 1896 τῆς 29 ἀπριλ. 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

6. Κατὰ τὰ ἄρθρα 7 καὶ 8 τοῦ ἀπὸ 15 μαΐου 1835 νόμου περὶ ἰθαγενείας ἕκαστος ἐνήλιξ ξένος δύναται νὰ καθυποβάλῃ τὴν περὶ πολιτογραφήσεως αἴτησίν του εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν τοῦ δήμου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐπιθυμεῖ νὰ κατοικήσῃ· ἀφ' ἧς δὲ ἡμέρας παραδώσῃ τὴν αἴτησιν ταύτην, ἀπολαμβάνει ὅλα τὰ πολιτικὰ δικαιώματα. Δικαστήριον λοιπὸν ἀρνηθὲν νὰ διατάξῃ προσωπικὴν κράτησιν κατ' ἀνθρώπου, ἀπολαμβάνοντος τὰ πολιτικὰ δικαιώματα τοῦ Ἕλληνος, ἐφήρμοσεν ὀρθῶς τὸ ἄρθρον 999 § 2 τῆς Πολ. Δικ.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Πάγου 412 τῆς 28 Δεκ. 1840. (σελ. 49 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1841.)

Γ.

Ἁρμοδιότης τῶν Ἑλλ. Δικαστηρίων ἐπὶ ὑποθέσεων, εἰς ἃς ἐνέχονται ἀλλοδαποί. Βλ. ἁρμοδιότης.

7. ὅταν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι ἦσαν κατ' ἀρχὰς ἢ ἐγένοντο ἔπειτα ἀλλοδαποί, ἀφοῦ ἅπαξ ἡ ἀγωγὴ καὶ ἡ ἐφέσιμος δίκη εἰσήχθησαν παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ἐνώπιον τῶν Ελλ. Δικ., ταῦτα κατέστησαν ἁρμόδια νὰ δικάσωσι μέχρι τέλους τὴν ἐνώπιόν των ἐκκρεμῆ δίκην· ἄρθρ. 27 τῆς Πολ. Δικ.

'Απόφ. 13 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2128.)

8. Ὁσάκις τὰ κατώτερα δικαστήρια, ὄντα ἀναρμόδια ἕνεκα τῆς εἰδικῆς ἰδιότητος τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς, κατὰ τὰ ἄρθρα 19 καὶ 25 τῆς Πολ. Δικ., κηρυχθῶσιν ἁρμόδια νὰ δικάσωσι, κάμνουν ὑπέρβασιν καθηκόντων, καὶ ἡ ἀπόφασίς των εἶναι ἀναιρετέα κατὰ τὸ ἄρθρον 808 τῆς Πολ. Δικ. προκειμένου λοιπὸν λογου περὶ αἰτήσεως προικὸς, τὰ ἐμποροδικεῖα εἶναι ἀναρμόδια.— Κατὰ τὸ ἄρθρον 19 §. 5 τῆς Πολ. Δικ. τὸ Δικαστήριον, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν περιφέρειαν ἐξετελέσθη ἡ πρὸς ἐξασφάλησιν ἀπαιτήσεώς τινος *γενομένη κατάσχεσις, εἶναι ἁρμόδιον νὰ ἀποφασίσῃ* περὶ αὐτῆς ταύτης τῆς ἀπαιτήσεως, *ὅταν διετάχθη ἡ κατάσχεσις κατ' ἀλλοδαποῦ*, τοῦ ὁποίου τὰ πράγματα κατεσχέθησαν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, ἡ δὲ διάταξις τοῦ νόμου δὲν ἀναιρεῖ τὸν γενικὸν κανόνα τῶν ἄρθρων 29 § 1. 718 τῆς Πολ. Δικ. καὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 2 Μαΐου 1835 νόμου· ὅθεν αἱ αἰτήσεις αἱ πηγάζουσαι ἀπὸ ἑταιρίαν τινὰ καὶ ἀπὸ ἐμπορικὰς σχέσεις καὶ ἕνεκα τῶν ὁποίων διετάχθη κατάσχεσις κατ' ἀλλοδαποῦ, ὑπάγονται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ἐνηργήθη ἡ κατάσχεσις.

'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 125 τῆς 24 7βρίου 1837 (σελ. 115 τοῦ δευτ. τόμου τῆς νομολογίας.)

9. Ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν καὶ τὴν ἱκανότητα τῶν Γάλλων, οἵτινες μένουσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐφαρμόζονται οἱ νόμοι τῆς Γαλλίας καὶ ὅταν οἱ ἀλλοδαποὶ οὗτοι διατρίβωσι προσωρινῶς ἐν τῇ Ἑλλάδι· ἐννοεῖται ὅμως, ὅτι ἂν οἱ Γαλλικοὶ νόμοι δὲν πρέπῃ νὰ ἐφαρμόζωνται, ὅταν πρόκηται περὶ ζητημάτων, μὴ ἀναφερομένων μήτε εἰς ἀκίνητα κτήματα, μήτε εἰς τὴν ἀστυνομίαν καὶ ἀσφάλειαν τῆς ἐπικρατείας, (Βλ. κατωτ. § 13 καὶ ἐπ) γίνεται τὸ ἐναντίον, ὅταν τὰ συμφέροντα Γάλλου διακινδυνεύωσι· ὀφείλεται προστασία καὶ δικαιοσύνη εἰς τὸν Γάλλον ἐπικαλούμενον αὐτήν. Ὁ Γάλλος λοιπὸν, συμβαλλόμενος μὲ Ἕλληνα ὁπουδήποτε, δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατ' αὐτοῦ ἐνώπιον τῶν Γαλλ. Δικ.

ἄλλος κανὼν ἰσχύων ἐν τῇ Γαλλίᾳ εἶναι, ὅτι ὁ ἀλλοδαπὸς δὲν δύναται νὰ ἐναχθῇ παρ' ἑτέρου ἀλλοδαποῦ ἐνώπιον Γαλλ. δικαστηρίων· (Merlin Rep. °vo. Souveraineté § 5 ἀρ. 3. 6.)

Ἐνταῦθα ὅμως παρίσταται τὸ ζήτημα, ἂν δὲν πρέπῃ νὰ κάμωμεν διαστολὴν μεταξὺ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν τὸ χρέος συνωμολογήθη ἐν τῇ Γαλλίᾳ, καὶ ἐκείνης, καθ' ἣν ἐγένετο ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ· ὁ Merlin καὶ ὁ Duranton θεωροῦσιν εὔλογον τὴν διάκρισιν ταύτην. Ὅταν πρόκηται, λέγει ὁ Duranton τόμ. 1 ἄρθρ. 154, περὶ ὑποχρεώσεων ἀκραιφνῶς πολιτικῶν, συνομολογηθεισῶν μεταξὺ ἀλλοδαπῶν, καίτοι ἐν τῇ Γαλλίᾳ, τὰ Δικαστήριά μας εἶναι ἀναρμόδια. Ὁ Merlin (Rep. °v. étranger § 2) ὁμιλεῖ ἔτι καταφατικώτερα, καὶ τὴν γνώμην του ἐκύρωσε τὸ Ἀκυρωτικόν. (Sirey τόμ. 16. μέρος 1 σελ. 263.)

Εἶναι προσέτι πρόδηλον, ὅτι ὁ ἀλλοδαπὸς δὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν προσωπικὴν κράτησιν τοῦ ἀλλοδαποῦ (νόμ. τῆς 10 σεπτ. 1807 ἄρθρ. 2 — νόμ. τῆς 17 ἀπριλ. 1832 ἄρθρ. 15.—)

Ἂν ἡ ὑποχρέωσις εἶχεν ἀντικείμενον πρᾶξιν ἐμπορικήν, τί γίνεται; εἶναι ἀναγκαῖον νὰ διακρίνωμεν, ἐὰν τὸ συμβόλαιον ἐγένετο ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, καὶ καμμία ἰδιαιτέρα συνθήκη δὲν ἀπονέμῃ δικαιοδοσίαν εἰς τὰ Γαλλ. Δικ., καὶ ἐὰν ἡ ὑποχρέωσις πρέπῃ νὰ ἐκτελεσθῇ οὐχὶ ἐν τῇ Γαλλίᾳ ἀλλ' ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ὁ ἀλλοδαπὸς χρήστης δὲν δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἀλλοδαποῦ ἐνώπιον Γαλλ. Δικαστηρίου· Ἂν ὅμως ἡ ὑποχρέωσις συνομολογῆται ἐν Γαλλίᾳ, καὶ ἡ ἐκτέλεσις πρέπει νὰ γίνῃ ἐν αὐτῇ, τὰ Γαλλικὰ δικαστήρια εἶναι ἁρμόδια νὰ ἀποφασίσωσι περὶ τῶν δυσχερειῶν, αἵτινες ἤθελεν ἀναφανῇ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν. (Τουλλ. Βιβλ. 1. κεφ. 1 ἀρ. 265 Pardess. ἀρ. 1477.—Duranton T.. 1. ἀρ. 152—Merlin rep. v° étranger §. 2.)

Ὁ ἡμεδαπός, ὅστις δὲν εἶναι χρήστης τοῦ ἀλλοδαποῦ εἰμὴ διὰ παραχωρήσεως τῆς ἀγωγῆς, τὴν ὁποίαν ἕτερος ἀλλοδαπὸς εἶχε κατ' ἐκείνου, δύναται νὰ κινήσῃ τὴν ἀγωγήν του ἐνώπιον τῶν Γαλλ. δικαστηρίων, καὶ νὰ προκαλέσῃ τὴν κράτησίν του; Ἐὰν τὸ δάνειον, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ὁ ἀλλοδαπὸς καταδιώκηται, ἦναι σύνηθες δάνειον, τὰ Γαλλ. δικαστήρια εἶναι ἀναρμόδια. (Merlin Quest. °v étranger §. 4 ἀρ. 3). ἡ παρατήρησις ὅμως δὲν ἐφαρμόζεται, ὅταν πρόκηται περὶ συναλλαγματικῆς ἢ εἰς διαταγὴν γραμματίου, ὑπογεγραμμένου ὑπὸ ἀλλοδαποῦ ὑπὲρ ἀλλοδαποῦ, οὗτινος δι' ὀπισθογραφήσεως ἐγένετο κύριος ὁ ἡμεδαπός. (Αὐτ. ἀρ. 4 — Sirey Τόμ. 33 Part. 1. σελ. 100.)

Διατριβὴ μεταφρασμένη ἐκ τοῦ συγγράμματος Mémorial de comm. (Νομικῆς σελ. 1075 καὶ ἐπ.)

10. L'indépendance dont jouissent les ministres publics des puissances étrangères s'étend aux personnes de leur suite. — Le ministre peut livrer à la justice locale ceux de ses domestiques, qui ont commis des crimes ou des délits. (Mangin, traité de l'action publique § 81.)

10. (6) Les tribunaux français connaissent des actions qui intéressent les étrangers en *matière réelle*. La loi française regit les immeubles, même possedés par les étrangers. Duranton 1. n° 154 note 1ere.— Delvincourt 1. 199 n° 8.

Τὰ Δικαστήρια τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν καὶ Ἐφετῶν καθιέρωσαν τὴν πρώτην ἀρχὴν, δικάσαντα ἀγωγὴν περὶ διεκδικήσεως ἀκινήτου κτήματος κατὰ τοῦ Πρέσβεως τῆς Αὐστρίας.

11. Les exceptions établies en faveur des ministres publics des puissances étrangères ne s'étendent pas aux simples consuls étrangers. Mangin § 83

12. Οἱ Πρόξενοι (καὶ οἱ τῆς Αὐστρίας) δὲν ἔχουν ἐν Ἑλλάδι δικαίωμα ἑτεροδικίας, ὑποκείμενοι εἰς τοὺς πολιτικοὺς νόμους (ἑπομένως καὶ τοὺς περὶ κρατήσεως) τοῦ Κράτους, ὅπου διατελοῦσιν ἐνεργοῦντες τὸ ἔργον των. (Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐξετέθη ἐν ἐκτάσει εἰς τὴν λέξιν *ἁρμοδιότης*.) Βλ. κατωτ. §. 17. καὶ ἐπ.

('Απόφ. 155 τοῦ 'Αρ. Πάγου.)

Δ.

Νόμοι, καθ' οὓς κανονίζονται τὰ περὶ ἀκινήτων, τὰ περὶ ἐπικαρπίας, τὰ περὶ ἐνηλικιότητος ζητήματα κτλ. Βλ. Νόμος.

13. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου, κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ περὶ διακρίσεως κτημάτων νόμου καὶ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, ἡ ἐπικαρπία τῶν ἀκινήτων θεωρεῖται ὡς ἀκίνητον κτῆμα. Κανὼν δὲ ἀδιαφιλονείκητος, πηγάζων ἐκ τῆς κυριαρχίας ἑκάστου ἔθνους, εἶναι, ὅτι αἱ ξέναι νομοθεσίαι δὲν ἰσχύουν ἐντὸς τῶν ὁρίων του, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ῥηταὶ διατάξεις τῆς ἰδίας αὐτοῦ νομοθεσίας, ἢ ἐν τῇ σιωπῇ αὐτῆς, ἡ γενικὴ συναίνεσις τῶν πολιτισμένων ἐθνῶν πρὸς χάριν τῆς μεταξὺ αὐτῶν σχέσεως καὶ συγκοινωνίας παρεδέχθησαν τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ξένων νόμων. Τὸ πολιτικὸν δὲ δίκαιον τῆς Ἑλλάδος δὲν περιέχει καμμίαν διάταξιν, χορηγοῦσαν κῦρος καὶ ἰσχὺν εἰς τὴν θέλησιν ξένου νομοθέτου ἐντὸς τοῦ κράτους ἐπὶ συμβολαίων γενομένων μὲ ἡμε-

δαπὸν καὶ ἐπὶ κτημάτων ὑπαρχόντων ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, μάλιστα ἐκ τῶν ἀρχῶν τῶν ἐκφραζομένων διὰ τοῦ τελευταίου νόμου τῶν Πανδ. de jurisdictione, λέγοντος extra territorium jus dicenti impune non paretur καὶ δι' ἄλλου χωρίου τοῦ Ρ. Δ. δύναται νὰ ἐξαχθῇ τὸ ἐναντίον συμπέρασμα. Ἄλλως τε ἐκ τοῦ ἄρθρου 245 τῆς Πολ. Δικ. συνάγεται μόνον, ὅτι ὑπάρχουν περιστάσεις, καθ' ἃς τὰ Ἑλλ. Δικ. εὑρίσκονται εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ γινώσκειν τὰς διατάξεις ξένων νομοθεσιῶν, διὰ νὰ κανονίσουν κατ' αὐτὰς δικαιώματα γεννηθέντα ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῶν, οὐχὶ δὲ, ὅτι αἱ διατάξεις αὗται δύνανται νὰ κανονίσωσι δικαιώματα γεννηθέντα ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ ἑλλήνων πολιτῶν καὶ ἐπὶ κτημάτων κειμένων ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας· τὸ συμπέρασμα τοῦτο δὲν συνάγεται οὔτε ἀπὸ τὰ ἄρθρα 859 καὶ 860 τῆς Πολ. Δικ. καθότι αὐτὰ ὑποθέτουσι διενέξεις ἀφορώσας πράξεις γενομένας ἢ κτήματα κείμενα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων κατέστησαν ἁρμόδια ξένα δικαστήρια πρὸς τὰ δίκαια αὐτῶν. Τέλος ἡ συναίνεσις τῶν ἐθνῶν παρεδέχθη μὲν, ὅτι οἱ νόμοι οἱ ἀφορῶντες τὴν ἱκανότητα τῶν προσώπων ἀκολουθοῦν ταῦτα ὅπου καὶ ἂν μεταβαίνωσιν, ἐτροποποίησεν ὅμως καὶ περιώρισε τὴν ἰσχὺν τῶν ξένων προσωπικῶν νόμων, ὁσάκις δι' αὐτῶν προσβάλλονται τῶν ἐγχωρίων συμφέροντα, ἢ ὁσάκις πρόκηται περὶ συμβολαίων γενομένων ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ ἑκάστου ἔθνους καὶ μὲ τοὺς ὑπηκόους αὐτοῦ, ἢ ὁσάκις πρόκηται περὶ κτημάτων κειμένων ἐντὸς τῶν ὁρίων των, καὶ ἐφήρμοσεν εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας τὸν γενικὸν κανόνα τῆς ἰσχύος τῶν ἐγχωρίων νόμων. Τοιουτοτρόπως κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νομοθεσιῶν τῆς Αὐστρίας, τῆς Πρωσσίας, τῆς Παυαρίας, τῆς Βάδης, τῶν Κάτω Χωρῶν, τῶν δύο Σικελιῶν, τῆς Ῥωσσίας, τῆς Ἀγγλίας, τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, τῆς Ἀμερικῆς ἤθελε δικασθῇ κατὰ τοὺς νόμους τοῦ τόπου, ἔνθα ἔγεινε τὸ συμβόλαιον καὶ κεῖνται τὰ κτήματα, καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει ὁ ἕτερος τῶν συμβαλλομένων· οὕτως ἀπεφάνθησαν καὶ τὰ Γαλλ. Δικ. (ὅρα ἀπόφ. τοῦ Ἀκυρ. τῆς 17 Ἰουλ. 1833—Sirey 33. 66—τοῦ Ἐφετ. τῶν Παρισ. τῆς 17 Ἰουνίου καὶ τῆς 15 Ὀκτ. 1835. (Sirey 34. 2. 371 καὶ 657.)

Ἀπόφ. Ἀρ. Π. 23 τῆς 6 μαρτ. 1845. (Θέμις σελ. 75.)

Σημ. Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις δίδει ἀφορμὴν νὰ μνημονεύσωμεν καὶ τὸ ἀκόλουθον ζήτημα, περὶ τὴν λύσιν τοῦ ὁποίου ἀμφιταλαντεύονται αἱ γνῶμαι τῶν νομοδιδασκάλων, μάλιστα τῶν νεωτέρων. Τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι ἂν ἡ ἄδεια τοῦ συζύγου, τῆς ὁποίας ἡ σύζυγος ἔχει ἀνάγκην διὰ νὰ ἐκποιήσῃ ἐγκύρως τὰ ἐν τῷ τόπῳ της κτήματα αὐτῆς, ἦναι ἐπίσης ἀναγκαία διὰ τὸ κῦρος τῆς ἐκποιήσεως τῶν κτημάτων αὐτῆς, ἅτινα κεῖνται εἰς ξένον τόπον, ὅπου τοιαύτη ἄδεια δὲν ἀπαιτεῖται;

Ὁ Fœlix εἰς τὴν σοφὴν καὶ πλουσίαν πραγματείαν του περὶ ἰδιωτικοῦ ἐθνικοῦ δικαίου (traité du droit international privé. Paris 1842), παραδεχόμενος, ἂν καὶ μέ τινας τροπολογίας τὴν εἰς τὴν ὕλην ταύτην ἐκ παραδόσεως διάκρισιν τῶν προσωπικῶν καὶ πραγματικῶν νόμων, καὶ ὑποστηρίζων τὴν ὕπαρξιν ἀρχῆς γενικῆς, καθιερωθείσης παρὰ τῆς συνηθείας καὶ σιωπηρᾶς συμφωνίας τῶν ἐθνῶν, καθ' ἣν οἱ προσωπικοὶ νόμοι παρακολουθοῦν ἕκαστον πανταχοῦ καὶ ἐν ἀλλοδαπῇ εὑρισκόμενον, ὁ συγγραφεὺς αὐτὸς, λέγω, ἀνάγει τὴν διάταξιν περὶ τῆς πρὸς τὸ ἐκποιεῖν καὶ συναλλάττεσθαι ἀναγκαίας εἰς τὴν ὕπανδρον γυναῖκα ἀδείας τοῦ συζύγου εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν προσωπικῶν νόμων· et la necessité de cette autorisation de la femme mariée (λέγει σελ. 117) dépend du statut personnel de la femme. Τὴν γνώμην ταύτην ἐπρέσβευον καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν ἀρχαιοτέρων νομοδιδασκάλων.

Τὴν ἐναντίαν γνώμην, τὴν ὁποίαν καθιέρωσε κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀκυρωτικοῦ τῆς Γαλλίας (arrèt 11 juillet 1833) ὁ ἡμέτερος Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς προκειμένης ἀποφάσεώς του, ὑποστηρίζει ἰδίως νέος ἐπίσης συγγραφεὺς Γάλλος, ὁ Mailheu de Chassat εἰς τὸ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἐκδοθὲν ἐν Παρισίοις σύγγραμμά του, ἐπιγραφόμενον traité des statuts· ἐξετάζων οὗτος τὸ προκείμενον ζήτημα ἰδοὺ τί λέγει (σελ. 285) il faudra donc dire que la puissance et l'autorité maritale ne sauraient s'appuyer avec effet des lois françaises pour rendre la femme française capable ou incapable des aliénations des biens situés à l'étranger, à moins que, de l'application de ces lois ne resultât aucun froissemment, aucune atteinte portée à l'indépendance de la puissance étrangère, ou qu' elle ne donnât elle même une volontaire adhésion, ou que tel fut enfin le résultat de convention. προσθέτει δὲ παρακατιὼν (σελ. 290) ὅτι ἐπειδὴ τὸ περὶ διαθέσεως κτημάτων κανονίζεται παρ' ἑκάστης νομοθεσίας κατὰ τὸ παρ' αὐτῆς παραδεδεγμένον πολιτικὸν σύστημα καὶ τὰς περιστάσεις ἑκάστου τόπου, ἡ ἀξίωσις τῶν συζύγων, οἵτινες συνῆψαν τὸν γάμον ὑπὸ ὡρισμένην τινὰ νομοθεσίαν, τοῦ νὰ ὑπερισχύωσιν αἱ διατάξεις τοῦ τόπου των εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, ὅπου τυχὸν ὑπάρχει διαφέρουσα νομοθεσία ὡς πρὸς τὰ ἐν αὐτῇ κτήματά των, se serait évidemment vouloir imposer leurs lois propres à une souveraineté étraugére, et vouloir violer ainsi son indépendance· ὁ συγγραφεὺς οὗτος ἀποδοκιμάζει τὴν παλαιὰν διάκρισιν τῶν προσωπικῶν καὶ πραγματικῶν νόμων, ἐπικαλούμενος τὴν μνησθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, τὴν ὁποίαν κατακρίνει αὐστηρότητα ὁ Fœlix, ὡς παραγνωρίζουσαν τὰς ὑγιεῖς τοῦ δικαίου ἀρχάς.

14. Ἐπὶ ἀκινήτων κτημάτων, κειμένων εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν, κἀνὲν Δικαστήριον ξένου Κράτους δὲν δύναται νὰ χαίρῃ δικαιοδοσίαν· ἑπομένως εἶναι ἄκυροι αἱ διαχειρίσεως πράξεις, ὅσας ἐνήργησεν ἐπίτροπος διωρισμένος παρ' ἀλλοδαποῦ Δικαστηρίου.

Ἀπόφ. 1606. τῆς 7 Ἰουν. 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

14. (β) Βλ. ἀκίνητα §. 1.

15. Προκειμένου λόγου περὶ κληρονομίας ἀκινήτων, κειμένων εἰς Τουρκικὴν γῆν, οἱ πραγματικοὶ νόμοι τοῦ κράτους, ὅπου

κεῖνται, κανονίζουσι τὰ δικαιώματα τῶν διαδίκων. Βλ. κληρονομία.

Ἀπόφ. Ἀρ. Π. 178 τοῦ 1838 (Νομολ. Τόμ. 3. σελ. 74.)

16. Κατὰ ποίους νόμους κανονίζεται τὸ περὶ ἐνηλικιότητος ἀλλοδαποῦ ζήτημα; Βλ. Duranton Τ. 1. ἀρ. 129. καὶ ἀνωτ. §. 9.

Ε.

Περὶ προσωπικῆς κρατήσεως κατ' ἀλλοδαπῶν.

17. Ἡ προσωπικὴ κράτησις τῶν ἀλλοδαπῶν, ἡ παρὰ τῶν ἄρθρων 634 καὶ 1045 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας προβλεπομένη, εἶναι μέτρον ἀστυνομικὸν, πηγάζον ἀπὸ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων, διότι ὁσάκις οἱ ἀλλοδαποὶ δὲν ἔχουν ἀκίνητα κτήματα ἢ ἐμπορικὸν κατάστημα ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, ἡ κράτησις αὐτῶν εἶναι ἡ κυριωτέρα καὶ πολλάκις ἡ μοναδικὴ ἀσφάλεια τοῦ πιστωτοῦ των, καὶ διὰ τοῦτο ἡ κράτησις αὕτη δὲν ὑπόκειται εἰς τοὺς τακτικοὺς τύπους, ὅσους ἡ δικονομία εἰς τὰ ἄρθρα 863—866 διατάσσει διὰ τὴν δικαστικὴν κράτησιν, ἀλλ' ἐκτελεῖται καθ' οὓς τύπους ἐνεργεῖται πᾶν ἀστυνομικὸν μέτρον· τὸ δὲ ἄρθρον 9. τῆς ἀπὸ 4 μαρτίου (20 Φεβρ.) 1835 μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας συνθήκης διατάσσει, ὅτι εἰς τὰ ἀφορῶντα τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐμπορευμάτων, τῶν ἀντικειμένων τῆς ἐμπορίας καὶ ὁποιωνδήποτε κτημάτων καὶ πραγμάτων, οἱ ἀλλοδαποὶ ὑπόκεινται εἰς τὰς ἐπιχωρίους ἀστυνομικὰς διατάξεις· ἐκ τῶν ἀνωτέρω μάλιστα γίνεται φανερὸν, ὅτι ἡ ῥηθεῖσα συνθήκη ὄχι μόνον δὲν κατήργησεν, ἀλλ' οὔτε εἶχε σκοπὸν νὰ καταργήσῃ τὴν περὶ κρατήσεως τῶν ἀλλοδαπῶν διάταξιν· τὸ ἄρθρον 9 τῆς αὐτῆς συνθήκης εἶναι ἐξαιρετικὸν τῶν διατάξεων τοῦ ἰσχύοντος νόμου, πᾶς δὲ ἐξαιρετικὸς νόμος εἶναι τοῦ στενοῦ δικαίου, καὶ πρέπει εἰς τὴν ἐφαρμογήν του νὰ περιορίζηται εἰς μόνα ὅσα ὁρίζει ῥητῶς, τὸ δὲ ἄρθρον τοῦτο συγχωρεῖ μὲν εἰς τοὺς ὑπηκόους τῆς Αὐστρίας νὰ διαθέτωσιν ἐν τῇ Ἑλλάδι τὴν ἰδιοκτησίαν των διὰ δωρεᾶς μεταξὺ ζώντων, διαθήκης καὶ συμβολαίων, ὅσα ὁ πολιτικὸς νόμος δύναται νὰ ἀπαγορεύσῃ εἰς τοὺς ἀλλοδαπούς, ἀλλὰ δὲν ἐξαιρεῖ καμμίαν ἀπὸ τὰς περὶ προσωπικῆς κρατήσεως, τακτικῆς ἢ ἐκτάκτου, ἢ περὶ ἄλλων δικονομικῶν τύπων διατάξεις.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Πάγου 119 τῆς 10 Αὐγ. 1837 (σελ. 99 τοῦ δευτ. τόμου τῆς Νομολ.)

18. Οἱ *ἐν Ἀθήναις ἐφέται ἐξέφρασαν ἐναντίαν γνώμην.* Ἰδοὺ τίνι τρόπῳ ἐκφράζεται ἡ ἀπόφασις αὐτῶν· «ἐπειδὴ ἐκτὸς τῶν λόγων, εἰς τοὺς ὁποίους στηρίζεται ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις, ὑπάρχει καὶ ἄλλος οὐσιωδέστατος λόγος, ἕνεκα τοῦ ὁποίου δὲν πρέπει νὰ

ἀπομακρυνθῶσι τὰ ἑλλ. δικαστήρια ἀπὸ τὴν κοινὴν καὶ οἰκείαν σημασίαν τῶν τόσον καθαρῶν λέξεων τοῦ ἄρθρου 9 τῆς ἀπὸ 20 Φεβρ. (4 μαρτ.) 1835 συνθήκης, καὶ νὰ παραδεχθῶσιν ἑρμηνείαν ἀφορῶσαν περιορισμὸν τῶν γενικῶν τούτων λέξεων, καὶ ὁ λόγος οὗτος εἶναι αἱ εὐνοϊκαὶ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ Αὐστρ. πολ. Κώδηκος καὶ τοῦ ἄρθρου 9 τῆς εἰρημένης συνθήκης, καὶ τὸ συμφέρον, τὸ ὁποῖον ἔχει ἡ Ἑλλὰς νὰ μὴ στερηθῶσιν οἱ εἰς τὸ Αὐστριακὸν κράτος κατὰ καιρὸν διατρίβοντες Ἕλληνες τῆς ὠφελείας καὶ τῆς εὐνοϊκῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀρχῆς τῆς ἀμοιβαιότητος, τὴν ὁποίαν κηρύττει ὑπὲρ αὐτῶν τὸ εἰρημένον ἄρθρ. 33, καθὼς καὶ τῆς παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀπαιτουμένης ἀποδείξεως περὶ αὐτῆς τῆς ἀμοιβαιότητος, ἥτις ἀποδεικνύεται ἤδη κατὰ τὴν προκειμένην περίστασιν, καὶ τοῦτο μάλιστα, διότι οἱ νόμοι 25 §. 1 καὶ 69 τίτλου α. βιβλ. 32 τῶν πανδ. καὶ αἱ περὶ ἑρμηνείας ἀρχαὶ δὲν συγχωροῦν τὴν ἀποδοχὴν τινὸς μὴ ἀναγκαίου καὶ μὴ ῥητῶς κηρυχθέντος περιορισμοῦ, ὅταν πρόκηται περὶ εὐνοϊκῶν συμβολαίων.

Ἀπόφ. 2144 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

19. Βλέπε καὶ τοὺς §. 4. 5. 6. 8. 9—12 τοῦ παρόντος. ἄρθρου.

ΣΤ'.

Περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀλλοδαπῶν ἀποφάσεων.

20. Κατὰ τὸ ἄρθρον 859 τῆς Πολ. Δικ. ὁσάκις ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων ἦναι ἡμεδαπός, ἡ πρὸς ἐκτέλεσιν ἀλλοδαπῆς ἀποφάσεως διαταγὴ πρέπει νὰ δίδηται ὄχι παρὰ τοῦ προέδρου ἀνεξετάστως, ἀλλὰ παρ' ὁλοκλήρου τοῦ δικαστηρίου καὶ μετὰ τὴν ἔρευναν τοῦ περιεχομένου. Διὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ δὲ ὁ νόμος οὗτος, ἀρκεῖ νὰ ἦναι ἡμεδαπὸς ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων καθ' ἣν ἐποχὴν ζητεῖται ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως, διότι α. ὁ νόμος δὲν κάμνει καμμίαν διάκρισιν ἐποχῶν ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν τοῦ ἡμεδαποῦ· β) ὅταν οἱ διάδικοι δὲν ἦναι ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀλλοδαποί, δὲν ἐφαρμόζεται ὁ §. 1 τοῦ ἄρθρου ἐκείνου, ἀλλ' ὁ 2. γ) διότι ἐν ᾧ ὁ ἀλλοδαπός, (ὅστις διὰ τῶν νομίμων μέσων κατέστη ἤδη ἡμεδαπός, ἢ ἀνέκτησε τὸ δικαίωμα τῆς ἰθαγενείας) ἀπέκτησε κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐγένετο ἡμεδαπός, ὅλα τὰ δίκαια καὶ τὰς ὠφελείας τῶν λοιπῶν ἡμεδαπῶν, ἡ διαταγὴ τῆς ἐκτελέσεως ἀλλοδαπῆς ἀποφάσεως, ἐκδιδομένη κατ' αὐτοῦ ἄνευ ἐρεύνης τοῦ περιεχομένου, ἤθελε στερήσει αὐτὸν τῶν ὠφελειῶν τῶν ἄρθρων 859 §. 2 καὶ 860 τῆς Πολ. Δικ. τὰς ὁποίας ἔχουν οἱ ἡμεδαποί.—Ἡ σύμπτωσις δέ, ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀμ-

φότεροι οἱ διάδικοι εἶναι ἡμεδαποί, δὲν δύναται νὰ ἀνατρέψῃ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 859 §. 2 τῆς Πολ. Δικ., διότι ἀρκεῖ νὰ ἦναι ὁ ἕτερος ἡμεδαπός, διὰ νὰ ἀπαγορεύηται εἰς τὸν Πρόεδρον νὰ ἐκδίδῃ μόνος τὴν περὶ ἐκτελέσεως διαταγήν.

Ἀπόφ. 24 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 511)

21. Ὁ ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου προτεινόμενος λόγος, ὅτι ἀπόφασίς τις ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου ἀντιβαίνει εἰς ἀποδεδειγμένα πράγματα, δύναται νὰ προταθῇ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην κατὰ πρῶτον, καθότι χρησιμεύει εἰς ἀπολογίαν κατὰ τῆς ἐφέσεως (747. §. 2 τῆς Πολ. Δικονομίας)· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ Δικαστήριον ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ τὴν ἀξίαν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου, ἐπομένως ὁ ἐφεσίβλητος ἔχει δικαίωμα νὰ καθυποβάλῃ βιβλία, λογαριασμούς, καὶ νὰ μεταχειρισθῇ πᾶν πραγματικὸν περιστατικόν, δι' οὗ ἐνδέχεται ν' ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ ἀλλοδαπὴ ἀπόφασις ἀντιβαίνει εἰς ἀποδεδειγμένα πράγματα, οὐδὲ δύναται νὰ ἐμποδισθῇ κατὰ τοῦτο ἀπὸ τὴν περίπτωσιν, ὅτι δικασθεὶς ἐρήμην καὶ γενομένης τελεσιδίκου, κατὰ τὴν ἐν τῇ ἕδρα τοῦ ἀλλοδαποῦ Δικαστηρίου ἰσχύουσαν νομοθεσίαν, τῆς κατ' αὐτοῦ ἀποφάσεως, ἀπεκλείσθη τοῦ δικαιώματος νὰ παρουσιάσῃ πλέον προτάσεις εἰς τὴν οὐσίαν, καθότι τὸ ἄρθρον 861 τῆς Πολ. Δικον. καθιερόνει τὸ δικαίωμα τοῦ παρ' ἀλλοδαπῶν Δικαστηρίων καταδικασθέντος ἡμεδαποῦ νὰ προτείνῃ ἢ ὅτι παρεβιάσθησαν ἡμεδαποὶ ἀπαγορευτικοὶ νόμοι, δηλ. νόμοι διαφεύγοντες τὴν δημοσίαν τάξιν, ἢ ὅτι προσβάλλεται ἡ ἀλήθεια, ἡ οὐσία τοῦ πράγματος, κακῶς ἐννοηθείσης τῆς ὑποθέσεως παρὰ τοῦ ἀλλοδαποῦ Δικαστηρίου· ὡς πρὸς τὸν τελευταῖον δὲ τοῦτον ὅρον δὲν κάμνει ὁ νόμος καμμίαν διάκρισιν, εἴτε τελεσίδικος εἶναι ἡ καθυποβαλλομένη ἀλλοδαπὴ ἀπόφασις εἴτε μή, εἴτε ἀπεκλείσθη δι' αὐτῆς νὰ παρουσιάσῃ τοὺς λογαριασμούς του, ὡς δικασθεὶς ἐρήμην, εἴτε δικασθεὶς κατ' ἀντιμωλίαν ἠδυνήθη νὰ τοὺς καθυποβάλῃ εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἀλλοδαποῦ Δικαστηρίου.

Ἀπόφ. 1942 τῆς 17 Ἰουν. 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

22 Τὸ 529 ἄρθρον τῆς Πολ. Διαδ. τοῦ 1830 φέρον « ὁριστικὴ ἀπόφασις, εἴτε πολιτικὴ εἴτε ἐμπορική, ἐκδοθεῖσα ἢ ἐκδοθησομένη εἰς ξένον κράτος κατὰ ἀπόντος Ἕλληνος, δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἰσχὺν » πρέπει νὰ ἑρμηνευθῇ συμφώνως μὲ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς διαδικασίας καὶ τοῦ δικαίου τῶν ἐθνῶν, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ δικαιοδοσία τῶν δικαστηρίων ἑνὸς κράτους, δὲν ἐκτείνεται ἐκτὸς τῶν ὁρίων αὐτοῦ· ἐπομένως δὲν ἔχει ἄλλην ἔννοιαν παρὰ ταύτην,

ὅτι *δικαστικὴ ἀπόφασις τοῦ ἀνωτέρω εἰρημένου εἴδους δὲν θεωρεῖται ὡς ἔχουσα κῦρος*, ὅταν πρόκηται νὰ ἐκτελεσθῇ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν. Δικαστήριον λοιπὸν τῆς Ἑλλάδος ἀποῤῥίψαν αἴτησιν περὶ ἀκυρώσεως ἀποφάσεως, ἐκτελεσθείσης ἐν μέρει εἰς ξένον κράτος, συνεμορφώθη μὲ τὸν νόμον.—Τὸ ἑλληνικὸν δικαστήριον δὲν εἶναι ἁρμόδιον νὰ ἐξετάσῃ, ἂν ἦναι ἐσφαλμένη ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου εἰς ἀπόφασιν ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου, ἐκτελεσθεῖσαν ἐν μέρει εἰς ξένον κράτος.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 86 τῆς 19 Ἰανν. 1837 (σελ. 23 τόμ. δευτερ. τῆς Νομολ.)

23. Ἡ ἰσχὺς τῶν ἀλλοδαπῶν νόμων περιορίζεται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἑλληνικῆς ἐπικρατείας, ἡ δὲ ἐνέργεια αὐτῶν δὲν ἐφαρμόζεται καὶ εἰς πράξεις λαβούσας χώραν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, εἰμὴ ὅταν αἱ πράξεις αὗται πρόκηται νὰ ἐνεργηθῶσιν ἐν τῇ Ἑλλάδι· ἐπομένως τὸ 529 ἄρθρον τῆς Πολ. Διαδ. τοῦ 1830 δὲν δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ εἰμὴ μόνον ὡς ἀπαγορεῦον ἐν τῇ Ἑλλάδι τὴν ἐκτέλεσιν τῶν παρ' ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων κατ' ἀπόντος ἕλληνος ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων.—Τὰ ἄρθρα 858. 859 τῆς Πολ. Δικ. διαγράφουσι τοὺς ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους, καὶ τὸν τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον ἀποφάσεις ἐκδοθεῖσαι παρ' ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἐν τῇ Ἑλλάδι, διὰ δὲ τῶν διατάξεων τούτων ἐφαρμοζομένων εἴς τε τὰς κατ' ἀντιμωλίαν καὶ τὰς κατ' ἐρήμην ἐκδοθείσας ἀποφάσεις, κατηργήθη ἡ προμηνευθεῖσα τῆς διαδικασίας τοῦ 1830 ἀπαγορευτικὴ διάταξις· κατὰ δὲ τὸ 1100 ἄρθρ. τῆς Πολ. Δικ. καὶ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 3/15 Ἰανν. 1835 Διατάγματος, ὅλαι αἱ μὴ ὥριμοι δίκαι θέλουν συζητεῖσθαι καὶ ἀποφασίζεσθαι κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῆς Πολ. Δικ. ἐπομένως καθιερώθη ῥητῶς ἡ ἀρχή, ὅτι αἱ διατάξεις τῆς Πολ. Δικ. ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτῶν εἰσαχθείσας δίκας, αἵτινες ἐκδικάζονται περαιτέρω κατὰ τὸν νῦν ἰσχύοντα νόμον, ἐντεῦθεν δὲ γίνεται δῆλος ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου νὰ προλάβῃ πᾶσαν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ προγενεστέρου νόμου εἰς ὑποθέσεις λαβούσας ἔναρξιν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς Πολ. Δικ. ἐνδεχομένην σύγχυσιν, καὶ ἀποκλείσῃ τὴν ἐφαρμογὴν ἀρχῶν ἀντιφασκουσῶν μὲ τὸν ἰσχύοντα νόμον εἰς ὑποθέσεις ἐκκρεμεῖς ἔτι ἐνώπιον τῶν Ἑλλ. Δικ.—Ἂν καὶ ἡ μνημονευθεῖσα ἀρχὴ τῆς Πολ. Δικ. ἐπιδέχηται στενωτέραν ἑρμηνείαν ὡς ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς μὴ ἀναδρομικῆς δυνάμεως τῶν νόμων, δὲν χορηγεῖ ὅμως δικαίωμα εἰς τὸ ἀμετάβλητον τῶν νόμων, οὔτε δύναται νὰ λάβῃ χώραν εἰμὴ ἀναφορικῶς εἰς πράξεις προγενεστέρας, διὰ τῶν ὁποίων ὁ διάδικος ἀπέκτησεν ἤδη δικαιώματα.

ὅταν λοιπὸν ἐζητήθη ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀλλοδαποῦ Δικ. κατὰ πρώτην φορὰν ἐπὶ τῆς ἰσχύος τῆς νῦν ἰσχυούσης δικονομίας, ἡ δὲ ἀπόφασις τοῦ ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου ἐξεδόθη καθ' ἣν ἐποχὴν ἴσχυεν ἡ Πολ. Διαδικασία τοῦ 1830, δὲν ἕπεται ἐντεῦθεν, ὅτι ἐκ ταύτης τῆς εἰς ξένον κράτος ἐκδοθείσης ἀποφάσεως ἀπέκτησέ τις δικαίωμα εἰς τὸ νὰ μὴ δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ ἀπόφασις αὕτη εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη, μὴ ἔχουσα ἰσχὺν ἐν τῇ Ἑλλάδι, δὲν ἠδύνατο νὰ χορηγήσῃ δικαιώματα, καὶ τὸ 529 ἄρθρον τῆς Πολ. Διαδ. δὲν δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀνωτέρω πρότασιν.

'Απόφ. Πολ. τοῦ 'Αρείου Πάγου 307 τῆς 13 σεπτ. 1839 (σελ. 203 τοῦ τετάρτου νόμου τῆς Νομολ.)

'Απόφ. Πολ. τοῦ 'Αρ. Πάγου 289 τῆς 13 'Ιουνίου 1839 (σελ. 149 τοῦ αὐτοῦ τόμου.)

24. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 860 τῆς Πολ. Δικ. προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὁ νομοθέτης ἀπαγορεύει μόνον τὴν ἐκτέλεσιν τοιούτων ἀποφάσεων, τῶν ὁποίων τὸ περιεχόμενον ἀντιβαίνει εἰς ἀπαγορευτικοὺς ἡμεδαποὺς νόμους, χωρὶς ὅμως νὰ ἀπαιτῇ τὸ ῥηθὲν ἄρθρον τὸ νὰ ἦναι καὶ ἡ διαδικασία, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ὑπόθεσις διεξῆλθεν εἰς τὸ ξένον κράτος, ἡ αὐτὴ μὲ τὴν ὁποίαν διατάττει ἡ ἡμετέρα πολιτικὴ Δικονομία· ἄλλως τε δὲ τὸ ἄρθρον 51 τοῦ ἐμπ. νόμου δὲν ἐφαρμόζεται, ὅταν ἡ διαφορὰ δὲν πηγάζῃ ἀπὸ εταιρίαν.—Προσέτι τὸ ἄρθρον αὐτὸ κατηργήθη ἀπὸ τὸ ἄρθρον 108 τῆς Πολ. Δικ.

'Απόφ. Πολ. τοῦ 'Αρ. Πάγου 289 τῆς 13 'Ιουνίου 1839 (σελ. 149 τοῦ τετάρτου τόμου τῆς Νομολ.)

25. Κατὰ τὰ ἄρθρα 859 καὶ 860 τῆς Πολ. Δικ. προκειμένου λόγου νὰ κηρυχθῇ ἐκτελεστὴ ἀπόφασις ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου, τὸ ἑλληνικὸν δικαστήριον, ὅταν ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων ἦναι ἡμεδαπός, ὀφείλει νὰ ἐρευνήσῃ τὸ περιεχόμενον τῆς ἀλλοδαπῆς ἀποφάσεως, καὶ δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐκτέλεσιν, ὅταν ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀντιβαίνῃ εἰς ἀποδεδειγμένα πράγματα.—Τὸ ἄρθρον 860 δὲν διακρίνει, ἂν τὰ πράγματα ταῦτα, εἰς τὰ ὁποῖα ἀντιφάσκει ἡ ἀλλοδαπὴ ἀπόφασις, ἀπεδείχθησαν ἐνώπιον τοῦ ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου, ἢ ἦναι ἀποδεδειγμένα μόνον, ὅτε πρόκηται νὰ ἐπισυναφθῇ εἰς τὴν ἀπόφασιν ὁ τῆς ἐκτελέσεως τύπος· ὅπου δὲ ὁ νόμος δὲν διακρίνει, οὔτε ὁ δικαστὴς δύναται νὰ διακρίνῃ· ἐκτὸς τούτου, ἂν τὸ 860 ἄρθρον ἐννόει, ὅτι ἡ τοῦ ξένου δικαστηρίου ἀπόφασις πρέπῃ νὰ ἦναι εἰς ἀντίφασιν μόνον μὲ πράγματα ἀποδειχθέντα ἤδη ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἑπομένως δὲν συγχωρεῖται ἡ

πρότασις νέων ἀποδεδειγμένων πραγμάτων, μὴ προβληθέντων ἐνώπιον τοῦ ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου, ἤθελεν ἔχει ὡς συνέπειαν τὸ ἀτόπημα, ὅτι αἱ ἀποφάσεις αἱ κατ' ἐρήμην ἐκδιδόμεναι παρὰ τῶν ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων, εἰς τὰς ὁποίας κατεδικάσθη ἀναπολόγητος ὁ ἡμεδαπὸς, καὶ αἵτινες χρήζουσι μᾶλλον ἢ αἱ κατ' ἀντιμωλίαν ἐκδοθεῖσαι τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν Ἑλλ. Δικαστηρίων, ἔπρεπε μολοντοῦτο νὰ κυρύττωνται πάντοτε ἐκτελεστέαι ἀπὸ τὰ δικαστήρια, καθότι τὸ περιεχόμενον αὐτῶν δὲν δύναταί ποτε νὰ ἀντιφάσκῃ μὲ τὰ ἐνώπιον, τοῦ ἀλλοδαποῦ Δικαστηρίου ὡς ἐκ τῆς μὴ ἐμφανίσεως τοῦ ἡμεδαποῦ μὴ ἀποδειχθέντα· ὅθεν προκύπτει, ὅτι ἡ ἑρμηνεία αὕτη δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ νομοθέτου, ὅστις διὰ τῶν ἄρθρων 859 καὶ 860 τῆς Πολ. Δικ. προέθετο νὰ προστατεύσῃ τὰ συμφέροντα τῶν ἑλλήνων.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Πάγου 4 τῆς 9 Φεβρ. 1842 (σελ. 13 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

26. Κατὰ τὸ ἄρθρον 859 §. 2 καὶ 860 τῆς Πολ. Δικ. τὰ ἑλληνικὰ δικαστήρια τότε μόνον δύνανται νὰ ἀρνηθῶσι τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου ἐκδοθείσης καθ' ἡμεδαπῶν, ὅταν ἐκ τῆς ἐρεύνης τοῦ περιεχομένου ἐξάγηται, ὅτι αὕτη ἀντιφάσκει εἰς ἀποδεδειγμένα πράγματα ἢ ἀντιβαίνει εἰς ἡμεδαποὺς ἀπαγορευτικοὺς νόμους· ὅταν ὅμως τὸ ἡμεδαπὸν δικαστήριον ἠρνήθη τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ἐμπορικοῦ τινὸς ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου ἐπὶ λόγῳ, ὅτι αὕτη, διατάττουσα τὴν πληρωμὴν τόκων μέχρι τελείας ἐξοφλήσεως, ἀντιβαίνει εἰς τοὺς περὶ τόκων ἡμεδαποὺς νόμους, ἐν ᾧ ἡ ἀπόφασις τοῦ ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεώς της, δὲν ἐπεδίκασε τόκους ὑπερβαίνοντας τὸ κεφάλαιον, οὔτε ἐκ τοῦ περιεχομένου της ἐμφαίνεται ὁ σκοπὸς τοῦ νὰ φέρῃ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα, ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρεῖ τὴν τοῦ ἡμεδαποῦ δικαστοῦ ἀπόφασιν, καθότι ἐὰν ἐκ περιστάσεων μεταγενεστέρων τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀλλοδαποῦ Δικ. οἱ τόκοι, μετὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς, ἐδιπλασίασαν, τοῦτο δὲν καθιστᾷ τὴν ἀπόφασιν ἄκυρον, ὡς ἀντιβαίνουσαν εἰς τοὺς περὶ τόκων νόμους τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ δύναται νὰ χορηγήσῃ ἔνστασιν μόνον περὶ τὴν ἐκτέλεσιν, ἂν ὁ νικήσας ἐνεργῶν τὴν ἐκτέλεσιν ἤθελε ζητήσει τόκους ὑπερβαίνοντας τὸ κεφάλαιον.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρείου Πάγου 375 τῆς 2 Ἰουλίου 1840 (σελ. 429 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

27. Οἱ περὶ τοῦ κύρους τῶν ἀπονεμόντων ἢ ἀφαιρούντων δικαιώματα ἐγγράφων ὡς ἐκτελεστῶν νόμοι εἶναι τοῦ οὐσιαστικοῦ δικαίου· ἑπομένως προκειμένου τοῦ ζητήματος, ἂν ἀπόφασίς τις

ἐκδοθεῖσα παρ' ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου, δύναται νὰ κηρυχθῇ ἐκτελεστὴ ἐν τῇ Ἑλλάδι, τὸ δικαστήριον, εἰς ὃ ὑποβάλλεται ἡ περὶ περιάψεως τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως αἴτησις, πρέπει πρὸ πάντων νὰ ἐξετάσῃ, ἐὰν ἡ ἀπόφασις ἦναι ἐκτελεστὴ κατὰ τοὺς νόμους τοῦ τόπου καὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐκτελέσεώς της.—Διὰ τοῦτο αἱ ἀποφάσεις αἱ παρ' ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων ἐκδοθεῖσαι δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχουσαι εἰμὴ ἀφ' ἧς ἐποχῆς προσαχθῶσιν ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν πρὸς ἐκτέλεσιν· ἐκ τούτων δὲ ἕπεται, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐκτελεστὸν αὐτῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι, πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῶσιν οἱ νόμοι οἱ ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντες ὄχι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεώς των, ἀλλὰ οἱ καθ' ἣν ἐποχὴν προσάγονται ἐν Ἑλλάδι πρὸς ἐκτέλεσιν· ἐκ τῆς παρατηρήσεως ταύτης προκύπτει, ὅτι εἶναι ἀνυπόστατος ἡ πρότασις τινὸς, ὅτι ἡ ἀπόφασις μὴ δυναμένη, κατὰ τὸν τουρκικὸν νόμον, νὰ ἐκτελεσθῇ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεώς της κατ' αὐτοῦ, ὄντος κατοίκου τῆς Τουρκίας, δὲν δύναται οὔτε σήμερον νὰ ἐκτελεσθῇ κατ' αὐτοῦ, καθότι ἄλλως δίδεται ἀναδρομικὴ δύναμις εἰς τὸ ἄρθρ. 858 καὶ ἑπ. τῆς Πολ. Δικ.—Σημειωτέον δὲ, ὅτι οὔτε αἱ διατάξεις τοῦ ἐμπ. νόμου αἱ ἀφορῶσαι τὴν διὰ διαιτητῶν διάλυσιν τῶν εταιρικῶν διατάξεων, οὔτε αἱ τῆς Πολ. Δικ. αἱ ἀφορῶσαι τὴν δημοσιότητα τῆς διαδικασίας καὶ τοὺς ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους ὁ δικαστὴς δύναται νὰ ἐπιδικάσῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα τὰς προτάσεις του, ὅταν δὲν ἐμφανισθῇ ὁ ἐναγόμενος, δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀπαγορευτικαὶ διατάξεις· ὁ λόγος, δὲ ὅτι τὸ ποσὸν, περὶ οὗ ἡ ἀπόφασις διαλαμβάνει, ἐξωφλήθη, δύναται νὰ προταθῇ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἀπόφ. 133 τοῦ ἔτους 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 2995 καὶ ἑπ.)

28. Ἡ ἀπὸ 18 νοεμβρ. 1838 ὑπ' ἀρ. 994 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν φέρει « ἐπειδὴ ἡ ἐκκαλοῦσα δὲν προσβάλλει τὸν τύπον τῆς πράξεως τοῦ ἐν Τεργέστῃ ἐμπορικοῦ δικαστηρίου, ὥστε νὰ ἦναι ὑπόχρεος ὁ ἐφεσίβλητος, κατὰ τὸ ἄρθρον 386, νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι εἶναι συντεταγμένον κατὰ τὸν νόμιμον τύπον· ἑπομένως τὸ ἔγγραφον τοῦτο θεωρούμενον ὡς συντεταγμένον κατὰ τοὺς αὐτόθι ἰσχύοντας νομίμους τύπους δύναται νὰ προσαχθῇ καὶ ἐνώπιον ἑλληνικῶν δικαστηρίων, διότι ἡ μόνη ἐξαίρεσις τῶν ἑλληνικῶν νόμων ὡς πρὸς τὰ ἀλλοδαπὰ ἔγγραφα εἶναι ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 858 τῆς Πολ. Δικ. διαλαμβανομένη ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσίν των· ἄλλως ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου ἐξάγεται, ὅτι διατηροῦν τὸν δημόσιον αὐτῶν χαρακτῆρα. »

Ζ.

Περὶ τῆς ἀποδείξεως τῶν ξένων νόμων.

29. Κατὰ τὸ 245 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. δὲν εἶναι ἀντικείμενον τῆς περὶ τὴν ἀπόδειξιν διαδικασίας ἀξιώματα, στηριζόμενα εἰς γενικοὺς νόμους τοῦ κράτους, καὶ ὄχι ἁπλῶς εἰς τοπικὰ θέσμια, εἰς ἔθιμα, εἰς παραδόσεις ἢ ξένους νόμους. Προκειμένου λοιπὸν λόγου περὶ ἀρχῆς τοῦ τουρκικοῦ δικαίου, ὅτι τὰ ταπία δὲν διαβιβάζουν ἐνίοτε τὴν κατοχὴν αὐτοδικαίως, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ καὶ τὴν διὰ μαρτύρων ἀπόδειξιν. Βλ. Νόμος· Ἔθιμα.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρείου Πάγου 378 τῆς 7 Αὐγ. 1840 (σελ. 440 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

Η.

Οἱ ἀλλοδαποὶ διορίζονται διαιτηταὶ; ἐπίτροποι;

30. Τὸ ἄρθρον 112 τῆς Πολ. Δικ. ἀποκλείει τοὺς ἀλλοδαποὺς τῆς διαιτητικῆς ὑπηρεσίας, ἂν καὶ ἡ διαιτησία ἤθελεν εἶσθαι ἐξουσία. (Ἴδε Mongaly ἀρ. 118 σελ. 6162 ἀρ. 2 ἔκδ. Βρυξ.)

Ἀπόφ. 1743 τῆς 1 Νοεμβρ. 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

31. Ἀλλοδαποὶ δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἐπίτροποι; Dalloz σελ. 38. 2. 143. σελ. 38. 2. 520.

Ἐκθέσαντες ἀνωτέρω τὰ διάφορα ζητήματα, ὅσα ἐλύθησαν παρὰ τῶν ἀνωτέρων τριῶν δικαστηρίων ὡς πρὸς τὸ περὶ ἀλλοδαπῶν ἀντικείμενον, θεωροῦμεν ὄχι ἀνωφελὲς νὰ ἐκθέσωμεν καὶ τὰ ἀκόλουθα, τῶν ὁποίων ἡ γνῶσις εἶναι οὐχ ἧττον ἀναγκαία εἰς τὴν πρᾶξιν.

Θ.

Περὶ δικαιωμάτων πενίας ὑπὲρ τῶν ἀλλοδαπῶν.

32. Ὁ παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις Ἐφέταις Εἰσαγγελεὺς παρήγγειλε πρὸ ἐτῶν τοὺς παρὰ Πρωτοδίκαις νὰ μὴν ἐκδίδωσι πενίας ἔγγραφα ὑπὲρ ἀλλοδαπῶν, καθότι ἡ περὶ τούτων εὐεργετικὴ διάταξις καθιερώθη ὑπὲρ τῶν ἡμεδαπῶν.

Ἴδε κατωτ. §. 39.

Ι.

Περὶ ἐπιδόσεων. Βλ. ἐπίδοσις.

33. Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματεία (ἔγγρ. τῆς 12 νοεμβρ. 1837) διέταξε νὰ ἐπιδίδωνται τὰ πρὸς τοὺς Πρέσβεις δικόγραφα διὰ τοῦ Εἰσαγγελέως καὶ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Γραμματείας,

καθότι οὗτοι θεωροῦνται ὡς ὑπάρχοντες εἰς τὴν ἐπικράτειαν, τῆς ὁποίας εἶναι Πρέσβεις. (Vatel, βιβλ. 4. κεφ. 8 §. 115.)

34. Περὶ τῶν τελῶν, τὰ ὁποῖα πληρόνονται ὑπὸ τῶν μὴ πενήτων διὰ τὴν ἀποστολὴν δικογράφων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, βλέπε τὸν ἀπὸ 19 Ὀκτ. 1838 νόμον καὶ τὰς ἀπὸ 19 Ὀκτ. καὶ 22 νοεμβρίου 1838 ἐγκυκλίους τῆς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματείας, δημοσιευθείσας ὑπὸ τὸ ἄρθρον 144 τῆς Πολ. Δικ. (ἐκδ. τῶν Κυρίων Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ.)

35. Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματεία¹ παρήγγειλε νὰ σημειόνωνται ἀκριβῶς τὰ γνωρίσματα καὶ χαρακτηριστικὰ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ εὑρισκομένων διαδίκων, πρὸς οὓς ἀποστέλλονται δικόγραφα, προσέτι δὲ νὰ ἦναι εὐανάγνωστα τὰ ὀνόματα καὶ ἐπίθετα αὐτῶν, καὶ νὰ ἦναι γαλλιστὶ μεταφρασμένα τὰ δικόγραφα· (Βλ. τὴν ἀπὸ 19 Ἰαν. 1840 ἐγκύκλιον ὑπὸ τὸ ἄρθρον 144 τῆς Πολ. Δικ. ἐκδ. Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ)

36. Ὁ Κ. Πιτσιπιὸς ὡς Εἰσαγγελεὺς Ἐφετῶν ἐξέφρασε τὴν γνώμην, ὅτι ὅταν διάδικός τις, διατρίβων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, πρὸς ὃν ἔμελλε νὰ ἐπιδοθῇ δικόγραφόν τι, ἀπεβίωσεν, ὁ Εἰσαγγελεὺς ὀφείλει νὰ ἀναφέρῃ τοῦτο κατὰ τὴν συζήτησιν· *ὅτι ἐν τούτοις ἡ* ὑπὸ μόνου τοῦ Εἰσαγγελέως γινομένη αὕτη πρότασις δὲν ἐπιφέρει βιαίαν διακοπὴν τῆς δίκης, καὶ ὅτι οἱ κληρονόμοι τοῦ ἀποβιώσαντος δύνανται νὰ ἀνακόψωσι τὴν ἀπόφασιν κατὰ τὸ ἄρθρον 235, ἂν ἐδικάσθη ἡ ὑπόθεσις· (ἔγγρ. τῆς 15 Αὐγ. 1838.)

37. Ἂν τὸ δικόγραφον ἀπεστάλη εἰς διάδικόν τινα ὡς διαμένοντα δῆθεν ἐν Ἰωαννίνοις, ἐν ᾧ διέμενεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, δύναται οὗτος ἐν καιρῷ νὰ προτείνῃ τὴν ἀκυρότητα τῆς ἐπιδόσεως; (ἔγγρ. τοῦ Εἰσαγγ. τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν τῆς 17. Ὀκτωβρίου 1839.)

38. Ὁ διάδικος ἀπαλλάττεται, διὰ τῆς πρὸς τὸν Εἰσαγγελέα ἐπιδόσεως, πάσης εὐθύνης ὡς πρὸς τὴν ἀποστολὴν τοῦ δικογράφου, ὅπερ πρέπει νὰ διευθυνθῇ εἰς διάδικον εὑρισκόμενον ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

39. Ὅταν ἀποστέλλωνται εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν Γραμματεῖαν δικόγραφα *πενήτων*, οἱ εἰσαγγελεῖς ὀφείλουσι νὰ τὸ βεβαιῶσιν· (ἔγγρ. τῆς 21 μαρτίου 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.)

ΙΑ.

Πληρεξούσια ἔγγραφα.

39. (β) Τίνι τρόπῳ συντάσσονται τὰ πληρεξούσια ἐν τῇ ἀλ-

λοδαπῆς; Βλ. *νομιμοποίησις καὶ ἁρμοδιότης*.

ΙΒ.

Περὶ ἐγγράφων συντασσομένων ὑπὸ τῶν Προξένων.

40. Ὁ νόμος ἀπονέμει εἰς τοὺς προξένους τὸ δικαίωμα νὰ συντάττωσιν ἔγγραφα, ἔχοντα κῦρος δημοσίων ἐγγράφων; Τὸ ἐν Σύρῳ Δικαστήριον εἶπε ταῦτα: Κατὰ τὸ ἄρθρον 311 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου τα ναυτικὰ συμβόλαια γίνονται παρὰ συμβολαιογράφων ἢ καὶ ἰδιογράφως· οὐδεὶς δὲ νόμος ἀπέδωκεν εἰς τοὺς προξένους τὸ δικαίωμα νὰ συντάττωσιν ἔγγραφα, ἔχοντα κῦρος δημοσίων ἐγγράφων. Βλ. Πρόξενοι.

'Απόφ. 213 τοῦ 1843. (Νομικῆς σελ. 3269.)

ΙΓ.

Περὶ ἀπελάσεως τῶν ἀλλοδαπῶν.

41. Ὅταν τὸ ποινικὸν δικαστήριον ἀναγνωρίζῃ τινὰ ὡς ἀλλοδαπὸν, καὶ ἐφαρμόζῃ κατ' αὐτοῦ τὸ ἄρθρον 34 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἐπιβάλλον αὐτῷ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν, ἐν ᾧ, κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ ποινικοῦ νόμου, εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐγχώριοι τίθενται ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν, ξένοι ἀπελαύνονται τῆς χώρας καὶ φέρονται πέραν τῶν ὁρίων, ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρεῖ, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 500 τῆς Ποιν. Δικ. ἐφαρμόζει τὸν νόμον. Βλ. ἀνωτ. §. 2.

'Απόφ· Ποιν. τοῦ 'Αρ. Πάγου ρυε τῆς 11 Δεκ. 1838 (σελ. 63 τόμ. τρίτος τῆς Νομολ.)

42. Κατὰ τὸ 33 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου ὁ εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν καταδικασθεὶς ὑποβάλλεται αὐτοδικαίως εἰς ἰδιαιτέραν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν· κατὰ δὲ τὸ 37 ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ νόμου εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐγχώριοι τίθενται ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν, οἱ ξένοι ἀπελαύνονται τῆς χώρας καὶ φέρονται πέραν τῶν ὁρίων· ἐκ δὲ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν εἰρημένων ἄρθρων προκύπτει, ὅτι καθ' ἃς περιπτώσεις ἐπιβάλλεται αὐτοδικαίως εἰς τοὺς ἡμεδαποὺς ἡ ἀστυνομικὴ ἐπιτήρησις, εἰς τοὺς ἀλλοδαποὺς ἐπιβάλλεται ὡσαύτως αὐτοδικαίως ἡ ἐκ τῆς χώρας ἀπέλασις· ἐπομένως τὸ δικαστήριον, θεωρῆσάν τινα ὡς ἀλλοδαπὸν, δύναται νὰ διατάξῃ τὴν ἀπέλασιν αὐτοῦ.

'Απόφ. 'Αρ. Πάγου τξϑ τῆς 3 Ἰουλίου 1839 (σελ. 145 τόμ. τέταρτ. τῆς Νομολ.)

ΑΛΙΚΑΙ.

1. Τὸ ἐν Ἀθήναις Πλημμελειοδικεῖον ἀπεφήνατο κατὰ τὸ 1835 ὅτι δὲν εἶναι ἁρμόδιον νὰ δικάσῃ παραβάσεις περὶ τὰς ἁλικὰς ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις διὰ τὴν διοίκησιν τῶν ἐθνικῶν ἁλικῶν ἐπεφυλάξατο εἰς ἑαυτὴν τὴν διεκδίκησιν τῶν κατὰ τοῦτο παραβάσεων.—Τὸ ζήτημα ὑπεβλήθη εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, ἀλλ' οὕτω; δὲν ἐξαφράσθη ῥητῶς.

Σελ. 228 τοῦ πρώτου τόμου τῆς Νομολ.

2. Διαχείρησις (negotiorum gestio) γενομένη ἀπὸ ἔμπορον ὑπὲρ ἄλλου ἐμπόρου καὶ πρὸς ταύτοις περιστρεφομένη εἰς ἀντικείμενον ἐμπορικὸν, *οἷον εἶναι ἡ ἐνοικίασις*, τουτέστιν ἀγορὰ τοῦ ἐτησίως παραγομένου ἅλατος οὐχὶ πρὸς ἰδίαν χρῆσιν, ἀλλὰ πρὸς μεταπώλησιν, ὑπάγεται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον. Βλ. ἁρμοδιότης.

Ἀπόφ. 975 τῆς 18 νοεμβρ. 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

3. Περὶ τῶν ἁλικῶν μέτιθι τὸ ἀπὸ 11 (23) ἀπριλίου 1833 διάταγμα (σελ. 41 τῆς συλλογῆς τοῦ Κ. Πετσάλη.)

4. Αἱ ἁλικαὶ εἶναι ἐθνικὰ νομήματα.

Ὁδηγίαι Γραμμ. Οἰκ. καὶ Ἐσωτ. (σελ. 666 ἐκδ. Κωδ. ὑπὸ Κ. Ῥάλλη.)

ΑΜΕΛΕΙΑ Βλ. Κακοδικεῖον. Ἀποζημίωσις.

ΑΜΝΗΣΤΕΙΑ.

Σύνοψις τῶν περιεχομένων κατ' ἀλφάβητον.

Α. Τίνες λύουσι τὸ περὶ ἀμνηστείας ζήτημα;
Β. Χαρακτὴρ τῆς ἀμνηστείας.
Γ. Ἔκτασις καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς.

Α.

Τίνες λύουσι τὸ περὶ ἀμνηστείας ζήτημα ;

1. Τὸ περὶ ἀμνηστείας ζήτημα τίθεται εἰς τοὺς ἐνόρκους ; Ναὶ, ὡς φέρει ἡ ἀκόλουθος ἀπόφασις τοῦ Ἀρ. Π. (1835) α ἐπειδὴ ἂν ὁ νόμος εἰς τὸ 430 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ. ἐπιβάλῃ εἰς τὸν Πρόεδρον τῶν Συνέδρων τὸ χρέος τοῦ νὰ θέτῃ ἰδιαίτερα ζητήματα, ὅταν ὁ

κατηγορούμενος ἀνέφερε περὶ ἑαυτοῦ πράγματα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ἔχουν ἐπιῤῥοὴν εἰς τὸν καταλογισμὸν καὶ εἰς τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς, κατὰ μείζονα λόγον πρέπει νὰ τίθενται ζητήματα (καθ' ὅσον ἀνάγονται ταῦτα εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐνόρκων) περὶ πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν ἔνστασιν ἀνατρεπτικὴν, δι' ἧς ἐξαλείφεται τὸ ἀξιόποινον, ὅταν γίνῃ πρότασις περὶ τούτου ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου, ἢ ἤθελαν ἀναφανῇ κατὰ τὴν συζήτησιν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ περίστασις περὶ τοῦ ὅτι ἡ πρᾶξις, περὶ ἧς ἐδικάσθη καὶ κατεδικάσθη ὁ ἀναιρεσείων, ὑπάγεται εἰς τὴν διὰ τοῦ ἀπὸ 9. Ἰανν. ε. ε. Β. Διατάγματος χορηγηθεῖσαν ἀμνηστείαν, οὐ μόνον ἀνεφάνη ἀπὸ τὴν συζήτησιν, ὡς γίνεται φανερὸν ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως καθὰ καί τινες μάρτυρες τῆς ἀνταποδείξεως κατέθεσαν καὶ ὁ κατηγορούμενος ἀνέφερε ῥητῶς περὶ τούτου, καὶ ἀπὸ τὴν διχογραφίαν τῆς ὑποθέσεως, ἐξ ἧς ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ παρὰ τοῖς ἐν Ναυπλίῳ Ἐφέταις Εἰσαγγελεὺς ἐπρότεινεν εἰς τὸ συμβούλιον τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου νὰ ἀποφανθῇ, ὅτι ὑπάγεται εἰς τὴν μνησθεῖσαν ἀμνηστείαν ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος πρᾶξις τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀλλὰ καὶ ὁ κατηγορούμενος ἐπρότεινε διὰ τοῦ συνηγόρου του νομίμως τὴν τοιαύτην ἔνστασιν· ὅθεν τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Πάτραις Συνέδρων μὴ παραδεχθὲν τὴν ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου προταθεῖσαν ἔνστασιν, ἡ ὁποία ἄλλως ὤφειλε νὰ προταθῇ καὶ οἴκοθεν ὡς προκύπτουσα ἀπὸ τὴν συζήτησιν, παρεβίασε προφανῶς τὸ δικαίωμα τῆς ὑπερασπίσεως.»

Ἀποφάσεως τοῦ 1845 τοῦ Ἀρ. Πάγου.

Σημ. ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν εἶναι ὀρθὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων **420**. **429** καὶ **430** τῆς Ποιν. Δικ. τὰ ὁποῖα ὁ Ἀρ. Π. τοσάκις ἐφήρμοσεν ὀρθῶς. Βλ. ἁρμοδιότης.—**Ὁ Rauter (droit crim §. 777)** λέγει

Le jury vérifie non seulement le fait, mais le prétendu crime même, ou la moralité de l'action dans le sens de la loi criminelle (art. 337 et 345) (n 61). Si le crime à vérifier par le jury consiste dans un fait purement naturel, c'est à-dire dont les élémens existent indépendamment de la loi positive (comme, par exemple, un meurtre), la vérification de l'accusation lui appartient exclusivement; sinon, il ne doit, quant au fait, vérifier que ses élémens matériels (n. 230). Ainsi, le crime de faux en effets de commerce étant un fait mixte, puisque la loi en a arbitrairement, c'est-à-dire sans égard au sens naturel des mots, réglé plusieurs élémens constitutifs, le jury ne doit en vérifier que les élémens matériels indiqués par la loi, soit comme constitutifs du délit, soit comme faisant la matière d'élémens légaux déterminés par elle, et la cour doit apprécier si aux élémens que le jury déclare exister, s'applique le caractère du faux en effets de commerce dans le sens de la loi.

L'imputabilité (la moralité) du fait (n. 61) doit toujours être décidé par le jury. La question de pur droit, c'est à dire celle de savoir si une peine est à infliger, et quelle peine appartient exlusivement à la coure d'assises, qui doit la décider d'après la réponse de jury sur la question de fait (art. 362). Il resulte de ce qu'il a été dit que les questions civiles préjudicielles ne sont point de la compétence de jury. Il faut dire la même chose de toutes les autres questions ayant pour objet des causes d'aggravation et d'atténuation de la peine, lorsqu'elles ne se confondent point avec la question de culpabilité; telles sont celles de la recidive, de la grâce et de l'amnistie.—Βλ. Carnot instr. crim. Τόμ. 2. σελ. 374.

B.

Χαρακτὴρ τῆς ἀμνηστείας. Νόμος περὶ ἀμνηστείας.

2. Εἰς τὴν Γαλλίαν συζητεῖται, ἂν ἡ ἐνέργεια τοῦ δικαιώματος τῆς ἀμνηστείας ἀνήκῃ εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ἢ εἰς τὸν Βασιλέα. Foucart, droit adm. T. 1. ἀρ. 82.—Dupin. encycl du droit ἀρθ. amnistie §. 3 — Legr. T. 2 κεφ. 19.—Mangin ἀρ. 444. Rauter ἀρ. 866)—Εἰς ἡμᾶς τὸ ἄρθρον 32τοῦ συντάγματος εἶναι ἀρκετὰ σαφές,

3. Ἡ ἀμνηστεία πρέπει νὰ ἔχῃ γενικὸν χαρακτῆρα, μολονότι ὁ Βασιλεὺς δύναται νὰ ἐξαιρέσῃ τινὰς τῶν ἐνόχων. Mangin ἀρ. 445. Legr. T. 2. κεφ. 18.

4. Εἶναι ἀμετάκλητος. Mangin ἀρ. 448.

Γ.

Ἔκτασις καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς.

4. L'amnistie, qui couvre le fait principal, couvre aussi le fait accessoir.

Mangin n. 452. — Dupin encycl. §. 3. n. 24.

5. L'amnistie accordée aux auteurs d'un crime ou d'un délit s'étend aux complices à moins que la complicité resulte des faits qui, pris isolément et abstraction faite du délit amnistié, constituent par eux mêmes des délits ou des crimes.

Chauv. T. 2 σελ. 117. — Mang. 7. 2. n. 451. — Dupin encycl. §.3 n. 24.

6. Ἡ ἀμνηστεία δὲν βλάπτει δικαιώματα τρίτων. Βλ. ἐν τούτοις Mangin n° 440.

Dupin αὐτ. Leg. σελ. 761.

7. Εἰς τὰ δικαστήρια ἀνήκει νὰ ἀποφασίσωσιν, ἂν ἡ ἀμνηστεία ἐφαρμόζηται ἢ ὄχι εἰς τὰ ἐπικαλούμενα αὐτὴν ἄτομα.

Mangin n° 449 — Legr. T. 2. σελ. 763 — (cass. 14. Ἰουν. 1816). Βλ. ἀνωτ. §. 1.

8. Οἱ κατάδικοι, ὑπὲρ ὧν ἐγένετο ἀμνηστεία, δύνανται νὰ μαρτυρήσωσιν ἐνώπιον δικαστηρίου;

Dupin αὐτ.

9. Ἡ ἀμνηστεία, ἥτις χορηγεῖται εἰς ἀνθρώπους, ἡ κατὰ τῶν ὁποίων ποινὴ ἐπιφέρει τὸν πολιτικὸν θάνατον, καθιστᾷ ἰσχυρὸν τὸν γάμον, τὸν ὁποῖον ἡ ποινὴ διέλυσε;

D. σελ. 40. 2. 243—Merlin Rep. v° mariage sect. 3. n° 1.

10. Τὸ ζήτημα περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ καταδιωκομένου ἀδικήματος καὶ τοῦ ὑπὲρ οὗ ἐγένετο ἡ ἀμνηστεία, *δύναται καὶ πρέπει* νὰ δικάζηται πρὸ τῆς συζητήσεως, ἐξεταζομένων τῶν ἐγγράφων καὶ τοῦ ἐγκλητηρίου ἐγγράφου.

D. a. 1. 417.

ἍΜΥΝΑ.

Σύνοψις τῶν περιεχομένων κατ' ἀλφάβητον.

1. Τίνες ἀποφασίζουσιν, ἂν ὑπάρχῃ περίπτωσις νὰ τεθῇ ζήτημα περὶ ἀμύνης; Κατὰ τὸ 428 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ. ἐὰν ἡ ὑπεράσπισις κάμῃ παρατήρησίν τινα κατὰ τῆς θέσεως τῶν ζητημάτων, ἀποφασίζει περὶ τούτου τὸ Δικαστήριον τῶν Συνέδρων· ἑπομένως προτείναντος τοῦ κατηγορουμένου νὰ τεθῇ ἰδιαίτερον *ζήτημα περὶ ἀμύνης*, ἁρμόδιον νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς προτάσεως ταύτης ἦτο τὸ Δικαστήριον τῶν Συνέδρων, καὶ ὄχι μόνος ὁ Πρόεδρος αὐτῶν.—Κατὰ τὸ ἐδ. 17 τοῦ 458 ἄρθρου τῆς Ποιν. Δικ., ἐκτὸς τῶν παρὰ τοῦ νόμου ἀναφερομένων λόγων ἀναιρέσεως, ὑπάρχει προσέτι λόγος πρὸς ἀναίρεσιν, ἐὰν ἔγινε παράβασις τύπου τινὸς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατεταγμένου· τὸ δὲ 430 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ., διαλαμβάνον περὶ τῆς θέσεως ἰδιαιτέρων ζητημάτων, ὁσάκις ὁ ἐγκαλούμενος ἀνέφερε περὶ ἑαυτοῦ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἐπιῤῥοὴν εἰς τὸν καταλογισμὸν ἢ εἰς τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς, δὲν φέρει τὴν ποινὴν τῆς ἀκυρότητος, ὁσάκις λαμβάνει χώραν ἄρνησις ἢ παράλειψις τῆς ἐκτελέσεως τῆς διατάξεως ταύτης, ἥτις ἀφέθη εἰς τὴν κρίσιν τῶν Συνέδρων· ἀρκεῖ

μόνον τὸ δικαστήριον νὰ ἀπεφάσισε περὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ κατηγορουμένου, καὶ διὰ τῶν αἰτιολογιῶν τῆς ἀρνήσεώς του νὰ μὴ παρεβίασε καμμίαν διάταξιν τοῦ νόμου, φέρουσαν ἀκυρότητα· ἀποῤῥίψαν λοιπὸν τὸ Δικ. τῶν Συνέδρων αἴτησιν *περὶ θέσεως ζητήματος περὶ ἀμύνης*, διότι ἐκ τῆς συζητήσεως δὲν ἐπρόκυψεν, ὅτι ὁ κατηγορούμενος εὑρέθη εἰς κατάστασιν ἀμύνης, ἐνήργησεν ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας του.

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου 53 τῆς 9 Ἰουλίου 1842 (σελ. 119 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1842.).

2. Ποῖα περιστατικὰ πρέπει νὰ λύωνται εἰς τὸ περὶ ἀμύνης ζήτημα, ὥστε νὰ μένῃ ἀκαταλόγιστος, καὶ πότε καταλογίζεται; Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 56 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου φέρει ὅτι ἐπειδὴ οἱ ἔνορκοι διὰ τοῦ 6'. ζητήματος ἀπήντησαν μὲν, ὅτι ὁ καταδικασθεὶς Δ. ἐξετέλεσε τὴν ἀναίρεσιν ἀναγκασθεὶς νὰ ὑπερασπισθῇ διὰ τῆς βίας τὸν ἑαυτόν του κατὰ τῆς παρανόμου ἐναντίον τοῦ προσώπου του ἐπιθέσεως τοῦ Σ. ἡνωμένης μὲ κίνδυνον ζωῆς ἢ ὑγείας, ἐπίθεσιν, τὴν ὁποίαν ἀνωτέρα βοήθεια δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποτρέψῃ· ἀλλὰ διὰ τῆς ἀπαντήσεως ταύτης δὲν ἀπέκλεισαν καὶ τὴν ἰδέαν ἐλαφροτέρας ἐπιθέσεως μὴ δικαιολογούσης τὴν κατὰ νόμους ἄμυναν, ὁποία εἶναι ἡ μὴ συνοδευομένη μὲ κίνδυνον ζωῆς ἢ ὑγείας, καὶ τὴν ὁποίαν ἀνωτέρα βοήθεια ἠδύνατο νὰ ἀποτρέψῃ· ἑπομένως ἡ ἀπάντησις αὐτῶν εἰς τὸ τρίτον ζήτημα, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀνθρωποκτονίας ὑπῆρχον εἰς τὸν καταδικασθέντα καιρὸς καὶ εὐκολία πρὸς χρῆσιν μικροτέρων καὶ μὴ ἀγνώστων εἰς αὐτὸν μέσων, διὰ τῶν ὁποίων ἠδύνατο ν' ἀποφύγῃ ἀκινδύνως τὴν κατὰ τοῦ προσώπου του ἐπίθεσιν, δὲν ἀποτελεῖ ἀναγκαίως τοιαύτην ἀντίφασιν διδουσαν χώραν εἰς ἀναίρεσιν.

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου τῆς 10 Νοεμβρ. 1841 (σελ. 338 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

3. Ἡ ἀφορῶσα τὴν ἄμυναν ἐτυμηγορία δὲν πρέπει νὰ ἀντιφάσκῃ πρὸς ἑαυτήν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 437 καὶ ἐπ. τῆς Ποιν. Δικ. ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων πρέπει νὰ ἦναι σαφὴς καὶ τελεία, τουτέστι νὰ ἀποφασίζῃ περί τε τῆς κυρίας πράξεως καὶ περὶ ὅλων τῶν ἐπιβαρυντικῶν καὶ ἐλαφρυντικῶν περιστάσεων αὐτῆς, καὶ νὰ μὴν ἀντιφάσκῃ αὐτὴ εἰς ἑαυτήν, βεβαιόνουσα δι' ἑνὸς κεφαλαίου ὅ,τι ἀρνεῖται δι' ἄλλου· ὁσάκις δὲ ἦναι ἀσαφής, ἐλλειπής, ἄτακτος ἢ ἀντιφατική, τὸ Δικ. τῶν Συνέδρων ὀφείλει νὰ ἀναπέμψῃ τοὺς Ἐνόρκους εἰς τὸ δωμάτιον

8. Οἱ κατάδικοι, ὑπὲρ ὧν ἐγένετο ἀμνηστεία, δύνανται νὰ μαρτυρήσωσιν ἐνώπιον δικαστηρίου;

D'upin αὐτ.

9. Ἡ ἀμνηστεία, ἥτις χορηγεῖται εἰς ἀνθρώπους, ἡ κατὰ τῶν ὁποίων ποινὴ ἐπιφέρει τὸν πολιτικὸν θάνατον, καθιστᾷ ἰσχυρὸν τὸν γάμον, τὸν ὁποῖον ἡ ποινὴ διέλυσε;

D. σελ. 40. 2. 243—Merlin Rep. v° mariage sect. 3. n° 1.

10. Τὸ ζήτημα περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ καταδιωκομένου ἀδικήματος καὶ τοῦ ὑπὲρ οὗ ἐγένετο ἡ ἀμνηστεία, δύναται καὶ πρέπει νὰ δικάζηται πρὸ τῆς συζητήσεως, ἐξεταζομένων τῶν ἐγγράφων καὶ τοῦ ἐγκλητηρίου ἐγγράφου.

D. a. 1. 417.

ἌΜΥΝΑ.

Σύνοψις τῶν περιεχομένων κατ' ἀλφάβητον.

Ἄμυνα 1. καὶ ἐπ.	Κλοπή. 14.
Ἀνθρωποκτονία. 5. 6. 7. 8. 9. καὶ ἐπ.	Μοιχεία. 11. 12.
Βιασμός. 13.	Νύξ. 8.
Δύναμις. 6.	Σύνεδροι. 1.
Ἐξύβρισις. 10. 12.	Φόνος. Βλ. ἀνθρωποκτονία.
Ἑτυμηγορία. 3.	
Ζήτημα. 1.	

1. Τίνες ἀποφασίζουσιν, ἂν ὑπάρχῃ περίπτωσις νὰ τεθῇ ζήτημα περὶ ἀμύνης; Κατὰ τὸ 428 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ. ἐὰν ἡ ὑπεράσπισις κάμῃ παρατήρησίν τινα κατὰ τῆς θέσεως τῶν ζητημάτων, ἀποφασίζει περὶ τούτου τὸ Δικαστήριον τῶν Συνέδρων· ἑπομένως προτείναντος τοῦ κατηγορουμένου νὰ τεθῇ διαίτερον *ζήτημα περὶ ἀμύνης*, ἁρμόδιον νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς προτάσεως ταύτης ἦτο τὸ Δικαστήριον τῶν Συνέδρων, καὶ ὄχι μόνος ὁ Πρόεδρος αὐτῶν.—Κατὰ τὸ ἐδ. 17 τοῦ 458 ἄρθρου τῆς Ποιν. Δικ., ἐκτὸς τῶν παρὰ τοῦ νόμου ἀναφερομένων λόγων ἀναιρέσεως, ὑπάρχει προσέτι λόγος πρὸς ἀναίρεσιν, ἐὰν ἔγινε παράβασις τύπου τινὸς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατεταγμένου· τὸ δὲ 430 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ., διαλαμβάνον περὶ τῆς θέσεως ἰδιαιτέρων ζητημάτων, ὁσάκις ὁ ἐγκαλούμενος ἀνέφερε περὶ ἑαυτοῦ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἐπιῤῥοὴν εἰς τὸν καταλογισμὸν ἢ εἰς τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς, δὲν φέρει τὴν ποινὴν τῆς ἀκυρότητος, ὁσάκις λαμβάνει χώραν ἄρνησις ἢ παράλειψις τῆς ἐκτελέσεως τῆς διατάξεως ταύτης, ἥτις ἀφέθη εἰς τὴν κρίσιν τῶν Συνέδρων· ἀρκεῖ

μόνον τὸ δικαστήριον νὰ ἀπεφάσισε περὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ κατηγορουμένου, καὶ διὰ τῶν αἰτιολογιῶν τῆς ἀρνήσεώς του νὰ μὴ παρεβίασε καμμίαν διάταξιν τοῦ νόμου, φέρουσαν ἀκυρότητα· ἀποῤῥίψαν λοιπὸν τὸ Δικ. τῶν Συνέδρων αἴτησιν *περὶ θέσεως ζητήματος περὶ ἀμύνης*, διότι ἐκ τῆς συζητήσεως δὲν ἐπρόκυψεν, ὅτι ὁ κατηγορούμενος εὑρέθη εἰς κατάστασιν ἀμύνης, ἐνήργησεν ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας του.

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου 53 τῆς 9 Ἰουλίου 1842 (σελ. 119 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1842.)

2. Ποῖα περιστατικὰ πρέπει νὰ λύωνται εἰς τὸ περὶ ἀμύνης ζήτημα, ὥστε νὰ μένῃ ἀκαταλόγιστος, καὶ πότε καταλογίζεται; Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 56 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου φέρει α ἐπειδὴ οἱ ἔνορκοι διὰ τοῦ β'. ζητήματος ἀπήντησαν μέν, ὅτι ὁ καταδικασθεὶς Δ. ἐξετέλεσε τὴν ἀναίρεσιν ἀναγκασθεὶς νὰ ὑπερασπισθῇ διὰ τῆς βίας τὸν ἑαυτόν του κατὰ τῆς παρανόμου ἐναντίον τοῦ προσώπου του ἐπιθέσεως τοῦ Σ. ἡνωμένης μὲ κίνδυνον ζωῆς ἢ ὑγείας, ἐπίθεσιν, τὴν ὁποίαν ἀνωτέρα βοήθεια δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποτρέψῃ· ἀλλὰ διὰ τῆς ἀπαντήσεως ταύτης δὲν ἀπέκλεισαν καὶ τὴν ἰδέαν ἐλαφροτέρας ἐπιθέσεως μὴ δικαιολογούσης τὴν κατὰ νόμους ἄμυναν, ὁποία εἶναι ἡ μὴ συνοδευομένη μὲ κίνδυνον ζωῆς ἢ ὑγείας, καὶ τὴν ὁποίαν ἀνωτέρα βοήθεια ἠδύνατο νὰ ἀποτρέψῃ· ἑπομένως ἡ ἀπάντησις αὐτῶν εἰς τὸ τρίτον ζήτημα, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀνθρωποκτονίας ὑπῆρχον εἰς τὸν καταδικασθέντα καιρὸς καὶ εὐκολία πρὸς χρῆσιν μικροτέρων καὶ μὴ ἀγνώστων εἰς αὐτὸν μέσων, διὰ τῶν ὁποίων ἠδύνατο ν' ἀποφύγῃ ἀκινδύνως τὴν κατὰ τοῦ προσώπου του ἐπίθεσιν, δὲν ἀποτελεῖ ἀναγκαίως τοιαύτην ἀντίφασιν διδουσαν χώραν εἰς ἀναίρεσιν.

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου τῆς 10 Νοεμβρ. 1841 (σελ. 338 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

3. Ἡ ἀφορῶσα τὴν ἄμυναν ἐτυμηγορία δὲν πρέπει νὰ ἀντιφάσκῃ πρὸς ἑαυτήν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 437 καὶ ἑπ. τῆς Ποιν. Δικ. ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων πρέπει νὰ ἦναι σαφὴς καὶ τελεία, τουτέστι νὰ ἀποφασίζῃ περί τε τῆς κυρίας πράξεως καὶ περὶ ὅλων τῶν ἐπιβαρυντικῶν καὶ ἐλαφρυντικῶν περιστάσεων αὐτῆς, καὶ νὰ μὴν ἀντιφάσκῃ αὐτὴ εἰς ἑαυτήν, βεβαιόνουσα δι' ἑνὸς κεφαλαίου ὅ,τι ἀρνεῖται δι' ἄλλου· ὁσάκις δὲ ἦναι ἀσαφής, ἐλλειπής, ἄτακτος ἢ ἀντιφατική, τὸ Δικ. τῶν Συνέδρων ὀφείλει νὰ ἀναπέμψῃ τοὺς Ἐνόρκους εἰς τὸ δωμάτιον

8. Οἱ κατάδικοι, ὑπὲρ ὧν ἐγένετο ἀμνηστεία, δύνανται νὰ μαρτυρήσωσιν ἐνώπιον δικαστηρίου;

Dupin αὐτ.

9. Ἡ ἀμνηστεία, ἥτις χορηγεῖται εἰς ἀνθρώπους, ἡ κατὰ τῶν ὁποίων ποινὴ ἐπιφέρει τὸν πολιτικὸν θάνατον, καθιστᾷ ἰσχυρὸν τὸν γάμον, τὸν ὁποῖον ἡ ποινὴ διέλυσε;

D. σελ. 40. 2. 243—Merlin Rep. v° mariage sect. 3. n° 1.

10. Τὸ ζήτημα περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ καταδιωκομένου ἀδικήματος καὶ τοῦ ὑπὲρ οὗ ἐγένετο ἡ ἀμνηστεία, *δύναται καὶ πρέπει* νὰ δικάζηται πρὸ τῆς συζητήσεως, ἐξεταζομένων τῶν ἐγγράφων καὶ τοῦ ἐγκλητηρίου ἐγγράφου.

D. a. 1. 417.

ἎΜΥΝΑ.

Σύνοψις τῶν περιεχομένων κατ' ἀλφάβητον.

1. Τίνες ἀποφασίζουσιν, ἂν ὑπάρχῃ περίπτωσις νὰ τεθῇ ζήτημα περὶ ἀμύνης; Κατὰ τὸ 428 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ. ἐὰν ἡ ὑπεράσπισις κάμῃ παρατήρησίν τινα κατὰ τῆς θέσεως τῶν ζητημάτων, ἀποφασίζει περὶ τούτου τὸ Δικαστήριον τῶν Συνέδρων· ἑπομένως προτείναντος τοῦ κατηγορουμένου νὰ τεθῇ διαίτερον *ζήτημα περὶ ἀμύνης*, ἁρμόδιον νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς προτάσεως ταύτης ἦτο τὸ Δικαστήριον τῶν Συνέδρων, καὶ ὄχι μόνος ὁ Πρόεδρος αὐτῶν.—Κατὰ τὸ ἐδ. 17 τοῦ 458 ἄρθρου τῆς Ποιν. Δικ., ἐκτὸς τῶν παρὰ τοῦ νόμου ἀναφερομένων λόγων ἀναιρέσεως, ὑπάρχει προσέτι λόγος πρὸς ἀναίρεσιν, ἐὰν ἔγινε παράβασις τύπου τινὸς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατεταγμένου· τὸ δὲ 430 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ., διαλαμβάνον περὶ τῆς θέσεως ἰδιαιτέρων ζητημάτων, ὁσάκις ὁ ἐγκαλούμενος ἀνέφερε περὶ ἑαυτοῦ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἐπιῤῥοὴν εἰς τὸν καταλογισμὸν ἢ εἰς τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς, δὲν φέρει τὴν ποινὴν τῆς ἀκυρότητος, ὁσάκις λαμβάνει χώραν ἄρνησις ἢ παράλειψις τῆς ἐκτελέσεως τῆς διατάξεως ταύτης, ἥτις ἀφέθη εἰς τὴν κρίσιν τῶν Συνέδρων· ἀρκεῖ

μόνον τὸ δικαστήριον νὰ ἀπεφάσισε περὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ κατηγορουμένου, καὶ διὰ τῶν αἰτιολογιῶν τῆς ἀρνήσεώς του νὰ μὴ παρεβίασε καμμίαν διάταξιν τοῦ νόμου, φέρουσαν ἀκυρότητα· ἀποῤῥίψαν λοιπὸν τὸ Δικ. τῶν Συνέδρων αἴτησιν *περὶ θέσεως ζητήματος περὶ ἀμύνης*, διότι ἐκ τῆς συζητήσεως δὲν ἐπρόκυψεν, ὅτι ὁ κατηγορούμενος εὑρέθη εἰς κατάστασιν ἀμύνης, ἐνήργησεν ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας του.

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου 53 τῆς 9 Ἰουλίου 1842 (σελ. 119 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1842.).

2. Ποῖα περιστατικὰ πρέπει νὰ λύωνται εἰς τὸ περὶ ἀμύνης ζήτημα, ὥστε νὰ μένῃ ἀκαταλόγιστος, καὶ πότε καταλογίζεται;
Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 56 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου φέρει α ἐπειδὴ οἱ ἔνορκοι διὰ τοῦ 6'. ζητήματος ἀπήντησαν μὲν, ὅτι ὁ καταδικασθεὶς Δ. ἐξετέλεσε τὴν ἀναίρεσιν ἀναγκασθεὶς νὰ ὑπερασπισθῇ διὰ τῆς βίας τὸν ἑαυτόν του κατὰ τῆς παρανόμου ἐναντίον τοῦ προσώπου του ἐπιθέσεως τοῦ Σ. ἡνωμένης μὲ κίνδυνον ζωῆς ἢ ὑγείας, ἐπίθεσιν, τὴν ὁποίαν ἀνωτέρα βοήθεια δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποτρέψῃ· ἀλλὰ διὰ τῆς ἀπαντήσεως ταύτης δὲν ἀπέκλεισαν καὶ τὴν ἰδέαν ἐλαφροτέρας ἐπιθέσεως μὴ δικαιολογούσης τὴν κατὰ νόμους ἄμυναν, ὁποία εἶναι ἡ μὴ συνοδευομένη μὲ κίνδυνον ζωῆς ἡ ὑγείας, καὶ τὴν ὁποίαν ἀνωτέρα βοήθεια ἠδύνατο νὰ ἀποτρέψῃ· ἑπομένως ἡ ἀπάντησις αὐτῶν εἰς τὸ τρίτον ζήτημα, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀνθρωποκτονίας ὑπῆρχον εἰς τὸν καταδικασθέντα καιρὸς καὶ εὐκολία πρὸς χρῆσιν μικροτέρων καὶ μὴ ἀγνώστων εἰς αὐτὸν μέσων, διὰ τῶν ὁποίων ἠδύνατο ν' ἀποφύγῃ ἀκινδύνως τὴν κατὰ τοῦ προσώπου του ἐπίθεσιν, δὲν ἀποτελεῖ ἀναγκαίως τοιαύτην ἀντίφασιν διδουσαν χώραν εἰς ἀναίρεσιν.

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου τῆς 10 Νοεμβρ. 1841 (σελ. 338 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

3. Ἡ ἀφορῶσα τὴν ἄμυναν ἐτυμηγορία δὲν πρέπει νὰ ἀντιφάσκῃ πρὸς ἑαυτήν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 437 καὶ ἐπ. τῆς Ποιν. Δικ. ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων πρέπει νὰ ἦναι σαφὴς καὶ τελεία, τουτέστι νὰ ἀποφασίζῃ περί τε τῆς κυρίας πράξεως καὶ περὶ ὅλων τῶν ἐπιβαρυντικῶν καὶ ἐλαφρυντικῶν περιστάσεων αὐτῆς, καὶ νὰ μὴν ἀντιφάσκῃ αὐτὴ εἰς ἑαυτήν, βεβαιόνουσα δι' ἑνὸς κεφαλαίου ὅ,τι ἀρνεῖται δι' ἄλλου· ὁσάκις δὲ ἦναι ἀσαφής, ἐλλειπής, ἄτακτος ἢ ἀντιφατική, τὸ Δικ. τῶν Συνέδρων ὀφείλει νὰ ἀναπέμψῃ τοὺς Ἐνόρκους εἰς τὸ δωμάτιον

τῶν διασκέψεων, διὰ νὰ διορθώσουν αὐτήν, διότι ἄλλως ἤθελεν ἐκδώσει ἀπόφασιν πλημμελῆ, ἀναγκαζόμενον νὰ ἀναπληρώσῃ τὰς ἐλλείψεις τῆς ἐτυμηγορίας διὰ τῆς ἑρμηνείας τοῦ ἀσαφοῦς μέρους αὐτῆς ἢ διὰ προσθήκης ἢ ἀφαιρέσεως πραγματικῶν περιστατικῶν, καὶ οὕτω νὰ ὑπερβῇ τὰ ὅρια τῆς δικαιοδοσίας του. Βεβαιοῦται λοιπὸν δι' ἑνὸς κεφαλαίου τῆς ἐτυμηγορίας, ὅτι ὁ κατηγορούμενος εἶχε καιρὸν καὶ εὐκολίαν ἀμυνόμενος νὰ κάμῃ χρῆσιν μικροτέρων καὶ μὴ ἀγνώστων εἰς αὐτὸν μέσων, ὥστε νὰ ὑπεκφύγῃ τὴν ἐπίθεσιν καὶ νὰ ματαιώσῃ τὸν σκοπὸν τοῦ προσβάλλοντος, ἕτερον δὲ κεφάλαιον βεβαιόνει, ὅτι ὁ κατηγορούμενος ὑπερέβη τῆς συγχωρημένης ἀμύνης τὸ μέτρον ἀπὸ τὸν αἰφνίδιον καὶ ὑπερβολικὸν φόβον ἢ ἀπὸ τὴν ταραχὴν τοῦ νοός; ὑπάρχει ἀντίφασις, τὴν ὁποίαν οἱ ἔνορκοι πρέπει νὰ λύσωσι.

'Απόφ. Ποιν. 37 τῆς 7 Αὐγ. 1841 τοῦ 'Αρείου Πάγου. (σελ. 247 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

4. 'Αφοῦ ἐξέθεσα τὰ ζητήματα, ὅσα περιστρεφόμενα εἰς τὴν ἄμυναν ἐλύθησαν παρὰ τοῦ 'Αρ. Πάγου, ἐπικαλοῦμαι τὴν συγγνώμην τοῦ ἀναγνώστου διὰ τὴν καταχώρισιν τῶν ἑξῆς ζητημάτων, τὰ ὁποῖα ἠρανίσθην ἀπὸ τὸ ἀξιόλογον περὶ Ποινικοῦ Δικαίου σύγγραμμα τοῦ Chauveau· ἡ καταχώρισις αὕτη σκοπὸν ἔχει τὴν πρόχειρον ἀνεύρεσιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ζητημάτων, τὰ ὁποῖα μοὶ φαίνονται σπουδαιότατα.

5. L'homicide commis en repoussant l'attaque pendant la nuit, est justiciable· Chauveau VI. 89.

6. Quid si l'attaque est faite par des agensde la force publique. αὐτ. VI. 96.

7. La défense des biens justifie-t-elle l'homicide? αὐτ. VI. 69, 70, 71.

8. L'homicide commis, en repoussant l'effraction pendant la nuit, est justciable· αὐτ. VI. 89. Στοιχεῖα δὲ τῆς ἐξαιρέσεως ταύτης εἶναι τὰ ἑξῆς. L'homicide doit avoir été commis pour la défense de soi-même ou d'autrui· VI. 69.—La défense doit être nécessaire· VI. 76.—si le péril cesse, l'homicide n'est plus légitime· VI. 78·—Il n'est plus légitime quand la personne attaquée excède les bornes de la défense· VI. 79.

L'homicide commis en repoussant l'escalade pendant la nuit est justifié par la legitime défense· αὐτ. VI. 89.

10. L'outrage fait à l'honneur suffit il pour placer la personne outragée en état de legitime défense? αὐτ. VI. 72.

11. Le complice (d'adultère), surpris en flagram délit, est il excusable s'il tue le mari en se défendant? αὐτ. VI. 87.

12. L'époux qui a commis un homicide sur son épouse, peut invoquer le droit de légitime défense· αὐτ. VI. 101.

13. Viol. cas de legitime défense αὐτ. VI. 73·—un outrage violent à la pudeur ne constitue qu'un simble excuse. αὐτ. VI. 75.

14. Vol. L'agression des voleurs pendant la nuit est une cause de justification de l'homicide. αὐτ. VI. 72.—Les blessures ou l'homicide commis en repoussant un vol, commis avec violence est justifiable· αὐτ. VI. 91.—Des habitans d'une maison qui ont tiré sur des voleurs quand ceux-ci n'avaient encore commencé aucun des actes préparations du crime, sont responsables de l'homicide. αὐτ. VI. 96.

ΑΝΑΒΟΛΗ. Βλ. ἐκτέλεσις· δίκη· χάρις·

ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ. Βλ. μήνυσις κατηγορούμενοι· ἔκθεσις.

ΑΝΑΔΟΧΟΣ.

Ἡ θέσις τοῦ ἀναδεκτοῦ ὡς πρὸς τὸν ἀνάδοχον εἶναι, κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς νόμους καὶ κατὰ τὴν ἐπιττόπιον συνήθη πεῖραν, τοιαύτης φύσεως ἐν γένει, ὥστε συνιστᾷ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἰδιαιτέραν σχέσιν μεταξὺ τῶν δύο τούτων προσώπων· ὅθεν ὁ δικαστὴς εἰς ὑποθέσεις τοῦ ἀναξαμιαίου ὑπόκειται εἰς ἐξαίρεσιν. Βλ. ἐξαίρεσις.

Ἀπόφ. 101 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (σελ. 352 τῆς Νομικῆς.)

ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΣ.

Σύνοψις τῶν περιεχομένων κατ' ἀλφάβητον.

Α. Διαδικασία.
Γ. Ἁρμοδιότης.
Δ. Ἀποφάσεις.
Δ. Ἐκτέλεσις αὐτῶν.
ΣΤ. Προσωπικὴ Κράτησις.

Α.

Ἐν γένει.

1. Οἱ νόμοι εἶναι ἐκτελεστέοι δυνάμει τῆς δημοσιεύσεώς των. Δὲν διαττάτουν εἰμὴ διὰ τὸ μέλλον καὶ ἀναδρομικὴν δύναμιν δὲ ἔχουν. Leges et constitutiones certum est dare formam negotiis non ad pacta praeterita revocari. νόμ. 7 cod. de legibus. 1.14

2. Ὁ νομοθέτης ὅμως ἔχει τὸ δικαίωμα, εἴς τινας περιπτώσεις, νὰ ἀκυρώσῃ τὸν κανόνα αὐτὸν διὰ ῥητῶν διατάξεων, χωρὶς νὰ προσβάλῃ προγενεστέρας πράξεις, nisi nominatim et de praterito tempore, et adhuc pendentibus negotiis cautum *sit*.

3. Πότε δὲ ὁ νόμος ἔχει ὀπισθενεργὸν δύναμιν; Ὅταν ἀνατρέχῃ εἰς τὸ παρελθὸν καὶ παραβλάπτῃ κεκτημένα δικαιώματα: on entend par droits acqis non pas une expectative, mais des droits qui sont entrés dans nôtre domaine. Merlin R. v° effet retr. sect. 3 §. 1—Dalloz v° loi sect. 3—

4. Ὅθεν οἱ ἀφορῶντες τὴν ἱκανότητα καὶ ἐνηλικιότητα τῶν προσώπων νόμοι δὲν προσβάλλουσι κεκτημένα δικαιώματα. Merlin αὐτ. sect 3. §. 2. art. 5. 6.—Dalloz αὐτ.—Chabot quest. Trans, .status pers. et réèls.

5. Ὡς πρὸς τὸν ἀπαγορευθέντα ἐνήλικα παρατηρητέον, ὅτι μόνον δυνάμει ἀποφάσεως δύνανται νὰ ἀνατραπῶσι τὰ ἀποτελέσματα τῆς πρώτης. Merlin αὐτ. §. 2. ἄρθρ. 10.—Chabot v° prodigue.

6. Οἱ ἑρμηνευτικοὶ νόμοι ἐφαρμόζονται ἄνευ διακρίσεως εἰς ὅλας τὰς παρ' αὐτῶν κανονιζομένας περιπτώσεις: efficitur tanquam contemporanea ipsi legi. Merlin αὐτ. §. 13.—Dalloz αὐτ.) Αἱ ἀποφάσεις ὅμως, ὅσαι πρὸ τοῦ ἑρμηνευτικοῦ νόμου κατέστησαν τελεσίδικοι, καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ γενόμενοι συμβιβασμοί, δὲν ἀνατρέπονται. cavendum tamem est, ne convellantur res judicatae.

Β.

Διαδικασία.

7. Ὁ νέος νόμος, κανονίζων τὰς μετ' αὐτὸν δικαστικὰς πράξεις, δὲν ἀνατρέπει τὰ ἀποτελέσματα τῶν πρὸ αὐτοῦ γενομε-

ω· haec enim lex sonaret in posterum, sed operaretur in præteritum. Bacon aph. 50—Blondeau dissert.—S. 9. 2. 286.

8. Πρέπει ὅμως νὰ διακρίνωμεν δύο εἴδη διαδικαστικῶν διατυπώσεων· τινὲς ἀφορῶσι τὴν διαδικασίαν μόνον, σχέσιν ἔχουσαι μὲ τὴν δικαγωγίαν (ordinaria litis), καὶ ἄλλαι ἀνάγονται εἰς τὴν οὐσίαν αὐτὴν τῆς δίκης, καὶ τῶν ὁποίων ἡ παράλειψις ματαιόνει τὴν ἀγωγήν, (decisoria litis.) π. χ. πρόκειται περὶ τῆς διὰ μαρτύρων ἀποδείξεως; τὸ περὶ τῆς παραδοχῆς αὐτῶν ζήτημα κανονίζεται κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον, ἐν ᾧ ἡ ἀνάκρισις καὶ εἰσήγησις ἐνεργεῖται κατὰ τὸ νεώτερον. Βλ. Ἀπόφ. τῆς 5 fruct· an 9 καὶ Merlin αὐτ. sect 3 §. 7—Βλ. κατωτ. §. 10.

9. Ποῖοι νόμοι λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, διὰ νὰ ἀποφασισθῇ, ἂν ὑπάρχῃ ἀνατροπή; ὄχι οἱ ἐφ' ὧν ἤρξατο, ἀλλ' ἐκεῖνοι, ἐφ' ὧν ζητεῖται· cass. 12. Ἰουλ. 1810. Βλ. καὶ ἐναντίαν γνώμην εἰς τὸ Rioche rétroac. § 24.

10. Οἱ περὶ παραδοχῆς καὶ ἰσχύος τῶν μαρτύρων νόμοι ἀνήκουσι κατὰ τὴν φύσιν των εἰς τὸ οὐσιαστικὸν δίκαιον, καὶ ὄχι εἰς τοὺς διαδικαστικοὺς τύπους· ὥστε δὲν ἔχουσιν ἀναδρομικὴν δύναμιν. Βλ. ἀπόδειξις· καὶ ανωτ. §. 8.

Ἀπόφ. 63 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 297.)

11. Ἡ ἀπὸ 4. Δεκ. ὑπ' ἀρ. 42 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου φέρει « ἐπειδὴ τὸ Δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν ἀπορρίψαν τὴν περὶ παραγραφῆς ἔνστασιν ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ἡ πρὸς παραγραφὴν τῆς κατὰ τὸ 1831 ἐκδοθείσης συναλλαγματικῆς προθεσμία πρέπει νὰ κανονισθῇ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ τότε ἰσχύοντος πολιτικοῦ δικαίου καὶ ὄχι κατὰ τὸ ἄρθρον 189 τοῦ ἐμπ. νόμου, ὅστις ἐμβῆκεν εἰς ἐνέργειαν κατὰ τὸ 1823 ἔτος, ἡρμήνευσε ψευδῶς τὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, ὅτι ὁ νόμος δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἀναδρομικὴν δύναμιν καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς περὶ παραγραφῆς τῶν ἀγωγῶν διατάξεις τοῦ πολιτικοῦ νόμου, καθότι ἡ ἀρχὴ αὕτη τοῦ δικαίου σημαίνει, ὅτι ὁ νεώτερος νόμος δὲν δύναται νὰ καταστρέψῃ τὰ δυνάμει τοῦ ἀρχαιοτέρου ἀποκτηθέντα δικαιώματα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου διὰ τῆς παραγραφῆς, μὴ συμπληρωθείσης εἰσέτι καθ' ἣν ἐποχὴν ἐμβῆκεν εἰς ἐνέργειαν ἐν τῇ Ἑλλάδι ὁ ἐμπ. Γαλλ. κώδηξ, δὲν εἶχεν ἀποκτηθῇ κανὲν δικαίωμα ἀπὸ τοὺς διαδίκους· ἑπομένως μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νεωτέρου τούτου νόμου ἔπρεπεν εἰς τὸ μέλλον νὰ κανονισθῇ κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

Σελ· 363 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ τοῦ 'Αρ. Πάγου, ὅσαι κατὰ τὸ 184 ἐξεδόθησαν.

12. Ἡ ἀπὸ 9 σεπτ. 1835 ὑπ' ἀρ. 12 ἀπόφασις φέρει α Ἐπε δὴ ἡ ὑπ' ἀρ. 399 ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδικείου Σπάρτης ἐξεδόθ ἰσχυούσης ἔτι τῆς πολ. Διαδικασίας τοῦ 1830 ἔτους, καὶ κατ τὸ 48 ἄρθρον αὐτῆς αἱ ἀποφάσεις τῶν Εἰρηνοδικῶν ἠδύναντο ν ἐκκαλεσθῶσιν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν μετὰ τὴν ἔκδοσιν, οἱ δὲ ἀναιρε σείοντες ἔκαμον τὴν ἔφεσίν των ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας —Ἐπεδὴ τὸ Πρωτ. Σπάρτης δὲν ἠδύνατο νὰ ἐφαρμώσῃ τὰς δια τάξεις τῆς σημερινῆς πολιτικῆς Δικονομίας ὡς πρὸς τὴν εἰρημένη ἔφεσιν, διότι ἡ ἔφεσις αὕτη ἔγεινεν ἐπὶ τῆς προλαβούσης πολ διαδικσίας· ἀλλὰ καὶ ἂν ἦσαν ἐφαρμοστέαι αἱ διατάξεις τῆς ση μερινῆς δικονομίας, τὸ Πρωτ· ἐφήρμοσε κακῶς τὸ 515 ἄρθρον αὐ τῆς, διότι ἡ προσδιωρισμένη παρ' αὐτοῦ τριακονθήμερος προθε σμία ἀφορᾷ τὴν εἰς τὰ δικαστήρια παρουσίασιν τῆς ἐφέσεως κα ὄχι τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἐπ' αὐτῆς δίκης, ἥτις δύναται νὰ διακοπῇ καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ ἐντὸς τριῶν ἐτῶν, πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ἀνατραπῇ, ὅταν ἦναι ἐκκρεμὴς ἐνώπιον Πρωτοδικείου κατὰ τὰ ἄρθρα 479. 480 καὶ 481 τῆς πολ. Δικ εἰς δὲ τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν δὲν παρῆλθον οὐδὲ τέσσαρες ὁλό κληροι μῆνες, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔγεινεν ἡ ἔφεσις μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς δίκης· ἐπομένως τὸ Πρωτ. Σπάρτης, ἀποῤῥίψαν τὴν ῥηθεῖσαν ἔφεσιν, ἔκαμε φανερὰν παράβασιν τῶν τύπων, οἵτινες εἶναι ἐκ τῶν οὐσιωδῶν. Βλ. Ἔφεσις.

Σελ. 115 τοῦ πρώτου τόμου τῆς Νομολ.

Γ.

'Αρμοδιότης.

13. Κατὰ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 27 Αὐγ. 1838 περὶ Μικτῆς Ἐπιτροπῆς νόμου ὅσαι τῶν προσωπικῶν, πραγματικῶν καὶ μι- κτῶν διαφορῶν εἶναι ἐκκρεμεῖς ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστη- ρίων, μεταβιβάζονται εἰς τὴν Μικτὴν Ἐπιτροπὴν, ἐξαιρουμένων τῶν ἀνεκκλήτως δεδικασμένων· *τὸ δὲ περὶ ἁρμοδιότητος* ζήτημα καί τοι *δικασθὲν ἀνεκκλήτως δι' ἀποφάσεως τῶν 'Εφετῶν δὲν δύναται νὰ δώσῃ τὴν ἰσχὺν τοῦ δεδικασμένου* εἰς τὴν κυρίαν ὑπόθεσιν, διότι ἡ περὶ τούτου ἀπόφασις ἀφορᾷ ζήτημα προδικα- στικόν. Βλ. Ἁρμοδιότης.

'Απόφ. Πολ. τοῦ 'Αρείου Πάγου 264 τῆς 20 Μαρτίου 1839.
(Σελ. 90 τοῦ τετάρτου τόμου τῆς Νομολ.)

14. Τὸ ἀπὸ 7 (19) Μαΐου 1839 Διάταγμα δύναται ἀνατρέχον εἰς τὸ παρελθὸν νὰ προσβάλῃ ἀποκτημένα δικαιώματα, καὶ νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὰ δικαστήρια τὰς ἀγωγάς, ὅσαι ἐνεγράφησαν εἰς τὰ πινάκια αὐτῶν; —Τὸ ζήτημα ἐξετέθη πλατύτατα εἰς τὴν λέξιν *ἁρμοδιότης*. Σημείωσε δὲ, ὅτι διὰ μιᾶς ἀποφάσεως ἐλύθη καταφατικῶς καὶ δι' ἄλλης ἀποφατικῶς.

Ἀπόφ. 824 τῆς 22 Ἰουλ. 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

15. Les lois de compétence reçoivent immédiatement leur application; à moins de dispositions contraires, les tribunaux doivent se conformer à la loi nouvelle, même pour les procès commencés. Dalloz v° loi sect. 3, art. 2, § 6, n° 4. — Carré des jur. civ. n° 69. — Merlin Rep. v° comp. § 3.

16. Ὅταν τόπος τὶς ἀποσπᾶται ἐκ τῆς περιφερείας δικαστηρίου τινὸς, λαμβάνει χώραν παραπομπὴ εἰς τὸ Δικαστήριον, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου προσαρτᾶται. Τὸ ἀξίωμα ubi acceptum est semel judicium, ibi et finem accipere debet (νόμ. 30 D. de jud.) δὲν ἐφαρμόζεται ἐνταῦθα, εἰμὴ ὅταν γίνῃ παράτασις δικαιοδοσίας. Dict. Bioche (v° retroactif § 10.) ὅστις προσθέτει « au reste, le cours de la justice ne devant pas être interrompu, il est dans le voeu des lois sur la compétence de proroger la jurisdiction existante, tant que la nouvelle, qui lui est substituée, n'a pas encore reçu d'organisation.

Δ.

Ἀποφάσεις.

17. Ἀπόφασις τελεσίδικος εἶναι ἀμετάκλητος· ἑπομένως ὁ νεώτερος νόμος δὲν δύναται νὰ τὰς προσβάλῃ. Βλ. Bioche αὐτ. §. 25.

18. Ὁ χαρακτὴρ καὶ ἡ φύσις τῆς ἀποφάσεως κανονίζεται ἀπὸ τὸν νόμον, ἰσχύοντος τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη. Εἶναι ἐκδεδομένη κατ' ἀντιμωλίαν ἢ κατ' ἐρήμην; ἐφέσιμος ἢ ἀνέκκλητος; ὁ παλαιὸς νόμος κανονίζει ὅλα ταῦτα τὰ ζητήματα. Merlin αὐτ. ἀρ. 4.— Bioche αὐτ. §. 26.

19. Παραδεχόμενοι δὲ, ὅτι ὁ παλαιὸς νόμος κανονίζει τὸ παραδεκτὸν ἢ μὴ ἑνὸς ἢ ἄλλου ἐνδίκου μέσου, ἀπὸ ποῖον νόμον ἔχομεν νὰ ὁδηγηθῶμεν ὡς πρὸς τὴν προθεσμίαν; ἡ Γ. νομολογία παρεδέχθη, ὅτι ἡ προθεσμία κανονίζεται ἀπὸ τὸν ἰσχύοντα καθ' ἣν ἐποχὴν ἤρξατο νὰ τρέχῃ νόμον. Βλ. Bioche v° appel ἀρ. 96—98. ἐν τούτοις παρατηρήσατε τὰς κρίσεις τοῦ Carré (art 1041) καὶ τοῦ Blondeau, αὐτ.

Ε.

Ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων.

20. Ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως κανονίζεται ἀπὸ τὸν νέον νόμον, κυρίως καθότι ἀποτελεῖ τὴν ἀρχὴν νέας δίκης. Merlin αὐτ. §. 10 — Bioche v° retroactif 32.

21. Ἂν ἀπόφασίς τις ἐξεδόθη ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καθ' ὃν χρόνον ἴσχυεν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἡ πολιτικὴ διαδικασία τοῦ 1830, ἡ δὲ ἐκτέλεσις αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως ζητεῖται ὑπὸ τὸ κράτος τῆς πολιτικῆς δικονομίας, αἱ διατάξεις ταύτης λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν πρὸς κανονισμὸν τῆς ἐκτελέσεως —Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐξετέθη πλατύτερα εἰς τὴν λέξιν ἀλλοδαπός §. 27.

Σελ. 204 τοῦ τετ. τόμου τῆς Νομολ.

ΣΤ.

Προσωπικὴ Κράτησις.

22. Ὁ ὀφειλέτης ὠφελεῖται ἀπὸ τὸν νέον νόμον, 1. ὅταν οὗτος ἀπαγορεύῃ τὴν προσωπικὴν κράτησιν (Bioche αὐτ. 33.) ἂν δὲ ὁ νεώτερος νόμος τὴν ἐπιτρέψῃ καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις, δὲν δύναται ὁ ἐνάγων νὰ προκαλέσῃ, δυνάμει αὐτοῦ, προσωπικὴν κράτησιν· αὐτ.—2. Ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς προσωπικῆς κρατήσεως, ἂν ὁ νεώτερος νόμος τὴν περιορίζῃ· (αὐτ. 34.) — 3. Ὡς πρὸς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ προσωπικὴ κράτησις δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ· ἂν ὁ νέος νόμος περικόψῃ περιπτώσεις τινὰς, καθ' ἃς ὁ ἀρχαιότερος ἐπέτρεπε τὴν προσωπικὴν κράτησιν, ἡ ἀπόφασις, ἥτις τὴν διέταξεν ἰσχύοντος τοῦ παλαιοῦ νόμου, δὲν δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ ἐπὶ τοῦ νέου διὰ τῆς προσ. κρατήσεως· ἡ γνώμη αὕτη ἀμφισβητεῖται εἰς τὴν Γαλλίαν. Bioche αὐτ. 35.

23. Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 370 ἀπόφασις τοῦ Ἀρ. Πάγου φέρει ἐπειδὴ τὸν κανόνα τῆς μὴ ἀναδρομικῆς τῶν νόμων ἐνεργείας δὲν δύναταί τις νὰ ἐπικαλεσθῇ εἰμὴ μόνον, ὅταν δυνάμει νόμου προγενεστέρου ἐνήργησέ τι καὶ ἀπέκτησε δικαιώματα πηγάζοντα ἐκ τῆς πράξεως ταύτης, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ τοῦ ἀφαιρεθῶσι δυνάμει μεταγενεστέρου νόμου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου πρόκειται μὲν περὶ πράξεως γενομένης ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Ῥωμ. δικαίου, ἀλλ' ἐκ τούτου οἱ συμβαλλόμενοι δὲν ἐπέκτησαν δικαιώματα εἰς τὸ νὰ διεξάγωνται αἱ ἐκ τοῦ συμβολαίου τούτου τυχὸν γενησόμεναι δίκαι κατὰ τοὺς τότε ἰσχύοντας νόμους, ὅθεν οὐδὲ ἀπέκτησαν δικαίωμα τοῦ νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐπ' αὐτοῦ ἐκεῖνα μόνον τὰ ἀναγκαστικὰ μέσα, τὰ ὁποῖα καθιέρωσαν προγενέστεροι νόμοι· ἐπομένως

τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐρετῶν θεωρῆσαν, ὅτι τὸ 1000 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τουτέστιν, ὅτι ἐφαρμόζον τὸ δικαστήριον τὸν νόμον τοῦτον ἤθελεν ἀφαιρέσει δικαιώματα ἀποκτημένα πρὸ αὐτοῦ, παρεβίασε τοὺς περὶ ἀναδρομῆς κανόνας τοῦ δικαίου.»

Ὡς λόγον ἀναιρέσεως ἐπρότεινεν ὁ ἀναιρεσείων, ὅτι τὸ κατώτερον δικαστήριον ὤφειλε νὰ ἐπιβάλῃ δυνάμει τοῦ 1000 ἄρθ. τῆς Πολ. Δικ. προσωπικὴν κράτησιν κατὰ τοῦ εἰς ἀποζημίωσιν ἕνεκεν ἐκνικήσεως ὑποχρέου· (Βλ. κώδ. νόμ. 1. 7. 71.)

Ἀπόφ. Ἀρ. Π. τῆς 18 Ἰουνίου 1840 (σελ. 415 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

ΑΝΑΙΡΕΣΙΣ ἴδε Φόνος.

ΑΝΑΙΡΕΣΙΣ.

Πίναξ Ἀλφαβητικός.

Περίληψις ἀναγομένη εἰς τὰς πολιτικὰς ἀποφάσεις.

Περίληψις τῶν ἀφορώντων τὴν ποινικὴν δικαιοσύνην ἀντικειμένων.

§. Α.

Περὶ ἀναιρέσεως ἐν γένει.

1. Κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τῆς Πολ. Δικ. δύο μόνοι βαθμοὶ δικαιοδοσίας ὑπάρχουσι διὰ τὰς πολιτικὰς ἀγωγάς. Ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς τρίτης βαθμίδος δικαστήριον, καθότι ἔχει δικαιοδοσίαν ὅλως εἰδικήν.

2. Η ἀναίρεσις εἶναι ἔκτακτον ἔνδικον μέσον καὶ τὸ ἔσχατον. Διὰ τοῦτο δὲν ζητεῖται 1. κατ' ἐφεσίμου ἀποφάσεως· 2. ἐναντίον ἐρήμην ἀποφάσεως ἐνόσῳ δύναται ὁ διάδικος νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς ἀνακοπῆς. Merlin εἰς τὸ εὑρετήριον, ἐν τῇ λέξει cassation §. 4 ἀρ, 8. ὅρα κατωτ.

3. Κατὰ τὸ 812 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. τότε μόνον συγχωρεῖται τὸ ἔκτακτον τῆς ἀναιρέσεως μέσον, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ πλέον ἄλλο ἔνδικον μέσον, ἡ δὲ μὴ προσήκουσα ἀντιπροσώπευσις τῶν ἀνηλίκων, ἀναφερομένη ῥητῶς ὡς λόγος πρὸς ἐπανάληψιν τῆς δίκης, δὲν δύναται νὰ προταθῇ ἐνώπιον τοῦ Α. Π. πρὶν ἐξαντληθῇ τὸ ειδικώτερον τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας μέσον.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 158 τῆς 29 Ἰανν. 1838 (σελ 30 τοῦ τρίτου Τόμου τῆς Νομολ.)

§. Β.

Περὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἄρθρον Πρῶτον.

4. Περὶ τῆς συνθέσεως καὶ τῆς διαδικασίας τοῦ Ἀρείου Πάγου διαλαμβάνουσι τὰ ἄρθρα 805 καὶ ἑπ. τῆς Πολ. Δικ. εἰς δὲ τὴν Γαλλίαν κανονίζονται δι' εἰδικῶν νόμων μὴ περιεχομένων εἰς τὴν Δικονομίαν. Ἐσυστήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 1. Δεκ. 1790 νόμου, καὶ ὠνομάσθη κατὰ πρῶτον tribunal de cassation. ὠνομάσθη δὲ cour de cassation διὰ τοῦ senat.cons. τῆς 28 flor. an 12, ἄρθρ. 136. — Εἰς τὸν νόμον ἐκεῖνον ἐπέφεραν διαφόρους τροπολογίας οἱ νόμοι τῆς 1. vend. καὶ 2. brum. an 4—22· Brum· καὶ 27 vend. an 8. — 16. 17 thermi· an 10-— 28 flor. an 12.— Decr. 16 σεπτ. 1807,— 15 Φεβρ. 1815 — 15 Ἰαν. 1826 — 30 Ἰουλ. 1828.— 1 Ἀπριλ. 1837— ἄρθρ· 762. j. Pr.

Τὰς πηγὰς δὲ ταύτας ὀφείλομεν νὰ συμβουλευώμεθα μετὰ προσοχῆς, καθότι αἱ ἡμέτεραι διατάξεις διαφέρουσιν.

5. Ὁ ἄμεσος σκοπὸς τῆς συστάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι ἡ διατήρησις τοῦ ὁμοιομόρφου τῆς νομολογίας, καὶ ἀφορᾷ τὸ γενικὸν συμφέρον. Διὰ τοῦτο ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν ἀποφαίνεται περὶ τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν· διὰ τοῦτο ἡ παρὰ τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Εἰσαγγελέως ζητουμένη ἀναίρεσις δὲν ἔχει ἐπιῤῥοὴν εἰς τὰ συμφέροντα τῶν διαδίκων, ὅταν οὗτοι σιωπήσωσι.

Ἄρθρον δεύτερον.

Περὶ τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν γένει καὶ ὡς Ἀκυρωτικοῦ.

6. Ἡ δικαιοδοσία τοῦ Ἀρείου Π. εἶναι διπλῆς φύσεως· α΄. κρίνει ὡς Δικαστήριον πρωτοβάθμιον περὶ ἀγωγῶν κακοδικείου· ὡς δευτεροβάθμιον δε, ὅταν περὶ τοιαύτης ἀγωγῆς ἐδίκασαν οἱ Ἐφέται. —β΄. Ὁ Ἄρειος Πάγος κανονίζει τὴν ἁρμοδιότητα τῶνδικαστηρίων, ὅταν αὕτη ἀμφισβητῆται (ὅρα ἁρμοδιότητος. κανονισμός.) καὶ ἀποφαίνεται περὶ τῆς ἀπὸ Δικ. εἰς Δικαστήριον παραπομπῆς. Βλ. παραπομπή.)— 3. ἀποφαίνεται περὶ αἰτήσεων ἀναιρέσεως, καὶ ἡ τελευταία εἶναι ἡ κυρία δικαιοδοσία του.

7. Μόνος ὁ Ἄρειος Πάγος ἔχει δικαίωμα 1. νὰ κηρύξῃ ἀπαράδεκτον τὴν ἀναίρεσιν. cass 26 avr. 1811.— P. q. 284.— Ὅθεν ὅταν ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις ἔχῃ ἀναστέλλουσαν δύναμιν (818 Πολ. Δικ), τὸ κατώτερον δικαστήριον δὲν δύναται νὰ διατάξῃ τὴν ἐκτέλεσιν ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις εἶναι ἐκπρόθεσμος ἢ ἄλλως ἀπαράδεκτος· ἢ αὐτὴ ἀπόφ. 2. Νὰ ἀποφασίζῃ περὶ τῶν ἐξόδων τῶν ἐνώπιον αὐτοῦ διεξαχθεισῶν δικῶν. Berriat 2. 483· not. 37-

8. Πότε ἐπιβάλλει ὁ Ἄρειος Πάγος πειθαρχικὰς ποινάς; Βλ. *Πειθαρχικαὶ ποιναί.*

9. 10. Ὡς πρὸς τὰ καθήκοντα τοῦ Ἀρ. Πάγου, ὡς ἀκυρωτικοῦ, παρατηρεῖται ὅτι εἰς τοῦτο ὡδήγησαν τὸν νομοθέτην σκέψεις πολὺ διαφέρουσαι ἐκείνων τῆς ἁρμοδιότητος τῶν κατωτέρων δικαστηρίων· ἡ ἁρμοδιότης τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκτείνεται ἐφ' ὅλων τῶν εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια ὑπαγομένων διαφορῶν, ἀδιαφόρως ἂν ἦναι μικρᾶς ἢ μεγάλης ἀξίας, ἀλλ' εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς γίνεται παραβίασις ὡρισμένων τύπων ἢ νόμων· ἡ φύσις τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἡ παραβίασις, ἥτις προτείνεται, προσδιορίζουν τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ἀρ. Πάγου.

§. Γ.

Ποῖα πρόσωπα δύνανται νὰ ζητήσωσιν ἀναίρεσιν;

Ἄρθρον πρῶτον.

Διάδικοι.

11. Οἱ ὄντες διάδικοι εἴς τινα ἀπόφασιν, οἱ ἀντιπρόσωποι ἢ

οἱ δικαιοδόχοι (ayant cause) αὐτῶν δύνανται νὰ ζητήσωσιν ἀναίρεσιν. Poncet, jugemens, ἀρ. 344.

12. Πᾶς ἄλλος δὲν ἔχει εἰμὴ τὸ δικαίωμα τῆς τρίτου ἀνακοπῆς ἢ τῆς παρεμβάσεως. Ἴδε τὰς λέξεις ταύτας. Ὅθεν

α'. Κατὰ τὸ 814 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. δὲν δύνανται νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ὡς διάδικοι εἰμὴ μόνον ὅσοι ἐξ ἀρχῆς ἦσαν τοιοῦτοι, ἢ ὅσοι διὰ τοῦ μέσου τῆς ἀνακοπῆς ἔλαβον μέρος εἰς τὴν δίκην καὶ ἐνώπιον τῶν κατωτέρων δικαστηρίων.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Πάγου 100 τῆς 5 ἀπριλ. 1837 (σελ. 64 τοῦ δευτέρου τόμου τῆς Νομολ.)

β'. Κατὰ τὸ 814 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. τρίτοι, οἵτινες δὲν ἦσαν διάδικοι παρὰ τῷ κατωτέρῳ δικαστηρίῳ, δὲν δύνανται, πρὶν κάμουν ἀνακοπὴν, νὰ ζητήσουν ἀναίρεσιν, καὶ ἂν ἤθελαν ἔχει νόμιμον συμφέρον κατὰ τὴν δίκην.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 279 τῆς 12 μαΐου 1839 (σελ. 124 τοῦ τετάρτου τόμου τῆς Νομολ.)

13. Ποῖοι θεωροῦνται ὡς διάδικοι, ἀντιπρόσωποι ἢ δικαιοδόχοι (ayant cause); Ὅρα Ἔφεσις καὶ Bioche, εἰς τὴν λέξιν appel, sect. 111.—καὶ tierce opposition.

14. Καὶ ἄλλοι ὅροι εἰσὶ προσέτι ἀναγκαῖοι· ἀπαιτεῖται 1. νὰ ἔχῃ συμφέρον ὁ διάδικος εἰς τὴν ἀναίρεσιν· point d'intérêt, point d'action. (Ἴδε κατωτ. 17 καὶ ἑπ.)—2. νὰ ἔχῃ τὴν προσήκουσαν ἱκανότητα.—(Ὅρα νομιμοποίησις)—3. νὰ μὴν ἀπεδέχθη τὴν ἀπόφασιν· ὅρα Bioche, εἰς τὴν λέξιν acquiescement ἀρ. 98—100. =4 νὰ μὴν ἀπέτυχεν ἅπαξ εἰς τὴν ἀναιρέσεως αἴτησιν· διὰ τοῦτο ὁ διάδικος, τοῦ ὁποίου ἀπεῤῥίφθη ἅπαξ ἀναιρέσεως αἴτησις, δὲν δύναται νὰ κάμῃ νέαν, καὶ ἂν ἡ ἀπόφασις δὲν τῷ ἐκοινοποιήθη, (Berriat 473.—Merlin §. 8 ἀρ. 4) καὶ ἂν φέρῃ νέους λόγους· αὐτ.

15. Ὁ κανὼν ὅμως οὗτος ἐπιδέχεται ἐξαίρεσιν α. ὅταν ἀφ' ἑνὸς μὲν δὲν παρῆλθεν ἡ προθεσμία, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις περιστρέφετο εἰς ἓν μέρος τῆς ἀποφάσεως· cass. 22 Brum· an 13—S. 4. 235.—Merlin, λέξει triage §. 1.

β'. ὅταν ἡ ἀποῤῥιφθεῖσα αἴτησις ἐγένετο ὑπὸ προσώπου, (π. χ. ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ), τὸ ὁποῖον ἀκριβῶς δὲν ἀντεπροσώπευε τὸν δεύτερον ἀναιρεσείοντα. Merlin rep· λέξει cassation §. 8 ἀρ. 3.—cass· 25 therm· an 12—cass. 17 αυρ. 1837.

16. Εἰσαγγελεῖς Πρωτοδικῶν καὶ Ἐφετῶν δύνανται ἐπίσης νὰ ζητήσωσιν ἀναίρεσιν, ὅταν ἦσαν διάδικοι εἰς τὴν ὑπόθεσιν, ἀλλὰ μόνον ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ. 815 Πολ. Δικ.

17. *Συμφέρον* 1. Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 99 ἀπόφ. τῆς 23 μαρτ. 1837 φέρει «Ἐπειδὴ κατὰ τὸ 811 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. οὐδεὶς δύναται νὰ πλάσῃ δι' ἑαυτὸν λόγον ἀναιρέσεως· ἑπομένως οὐδεὶς δύναται νὰ παραγάγῃ λόγον πρὸς ἀναίρεσιν ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ πράξεων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἀμφότεροι οἱ διάδικοι εἶχον διορίσει τοὺς δικαστάς, τῶν ὁποίων τὴν ἀναρμοδιότητα προτείνει ἤδη ὁ ἀναιρεσίων.» — Σημ. εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν οἱ διάδικοι ἀφῆκαν τὴν ἐκδίκασιν ὑποθέσεως, ἀναγομένης εἰς τὸ ΙΒ. Ψήφισμα, εἰς τακτικὸν Δικαστήριον. Βλ. Διαίτησις καὶ ἀνωτ. §. 14 (σελ. 62 τοῦ Δευτ. τόμου τῆς Νομολ.)

18. 2. Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 89 ἀπόφ. τοῦ Ἀρείου Πάγου, μηνολογημένη τὴν 18 Φεβρ. 1837 φέρει «Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις τῶν ἐν Τριπόλει Ἐφετῶν διαλαμβάνει ῥητῶς, ὅτι ὁ ἀποφασιστικὸς ὅρκος (jur. litis decisorium) ἐπεβλήθη παρὰ τοῦ δικαστηρίου εἰς τὸν Κ. κατ' αἴτησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, κατὰ δὲ τὸ 811 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. οὐδεὶς δύναται νὰ παραγάγῃ λόγον πρὸς ἀναίρεσιν ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ πράξεων.»

Σελ. 31 τοῦ Δευτέρου Τόμου τῆς Νομολ. Βλ. Τουλλ. du serment §. 377.

19. 3. Εἰς τὰς ἐν Συμβουλίῳ γινομένας ἀποφάσεις, ὅσαι ἔχουσιν ἀντικείμενον τὴν ἐξαίρεσιν δικαστῶν, προτεινομένην παρὰ τῶν ἰδίων, ὁ νόμος θεωρεῖ τοὺς δικαστὰς αὐτοὺς καὶ ὄχι τὰ διαφερόμενα μέρη ὡς διαδίκους, καὶ τοῦτο γίνεται δῆλον ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἰσχύουσα πολιτικὴ δικονομία δὲν διατάσσει οὐδαμοῦ τὴν ἐμφάνισιν τῶν τελευταίων εἰς τὴν ἐν Συμβουλίῳ γινομένην περὶ ἐξαιρέσεως συζήτησιν, οὔτε τὴν πρὸς αὐτοὺς κοινοποίησιν τῆς ἀποφάσεως· ἀναίρεσιν δὲ ἀποφάσεως δὲν δύνανται νὰ ζητήσωσιν ἄλλοι παρ' ἐκεῖνοι, οἵτινες ἔχουσι μέρος εἰς αὐτήν, ὅ ἐστι μόνον οἱ διάδικοι καὶ ὅσοι παριστάνουν αὐτοὺς νομίμως κατὰ τὸ ἄρθρον 813. Ὅθεν οἱ εἰς τὴν κυρίαν δίκην διάδικοι δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ προτείνωσι κατ' ἀποφάσεως τοιαύτης φύσεως ἀναίρεσιν. Βλ. κατωτέρω τοὺς παραγράφους 40. 149 καὶ ἐπ.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 53 τῆς 10 Ἰουν. 1836 (σελ. 110 τοῦ πρώτου τόμου τῆς Νομολ.)

20. 4. Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 2 ἀπόφασις φέρει «Ἐπειδή, ὡς ἐξάγεται

ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὐτὸς ὁ ἀναιρεσείων ἐζήτησε νὰ καταδικασθῇ ὁ ἀντίδικός του εἰς ῥούβλια· ἑπομένως δὲν δύναται νὰ παραγάγῃ λόγον ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ὅτι τὸ δικαστήριον ἐδέχθη τὴν αἴτησίν του ταύτην».—Ὅρα ἀνωτ. §. 14.

Ἀπόφ. Πολιτ. τοῦ Ἀρ. Πάγου 2 τῆς 22 Ἰουν. 1842 (σελ. 7 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

20. 5. Δὲν δύναται νὰ προταθῇ ὡς μέσον ἀναιρέσεως ἡ ἀκυρότης πράξεώς τινος, ἥτις δὲν εἶχε καμμίαν ἐπιῤῥοὴν εἰς τὰ συμφέροντα τῶν διαδίκων.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Πάγου 259 τῆς 7 μαρτ. 1839 (σελ. 77 τοῦ τετάρτου τόμου τῆς Νομολ.)

Ἄρθρον 2.

Ὁ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Εἰσαγγελεύς.

21. Περὶ τῆς πρὸς ἀναίρεσιν αἰτήσεως αὐτοῦ προβλέπει τὸ ἄρθρον 815 §. 2. τῆς Πολ. Δικ.—Ὁ σκοπὸς δὲ, δι' ὃν ἀπονέμεται εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα αὐτὸ, εἶναι τὸ γενικὸν συμφέρον, καθότι ἡ Εἰσαγγελία αὕτη δὲν ἀντιπροσωπεύει ἰδιωτικὰ συμφέροντα. Διὰ τοῦτο τὸ δικαίωμα αὐτὸ δὲν περιορίζεται ὑπό τινος προθεσμίας· εἰς δύο δὲ διακεκριμένας περιπτώσεις ἔχει τὸ δικαίωμα ἡ Εἰσαγγελία αὕτη νὰ προκαλέσῃ ἀναίρεσιν.

Πηγὴ τῆς πρώτης. Ὁ νομοθέτης μας συνεχώνευσε δύο διακεκριμένας περιπτώσεις τῆς Γαλλ. Νομοθεσίας, περὶ ὧν προνοοῦσι τὰ ἄρθρα 80 καὶ 88 τοῦ νόμου τῆς 27 vent. an 8.—καὶ περὶ τῆς ἐννοίας τῶν ὁποίων ἀμφισβητοῦσιν οἱ ἐπισημότεροι νομοδιδάσκαλοι.

Κατὰ τὸ πρῶτον ἄρθρον (80), ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις γίνεται κατὰ διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ sans prejudice des droits des parties.—Κατὰ τὸ δεύτερον γίνεται ὑπὸ τῆς Εἰσαγγελίας μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας, ἀλλὰ μόνον ὑπὲρ τοῦ νόμου.

Περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀναιρέσεως αἰτήσεως, ἥτις γίνεται δυνάμει τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 80, ὅρα Mangin §. 376.—Carnot Ποιν. Δικ. ἄρθρ. 441—cass. 6 ἀπριλ. 1837—D. 37. 336—req de M. Dupin—Bioche, εἰς τὴν λέξιν cassation §. 35. 52 καὶ ἑπ. καὶ κατωτέρω εἰς τοὺς παραγράφους 127 καὶ ἑπ. 192 τοῦ περὶ ἀναιρέσεως ἄρθρου.

22. Τὸ ἄρθρον 815 τῆς Πολ. Δικ. διακρίνει δύο περιπτώσεις 1. τὴν ἕνεκεν ὑπερβάσεως καθηκόντων καὶ 2. τὴν εἰς πᾶσαν ἄλλην δίκην αἴτησιν ἀναιρέσεως *ὑπὲρ τοῦ νόμου*· εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἡ ἀναίρεσις λαμβάνει χώραν μόνον πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ νόμου καὶ χωρὶς ἀποτέλεσμα ὡς πρὸς τοὺς διαδίκους; Τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι ἀμφίβολον καὶ παρ' ἡμῖν· καμμία πολιτικὴ ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου δὲν τὸ ἐκανόνισε μέχρι τοῦδε, ἀλλὰ ἀπὸ ποινικήν τινὰ ἀπόφασιν (βλέπε κατωτέρω 192) ἐξάγεται, ὅτι κατὰ τὸν Ἄρειον Πάγον καὶ εἰς ταύτην τὴν περίπτωσιν τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀναιρέσεως δὲν ἐκτείνονται καὶ εἰς τὰ μέρη.

§. Δ.

Πρόσωπα, καθ' ὧν ἀπευθύνεται ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις.

23. Ἡ αἴτησις γίνεται κατὰ τῶν προσώπων, ὑπὲρ ὧν μνημονευομένων ὡς διαδίκων ἐν τῇ ἀποφάσει ἐξεδόθη αὕτη,—ἢ κατὰ τῶν κληρονόμων, ἀντιπροσώπων ἢ διαιοδόχων αὐτῶν.

24. Ὅταν ἐνώπιον τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου ὁ ἐγγυητὴς δὲν ἔλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἀναγγελέως (n a pas prit fait et cause) ὑπὲρ τοῦ ὑπὲρ οὗ ἡ ἐγγύησις, ὁ ἐνάγων, ὅστις τυχὸν ἡττήθη, δὲν ὀφείλει νὰ ἀπευθύνῃ εἰμὴ κατὰ τοῦ τελευταίου τὴν αἴτησίν του· cass. 5 Δεκ. 1836. Dalloz 37. 71.—Ἴδε καὶ τὴν ἀπόφ. τοῦ Ἀκορ. τῆς 23 Αὐγ. 1836.—D. 37. 100.

25. Ὁ κλητὴρ, τὸν ὁποῖον δικαστήριόν τι κατεδίκασεν εἰς τὰ ἔξοδα, ἀκυρώσαν καὶ τὴν παρ' αὐτοῦ ἐνεργηθεῖσαν ἐπὶ ἀκινήτων κατάσχεσιν, δύναται νὰ ζητήσῃ ἀναίρεσιν τόσον διὰ τὰ ἔξοδα, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἀκύρωσιν, ἀπευθυνόμενος κατά τε τοῦ πιστωτοῦ καὶ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου· cass. 20 ἀπριλ. 1818.

§. Ε.

Κατὰ ποίων ἀποφάσεων ζητεῖται ἀναίρεσις;

Ἄρθρον πρῶτον.

Ὁριστικαὶ καὶ τελεσίδικοι ἀποφάσεις.

26. Περὶ τοῦ θέματος τούτου γίνεται λόγος εἰς τὸ ἄρθρον 812 τῆς Πολ. Δικ. ὁ νομοθέτης μας εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἄρθρου καθιεροῖ τὴν ἀρχὴν τῆς Γαλλικῆς Δικ., ἀπεμακρύνθη ὅμως ἀπὸ ταύτην

καθ' ὅσον αὕτη μὲν συγχωρεῖ τὴν ἀναίρεσιν μόνον κατὰ τῶν ἀνεκκλήτως ἀπηγγελμένων ἀποφάσεων, ἐν ᾧ ἡ ἡμετέρα μνημονεύει καὶ τὰς τελεσιδίκους.

27. Κατὰ τὸ 812 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μέσον, ἐκτὸς τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἄρθρον 807 § 1 καὶ 3 περιπτώσεων, δὲν συγχωρεῖται καθ' ὁριστικῶν ἀποφάσεων, εἰμὴ ἐὰν ἀπηγγέλθησαν ἀνεκκλήτως ἢ κατέστησαν τελεσίδικοι· ἑπομένως ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως εἶναι ἀπαράδεκτος κατ' ἀποφάσεως ἐκκληθείσης. Μολονότι δὲ, κατὰ τὰς περιστάσεις τὰς διαλαμβανομένας εἰς τὸ ἄρθρον 807 τῆς Πολ. Δικ., συγχωρεῖται ἀναίρεσις καὶ κατὰ μὴ τελεσιδίκων καὶ μὴ ἀνεκκλήτως ἀπηγγελμένων ἀποφάσεων, δὲν δύνανται μολαταῦτα οἱ διάδικοι νὰ μεταχειρισθῶσι συγχρόνως τό τε τῆς ἐφέσεως καὶ τὸ τῆς ἀναιρέσεως μέσον.

'Απόφ. Πολ. τοῦ 'Αρ. Πάγου 214. τῆς 13 Σεπτ. 1838. (σελ. 153. Τόμ. Τρίτος τῆς Νομολ.).

28. Κατὰ τὸ ἄρθρον 812 τῆς Πολ. Δικον. τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μέσον συγχωρεῖται τότε μόνον, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ πλέον ἄλλο, καὶ τοῦτο κατὰ μόνων τῶν εἰς τὸ ῥηθὲν ἄρθρον ἀναφερομένων ἀποφάσεων, δηλαδὴ κατὰ τῶν τελεσιδίκων γενομένων ἢ ἀνεκκλήτως ἀπηγγελμένων, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 807 §. 1. καὶ 3. ἐμπεριεχομένων περιπτώσεων, καὶ κατὰ ὁριστικῶν ἀποφάσεων. Ὁ δὲ νόμος τελεσιδίκους γενομένας ἐννοεῖ ἐνταῦθα ἐκείνας μόνον, ὅσαι ἐκδοθεῖσαι ἐκκλητῶς κατέστησαν τελεσίδικοι δι' ἀνατροπῆς τῆς ἐφέσεως, δηλαδὴ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας. ὁριστικαὶ δὲ ἀποφάσεις, καθ' ὧν συγχωρεῖται τὸ ἔκτακτον τῆς ἀναιρέσεως μέσον, εἶναι μόνον ἐκεῖναι, ὅσαι, οὖσαι τελεσίδικοι, δὲν δύνανται νὰ προσβληθῶσι δι' ἄλλου τακτικοῦ ἐνδίκου μέσου. Ὅθεν οὔσης ἐφεσίμου τῆς ἀποφάσεως καὶ μὴ παρελθούσης εἰσέτι τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως εἶναι ἀπαράδεκτος.

'Απόφ. Πολιτ. 'Αρ· Π. 129. τῆς 14 'Οκτ. 1837. (σελ. 123. τοῦ Τόμου δευτέρου τῆς Νομολ.).

29. Κατὰ τὸ 812 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μέσον, ἐφ' ὅσον προτείνεται καθ' ὁριστικῶν ἀποφάσεων, εἶναι τότε μόνον δεκτὸν, ὅταν αἱ ἀποφάσεις αὗται ἀπηγγέλθησαν ἀνεκκλήτως ἢ ἔγειναν τελεσίδικοι· ἑπομένως δὲν εἶναι δεκτὸν κατ' ἀποφάσεων, αἵτινες ἐξεκαλέσθησαν παρὰ τῶν διαδίκων καὶ ἐπεκυρώθησαν ἢ μετερρυθμίσθησαν δι' ἀποφάσεων ἀνωτέρων δικαστηρίων.

'Απόφ. Πολιτ. τοῦ 'Αρ. Π. 185. τῆς 17 Μαΐου 1838. (σελ. 92. τοῦ Τρίτου Τόμου τῆς Νομολ.).

30. Όταν ή άπόφασις, καθ' ἧς ζητεῖται ἡ ἀναίρεσις, προσεβλήθη διὰ τοῦ μέσου τῆς ἀνακοπῆς, καὶ κατὰ συνέπειαν ταύτης ἐπανελήφθη κατ' ἀντιμωλίαν ἡ συζήτησις τῆς ὑποθέσεως, καὶ ἀκολούθως ἐξεδόθη ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις, καὶ ἂν ὑπῆρξε τῷ ὄντι ἔλλειψις τύπου εἰς τὴν προτέραν διὰ τῆς ἀνακοπῆς προσβληθεῖσαν ἀπόφασιν, αὕτη ἀνεπληρώθη διὰ τῆς δευτέρας, μόνης ἐχούσης κῦρος ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 89. τῆς 18 Φεβρ. 1837. (σελ. 31. τοῦ Δευτ. Τόμου τῆς Νομολ.).

31. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 314 ἀπόφασις τῆς 17 ὀκτ. 1839 (Ἀρ. Πάγου) φέρει· «Ἐπειδὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 59 ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐρήμην, ἀνακοπεῖσα δὲ παρ' αὐτοῦ, καὶ γενομένης δεκτῆς τῆς ἀνακοπῆς, ἐμηδενίσθη δι' ἄλλης ἀποφάσεως· ὥστε κατ' ἀποφάσεως μὴ ἐχούσης νόμιμον ὕπαρξιν (τῆς ὑπ' ἀριθ. 59) δὲν δύναται νὰ ζητηθῇ ἀναίρεσις.

σελ. 177. τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1840.

Ἄρθρον δεύτερον.

Παρεμπίπτουσαι ἀποφάσεις. Βλ. Ἀπόδειξις.

32. Ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις ἐπιτρέπεται κατὰ παρεμπιπτουσῶν καὶ προδικαστικῶν ἀποφάσεων; Τὸ ἄρθρον 812 τῆς Πολ. Δικ. λύει ἓν σπουδαῖον ζήτημα, περὶ τοῦ ὁποίου ἡ Γαλλικὴ Νομοθεσία σιωπᾷ, μὴ ἀναφέρουσά τι περὶ τῶν ἀποφάσεων, καθ' ὧν ἐπιτρέπεται ἀναιρέσεως αἴτησις.—Ὡς πρὸς τὴν ἔφεσιν ἡ Γ. Ν. δίδει μεγάλην ἔκτασιν, ἐπιτρέπουσα αὐτὴν καὶ καθ' ὅλων τῶν προδικαστικῶν, qui prejugent le fond· ἡ ἀναιρέσεως ὅμως αἴτησις, ὡς ultima ratio, δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέπηται εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς συγχωρεῖται ἡ ἔφεσις. Ὁ Poncet, jugcmens, ἀρ. 552, λέγει, ὅτι κατὰ τὸ Ἀκυρωτικὸν αἱ παρεμπίπτουσαι προσβάλλονται διὰ τοῦ μέσου τῆς ἀναιρέσεως μετὰ τῶν ὁριστικῶν. Ὁ νόμος μας ὅμως, ὡς προείπαμεν, ἦρε τὰς ἀμφιβολίας ταύτας διὰ τοῦ 3. ἐδ. τοῦ 812 ἄρθρου.

33. Ἡ ἀναίρεσις κατὰ τῶν παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων συγχωρεῖται μόνον·

1ον. Ἕνεκεν ὑπερβάσεως καθηκόντων. Παρεδέχθη δὲ τοῦτο ὁ νόμος, διότι ἕνεκεν ὑπερβάσεως καθηκόντων συγχωρεῖται ἀναίρεσις καὶ κατ' ἀποφάσεων μὴ τελεσιδίκων·

2ον. Κατὰ τῶν περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεων δι' ὁποιονδήποτε λόγον ὑπὸ τὸν περιορισμὸν, ἂν κατὰ τὸ ἄρθρ. 181 τῆς Π. Δ. ἔγεινεν ἔφεσις κατ' αὐτῶν. Συγχωρεῖται λοιπὸν ἀναίρεσις κατὰ τῶν τοιαύτης φύσεως ἀποφάσεων τῶν Ἐφετῶν. Ὁ λόγος δὲ εἶναι, ὅτι αἱ παρεμπίπτουσαι περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεις τῶν Ἐφετῶν εἶναι ὄχι μόνον τελεσίδικοι, μὴ ἐπιτρεπομένου ἄλλου ἐνδίκου κατ' αὐτῶν μέσου, ἀλλ' εἰσὶ καὶ ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν κατώτερον δικαστήν. Ἔπειτα ἂν μετὰ τὴν ἔκδοσιν ὁριστικῆς ἀποφάσεως θελήσῃ νὰ προσβάλῃ ταύτην, δὲν δύναται πλέον νὰ τὴν προσβάλῃ ὡς ἐκκληθεῖσαν.

34. Οἱ λόγοι οὗτοι δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ ἀποφάσεως περὶ ἀποδείξεως Πρωτοδικῶν, καὶ ἂν ἡ ὑπόθεσις δικάζηται παρ' αὐτῶν ἀνεκκλήτως, διότι δύνανται νὰ τὴν ἀνακαλέσωσι. Βλ. ἀνάκλησις.

35. Τὸ ἐδάφιον τρίτον τοῦ ἄρθρου 812 δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ Δικαστήριον τῶν Ἐφετῶν, ἐπιληφθὲν ἐφέσεως καθ' ὁριστικῆς ἀποφάσεως Πρωτοδικῶν, ἐξέδωκε παρεμπίπτουσαν περὶ ἀποδείξεως.

36. *Ἰδοὺ πῶς ἐξεφράσθη ἡ νομολογία.* Κατὰ τὸ 180 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. αἱ προπαρασκευαστικαὶ καὶ παρεμπίπτουσαι ἀποφάσεις δύνανται νὰ ἀνακληθῶσι παρὰ τοῦ αὐτοῦ δικαστοῦ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως· ἑπομένως δὲν θεωροῦνται πρότερον ὡς τελεσίδικοι, οὔτε δύνανται νὰ προσβληθῶσι διὰ τοῦ μέσου τῆς ἀναιρέσεως κατὰ τὸ 812 ἄρθρον· τοῦ δὲ γενικοῦ τούτου κανόνος καθιεροῦται ἐξαίρεσις διὰ τοῦ τρίτου ἐδαφίου τοῦ μνησθέντος ἄρθρου ὡς πρὸς τὰς παρεμπιπτούσας περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεις, τῶν ὁποίων συγχωρεῖται ἡ ἀνεξάρτητος ἀναίρεσις, ἀλλὰ μόνον ἕνεκεν ὑπερβάσεως καθηκόντων, ἢ ἂν κατὰ τὸ 181 ἄρθρον ἔγινεν ἔφεσις κατ' αὐτῶν, ἡ δὲ δευτέρα αὕτη διάταξις ὑποθέτει, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ νόμου, παρεμπίπτουσαν περὶ ἀποδείξεως ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδίκου, κατὰ τῆς ὁποίας ἔγεινεν ἔφεσις καὶ ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐξεδόθη ἀπόφασις τῶν Ἐφετῶν, ἥτις περιστρεφομένη μόνον εἰς τὸ περὶ ἀποδείξεως ζήτημα, ἀναπέμπει τὴν περαιτέρω ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸν Πρωτοδίκην. Ἑπομένως δὲν ἐφαρμόζεται εἰς παρεμπίπτουσαν περὶ ἀποδείξεως ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν ἐκδίδουν οἱ Ἐφέται, ἐπιλαβόμενοι τῆς κατὰ ὁριστικῆς ἀποφάσεως τῶν Πρωτοδικῶν γινομένης ἐφέσεως, καὶ κατὰ τὸ ῥητὸν γράμμα τοῦ νόμου, καὶ διότι τοιαύτη ἀπόφασις δύναται νὰ ἀνακληθῇ παρὰ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως· ἑπομένως μὴ δυναμένη νὰ θεωρηθῇ ὡς τε-

λεσίδικος δὲν ὑπάγεται εἰς καμμίαν διάταξιν τοῦ 812 ἄρθρου τῆς Πολ. Δικ.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 336. τῆς 13 Ἰανν. 1840. (σελ. 246. τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

37. Κατὰ τὸ 812 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. συνήθως δὲν συγχωρεῖται τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μέσον κατὰ προπαρασκευαστικῶν ἢ παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων, εἰμὴ συγχρόνως μὲ τὴν κατὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως προταθεῖσαν ἀναίρεσιν. διότι αἱ προμνησθεῖσαι ἀποφάσεις δὲν γίνονται τελεσίδικοι πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως καὶ δύνανται νὰ ἀνακληθῶσι παρὰ τοῦ ἐκδόσαντος αὐτὰς δικαστοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 180 καὶ 181 τῆς Πολ. Δικ. ἑπομένως ἡ εἰς 3 ἐδ. τοῦ 812 ἄρθρου ἐνδιαλαμβανομένη διάταξις, ἡ ἐπιτρέπουσα τὴν ἀναίρεσιν τῶν περὶ ἀποδείξεως παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων, ἀποτελεῖ ἐξαίρεσιν τοῦ γενικοῦ κανόνος, ἥτις δὲν δύναται νὰ ἐκταθῇ εἰς ἀναλόγους περιπτώσεις. Κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν δὲ διάταξιν τοῦ νόμου ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις κατὰ τῶν περὶ ἀποδείξεως παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων συγχωρεῖται μόνον ἕνεκεν ὑπερβάσεως καθηκόντων κατὰ τὸ ἄρθρον 808 τῆς Πολ. Δικ. ἢ ἂν κατὰ τὸ 181 ἔγεινεν ἔφεσις κατ' αὐτῶν, ἡ δὲ δευτέρα αὕτη διάταξις στηρίζεται εἰς τὸν λόγον, ὅτι γενομένης ἐφέσεως κατὰ τῆς παρεμπιπτούσης περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου, ἡ ἀπόφασις τῶν Ἐφετῶν γίνεται ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν κατώτερον δικαστὴν, ὅστις ἐπιλαμβάνεται τῆς περαιτέρω διεξαγωγῆς τῆς ὑποθέσεως· ἑπομένως δὲν δύναται νὰ ἀνακληθῇ πλέον παρὰ τούτου, οὔτε δύναται νὰ προσβληθῇ πλέον διὰ τῆς κατὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως προτεινομένης ἐφέσεως, διότι δὲν συγχωρεῖται νὰ μεταχειρισθῇ κανεὶς δὶς τὸ αὐτὸ ἔνδικον μέσον κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως· ἑπομένως δὲν ἐφαρμόζεται ποσῶς εἰς παρεμπίπτουσαν περὶ ἀποδείξεως ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν ἐκδίδουν οἱ Ἐφέται, ἐπιλαβόμενοι τῆς κατὰ ὁριστικῆς ἀποφάσεως τῶν Πρωτοδικῶν γενομένης ἐφέσεως, διότι τοιαύτη παρεμπίπτουσα ἀπόφασις δύναται νὰ ἀνακληθῇ παρὰ τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου· ἄρα δὲν συγχωρεῖται ἀναίρεσις αὐτῆς, εἰμὴ συγχρόνως μὲ τὴν ἀναιρέσεως αἴτησιν κατὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 334. τῆς 29 Δεκ. 1839. (σελ. 241. τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 192. τῆς 14 Ἰουνίου 1838. (σελ. 108. τοῦ Τρίτου Τόμου τῆς Νομολ.).

38. Κατὰ τὸν 3 § τοῦ 812 ἄρθρου τῆς Πολ. Δικ. τὸ ἔνδικον

τῆς ἀναιρέσεως μέσον κατὰ τῶν περὶ ἀποδείξεως παρεμπιπτουσῶ πράξεων εἶναι δεκτὸν μόνον ἕνεκεν ὑπερβάσεως καθηκόντων κατ τὸ 808 ἄρθρον ἢ ἐὰν ἔγεινεν ἔφεσις κατ' αὐτῶν κατὰ τὸ 181 ἄρθρον τῆς αὐτῆς Δικονομίας.

'Απόφ. Πολ. Ἀρ. Π. 12. τῆς 14 μαΐου 1841. (σελ. 136. τῆ σειρᾶς τοῦ 1841.).

39. Τὸ 812 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. ὁρίζον κατά τινων ἀποφάσεων εἶναι δεκτὸν τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μέσον συμπεριλαμβάνει εἰς ταύτας, ἐκτὸς τῶν ὁριστικῶν, μόνον τὰς περὶ ἀποδείξεως παρεμπιπτούσας πράξεις, καὶ τὸ 181 ἄρθρον τῆς αὐτῆ Δικονομίας διατάσσει ῥητῶς, ὅτι μόναι αἱ περὶ ἀποδείξεων παρεμπίπτουσαι ἀποφάσεις δύνανται νὰ ἐκκληθῶσι καὶ πρὸ τῆς ὁριστικῆς, καὶ ἐπομένως νὰ προσβληθῶσι διὰ τοῦ μέσου τῆς ἀναιρέσεως πᾶσα δὲ προπαρασκευαστικὴ ἢ προδικαστικὴ ἀπόφασις ἐκκαλεῖται καὶ *ἀκολούθως φέρεται εἰς ἀναίρεσιν* συνάμα μετὰ τῆς ὁριστικῆς.

'Απόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 171. τῆς 2 Ἀπριλ. 1838. (σελ. 59. τοῦ Τρίτου Τόμου τῆς Νομολ.).

40. *Ἀντίθετος*. Κατὰ τὸ ά. ἐδ. τοῦ 812 ἄρ. τῆς Πολ. Δ. τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μέσον εἶναι ἀνεξαιρέτως δεκτὸν κατὰ τῶν ἀνεκκλήτως ἀπηγγελμένων ἀποφάσεων· οἱ δὲ Ἐφέται (ἄρθρ. 739) ἀποφασίζουσι πάντοτε ἀνεκκλήτως, ἐκτὸς τῶν δύο ἐν τοῖς ἄρθροις 58 —59 ἀναφερομένων περιπτώσεων. Ἐπομένως ἡ περὶ ἀποδείξεως διὰ μαρτύρων ἀπόφασις τῶν Ἐφετῶν, ἂν καὶ παρεμπίπτουσα, εἶναι ἀνεκκλήτως ἀπηγγελμένη, καὶ ὡς τοιαύτη ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν.

'Απόφ. Πολ. τοῦ Ἀρείου Πάγου 104. τῆς 14 Μαΐου 1837. (σελ. 74 τοῦ Δευτέρου Τόμου τῆς Νομολ.).

Σημ. *Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα, ἂν οἱ Ἐφέται δύνανται νὰ ἀνακαλέσωσι προδικαστικὴν αὐτῶν ἀπόφασιν, δι' ἧς ἐδίκασαν ἐπὶ ἐφέσεως προδικαστικῆς ἀποφάσεως, καὶ ἥτις ἦτον ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν κατώτερον δικαστὴν, ὅρα Ἀνάκλησις.*

41. Ἐκδοθείσης ἀποφάσεώς τινος κατ' ἔφεσιν Πρωτοδίκου ἀποφάσεως περὶ μαρτυρικῆς ἀποδείξεως, καὶ πρὶν συζητηθῇ καὶ ἀποφασισθῇ πρωτοδίκως ἡ οὐσία τῆς ὑποθέσεως, πρέπει, ὡς τοιαύτη, νὰ προσβληθῇ ἰδιαιτέρως δι' ἀναιρέσεως ἐντὸς τῆς προθεσμίας, ἣν ὁρίζουσι τὰ ἄρθρα 816 καὶ 817 τῆς Πολ. Δικ.

'Απόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 378. τῆς 7 Αὐγ. 1840. (σελ. 440. τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

42. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 38 ἀπόφασις φέρει· « Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις τῶν

Πάτραις Πρωτ. προσεβλήθη ἐγκαίρως διὰ τῆς ἐφέσεως, ἡ δὲ ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν, ἥτις ἐπεκύρωσεν αὐτὴν ἐν μέρει, καθὸ προδικαστική περὶ ἀποδείξεως, ἠδύνατο, κατὰ τὸ 180 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. νὰ ἀνακληθῇ καὶ ἀνεκλήθη σιωπηλῶς δι' ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ἐφετῶν· ἑπομένως δὲν ὑπῆρξεν ἡ προτεινομένη παραβίασις τοῦ δεδικασμένου.» Βλ. Τελεσιδικία.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 38. τῆς 2 Νοεμβ. 1842. (σελ. 157. τῆς συλλογῆς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.

43. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 267 ἀπόφασις τῆς 22 Μαρτίου 1839 φέρει· «Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις, τῆς ὁποίας ζητεῖται ἀναίρεσις, εἶναι ἀπόφασις παρεμπίπτουσα, καὶ μὴ αἰτηθείσης ἀναιρέσεως κατὰ τῆς οριστικῆς, ἡ κατ' αὐτῆς καὶ μόνης τῆς παρεμπιπτούσης γενομένη εἶναι ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ ἄρθρον 812 τῆς Πολ. Δικ.» σελ. 96. τοῦ Τετάρτου Τόμου τῆς Νομολ.

Ἄρθρον τρίτον.

Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις.

44. Ἐναντίον τοῦ κανόνος, ὅτι ἡ ἀναίρεσις συγχωρεῖται καθ' ὁριστικῶν καὶ τελεσιδίκων ἀποφάσεων, ὑπάρχει τὸ ἄρθρον 117 ὡς πρὸς τοὺς Διαιτητάς. Ὁ Merlin, Repert. mot cassation, ὁμιλεῖ περὶ τούτου. Ἡ ἀπαγόρευσις δὲ λαμβάνει χώραν, ὅταν κατ' εὐθεῖαν προσβάλλωνται ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Π. Βλ. Διαίτησις, ὅπου πραγματευόμεθα ἐν ἐκτάσει τὸ θέμα τοῦτο.

Ἄρθρον τέταρτον.

Ἀποφάσεις Προέδρου.

45. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν εἶναι προσωριναί, καὶ διορθόνονται διὰ τῆς εἰς τὸ Δικαστήριον προσφυγῆς· ὅθεν ἀναιρέσεως αἴτησις δὲν συγχωρεῖται κατ' αὐτῶν.

46. Ἀπόφασις Προέδρου Ἐφετῶν, ἐκδοθεῖσα κατὰ τὸ ἄρθρον 638 τῆς Πολ. Δικ. δὲν ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν, διότι τὸ 636 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ., τοῦ ὁποίου ἡ παραβίασις προτείνεται, δὲν ἐπάγει ποινὴν ἀκυρότητος· πρὸς τούτοις ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως δὲν ἀφορᾷ ἀπόφασιν, ἥτις ἔπρεπε νὰ ἐκδοθῇ συνεπείᾳ συζητήσεως, ὑπαγομένην εἰς ὅσας τὸ 812 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. προσδιορίζει ἀποφάσεις.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 52. τῆς 9 Ἰουν. 1836. (σελ. 200. τοῦ Τρίτου Τόμου τῆς Νομολ.).

Ἄρθρον πέμπτον.

Ἀποφάσεις τοῦ παύσαντος ἀνωτάτου Δικ·

47. Κατὰ τὸ ἀπὸ 11 Μαΐου 1835 Διάταγμα, αἱ ὑποθέσεις ὅσαι, μείνασαι ἐκκρεμεῖς ἐνώπιον τοῦ παύσαντος ἀνωτάτου Δικαστηρίου, συζητηθῶσιν ἀπὸ τὰ Δικαστήρια τῶν Ἐφετῶν, δὲν ὑπάγονται εἰς ἀναίρεσιν. Σελὶς 123—125 Τόμ. Α. τῆς Νομολογίας.

Ἄρθρον ἕκτον.

Ἀποφάσεις τῆς Ἀντιθαλασσίου Δικ· Ἐπιτρ.

48. Αἱ ἀποφάσεις τῆς ἀντιθαλασσίου Δικαστηρίου Ἐπιτροπῆς δὲν ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν· δὲν ἔχουσι δὲ καμμίαν ἰσχὺν, ἂν δὲ ἦναι ἐγκεκριμέναι ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν.

Ἀπόφ. Πολ. Ἀρ. Π. 69. (σελὶς 138. Τόμος Α′. τῆς Νομολ.).

Ἄρθρον ἕβδομον

49. Αἱ ἀποφάσεις τῶν Δικαστηρίων τῆς ἐπιεικείας ὑπάγονται εἰς ἀναίρεσιν; Βλ. *Ἐπιεικείας Δικαστήριον.*

Ἄρθρον ὄγδοον·

50. Αἱ περὶ ἐξαιρέσεως δικαστῶν ἀποφάσεις ὑπάγονται εἰς ἀναίρεσιν; Βλ. ἐξαίρεσις καὶ ἀνωτ. §.19. καὶ κατωτέρω §. 149.

Ἄρθρον ἔννατον

Ἀποφάσεις Εἰρηνοδικῶν.

51. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Εἰρηνοδίκου συγχωρεῖται ἀναίρεσις μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 519· ἡ παράβασις ἄλλων διατυπώσεων, καὶ αὐτὴ ἡ ψευδὴς ἑρμηνεία ἢ ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ, δὲν δίδουσι χώραν εἰς ἀναίρεσιν. — Παραβάλλοντες τὸ ἄρθρον ἐκεῖνο μὲ τὴν Γαλλικὴν νομοθεσίαν, παρατηροῦμεν, ὅτι αὕτη (454 Γ. Δ.) δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀναίρεσιν λόγῳ ἀναρμοδιότητος, ὡς γίνεται παρ' ἡμῖν.—Ὁ νόμος μας δὲν ἀναφέρει, ὡς λόγοι ἀναιρέσεως κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν Εἰρηνοδικῶν, τὴν ὑπέρβασιν καθηκόντων, ἐν ᾧ ἡ Γαλλικὴ νομοθεσία μνημονεύει τὸν λόγον τοῦτον. (νόμ. τῆς 27 vent. ἔτος ὄγδοον ἄρ. 77.). — νόμ. τῆς 25 Μαΐου 1838 art. 15). Ἡ Γαλλικὴ νομολογία ἀπεφάνθη, ὅτι ὁ νόμος αὐτὸς ἐτροπολογήθη ὡς ἀντιβαίνων εἰς τὸ 454 ἄρθρον τῆς Γ Δικονομίας. Αἱ ἀρχαὶ ὅμως τοῦ ἡμετέρου νόμου δὲν συμβιβάζον-

ται μὲ τὰς τοῦ Γαλλικοῦ, διότι ἕνεκεν ἀναρμοδιότητος συγχωρεῖται ἀναίρεσις καὶ κατὰ μὴ τελεσιδίκων ἀποφάσεων, καθὼς ἐπίσης ἀναίρεσις συγχωρεῖται ὄχι μόνον κατὰ τῶν ἀνεκκλήτως ἀπηγγελμένων ἀποφάσεων, ἀλλὰ καὶ κατὰ τελεσιδίκων. Παρατηροῦμεν προσέτι, ὅτι ἀναρμοδιότης ὑπάρχει καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ 3 § τοῦ ἄρθρου 808.

§. ϛ΄.

Λόγοι ἀναιρέσεως.

Ἄρθρον πρῶτον.

Ἐν γένει.

52. Οἱ ἀναιρέσεως λόγοι στηρίζονται εἰς παραβίασιν διατάξεων τοῦ Πολιτικοῦ Νόμου ἢ εἰς παραβίασιν διαδικαστικῶν διατάξεων. Ἡ παραβίασις τούτων λαμβάνει χώραν· 1. ὅταν τὸ δικαστήριον ὑπερβαίνῃ τὰ ὅρια τῶν καθηκόντων του· 2. ὅταν παραβιάζῃ τοὺς τύπους τῆς Διαδικασίας.—Τὰς παραβιάσεις ταύτας τῶν διαδικαστικῶν νόμων προβλέπουν οἱ ἀριθμοὶ 1—6 τοῦ 807 ἄρθρου τῆς Πολ. Δικ.

53. Ὁ νόμος διακρίνει ἀκριβῶς τὴν παραβίασιν τῶν νόμων τῆς διαδικασίας ἀπὸ τὴν ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ Πολιτικοῦ Νόμου (807 §. 7.), διότι οἱ στηριζόμενοι εἰς παραβίασιν διαδικαστικῶν νόμων διαφέρουσι καὶ ὡς πρὸς τὸ παραδεκτὸν καὶ ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα, καθότι διὰ τὴν παραβίασιν τούτων δὲν συγχωρεῖται ἀναίρεσις, εἰμὴ ὁσάκις οἱ παραβιασθέντες τύποι διατάσσονται, ὡς μέλλομεν ἐκθέσει ἀκριβέστερα παρακατιόντες, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἢ ὡς οὐσιώδεις, ἐν ᾧ διὰ τὴν παραβίασιν τοῦ Πολιτικοῦ Νόμου συγχωρεῖται πάντοτε ἀναίρεσις. Ἐκτὸς τούτου, ἀναιρεθείσης τῆς ἀποφάσεως διὰ παραβίασιν τοῦ Πολιτικοῦ Νόμου, δὲν γίνεται παραπομπὴ εἰς ἄλλο δικαστήριον, ἀλλ᾽ ὁ Ἄρειος Πάγος ἐφαρμόζει τὸν κατάλληλον νόμον, ἐν ᾧ, γενομένης ἀναιρέσεως διὰ παραβίασιν διαδικαστικῶν τύπων, συνήθως γίνεται παραπομπή, ἐκτὸς ἐξαιρέσεων τινῶν. Βλ. *Παραπομπή.*

Ἄρθρον δεύτερον

Περὶ τῶν λόγων ἀναιρέσεως, οἵτινες στηρίζονται εἰς παραβίασιν διαδικαστικῶν νόμων.

54. Οἱ λόγοι οὗτοι στηρίζονται εἰς τὴν ὑπέρβασιν τῶν καθη-

κόντων τοῦ Δικαστοῦ ἢ εἰς τὴν παραβίασιν διαδικαστικῶν διατυπώσεων.

55. Ἡ τελευταία συνίσταται 1.ον ἢ εἰς ἔλλειψιν οὐσιωδῶν προσόντων τῆς ἀποφάσεως (π. χ. εἰς μὴ προσήκουσαν σύνθεσιν—μὴ δημοσιότητα—παραβίασιν τῆς ἀρχῆς τῆς τελεσιδικίας—ἔλλειψιν αἰτιολογιῶν ἢ διατακτικοῦ.)· 2.ον ἢ εἰς μὴ τήρησιν τύπων τῆς διαδικασίας εἰς στενωτέραν σημασίαν. Εἰς τὴν πρώτην περίστασιν ἡ παράβασις δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, εἰς δὲ τὴν δευτέραν πρέπει νὰ προτείνηται ἐνώπιον τοῦ κατωτέρου Δικαστηρίου.

56.—58. *Αἱ ἀκυρότητες*, αἱ ὁποῖαι προτείνονται κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀνάγονται ἢ εἰς τὸν ὀργανισμὸν τῶν δικαστηρίων, ἢ ἀφορῶσιν οὐσιώδη ἔλλειψιν τῆς ἀποφάσεως ἢ παραβίασιν διατάξεων, αἱ ὁποῖαι ἀνάγονται ἐκ φύσεώς των εἰς τὴν κοινὴν εὐταξίαν, ἢ ἐχαρακτηρίσθησαν οὕτω διὰ ῥητῶν διατάξεων.(811. 202. Π. Δ.).

59. *Τοῦ ὀργανισμοῦ*. Τοιαύτη εἶναι ἡ κακὴ σύνθεσις. Τοιαύτη δὲ ὑπάρχει ὄχι μόνον ὅταν ἡ ἀπόφασις δὲν ἐξεδόθη ἀπὸ τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν δικαστῶν, ἀλλὰ προσέτι καὶ ὅταν προσελήφθη πάρεδρος ἄνευ κωλύματος τοῦ Δικαστοῦ. Βλ. ἀνωτ. 55. τὴν λέξιν *σύνθεσις* καὶ Merlin quest. cassation §. 38. Εὑρ. 16. §. 2. n. g.

60. Ἂν καὶ κατὰ τὸ 811 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικονομίας λόγοι, ἀφορῶντες τὴν κοινὴν εὐταξίαν, δύνανται νὰ προταθῶσι κατὰ πρώτην φορὰν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀλλ᾽ ὁ νόμος ἐννοεῖ προφανῶς ἀκυρότητας, τὰς ὁποίας ἠδύνατο καὶ ὤφειλε νὰ λάβῃ ὑπ᾽ ὄψιν τὸ δικαστήριον, τοῦ ὁποίου ἡ ἀπόφασις προσβάλλεται, διότι ἀλλέως ἤθελε μεταβληθῇ ἡ φύσις τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Α. Π., ὅστις δὲν κρίνει περὶ τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως, ἀλλὰ περὶ τῆς νομιμότητος τῆς ἀποφάσεως. Ὅθεν μὴ ἐμφανισθέντων τῶν ἐκκαλούντων καὶ ἀνακοπτόντων πρὸς συζήτησιν τῆς ἐφέσεως καὶ ἀνακοπῆς αὐτῶν, τὸ δικαστήριον τῶν Ἐφετῶν δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιληφθῇ αὐτεπαγγέλτως τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως καὶ τοῦ ζητήματος, ἂν οἱ ἐνάγοντες ἦσαν νομιμοποιημένοι. Ἄλλως τε δὲ ὁ λόγος οὗτος στηρίζεται εἰς πραγματικὰ περιστατικά.

Ἀπόφ. Πολ. Ἀρ. Πάγου 394. τῆς 17 Σεπτ. 1840. (σελὶς 6. τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1841.).

61. Κατὰ τὸ 807 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. μόνον ἡ ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ καὶ ψευδὴς ἑρμηνεία πολιτικοῦ τινος νόμου εἶναι λόγος

ἀναιρέσεω;, τὸ δὲ 872 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ., τοῦ ὁποίου προτείνεται ἡ κακὴ ἐφαρμογή, εἶναι τύπος δικαστικὸς μὴ διατεταγμένος ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Πάγου 162. τῆς 11 Φεβρ. 1838. (σελ 39. τοῦ Τρίτου Τόμου τῆς Νομολ.).

62. Κατὰ τὸ 811 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. δὲν δύναται νὰ εἰσαχθῇ νέος λόγος εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, ὅστις δὲν εἰσήχθη ἤδη εἰς τὸ ὁριστικῶς δικάσαν δικαστήριον, ἐκτὸς ἂν ὁ λόγος οὗτος ἀνάγηται εἰς τὴν κοινὴν εὐταξίαν· δὲν εἶναι τοιοῦτος δὲ ὁ λόγος, ὅτι τὸ συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον δὲν φέρει εἰς τὸ κείμενον αὐτοῦ τὸ ὄνομα τοῦ συντάξαντος αὐτὸ συμβολαιογράφου, οὐδὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ ἔλλειψις αὕτη ὡς οὐσιώδης.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρείου Πάγου 281. τῆς 23 Μαΐου 1839. (σελ. 129. τοῦ Τετάρτου Τόμου τῆς Νομολ.).

63. Κατὰ τὸ 811 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. νέος λόγος μὴ προταθεὶς εἰς τὸ δικάσαν κατώτερον δικαστήριον (π. χ. ὅτι ἡ ἀντέφεσις ἐγένετο ἐν τῷ Ἀκροατηρίῳ διὰ τῶν προτάσεων, αἵτινες δὲν κατετέθησαν πρὸ 24 ὡρῶν) δὲν δύναται νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον. Βλ. ἁρμοδιότης.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ Πάγου 321. τῆς 10 Νοεμβρίου 1839. (σελ. 203. τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1840.)

64. 65. Κατὰ τὸν §. 2 τοῦ 811 ἄρθρου τῆς Πολ. Δικ. δὲν δύναται νὰ εἰσαχθῇ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Π. λόγος ἀναιρέσεως, ὅστις δὲν εἰσήχθη ἤδη εἰς τὸ ὁριστικῶς δικάσαν κατώτερον δικαστήριον, ἐκτὸς ἂν ὁ λόγος οὗτος ἀφορᾷ τὴν κοινὴν εὐταξίαν, ἀλλὰ τοιοῦτος δὲν εἶναι ὁ περὶ ἀνατροπῆς τῆς δίκης· ἂν δὲ ὁ ἀναιρεσείων ἐδικάσθη ἐρήμην ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δὲν ἔχει διὰ τοῦτο τὸ δικαίωμα νὰ προτείνῃ ἤδη ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου λόγους, τοὺς ὁποίους ἠδύνατο διὰ τῆς ἀνακοπῆς νὰ προτείνῃ, καθότι τὸ 811 ἄρθρον δὲν κάμνει διάκρισιν μεταξὺ δικαζομένων κατ' ἀντιμωλίαν ἢ κατ' ἐρήμην.

Σελ. 163 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ Ἀρ. Π. τοῦ 1840.

66. Ὁ λόγος, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν παρεκατέθεσε τὸ ἕνεκα τῆς μὴ ἐμφανίσεώς του, κατὰ τὴν πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ συζήτησιν, τὸ πρόστιμον τῶν 10 δρ., εἶναι ἀπαράδεκτος, ὅταν κατὰ πρῶτον προτείνηται ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Π.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Πάγου 24. τῆς 14 Ἰουλ. 1841. (σελ. 192. τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

67. *Δημοσιότης*. Ἡ δημοσιότης πρέπει νὰ βεβαιοῦται δεόντως διὰ τῆς ἀποφάσεως· ἡ ἔλλειψις τῆς δημοσιότητος ἀνάγεται εἰς τὴν κοινὴν εὐταξίαν, καὶ ἡ σιωπὴ τῶν διαδίκων δὲν τὴν καλύπτει. Βλ. Δημοσιότης καὶ Dall. 37. 75. καὶ ἀνωτ. §. 55.

68. *Αἰτιολογίαι*. Ἡ ἔλλειψις αἰτιολογιῶν ἀνήκει εἰς τοὺς λόγους, οἵτινες κατὰ πρῶτον προτείνονται ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, διότι ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου εἶναι ἀδύνατον νὰ προταθῶσι· γενομένης δὲ ἐφέσεως καὶ ἐκδοθείσης ἀποφάσεως αἰτιολογημένης ὑπὸ τῶν Ἐφετῶν, ἡ πρωτόδικος ἀναιτιολόγητος ἀπόφασις δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν. Βλ. ἀπόφασις, ὅπου ἐκτίθενται τὰ περὶ αἰτιολογιῶν καὶ κατωτέρω §. 83.

69. *Διατακτικόν*. Ἡ περίπτωσις, τὴν ὁποίαν προνοεῖ τὸ ἄρθρον 806 § 6 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀφορᾷ ἄλλην περίπτωσιν παρὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 785 § 1 ἀναφερομένην. Κατὰ τὴν ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας δὲν ὑποτίθεται ἁπλῶς ἔλλειψις διατακτικοῦ, ἀλλὰ καὶ αἰτιολογιῶν· ἡ δὲ ἀναίρεσις ζητεῖται, ὅταν ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑπάρχωσιν αἰτιολογίαι, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀντιστοιχοῦν διατακτικὸν δὲν ὑπάρχῃ. Ἡ ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας προσέτι δὲν προϋποθέτει παντελῆ ἔλλειψιν διατακτικοῦ, καθότι αὕτη ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως. Ὁ νόμος μας εἶχεν ἁπλῶς ὑπ' ὄψιν φαινόμενα διατακτικὰ ἀόριστα ἢ ἀφίνοντα ἀμφιβολίας, ἢ ὅταν δὲν ἀναφέρωνται ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν διαδίκων. Βλ. *Ἀπόφασις* καὶ *Διατακτικὸν*, ἔνθα ἐξετέθησαν ἐκτενέστερα τὰ περὶ τούτου καὶ κατωτέρω §. 83.

70. Le dispositif est en effet tout le jugement, et c'est seulement contre le jugement que l'on peut se pourvoir. Merlin, rep. societé, sect. 2. §. 3. art. 2. ἀρ. 3.—Dalloz 36. 84.

71. Néanmoins, quoique le dispositif d'un jugement soit litteralement conforme au texte de la loi, il y a lieu à cassation, si ce disposilif est le résultat d'unefausse interprétation de la loi exprimée dans les motifs méme du jugement. Bioche, cassation, 108.

Ἄρθρον τρίτον.

Ὑπέρβασις καθηκόντων. (excès de pouvoir.)

72. Ἡ ἔννοια τῶν ὅρων αὐτῶν δὲν εἶναι ἀκριβῶς προσδιωρισμένη. Οἱ νομολόγοι ἐπροσπάθησαν νὰ διακρίνωσι τὴν ὑπέρβασιν ἀπὸ τὴν ἀναρμοδιότητα, καὶ νὰ διαγράψωσι τὰ χωρίζοντα ταύτην ἀπὸ ἐκείνην ὅρια.

73. Le juge commet un excès do pouvoir lorsqu'il sort

du cercle de ses attributions et fait ce que la loi lui défend ou ne lui permet pas de faire.—On distingue deux sortes d'excès du pouvoir, l'incompètence et l'excès du pouvoir proprement dit. Bioche, cassation, 110.

74. Il y a excès du pouvoir *proprement* dit lorsque, dans les causes de sa compétence, le juge a statué au delà des valeurs aux quelles la loi restreignait sa juridiction du dernier ressort, ou bien a creé des nullités, et admis des fins de non recevoir non établies par la loi. cass. 15 Δεκ. 1806—Berriat 477. note 20.

75. Il est de même lorsque le juge ne se contente pas de décider les causes qui lui sont soumises, et se permet, en outre, de faire des réglèmens génèraux, ou d'intimer des ordres aux agens du pouvoir administratif. Bioche, cass. 111. 112.

76. Ὁ ἡμέτερος δὲ νόμος παραδέχεται ὑπέρβασιν καθηκόντων 1ον· ὅταν τὸ δικαστήριον παρενείρῃ ἑαυτὸ εἰς ξένα, ἰδίως νομοθετικὰ καὶ διοικητικά, ἀντικείμενα, καὶ τοῦτο κατὰ τὰ παρὰ τῆς Γαλλικῆς Νομοθεσίας ἐκτεθέντα·—2ον· ὅταν ὁ δικαστὴς ἀποφαίνηται περὶ ἀντικειμένων, εἰς τὰ ὁποῖα εἶναι ἀπολύτως ἀναρμόδιος (25. 10—12. 4. 19. §. 1. τῆς Πολ. Δικ.).

77. Ὁ νόμος μας, κατὰ τοῦτο, εἶναι σαφέστερος τοῦ Γαλλικοῦ, μολονότι ἔχει τὰς ἐλλείψεις του. Καθ' ἡμᾶς δὲν φιλονεικεῖται, ἂν ἁπλαῖ παραβάσεις νόμων ἢ διατάξεων τῆς διαδικασίας ἀποτελῶσιν ὑπέρβασιν καθηκόντων· αὗται ὑπάγονται μὲν εἰς τὰ ἐδάφια 1—2. 5. 6. τοῦ ἄρθρου 807, ἀλλὰ δὲν ἀποτελοῦν ὑπέρβασιν καθηκόντων.

78. Ἐκ τοῦ 808 ἄρθρου τῆς Πολ. Δικ. προκύπτει, ὅτι ὁ ὅρος *ὑπέρβασις* συμπεριλαμβάνει καὶ τὴν ἀπόλυτον ἀναρμοδιότητα. ὡδηγήθη δὲ εἰς τὴν σύνταξιν αὐτοῦ ὁ νομοθέτης μας ἀπὸ τὸν Henrion de Pansey (κεφ. 33.), ὅστις διακρίνει excès de pouvoir, abus de pouvoir καὶ incompetence. Ὡς abus de pouvoir χαρακτηρίζει καὶ τὴν παραβίασιν τοῦ νόμου ἢ ἄλλην τινὰ κατάχρησιν τοῦ δικαστοῦ. Ἡ περίπτωσις αὕτη δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ὑπέρβασιν τῶν καθηκόντων τοῦ νόμου μας· excès de pouvoir ὑπάρχει, κατ' αὐτὸν, ὅταν ὁ δικαστὴς ὑπερπηδῶν τὰ ὅρια τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας ἐπεμβαίνῃ εἰς τὰ καθήκοντα ἄλλης ἐξουσίας. Εἰς τὸ 1. ἐδάφιον τοῦ 808 ἄρθρου ὁ νομος μας παρεδέχθη τὸν ὁρισμὸν αὐτὸν περὶ τῆς ὑπερβάσεως τῶν καθηκόντων· τὸ δεύτερον καὶ τρίτον ἐδάφιον ἀφορῶσιν ἀναρμοδιότητα, τὴν ὁποίαν ὑποτάττει ὁ νόμος

εἰς τὴν ὑπέρβασιν τῶν καθηκόντων, λαμβανομένης τῆς λέξεως εἰς τὴν πλατυτέραν σημασίαν της, καὶ τοιαύτη εἶναι, ὅταν ὁ δικαστὴς ὑπερπηδᾷ ἐντελῶς τὰ ὅρια τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας ἢ ἀποφασίζῃ περὶ ὑποθέσεως, εἰς ἣν εἶναι ἀπολύτως ἀναρμόδιος.

79. Τὸ 2 ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ εἶναι ἐλλειπὲς, διότι ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι περιπτώσεις, τὰς ὁποίας δὲν προνοεῖ

1ον· Διότι δὲν περιλαμβάνει τὴν ἀπόλυτον ἀναρμοδιότητα παντὸς εἴδους, ἤγουν καὶ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οἱ Ἐφέται ἐπιλαμβάνονται ὑποθέσεως ἀνεκκλήτου· (530. Πολ. Δικ.).

2ον· Διότι δὲν προνοεῖ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οἱ Ἐφέται δὲν παραδέχονται ἔφεσιν κατ' ἀποφάσεως, χαρακτηρισθείσης μὲν ὡς ἀνεκκλήτου, ὑποκειμένης δὲ εἰς ἔφεσιν·

3ον· Διότι ὄχι μόνον ἡ ἀπόλυτος ἀναρμοδιότης, ἀλλὰ καὶ ἡ σχετικὴ ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως, ὅταν προταθῇ ἐγκαίρως ἢ ἐδικάσθη ἐρήμην ὁ διάδικος καὶ δὲν ἐλήφθη αὐτεπαγγέλτως ὑπ' ὄψιν ἡ σχετικὴ ἀναρμοδιότης.

Καθ' ὅλας τὰς περιπτώσεις ταύτας πρέπει νὰ συγχωρῆται ἀναίρεσις, καθότι ἀνάγονται εἰς οὐσιώδεις διατάξεις.

80. Ἡ ἀπὸ 26 Ἰουλίου 1838 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου φέρει· «Ἐπειδὴ αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς δύναται νὰ πραχθῇ ἡ ὑπέρβασις καθηκόντων, προσδιορίζονται ῥητῶς ἀπὸ τὸ 808 ἄρθρον τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, οὐδεμία δὲ ἐκ τῶν περιστάσεων τούτων δὲν ἔχει χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι τόσον τὸ Πρωτοδικεῖον Ναυπλίας, τοῦ ὁποίου ἡ ὑπ' ἀριθ. 24 ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις ἐπεκυρώθη παρὰ τοῦ Ἐφετείου Ναυπλίας, καθὼς καὶ τὸ αὐτὸ Ἐφετεῖον, τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἀναίρεσις, ἐδίκασαν ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν ἰδίων αὐτῶν καθηκόντων ἐπὶ τῶν ἐνώπιον αὐτῶν γενομένων αἰτήσεων τοῦ ἀναιρεσείοντος· περὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 742. ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Πρωτοδικείου Ναυπλίας, δὲν ἔγεινεν οὐδεὶς λόγος, οὔτε ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου, οὔτε ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου· ἑπομένως ὁ διϊσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅτι τὸ Πρωτοδικεῖον δὲν ἐδύνατο νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 24. ἀπόφασιν πρὶν δικασθῇ ἡ ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 742 ἀποφάσεως δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὡς διόλου ἀπαράδεκτος, διότι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 811 ἄρθρου τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας δὲν δύναται νὰ εἰσαχθῇ νέος λόγος εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, ὅστις δὲν εἰσήχθη ἤδη εἰς τὸ κατώτερον δικαστήριον.»

Ἀπόφ. Πολ. 201. Ἀρ. Π. (σελ. 126. τοῦ Γ'. Τόμου τῆς Νομολογίας.

81. Περὶ τοῦ προκειμένου ἀντικειμένου μέτιθι καὶ τὰ εἰς τὴν ποινικὴν δικαιοσύνην ἀποφασισθέντα. (κατωτέρω §.   )

Ἄρθρον τέταρτον.

Ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ ἢ ἑρμηνεία τοῦ Πολιτικοῦ Νόμου.

82. Τὰ ἄρθρα 809 καὶ 810 τῆς Πολ. Δικ. ἐξηγοῦσι τὰ περὶ τούτου. Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1790 Γ. Διατάγματος λέγει, ὅτι τὸ ἀκυρωτικὸν ἀκυρόνει πᾶσαν ἀπόφασιν, περιέχουσαν ῥητὴν παραβίασιν τοῦ *κειμένου τῶν νόμων*. Ὁ νόμος τῆς 13. Δεκ. 1799. παρέλιπε τὰς λέξεις aux textes, καὶ λέγει ἁπλῶς *παραβίασιν ῥητὴν τοῦ νόμου*. Ἡ Νομοθεσία δὲν ὥρισε τί ἐστὶ παραβίασις τοῦ νόμου, καὶ ἡ νομολογία δὲν εἶναι σταθερὰ κατὰ τοῦτο. Φαίνεται ὅμως ὑπερισχύον εἰς τὴν Γαλλίαν τὸ σύστημα, καθ' ὃ ἡ ἐσφαλμένη ἑρμηνεία τοῦ συμβολαίου δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως. (Βλ. κατωτ.) Λόγον ἀναιρέσεως ἀποτελεῖ μόνον ἡ ψευδὴς ἑρμηνεία ἢ ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου, ὄχι τοῦ μερικοῦ νόμου, ἀλλὰ τοῦ γενικοῦ, ὅστις ἐφαρμόζεται εἰς ὅλους.—Τοῦτο τὸ σύστημα ἀκολουθεῖ καὶ ὁ νόμος μας, καθ' ὃν λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἡ ψευδὴς ἑρμηνεία ἢ ἡ ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ πολιτικοῦ τινος νόμου. *Ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ* αὐτοῦ ὑπάρχει, ὅταν ὁ δικαστὴς ἐφαρμόζῃ νόμον τινὰ εἰς περιστατικά, τὰ ὁποῖα οὗτος δὲν προβλέπει· π. χ. ὅταν εἰς τὴν ἀγοροπωλησίαν ἐφαρμόζῃ τὰς περὶ τῆς ἐκμισθώσεως ἀρχάς. (Bioche cassation 90.).—*Ψευδὴς δὲ ἑρμηνεία* ὑπάρχει, ὅταν τὸ δικαστήριον εἰς νόμον τινὰ τοῦ Πολιτικοῦ Δικαίου, (ἤτοι τοῦ οὐσιαστικοῦ) ἀποδίδει ὄχι τὴν οἰκείαν ἔννοιαν.

83. Τὸ ἄρθρον 809. τῆς Πολ. Δικ. ἀναπτύσσει τὸ 7 ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 808. Τὸ ἄρθρον ἐκεῖνο διαλαμβάνει 1ον τὴν εἰς τὴν Γαλλίαν παραδεδεγμένην ἀρχήν, ὅτι ἕνεκεν ἐσφαλμένων αἰτιολογιῶν δὲν ζητεῖται ἀναίρεσις, ὅταν ἄλλως ἐπιδικάζηται ὅ,τι ἔδει. (Bioche cassation 107—Bonc T. 2.). Τότε μόνον συγχωρεῖται ἀναίρεσις, ὅταν τὸ φαινόμενον σύμφωνον μὲ τὸν νόμον διατακτικὸν ἐπιφέρῃ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἤθελεν ἔχει, ἂν ἐστηρίζετο εἰς ὀρθὰς αἰτιολογίας. (Bioche cassation 86 καὶ 107 καὶ ἀνωτ. 68. 69.)—2ον· Λόγον ἀναιρέσεως ἀποτελεῖ ῥητὴ παράβασις τοῦ νόμου· τοιαύτη δὲ ὑπάρχει, ὅταν ἡ ἀπόφασις καὶ ὁ νόμος ἦναι ἐκ διαμέτρου ἀντίθετοι, ὥστε δὲν δύνανται νὰ συνυπάρξωσιν, ἤγουν ὅταν τὸ ἀμφισβητούμενον κανονίζηται ἀπὸ νόμον τινά, καὶ ἡ ἀπόφασις δὲν αἰτιολογεῖ τὴν μὴ ἐφαρμογήν του. Εἶναι δὲ ἀδιάφορον, ἂν ἡ παράβασις ῥητοῦ νόμου ἦναι ἀπ' εὐθείας ἢ ἐκ πλαγίου, ὅπερ στη-

ρίζεται εἰς διακρίσεις τῆς Γαλλ. Νομολογίας, καθ' ἣν ἀπ' εὐθείας παράβασις ὑπάρχει, ὅταν τὸ δικαστήριον παραδέχηται ἀπαίτησιν, ἣν ῥητὸς νόμος ἀποκλείει, ἢ ἀποῤῥίπτῃ αἴτησιν, στηριζομένην εἰς τὸν νόμον. Παραβίασις δὲ ἐκ πλαγίου ὑπάρχει, ὅταν τὸ δικαστήριον, παραγνωρίζον τὸν ἀληθῆ χαρακτῆρα τῆς ἐννόμου σχέσεως τῆς ὑποθέσεως, ἐφαρμόζῃ μὴ κατάλληλον νόμον ὡς ἐκ τοῦ ἐσφαλμένου αὐτοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς σχέσεως. Ἡ δευτέρα αὕτη περίπτωσις δὲν συγχέεται μὲ τὴν ἐσφαλμένην στάθμισιν πραγματικῶν περιστατικῶν· ἡ ἀπόφασις, ἥτις χαρακτηρίζει συμβόλαιόν τι ὡς ἀγοροπωλησίαν, ἑρμηνεύουσα αὐτὸ κατὰ τὸν σκοπὸν τῶν συμβαλλομένων, ἐξετάζει καὶ ἐκτιμᾷ πράγματα, ὅπερ διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἐὰν ὅμως ἀφ' ἑνὸς μὲν παραδέχηται ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀγοροπωλησίας, ἀλλ' ἐφαρμόζῃ τὰς περὶ ἐκμισθώσεως ἀρχάς, ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρεῖ. (Βλ. κατωτ. τοὺς §.

—3ον· ὄχι ἡ παράβασις παντὸς νόμου, ἀλλ' ἡ παράβασις σαφῶν νόμων ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ 810 ἄρθρου· τοῦτο δὲ δὲν εἶναι, εἰμὴ ἡ καθιέρωσις ἀρχῶν τῆς Γαλλικῆς Νομολογίας, ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν πρέπει οὔτε ὑπὲρ τὸ δέον γραμματικῶς νὰ ἐκλαμβάνηται, οὔτε ἀφ' ἑτέρου νὰ παρεισάγηται τὸ αὐθαίρετον. Παρατηρητέον προσέτι, ὅτι ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις εἶναι ἀπαράδεκτος, ὅταν ὁ νόμος ἦναι τόσον ἀσαφής, ὥστε καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος διστάζει περὶ τῆς ἐννοίας του. (Poncet, jugement). — L'application trop rigoureuse de la loi, ou le défaut d'extension de son texte, même par identité de raison, ne donne pas ouverture à cassation. Berriat. 476. not. 18.

84. Ἡ ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ καὶ ψευδὴς ἑρμηνεία ἀρχῶν τῆς Νομολ., ὑπουργικῆς τινὸς ἀποφάσεως, ξένου τινὸς νόμου, δὲν φέρει ἀναίρεσιν. S. 31. 54.—D. 36. 367. 406.— Cass. 11 jav. 1816.—D. 36. 361. Παραβίασιν δὲ οὐσιαστικῶν νόμων λέγοντες ἐννοοῦμεν, ὅτι νόμος τὶς ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του εἶναι οὐσιαστικός, π. χ. αἱ περὶ ἀποδείξεων διατάξεις· διακριτέον ὅμως, ἂν ὁ νόμος διὰ ῥητῆς διαδιατάξεως ὁρίζῃ τὴν ἀποδεκτικὴν δύναμιν μέσου τινός, ἢ τὴν ἀναθέτῃ εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν δικαστῶν· εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν δύναται νὰ λάβῃ χώραν παράβασις, δίδουσα ἀφορμὴν εἰς ἀναίρεσιν, εἰς τὴν δευτέραν ὅμως δὲν λαμβάνει χώραν. Τὸ αὐτὸ ἐφαρμόζεται καὶ ὅταν ὁ νόμος διαγράφῃ μὲν χαρακτηριστικά τινα ἀποδεικτικοῦ τινὸς μέσου, ἀλλ' εἶναι τοιαῦτα, ὥστε κρέμαται ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως πραγματικῶν περιστατικῶν π. χ. τὰ δικαστικὰ τεκμήρια ἀποτελοῦν ἀπόδειξιν, ὅταν ἦναι ὡρισμένα καὶ σύμφωνα

πρὸς ἄλληλα· ἡ στηριζομένη εἰς μὴ τοιαῦτα ἀπόφασις εἶναι μὲν παράνομος, ὄχι ὅμως καὶ ἀναιρετέα.

85. Ἡ παραβίασις ἐθίμου ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως; ἐφαρμόζονται καὶ ἐνταῦθα ὅσα ἐξεθέσαμεν περὶ παραβιάσεως νόμου. Πρέπει ὅμως νὰ γίνῃ διάκρισις, ἂν τὰ ἔθιμα δύνανταινὰ ἦναι ἔγγραφα ἢ μή· ἂν ἦναι ἔγγραφα, ἐφαρμόζονται τὰ περὶ παραβιάσεως νόμων ἐκτεθέντα· ἂν ἦναι ἄγραφα, καὶ τὸ κατώτερον δικαστήριον δὲν ἐπείσθη περὶ τῆς ὑπάρξεώς των, δὲν ὑπάρχει λόγος ἀναιρέσεως, καθότι τὸ νομικὸν ζήτημα συνδέεται μὲ τὸ πραγματικόν.

Βλ. Bieche, cassation· 98.

86. Le jugement portant que tel fait existe, peut même être cassé, — d'abord si cette déclaration en fait est le résultat ou la conséquence d'une erreur de droit. (cass. 26 mai 1835. D. 35. 358); — ensuite si la preuve contraire résulte d'un acte authentique non argué de faux, et produit devant les juges du fond. Bioche, cassation, 91. 92.

La cour de cassation peut, d'ailleurs, récourir aux actes de la procédure pour se fixer sur les faits des procès portés devant elle, même en ce qui touche les conclusions des parties; il n'y a pas obligation pour elle de se renfermer dans les faits et les conclusions rapportés dans les jugemens attaqués. Bioche. cassation, 93. — Elle peut aussi entrer dans l'examen de ces actes de procédure, afin d'apprécier si les formalités dont l'absence est reprochée à ces actes ont ou non été suffisament remplies. Par ex. si un exploit tendant à révendication d'un immeuble en indique bien ou mal les aboutissants. αὐτ. καὶ §. 94. ὁ Συγγραφεὺς οὗτος φέρει ῥητῶς τὰ ἑξῆς παραδείγματα, καθ' ἃ ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρεῖ·

1. ὅταν ἡ ἀπόφασις φέρῃ, ὅτι ἡ σύζυγος δὲν εἶχε τὴν προσήκουσαν ἄδειαν, πρὸς τὸ παρίστασθαι, ἐν ᾧ ἀπὸ τὰ ἔγγραφα προκύπτει τὸ ἐναντίον· S. 15. 281.

2. Ὅταν ἡ ἀπόφασις φέρῃ, ὅτι δικόγραφόν τι δὲν ἐκοινοποιήθη, ἐν ᾧ ἀπὸ τὰ ἔγγραφα προκύπτῃ τὸ ἐναντίον· S. 21. 40. 2.

3. ὅταν ἀκυρόνηται διαθήκη τις ἐπὶ λόγῳ, ὅτι περιέχει οὐσιώδη τινὰ ἔλλειψιν, ἐν ᾧ ἀπὸ αὐτὴν προκύπτει τὸ ἐναντίον· cass. 15 Δεκ. 1819.

4. Ὅταν ἀποῤῥίπτηται ἔνστασις προσωπικῆς ἀναρμοδιότητος,

ἐπὶ λόγῳ, ὅτι δὲν ἐπροτάθη in limine litis, ἐν ᾧ ἀπὸ τὰ ἔγγραφα προκύπτει τὸ ἐναντίον· cass. 21 μαρτ. 1825.

87. Δύνανται ἀκόμη, κατὰ τὰς περιστάσεις, νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ Ἀκυρωτικοῦ τὰ ζητήματα (Bioche, cassation §. 102).

1. Ἂν ἔγγραφόν τι ἀποτελῇ ἀνανέωσιν.

2. Ἂν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ μέσον τῆς ἐκτελέσεως ἐμφαίνωσιν ἀποδοχήν.

3. Ἂν αἱ ἔντινι διαθήκῃ μνεῖαι ἀποτελῶσι τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα.

88. Ἀπ' ἐναντίας δὲ εἶναι πραγματικὰ ζητήματα τὰ ἑξῆς. 1. Ἂν αὗται ἢ ἐκεῖναι αἱ ἐνδείξεις εἰσὶ σαφεῖς καὶ ἀποχρῶσαι.— 2. Ἂν ταῦτα ἢ ἐκεῖνα τὰ περιστατικὰ ἀποτελῶσι τοὺς χαρακτῆρας τοῦ δόλου, τῆς ἀπάτης, τῆς βίας, τοῦ ἀντιβαδιασμοῦ (stellionat.)—3. Αν ὑπάρχῃ καλὴ ἢ κακὴ πίστις.—4. Ἂν παραγραφή τις συνεπληρώθη ὑπὲρ τοῦ διαδίκου, ὅστις τὴν ἐπικαλεῖται, ἢ ἂν διεκόπη, καθ' ὅσον τὸ ζήτημα κρέμαται ἐκ τῆς σταθμίσεως γεγονότων καὶ περιστάσεων—5. Ἂν διαθήκη τὶς περιέχῃ διατάξεις ἀσυμβιβάστους μὲ τὴν πρώτην, καὶ ἀποτελούσας ἀνάκλησιν ταύτης.—6. Ἂν διάδικός τις εἶχε σκοπὸν νὰ ἀλλάξῃ κατοικίαν.—7. Ἂν ἔγγραφόν τι ἀποτελῇ ἀρχὴν ἐγγράφου ἀποδείξεως, ἢ ἂν δικαστική τις ὁμολογία διῃρέθη· ἂν εταιρία τὶς ἦναι μετοχική.— 8. Ἂν δύο συμβόλαια ἦναι ἀδιαίρετα, καὶ ἂν τὸ ἓν δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἄλλου.

Βλέπε Bioche, cassation, 103 — 105. ἀπὸ τὸ μέρος αὐτὸ ἐλήφθησαν τὰ ἀνωτέρω.

89. Διὰ νὰ ἀποφασίσῃ ὁ Ἄρειος Πάγος, ἂν ὑπάρχῃ παράβασίς τις νόμου, ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ ὅπως τὰ περιέχει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις· ὁ σκοπὸς, ὅστις προέδρευσεν εἰς τὴν σύστασιν τοῦ ἀνωτάτου αὐτοῦ Δικαστηρίου, δὲν εἶναι τὸ νὰ ἀποφασίζῃ περὶ τῆς οὐσίας τῶν ὑποθέσεων, ἀλλὰ τὸ νὰ ἐπανορθόνῃ τὰ περὶ τὸν νόμον σφάλματα· av. cons. d' état, 18 Ἰανν. 1806. ἄρθρ. 31.—Τοῦτο δὲ ἐφαρμόζεται τόσον εἰς τὴν αἴτησιν ἀναιρέσεως, τὴν ὁποίαν κάμνουν τὰ μέρη, ὅσον καὶ εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ νόμου γινομένας cass. 26 Αὐγ. 1830. S. 30 401.

90. Ἡ ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ καὶ ψευδὴς ἑρμηνεία πολιτικοῦ τινὸς Νόμου, εἶναι λόγος ἀναιρέσεως, τὸ δὲ 872 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικονομίας εἶναι τύπος δικαστικὸς, μὲ διατεταγμένος ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 162. (Σελ 39 τόμος 3 τῆς Νομολογίας).

91. Ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις δὲν ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν. κατὰ τὸ ἄρθρον 190 τῆς Πολ. Δικ. ἡ κοινοποίησις τῶν ἀποφάσεων ἐν λογίζεταί ποτε κατὰ τοῦ κοινοποιοῦντος αὐτάς· ὅταν λοιπὸν δωκέ τις τὸν ὅρκον καὶ ἐκοινοποίησεν ἁπλῶς τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ, δὲν δύναται ἐκ τούτου νὰ ἐξαχθῇ συναίνεσις, ἥτις, κατὰ τὸ 486 ἄρθρον τῆς Πόλ. Δικ. ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι καθαρῶς καὶ εὐκρινῶς ἐκπεφρασμένη εἴτε ῥητῶς εἴτε σιωπηρῶς.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 366 τῆς 8 Μαΐου 1840 (σελ. 404 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

92. Ἡ παραβίασις *συμβολαίου* τινὸς θεωρεῖται ὡς παράβασις νόμου;

Κατ' ἀρχὰς ἔλυσαν ἐν γένει καταφατικῶς τὸ ζήτημα· cass. 30 praer. Ἀργότερα παρεδέχθησαν διάκρισιν τινά. Ἂν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀποφαίνηται, ὅτι συμφωνία τὶς, καίτοι ἐννόμως γενομένη, δὲν ὑποχρεόνει τὰ συναλλαττόμενα μέρη, ὑπάρχει παραβίασις νόμου. Boncenne, Τόμ. 1. σελ. 488.

93. Ἐπίσης ὑπάρχει παραβίασις νόμου α΄. ὅταν ἡ ἀπόφασις, ἐκτιμῶσα ἢ ἑρμηνεύουσα συμβόλαιόν τι, μετέβαλε τὴν φύσιν του καὶ τῷ ἔδωκε χαρακτῆρα καὶ ἀποτελέσματα ἐναντία ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ὁ νόμος τῷ δίδει. D. 35. 1. 350. — αὐτ. 35. 145. 237.—αὐτ. 35. 392.

β΄. Ὅταν ἡ ἀπόφασις ἀναγνωρίζουσα τὴν ὕπαρξιν ὅλων τῶν ἀποτελούντων συνάλλαγμά τι στοιχείων, δὲν ἔδωκεν εἰς αὐτὸ τὸν προσήκοντα χαρακτηρισμὸν καὶ τὰ παρὰ τοῦ νόμου ὁριζόμενα ἀποτελέσματα· cass. aud. solen. 23 juill. 1823.—Τουλλ. Τόμ. 6. ἀρ. 194.—cass. 20 juin 1813.—§. 13. 382

γ΄. Ἂν, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἑρμηνείας συμβιβασμοῦ τινός, παραγνωρίζωνται αἱ ῥηταὶ διατάξεις. Bioche. cassation. 99. §. 3.

93. Ἀπ' ἐναντίας, ἂν ἡ ἀπόφασις περιορίζηται εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῆς συμβάσεως, ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν ἐπεμβαίνει· οὗτος ὀφείλει νὰ παραδέχηται τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ὡς βεβαιοῦνται ἐν τῇ ἀποφάσει, καὶ ἂν αὕτη ἐφήρμοσεν ὀρθῶς τὸν νόμον, λόγος ἀναιρέσεως δὲν ὑπάρχει. Merlin rep. societé, sect. 3. §. 3 art. 2 ἀρ. 3.—Poncet 2. ἀρ. 527.

94. Ἡ ἔρευνα τοῦ πραγματικοῦ μέρους τῶν διαφορῶν καὶ ἡ στάθμισις τῶν προσφερομένων ἀποδείξεων, ἀνήκοντα εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν κατωτέρων δικαστηρίων, δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.—Κατὰ τὸ ἄρθρον 810 τῆς Πολ.

Δικ. ἡ ἐσφαλμένη ἐξήγησις τῆς ἐννοίας συμβολαίου τινὸς δὲν ἀποτελεῖ λόγον *αναιρέσεως*, εἰμὴ ὁσάκις διὰ τῆς ἑρμηνείας ταύτης προσβάλλωνται κανόνες τοῦ δικαίου· ὅταν λοιπὸν τὸ κατώτερον δικαστήριον περιωρίσθη εἰς τὴν ἐξήγησιν τοῦ περιεχομένου τοῦ συμβολαίου, ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν ἐπεμβαίνει. Βλ. *ἀπόδειξις*.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Πάγου 158 τῆς 29 Ἰανν. 1838 (σελ. 30 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολ).

95. Ἀποφανθὲν τὸ Δικ, ὅτι ὁ ἀναφερόμενος ὅρος εις τὸ μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβόλαιον περὶ τῆς δι' ἐγχειρίσεως τῶν κλείθρων παραδόσεως τῆς οἰκίας δὲν ἦτον ἀποκλειστικὸς, δὲν προσέβαλε κανόνα τινὰ τοῦ δικαίου· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἡ τοιαύτη ἀπόφανσις ὡς περιστρεφομένη ἁπλῶς εἰς τὴν ἐξήγησιν τῆς ἐννοίας ποῦ συμβολαίου, ἢ τοῦ ἐγγράφου δὲν δύναται, κατὰ τὸ ἄρθρον 810 τῆς Πολ. Δικ, νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀναίρεσιν.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Αρ. Πάγου 354 τῆς 28 μαρτίου 1840 καὶ 358 τῆς 18 απριλ. 1840 (σελ. 291 καὶ 299 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

96. Οὐσιώδη προσόντα παντὸς συναλλάγματος εἶναι ἡ ἐλευθέρα συναίνεσις τῶν συμβαλλομένων, καθότι συνάλλαγμα ἐστι δύο ἢ καὶ πλειόνων εἰς τὸ αὐτὸ σύνοδός τε καὶ συναίνεσις ἐπὶ τὸ συνίστασθαι ἐνοχὴν, καὶ τὸν ἕτερον τῷ ἑτέρῳ ποιῆσαι ὑπεύθυνον (Θεόφ. Βιβλ. τρίτον, τίτλ. 13 §. 2 καὶ Αρμ. βιβλ. α, τίτλ. 6 §. 1.), ἡ δὲ συναίνεσις συνίσταται εἰς τὴν πλήρη καὶ παρὰ τοῦ ἑτέρου τῶν συναλλαττομένων ἀποδεχθεῖσαν ὁμολογίαν, ὅτι θέλει νὰ ὑποχρεωθῇ· ὅθεν δικαστήριον ἐκλαβὸν τὴν ἐξώδικον ἔκφρασίν τινος ὡς συμφωνίαν, παρεβίασε τοῦ ἀνωτέρω κανόνα, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 810 τῆς Πολ. Δικ., ὁσάκις ἀπόφασις προσβάλλῃ κανόνα τοῦ δικαίου, δίδει χώραν εἰς *ἀναίρεσιν*. Βλ. συμβόλαιον.

Ἀπόφ. Πολ. 7 τῆς 27 Ἰουλ. 1835 (σελ. 257 τοῦ πρώτου τόμου τῆς Νομολ.)

97. Εἰς τὰ συναλλαγματικὰ ἢ διμερῆ συμβόλαια, καθ' ἃ τὰ μέρη ἐπιφορτίζονται μὲ αμοιβαίας ὑποχρεώσεις, ἀπαιτεῖται ἡ συγκατάθεσις ὅλων τῶν συμφωνούντων προσώπων, ἡ δὲ ἔλλειψις ταύτης καθιστᾷ τὸ συμβόλαιον ἀνίσχυρον· ὅταν λοιπὸν ἡ συγκατάθεσις τοῦ ἑνὸς τῶν μερῶν δὲν γίνεται φανερὰ κατ' οὐδένα τρόπον, διότι π. χ. οὔτε ὡς μέρος φαίνεται εἰς τὸ συμφωνητικὸν, οὔτε δι' ὑπογραφῆς του ἢ ἄλλου ἐκ τῶν σιωπηρῶν σημείων, ὅσα οἱ νόμοι παραδέχονται, γίνεται γνωστὴ ἡ ἀποδοχή του, ἕπεται,

τι συμβόλαιον δὲν ὑπάρχει, καὶ ἡ παράβασις τοῦ κανόνος αὐτοῦ δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Πάγου 5 τῆς 21 Ἰουν. 1835 (σελ. 261 τοῦ πρώτου τόμου τῆς Νομολ).

98. Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 24 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, μηνολογημένη τὴν 14 Ἰουλίου 1841, φέρει « Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, ἑρμηνεῦσαν, ὡς εἶχε τὸ δικαίωμα, τὸ συνταχθὲν κατὰ τὴν 20 Αὐγ. 1808 συμβόλαιον μεταξὺ τοῦ Μ καὶ τοῦ Ν. ἐξ οὗ μετεβιβάσθησαν τὰ διεκδικούμενα κτήματα εἰς τὸν ἐναχθέντα Μ, καὶ ἀκολούθως εἰς τὸν Δ, ἀναγνωρίζει διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι τὸ εἰρημένον ἔγγραφον έμπεριέχει ἐκτὸς τῆς εἰκονικῆς πωλήσεως καὶ ἑτέραν τελείαν πώλησιν· προσέτι δὲ καὶ ἂν ἤθελε θεωρηθῇ ἐσφαλμένη ἡ παρὰ τοῦ δικαστηρίου γενομένη ἑρμηνεία τοῦ εἰρημένου συμβολαίου, ἡ ἐσφαλμένη ἐξήγησις τοῦ περιεχομένου τοῦ συμβολαίου δὲν δύναται, κατὰ τὸ 810 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ., νὰ δώσῃ *χώραν εἰς ἀναίρεσιν*.—Ἐπειδὴ ἂν καὶ κατὰ τὸ προμνημονευθὲν ἄρθρον δύναται ν' ἀναιρεθῇ ἡ ἀπόφασις, ὅταν δι' αὐτῆς προσεβλήθησαν κανόνες τοῦ δικαίου, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου οἱ ἰσχυρισμοί, ἐφ' ὧν στηρίζει ἡ ἀναιρεσείουσα τὴν προσβολὴν τῶν κανόνων τοῦ δικαίου, ὄντες ὅλως πραγματικοί, δὲν ὑπάρχουν βεβαιωμένοι εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, ὥστε δὲν δύναται ὁ Ἄρειος Πάγος νὰ ἐπεμβῇ εἰς τὴν ἔρευναν αὐτῶν.» Οἱ λόγοι, τοὺς ὁποίους· ἡ ἀναιρεσείουσα ἐπρότεινεν εἶναι 1. ὅτι τὸ Δικαστήριον ἐξέλαβε τὴν καταπιστευτικὴν κατοχὴν ὡς ἀπαρτίζουσαν τὴν ἀπαιτουμένην, ἵνα ὑπάρχῃ, κατοχὴν εἰς τὴν πώλησιν, ἑρμηνεῦσαν ἐσφαλμένως τὸ νόμον· 2. ὅτι ἡρμήνευσεν ἐσφαλμένως τοὺς νόμους περὶ πωλήσεως, μισθώσεως καὶ κατοχῆς, καθότι τὸ ἔγγραφον περιέχει οὐ μόνον τὴν καταπιστευτικὴν κατοχήν, ἀλλὰ καὶ μίαν μίσθωσιν, ἰδίως δὲ τὸν ἑξῆς νόμον· « ὁ μισθωτικῶς νεμόμενος οὐδέποτε διὰ πολυχρονίου νομῆς δύναται δεσπόσαι τοῦ πράγματος, (Ἁρμ. βιβλ. 6. τίτλ. α, ἀρ. 6. καὶ γ.) ψυχῇ γὰρ μόνῃ ἀπόλλυμεν, τὴν δὲ προσκτηθεῖσαν τιμὴν δυνάμεθα ψυχῇ φυλάττειν. »

Σελ. 191 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ (Ἀρ. Πάγ.) 1841.

99. La violation du contrat judiciaire est soumise aux mêmes règles· conséquemment l' erreur des juges dans l' interprétation de leurs jugemens ne peut donner ouverture à cassation. Bioche, cassation, 100.

100. **Mais si sous prétexte d'intérpreter leurs jugemen ils ordonnent ce qu'ils avaient réfusé par une prémière dec sion, et qu'ils violent, soit les principes en matière de co trats, soit l'autorité de la chose jugée, leur nouvelle décisio peut être cassé. D. 38. 162.** ὅρα Ἀπόφασις

Ἄρθρον πέμπτον

Ἀντιφάσκουσαι Ἀποφάσεις.

101. Ὅταν αἱ ἀντιφάσκουσαι ἀποφάσεις ἐξεδόθησαν παρὰ διαφό ρων δικαστηρίων, ἐπιγίγνεται ἀναίρεσις. Merlin rep. contra rieté §. 2. ἀρ. 6. — Poncet, jugement, ἀρ. 537. — Carr art. 504.

102. Δὲν ὑπάρχει λόγος ἀναιρέσεως, ὅταν ἡ μία τῶν ἀποφάσεων ἀφορᾷ ἔνστασιν, καὶ ἡ ἑτέρα τὴν οὐσίαν· cass. 17 Ἰανν. 1838. Βλ. *Δεδικασμένον.*

103. Κατὰ τὸν 4. §. τοῦ 807. ἄρθρ. τῆς Πολ. Δικονομίας λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἐὰν ὑπάρχωσι πλείονες ἀντιφάσκουσαι πρὸς ἀλλήλας ἐν τῇ αὐτῇ δίκῃ περὶ τῶν αὐτῶν διαδίκων, παρὰ διαφόρων δικαστηρίων ἐκδοθεῖσαι τελεσίδικοι ἀποφάσεις· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις δὲν κατεστάθη τελεσίδικος· ὡς γενομένης κατ' αὐτῆς ἐγκαίρως ἐφέσεως· ἑπομένως δὲν ὑπάρχει λόγος ἀναιρέσεως.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Πάγου τῆς 25 μαΐου 1837. 103. (σελ. 72 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολ).

§. Ζ.

Προθεσμία πρὸς ἀναίρεσιν.

104. Κατὰ τὸ 316 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ., τὸ ὁποῖον παραπέμπει εἰς τὸ 852, ἡ περὶ ἀναιρέσεως αἴτησις συγχωρεῖται τότε μόνον, ὅταν ἐνεχειρίσθη πρὸ τῆς παρελεύσεως τριάκοντα ἡμερῶν, ἀφοῦ ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις ἐπεδόθη εἰς τὸν διάδικον· ἑπομένως ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης πρέπει νὰ προταθῇ ἡ ἀναίρεσις καὶ ὅλων τῶν παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων, ἡ δὲ παράλειψις τῆς κοινοποιήσεως προδικαστικῆς ἀποφάσεως δὲν δύναται νὰ καταστήσῃ παραδεκτὴν τὴν ἀναίρεσιν καὶ μετὰ τὴν ῥηθεῖσαν προθεσμίαν, καθότι ὁ νόμος διατάττει γενικῶς καὶ ὤφειλε νὰ διατάξῃ οὕτω, καθότι ἄλλως κατασταθείσης ἤδη ἀπροσβλήτου τῆς ὁριστικῆς ἀπο-

φάσεως, ἠδύναντο νὰ προβληθῶσι νέα ἔτι ἔνδικα μέσα κατὰ τῶν προδικαστικῶν ἀποφάσεων.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 20 τῆς 31 Ἰουλ. 1841 (σελ. 214 τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

105. Κατὰ τὸ 817 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. ἡ πρὸς ἀναίρεσιν προθεσμία ἄρχεται συνήθως ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως τῆς προσβλητέας ἀποφάσεως, καὶ κατὰ τὸ 816 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. συγχωρεῖται μόνον πρὸ τῆς παρελεύσεως 30 ἡμερῶν.— Κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 138 καὶ 148 τῆς Πολ. Δικ. αἱ ἀποφάσεις ἐπιδίδονται νομίμως εἰς τοὺς πληρεξουσίους.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Πάγου 98 τῆς 15 μαρτ. 1837.-Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 84 τῆς 15 Ἰανν. 1837 (σελ. 21. 53 τοῦ τόμου Δευτέρου τῆς Νομολ.).

106. Κατὰ τὸ 816 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις συγχωρεῖται τότε μόνον, ὅταν ἐνεχειρίσθη πρὸ τῆς παρελεύσεως 30 ἡμερῶν, ἡ δὲ προθεσμία αὕτη, κατὰ τὸ ἄρθρον 817, ἄρχεται συνήθως, τουτέστιν ἐκτὸς τῶν εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον ἐνδιαλαμβανομένων περιπτώσεων, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως τῆς προσβλητέας ἀποφάσεως· κοινοποίησιν δὲ ἐννοεῖ ὁ νόμος ἐνταῦθα ὄχι μόνον τὴν παρὰ διαδίκου πρὸς διάδικον ἐπίδοσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ δημοσίευσιν τῆς ἀποφάσεως, ὁσάκις οἱ διάδικοι ἢ οἱ πληρεξούσιοι αὐτῶν ἦσαν παρόντες κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς ἀποφάσεως, ὡς γίνεται φανερὸν ἀπὸ τὸ ἄρθρον 138 τῆς Πολ. Δικ. Βλ. ἐπίδοσις.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 198 τῆς 5 Ἰουλ. 1838 (σελ. 109 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολ).

107. Κατὰ τὰ ἄρθρα 816 καὶ 817 τῆς Πολ. Δικ., συνδυασμένα μὲ τὸ 138, ἡ πρὸς ἀναίρεσιν προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐὰν αὕτη ἔγινε παρόντων τῶν διαδίκων ἢ τῶν ἀντικλήτων αὐτῶν.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρείου Πάγου 234 τῆς 22 νοεμβρίου 1838 (σελ. 21. τοῦ τετάρτου τόμου τῆς Νομολ.).

108. Κατὰ τὰ ἄρθρα 175 καὶ 196 τῆς Πολ. Δικ. ἐὰν οἱ διάδικοι κατοικοῦν εἰς ἄλλον τόπον παρὰ τὸν τοῦ Δικαστηρίου, προστίθεται, κατὰ τὸν λογισμὸν τῶν προθεσμιῶν, δι' ἕκαστον σχοῖνον ἀποστάσεως τῆς κατοικίας τοῦ διαδίκου ἀπὸ τοῦ τόπου, ἔνθα ἑδρεύει τὸ καλοῦν Δικαστήριον, μία ἡμέρα προσέτι· ὅθεν ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία διὰ τὸν ἐν Ἀμφίσσῃ διάδικον εἶναι τεσσαρακονθήμερος.

Ἀπόφ. 1735 τῆς 18. Ὀκτ. 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

Διατυπώσεις.

Ἄρθρον πρῶτον

109. Κατὰ τὸ 752 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. ἡ ἔφεσις εἶναι απαράδεκτος μετὰ τριάκοντα ἡμέρας ἀφοῦ ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις παραδοθῇ εἰς τὸν ἀντίδικον, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 539, εἰς ὃ παραπέμπει τὸ 766, ἀντίγραφον τῆς ἀγωγῆς (ἤτοι τῆς ἐφέσεως) δίδεται εἰς ἕκαστον ἐναγόμενον, ὅταν οἱ λοιποὶ δὲν εἶχον ὁμόδικον ἢ πληρεξούσιον τοῦτον.

Ἀπόφ 978. τῆς 18 νοεμβρίου 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

110. Κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα, οὐδεὶς δύναται ν' ἀφαιρεθῇ τοῦ δικαιώματός του ἐν ἀγνοίᾳ ἢ ἐναντίον τῆς θελήσεως αὐτοῦ· καὶ ἂν ὁ πρωτοφειλέτης ἀναγνωρίσῃ καὶ παραδεχθῇ ἀπόφασίν τινα, τοῦτο δὲν δύναται νὰ βλάψῃ τοὺς ἐγγυητάς του καὶ νὰ τοὺς στερήσῃ τῶν ἐνδίκων μέσων.

Ἀπόφ. 742 τῆς 17 μαΐου 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

Ἄρθρον δεύτερον

Περιεχόμενον τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως.

111. Κατὰ τὸ 819 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ., διατάττον ὅτι ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις πρέπει νὰ περιέχῃ τοὺς λόγους τῆς ἀναιρέσεως, δὲν ἀπαιτεῖ νὰ περιέχωνται εἰς αὐτοὺς ῥητῶς καὶ οἱ νόμοι, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζονται, ἂν ἄλλως δηλοῦται ἡ ἀρχή, ἥτις παρεβιάσθη π. χ. ὅτι παρεβιάσθησαν οἱ περὶ τελεσιδικίας κανόνες τοῦ δικαίου.

Ἀπόφ. Πολ. Ἀρ. Π. 341 τῆς 9 Ἰαν. 1840 (σελ. 257 τῆς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

112. Κατὰ τὸ 819 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. οἱ ἀναιρέσεως λόγοι πρέπει νὰ ἐμπεριέχωνται εἰς τὴν ἔγγραφον αἴτησιν, ἥτις ἐπιδίδεται εἰς τὸν ἀντίδικον, τοῦτο δὲ ἀπαιτεῖται ἀπὸ τὸν νόμον, διότι ὁ ἀντίδικος πρέπει νὰ ἔχῃ γνῶσιν ἐγκαίρως τῶν προτεινομένων λόγων, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ τοὺς ἀντικρούσῃ· ὥστε ἂν ὁ ἀναιρεσείων θέλῃ νὰ προσθέσῃ ἄλλους λόγους ἐπὶ ἀκροατηρίου, ὀφείλει νὰ προτείνῃ αὐτοὺς τουλάχιστον εἰς τὴν ἔναρξιν τῆς συζητήσεως καὶ ὄχι μετὰ τὴν πρώτην ἀγόρευσιν.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Πάγου 241 τῆς 8 Δεκ. 1838 (σελ. 36 τοῦ τετάρτου τόμου τῆς Νομολ.).

113. Κατὰ τὰ 821, 517, καὶ 173 ἄρθρα τῆς Πολ. Δικ. συνδυασμένα, νέοι λόγοι ἀναιρέσεως, μὴ περιεχόμενοι εἰς τὸ ἀναιρέσεως ἔγγραφον, εἶναι μὲν δεκτοί, πρέπει δὲ νὰ γίνωνται ἐγγράφως· ἄλλως εἶναι ἀπαράδεκτοι.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 276 τῆς 4 Μαΐου 1839 (σελ. 119 τοῦ τετάρτου τόμου τῆς Νομολ.).

114. (α) Ἂν καὶ ἡ κατοικία τῶν αἰτούντων τὴν ἀναίρεσιν δὲν σημειοῦται εἰς τὴν κεφαλίδα τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀναιρέσεως, ἡ ἔλλειψις αὕτη δὲν δύναται, κατὰ τὸ ἄρθρον 136 τῆς Πολ. Δικ, νὰ φέρῃ τὴν ἀκυρότητα τοῦ ἐγγράφου, οὔτε δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς οὐσιώδης, ὅταν ἀναπληροῦται ἐκ τῆς προηγουμένης διαδικασίας.

Ἀπόφ. Ἀρ. Π. 21. τῆς 2. Ἰουλ. 1842. (Σελ. 79 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ). Βλ. ἀγωγὴ 34—50.

114. (β). Ἐὰν εἰς δικόγραφόν τι δὲν σημειοῦται ἡ κατοικία τῶν διαδίκων, ἡ ἔλλειψις τῆς σημειώσεως ταύτης δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσίν του, καὶ μάλιστα ὅταν ἐπιδοθῇ εἰς τὸν διάδικον, ὅστις τὸ προσάγει, ἡ δὲ κατοικία εἶναι γνωστὴ ἐκ προγενεστέρων δικογράφων.

(Νομικῆς σελ· 3346).

114. (γ) Ἡ ἔλλειψις τῆς σημειώσεως τοῦ δικαστηρίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου κλητεύεται ὁ διάδικος, καθιστᾷ ἄκυρον τὸ δικόγραφον.

Ἀπόφ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2718).

115. Ὅταν ἦναι δῆλον, ὅτι ὁ πρὸς ὃν ἐπεδόθη ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις θεωρεῖται ὡς ἐνεργῶν δι' ἑαυτὸν καὶ διὰ τοὺς ὁμοδίκους του, ἡ εἰς τὸ ἔγγραφον τῆς ἀναιρέσεως σημείωσις μόνον τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ὅστις φέρει πρόσωπον ὅλων τῶν ἀναιρεσιβλήτων, δὲν ἐπιφέρει ἀκυρότητά τινα, ἐκπληρωθείσης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 819 τῆς Πολ. Δικ.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Πάγου 22 τῆς 12 Ἰουλ. 1841 (σελ. 177 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

Ἄρθρον τρίτον.

Ὑπὸ ποίων ὑπογράφονται αἱ αἰτήσεις ἀναιρέσεων;

116. Ὅταν, δυνάμει εἰδικοῦ πληρεξουσίου διωρίσθη δικηγόρος τις (ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν ἐνεργῶν), διὰ νὰ συντάξῃ τὴν ἀναιρέσεως αἴτησιν καὶ νὰ ἀντικαταστήσῃ ἄλλον πληρεξούσιον πρὸς διεξαγωγὴν τῆς δίκης

ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὸ ὑπὸ τοῦ πληρεξουσίου ἐκείνου ἀντὶ τοῦ ἀγραμμάτου διαδίκου ὑπογραφὲν ἔγγραφον ἀναιρέσεως δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἄκυρον, διότι ἔγινεν ἀπὸ πρόσωπον λαβὸν πρὸς τοῦτο εἰδικὴν καὶ δι' ἐπισήμου ἐγγράφου ἀποδειχθεῖσαν ἐντολήν.

'Απόφ. Πολ. τοῦ 'Αρ. Πάγου 11 τῆς 14 Μαΐου 1841 (σελ. 133 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

117. Κατὰ τὸ 95 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. ὁ πληρεξούσιος δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ὅλας τὰς δικαστικὰς πράξεις, αἵτινες ἀφορῶσι τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης, ἐξαιρουμένων μόνον ἐκείνων, διὰ τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖται εἰδικὴ πληρεξουσιότης κατὰ τὸ ἄρθρον 97 τῆς Πολ. Δικ. Τὸ δὲ α. καὶ β'. ἐδ. τοῦ ἄρθρου τούτου δὲν προβλέπουν τὴν παραίτησιν ἁπλῆς προτάσεως ἀκυρότητος, ἀλλὰ συμβιβασμὸν ἢ τὴν *παραίτησιν ἐνδίκου* τινὸς μέσου, οἷον τῆς ἀνακοπῆς ἢ τῆς ἐφέσεως· πρὸς τούτοις δὲ ἡ ἀπὸ μέρους τοῦ πληρεξουσίου ὑπέρβασις τῆς ἐντολῆς δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως ἀλλὰ δίδει ἀφορμὴν μόνον εἰς τὴν περὶ ἀποδοκιμάσεως ἀγωγὴν ἐναντίον τοῦ πληρεξουσίου κατὰ τὸ 6 ἐδ. τοῦ ἄρθρου 463 τῆς Πολ. Δικ. καὶ αὕτη πρέπει νὰ διεξαχθῇ κατὰ τὰ ἄρθρα 464—466 τῆς Πολ. Δικ.

'Απόφ. Πολ. τοῦ 'Αρ. Πάγου 305 τῆς 12 σεπτεμβρίου 1839 (σελ. 198 τοῦ τετάρτου τόμου τῆς Νομολ.).

118. Κατὰ τὸ ἄρθρον 819 καὶ 97 §. 3 τῆς Πολ. Δικ. τὸ ἔγγραφον τῆς ἀναιρέσεως πρέπει νὰ ἦναι ὑπογεγραμμένον εἴτε παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος, εἴτε παρὰ τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ, ὁ δὲ προτείνων τὴν ἀναίρεσιν ἐν ὀνόματι ἄλλου τινὸς πρέπει νὰ φέρῃ εἰδικὴν πληρεξουσιότητα γενομένην κατὰ τὸν εἰς τὸ ἄρθρον 93 τῆς Πολ. Δικ. διαγραφόμενον τρόπον καὶ προσδιορίζουσαν ῥητῶς τὴν πρᾶξιν, πρὸς ἐπιχείρησιν τῆς ὁποίας ἐδόθη ἡ πληρεξουσιότης· ἔγγραφον δὲ ἀναιρέσεως ὑπογεγραμμένον ὑπὸ δικηγόρου, ἐπιφορτισμένου νὰ διεξαγάγῃ τὴν διαφορὰν μόνον ἐνώπιον τῶν Πρωτοδικῶν καὶ Ἐφετῶν, εἶναι ἄκυρον.—Ἂν δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 92 τῆς Πολ. Δικ. ὑποτίθεται, ἐνόσῳ πρόκειται περὶ τῶν προπαρασκευαστικῶν πράξεων καὶ κλήσεων μέχρι τῆς εἰς τὸ πινάκιον ἐγγραφῆς, ὅτι οἱ δικηγόροι ἔχουν τὴν ἀπαιτουμένην πληρεξουσιότητα, τὸ αὐτὸ ὅμως ἄρθρον διατάττει, ὅτι αἱ πράξεις αὗται εἶναι ἄκυροι, ἂν ἐπὶ τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον συζητήσεως δὲν προσενεχθῇ ῥητὴ πληρεξουσιότης, οὐδὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐπέχουσα τόπον πληρεξουσιότητος διὰ τὸν ὑπογράψαντα δικηγόρον ἢ πρὸς τὸν παρὰ τῷ

Ἀρείῳ Πάγῳ Εἰσαγγελέα αἴτησις, δι' ἧς ὁ ἀναιρεσείων ζητεῖ νὰ ἀπολαύσῃ δικαιώματα πενίας καὶ νὰ τῷ διορισθῇ δικηγόρος τίς. Βλ. Νομιμοποίησις.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 388 τῆς 5. σεπτ. 1840 (σελ. 468 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

119. Ὅταν τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον φέρῃ, ὅτι ὁ δικηγόρος ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ ἐκκαλῇ τὰς ἀποφάσεις καὶ ἐν γένει νὰ μεταχειρίζηται ὅλα τὰ *ἔνδικα μέσα*, ἕπεται, ὅτι δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν καὶ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀναιρέσεως.

Ἀπόφ. Πολ. Ἀρείου Πάγου 22 τῆς 12 Ἰουλ. 1841 (σελ 177 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

120. Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 1. ἀπόφασις φέρει α' Ἐπειδὴ ὁ ὑπογράψας τὴν ἀναιρέσεως αἴτησιν τοῦ Κ, καθὸ διωρισμένος δικηγόρος παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ, ἠδύνατο νὰ συντάξῃ καὶ νὰ ὑπογράψῃ τοιοῦτον ἔγγραφον, καὶ κατὰ τὸ 92 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. ἐνόσῳ πρόκειται λόγος περὶ προπαρασκευαστικῶν πράξεων μέχρι τῆς εἰς τὸ πινάκιον ἐγγραφῆς, οἱ κατὰ τὸ 91 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. δυνάμενοι νὰ διορισθῶσι πληρεξούσιοι ὑποτίθεται, ὅτι ἔχουν τὴν ἀπαιτουμένην πληρεξουσιότητα.—Ἐπειδὴ ὁ αὐτὸς δικηγόρος ἀντεκατεστάθη ἐπὶ ἀκροατηρίου δι' ἑτέρου δικηγόρου παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ διωρισμένου, ἐπομένως ἡ παρὰ τοῦ 99 ἄρθρου τῆς Πολ. Δικ. πρὸς ἐνέργειαν τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀναιρέσεως ἀπαιτουμένη εἰδικὴ πληρεξουσιότης ἔλαβε χώραν.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 1. τῆς 19 Ἰαν. 1842 (σελ. 3 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

121. Κατὰ τὸ ἄρθρον 819 τῆς Πολ. Δικ. ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις πρέπει νὰ ἦναι ὑπογεγραμμένη ἤτοι παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἢ παρὰ τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ· αἴτησις λοιπὸν ἀναιρέσεως μὴ ὑπογεγραμμένη οὔτε ἀπὸ τὸν ἀναιρεσείοντα, οὔτε ἀπὸ τὸν νομίμως διορισθέντα πληρεξούσιον αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπὸ πρόσωπόν τι ὑπογραφὲν ἀντὶ τοῦ ἀγραμμάτου ἀναιρεσείοντος, εἶναι ἄκυρος κατὰ τὸ ἄρθρον 132 τῆς Πολ. Δικ. Βλ. Νομιμοποίησις.

Ἀπόφ. τοῦ Ἀρείου Πάγου 19 τῆς 16 Ἰουνίου 1841 — καὶ 21 τῆς 7 Ἰουλ. 1841 (σελ. 172, 174 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

122. Κατὰ τὰ ἄρθρα 91 καὶ 92 τῆς Πολ. Δικ. ἀπαιτεῖται διὰ τοὺς δικηγόρους μόνον πρὸς τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν ῥητὴ πληρεξουσιότης· ἐνόσῳ δὲ πρόκειται λόγος περὶ προπαρασκευαστι-

κῶν πράξεων ὑποτίθεται, ὅτι ἔχουν καὶ πληρεξουσιότητα· ὅθεν αἴτησις ἀναιρέσεως, φέρουσα ὑπογραφὴν δικηγόρου (καὶ ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν ἐνεργοῦντος) θεωρεῖται ὡς ἰσχυρά.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Πάγου κδ'. τῆς 25 σεπτ. 1835 (σελ. 71 τοῦ πρώτου Τόμου Νομολ.).

Ἄρθρον τέταρτον.

Πρόστιμον.

123. Κατὰ τὴν Γαλλικὴν νομολογίαν, ὅταν πολλοὶ ἀναιρεσείοντες ὑπερασπίζωνται ἓν κοινὸν συμφέρον, προκαταβάλλεται ἓν πρόστιμον· ὅταν δὲ ὑπερασπίζωνται διακεκριμένα, ἀπαιτοῦνται τόσα πρόστιμα, ὅσοι εἰσὶν οἱ διάδικοι.

124. Ἂν ζητῆται ἀναίρεσις ὑπὸ πολλῶν, ἀφορῶσα διαφόρους αἰτήσεις, ἕκαστος ἀναιρεσείων ὀφείλει νὰ προκαταβάλῃ τὸ ἀναλογοῦν αὐτῷ, ἄλλως ἀποῤῥίπτεται ὅλων ἡ αἴτησις· on doit consigner autant d' amendes qu'il y a des démandewrs agissant dans un intérêt séparé, quoique le pourvoi soit formé collectivement. Bioche cassation, 196. 197 καὶ ἑπ.

125. Κατὰ τὸ 823 ἄρθρ. τῆς Πολ. Δικονομ. μὴ προηγηθείσης τῆς καταθέσεως τοῦ νομίμου παραβόλου, ὁ Ἄρειος Πάγος ἀρνεῖται τὴν συζήτησιν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ἐκτὸς ἂν οἱ διάδικοι ἀπολαμβάνωσι τὰ δικαιώματα τῶν πενήτων, ἡ δὲ ἄρνησις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἰσοδυναμῇ μὲ τὴν ἀναβολὴν ἢ διαγραφὴν τῆς δίκης, διότι οἱ αἰτοῦντες τὴν ἀναίρεσιν μὴ προκαταβάλλοντες τὸ ῥηθὲν παράβολον, δύνανται νὰ παρατείνωσιν ἀορίστως τὴν δίκην ἐναντίον τῶν γενικῶν ἀρχῶν τῆς δικονομίας.

Ἀπόφ. Πολ. Ἀρ. Π. 265. (Σελ. 92 τοῦ Δ. Τόμου τῆς Νομολ.)

126. Κατὰ τὸ 823. ἄρθρ. τῆς Πολ. Δικ. μὴ προηγηθείσης τῆς καταθέσεως τοῦ νομίμου παραβόλου, ὁ Ἄρειος Πάγος ἀρνεῖται τὴν συζήτησιν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ἐκτὸς ἂν οἱ διάδικοι ἀπολαμβάνωσι τὰ δικαιώματα τῶν πενήτων· ἡ δὲ ἄρνησις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἰσοδυναμῇ μὲ τὴν ἀναβολὴν ἢ διαγραφὴν τῆς δίκης, διότι οἱ αἰτοῦντες τὴν ἀναίρεσιν, μὴ καταβάλλοντες τὸ ῥηθὲν παράβολον, δύναται νὰ παρατείνωσιν ἀορίστως τὴν δίκην ἐναντίον τῶν γενικῶν ἀρχῶν τῆς δικονομίας.

(Ἀπόφ. 277 Ἀρ. Π. τῆς σελ. 120 τόμ. Δ τῆς Νομολ.).

Κατὰ τὸ 823. ἄρθρ. τῆς Πολ. Δικονομίας μὴ προηγηθείσης τῆς

καταθέσεως τῆς νομίμου χρηματικῆς ποινῆς, ὁ Ἄρειος Πάγος ἀρνεῖται τὴν συζήτησιν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ἐκτὸς ἂν κατὰ τὸ ἄρθρον 834. τῆς αὐτῆς δικονομίας οἱ διάδικοι ἀπολαμβάνωσι τὰ δικαιώματα τῶν πενήτων, ἡ δὲ ἄρνησις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἰσοδυναμῇ μὲ τὴν ἀναβολὴν ἢ τὴν διαγραφὴν τῆς δίκης, διότι ὁ αἰτῶν τὴν ἀναίρεσιν μὴ καταβάλλων τὴν ῥηθεῖσαν χρηματικὴν ποινὴν, δύναται νὰ παρατείνῃ ἀορίστως τὴν δίκην ἐναντίον τῶν γενικῶν ἀρχῶν τῆς δικονομίας· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ αἰτήσας τὴν ἀναίρεσιν δὲν κατέθεσε τὴν παρὰ τοῦ νόμου χρηματικὴν ποινὴν, οὔτε ἀπέδειξεν ὅτι ἀπήλαυσε τὰ δικαιώματα τῶν πενήτων.

Ἀπόφ. Πολ. 223. τῆς Σελ. 176, τοῦ Γ. Τόμου τῆς Νομολ.

§. Θ.

Ἀποτελέσματα τῆς ἀναιρέσεως.

127. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως ἀνατρέπονται μὲ ταύτην. Πρέπει ὅμως νὰ γίνῃ διάκρισις 1. ἂν ἡ ἀναίρεσις ἐγένετο ἕνεκα παραβιάσεως διατυπώσεων τῆς διαδικασίας. —2. ἢ ἕνεκεν ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς ἢ ἑρμηνείας τοῦ πολιτικοῦ νόμου—3. ἢ ἕνεκεν ἀναρμοδιότητος ἢ ὑπερβάσεως καθηκόντων.

128. *Ἕνεκεν ὑπερβάσεως ἢ ἀναρμοδιότητος*· ἐν ταῖς περιπτώσεσι ταύταις ὁ Ἄρειος Πάγος ὁρίζει τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, ὅπερ γίνεται καὶ κατὰ τὴν Γαλλ. νομολογίαν. **Berriat** σελ. **483.**

129. Ἀναιρεθείσης ἀποφάσεώς τινος δικαστοῦ δευτέρου βαθμοῦ ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ἡ πρωτόδικος εἶναι ἀνέκκλητος, ἡ ὑπόθεσις παραπέμπεται εἰς ἄλλο δικαστήριον, ἢ ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρῶν διατάττει τὴν ἐκτέλεσιν; ὁ νόμος μας δὲν προβλέπει ῥητῶς τὴν περίπτωσιν ταύτην, τὸ δὲ réglement τοῦ 1738 λέγει, ὅτι τὸ Ἀκυρωτικὸν διατάττει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως. Τοῦτο συμφωνεῖ καὶ μὲ τὸν νόμον μας, ὅστις μάλιστα περιώρισε τὰς τῆς παραπομπῆς περιπτώσεις.

130. Τὸ αὐτὸ γίνεται, ὅταν ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρῇ δύο ἀντιφασκούσας ἀποφάσεις, ὡς ἀπεφήνατο καὶ ἡ Γαλλικὴ νομολογία· ἡ παραπομπὴ εἶναι περιττὴ, καθότι μόνον ἡ μία τῶν ἀποφάσεων αἴρεται. (**Merlin**, question, εἰς τὴν λέξιν **contrariété.**) ἡ ὑπάρχουσα εἰς τὸ ἄρθρον 833 εἰς τὸ §. 4 τοῦ 807 παραπομπὴ φαίνεται ἐσφαλμένη. Βλ. ἀνωτέρω §. 99 καὶ ἑπ.

131. Τὸ ἄρθρον 832 τῆς Πολ. Δικ. εἶναι σαφές· ὁσάκις δικα-

στήριόν τι ἐπιλαμβάνεται ὑποθέσεως ὑπαγομένης εἰς διοικητικὸν Δικ., ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρεῖ καὶ ἀπαγορεύει τὴν ἐπέμβασιν· οὕτω γίνεται καὶ ὅταν πολιτικὸν δικαστήριον ἐπιλαμβάνηται ζητήματος ποινικοῦ.

132. *Ἕνεκα παραβιάσεως διαδ. τύπων.* Ἐνταῦθα λαμβάνει χώραν ἡ ἀρχὴ, ὅτι ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρῶν παραπέμπει εἰς ἰσόβαθμον δικαστήριον.

133. Ἡ ἀπόφασις δὲ, ἥτις περιέχει διάφορα κεφάλαια, θεωρεῖται ὡς διαιρετή· ὅθεν ὅταν ἀναιρῆται τὸ ἓν, δὲν συναναιροῦνται καὶ τὰ λοιπά· ἐπίσης ἡ ἀναίρεσις δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ ὡς πρὸς ἓν κεφάλαιον, καὶ νὰ ἀποῤῥιφθῇ ὡς πρὸς τὰ λοιπά· ὅθεν τὸ Δικαστήριον, εἰς ὃ γίνεται ἡ παραπομπὴ, ἐπιλαμβάνεται μόνον τοῦ ἀναιρεθέντος μέρους.

134. Ἡ ἀναίρεσις πράξεως ἢ ἀποφάσεως συνεπιφέρει τὴν ἀναίρεσιν τῶν παρακολουθημάτων της· ἀναιρεῖται ἡ παρεμπίπτουσα; αὕτη συνεπιφέρει καὶ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ὁριστικῆς· ἡ ἀκύρωσις ὅμως τῆς ὁριστικῆς δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὴν προεκδοθεῖσαν παρεμπίπτουσαν. Βλ. §. 152. 169 καὶ ἑπ.

135. *Ἕνεκεν ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς ἢ ψευδοῦς ἑρμηνείας πολιτικοῦ νόμου.* Τὸ ἄρθρον 836 τῆς Πολ. Δικ. προβλέπει τὰ περὶ τούτου. Κατ' αὐτὸ ὁ Ἄρειος Πάγος κρίνει περὶ τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως.

136. Ἐνταῦθα ὁ νόμος μας ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν νομοθεσίαν, καθ' ἣν τὸ Ἀκυρωτικὸν δὲν ἐπιλαμβάνεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου τῆς οὐσίας. Κατὰ τὸν Γαλλικὸν νόμον τοῦ 1790, ὅταν ἀναιρεθῶσιν αἱ ἀποφάσεις δύο δικαστηρίων Ἐφετῶν, δικαζόντων τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, καὶ τὸ τρίτον ἐκδώσῃ ἀπόφασιν σύμφωνον μὲ τὰς ἀναιρεθείσας, τὸ ζήτημα ὑπεβάλλετο εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν καὶ μὲ τὴν ἀπόφασιν ταύτης ἐτυμμορφόνετο τὸ Ἀκυρωτικόν· νεώτεροι νόμοι, οἱ τῶν 1808 καὶ 1837, ἐθεράπευσαν τὸ κακόν· κατὰ τὸν πρῶτον τρίτην φορὰν παρεμπέμπετο ἡ ὑπόθεσις εἰς τρίτον δικαστήριον Ἐφετῶν, ἀποφασίζον en chambres réunies, ἡ δὲ ἀπόφασίς του δὲν ὑπέκειτο εἰς ἀναίρεσιν ἕνεκα τοῦ αὐτοῦ λόγου· συγχρόνως δὲ ἐπροκαλεῖτο νόμος.

137. Κατὰ τὸν νεώτερον νόμον, τὸν τοῦ 1837, ὁσάκις ζητῆται ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου, εἰς ὃ παρέπεμψε τὸ Ἀκυρωτικὸν, τὸ Δικαστήριον ἐκεῖνο ἀποφασίζει en chambres réunies· ἂν δὲ ἡ δευτέρα ἀπόφασις ἀναιρεθῇ δι' οὓς καὶ ἡ πρώτη λόγους, παραπέμπεται καὶ αὖθις ἡ ὑπόθεσις εἰς ἄλλο δικαστήριον,

τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὸ Ἀκυρωτικὸν ὡς πρὸς τὸ νομικὸν ζήτημα.

138 Ὁ νόμος μας ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὰς ἀρχὰς ταύτας, ἀφίνων τὴν ἐκδίκασιν εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον· τὸ σύστημα τοῦτο παρεδέχθη ὁ νόμος ὡς ἁπλούστερον καὶ ἐπικαλούμενον ὑπὸ διαφόρων νομοδιδασκάλων, ἐν οἷς καὶ ὁ Savigny.

139. Ἡ νομοθεσία μας ὅμως εἶναι ἀτελὴς κατὰ τοῦτο· τρία δὲ συστήματα δυνάμεθα νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, τὸ ἓν περιορίζει τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὸ ἕτερον τὴν ἐκτείνει, τὸ δὲ τρίτον παραδέχεται μέσον τινὰ ὅρον. Κατὰ τὸ πρῶτον, ὁ Ἄρειος Πάγος πρέπει νὰ παραδέχηται τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ὡς τὰ ἐξετίμησαν οἱ ἐφέται.—Κατὰ τὸ δεύτερον μετὰ τὴν ἀναίρεσιν καὶ ἐκδίκασιν τῆς οὐσίας, ὁ Ἄρειος Πάγος ἐκπληροῖ ἔργα ἐφέτου· ὅθεν ἐξετάζει τὰ πραγματικὰ περιστατικά.—Τὸ τρίτον σύστημα εἶναι, ὅτι ἂν ὁ Ἄρειος Πάγος κατέστρεψε τὴν ἀπόφασιν τῶν Ἐφετῶν, καταστρέφονται καὶ τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ἡ κατάστασις ὅμως τῆς ὑποθέσεως δὲν πρέπει νὰ μεταβληθῇ πλέον διὰ πληρεστέρας ὑπερασπίσεως, π. χ. διὰ νέων προτάσεων καὶ ἀποδεικτικῶν μέσων· ἡ ἀπόφασίς του πρέπει νὰ στηρίζηται εἰς τὰ ἐνώπιον τῶν Ἐφετῶν παρουσιασθέντα. Δύναται ὅμως ὁ Ἄρειος Πάγος, ἂν δὲν πεισθῇ ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν ἀποδείξεων, νὰ διατάξῃ ὅρκον, αὐτοψίαν κτλ. ἐν ἑνὶ λόγῳ νὰ κάμνῃ χρῆσιν τῶν μέσων, ὅσα αὐτεπαγγέλτως δύνανται νὰ διατάξωσι τὰ δικαστήρια.

140. Τὸ ἄρθρον 836 τῆς Πολ. Δικ. πρέπει νὰ περιορίζηται μόνον εἰς τὰς ἐν αὐτῷ διαλαμβανομένας περιπτώσεις· ἑπομένως ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν δύναται νὰ ἐφαρμόσῃ τὸν κατάλληλον νόμον, ὅταν ἀναιρῆται ἀπόφασίς τις διὰ παράβασιν τῶν περὶ ἀποδείξεως κανόνων.

141. Κατὰ τὸ 844 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. ἀναιρουμένης διαδικαστικῆς τινὸς πράξεως ἢ ἀποφάσεως, οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν, εἰς ἣν ἦσαν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης πράξεως· ἰδίως δὲ ἀναιρεθείσης πράξεώς τινος, γίνεται νέα συζήτησις καὶ ἀπόφασις ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου, εἰς ὃ παρεπέμφθη ἡ δίκη· ἐντεῦθεν δὲ γίνεται φανερόν, ὅτι οἱ διάδικοι ἔχουν ἀκέραια τὰ δικαιώματά των καὶ δύνανται νὰ προτείνωσιν ὅσα ἔχουν ἐπιχειρήματα, προταθέντα ἤδη ἢ μὴ εἰς τὴν ἀκυρωθεῖσαν διαδικασίαν.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 232 τῆς 23 μαΐου 1839 (σελ. 132 τοῦ τετάρτου τόμου τῆς Νομολ.).

142. Ἡ ἀκόλουθος ἀπόφασις φέρει « Εἶναι γενικὴ ἀρχὴ τῆς διαδικασίας, ὅτι ἐπὶ ἀδιαιρέτων ἀντικειμένων τὸ *ἔνδικον μέσον*, τὸ ὁποῖον ἐπιχειρεῖ ὁ εἷς τῶν ἐναγόντων ἢ τῶν ἐναγομένων, ὠφελεῖ καὶ τὸν ἄλλον, ὅστις ἔχει κοινὸν καὶ ἀδιαίρετον συμφέρον μετ' αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου οὐχὶ μόνον τὰ ἀνήλικα τέκνα, ἅτινα ἐπιτροπεύει ὁ Α. μετ' ἄλλων ἐπιτρόπων, οἵτινες ἐζήτησαν τὴν ἀνακοπὴν ἀποφάσεώς τινος, ἔχουν κοινὸν καὶ ἀδιαίρετον συμφέρον, ἀλλὰ πρὸς τούτοις ὁ Α. ὡς συνεπίτροπος δὲν ἀνέλαβε τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου τέκνου, ἀλλ' ἐχρημάτισε συνάμα μὲ τοὺς ἄλλους ἐπίτροπος ὅλης τῆς περιουσίας τοῦ ἀποθανόντος Μ καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ· ὥστε καὶ ἂν ἠδύναντο νὰ διαιρεθῶσι τὰ συμφέροντα τῶν ἐπιτροπευομένων τέκνων, δὲν δύναται νὰ διαιρεθῇ ἡ ἐνέργεια τῶν ἐπιτρόπων, ὥστε ἀφοῦ ἀνεγνωρίσθη ἡ νομιμότης τῆς παρὰ τῶν ἄλλων ἐπιτρόπων γενομένης ἀνακοπῆς δὲν δύναται πλέον νὰ προταθῇ, ὅτι ἡ δυνάμει τῆς ἀνακοπῆς ταύτης ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις δὲν ὠφελεῖ ὅλους τοὺς ἐναγομένους, οὔτε ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκκαλεσθῇ παρ' ὅλων τῶν ἐναγομένων, ἄρα καὶ παρ' ἄλλων τῶν τὰ συμφέροντα αὐτῶν ἐπιτροπευόντων. Τοιοῦτο εἶναι καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθρου 782 τῆς Πολ. Δικ.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Πάγου 186 τῆς 26 μαΐου 1838 (σελ. 96 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολ.).

143. Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 384 ἀπόφ. τοῦ Ἀρείου Πάγου, μηνολογημένη τὴν 7. Αὐγ. 1840 φέρει « Ἐπειδὴ ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 3299 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν ἀνηρέθη, ἡ δὲ ὑπόθεσις παρεπέμφθη εἰς τὸ ἐν Χαλκίδι Πρωτοδικεῖον, ἑπομένως τὸ ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικεῖον, ἐπιληφθὲν τῆς ἀνακοπῆς τοῦ Μ κατὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 3299 ἀποφάσεώς του ἐδίκασεν ἀναρμοδίως, καὶ ἀποῤῥίψαν τὴν ἀνακοπὴν τοῦ Μ ἐπεκύρωσε τὴν ἀναιρεθεῖσαν ταύτην ἀπόφασιν, ὥστε ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις εἶναι ἄκυρος καὶ ἀναιρετέα διὰ τὸν λόγον, ὅτι στηριζομένη εἰς ἀπόφασιν κηρυχθεῖσαν ἄκυρον καὶ ἐξηρτημένη ἀπὸ ταύτην δὲν δύναται νὰ ἔχῃ κῦρος.

Σελ. 456 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1840.

Τὰ ἐν τῇ ποινικῇ δικαιοσύνῃ ἀποφασισθέντα ὅρα κατωτέρω εἰς τοὺς παραγράφους 192 καὶ ἑπ.

§. I.

Ποῖα πρόσωπα δύναται νὰ ζητήσωσιν ἀναίρεσιν;

Ἄρθρον 1. *ἰδιῶται.*

144. 145 Κατὰ τὸ 480 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ. ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις κατ' ἀποφάσεως ἀθωωτικῆς συγχωρεῖται εἰς τὸν πολιτικῶς ἐνάγοντα τότε μόνον, ὅταν οὗτος μετὰ τὴν ἀθώωσιν τοῦ κατηγορουμένου καταδικάσθῃ, κατὰ τὸ ἄρθρον 86 τῆς Ποιν. Δικ., εἰς ἀποζημίωσιν καὶ πληρωμὴν τῶν ἐξόδων.

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Π. σλζ.' τῆς 22 Ἰουλ. 1838 (Νομολ. τομ. τρίτος σελ. 150).

146. Εἶναι γενικὴ ἀρχὴ τῆς τε πολιτικῆς καὶ Ποινικῆς Δικονομίας, ὅτι ἄνευ ἐννόμου συμφέροντος δὲν συγχωρεῖται κανὲν *ἔνδικον μέσον*· ἔννομον ὅμως συμφέρον ὑπάρχει τότε μόνον, ὅταν τὸ διατακτικὸν μέρος τῆς ἀποφάσεως περιέχῃ ἐπιβλαβῆ εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα διάταξιν· π. χ. 1. ἀπεῤῥίφθησαν αἱ αἰτήσεις τοῦ πολ. ἐνάγοντος; ὁ καταδικασθεὶς δὲν δύναται νὰ παραπονεθῇ, ὅτι ἔγεινε δεκτὸς ὁ πολ. ἐνάγων·—2. ἀπηγόρευσε τὸ Δικ. τὴν ἀνάγνωσιν μαρτυρίας τινὸς συμφώνως μὲ τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος; οὗτος δὲν ἔχει συμφέρον νὰ προσβάλῃ τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν.

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου τλε'. τῆς 19 μαΐου 1839 (σελ. 95 τόμ. τέταρτος τῆς Νομολ.).

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ. Π. 20 τῆς 23 μαρτ. 1842 (σελ. 41 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

147 Ἴδε *Ἀγωγή*. 57.

148. Ἡ ἀκόλουθος ἀπόφασις φέρει τὰ ἑξῆς « Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀποφάσεως βεβαιοῦται, ὅτι τὸ δικαστήριον τοῦτο ἀπέσχε νὰ δικάσῃ τοὺς κατηγορουμένους, διότι ἐπείσθη, ὅτι οὗτοι δὲν ἧκισαν δημόσιον ὑπηρέτην, ἐπομένως δὲν συνεμορφώθη μὲ τὸ ἄρθρον 84 τῆς Ποιν. Δικ., κατὰ τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ τοὺς κηρύξῃ ἀθώους τῆς κατηγορίας· ἀλλ' ἐντεῦθεν ὁ πολιτικῶς ἐνάγων δὲν δύναται νὰ παραγάγῃ λόγον ἀναιρέσεως ὡς μὴ παραβλαπτομένων παντάπασι τῶν δικαιωμάτων του ἐκ τῆς μνησθείσης παραβιάσεως, καὶ ἐπομένως συμφέρον δὲν ἔχει. »

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Π. ξυς'. τῆς 8 Αὐγ. 1840 (σελ. 494 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

149. Πᾶς δικαστής, συνειδὼς ἑαυτῷ αἰτίαν τινὰ ἐξαιρέσεως, ὀφείλει, κατὰ τὸ 53 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ., νὰ φανερώσῃ τὴν

αἰτίαν τῆς ἐξαιρέσεως εἰς τὸ συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἀποφασίζει περὶ τούτου· αἱ δὲ τοιαῦται τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου ἀποφάσεις, μὴ κοινοποιούμεναι εἰς τὰ μέρη, δὲν ὑπόκεινται εἰς κανὲν ἔνδικον μέσον.

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Π. υμ'. τῆς 3 ἀπριλ. 1840 (σελ. 345 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

150. Κατὰ τὸ 56 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ., ὁ ἐξαιρεθεὶς ὑπάλληλος, ἀφ' ἧς στιγμῆς κοινοποιηθῇ εἰς αὐτὸν ἡ περὶ ἐξαιρέσεως αἴτησις, ἀπέχει τῆς ἐκτελέσεως τῶν δημοσίων ἔργων του· ἐπροτάθη λοιπὸν ἐπὶ συνεδριάσεως ἐξαίρεσις κατὰ δημοσίου κατηγόρου, καὶ ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τοῦ πταισματοδίκου; ὁ Δημ. Κατήγορος δὲν εἶχε πλέον χαρακτῆρα, διὰ νὰ κάμῃ αἴτησιν ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης. Βλ. ἐξαίρεσις.

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου σξς'. τῆς 7 ὀκτ. 1838 (σελ. 198 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολ.).

151. Κατὰ τὸ 53 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ. ὁ συνειδὼς ἑαυτῷ λόγον ἐξαιρέσεως δικαστὴς ὀφείλει νὰ προτείνῃ τὴν ἐξαίρεσίν του εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἀκοῦσαν τὸν Εἰσαγγελέα ἀποφαίνεται περὶ αὐτῆς, χωρὶς νὰ κλητευθῶσιν οἱ διάδικοι καὶ χωρὶς νὰ ἐπιδοθῇ εἰς αὐτοὺς ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ συμβουλίου. ἐντεῦθεν δὲ προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἀπόφασιν ταύτην οἱ κατηγορούμεοι θεωροῦνται ὡς τρίτα πρόσωπα, μὴ ἔχοντα τὸ δικαίωμα νὰ προσβάλλουν αὐτὴν διὰ κανενὸς ἐνδίκου μέσου. Βλ. ἐξαίρεσις.

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου υξγ'. τῆς 21 Αὐγ. 1840 (σελ. 486 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

Ἄρθρον δεύτερον.

Εἰσαγγελεῖς.

152. Κατὰ τὰ ἄρθρα 372. 406 καὶ 478 τῆς Ποιν. Δικ. ὁ παρὰ Πλημμελειοδίκαις Εἰσαγγελεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προσφύγῃ πρὸς ἀναίρεσιν τῶν παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, συμμορφούμενος μὲ τὰς ἐν τοῖς ἄρ. 325. 359. καὶ 361, ὡρισμένας διατυπώσεις· εἰς τοιαύτην δὲ περίπτωσιν ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις δὲν γίνεται μόνον ὑπὲρ τοῦ νόμου, ἀλλ' ἔχει ἀποτελέσματα καὶ πρὸς τοὺς διαδίκους, ὡς μὴ γενομένη μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς νομίμου προθεσμίας κατὰ τὸ ἄρθρον 481.—Ἀναιρουμένης δὲ τῆς παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως, κατὰ συνέπειαν δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ οὔτε ἡ ἐπομένη ὁριστική, μολονότι δὲν ἐζήτησε καὶ ταύτης τὴν ἀναίρεσιν, καθότι ἡ

πρώτη ἀφορῶσα π. χ. τὴν ἀπόδειξιν περιστατικοῦ ἀποβλέποντος τὸν καταλογισμὸν ἔχει ἄμεσον ἐπιῤῥοὴν πρὸς τὴν δευτέραν.

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρείου Πάγου σηη΄ τῆς 27 Ἰανν. 1839 (σελ. 66 τοῦ τετάρτου τόμ. τῆς Νομολ.).

153. Κατὰ τὸ 481 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ. δύναται μὲν ὁ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Εἰσαγγελεὺς νὰ ζητήσῃ τὴν ὑπὲρ τοῦ νόμου ἀναίρεσιν μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς νομίμου προθεσμίας, ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν παράγεται καὶ δικαίωμα τοῦ νὰ προτείνῃ νέους λόγους εἰς αἴτησιν ἀναιρέσεως γενομένην ἐκτὸς τῆς προθεσμίας καὶ παρὰ τῶν ἁρμοδίων προσώπων μὲ τὸν περιορισμὸν, ὅτι οἱ προτεινόμενοι λόγοι νὰ μὴν ἔχουν ἀποτέλεσμα ὡς πρὸς τὴν τύχην τῶν κατηγορουμένων, διότι ἀφοῦ τὸ δικαστήριον ἐπιληφθῇ νομίμως τῆς παρὰ τῶν μερῶν γενομένης αἰτήσεως, δι' ἧς ἐξέφρασαν ταῦτα τὴν θέλησιν τοῦ νὰ προσβάλωσι τὴν ἀπόφασιν δι' ὅλων τῶν νομίμων μέσων, δύναται καὶ αὐτεπαγγέλτως νὰ ἀναπληρώσῃ τοὺς προταθέντας λόγους δι' ἄλλων ἰσχυρῶν λόγων ἀναιρέσεως.

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου ρπθ΄. τῆς 18 φεβρ. 1838 (σελ. 53 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολ.).

154. Ὁ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Εἰσαγελεὺς, ἔχων τὸ δικαίωμα νὰ προτείνῃ τὴν καθηκόντων ὑπέρβασιν, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 477 τῆς Ποιν. Δικ., δὲν ἐξομοιοῦται μὲ τοὺς διαδίκους, ὡς εἰς τὰς τῶν ἄρ. 360. 407. 458. 473 τῆς αὐτῆς Δικ. περιπτώσεις, καθ' ἃς ὑπάρχουν προσέτι ὡρισμένοι οἱ ἀναιρέσεως λόγοι· μάλιστα ἂν ὁ διὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 477 ἀναφερομένην ὑπέρβασιν καθηκόντων ἀναιρέσεως λόγος ἤθελεν ἔχει ἀποτελέσματα ὡς πρὸς τὰ μέρη, δὲν ἤθελεν ἰδίως ἐπαναληφθῇ εἰς τὸ ἄρθρον 481 τῆς αὐτῆς Δικ., ὅπου πρόκειται περὶ τῆς μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας καὶ ὑπὲρ τοῦ νόμου αἰτουμένης ἀναιρέσεως, ὡς ἐμπεριεχόμενος εἰς τὴν ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ὑπάρχουσαν γενικὴν διάταξιν *εἰς πᾶσαν ὑπόθεσιν*· ἂν δὲ ὑποτεθῇ, ὅτι ἡ εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐπανάληψις αὐτοῦ δηλοῖ, ὅτι δύναται νὰ προταθῇ μὲ συνεπείας διὰ τὰ μέρη καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας, τότε θέλει γεννηθῇ τὸ ἀτόπημα 1. τοῦ νὰ μένῃ ἀορίστως ἡ τύχη τοῦ καταδικασθέντος ἀβέβαιος, χωρὶς νὰ συγχωρῆται εἰς αὐτὸν ἡ χρῆσις τοῦ αὐτοῦ ἐνδίκου μέσου· καὶ 2. τοῦ νὰ δοθῇ ἡ αὐτὴ ἑρμηνεία καὶ εἰς τὴν κατὰ τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις δι' ὑπέρβασιν καθηκόντων αἰτουμένην ὑπὸ τοῦ παρὰ τῷ Ἀρ. Π. Εἰσαγ. ἀναίρεσιν· προσέτι δὲ οὔτε τὸ ἄρθρον 478, εἰς ὃ γίνεται λόγος περὶ τῶν διαδίκων, εἰς

οὓς συγχωρεῖται ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις, οὔτε τὸ 482, τὸ ὁποῖον κανονίζει τὸν τρόπον, καθ' ὃν γίνεται ἡ αἴτησις, δὲν ἀναφέρουν τὸ ἄρθρον 477, μολονότι παραπέμπουν εἰς ὅλα τὰ λοιπά, καθ' ἃ οἱ Εἰσαγγελεῖς, αἰτοῦντες ἀναίρεσιν, ἐνεργοῦν ὡς διάδικοι.

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Π. ρπε'. (σελ. 43 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολ.).

Ἄρθρον τρίτον.

Δημ. *Κατήγοροι*

155. Τὸ 488 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ. ὁρίζει ῥητῶς τὰ πρόσωπα ὑπὸ τῶν ὁποίων δύναται νὰ ζητηθῇ ἀναίρεσις κατ' ἀθωωτικῆς ἀποφάσεως μεταξὺ δὲ τῶν προσώπων τούτων δὲν ἀναφέρονται παντελῶς οἱ εἰς τὰς πταισματοδικεῖα ἐκπληροῦντες ἔργα δημοσίου Κατηγόρου, καὶ ἡ σιωπὴ αὕτη τοῦ νόμου ἀποδεικνύει φανερὰν τὴν εὐνοϊκὴν πρὸς τοὺς ἀθωωθέντας διάθεσιν τοῦ νόμου, ὁ ὁποῖος, ἐν ᾧ περιώρισε κυρίως εἰς ἕνα μόνον λόγον τὰ κατ' ἀθωωτικῶν ἀποφάσεων μέσα τῆς ἀναιρέσεως, ἠθέλησε ταυτοχρόνως, ὁσάκις προσβάλλεται τοιαύτη ἀπόφασις, νὰ ἦναι ὡρισμένα καὶ τὰ δυνάμενα νὰ ζητήσωσιν ἀναίρεσιν πρόσωπα.

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Π. ρϐ'. τῆς 10 Ὀκτ. 1836. (σελ. 23 τοῦ πρώτου τόμου τῆς Νομολ).

156. Κατὰ τὸ 480 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ. κατ' ἀθωωτικῆς ἀποφάσεως συγχωρεῖται ἡ περὶ ἀναιρέσεως αἴτησις μόνον ἐπιμελείᾳ τοῦ παρὰ Πρωτοδίκαις ἢ τοῦ παρ' Ἐφέταις Εἰσαγγελέως ἢ τοῦ ἰδιώτου κατηγόρου· ἡ δὲ γινομένη ὑπὸ τοῦ παρὰ Πταισματοδίκαις Δημοσίου Κατηγόρου εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Π. υλς'. τῆς 4 ἀπριλ. 1840 (σελ. 338 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

157. Ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως ὑπὲρ τοῦ νόμου καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν προθεσμιῶν εἶναι δικαίωμα ἐπιφυλαχθὲν, κατὰ τὸ ἄρθρον 481 τῆς Ποιν. Δικ., μόνον εἰς τὸν παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Εἰσαγγελέα· ὁ δὲ δημόσιος Κατήγορος δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν τάξιν τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ ζητήσωσιν ἀναίρεσιν κατ' ἀθωωτικῶν ἀποφάσεων, οὐδὲ ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ προστίμου· μάλιστα κατὰ τὸ 474 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ. δημόσιος ὑπάλληλος, ἐὰν παρίσταται ὡς τοιοῦτος πρὸς ἀναίρεσιν, ἀπαλλάττεται ἀπὸ τὴν πληρωμὴν τοῦ προστίμου καὶ ἀπὸ τὴν καταδίκην εἰς ἀποζημιώσεις.

(Σελ. 20. 21. τοῦ πρώτου τόμου τῆς Νομολ.).

§. ΙΑ.

Περὶ ἀνακλήσεως τῆς ἀναιρέσεως αἰτήσεως.

158. Καὶ κατὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν προαπαιτεῖται ἔγκληματικὴ καταδίωξις, ὁ εἰσαγγελεὺς δὲν ἐνεργεῖ ἐν ὀνόματί του, ἀλλ' ἐν ὀνόματι τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ νόμου, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ ἐλευθέρως καὶ νὰ συμβιβασθῇ περὶ τῶν συμφερόντων τῆς κοινωνίας, παραιτούμενος κατ' ἀρέσκειαν τῶν παρ' αὐτοῦ γενομένων πράξεων καὶ προταθέντων *ἐνδίκων* μέσων. Βλ. ἀνάκλησις.

'Απόφ. Ποιν. τοῦ 'Αρ. Π. 61 τῆς 20 'Ιουλ. 1842 (σελ 139 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

159. Πᾶς κατηγορούμενος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παραιτηθῇ τῶν ἐνδίκων μέσων, τὰ ὁποῖα εἰς αὐτὸν χορηγεῖ ὁ νόμος πρὸς ὑπεράσπισίν του, ἡ δὲ παραίτησις αὕτη ἔχει πλήρη ἰσχὺν, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται συζήτησις καὶ ἀπόφασις περὶ τοῦ κύρους αὐτῆς, ἐκτὸς ἂν ἀμφισβητηθῇ τὸ παραδεκτὸν τῆς παραιτήσεως παρὰ τοῦ ἀντιδίκου τοῦ παραιτουμενου. — οἱ παραιτηθέντες τῆς ἀναιρέσεως ὑποχρεοῦνται μὲν, κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς περὶ πληρωμῆς τῶν ἐξόδων διατάξεις, εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν διὰ τῆς περὶ ἀναιρέσεως αἰτήσεως προξενηθέντων ἐξόδων μέχρι τῆς ἀνακλήσεως τῆς αἰτήσεώς των, ἀλλ' οὗτοι δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς αἴτιοι τῶν ἐξόδων τῆς ἐκ περισσοῦ γενομένης συζητήσεως καὶ ἀποφάσεως, τὰ ὁποῖα εἶναι εἰς βάρος τοῦ δημοσίου. Ὅρα ἀνάκλησις.

'Απόφ. 'Αρ. Π. τπζ'. τῆς 1. ὀκτ. 1839 (σελ. 184 τοῦ τετ. τόμου τῆς Νομολ.).

160. Ὅστις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητῇ ἀναίρεσιν, δύναται καὶ νὰ παραιτῆται τοῦ δικαιώματος τούτου, ἀνακαλῶν τὴν αἴτησιν. Διὰ τῆς ἀνακλήσεως δὲ ἀπαλλάττεται τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἄρθρου 485 τῆς Ποιν. Δικ. ὡς πρὸς τὸ πρόστιμον. — Ὅρα ἀνάκλησις.

'Απόφ. Ποιν. τοῦ 'Αρ. Π. ξθ'. τῆς 9. μαΐου 1836 (σελ. 327 τόμ. πρῶτ. τῆς Νομολ.).

§. ΙΒ.

Κατὰ ποίων ἀποφάσεων συγχωρεῖται αἴτησις ἀναιρέσεως;

161. Ἐξαιρεθέντος τοῦ Δημοσίου Κατηγόρου, δὲν ἔχει πλέον χαρακτῆρα, διὰ νὰ ζητήσῃ ἀναίρεσιν κατὰ τῆς ἀποφάσεως. Βλ. τὸν παράγραφον 150 τῆς λέξεως *ἀναίρεσις*.

162. Οἱ διάδικοι δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ ζητήσωσιν ἀναίρεσιν κατ' ἀποφάσεως, ἀφορώσης ἐξαίρεσιν, προτεινομένην ἐν συμβουλίῳ ὑπὸ τῶν Δικαστῶν· ὅρα *ἐξαίρεσις* καὶ τοὺς παραγράφους 150 καὶ ἐπ. τοῦ ἄρθρου *ἀναίρεσις*.

163. Κατ' ἀποφάσεων, δι' ὧν καταδικάζονται εἰς χρηματιποινὴν μάρτυρες, συγχωρεῖται ἀναίρεσις; Βλ. Ἀνακοπή.

164. Κατὰ τὸ 479 ἄρθρον τῆς Ποιν, Δικ. ἡ περὶ ἀναιρέσεως αἴτησις δύναται νὰ γίνῃ μόνον κατ' ἀνεκκλήτου καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἥτις δὲν εἶναι πλέον ἐπιδεκτικὴ οὔτε ἐφέσεως, οὔτε ἀνακοπῆς. Ὁ Εἰσαγγελεὺς λοιπὸν δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ ἀναίρεσιν κατ' ἀποφάσεως ἐρήμην ἐκδοθείσης, πρὶν κοινοποιήσῃ αὐτὴν εἰς τὸν κατηγορηθέντα καὶ κατασταθῇ τελεσίδικος.

'Απόφ. Ποιν. 'Αρ. Π. ρξγ'. τῆς 16 νοεμβ. 1837. (σελ. 3 τοῦ τόμου τρίτου τῆς Νομολ.).

165. Τὸ ἀπὸ 31 Δεκ. 1836 περὶ δενδροφυτιῶν διάταγμα ὑποβάλλει μὲν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν πταισματοδικῶν τὰ πλημμελήματα, ὅσα ἀφορῶσι βλάβην εἰς δενδροφυτείαν καὶ ἄλλα φυτουργήματα, δὲν ὁρίζει ὅμως, ὅτι κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ Εἰρηνοδίκης θέλει κρίνει ἀνεκκλήτως· ἐκ τοῦ ἐναντίου ἐξάγεται ἐκ τοῦ διατάγματος αὐτοῦ, ὅτι αἱ ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου ἐπὶ τοιούτων πλημμελημάτων ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις εἶναι ἐφέσιμοι, καθότι ἀφοῦ ἡ ἔφεσις συγχωρεῖται ὅταν κατεγνώσθη ποινὴ κρατήσεως ἢ πρόστιμον 10 Δρ. πολὺ μᾶλλον πρέπει νὰ ἦναι αὐτὴ δεκτή, προκειμένου λόγου περὶ πλημμελημάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπιβάλλεται φυλάκισις. Ἀπόφασις λοιπὸν ἀφορῶσα πλημμελήματα, προνοούμενα ἀπὸ τὰ ἄρθρα 422 §. 5 καὶ 425 §. 1 τοῦ Π. Ν. εἶναι ἐφέσιμος. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 359 τῆς Ποιν. Δικ. περὶ ἀναιρέσεως αἴτησις δύναται νὰ γίνῃ μόνον κατ' ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐπὶ πταίσματι ἀνεκκλήτως. Βλ. *ἔφεσις*, *βλάβη ἰδιοκτησίας*.

'Απόφ. Ποιν. 'Αρείου Πάγου 28 τῆς 24 'Ιουλίου 1841 (σελ. 188 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

'Απόφ. Ποιν 'Αρ. Π. σκβ'. τῆς 2 'Ιουνίου 1838 (σελ. 110 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολ.).

166. Οἱ Δημόσιοι Κατήγοροι δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ αἰτῶσιν ἀναίρεσιν κατ' ἀθωωτικῶν ἀποφάσεων.—Ὅρα τοὺς παραγράφους 155 καὶ ἐπ. τοῦ περὶ *ἀναιρέσεως* ἄρθρου.

Ἡ κατ' αὐτῶν ἀναιρέσεως αἴτησις δύναται νὰ γίνῃ ἐπιμελείᾳ τοῦ παρὰ Πρωτοδίκαις ἢ ἐφέταις Εἰσαγγελέως ἢ τοῦ ἰδιώτου Κατηγόρου.

167. Ὁ πολ. ἐνάγων δύναται νὰ ζητήσῃ ἀναίρεσιν *κατ' ἀθωωτικῆς ἀποφάσεως*, ὅταν κατεδικάσθη εἰς ἀποζημίωσιν καὶ πληρωμὴν τῶν ἐξόδων· Βλ. *τοὺς παραγράφους* 144 καὶ ἐπ. 155 καὶ ἐπ. *τοῦ προκειμένου περὶ ἀναιρέσεως ἄρθρου — καὶ τὸν παράγραφον* 66 *τῆς λέξεως ἀγωγή*.

168. Κατ' ἀποφάσεως Συνέδρων, ἀφορώσης τὰς περὶ ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ καταμηνυτοῦ αἰτήσεις ἀθωωθέντος τινὸς κατηγορουμένου, συγχωρεῖται αἴτησις ἀναιρέσεως; ὄχι. Ὅρα §. 66 τῆς λέξεως ἀγωγή.

169. Κατὰ τῶν ἀφορωσῶν ἰδιωτικὰς ἀπαιτήσεις ἀποφάσεων δὲν συγχωροῦνται εἰμὴ τὰ ἐν τῇ Ποινικῇ Δικ. ἀναφερόμενα ἔνδικα μέσα, τὰ δὲ ἐν τῇ Πολιτικῇ Δικονομίᾳ ἀναφερόμενα δὲν ἐκτείνονται εἰς αὐτάς.—*Ὅρα πλατύτερα ἐκτεθειμένον τὸ ζήτημα εἰς τὴν λέξιν ἀγωγὴ* §. 66.

169. Οἱ παρὰ Πλημμελειοδίκαις Εἰσαγγελεῖς δύνανται νὰ ζητήσωσιν ἀναίρεσιν κατὰ παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως· ἡ ἀναίρεσις δὲ αὕτη μὴ γενομένη μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς νομίμου προθεσμίας ἔχει ἀποτελέσματα καὶ πρὸς τοὺς διαδίκους· ὅρα τὸν παράγραφον 154 τοῦ περὶ ἀναιρέσεως ἄρθρου.

170. 171. Κατὰ τὸ 372 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ. αἴτησις ἀναιρέσεως κατὰ προδικαστικῆς ἀποφάσεως τῶν πλημμ.. δύναται νὰ γίνῃ μόνον μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς ὁριστικῆς ποινικῆς ἀποφάσεως. Γενομένη δὲ πρὸ τῆς ἀπαγγελίας ταύτης εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Π. 102 τῆς 2 νοεμβρ. 1842 (σελ. 231 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

172. Περὶ τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς συγχωρεῖται αἴτησις ἀναιρέσεως κατὰ Βουλευμάτων, Βλ. τὴν λέξιν Βουλεύματα.

§. ΙΓ.

Λόγοι ἀναιρέσεως.

173. Ἐπειδὴ ὁσάκις δὲν ὑπάρχει ῥητὸς Νόμος, τὸ Δικαστήριον ὀφείλει πάντοτε νὰ δικάσῃ κατὰ τὰς παραδεδεγμένας ἀρχὰς τῆς νομολογίας, καὶ ὁ Νόμος τιμωρεῖ μάλιστα τὸν Δικαστήν, ἂν δὲν

ἀναπληρώσῃ τὴν σιωπήν του, δι' ἄρνησιν δικαιοσύνης, καὶ τότε μόνον δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν, ὁσάκις ὑπάρχουσαν διάταξιν δὲν ἐφαρμόσῃ, ἀλλ' ὄχι ὅταν μὴ ὑπάρχουσαν ἀναπληρώσῃ.

Ἐπειδὴ ἡ μὴ τήρησις τῶν γενικῶν ἀρχῶν, καὶ ὅταν ὑπάρχουν, δὲν δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν, καὶ μάλιστα τὸ πρῶτον ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ. ὁρίζει ῥητῶς ὡς ἀντικείμενον δικῶν τῶν ποινικῶν Δικαστηρίων, μόνον τὰ πταίσματα, πλημμελήματα καὶ Κακουργήματα, ἀλλ' ὄχι πᾶσαν πρᾶξιν τιμωρητέαν, κατὰ ἐνδεχόμενα διατάγματα.

'Απόφ. Ποιν. τοῦ 'Αρ. Πάγου 11 τῆς 27 'Ιουνίου 1835 (σελ. 228 τόμος 1 τῆς Νομολ.).

174. Λόγος πρὸς ἀναίρεσιν ὑπάρχει προσέτι, ἐὰν ἔγεινε παράβασις τύπου τινὸς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατεταγμένου· τὸ δὲ 430 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικονομίας διαλαμβάνον περὶ τῆς θέσεως ἰδιαιτέρων ζητημάτων, ὁσάκις ὁ ἐγκαλούμενος ἀνέφερε περὶ ἑαυτοῦ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς ἢ εἰς τὸν καταλογισμόν, δὲν φέρει τὴν ποινὴν τῆς ἀκυρότητος, ὁσάκις λαμβάνει χώραν ἄρνησις ἢ παράλειψις τῆς ἐκτελέσεως τῆς διατάξεως ταύτης, ἥτις ἀφέθη μόνον εἰς τὴν κρίσιν τῶν συνέδρων, ἀρκεῖ μόνον νὰ ἀπεφάσισαν αἰτιολογημένως περὶ τῆς αἰτήσεως· ὅθεν ἂν ἀπέῤῥιψε τὴν περὶ θέσεως ζητήματος τῆς ἀμύνης αἴτησιν, δὲν ὑπάρχει ἀκυρότης τίς.

'Απόφ. Ποιν. 'Αρ. Πάγου 53. (σελὶς 119 τῆς σειρᾶς τοῦ 1842.).

175. Πᾶσα ἀταξία ἢ ἔλλειψις εἰς τὰ ἔγγραφα τῆς ἀνακρίσεως πρέπει προηγουμένως νὰ προτείνηται ἐνώπιον τοῦ Δικ. τῶν συνέδρων· ἄλλως λόγος ἀναιρέσεως στηριζόμενος εἰς τὸ ἄτακτον τῆς ἀνακρίσεως π. χ. εἰς τὸ ὅτι ἀναρμοδία ἀνακριτικὴ ἀρχὴ ἐνήργησεν ἐξετάσεις, δὲν εἶναι δεκτὸς εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον. Βλ. ἀνάκρισις, ὅπου ὑπάρχουν διάφορα τοιαύτης φύσεως ζητήματα.

'Απόφ. Ποιν. τοῦ 'Αρ. Πάγου ρμγ'. τῆς 24 'Ιουλ. 1837 (σελ. 195 τόμ. δεύτ. τῆς Νομολ.).

176. Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ μέρους τούτου παραπέμπομεν εἰς τοὺς παραγράφους 52 καὶ ἑπ. τοῦ περὶ ἀναιρέσεως ἄρθρου, καὶ εἰς τὰς λέξεις Δημοσιότης· Δημοσίευσις· αἰτιολογία· Σύνθεσις.

§. ΙΔ.

Προθεσμία πρὸς ἀναίρεσιν.

177. Ἡ πρὸς ἔφεσιν τῶν ἀποφάσεων τῶν πταισματοδικείων

προθεσμία δὲν ἄρχεται ἀπὸ τῆς εἰς τὸν καταδικασθέντα παραδόσεως τῆς ἀποφάσεως, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐπὶ ἀκροατηρίου δημοσιεύσεως αὐτῆς, ὡς προκύπτει ἀπὸ τὸ ἄρθρον 355 τῆς Ποιν. Δικ.

'Απόφ. Ποιν. τοῦ 'Αρ. Π. 90. τῆς 3 ὀκτ. 1840 (σελ. 500 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ)

178. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 344. 355. 356. 394 καὶ 454 τῆς Ποιν. Δικ. ἐξάγεται, ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν Ποινικῶν Δικαστηρίων πρέπει νὰ ἀπαγγέλλωνται εἰς τὸ ἀκροατήριον ἀμέσως μετὰ τὸ τέλος τῆς συζητήσεως· ὁσάκις δὲ τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἀδύνατον, εἶναι ἀνάγκη, κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν εἰρημένων ἄρθρων, νὰ ὑπάρχῃ εἰς τοὺς διαδίκους γνωστὴ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν μέλλει νὰ γίνῃ ἡ ἀπαγγελία τῆς ἀποφάσεως, ὥστε νὰ δύνανται οὗτοι νὰ λάβωσι γνῶσιν αὐτῆς, καὶ οὕτω νὰ ἄρχηται ἡ προθεσμία τῶν κατ' αὐτῶν *ἐνδίκων μέσων*· ὁσάκις δὲ ὁ νόμος παραχωρῇ δικαιώματα, ἤθελεν εἶσθαι ἄτοπον νὰ νομίσῃ τίς, ὅτι ἀφαιρεῖ τὰ πρὸς χρῆσιν αὐτῶν ἀναγκαῖα μέσα· εἶναι λοιπὸν π. χ. δῆλον, ὅτι ἡ συζήτησις ἐνώπιον τοῦ πταισματοδικείου ἐγένετο τὴν 27 μαρτίου, ἡ δὲ ἀπόφασις ἐδημοσιεύθη τὴν 31 μαρτίου ; ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς 31 μαρτίου.

'Απόφ. Ποιν. τοῦ 'Αρ. Πάγου 72 τῆς 3 αὐγ. 1842 (σελ. 160 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

179. Κατὰ τὰ ἄρθρα 487 καὶ 481 τῆς Ποιν. Δικ. ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις κατ' ἀποφάσεως Πταισματοδίκου εἶναι ἀπαράδεκτος, ὁσάκις δὲν γίνεται, κατὰ τὸ ἄρθρον 359 τῆς Ποιν. Δικ., ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, λογιζομένων ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

'Απόφ. 'Αρ. Πάγου τκβ'. τῆς 3 ἀπριλίου 1839 (σελ. 75 τόμος τέταρτος τῆς Νομολ.)

180. Κατὰ τὸ 359 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ. δὲν δύναται νὰ ζητηθῇ ἀναίρεσις κατ' ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐπὶ πταίσματι, εἰμὴ ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς.

'Απόφ. Ποιν. τοῦ 'Αρ. Πάγου ρυς'. τῆς 17 μαρτίου 1838 (σελ. 60 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολ)

181. Ἡ πρὸς ἀναίρεσιν προθεσμία δὲν ἄρχεται εἰμὴ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας τῶν λοιπῶν ἐνδίκων μέσων, ὁσάκις χορηγῶνται τοιαῦτα παρὰ τοῦ νομοθέτου· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 382 τῆς Ποιν. Δικ. οἱ ἕνεκα μὴ ἐμφανίσεως καταδικασθέντες μάρτυρες ἔχουσι δικαιώματα ἀνακοπῆς κατὰ τῶν τοιούτων ἀποφάσεων, τῆς

ὁποίας ἡ προθεσμία, μὴ ὁρίσαντος τοῦ νομοθέτου εἰδικώτερόν τι πρέπει νὰ ὑπολογισθῇ κατὰ τὰς γενικὰς περὶ προθεσμιῶν διατάξεις· ὅθεν οἱ Εἰσαγγελεῖς δὲν δύνανται νὰ ζητήσωσιν ἀναίρεσιν κατὰ τοιαύτης φύσεως ἀποφάσεων, πρὶν παρέλθῃ ἡ πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμία.

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ. Π. 36 τῆς 17 μαΐου 1843 (σελ. 82 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1843.).

§. ΙΕ.

Διατυπώσεις.

Ἄρθρον πρῶτον.

182. Ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις, κατὰ τὸ ἄρθρον 483 τῆς Ποινικῆς Δικ., γίνεται δι' ἐκθέσεως συντασσομένης παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου καὶ ὑπογραφομένης παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ αἰτοῦντος τὴν ἀναίρεσιν· ἡ δὲ τῶν πρὸς ἀναίρεσιν λόγων εἰς χωριστὸν ἔγγραφον ἔκθεσις, ἐπισυνημμένη εἰς τὴν ἀνωτέρω, δὲν δύναται νὰ σχηματίσῃ ἀκυρότητα, φέρουσα τὸ ἀπαράδεκτον τῆς αἰτήσεως, καθότι τὸ εἰρημένον ἔγγραφον ἀποτελεῖ μέρος τῆς εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Δικαστηρίου συνταχθείσης ἐκθέσεως, ἥτις κάμνει μνείαν αὐτοῦ.—Ἄλλως τε ἀναφορὰ διευθυνομένη πρὸς τὸν Γραμματέα, περιέχουσα αἴτησιν ἀναιρέσεως, δὲν ἀναπληροῖ τὴν θέλησιν τοῦ νόμου. (6)

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου τοδ'. τῆς 28 αὐγούστου 1839 (σελ. 159 τοῦ τετάρτου τόμου τῆς Νομολ.).

(6) Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου σιθ'. τῆς 7 μαΐου 1838. (σελ. 104 τόμος 3 τῆς Νομολ.).

183. Κατὰ τὸ 482 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ. ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις γίνεται παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Δικαστηρίου, τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὁποίου πρόκειται νὰ ζητηθῇ ἡ ἀναίρεσις, ἐκτὸς ἂν ὁ αἰτῶν τὴν ἀναίρεσιν ἦναι ὁ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Εἰσαγγελεύς. Τοῦτο ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰ Βουλεύματα.

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρείου Π. τιε'. τῆς 15 μαρτίου 1839. (σελ. 64 τοῦ τετάρτου τόμου τῆς Νομολ.)·

184. Κατὰ ἄρθρα 482 καὶ 483 τῆς αὐτῆς Δικ. ὁσάκις ὁ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Εἰσαγγελεὺς ζητῇ τὴν ἀναίρεσιν ἀποφάσεώς τινος, πρέπει νὰ συντάσσηται ἔκθεσις τῶν λόγων τῆς ἀναιρέσεως, ὑπογεγραμμένη παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ γραμματέως, ὁ δὲ νόμος δὲν ἐξαιρεῖ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἀναι-

ρέσεως αἴτησις ζητεῖται μόνον ὑπὲρ τοῦ νόμου. Κατὰ τὸ ἄρθρον 490 τῆς Ποιν. Δικ., διὰ νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζήτησις πάσης ὑποθέσεως, ἀπαιτεῖται ἡ ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἑνὸς τῶν ἀρειοπαγιτῶν περιεχούσης τὴν ὑπόθεσιν καὶ τοὺς ἀναιρέσεως λόγους, ἡ δὲ διάταξις αὕτη τοῦ νόμου δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ, ἐὰν ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις γίνῃ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, μὴ προηγηθείσης τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 482 καὶ 483 ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

'Απόφ. Ποιν. τοῦ 'Αρείου Πάγου σιθ'. τῆς 7 μαΐου 1838 (σελ. 104 τόμ. τρίτος τῆς Νομολ.).

185. Η ἀναιρέσεως αἴτησις δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ παρὰ τοῦ 'Αρείου Πάγου εἰμὴ μόνον, ὅταν αὕτη ἔγεινε συμφώνως μὲ τὰς περὶ τούτου διατάξεις τοῦ νόμου, τὰ δὲ 482 καὶ 483 ἄρθρα τῆς Ποιν. Δικ. φέρουν, ὅτι ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις γίνεται παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου, καὶ συντάσσεται ἔκθεσις ὑπογραφομένη παρά τε τοῦ Γραμματέως καὶ τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐὰν δὲ οὗτος δὲν ἐξεύρῃ νὰ γράψῃ, γίνεται μνεία ἐν τῇ ἐκθέσει· ἔκθεσις λοιπόν, ἥτις δὲν φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γραμματέως, εἶναι ἄκυρος.

'Απόφ. Ποιν. τοῦ 'Αρ. Πάγου ρξς'. τῆς 29 νοεμβρ. 1837 (σελ. 8 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολ.).

186. Κατὰ τὸ 482 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ. δὲν δύναται νὰ αἰτηθῇ ἀναίρεσις, εἴτε ἀποφάσεως εἴτε Βουλεύματος, εἰμὴ παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ ἐκδόσαντος τὴν ἀπόφασιν ἢ τὸ βούλευμα δικαστηρίου· αἴτησις λοιπὸν γενομένη ἐνώπιον Γραμματέως ἄλλου δικαστηρίου εἶναι ἀπαράδεκτος.

'Απόφ. Ποιν. τοῦ 'Αρείου Πάγου ϙϐ'. τῆς 4 νοεμβρ. 1839 (σελ. 208 τοῦ τετ. τόμου τῆς Νομολ.).

187. Διὰ νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπάρχουσα αἴτησις ἀναιρέσεως, ἀπαιτεῖται ῥητὴ καὶ ἀναμφίβολος ἐκ μέρους τοῦ ἀναιρεσείοντος δήλωσις τῆς θελήσεως τοῦ νὰ κάμῃ τὴν περὶ ἀναιρέσεως αἴτησιν, καὶ ἡ θέλησις αὕτη δὲν εἰκάζεται, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἦναι προσηκόντως βεβαιωμένη· ὅταν λοιπὸν ἡ αἴτησις δὲν ἔγινε κατὰ τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ 483 διαγραφομένους τύπους, εἶναι ἀπαράδεκτος.

'Απόφ. Ποιν. τοῦ 'Αρ. Πάγου ρχθ'. τῆς 14 μαρτίου τοῦ 1837 (σελ. 160 τόμ. δεύτ. τῆς Νομολ.).

Ἄρθρον δεύτερον καὶ τρίτον.

188. Τὸ ἄρθρον 486 §. 2 τῆς Ποιν. Δικ. ἀπαιτεῖ, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς πενίας, μαρτυρικὸν τοῦ δημάρχου τῆς κατοικίας τοῦ

πένητος, επικυρωμένον παρά του επάρχου, και προσέτι την ένορκον της πτωχικής ταύτης καταστάσεως βεβαίωσιν ενώπιον του Ειρηνοδίκου ή του ανακριτού, διά να απαλλαχθή της καταβολής ο αναιρεσείων· μαρτυρικόν λοιπόν Μοιραρχίας, ότι ο αναιρεσείων χωροφύλαξ είναι άπορος, δεν δύναται να αναπληρώση το παρά του νόμου απαιτούμενον μαρτυρικόν.

'Απόφ. Ποιν. του 'Αρ. Πάγου κδ'. της 16 σεπτ. 1836 (σελ. 215 του πρώτου τόμου της Νομολ.).

189. Ἡ ἀκόλουθος ἀπόφασις φέρει « Ἐπειδὴ τὸ εἰς τὸν φάκελλον τῆς δικογραφίας συνημμένον ἀποδεικτικὸν φέρει ῥητῶς, ὅτι ὁ εἰς φυλάκισιν καταδικασθεὶς Α εὑρίσκεται ἤδη εἰς τὴν φυλακὴν, ἡ δὲ προγενεστέρα τῆς ῥηθείσης ἀποφάσεως χρονολόγησις τοῦ ἀποδεικτικοῦ τούτου ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου γραφικὸν λάθος, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ἔχῃ συνεπείας. »

'Απόφ. Ποιν. τοῦ 'Αρ. Π. σκδ'. τῆς 3 'Ιουνίου 1838 (σελ. 117 τόμ. τρίτος τῆς Νομολ.).

190. Κατὰ τὸ 485 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ. ὁ πολιτικὸς διάδικος, ὁ ἰδιώτης κατήγορος ἢ ὁ καταδικασθεὶς ὀφείλουσιν, αἰτοῦντες ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, νὰ παρακαταθέσωσι συγχρόνως μὲ τὴν περὶ ἀναιρέσεως αἴτησιν τὸ παράβολον παρὰ τῷ δικαστικῷ Γραμματεῖ, παρὰ τῷ ὁποίῳ γίνεται ἡ αἴτησις, κατὰ δὲ τὸ 487 ἡ μὴ παρακατάθεσις τοῦ προστίμου ἐπιφέρει τὴν ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεως· (σελ. 248 τοῦ πρώτου τῆς Νομολ.) Εἶναι δὲ ἀπηλλαγμένοι τῆς παρακαταθέσεως ταύτης μόνον 1. ὅσοι κατεδικάσθησαν εἰς ποινὴν, κακουργήματος, ὄχι δὲ καὶ οἱ εἰς ποινὴν πλημμελήματος καταδικασθέντες, καὶ εἶναι ἀδιάφορον, ἂν ἤθελαν κατηγορηθῇ ἐπὶ κακουργήματι, διότι ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου δὲν εἶναι ἄλλος εἰμὴ τὸ νὰ εὐκολύνῃ τὴν εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον προσφυγὴν τῶν εἰς τὰς βαρυτέρας ποινὰς ὑποπεσόντων· ἢ 2. ὅσοι ἀπέδειξαν νομίμως τὴν πενίαν των.

Σελ. 249 αὐτ.

191. Ἡ περὶ ἀναιρέσεως αἴτησις τοῦ καταδικασθέντος εἶναι τότε μόνον δεκτὴ, ὅταν παρακαταθέσῃ οὗτος μὲ τὴν περὶ ἀναιρέσεως αἴτησιν τὸ παράβολον διὰ τὴν ἐνδεχομένην ἧτταν, καὶ ἀποδείξῃ συγχρόνως διὰ μαρτυρικοῦ τοῦ δεσμοφύλακος, ὅτι εὑρίσκεται εἰς φυλακὴν, τῆς δὲ παρακαταθέσεως τοῦ προστίμου ἐξαι

ροῦνται μόνον ὅσοι κατεδικάσθησαν εἰς ποινὴν κακουργήματος, ἢ ἀπέδειξαν ἐγκαίρως καὶ νομίμως τὴν πενίαν των.

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου ξζ΄. τῆς 8 μαΐου 1836. (σελ. 63 τοῦ πρώτου τόμου τῆς Νομολ.).

§. ΙΣΤ΄.

Ἀποτελέσματα τῆς Ἀναιρέσεως.

192. Ὁ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Εἰσαγγελεὺς δύναται μὲν νὰ ζητήσῃ τὴν ὑπὲρ τοῦ νόμου ἀναίρεσιν μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς νομίμου προθεσμίας, ἀλλ᾽ ἐκ τούτου δὲν παράγεται καὶ δικαίωμα νὰ προτείνῃ νέους λόγους εἰς αἴτησιν ἀναιρέσεως, γενομένην ἐντὸς τῆς προθεσμίας καὶ παρὰ τῶν ἁρμοδίων προσώπων, μὲ τὸν περιορισμὸν, ὅτι οἱ προτεινόμενοι λόγοι νὰ μὴν ἔχουν ἀποτέλεσμα ὡς πρὸς τὴν τύχην τῶν κατηγορουμένων. Ἴδε τὸν παράγραφον 152 καὶ ἐπ. τοῦ περὶ ἀναιρέσεως ἄρθρου.

193. Ὁ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Εἰσαγγελεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προτείνῃ τὴν καθηκόντων ὑπέρβασιν. (477 Ποιν. Δικ.) Ὁ ἐν τῷ ἄρθρῳ δὲ αὐτῷ ἀναφερόμενος λόγος δὲν ἔχει ἀποτελέσματα ὡς πρὸς τὰ μέρη· εἰς τοὺς παραγράφους 152 καὶ ἐπ. τοῦ περὶ ἀναιρέσεως ἄρθρου ἐξετέθη τὸ ζήτημα πλατύτατα.

194. Ὁ παρὰ πλημμελειοδίκαις Εἰσαγγελεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προσφύγῃ πρὸς ἀναίρεσιν τῶν παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς ὁριστικῆς· γενομένης δὲ τῆς ἀναιρέσεως ἐντὸς τῆς προθεσμίας, ἡ ἀναίρεσις ἔχει ἀποτελέσματα καὶ πρὸς τοὺς διαδίκους. — ἡ ἀναίρεσις τῆς παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως συνεπιφέρει καὶ τὴν τῆς ὁριστικῆς.

Ὅρα ἀνωτέρω §. 152

Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ μέρους τούτου μέτιθι καὶ τοὺς παραγράφους 127 καὶ ἐπ. τοῦ περὶ ἀναιρέσεως ἄρθρου.

195. Ἡ ἀναίρεσις ἀποφάσεως καταδικαστικῆς συνεπιφέρει τὴν ἀναίρεσιν καὶ τῶν ἀποφατικῶν ἀπαντήσεων τῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόρκων;

« 3. Ὁ νόμος δὲν προεῖδε τὴν εἰδικὴν ταύτην περίπτωσιν, ἡ δὲ νομολογία δὲν ἐψήψατο οὐδόλως εἰσέτι τὸ προκείμενον ζήτημα, τὸ ὁποῖον παρουσιάζεται ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις καὶ εἰς τὴν Γαλλικὴν ποινικὴν Νομοθεσίαν. Κατὰ δυστυχίαν ὅμως καὶ ἡ Γαλλικὴ Νομολογία συγκαταλέγει πλείονας ἀντιφατικὰς ἀποφάσεις ὡς πρὸς τὴν αὐτὴν περίπτωσιν.

« 4. Ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ ἀκυρωτικοῦ δικαστηρίου τῆς Γαλλίας Dupin φέρων τὸν λόγον τὴν 14 Φεβρουαρίου 1835. ἐνώπιον αὐτοῦ εἰς μίαν

ποινικὴν ὑπόθεσιν, τῆς ὁποίας ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἐπρόκειτο νὰ ἀναιρεθῇ, καὶ καθ' ἣν οἱ ἔνορκοι εἰς ἄλλα μὲν ζητήματα τῆς ἐτυμηγορίας ἀπήντησαν ἀποφατικῶς, εἰς ἄλλα δὲ καταφατικῶς, καὶ γνωμοδοτῶν ὑπὲρ τῆς ἀναιρέσεως εἶπεν (1). « Ἀλλὰ ποῖον θέλει εἶσθαι τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς ἀναιρέσεως; τὰ πάντα πρέπει ν' ἀναιρεθῶσιν ἢ ἕν τι μέρος μόνον; οἱ ἀναιρεσείοντες ἐκατηγοροῦντο ἐπὶ ἀποπείρᾳ κλοπῆς καὶ ἐπὶ ἀποπείρᾳ ἀνθρωποκτονίας, οἱ ἔνορκοι ἀπήντησαν καταφατικῶς εἰς τὸ πρῶτον, ἀποφατικῶς εἰς τὸ δεύτερον· πρέπει ἄρα νὰ ἀναιρεθῇ ἡ ὑπὲρ αὐτῶν ἀπάντησις, ὥσπερ ἡ κατ' αὐτῶν; ὅταν, ἐξηκολούθησεν ὁ Εἰσαγγελεύς, καταδικάζεταί τις δι' ἓν οἱονδήποτε κεφάλαιον τῆς κατηγορίας, καὶ ἑπομένως δὲν ὑπάρχει ἀθώωσις μόνον καὶ ἀπόφανσις τοῦ Προέδρου, ἀλλὰ ἀπόφασις καὶ ποινὴ καίτοι καταψηφιζομένη δι' ἓν μόνον τῆς κατηγορίας κεφάλαιον, ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναιρέσεως ὅλων καὶ τῆς παραπομπῆς ὁλοκλήρου τῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον ἄλλου δικαστηρίου ἐξήρτηται ἐκ πολλῶν περιστάσεων· καὶ πρῶτον μὲν ἀνάγκη νὰ θεωρήσωμεν ἀπὸ ποίαν αἰτίαν ἀνηρέθη ἡ ἀπόφασις· ἔπειτα ποία σχέσις ὑπάρχει μεταξὺ τῶν κεφαλαίων τῶν τε ἀποφατικῶν καὶ καταφατικῶν. Τὰ πάντα βεβαίως πρέπει ν' ἀναιρεθῶσιν, ἐὰν αἰτία τῆς ἀναιρέσεως ἦναι μία ἀκυρότης ἐπὶ τοσοῦτον ῥιζική, ἐπὶ τοσοῦτον οὐσιώδης, ἥτις προσβάλλει τὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων, τοῦ δικαστηρίου τῶν Συνέδρων, καὶ ἑπομένως καθίσταται ἀναγκαῖον νὰ συζητηθῇ ἐξολοκλήρου ἡ ὑπόθεσις. »

Ὑπάρχουσιν ἄρα κατὰ τὴν Dupin οὐσιώδεις ἀκυρότητες, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἀναιροῦνται καὶ αἱ ὑπὲρ τῶν κατηγορουμένων ἀπαντήσεις τῶν ἐνόρκων, καίτοι τὰ πρὸς αὐτοὺς δοθέντα ζητήματα ἀποβλέπουσι διάφορα κεφάλαια κατηγορίας διακεκριμένα ἀπ' ἀλλήλων, ὁσάκις ἡ ἀπόφασις ἀναιρεῖται κατ' αἴτησιν τοῦ καταδικασθέντος κηρυχθέντος ἐνόχου δι' ἓν μόνον ἀπὸ τῶν εἰς αὐτὸν ἀποδιδομένων ἐγκλημάτων.

Τὴν γνώμην ὅμως ταύτην ἀντικρούει, καὶ δικαίως, ὁ Calmeles ἐφέτης παρά τινι δικαστηρίῳ τῆς Γαλλίας (2) εἰς μίαν σπουδαιοτάτην διατριβὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Καὶ τῷόντι· ὅταν ὁ κατηγορούμενος ἀπολύηται, ἔλεγεν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ὁ Gambacérès, ἔπειτα ἀπὸ μίαν τακτικὴν ἀνάκρισιν, εἶναι δίκαιον νὰ δικασθῇ ἐκ νέου καὶ νὰ καταδικασθῇ ἴσως εἰς θάνατον, διότι τὸ δικαστήριον δὲν παρεδέχθη αἴτησίν τινα τοῦ Εἰσαγγελέως; Μέγα καὶ φοβερὸν θέαμα παρίστησιν ὁ ἀπέναντι τῶν ἀνωτάτων δικαστῶν του καθήμενος ὑπόδικος, εἶπεν ὁ Berlier (3), ὅσον ὅμως ἡ θέσις αὕτη εἶναι βαρεῖα καὶ ἐκπληκτική, τοσούτῳ μᾶλλον ἡ φιλανθρωπία ἀπαιτεῖ ὥστε μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς οὐσιαστικῆς ἀποφάσεως, ἥτις διασπᾷ τὰς ἁλύσους τῆς ἀθωώτητος, ἡ τιμὴ καὶ ἡ ὕπαρξις τοῦ κηρυχθέντος ἀθώου νὰ μὴ ὑποβληθῇ ἐκ νέου εἰς τὰς περιπετείας μιᾶς νέας δίκης.

Ἡ σωτήριος αὕτη ἀρχὴ καθιερώθη εἰς τὴν ποινικὴν Νομοθεσίαν μας μετεμφυτευθεῖσα ἀπὸ τὴν Γαλλικήν, καὶ τὸ ἀκυρωτικὸν τῆς Γαλλ. μὴ παραδεχόμενον τὰς σκέψεις τοῦ παρ' αὐτῷ Εἰσαγγελέως εἰς τὴν ἀνωτέρω

---

(1) Requisitoires, plaidoyers par Dupin τόμ. 1. σελ. 331—341.
(2) Revue de Législation τόμ. 12. σελ. 208.
(3) Exposé des motifs, cod instr. crimin σελ. 115.

ἐκτεθεῖσαν ὑπόθεσιν ἐξεφράσθη ῥητῶς ὅτι ὁ νόμος δὲν ἠθέλησεν, ὥστε ἀφοῦ τις ὑποφέρει τὰς δεινοπαθείας καὶ τοὺς ἀγῶνας τῆς ἐγκληματικῆς συζητήσεως, νὰ στερῆται τῆς νομίμου ὠφελείας τῆς ἀθωώσεως, οἱαιδήποτε ἦσαν τῆς διαδικασίας αἱ ἀκυρότητες, ἢ ἡ ἔλλειψις τῆς ἁρμοδιότητος. (4) »

Ἐὰν δὲ δύο ἢ πλειότερα ἰδίως χαρακτηριζόμενα ἀνομήματα μὴ συναφῆ, ἀλλ' ἀπ' ἀλλήλων διακεκριμένα, δικασθῶσι χωριστά, καὶ ὁ κατηγορούμενος κηρυχθῇ ἀθῶος εἰς ἓν ἐξ αὐτῶν, κατὰ τῆς ἀθωωτικῆς ταύτης ἀποφάσεως ἢ τῆς ἀποφάνσεως τοῦ Προέδρου τῶν Συνέδρων δὲν δύναται νὰ ζητηθῇ ἀναίρεσις; διατί ἐὰν ὁ Εἰσαγγελεὺς ἤθελεν ἑνώσῃ τὰς δύω ταύτας πράξεις εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἐγκληττήριον, νὰ στερῆται ὁ ὑπόδικος τὴν ὠφέλειαν τῆς ἐπιτυχηθείσης ἀθωώσεως; διατί ἡ εἰς μίαν ἐξ αὐτῶν τῶν πράξεων καταδίκη τοῦ κατηγορουμένου νὰ βλάπτῃ τὴν ἀρνητικὴν ἀπάντησιν τῶν ἐνόρκων ὡς πρὸς τὴν ἄλλην; αἱ δύω αὗται πράξεις δὲν εἶναι καί τοι ἑνωθεῖσαι εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἐγκλητήριον, δύο χωρισμέναι καὶ διακεκριμέναι ἀπ' ἀλλήλων κατηγορίαι; πρέπει ἄρα ὁ κατηγορούμενος νὰ ἀπολέσῃ τὸ μέγιστον τῶν δικαιωμάτων του ἀπὸ μίαν ἕνωσιν κατηγοριῶν ἐνεργηθεῖσαν ἄνευ τινος ἀνάγκης, καὶ ἴσως μόνον καὶ μόνον χάριν φιλανθρωπίας, ἥτις ὑπηγόρευσεν ἐν μέρει τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 109 τοῦ ποιν. νόμου, ἢ δι' ἐλάττωσιν δικαστικῶν ἐξόδων πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου;

Ἀλλὰ καὶ δι' ἑτέρας του ἀποφάσεως τὸ Ἀκυρωτικὸν τῆς Γαλλίας τῆς 20 Ἰουλίου 1832 ἀπεφάσισε ῥητῶς, ὅτι ὅταν τις κατηγορῆται συγχρόνως διὰ δύο διακεκριμένας πράξεις, κηρυχθῇ δὲ ἔνοχος μὲν τῆς μιᾶς, μὴ ἔνοχος δὲ τῆς ἄλλης, ἂν καὶ ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἤθελεν ἀναιρεθῇ δι' ἀναρμοδιότητα, ἡ ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως δὲν συνεπιφέρει τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀθωωτικῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόρκων (5). Τὸ Ἀκυρωτικὸν δικαστήριον τῆς Γαλλίας ἐπεκύρωσε τὴν ὀρθὴν ταύτην νομολογίαν καὶ δι' ἄλλης νεωτέρας του ἀποφάσεως τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1839. (6) Ὁ Desauges ἐκατηγορεῖτο διὰ δύο κλοπὰς πραχθείσας τὴν μὲν τὴν 13 Ὀκτωβρίου πρὸς βλάβην τοῦ Désormaux, τὴν δὲ τὴν 14 Ὀκτωβρίου εἰς βλάβην τοῦ Turlure, ὁ κατηγορούμενος ἐκηρύχθη ἔνοχος μὲν τῆς ά, μὴ ἔνοχος δὲ τῆς β'. τὸ Ἀκυρωτικόν, παρ' ᾧ ἐζητήθη ἡ ἀναίρεσις τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀναιρέσαν αὐτὴν καὶ παρεμπέμψαν τὴν ὑπόθεσιν εἰς ἄλλο δικαστήριον, διετήρησε ῥητῶς εἰς τὴν ἀπόφασίν του τὴν ὑπὲρ τοῦ κατηγορουμένου ἀποφατικὴν ἀπάντησιν τῶν ἐνόρκων ὡς πρὸς τὴν κλοπὴν τῆς 14 Ὀκτωβρίου.

5. Ἐκ τῶν εἰρημένων ἐξάγεται προφανῶς, ὅτι ἡ ἀναίρεσις τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως δὲν συνεπάγει τὴν ἀναίρεσιν τῆς ὑπὲρ τοῦ κατηγορουμένου ἀποφατικῆς ἀπαντήσεως τῶν ἐνόρκων, ὁσάκις οὗτος κατηγορεῖται διὰ δύω διακεκριμένας ἀπ' ἀλλήλων πράξεις, δι' οἱανδήποτε ἀκυρότητα ἀπηγγέλθη ἡ ἀναίρεσις.

6. Ἄλλως ἔχει ὅμως ἐὰν τὰ δύο ἀνομήματα ἡνωμένα εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν συζήτησιν συνδέωνται μεταξύ των διὰ τῆς συναφείας, ἢ ἐὰν

(4) Αὐτόθι σελ. 340 ἀπόφ. 14 Φευρουαρ. 1835.
(5) Journal de droit criminel 1832 271.
(6) Bull. 1839. 449. 450.

εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ κεφάλαιον τῆς κατηγορίας διῃρημένον εἰς διάφορα ζητήματα, οἱ ἔνορκοι ἀπαντήσωσι κατ' ἄλλα μὲν ἀποφατικῶς, κατ' ἄλλα δὲ καταφατικῶς.

Διάφοροι ἀποφάσεις τοῦ 'Ακυρωτικοῦ τῆς Γαλλίας ἐπιβεβαιοῦσι τὴν γνώμην ταύτην.

7. 'Ο Lang ἐκατηγορεῖτο ὡς κιβδηλοποιὸς καὶ ὡς βαλὼν εἰς κυκλοφορίαν νενοθευμένα νομίσματα· 3 ζητήματα ἐτέθησαν εἰς τοὺς ἐνόρκους.

1. 'Εκιβδήλευσε νομίσματα;

2. Ἔβαλεν εἰς κυκλοφορίαν ἓν δίφραγκον;

3. Ἔβαλεν εἰς κυκλοφορίαν ἓν ἡμίφραγκον;

Οἱ ἔνορκοι ἀπήντησαν ἀποφατικῶς μὲν εἰς τὰ 2 πρῶτα, καταφατικῶς δὲ εἰς τὸ 3 καὶ τελευταῖον ζήτημα.

'Ο Lang καταδικασθεὶς εἰς θάνατον ἐζήτησεν ἀναίρεσιν, ἀναιρεθείσης δὲ τῆς κατ' αὐτοῦ ἀποφάσεως καὶ τῆς ὑποθέσεως παραπεμφθείσης εἰς ἄλλην συζήτησιν, ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων ἐνόμισεν, ὅτι τὸ 3. μόνον ζήτημα πρέπει νὰ θέσῃ εἰς τοὺς ἐνόρκους, μολονότι τὰ δύο κεφάλαια τῆς κατηγορίας, εἰς τὰ ὁποῖα οἱ ἔνορκοι ἀπήντησαν ἀποφατικῶς, ἦσαν οὐσιωδῶς συνδεδεμένα μὲ τὸ 3, καθότι ὁ Lang ἐκατηγορεῖτο ὡς κιβδηλεύσας καὶ βαλὼν εἰς κυκλοφορίαν κίβδηλα νομίσματα· κατὰ τὸ σύστημα ἄρα τῆς κατηγορίας, ἡ κυκλοφορία τῶν νενοθευμένων νομισμάτων, ἦτο συνέπεια τῆς κιβδηλείας αὐτῶν, ἡ κιβδηλοποιία σκοπὸν τελικὸν εἶχε τὴν κυκλοφορίαν· ἀναιρεθείσης ὅθεν τῆς ἀποφάσεως, ἑπόμενον ἦτο, ὅτι ἀνῃρέθη καὶ ὁλόκληρος ἡ ἐτυμηγορία.

Τὴν ἀρχὴν ταύτην παραγνωρίσας, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων ἐκολόβωσε τὴν κατηγορίαν. 'Ο Laug ἀθωώθη, ἡ δὲ ἀπόφανσις τοῦ προέδρου καὶ ἡ θέσις τοῦ ζητήματος ἀνῃρέθη ὑπὲρ τοῦ νόμου κατ' αἴτησιν τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ 'Ακυρωτικοῦ καὶ κατὰ διαταγὴν τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης Γραμματέως τῆς Γαλλίας (7).

Ἄλλο παράδειγμα.

'Ο Auger ἐκατηγορήθη ἐπὶ δολίᾳ χρεωκοπίᾳ.

'Ετέθησαν δὲ εἰς τοὺς ἐνόρκους τὰ ἑξῆς 3. ζητήματα.

1. 'Εδικαιολόγησε τὴν χρῆσιν ὅλων του τῶν εἰσπράξεων;

2. 'Εξηφάνισε χρηματικὰς ποσότητας ἢ κινητὰ ἀντικείμενα πρὸς βλάβην τῶν ὀφειλετῶν του;

3. Τὰ παρ' αὐτῷ εὑρεθέντα βιβλία παρίστανον τὴν καθαυτὸ περιουσίαν καὶ τὰ χρέη του;

Οἱ ἔνορκοι ἀπήντησαν εἰς μὲν τὸ 1 καὶ 3 ἀποφατικῶς, εἰς δὲ τὸ 2. καταφατικῶς. Καταδίκη, Προσφυγή, 'Αναίρεσις, διότι οἱ ἔνορκοι δὲν ἐρωτήθησαν, ἐὰν ὁ Auger ἦτο ἔμπορος χρεωκόπος. 'Αναιρεθείσης τῆς ἀποφάσεως καὶ παραπεμφθείσης τῆς ὑποθέσεως πρὸς νέαν συζήτησιν, τὸ 'Ακυρωτικὸν ἀνῄρεσε ῥητῶς καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ κατηγορουμένου δύο ἀπαντήσεις τῶν ἐνόρκων· καθότι βεβαίως ἕκαστον τῶν 3. τούτων ζητημάτων ἀποτελεῖ καθ' ἑαυτὸ τὸ ἔγκλημα τῆς δολίας χρεωκοπίας, καὶ ἑπομένως τὰ 3. ταῦτα ζητήματα κυρίως δὲν συνιστῶσι 3. διάφορα κακουργήματα, ἀλλὰ τρεῖς χαρακτῆρας τοῦ ἑνὸς καὶ ἀδιαιρέτου κακουργήματος τῆς δολίας χρεωκοπίας (8).

---

(7) Μαΐου 1825. Bul. crim. ἀριθ. 92.

(8) 28 Δεκεμβρίου 1337. Bul. 1837. 468.

8. Ἐκ τῶν εἰρημένων λοιπῶν ἐξάγεται προδήλως, ὅτι ὁσάκις δύο ἢ πλειότερα κεφάλαια τῆς κατηγορίας ἔχουν ὡς βάσιν μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν, ἐπειδὴ ταῦτα δὲν εἶναι, εἰμὴ ὁ μετασχηματισμὸς ἢ ὁ διάφορος χαρακτηρισμὸς μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς πράξεως, ἡ ἀναίρεσις τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, ἥτις εἶναι συνέπεια τῆς καταφατικῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόχων εἰς ἓν ἐξ αὐτῶν τῶν κεφαλαίων, ἐπιφέρει τὴν ἀναίρεσιν καὶ τῶν λοιπῶν κεφαλαίων, ἂν καὶ δι' αὐτὰ οἱ ἔνορκοι ἀπήντησαν ἀρνητικῶς.

Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὴν περίστασιν, καθ' ἣν μία καὶ ἡ αὐτὴ πρᾶξις τροπυποιεῖται διαφόρως καὶ μεταβάλλεται.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν συνάφειαν ἀναφέρομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ὁποίας ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Εἰσαγγελεὺς Dupin (§. 4.)

Ὁ Boiger καὶ Moyne ἐκατηγοροῦντο ὅτι ἐν καιρῷ νυκτὸς

1. Ἀπεπειράθησαν νὰ φονεύσωσιν ἑκουσίως τὸν Dubus.

2. Ἀπεπειράθησαν ἐπιπεσόντες κατ' αὐτοῦ νὰ τὸν ληστεύσωσιν.

Ἐκηρύχθησαν μὴ ἔνοχοι μὲν εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν, ἔνοχοι δὲ εἰς τὴν δευτέραν, καὶ κατεδικάσθησαν εἰς δέκα ἐτῶν εἱρκτήν.

Ἐζητήθη ἡ ἀναίρεσις τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ δι' ἄλλους μὲν λόγους, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ δικαστήριον τῶν Συνέδρων ὑπερέβη τὰ καθήκοντά του διατάξαν τὴν ἀνάγνωσιν μαρτυρίας ἐγγράφου ἑνὸς τεθνηκότος μάρτυρος, ἐνῷ ὁ Πρόεδρος μόνος ὤφειλε νὰ διατάξῃ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς· τὸν λόγον τοῦτον παραδεχθὲν τὸ ἀκυρωτικὸν ἀνήρεσε τὴν προκειμένην ἀπόφασιν καὶ παρέπεμψε τὴν ὑπόθεσιν πρὸς νέαν συζήτησιν, ἀναιρέσαν καὶ τὴν ἀποφατικὴν ἀπάντησιν τῶν ἐνόρκων ἐναντίον καὶ αὐτῆς τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ Εἰσαγγελέως.

Καὶ βεβαίως ἕκαστος παρατηρεῖ, ὅτι τὰ δύο ταῦτα κακουργήματα καίτοι διάφορα κατὰ τὴν φύσιν αὐτῶν ἦσαν συναφῆ (9).

10. Ὁσάκις λοιπὸν ἡ κατηγορία περιλαμβάνει δύο ἢ καὶ πλειότερα ἀνομήματα συναφῆ, συνδεδεμένα πρὸς ἄλληλα ὡς πρὸς τὸν χρόνον, τόπον καὶ σκοπὸν, καθίστανται ἀδιαίρετα, καὶ ἑπομένως ἀναιρουμένης τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως συναιροῦνται ἄνευ διαστολῆς καὶ αἱ ἀποφατικαὶ καὶ αἱ καταφατικαὶ ἀπαντήσεις τῶν ἐνόρκων.

Ἐννοεῖται ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι οὕτως ἔχει, καὶ ὅταν τὸ δεύτερον ἀνόμημα καθίσταται ἄμεσος καὶ ἀναγκαία συνέπεια τοῦ πρώτου, ἢ ἐξετελέσθη ἐπὶ σκοπῷ φυγαδεύσεως ἢ ἀποκρύψεως τοῦ ἐνόχου.

11. Ἐξετάζοντες ἤδη τὸν χαρακτῆρα τῶν δύο ἄλλων ἀνομημάτων, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἐκηρύχθησαν ἔνοχοι ὁ Γρηγόριος Πέτρου καὶ Ἠλίας Φιλιππόπουλος (§. 2) παρατηροῦμεν, ὅτι καὶ ἡ παράβασις τῶν περὶ διαβατηρίων διατάξεων καὶ ἡ παραβίασις τῶν ὑγειονομικῶν κανονισμῶν, δὲν ἦσαν δύο διακεκριμένα κατηγορίας κέφαλαια ἀπὸ τὸ κεφάλαιον τῆς ληστείας· ἀλλὰ καὶ αἱ δύο αὗται πράξεις ἐπράχθησαν πρὸς ἐπιτυχίαν καὶ ἀπόκρυψιν τῆς Α. ληστείας, ἑπομένως καὶ αἱ τρεῖς συναφεῖς ὡς πρὸς τὸν χρόνον, τόπον καὶ σκοπὸν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 34 τῆς ποιν. δικονομίας.

12 Ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρέσας, ὡς ἴδομεν ἀνωτέρω, (α) τὴν ἀπόφασιν τῶν

(9) Τὴν ἀπόφασιν ταύτην εὑρίσκει τις καὶ εἰς τὴν ἐφημερίδα τοῦ ποιν. δικαίου (Journal du droit-criminel. 1835.)

(α) Σελ. 509 τῆς σειρᾶς τῶν τοῦ Ἀρ. Π. ἀποφ. τοῦ 1840.

ἐν Μεσολ. συνέδρων διὰ λόγον ἀκυρότητος ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ληστείας, δὲν ἐξεφράσθη ἐὰν συναναιρῇ ἢ διατηρῇ τὰς καταφατικὰς ἀπαντήσεις τῶν ἐνόρκων ὡς πρὸ τὰς δύο ταύτας πταισματικὰς πράξεις· τὴν σιωπὴν ὅμως τοῦ Ἀρ. Πάγ. ἀνεπλήρωσεν ὁ Πρόεδρος τῶν ἐν Ναυπλίῳ συνέδρων, καὶ ὑποθέσας εὐλόγως, ὅτι ἡ ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως ἐπέφερε τὴν ἀναίρεσιν ὁλοκλήρου τῆς ἐτυμηγορίας, ἔθεσεν ἐκ νέου καὶ περὶ τῶν συναφῶν καὶ συνδεδεμένων μετὰ τῆς ληστείας πταισματικῶν τούτων πράξεων ζητήματα πρὸς τοὺς ἐνόρκους.

13 Ἐμβαίνομεν ἤδη εἰς τὴν ἔρευναν ζητήματος ἐπίσης σπουδαίου, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον τὸ Ἀκυρωτικὸν τῆς Γαλλίας ἀκόμη δὲν ἐχάραξε σταθερὰν νομολογίαν.

Ὅταν τις κατηγορῆται ὡς αὐτουργὸς, κηρυχθῇ δὲ ἔνοχος ὡς συνεργὸς, ποῖον θέλει εἶσθαι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀναιρεθείσης καταδικαστικῆς ἀποφάσεως;

Τὸ ζήτημα τοῦτο θεωρητέον ὑπὸ διπλῆν ἔποψιν, καθότι ἢ ἐκατηγορεῖτο καὶ ὡς αὐτουργὸς καὶ ὡς συνεργὸς συνάμα, ἢ ἐκατηγορεῖτο μόνον ὡς αὐτουργὸς, κατὰ δὲ τὴν συζήτησιν ἔθεσεν ὁ Πρόεδρος ὡς ἐξ αὐτῆς ἐξαγόμενον τὸ ζήτημα τῆς συνεργείας.

14 Ὁ Barrault ἐκατηγορεῖτο, ὅτι εἴτε ὡς αὐτουργὸς, εἴτε ὡς συνεργὸς δι' ὑποστηρίξεως καὶ συνδρομῆς ἐφόνευσεν ἑκουσίως τὴν χήραν Cautier.

Ἰδοὺ τὰ πρὸς τοὺς ἐνόρκους ζητήματα καὶ ἡ λύσις αὐτῶν.

1. Συνέβη φόνος; Ναί.

Ἐγένετο μετὰ προμελέτης; Ναί.

2 Ὁ Barrault ἔπραξε τὸν εἰρημένον φόνον μετὰ προμελέτης; Ὄχι.

3 Ὁ Barrault συνήργησεν εἰς τὸν εἰρημένον φόνον μετὰ προμελέτης βοηθήσας ἐν γνώσει τὸν αὐτουργὸν κατά τε τὴν παρασκευὴν, εὐκόλυνσιν καὶ ἐκτέλεσιν αὐτοῦ; Ναί.

ΚΑΤΑΔΙΚΗ, ΠΡΟΣΦΥΓΗ.

Ἡ δὲ περὶ ἀναιρέσεως ἀπόφασις ἀναιρεῖ ὅλας τὰς ἀπαντήσεις τῶν ἐνόρκων διὰ τὸν λόγον ὅτι τὸ ζήτημα τῶν πράξεων καὶ τὸ ζήτημα τῆς συνεργείας εἶναι ὅλως ἀδιαίρετα (10).

Ἄλλο παράδειγμα.

Διὰ τὸν Desauges ἐπὶ κλοπῇ κατηγορούμενον τῆς 13 Ὀκτωβρίου ἐτέθησαν καὶ ἐλύθησαν τὰ ἀκόλουθα ζητήματα.

1. Εἶναι ἔνοχος κλοπῆς . . . ; — Ὄχι.

2. Ἔπραξε τὴν εἰρημένην κλοπὴν κατὰ συνέργειαν ὁμοῦ μὲ ἄλλον διὰ τῆς ἀμοιβαίας ἀμφοτέρων συνδρομῆς καὶ βοηθείας; Ναί.

3. Ἡ εἰρημένη κλοπὴ ἐγένετο ἐν καιρῷ νυκτός; — Ναί.

4 Ἐγένετο μετ' ἀναβάσεως; Ὄχι.

5 Ἐπράχθη ἐν περιφράγματι; Ναί. (11).

Παρὰ τὰ ζητήματα ταῦτα ὁ Πρόεδρος, ὡς ἐξαγόμενον ἐκ τῶν συζητήσεων, ἔθεσε καὶ τὸ ἑξῆς ζήτημα.

Ὁ Desauges εἶναι ἔνοχος τοὐλάχιστον. ὅτι ἀπέκρυψεν ἐν μέρει ἢ καθο-

---

(10) Bulletin criminel 1839, 10.

(11) Τὰ 3 τελευταῖα ζητήματα θέλουν μᾶς χρησιμεύσει εἰς λύσιν ἄλλου ζητήματος. Ἴδε κατωτ. §. 20.

λοκληρίαν τὰ πρὸς βλάβην τοῦ Désarmaux ἀφαιρεθέντα πράγματα μὲ τὰς 4 ἀνωτέρω μνημονευθείσας περιστάσεις εἰς τὰ 2, 3, 4 καὶ 5 ζητήματα, καὶ ἐν γνώσει τῆς γενομένης κλοπῆς;

Οἱ ἔνορκοι ἐκήρυξαν ἔνοχον καὶ εἰς τοῦτο τὸ ζήτημα τὸν κατηγορούμενον Desauges.

Ζητηθείσης ἀναιρέσεως καὶ ἀναιρεθείσης τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως τὸ ἀκυρωτικὸν δικαστήριον τῆς Γαλλίας ῥητῶς συνανήρεσε καὶ τὴν πρώτην ἀρνητικὴν ἀπάντησιν τῶν ἐνόρκων, καθότι βεβαίως εἶναι φύσει ἀδιαίρετα τὰ ζητήματα τῆς αὐτοπροσώπου πράξεως καὶ τῆς συνεργείας, συνεργείας προερχομένης εἴτε ἀπὸ τὴν συνδρομὴν καὶ ἄμεσον ὑποστήριξιν τοῦ συναιτίου, εἴτε ἐξαγομένης ἐκ τῆς ἀποκρύψεως· μυριάκις ἀπεφάσισε τὸ ἀκυρωτικὸν τῆς Γαλλίας, ὅτι τὸ ζήτημα τῆς συναιτιότητος συμπεριλαμβάνεται καὶ συνέχεται μὲ τὸ ζήτημα τῆς αὐτουργείας· ὅτι ταῦτα τὰ ζητήματα εἶναι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ θεωρούμενα ὑπὸ διαφόρους ἐπόψεις· καὶ ὅτι τὸ ἓν δὲν εἶναι πραγματικῶς, εἰμὴ τροποποίησις ἢ μετασχηματισμὸς τοῦ ἄλλου· καὶ μόλα ταῦτα παραγνωρίσαν τὸ εἰρημένον δικαστήριον τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἀρχὴν τὴν ὁποίαν καθιέρωσε διὰ τοσούτων ἀποφάσεων, ἐξέδωκε τὴν ἀπὸ 15 Ἰανουαρίου 1835 ἀπόφασιν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τῆς ἀναιρέσεως τῆς Rose Chauvin, καθ' ἣν διετηρήθησαν ῥητῶς αἱ ὑπὲρ αὐτῆς ἀποφατικαὶ ἀπαντήσεις τῶν ἐνόρκων ὡς αὐτουργοῦ (12).

15. Τὰ ζητήματα ἄρα, νομίζομεν, τῆς αὐτουργίας καὶ τῆς συναιτιότητος εἶναι συναφῆ, ἀχώριστα καὶ ἀδιαίρετα.

16. Διὰ ταῦτα καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρέσας τὴν προμνησθεῖσαν (§. 2,) ἀπόφασιν τῶν ἐν Μεσολογγίῳ συνέδρων, δὲν διετήρησε τὰ ὑπὲρ τῶν κατηγορουμένων λυθέντα παρὰ τῶν ἐνόρκων ζητήματα τῆς αὐτουργίας, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐπανέλαβεν αὐτὰ ὁ Πρόεδρος τῶν ἐν Ναυπλίῳ συνέδρων εἰς τὴν νέαν συζήτησιν.

17. Τί δέ, ἐὰν τὸ ζήτημα τῆς συνεργείας τεθῇ παρὰ τοῦ Προέδρου, ὅταν δὲ περιέχηται εἰς τὸ ἐγκλητήριον ἔγγραφον καὶ τὸ περὶ παραπομπῆς Βούλευμα, ἀλλ' ἐκ τῆς συζητήσεως ἐξάγεται:

Ὁ Dupin, στηριζόμενος εἰς τὰς ἀπὸ 12 Ἰανουαρίου 1828 καὶ 13 Σεπτεμβρίου 1834 ἀποφάσεις τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου τῆς Γαλλίας φρονεῖ, ὅτι ἐάν τις κατηγορῆται μὲν ὡς αὐτουργὸς μιᾶς ἐγκληματικῆς πράξεως, ἐξάγεται δὲ ἐκ τῆς συζητήσεως, ὅτι ἐνήργησεν ὄχι ὡς αὐτουργός, ἀλλὰ ὡς συνεργός, καὶ ἑπομένως τίθεται τὸ ζήτημα τῆς συνεργείας μὴ περιεχόμενον εἰς τὸ ἐγκλητήριον ἔγγραφον, ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν συζητήσεων ἐξαγόμενον, οἱ δὲ ἔνορκοι ἤθελον ἀπαντήσει ἀποφατικῶς μὲν εἰς τὸ ζήτημα τῆς αὐτουργίας, καταφατικῶς δὲ εἰς τὸ τῆς συνεργείας, φρονεῖ, λέγομεν, ὅτι καὶ εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ἡ ἀναίρεσις τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως ἐπιφέρει τὴν ἀναίρεσιν ὁλοκλήρου τῆς ἐτυμηγορίας· καθότι νομίζει, ὅτι τὸ δεύτερον ζήτημα, εἶναι παρακολούθημα τοῦ πρώτου, ὡς ἐξαχθὲν ἐκ τῆς ἀκυρωθείσης συζητήσεως (13).

Τὸ προμνησθὲν ὅμως δικαστήριον πάντῃ διαφορετικὰ ἀπεφάσισε τὴν 22 Ἰουνίου 1839 εἰς τὴν ἑξῆς ὑπόθεσιν (14).

---

(12) Journal de Droit Crim. 1835. — 208.
(13). Plaidoyers prononcés par Dupin τόμ. 1. σελ. 338.
(14). Bul. crim 1839 312.

Ὁ Barnédes ἐκατηγορεῖτο, ὅτι μετὰ καὶ ἄλλων ὡς ἀρχηγὸς συστάσεως ἐφόνευσεν ἑκουσίως τὸν Daunis καὶ ἔκλεψεν ἑπομένως τὰ ἐμπορεύματα αὐτοῦ, ἢ τοὐλάχιστον συνήργησεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δύο τούτων ἐγκλημάτων συνδραμὼν καὶ ὑποστηρίξας ἐν γνώσει τοὺς αὐτουργοὺς κατά τε τὴν προπαρασκευὴν, διευκόλυνσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ φόνου καὶ τῆς κλοπῆς.

Ὁ Πρόεδρος, ἀφοῦ ἔθεσεν ὅλα τὰ ζητήματα τῆς κατηγορίας κατὰ τὸ περὶ παραπομπῆς Βούλευμα καὶ τὸ ἐγκλητήριον, ἐπρόσθεσεν αὐτεπαγγέλτως ὡς ἐκ τῆς συζητήσεως ἐξαγόμενον τὸ ζήτημα τῆς δι' ἀποκρύψεως συνεργείας.

Οἱ ἔνορκοι ἀπήντησαν ἀποφατικῶς εἰς ὅλα τὰ ζητήματα τὰ ἀφορῶντα τὸν Barnédes, καταφατικῶς δὲ μόνον εἰς τὸ περὶ δι' ἀποκρύψεως συνεργείας, ὡς ἐκ τῶν συζητήσεων ἐξαγόμενον τεθέν.

Τὸ ἀκυρωτικὸν ἀναιρέσαν τὴν ἀπόφασιν διετήρησε ῥητῶς ὅλας τὰς ἀρνητικὰς ἀπαντήσεις τῶν ἐνόρκων, καὶ παρέπεμψε πρὸς νέαν συζήτησιν τὸν Barnédes, διὰ νὰ δικασθῇ ἕνεκα τοῦ ἐκ τῆς συζητήσεως ἐξαχθέντος καὶ τεθέντος ζητήματος τῆς συνεργείας μόνον, μηδόλως ἀναφερομένου εἰς τὸ περὶ παραπομπῆς Βούλευμα.

Ὁ Calmetes ἀποδίδει τὴν ἀπάτην ταύτην τοῦ ἀκυρωτικοῦ εἰς γραφικὸν λάθος, καθότι ἐσημειώθησαν, λέγει, δι' ἀριθμῶν αἱ ἀναιρετέαι καὶ διατηρητέαι ἀπαντήσεις (15).

Καὶ τῳόντι εἰς προγενεστέραν ἀπόφασιν τῆς 6 Ἰαννουαρίου 1739 ἰδοὺ πῶς ἀπεφάσισε τὸ αὐτὸ δικαστήριον (16).

Ἡ χήρα Chauvin παρεπέμφθη εἰς τὸ Κακουργιοδ. διὰ νὰ δικασθῇ ὡς φονεύσασα τὸ τέκνον της ἑκουσίως, ὁ Πρόεδρος ἔθεσεν αὐτεπαγγέλτως ὡς ἐξαχθὲν ἐκ τῶν συζητήσεων ζήτημα φόνου ἐξ ἀμελείας. Οἱ ἔνορκοι ἀπήντησαν ἀρνητικῶς εἰς τὸ κύριον ζήτημα, καταφατικῶς δὲ εἰς τὸ προστεθὲν ὡς ἐκ τῶν συζητήσεων ἐξαγόμενον.

Αἰτηθείσης ἀναιρέσεως κατὰ της δικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ ἀναιρεθείσης αὐτῆς, τὸ ἀκυρωτικὸν ἀνήρεσε τὴν ἀπόφασιν καὶ ἀπέλυσεν ἐντελῶς τὴν κατηγορουμένην ἄνευ παραπομπῆς, διὰ τὸν λόγον ὅτι, διὰ τῆς ἀποφατικῆς ἀπαντήσεως τῶν ἐνόρκων, ἡ κατηγορουμένη δὲν ἐδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς ἑκουσίως φονεύσασα, καὶ ἑπομένως ἀπηλλάγη τῆς κατηγορίας ταύτης· ὡς πρὸς τὸ β'. δὲ ζήτημα τὸ ἐξαχθὲν ἐκ τῶν συζητήσεων δὲν ὑπῆρχε βάσις νόμιμος, τουτέστι κυρίως κατηγορία πρὸς νέαν συζήτησιν.

Καὶ βεβαίως, πῶς εἶναι δυνατὸν, ἐξαλειφθείσης τῆς εἰς τὸ περὶ παραπομπῆς Βούλευμα καὶ τὸ ἐγκλητήριον ἔγγραφον ἀναφερομένης πράξεως, νὰ γίνῃ συζήτησις περὶ πράξεως, ἥτις δὲν ἔλαβεν ὕπαρξιν, εἰμὴ κατὰ τὴν συζήτησιν ἐκείνης τῆς ὑποθέσεως, ἥτις πλέον δὲν ὑπάρχει; ἐὰν δὲ ἡ περίστασις αὕτη (τὸ ζήτημα τὸ ἐκ τῆς συζητήσεως ἐξαχθὲν) δὲν ἀναφύηται πλέον, εἴτε ἐκ τῆς μὴ ἐμφανίσεως μάρτυρός τινος, εἴτε ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας, ὁ Πρόεδρος τῶν συνέδρων πῶς δύναται νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὴν περὶ ἀναιρέσεως ἀπόφασιν; δύναται νὰ θέσῃ ὡς ἐξαγόμενον ἐκ τῶν συζητήσεων ζήτημα μηδόλως ἐξαγόμενον; τί θέλει ἀκολουθήσει εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, τὴν συνείδησίν του, τὴν πεποίθησίν του, ἢ τὸ διατακτι-

(15) Revue de Legislation τόμ. 12 σελ. 215.
(16) Bulletin Criminel, 1837.—5.

κὸν μιᾶς ἀποφάσεως, ἡ ἐκτέλεσις τῆς ὁποίας, καί τοι ἀδύνατος οὐσιωδῶς, θέλει δώσει ἀφορμὴν νὰ ἀναφέρωνται εἰς τοὺς ἐνόρκους ψευδῆ καὶ ἀνύπαρκτα περιστατικὰ ἀπέναντι τῶν ἐκ τῆς νέας συζητήσεως ἐξαγομένων;

18. Ἀπὸ τοιαύτας ἀρχὰς ὁρμώμενος ὁ Calmetes, καὶ ὁδηγούμενος ἀπὸ τὰς ὀρθοτέρας ἀποφάσεις τοῦ ἀκυρωτικοῦ τῆς Γαλλίας φρονεῖ, Α΄. ὅτι τὰ ἐκ συζητήσεως ἐξαγόμενα ζητήματα θεωροῦμεν οἷον παρακολούθημα τῆς καθ' αὑτὸ κατηγορίας, οἱαιδήποται καὶ ἂν ὦσιν αἱ ὡς πρὸς αὐτὰ τῶν ἐνόρκων ἀπαντήσεις, δὲν δύνανται πλέον μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῶν συζητήσεων, τῶν ὁποίων αὐτὰ δὲν λογίζονται εἰμὴ ἀπόῤῥοια, νὰ ὑφίστανται. Β΄. Εν οὐδεμιᾷ περιπτώσει τὰ ζητήματα ταῦτα δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὴν παραπομπήν· ὅθεν ἕπεται ὅτι ἐὰν ὁ κηρυττόμενος ἔνοχος κατηγορούμενος εἰς ζήτημα τιθέμενον ὡς ἐκ τῶν συζητήσεων ἐξαχθὲν, ἐπιτύχῃ τῆς καταδικαστικῆς αὐτοῦ ἀποφάσεως τὴν ἀναίρεσιν, ἀνάγκη ν' ἀπολυθῇ ἐντελῶς ἄνευ παραπομπῆς, δι' αὐτῆς τῆς περὶ ἀναιρέσεως ἀποφάσεως τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου (17).

19. Μένει τελευταῖον νὰ θεωρήσωμεν τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ὑπάρχουσι ζητήματα ἀφορῶντα ἐπιβαρυνούσας περιστάσεις, ἐλαφρυντικὰς, ἢ προερχόμενα ἀπὸ λόγους συγγνώμης.

20. Εἰς τὴν ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαν ὑπόθεσιν (18) τῆς παρὰ τοῦ Desanges πραχθείσης κλοπῆς εἴδομεν ὅτι οἱ ἔνορκοι εἰς μὲν τὸ 3 καὶ 5 ζήτημα ἀπήντησαν καταφατικῶς, εἰς δὲ τὸ 4 ἀποφατικῶς καὶ τὰ 3 δὲ ταῦτα ζητήματα ἀφορῶσιν ἐπιβαρυνούσας μόνον περιστάσεις· τὸ ἀκυρωτικὸν τῆς Γαλλίας, τὸ ὁποῖον ἀνήρεσε τὸ πρῶτον ζήτημα τῆς κατηγορίας, ἂν καὶ ἀποφατικῶς ἀπήντησαν εἰς τοῦτο οἱ ἔνορκοι, ἀνήρεσε ῥητῶς καὶ τὸ 4. ἐπίσης ἀποφατικὸν, ἀφορῶν τὴν ἐπιβαρυντικὴν περίστασιν τῆς ἔξωθεν ἀναβάσεως κατὰ τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ Δικαίου. Accessorium sequitur sortem rei principalis: τὸ παρακολούθημα φέρει τὴν τύχην τοῦ κυρίου πράγματος.

Τοιαῦται ἀνάλογοι ἀποφάσεις ἐξεδόθησαν καὶ ἄλλαι παρὰ τοῦ Ἀκυρωτικοῦ Δικαστηρίου τῆς Γαλλίας καὶ ἰδίως ἡ ἀπὸ 20 Ἀπριλίου 1838 (19), καθ' ἣν τὸ εἰρημένον δικαστήριον θέτει ὡς κανόνα βέβαιον τὸν ἑξῆς· ἡ ἀναίρεσις τῆς καταφατικῆς ἀπαντήσεως ἐπὶ τῆς κυρίας πράξεως συνεπάγει ἀναγκαίως τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀρνητικῆς ἀπαντήσεως ἐπὶ τῆς ἐπιβαρυνούσης περιστάσεως.

21. Ἕπεται λοιπὸν ὅτι τὰ ἀφορῶντα ζητήματα τὰς ἐπιβαρυνούσας περιστάσεις καὶ τὰς ἐλαφρυντικὰς κατὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἀρχὴν καὶ τὰς μνημονευθείσας ἀποφάσεις τοῦ Ἀκυρωτικοῦ Δικαστηρίου τῆς Γαλλίας ἀκολουθοῦσι τὴν τύχην τῶν κυρίων ζητημάτων, ὥστε ἐὰν αὐτὰ ἀναιρεθῶσιν, ἀναιροῦνται ἐξάπαντος καὶ ἐκεῖνα (20).

---

(17) Revue de législation, τόμ. 12 σελ. 220 καὶ 221.
(18) Ἴδε §. 14 παράγ. 2.
(19) Bul. crim. 1838. 152.
(20) Ὅρα Νομικῆς σελ. 2311 καὶ ἑπ.

ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ.

§. Α.

'Ανάκλησις προπαρασκευαστ. καὶ παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων.

1. Κατὰ τὸ 180 ἄρθρον τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας αἱ προπαρασκευαστικαὶ καὶ παρεμπίπτουσαι ἀποφάσεις *δύνανται νὰ ἀνακληθῶσι* παρὰ τοῦ αὐτοῦ δικαστοῦ μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως.

ὅρα τὴν λέξιν ἀναίρεσις, 36—43.

2. Κατὰ τὸ 180 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. προδικαστικαὶ καὶ παρεμπίπτουσαι ἀποφάσεις δύνανται καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσίν των μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως νὰ ἀνακληθῶσι παρὰ τοῦ ἀπαγγείλαντος αὐτὰς δικαστοῦ· ὅθεν ἐπὶ ἐφέσεως καθ' ὁριστικῆς τινὸς ἀποφάσεως στηριζομένης εἰς ἀπόδειξιν διαταχθεῖσαν προηγουμένως διὰ παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως, ἂν τὸ ἀνώτερον δικαστήριον γνωρίσῃ, ὅτι τὸ κατώτερον ἐλάνθασε διατάξαν ἀπόδειξιν, δύναται νὰ μεταῤῥυθμίσῃ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν καὶ νὰ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῆς οὐσίας, καὶ ἂν δὲν ἤθελε γενῆ ἔφεσις κατὰ τῆς παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως καὶ ὡσὰν ἡ διαταχθεῖσα ἀπόδειξις νὰ μὴν ἤθελε λάβει χώραν.

'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 6. σελ. 81 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1843.

3. Οἱ ἐφέται δύνανται νὰ ἀνακαλέσωσι προδικαστικὴν αὐτῶν ἀπόφασιν, δι' ἧς ἐδίκασαν ἐπὶ ἐφέσεως προδικαστικῆς ἀποφάσεως, καὶ ἥτις ἦτον ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν κατώτερον δικαστήν;

Ὁ Ἄρειος Πάγος δι' ἀποφάσεως τῆς 19 νοεμβρ. 1842 ἔλυσε καταφατικῶς τὸ ζήτημα (ὅρα ἀναίρεσις, 42)· διὰ νεωτέρας δὲ ἀποφάσεως τῆς 30 ἀπριλίου 1845, τὸ ἔλυσε καὶ αὖθις καταφατικῶς πλὴν *σιωπηρῶς*· εἰς τὸν Bioche (jugement, 328) εὑρίσκομεν τὰ ἑξῆς.

L'interlocutoire ne lie pas en général le juge, en ce sens qu'il peut rendre une décision contraire à celle qui faisait supposer la mesure par lui prescrite, lors même que l'interlocutoire a été confirmé sur l'appel. Cass. 31 janv. 1837.

Ainsi, lorsque la preùve par témoins de faits relatés dans un procès verbal, a été ordonnée sur le motif que le procès verbal ne les constate pas suffisamment, le tribunal a le droit de tenir ces faits pour constans, encore bien que la partie n'ait pas entrepris d'en faire la preuve. Cass. 10 mai 1826. Sir. 27, 13. Ὅρα καὶ ἄλλα παραδείγματα, τὰ ὁποῖα ἀναφέρει ὁ Bioche αὐτ.

4. Ὁ ἴδιος προσθέτει, mais le juge ne peut plus revenir sur son interlocutoire lorsqu'il a été ordonné sur discussion contradictoire des parties, et qu'elles y ont acquiescés.

5. Ἡ ἀρχὴ, καθ' ἣν οἱ δικασταὶ εἰσὶ δεδεμένοι ἐκ τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν, δὲν ἐφαρμόζεται αὐστηρῶς εἰμὴ εἰς τὰς ὁριστικὰς ἀποφάσεις. Ainsi, un jugement sur le provisoire peut être rétracté par le tribunal, qui l'a prononcé, s'il se trouve encore saisi du fond, et si les circonstances qui ont donné lieu à ce jugement ont cessé d'éxister. Berriat, σελ. 253, note 40.

6. Les jugemens préparatoires n'ayant pour but que de mettre le procès en état d'être jugé ne sauraient également enchaîner la décision du trib. sur le fond. Le juge peut, dans le jugement définitif, donner une décision contraire à celle qui semblait annoncer le jugement préparatoire. Berriat, αὐτ.

Le jugement interlocutoire ne lie pas les juges, encore bien qu'il ait été confirmé sur appel.

Carré, comp. T. 1. n. 55. S. 37. 1. 522.

§. Β.

Δύνανται οἱ διάδικοι νὰ προτείνωσι τὴν ἀνάκλησιν;

7. Συγχωρεῖται εἰς τοὺς διαδίκους νὰ ζητήσωσι τὴν ἀνάκλησιν τῶν προδικαστικῶν ἀποφάσεων; Τὸ Δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν ἔλυσεν ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα, ἀποφηνάμενον τὰ ἑξῆς α ἡ Δικονομία δὲν δίδει εἰς τοὺς διαδίκους ῥητῶς τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσωσι τὴν ἀνάκλησιν ἀποφάσεώς τινος, οὔτε ὁρίζει τὴν πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν διαδικασίαν· τὸ δὲ ἄρθρον 180 δίδει εἰς τὸν δικαστὴν μόνον τὴν ἐξουσίαν νὰ ἀνακαλέσῃ τὰς προδικαστικὰς παρεμπιπτούσας ἀποφάσεις του, ἀλλ' ὄχι καὶ εἰς τὸν διάδικον,

ὅςτις ὅμως δύναται νὰ κάμῃ αἰτήσεις ἀντιβαινούσας εἰς τὴν πρ[illegible] εκδεδομένην παρεμπίπτουσαν ἀπόφασιν, καὶ οὕτω νὰ προκαλέσ[illegible] ἐμμέσως τὴν μεταῤῥύθμησιν ταύτης· ἡ ἀνάκλησις δὲ δύναται ν[illegible] γίνῃ μόνον διὰ τῆς ἐπιγινομένης ὁριστικῆς ἀποφάσεως, ὡς προκύ[illegible] πτει ἐκ τῶν ἄρθρων 515 §. 2 καὶ 749 τῆς Πολ. Δικ. »

'Απόφ. 66 καὶ 198 τοῦ 1836 (Νομικ. σελ. 242 324 425.).

Σημ. ὁ Poncet, (traité des jugements, σελ. 100 καὶ ἑπ.) ἐξετάζει ἐμβριθῶς τὸ ζήτημα τοῦτο· κατ' αὐτὸν οὔτε τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ μηδενίσῃ διὰ ῥητῆς διατάξεως τὴν ἀπόφασίν του· δύναται δὲ νὰ τὸ κάμῃ ἐμμέσως μὴ λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὰς ἀποδείξεις, διατάττον νέας κτλ.— Οἱ 'Ρωμαϊκοὶ νόμοι (νόμ. 14. Pand. de re judic.) ἔδιδαν εἰς τὸν δικαστὴν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἀνακαλῇ τοιαύτας ἀποφάσεις. Βλ. Τουλλ. Τ. 10. σελ. 67. ἐκδ. πέμπτη.

8. Ὁ δικαστὴς δύναται μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως νὰ ἀνακαλῇ καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσίν των τὰς προδικαστικὰς καὶ παρεμπιπτούσας ἀποφάσεις· ὁ νόμος δὲ δὲν ἐννόησε διὰ τούτου νὰ καθιερώσῃ νέον ἔνδικον μέσον προσφυγῆς κατὰ τοῦ εἴδους τούτου τῶν ἀποφάσεων, τοῦ ὁποίου νὰ δύνανται οἱ διάδικοι νὰ κάμωσι χρῆσιν κατ' ἀρέσκειαν, ἀλλὰ μόνον νὰ καθιερώσῃ τὴν ἀρχὴν, ὅτι τὰ προπαρασκευαστικῶς καὶ παρεμπιπτόντως διαταχθέντα δὲν ὑποχρεόνουν τὸν δικαστήν.

'Απόφ. 558 τῆς 19 ὀκτ. 1837 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

Γ. §.

'Ανάκλησις ὁριστικῶν ἀποφ. δὲν ἐπιτρέπεται.

9. Ὁριστικαὶ ἀποφάσεις δὲν ἀνακαλοῦνται. Ἰδοὺ πῶς ἐξεφράσθη ὁ Ἄρειος Πάγος. «Ἐπειδὴ, ἂν καὶ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Μεσολογγίῳ Πρωτοδικῶν δὲν ἐδύνατο νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν παρ' αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαν ὁριστικὴν ἀπόφασιν, διὰ τῆς ὁποίας ἀπέῤῥιψε τὴν αἴτησιν τοῦ Κ. τοῦ νὰ ἐξετασθῶσιν οἱ παρ' αὐτοῦ ἐκπροθέσμως προσαχθέντες μάρτυρες ἀποδείξεως ἐπὶ τοῦ ἐπὶ προγενεστέρᾳ ἀποφάσει τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου ἐνδιαλαμβανομένου θέματος, οὐδὲ ἐδύνατο ἑπομένως ν' ἀποφανθῇ μετὰ ταῦτα ἐμπροθέσμως προσαχθέντας τοὺς ῥηθέντας μάρτυρας καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐξέτασιν αὐτῶν, εἶχεν ὅμως οὐχ ἧττον τὸ δικαίωμα νὰ ἀποφασίσῃ αὐτεπαγγέλτως περὶ ἀποδείξεως κατὰ τὸ 172 ἄρθρον τῆς Πολιτ. δικονομίας, δικαίωμα πάντῃ διάφορον ἀπὸ τὸ τῶν διαδίκων, καὶ ἐπιτραπὲν παρὰ τοῦ νόμου εἰς τὰ δικαστήρια, διὰ νὰ δύνανται ἐν πλήρει γνώσει τῆς ἀληθείας τῶν προβαλλομένων πραγμάτων ν' ἀποφα-

ρίζωσι περὶ τῆς ἐνώπιον αὐτῶν συζητουμένης ὑποθέσεως, οὐδ' ἐπεριορίζετο ἐκ τῆς ῥηθείσης ἀποφάσεως τὸ ῥηθὲν δικαίωμα τοῦ δικαστηρίου ὡς πρὸς τὸ ἀποδειχθησόμενον θέμα, διότι τὸ ῥηθὲν 172 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας εἶναι γενικὸν καὶ ὁ λόγος τοῦ νόμου εἶναι πρὸ πάντων ἡ διατήρησις τῆς ἀρχῆς, καθ' ἣν οἱ δικασταὶ ὀφείλουν νὰ μὴν ἀποφασίζωσιν εἰμὴ ἐν πλήρει γνώσει τῆς ὑποθέσεως· ἐπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν παραδεχθὲν, ὅτι τὸ ἐν Μεσολογκίῳ πρωτοδικεῖον ἀφοῦ ἅπαξ ἀπεφάνθη, ὅτι ὁ ἐνάγων Κ. ἀπώλεσε τὸ δικαίωμα νὰ ἀποδείξῃ τὸ ὁρισθὲν θέμα, δὲν ἠδύνατο πλέον αὐτεπαγγέλτως καὶ δυνάμει τοῦ 172 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας νὰ διατάξῃ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἡρμήνευσε ψευδῶς τὸ ῥηθὲν 172 ἄρθρ. τοῦ ὁποίου ἡ διάταξις εἶναι οὐσιώδης πρὸς δικαίαν ἐκδίκασιν τῶν ὑποθέσεων, καὶ παρεγνώριτε τὰ ὅρια τῆς ἐξουσίας τῶν δικαστηρίων ἐν γένει.

Ἀπόφ. Πολ. Ἀρ. Π. 1 τῆς 18 Φεβρ. 1843 (σελ. 5 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.).

10. Αἱ ἀποφάσεις, δι' ὧν τὰ δικαστήρια παραδέχονται ἢ ἀπορρίπτουσι τὴν περὶ πλαστογραφίας παρεμπίπτουσαν ἔνστασιν τῶν διαδίκων, εἶναι ὁριστικαὶ καὶ δὲν ἀνακαλοῦνται, ἂν καὶ ἐξεδόθησαν χωριστὰ, καὶ πρὸ τῆς οὐσιαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 430.)

11. Αἱ περὶ παραγραφῆς καὶ περὶ τόκων ἀποφάσεις εἶναι ἐκ φύσεώς των ὁριστικαὶ, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ὑπόκεινται εἰς ἀνάκλησιν. Βλ. τὰς λέξεις *παραγραφὴ*, *τόκος*.

Ἀπόφ. Πολ. Ἀρ. Π. 39 (σελ. 133 τόμ. Α. τῆς Νομολ.).
Ἀπόφ. Πολ. Ἀρ. Π. 248 (σελ. 55 τόμ. 4. τῆς Νομολ.).

12. Πότε τὰ δικαστήρια ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἑρμηνεύσωσιν ἢ νὰ διορθώσωσι τὰς ἀποφάσεις των; ὅρα *Ἀπόφασις*.

§. Δ'

Ἀνάκλησις ἐγκλήσεως, κατηγορίας.

13. Ἀνάκλησις εἰς τὰς κατ' ἔγκλησιν καταδιωκομένας πράξεις δὲν ἐπιτρέπεται· (εἰς τὴν λέξιν ἔγκλησις ἐκτίθεται πλατύτερα τὸ ζήτημα.)

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Π. ρυιθ'. τῆς 22 μαρτ. 1838. (σελ. 55 τόμ. 3 τῆς Νομολ.)

14. Ἐκδοθέντος Βουλεύματος, παραπέμποντός τινα εἰς τὸ Ἀκροατήριον, τὰ δικαστήρια δὲν πρέπει νὰ παραδέχωνται τὴν ἀνά-

κλησιν τῆς κατηγορίας, προτεινομένην παρὰ τῶν Εἰσαγγελέων. (Τὸ ζήτημα ἐξετέθη πλατύτερα εἰς τὴν λέξιν *κατηγορία.*)

Ἀπόφ. ποιν. Ἀ. Π. τλδ'. τῆς 12 Μαΐου 1839 (σελ 92 τόμ. 4 τῆς Νομολ).

15. Οἱ διάδικοι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ παραιτῶνται ἀπὸ τὰ ἔνδικα μέσα, καταδικαζόμενοι εἰς τὰ ἔξοδα· (εἰς τὴν λέξιν ἀνακοπὴ ἐξετέθη πλατύτερα τὸ ζήτημα.)

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ. Π. τπζ'. τῆς 1 ὀκτ. 1839 (σελ. 184 τόμ. 4 τῆς Νομολ.).

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ.

Πίναξ πραγματικός.

Πίναξ Λεκτικός.

Ἄρθρον πρῶτον.

ὁρισμός.

1. Οἱ νομοδιδάσκαλοι διακρίνουσι συνήθως τρία εἴδη τῆς εἰς ἐκκρεμῆ δίκην προσκλήσεως τρίτων προσώπων, ἤτοι.

ά. Τὴν litis denuntiatio (ἀνακοίνωσιν τῆς δίκης.)

6'. Τὴν adcitatio (προσεπίκλησιν·)

γ'. Τὴν laudatio ἢ nominatio auctoris (δήλωσιν τοῦ ἀληθοῦς κατόχου.)

Περὶ τῆς πρώτης πραγματεύεται τὸ ἄρθρον 73 τῆς Πολ. Δικ. καὶ αὕτη ἔσεται τοῦ λόγου μας ἀντικείμενον· περὶ τῶν ἄλλων γενήσεται λόγος εἰς τὴν λέξιν *προσεπίκλησις*.

2. Ἀνακοίνωσις τῆς δίκης (mise en cause) καλεῖται ἡ πρᾶξις, δι' ἧς ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων, ὅστις εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν δύναται νὰ αἰτήσῃ ἀποζημίωσιν ἀπὸ τρίτον τινά, τὸν εἰδοποιεῖ περὶ τῆς ὑπαρχούσης δίκης, διὰ νὰ λάβῃ οὗτος μέρος εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ διαφιλονεικουμένου δικαιώματος, καὶ νὰ μὴν ἀντιτείνῃ εἰς περίπτωσιν ἥττης τοῦ κυρίου διαδίκου, προφασιζόμενος ὅτι παρῃτήθη τῆς ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον δεύτερον.

Εἰς ποίας περιπτώσεις δύναται καὶ πρέπει νὰ λαμβάνῃ χώραν;

3. Ἡ ἀνακοίνωσις τῆς δίκης λαμβάνει χώραν ὄχι μόνον ἕνεκεν ἀποζημιώσεως, γινομένης διὰ τὴν ἐκνίκησιν (garantie formelle), ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν τρίτος ὀφείλει ἀποζημίωσιν (garantie simple)· σημειωτέον δέ, ὅτι ἡ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴ δύναται νὰ κινηθῇ καὶ ἀργότερα· ὅρα κατωτ. §. 20.—Τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου τὰ χωρία, ἔνθα γίνεται μνεία τῆς πρὸς ἀνακοίνωσιν τῆς δίκης ὑποχρεώσεως, ἀναφέρουσι μόνον περιπτώσεις ἐκνικήσεως. Μακελδ. 370 §. 4.

Νόμ. 53 §. 1 καὶ 62 §. 2. Πανδ. βιβλ. 21, τίτλ. 2.—const. 8. 9. 20. 23.—Κώδ. βιβλ. 8. τίτλ. 45.—const 1. cod βιβλ. 4. τίτλ. 48.

Παρέκτασις δὲ τῆς διατάξεως ταύτης εἰς περιπτώσεις, καθ' ἃς δὲν πρόκειται περὶ ἐκνικήσεως, δὲν δικαιολογεῖται. Μπάϊερ, μαθήματα περὶ τῆς κοινῆς Πολ. Δικ. σελ. 53. ἔκδ. ἕκτ.—Ὁ Μιλεμβρ. εἰς τὸ περὶ παραχωρήσεως σύγγραμμά του (ἔκδ. 2. σελ. 599) ὑποστηρίζει τὸ ἐναντίον.

Ἄρθρον τρίτον.

Τρόπος καθ' ὃν ἐνεργεῖται ἡ ἀνακοίνωσις τῆς δίκης.

4. Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πραγματεύονται τὰ ἄρθρα 502, 561 καὶ 562 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Περιοριζόμεθα δὲ νὰ σημειώσωμεν ἐνταῦθα, ὅτι αἱ ἐν τοῖς εἰρημένοις ἄρθροις σημειούμεναι προθεσμίαι τάττονται μόνον ὑπὲρ τοῦ πρωτοτύπου ἐνάγον-

τος, ἰσχύει δὲ καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐγγυητοῦ, ὅστις ὅμως πρέπει νὰ κληθῇ εἰς καιρὸν, καθ' ὃν ἡ συνδρομή του δύναται νὰ φέρῃ ἀποτέλεσμα. Σημειωτέον δὲ, ὅτι ἡ κατ' αὐτοῦ περὶ ἐγγυήσεως ἀγωγὴ δὲν δύναται νὰ εἰσαχθῇ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῶν Ἐφετῶν.

Νόμ. 29. §. 2. βιϐ. 21. τίτλ. 2. Πανδ.
Νόμ. 29. §. 3. βιϐ. 23. Πανδ.

5. Ἡ ἀνακοίνωσις τῆς δίκης πρέπει νὰ γίνηται πρὸς τὸν ἄμεσον ἐγγυητήν.

Νόμ. 62. §. 1. Πανδ. βιϐ. 21. τίτλ. 2.

Μολοντοῦτο δύναταί τις νὰ κινήσῃ τὴν περὶ ἐγγυήσεως ἀγωγὴν, τὴν ὁποίαν ὁ ἐγγυητής του ἔχει κατ' ἄλλων, ἐν ὀνόματί του. 1025 §. 2. Πολ. Δικ. Bioche, garantie, 16.

Ἄρθρον τέταρτον.

Ἀποτελέσματα τῆς ἀνακοινώσεως.

6. Περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀνακοινώσεως περιοριζόμεθα νὰ σημειώσωμεν τὰ ἑξῆς·

α') ὅτι σκοπὸς τῆς ἀνακοινώσεως εἶναι νὰ παρασταθῇ ὁ τρίτος ὡς βοηθὸς τοῦ κυρίου διαδίκου, οὐχὶ δὲ νὰ ὑπερασπισθῇ ἴδιον αὐθύπαρκτον συμφέρον·

ϐ') ὅτι ἡ ἀνακοίνωσις δὲν γίνεται μὲ σκοπὸν νὰ ἀναγκασθῇ ὁ τρίτος νὰ λάϐῃ μέρος, ἀλλ' εἰδοποιεῖται μόνον, διὰ νὰ λάϐῃ μέρος, ἂν νομίζῃ, ὅτι δύναται νὰ συντελέσῃ πρὸς τὴν ἧτταν τοῦ ἀντιδίκου τοῦ ἀναγγελέως.

Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι ἡ μὴ ἐμφάνισις τοῦ τρίτου δὲν ἔχει ἄλλην συνέπειαν εἰμὴ ὅτι, ἡττηθέντος τοῦ ἀναγγελέως, ἀποζημιόνει τοῦτον, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ προτείνῃ, ὅτι παρέλιπέ τι εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης. Αἱ λοιπαὶ ὅμως ἐνστάσεις μένουσιν ἀκέραιοι. Πρὸς τούτοις ὁ πρὸς ὃν ἡ ἀνακοίνωσις δὲν ὑπόκειται εἰς τὰς συνεπείας τῆς κατὰ τοῦ ἀναγγελέως ἀποφάσεως, ὅταν ἀποδείξῃ, ὅτι ἡττήθη ὁ ἀναγγελεὺς μόνον καὶ μόνον ἐξ ἰδίας αὐτοῦ ἐλλείψεως. Νόμ. 63. §. 2. Πανδ. 21. τίτλ. 2..

7. γ') Ὡς πρὸς τὰς συνεπείας τῆς γενομένης εἰς τρίτους ἀνακοινώσεως τῆς δίκης διακριτέον προσέτι ἂν ἐνεφανίσθησαν οἱ τρίτοι, ἢ ἂν δὲν ἐνεφανίσθησαν.

Ἐνεφανίσθησαν οἱ τρίτοι; Κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον ὁ προσκληθεὶς παρεμϐαίνει ἁπλῶς ὑποστηρίζων τὸν κύριον διάδικον, κατὰ δὲ τὴν ἡμετέραν Πολιτικὴν Δικονομίαν ἐπιτρέπεται μὲν τοῦτο,

ἔχει ὅμως καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἀναλάβῃ τὴν θέσιν τοῦ ἀναγγελέως, διεξάγων αὐτὸς τὴν δίκην. (604. §. 3. 4.).

8. Οἱ πρὸς ἐγγύησιν προσκαλούμενοι, κατὰ τὸ ἡμέτερον δικονομικὸν οἰκοδόμημα, δύνανται νὰ ἀμφισβητήσωσι τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἀποζημιώσεως παρεμπιπτόντως, ἐν ᾧ κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ, εἰμὴ δι' ἰδιαιτέρας δίκης. (Μαθημ. τοῦ Μπάϊερ. σελ. 54. ἔκδ. 6.)· ὡσαύτως κατὰ τὴν ἡμετέραν δικονομίαν ἡ περὶ ἐγγυήσεως ἀγωγὴ δύναται νὰ ἑνόνηται μὲ τὴν ἀνακοίνωσιν καὶ νὰ συζητῆται ταυτοχρόνως. 21. 607. Πολ. Δικονομ. ὅρα §. 20.

9. Οἱ τρίτοι, οἵτινες δυνάμει τῆς ἀνακοινώσεως παρεμβαίνουσιν ὡς βοηθοί, ἢ ἀναλαμβάνουσι τὴν θέσιν τοῦ κυρίου διαδίκου, στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τῆς ἀμφισβητήσεως τῆς ὑποχρεώσεως. 605. Πολ. Δικ.

Ἄρθρον πέμπτον.

Ἀποτελέσματα τῆς παραλείψεως τῆς ἀνακοινώσεως τῆς δίκης.

10. Τὸ 73 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. δικαίωμα μόνον χορηγεῖ, δὲν ἐπιβάλλει ὅμως καὶ ὑποχρέωσιν, οὔτε διαγράφει τῆς παραλείψεως τὰς συνεπείας, ὅπερ εἶναι ἔργον τοῦ πολιτικοῦ νόμου, καὶ ὡς τοιοῦτος ἰσχύει παρ' ἡμῖν τὸ Ῥωμ. δίκαιον (ὅρα Ἀρμενόπουλος).

11. Ὡς πρὸς τὰς συνεπείας λοιπὸν τῆς παραλείψεως ταύτης διακριτέον α') ἂν ὁ τρίτος ἦναι ὑπόχρεως ἕνεκεν ἐκνικήσεως, ἢ β') ἕνεκεν ἄλλης ἀποζημιώσεως.

12. *Ἕνεκεν ἐκνικήσεως*· Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ παράλειψις ἐπιφέρει συνήθως τὴν συνέπειαν, ὅτι ὁ τρίτος ἀπαλλάττεται ἀπὸ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐγγυήσεως.

Νόμ. 53. §. 1. βιβ. 21. τίτλ. 2. τῶν Πανδ.
Διάτ. 8. τοῦ Κώδ. βιβλ. 8. τίτλ. 45.

Ἐξαίρεσις τοῦ κανόνος αὐτοῦ ὑπάρχει, ἐὰν ὁ τρίτος

α') Διὰ τοῦ δόλου του κατέστησεν ἀδύνατον τὴν ἀνακοίνωσιν. Νόμ. 55. §. 1 —56. §. 5 καὶ 6. Πανδ. βιβ. 21. τίτλ. 2·

β') Ἐὰν ὁ τρίτος παρῃτήθη τῆς ἀνακοινώσεως. Νόμ. 63. Προοίμ. Πανδ. βιβλ. 21. τίτλ. 2·

γ') Ἐὰν ὁ μὴ ἀνακοινώσας τὴν δίκην ἀποδείξῃ, ὅτι ἡ δίκη ἦτο τόσον σαθρά, ὥστε ἡ συνδρομὴ τοῦ τρίτου δὲν ἤθελεν ὠφελήσει.

Arg. à contr. Νόμ. 53. §. 1. Πανδ. βιβλ. 21. τίτλ. 2.
Νόμ. 11. §. 12. Πανδ. βιβ. 19. τίτλ. 1.

13. *Ἕνεκεν ἄλλης ἀποζημιώσεως.* Ὁ τρίτος μένει ὑπεύθυνος καὶ ἂν ἡ δίκη δὲν τῷ ἀνεκοινώθη. Ἐξαίρεσις γίνεται ἐν περιπτώσει δόλου, ἤτοι ὅταν ὁ μὴ ἀνακοινώσας τὴν δίκην ἐγίνωσκεν, ὅτι ὁ τρίτος εἶχεν ἐπιχείρημα, δυνάμενον νὰ ματαιώσῃ τὴν δίκην, καὶ ἐν τούτοις παρέλιπε τὴν ἀνακοίνωσιν.

Arg. νόμ. 10. §. 11 καὶ 12. Πανδ. 17. τίτλ. 1.
Νόμ. 29. αὐτ.

Ἄρθρον ἕκτον.

Περιπτώσεις, καθ' ἃς ὀφείλεται ἀποζημίωσις.

Νομολογία. 14. Ὅταν βεβαιοῦται, ὅτι διάδικός τις ὑπεχρεώθη προσωπικῶς πρὸς ἄλλον νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ ἕνεκεν ἐκνικήσεως τοῦ πωληθέντος κτήματος, οἱ περὶ ἐκνικήσεως νόμοι τοῦ Ρ. Δ. ἐφαρμόζονται;

Ὅρα Ἀγοροπωλησία 72.

15. Ὁ πωλητὴς κτήματος ἐνέχεται διὰ τὴν ἀφαίρεσιν αὐτοῦ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἀγοραστοῦ, τὴν γενομένην κατὰ διαταγὴν τῆς Κυβερνησεως;

Ὅρα Ἀγοροπωλησία 76. γ.

16. Ὅταν τὶς ἐπώλησεν ὡς ἐπίτροπος, δὲν ὑπόκειται εἰς προσωπικὰς ἀποζημιώσεις.

Ὅρα §. 7. τῆς λέξεως *Ἀγοροπωλησία.*

17. Συγχωρεῖται ἡ ἐκνίκησις κτήματος ἰδιώτου τοῦ μετὰ τοῦ δημοσίου συναλλάξαντος;

Ὅρα Ἀγοροπωλησία 73.

18. Ἡ ἐγγύησις ἕνεκεν ἐκνικήσεως παύει, ὅταν ὁ ἀγοραστὴς, εὑρισκόμενος εἰς θέσιν νὰ ἀνακοινώσῃ ἐν καιρῷ τὴν κατ' αὐτοῦ δίκην εἰς τὸν πωλητὴν, παραλίπῃ τοῦτο καὶ καταδικασθῇ αὐτὸς τελεσιδίκως. (νομ. 53. §. 1. Πανδ—8 Cod. de evic. 8. 45.)

Ἀπόφ. τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (νομικῆς σελ. 391).

19. Ὁ εἰς τὴν ἐφέσιμον δίκην προσκληθεὶς ὡς πωλητὴς τοῦ φιλονεικουμένου κτήματος, ἀλλὰ μὴ ἐμφανισθεὶς, ἔχει πλέον δικαίωμα νὰ μεταχειρισθῇ το ἔνδικον μέσον τῆς τρίτου ἀνακοπῆς; Ὅρα Bioche, tierce. opp. 43.

Ὅρα Ἀγοροπωλησία 76. 76 (β).

Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ περὶ ἀνακοινώσεως τῆς δίκης λόγου μας παραπέμπομεν εἰς τὰς λέξεις *Ἀπόφασις ἐρήμην*, ἔνθα γίνεται λόγος περὶ ἐγγυητῶν καὶ ὑποχρέων εἰς ἀποζημίωσιν. Ὅρα δὲ καὶ τὰς λέξεις *Ἐκνίκησις, Ἀποζημίωσις, Ἐγγύησις.*

20. Ὁσάκις τὸ δικάζον τὴν περὶ ἐκνικήσεως δίκην δικαστήριον δὲν ἐδίκασε συγχρόνως καὶ τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαίτησιν, ὁ ἀγοραστὴς δύναται νὰ κινήσῃ τὴν περὶ ταύτης ἀγωγὴν καὶ ἀργότερα, καθότι κανεὶς νόμος δὲν ὑποχρεοῖ τὸν ἀγοραστὴν νὰ κινήσῃ συγχρόνως μετὰ τῆς ἀνακοινώσεως καὶ τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγήν.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 38. τῆς 9. σεπτ. 1843. (σελ. 143. τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.),

ΑΝΑΚΟΠΗ ΕΝ ΓΕΝΕΙ.

§. 1. *Περὶ ἀνακοπῆς ἐν γένει. Ὁρισμὸς αὐτῆς.*
§. 2. *Διάφορα εἴδη ἀνακοπῆς ἐν γένει.*

§. Α΄.

Περὶ ἀνακοπῆς ἐν γένει. Ὁρισμὸς αὐτῆς.

1. Ἡ ἀνακοπὴ (opposition) εἶναι ἔνδικον μέσον, καὶ εἰς τὴν γενικωτέραν σημασίαν ἐμφαίνει πᾶν νόμιμον εἶδος ἐναντιώσεως εἴς τινα ἐξώδικον ἢ δικαστικὴν πρᾶξιν. Poncet, jugemens. 152.

Περὶ τῶν γενικῶν προσόντων παντὸς εἴδους ἀνακοπῆς διαλαμβάνουσι τὰ ἄρθρα 236 καὶ 237 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας., αἱ δὲ ἰδιαίτεραι διατυπώσεις ἑκάστου εἴδους διαφέρουσι κατὰ τὸν διάφορον χαρακτῆρα τῶν πράξεων, καθ' ὧν ἡ ἀνακοπὴ ἀπευθύνεται.

§. Β΄.

Διάφορα εἴδη ἀνακοπῆς ἐν γένει.

2. Παραδείγματα ἀνακοπῆς κατ' ἐξωδίκου πράξεως εὑρίσκομεν εἰς τὰ ἄρθρα 1083 καὶ 1088 τῆς Πολ. Δικ., κατὰ τὰ ὁποῖα δανεισταὶ κληρονομίας ἀντιτείνουσιν εἰς τὴν ἐξώδικον ἀπαλλοτρίωσιν ἢ διανομὴν τῆς κληρονομικῆς περιουσίας. Ὅρα Τουλλ. τόμ. 2. ἄρθρ. 381. ἐκδ. Παρ.

3. Ὡς εἶδος ἀνακοπῆς κατ' ἐξωδίκου πράξεως πρέπει νὰ θεωρήσωμεν καὶ τὴν εἰς χεῖρας τρίτου κατάσχεσιν, ἥτις σκοπὸν ἔχει νὰ ἐμποδίσῃ τὸν τρίτον ἀπὸ τοῦ νὰ δώσῃ εἰς τὸν ὀφειλέτην τὰ κατασχόμενα· ὅθεν καὶ οἱ Γάλλοι καλοῦσιν αὐτὴν καὶ saisie opposition, ἥτις, καὶ κατὰ τὸν Γαλλικὸν νόμον καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον, ἐνεργεῖται οὐχὶ κατὰ τὰς εἰδικὰς περὶ κατασχέσεως διατυπώσεις (ἤτοι δι' ἐκθέσεως procès-verbal), ἀλλὰ δι' ἐπιδόσεως δικογράφου (exploit)· ἡ σύγχυσις τῶν ὅρων τούτων ἔδωκεν ἀφορμήν, ὥστε ἡ κατάσχεσις, περὶ ἧς ὁ λόγος, νὰ ἐνεργῆται ὑπὸ τῶν

κλητήρων κατὰ τὰς διατυπώσεις, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶσι μόνον τὰς παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ κατασχέσεις, χωρὶς νὰ προσέχωσιν εἰς τὰ ἄρθρα 923 καὶ ἑπ. τῆς Πολ. Δικ.

4. Τὰ κυριώτερα ἀνακοπῶν κατὰ δικαστικῶν πράξεων εἴδη εἰσὶ τὰ ἑξῆς·

α') Αἱ ἀνακοπαὶ κατ' ἀποφάσεων, ἤτοι ἀνακοπὴ κατ' ἐρήμην ἀποφάσεως καὶ ἀνακοπὴ τρίτου· (ὅρα τὰς λέξεις ταύτας.)·

β) Αἱ ἀνακοπαὶ κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως, τὸ ὁποῖον περιάπτεται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου δικαστοῦ εἰς τὰς παρὰ τοῦ νόμου προβλεπομένας περιπτώσεις. Τοιαῦται εἶναι αἱ κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως ἐπὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων. 123. 125. Πολ. Δικ. Ὅρα Διαίτησις.—Αἱ κατὰ τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως, τὸν ὁποῖον ἐκήρυξεν ἐκτελεστὸν ὁ Πρόεδρος. 947. 950 καὶ ἑπ. 994 Πολ. Δικ. Ὅρα Ἐκτέλεσις.

γ') Αἱ κατὰ τῶν ἀποφάσεων, τὰς ὁποίας ὁ εἰσηγητὴς ἐκδίδει κατὰ λειπομαρτυρούντων. 316. Πολ. Δικ. ὅρα Ἀνακοπὴ ἐρήμην ἀποφ.

δ') Αἱ γινόμεναι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων ἢ ἄλλων ἐκτελεστῶν ἐγγράφων· ἤτοι

1ον. ἡ ἐπὶ τῆς κατασχέσεως κινητῶν ἢ ἀκινήτων παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ, ὅ ἐστι α) ἡ τῶν μετέπειτα ἐμφανιζομένων δ' ἀνεφιστῶν. 908. 909. Πολ. Δικ. (opposition au prix).—β) ἡ τοῦ ὀφειλέτου ἕνεκεν ἀταξίας τῆς διαδικασίας, ἢ τῆς ἤδη γενομένης ἐκτελέσεως. 910. 985. Πολ. Δικ. γ) ἡ τῶν τρίτων διεκδικητῶν. 911. 912. 985. Πολ. Δικ. Ὅρα τὰς λέξεις *Ἐκτέλεσις* καὶ *Ἀνακοπὴ ἐρήμην ἀποφ.* — 2. ἡ ἐπὶ τῆς κατασχέσεως κινητῶν εἰς χεῖρας τρίτου ἢ ἀνακοπὴ κατὰ τῆς δηλώσεως. 932 Πολ. Δικ.

ε') Ἐπὶ τῆς διανομῆς τοῦ ἐκπλειστηριάσματος κινητῶν ἢ ἀκινήτων. Ὅρα Ἐκτέλεσις·

ς') Ἐπὶ τῶν συντηρητικῶν κατασχέσεων. 1041. 1043. 1044. τῆς Πολ. Δικ·

ζ') Ἐπὶ τῆς ἐπιθέσεως τῶν σφραγίδων (opposition au scellé) καὶ τῆς ἀπογραφῆς. 1061. 1068. 1073 Πολ. Δικ. Ὅρα ἀπογραφή· Σφράγισις·

η') Ἡ κατὰ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, τὸν ὁποῖον περιάπτει ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν εἰς τὰς περὶ ἐκτιμήσεως γηπέδων γνωμοδοτήσεις τῶν πραγματογνωμόνων. Ἰδοὺ πῶς ἐξεφράσθη περὶ αὐτῶν ὁ Ἄρειος Πάγος.

« Ἂν καὶ τὰ ἀντικείμενα, ἐπὶ τῶν ὁποίων καλοῦνται νὰ γνωμοδοτήσωσιν οἱ κατὰ συνέπειαν τοῦ ἀπὸ 12/24 νοεμβρίου 1836 διατάγματος διοριζόμενοι ἐκτιμηταὶ, καθὼς καὶ οἱ διαγραφέντες ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς των τύποι, ἀνήκουσιν εἰς τὴν διοικητικὴν τάξιν, αἱ πράξεις ὅμως, διὰ τῶν ὁποίων ὁ Πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου κηρύττει τὰς ἀποφάσεις τῶν ἐκτιμητῶν ἐκτελεστὰς, ὡς ἐκδιδόμεναι ἀπὸ δικαστικὴν ἀρχὴν, εἶναι φύσεως δικαστικῆς· ἑπομένως περιορισθέντες οἱ Ἐφέται εἰς τὸ νὰ κρίνωσι περὶ τῆς ἰσχύος τῆς ἐκδοθείσης ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τῶν Πρωτοδικῶν διαταγῆς πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως τῶν πραγματογνωμόνων, καὶ ὑπαγαγόντες τὴν διαταγὴν ταύτην εἰς τοὺς περὶ ἀνακοπῆς ὅρους, δὲν ἔπραξαν ἄλλο τι, εἰμὴ νὰ ἐκτιμήσωσιν ἐντὸς τῆς ἁρμοδιότητός των πρᾶξιν δικαστικὴν, μηδὲ παρεβίασαν τὴν ὑπὸ τοῦ 3 ἄρθρου τῆς Πολ. Δικ. καθιερωθεῖσαν ἀρχήν. »

Ἀπόφ. Ἀρ. Π. 200. τῆς 22 Ἰουλίου 1838. (σελ. 124 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολ.).

« Ἡ ἀπόφασις τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν, διὰ τῆς ὁποίας κηρύττεται ἐκτελεστὴ ἡ ἀπόφασις τῶν κατὰ τὸ ἀπὸ 12 9βρίου 1836 διοριζομένων πραγματογνωμόνων, δύναται νὰ ἀνακοπῇ· αἱ ἀποζημιώσεις δὲ τῶν γηπέδων, περὶ ὧν γίνεται λόγος εἰς τὸ διάταγμα αὐτὸ, πρέπει νὰ κανονισθῶσι κατὰ τὰς τιμὰς τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ὁ γείτων ζητεῖ ἢ προσκαλεῖται νὰ τὸ λάβῃ.

Ἀπόφ. Π. Ἀρ. Πάγου 15. (σελ. 63 τῆς σειρᾶς τῶν τοῦ 1842 ἀποφ.)

ΑΝΑΚΟΠΗ ΕΡΗΜΗΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ.

Περίληψις

§. 1. Κατὰ ποίων ἀποφάσεων συγχωρεῖται τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς;
- Πειθαρχικαὶ ποιναί.
- Πτώχευσις.
- Εὐθύνη δήμων.
- Ἐπ' ἀναφορᾷ ἀποφάσεις.
- Διαιτ. ἀποφάσεις.
- Ἐπ' ἀνακοπῇ ἐρήμην ἀποφ.
- Ἀποφ. Ἀρείου Πάγου.
- Πράξεις Προέδρων ἀφορῶσαι δισταγμοὺς καὶ ἐνστάσεις περὶ τὴν ἐκτέλεσιν.
- Ἀφορῶσαι ἐξαιρέσεις.

§. Α.

Κατὰ ποίων ἀποφάσεων συγχωρεῖται τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς;

1. Ἡ ἀνακοπὴ συγχωρεῖται κατὰ πάσης ἐρήμην ἀποφάσεως (ἐκτὸς ἐξαιρέσεών τινων, προνοουμένων ῥητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου) χω-

μίς νὰ γείνῃ διάκρισις, ἂν ἦναι ὁριστική, παρεμπίπτουσα ἢ προδικαστική· ἰδίως δὲ κατὰ τῶν καταγινωσκουσῶν κατ' ἐρήμην πειθαρχ. ποινάς. Sir. 20. 297.

'Ενταῦθα δὲ δὲν ἐννοοῦμεν τὰς παρὰ τῶν συμβουλίων ἐκδιδομένας πειθαρχικὰς ἀποφάσεις, καθ' ὧν δὲν συγχωρεῖται ἀνακοπή. 304. ὀργ.

2. Ἂν καὶ κατὰ τῆς περὶ ἀκυρώσεως τοῦ συμβιβασμοῦ πτωχεύσαντός τινος ἀποφάσεως, δύνανται νὰ ἐνεργηθῶσιν ἔνδικα μέσα, καθότι ὁ νόμος δὲν κηρύττει αὐτὰς ἀπροσβλήτους, μολοντοῦτο ὑπαρχόντων κατὰ νόμον δύο βαθμῶν δικαιοδοσίας, δὲν δύναται ὑπερπηδῶν τὶς τὸν πρῶτον βαθμὸν νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ πρώτην φορὰν τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἐφέσεως.

'Απόφ. 1949. τῆς 20 'Ιουνίου 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

3. Καμμία ῥητὴ διάταξις τοῦ ἀπὸ 10 νοεμβρίου 1836 περὶ εὐθύνης τῶν δήμων νόμου δὲν ἀπαγορεύει τὴν χρῆσιν τοῦ ἐνδίκου τῆς ἀνακοπῆς μέσου κατὰ τῶν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων εἰς τὰς ἐν τῷ εἰρημένῳ ἄρθρῳ διαλαμβανομένας περιπτώσεις· τὸ δὲ 10 ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀποκλείει μόνον τὸ τῆς ἐφέσεως δικαίωμα, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ τῆς ἀνακοπῆς, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολιτ. Δικ. ἰσχύει γενικῶς καθ' ὅλων τῶν ἀποφάσεων.

'Απόφ. 366. τῆς 8. μαΐου 1840. (σελ. 404 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

4. Ἡ ἀνακοπὴ δὲν εἶναι δεκτὴ α) κατὰ τῶν ἐπὶ ἀναφορᾷ ἐκδιδομένων ἀποφάσεων. 664. 666. Πολ. Δικ. Favard, opposition, σελ. 40. ὁ Merlin, ἐπειδὴ ἡ Γαλλικὴ νομοθεσία δὲν ἐκφράζεται ῥητῶς, εἶναι ἐναντίας γνώμης. repert., opposition, §. 1, ἀριθ. 1.

Τὸ ἄρθρον 644 τῆς Πολ. Δικ. εἶναι ἐξαίρεσις τοῦ γενικοῦ κανόνος, καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ οἱ διάδικοι (ἤτοι οἱ ὀνομαστὶ καταδικασθέντες εἴτε προσεκλήθησαν καὶ δὲν ἐνεφανίσθησαν, εἴτε μὴ) ἀνακοπὴν δὲν δύνανται νὰ κάμωσιν, ἀλλὰ μόνον ἔφεσιν κατὰ τῆς ἐπ' ἀναφορᾷ ἐκδοθείσης ἀποφάσεως. Τὸ δὲ ἄρθρον 645 τῆς Πολ. Δικ. ἀφορᾷ μόνον τρίτους, οἵτινες δύνανται νὰ κάμωσιν ἀνακοπὴν κατὰ τὰ ἄρθρα 89 καὶ 238, καὶ οὐχὶ τοὺς ὀνομαστὶ καταδικασθέντας διαδίκους.

'Απόφ. 72. τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικῆς σελὶς 2490.

5. β) Κατὰ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων. 117. Πολ. Δικ. (1016 Πολ. Γ. Δικ.). ὅρα *Διαίτησις*.

6. γ) Κατὰ τῶν ἐπὶ ἀνακοπῇ ἐρήμην ἐκδοθεισῶν. Bioche, jugement par défaut, 97. ὅρα κατωτέρω §. 9.

7. δ) Κατὰ τῶν ἐρήμην ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Μολονότι τὸ ἄρθρον 235 τῆς Πολ. Δικ. συγχωρεῖ τὸ μέσον τῆς ἀνακοπῆς εἰς ὅν τινα δὲν συνήργησεν, ἢ δὲν προσεκλήθη εἰς δικαστικὴν ἢ ἐξώδικόν τινα πρᾶξιν, φέρουσαν βλάβην εἰς αὐτὸν ἢ κίνδυνον εἰς τὰ νόμιμα συμφέροντά του, γίνεται ὅμως ἐξαίρεσις τοῦ γενικοῦ τούτου κανόνος, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 117 καὶ 644 τῆς Πολ. Δικ., καὶ ὡς πρὸς τὰς κατ' ἐρήμην ἐκδεδομένας ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατὰ τῶν ὁποίων, εἴτε πηγαζουσῶν ἐκ τῆς ἐκτάκτου περὶ ἀναιρέσεως δικαιοδοσίας, εἴτε στρεφομένων περὶ τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, δὲν συγχωρεῖται τὸ μέσον τῆς ἀνακοπῆς διὰ ῥητῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 827 καὶ 837 τῆς Πολ. Δικ. ἐκ τῆς δευτέρας μάλιστα ταύτης διατάξεως γίνεται φανερὸς ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου τὸ νὰ ἀπαγορεύσῃ τὸ ἔνδικον τοῦτο μέσον ὡς πρὸς ὅλας τὰς ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐναντίον τῶν ὁποίων δὲν συγχωρεῖται διὰ ῥητῆς ἐξαιρέσεως τοῦ νόμου, διότι ὁ τρόπος τῆς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου συζητήσεως, ἰδίως δὲ τὸ νὰ φέρῃ ὁ Εἰσαγγελεὺς τὸν λόγον εἰς πᾶσαν δίκην, δίδει πλήρη ἐγγύησιν καὶ εἰς τὸν ἀπόντα διάδικον.—Ἡ πολιτικὴ δικονομία ἐκτὸς τῆς γενικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 235 ὄχι μόνον καθιερόνει διὰ ῥητῶν νόμων, ὡς πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῶν Εἰρηνοδικῶν, Πρωτοδικῶν καὶ Ἐφετῶν, τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς, ἀλλὰ κανονίζει καὶ τὸν τρόπον καὶ τὴν προθεσμίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἀνακοπή· τοῦτο δὲ ὤφειλε νὰ διατάξῃ ῥητῶς ὁ νομοθέτης καὶ ὡς πρὸς τὰς περὶ κανονισμοῦ ἁρμοδιότητος ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἂν ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου ἦτο νὰ συγχωρῆται καὶ κατ' αὐτῶν τὸ μέσον τῆς ἀνακοπῆς, καὶ τόσῳ πλέον, ὅσον κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα τῶν ἄρθρων 827 καὶ 837 αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου δὲν προσβάλλονται δι' οὐδενὸς ἐνδίκου μέσου.

[1] Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 151 τῆς 17 Δεκ. 1837. (σελ. 15. 16. τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολ.).

Ὅρα Carnot, instr. crim, τόμ, 3, σελ. 443 καὶ ἐπ. 450 καὶ ἐπ. 472. 474. 475.

8. ε) Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν Προέδρων τῶν Πρωτοδικῶν καὶ κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Εἰρηνοδίκου εἴς τινας περιπτώσεις. 1060. 1068. 638 Πολ. Δικ.

Κατὰ τὰ ἄρθρα 634 καὶ 1027 τῆς Πολ. Δικ. ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν ἔχει ἁρμοδιότητα νὰ ἐκδώσῃ μόνος του ἀπόφασιν περὶ

προφυλακτικῶν μέτρων εἰς λίαν κατεπειγούσας ὑποθέσεις, ἡ δὲ ἀπόφασίς του, κατὰ τὸ 638 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ., δὲν ὑπόκειται οὔτε εἰς ἀνακοπὴν, οὔτε εἰς ἔφεσιν. Ἀπόφασις λοιπὸν ἀφορῶσα ἄρσιν κατασχέσεως ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην.

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 263 τῆς 18 μαρτ. 1839. (Νομολ. τόμ. τέταρτος σελ. 87.)

8. (β) ς) Κατὰ τῶν ἀφορωσῶν ἐξαίρεσιν δικαστῶν, προτεινομένην ὑπὸ τῶν ἰδίων. Ὅρα ἀναίρεσις 19, 50, 149 καὶ ἐπ.

9. Ὁ διάδικος, ὅστις ἐπροκάλεσεν ἐρήμην ἀπόφασιν, δύναται νὰ ἀνακόψῃ τὴν ἐκδοθεῖσαν ἐρήμην αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ τοῦ ἀντιδίκου του; Τὸ ζήτημα ἐλύθη καταφατικῶς. Carré ἀρ. 694—Boncenne, 3, 156—Thomine ἀριθ. 196. Berriat σελ. 446 σημ. 8. —Carnot, instr. crim. T. 2. σελ. 41.—καὶ ἀποφατικῶς· ὅρα μίαν περὶ τούτου ἀπόφασιν εἰς τὸν Bioche, jugement par défaut, 99. 100.

Τρία τινὰ εἰσὶν ἀναγκαῖα α) ἐρήμην ἀπόφασις· β) ἀνακοπὴ κατ' αὐτῆς· γ) ἄλλη ἐπ' αὐτῆς ἀπόφασις, ἀποῤῥίπτουσα τὴν ἀνακοπήν. Ἂν τὰ τρία ταῦτα δὲν συντρέχωσιν, ἡ ἀνακοπὴ εἶναι δεκτή. Carré αὐτ. Τὸ ζήτημα ἐπαρουσιάσθη καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, ἀλλ' εἰσέτι δὲν ἀπεφάσισε μέχρι τοῦδε (25 ὀκτ. 1845).

10. Ὅταν ὑπάρχωσι πολλοὶ, ἐξ ὧν οἱ μὲν κατεδικάσθησαν κατ' ἀντιμωλίαν, οἱ δὲ κατ' ἐρήμην, οἱ παρευρεθέντες δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς, καὶ αἱ συνέπειαι αὐτῆς ὠφελοῦν μόνον τοὺς ἀνακόπτοντας. Ἐξαίρεσις δὲ γίνεται τότε μόνον, ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς διενέξεως ἦναι ἀδιαίρετον, καὶ αὐτὸ τοῦτο διατάττει ὁ νόμος μας ὡς πρὸς τὴν τρίτου ἀνακοπὴν, τὸ δὲ ἄρθρον 782 τῆς Πολ. Δικ. δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὸ προκείμενον ζήτημα.

11. ζ) Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ ἐπὶ τῶν ἐκδιδομένων περὶ δισταγμῶν καὶ ἐνστάσεων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων, περὶ ὧν γίνεται λόγος εἰς τὸ ἄρθρον 871 τῆς Πολ. Δικονομίας; Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου θέλομεν λαλήσει εἰς τὴν λέξιν *Ἐκτέλεσις*, καὶ κατωτέρω εἰς τὰς λέξεις *Ἀνακοπὴ κατὰ τῆς κατασχέσεως*.

§. Β'.

Ποῖαι θεωροῦνται ὡς ἐρήμην ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις;

12. Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου θέλομεν ὁμιλήσει εἰς τὴν λέξιν *Ἀπόφασις*, τὴν ὁποίαν ὅρα.

§. Γ'.

Ἐντὸς ποίας προθεσμίας γίνεται ἡ ἀνακοπη;

13. Αἱ περὶ τῆς προθεσμίας ταύτης διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, αἱ ἀφορῶσαι τὰ πολυμελῆ δικαστήρια (596. 597. Πολ. Δικ.) ἐρανίσθησαν ἐν μέρει ἐκ τῆς Γαλλικῆς Νομοθεσίας, τροπολογηθεῖσαι ἀργότερα δι' ἄλλου νόμου.

14. Ὁ Γαλλικὸς νόμος διακρίνει μεταξὺ τῶν ἐρήμην ἀποφάσεων faute de comparaître καὶ faute de conclure. Défaut faute de comparaître, défaut contre partie, défaut faute de constitution d'avoué καλοῦσιν οἱ Γάλλοι τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ διάδικος δέν διώρισε πληρεξούσιον ἢ δὲν ἐνεφανίσθη εἰς τὸ Δικαστήριον.—Défaut contre avoué, défaut faute de conclure, défaut faute de plaider καλοῦσι τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ πληρεξούσιος τοῦ διαδίκου ἢ αὐτὸς οὗτος δὲν ἐμφανίζεται ἢ δὲν καθυποβάλλει προτάσεις εἰς τὴν οὐσίαν. Πλατυτέραν ἑρμηνείαν εὑρίσκετε εἰς τὸν Bioche, jugement par défaut. §. 1.

15. Τὸ ἄρθρον 596 τῆς Πολιτικῆς ἡμῶν Δικονομίας διακρίνει μόνον· 1. ἂν ὁ ἐρήμην καταδικασθεὶς κατοικῇ εἰς τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου ἢ διώρισεν ἀντίκλητον· 2. ἢ ἂν ὁ διάδικος κατοικῇ ἀλλοῦ καὶ δὲν διώρισε πληρεξούσιον.

Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ἡ ἀνακοπὴ συγχωρεῖται ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς τὸν διάδικον ἢ τὸν πληρεξούσιόν του ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως. Ἐὰν κατοικῇ ἀλλοῦ καὶ διώρισεν ἀντίκλητον, ἡ ὀκταήμερος προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς εἰς τὸν πληρεξούσιον κοινοποιήσεως.

Ἐὰν ὅμως ὁ διάδικος δὲν κατοικῇ εἰς τὴν ἕδραν τοῦ δικαστηρίου, οὔτε διώρισεν ἀντίκλητον, ἡ ἀνακοπὴ συγχωρεῖται μέχρι τῆς ἐκτελέσεως, καὶ τὸ 597 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. περιγράφει ποῖα στοιχεῖα ἀποδεικνύουσι τὴν ἐκτέλεσιν.

16. Ὁ νεώτερος νομοθέτης μας φρονῶν, ὅτι ἡ Πολιτικὴ Δικονομία περιεῖχεν ἔλλειψίν τινα, ἐπροκάλεσε τὸν ἀπὸ 10 σεπτεμβρίου 1836 νόμον. Ἡ ἔλλειψις, κατὰ τὸν νεώτερον νομοθέτην μας, εἶναι ὅτι ὁ νόμος (506. 185. 187. Πολ. Δικ.) ἀφ' ἑνὸς μὲν διατάττει, ὅτι ἡ ἀνακοπὴ συγχωρεῖται μέχρι τῆς ἐκτελέσεως, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐμποδίζει τὴν ἐκτέλεσιν διαρκούσης τῆς ἀνακοπῆς· ἑπομένως κατ' αὐτὸν οἱ διάδικοι περιείρχοντο εἰς κύκλον ἀδιέξοδον· ἀλλ' ἡ ἀντίφασις αὕτη δὲν εἶναι πραγματική, διότι τὸ ἄρθρον 506, εἰς ὃ παραπέμπει τὸ 597, δὲν λέγει, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις δὲν συγχωρεῖται

ἐνόσῳ δύναται νὰ γίνῃ ἀνακοπή, ἀλλὰ λέγει, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις δὲν συγχωρεῖται διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας.

17. Ἀναγκαία συνέπεια τῆς παραδοχῆς τοῦ νέου συστήματος εἶναι, ὅτι τὸ ἄρθρον 597 κατέστη ἀνεφάρμοστον ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς, καὶ ὅτι χρησιμεύει μόνον εἰς ἄλλας περιπτώσεις, π. χ. διὰ νὰ γνωρίσῃ τις πότε ὑπάρχει ἀρχὴ ἐκτελέσεως.

Πολλοὶ ἀπεδοκίμασαν τὴν τροπολογίαν ταύτην, καὶ ἄλλοι τὴν θεωροῦν ὀρθήν.

18. 19. Ὁ νεώτερος νόμος χορηγεῖ εἰς τὸν μὴ κατοικοῦντα εἰς τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου, μήτε διορίσαντα πληρεξούσιον, μόνον τὴν συνήθη ἕνεκα τῆς ἀποστάσεως παρέκτασιν τῆς προθεσμίας.

20. Τὸ ἄρθρον 596 ἐφαρμόζεται εἰς τοὺς Πρωτοδίκας καὶ Ἐμποροδίκας, ἡ δὲ διαδικασία τῶν Εἰρηνοδικῶν στηρίζεται ἐν μέρει εἰς ἄλλας διατάξεις καὶ ἰδίως εἰς τὸ ἄρθρον 505 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

21. Ὁ νόμος διατάττων, ὅτι γίνεται ἀνακοπὴ κατὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως μόνον ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀφ' ἧς παρεδόθη ἡ ἀπόφασις εἰς τὸν διάδικον, δὲν ἐννοεῖ βεβαίως τὸ νὰ παραδίδεται τὸ πρωτότυπον τῆς ἀποφάσεως, ἀλλ' ἀντίγραφον αὐτῆς· εἰς κανὲν δὲ μέρος τῆς Πολ. Δικ. δὲν διαλαμβάνεται, ὅτι τὸ περὶ οὗ λόγος ἀντίγραφον, νὰ ἦναι ἀντεπεφωνημένον ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς ἐπιδόσεως, ἂν δὲ εἰς τὸ ἀντίγραφον τοῦτο ὑπάρχῃ καὶ ἰδιωτικὴ ἐπικύρωσις, ἡ περιττὴ αὕτη προσθήκη δὲν δύναται νὰ καταστήσῃ πλημμελῆ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ ἀντιγράφου, ὅταν μάλιστα δὲν προσβάλλεται ὡς μὴ ὅμοιον τῷ πρωτοτύπῳ.

Ἀπόφ. 1558 τῆς 5 ἀπριλίου 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

22. Κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα, ὅτι οὐδεὶς δύναται ν' ἀφαιρεθῇ τοῦ δικαιώματός του ἐν ἀγνοίᾳ ἢ ἐναντίον τῆς θελήσεως αὐτοῦ, καὶ ἂν ὁ πρωτοφειλέτης ἀναγνωρίσῃ καὶ παραδεχθῇ ἀπόφασίν τινα, τοῦτο δὲν δύναται νὰ βλάψῃ τοὺς ἐγγυητάς του καὶ νὰ τοὺς στερήσῃ τῶν ἐκδίκων μέσων.

Ἀπόφ. 742 τῆς 17 μαΐου 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

23. Εἶναι γενικὴ ἀρχή, ὅτι αἱ ἀποφάσεις καθίστανται ἀπρόσβλητοι διὰ τῆς ῥητῆς ἢ σιωπηλῆς ἀποδοχῆς των, ἐπομένως ὅταν τὰ μέρη διορίσωσιν ἀνθρώπους διὰ νὰ ὁρίσωσι τὰς ἀρχάς, καθ' ἃς πρέπει νὰ γίνωσιν αἱ πληρωμαὶ τοῦ ἐπιδικασθέντος διά τινος ἀποφάσεως ποσοῦ, ἡ ἀπόφασις αὕτη καθίσταται ἀπρόσβλητος.

Ἀπόφ. 48 τῆς 17 ὀκτωβρίου 1835 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

24. Οὔτε εἰς τὸ ἄρθρον 220 καὶ ἑπ., οὔτε εἰς τὸ ἄρθρον 463 τῆς Πολ. Δικ., οὔτε εἰς ἄλλο μέρος αὐτῆς γίνεται λόγος, ὅτι αἱ ἀφορῶσαι τὴν ἀπόλαυσιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ πένητος πράξεις παρατείνουσι τὴν προθεσμίαν τοῦ ἐνδίκου τῆς ἀνακοπῆς μέσου. Κατὰ δὲ τὸ 596 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. ἡ προθεσμία αὕτη εἶναι ὀκταήμερος.

'Απόφ. 'Αρ. Π. 180 τῆς 3 μαΐου 1838. (σελ. 79 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολ.)

25. Κατοικοῦντος τοῦ ἀνακόπτοντος εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῆς Τουρκίας, ὁ μέγιστος ὅρος τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς τρεῖς μῆνας κατὰ τὸ ἄρθρον 542 τῆς Πολ. Δικονομίας.

'Απόφ. τῆς 27 ἀπριλ. 1840 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

26. Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 752 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ ἔφεσις κατ' ἀποφάσεων ἐρήμην ἐκδεδομένων καὶ μὴ προσωρινῶς ἐκτελεστέων εἶναι ἀπαράδεκτος διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 756 τῆς αὐτῆς Δικονομίας ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία δὲν ἄρχεται ἐνόσῳ διαρκεῖ ἡ πρὸς ἀνακοπήν.

'Απόφ. 2288 τῆς 9 'Ιουν. 1842 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

27. 'Ενόσῳ ὑπάρχει ἐκκρεμὲς τὸ ζήτημα περὶ τοῦ παραδεκτοῦ ἢ μὴ τῆς ἀνακοπῆς, ἡ σύγχρονος ἔφεσις ἢ καὶ μόνη αὕτη, ἐνόσῳ διαρκεῖ ἡ προθεσμία τῆς ἀνακοπῆς, εἶναι ἀπαράδεκτος. 746. §. 1. τῆς Πολ. Δικ.

'Απόφ. 2258 τῆς 5 μαΐου 1842 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

28. Ὅρα §. 181 τῆς λέξεως *Ἀναίρεσις*.

29. Κατὰ τὸ ἄρθρον 752 §. 1. τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, τὸ ὁποῖον οὐδεμίαν περιέχει διάκρισιν ἢ ἐξαίρεσιν, ἡ ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος διαρκούσης τῆς πρὸ ἀνακοπὴν προθεσμίας ἐπ' ἀποφάσεων ἐρήμην ἐκδεδομένων, ἐκτὸς ἐὰν διετάχθη ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσίς των· ἑπομένως καὶ τότε ἀκόμη, ὅταν ὁ διάδικος, κατ' αἴτησιν τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη ἡ ἐρήμην ἀπόφασις, ἔχει αὐτὸς παράπονα κατ' αὐτῆς, δὲν δύναται νὰ τὴν προσβάλῃ δι' ἐφέσεως παραδεκτῆς, εἰμὴ ἀφοῦ παρέλθῃ ἡ προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἡ αὐτὴ ἀπόφασις ἠδύνατο νὰ προσβληθῇ δι' ἀνακοπῆς ἐνώπιον τῶν ἐκδόντων αὐτὴν δικαστῶν παρὰ τοῦ ἐρήμην δικασθέντος καθ' ἣν περίπτωσιν οἱ αὐτοδικασταὶ δύνανται ἴσως νὰ τὴν μεταβάλωσι κατὰ συνέπειαν τῆς νέας συζητήσεως.

'Απόφ. τῆς 17 ὀκτ. 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2708.)

30. Τὸ αὐτὸ ζήτημα ἐπαρουσιάσθη καὶ αὖθις ἐνώπιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν, οἱ ὁποῖοι ἐξέφρασαν τὴν αὐτὴν γνώμην εἰπόντες· «ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 752 τῆς Πολ. Δικ. ἡ ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος, διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας, ἐπὶ ἀποφάσεων ἐρήμην ἐκδιδομένων καὶ μὴ προσωρινῶς ἐκτελεστέων· ὅτι ἡ ἔνστασις αὕτη δύναται καὶ πρέπει νὰ προτείνηται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, ὡς ἀφορῶσα τὴν δημοσίαν τάξιν, καθότι οὔσης τῆς κατ' ἐρήμην ἀποφάσεως ἐπιδεκτικῆς νομίμου μεταῤῥυθμίσεως ὑπὸ τῶν ἰδίων αὐτῶν δικαστῶν, οἵτινες τὴν ἐξέδωκαν, δυνάμει τῆς ἀνακοπῆς, ὁ νόμος ἀπαιτεῖ, ὥστε εἰς τὸ μέσον τοῦτο νὰ προσφεύγωσιν οἱ διάδικοι πρὶν ἢ προσφύγωσιν εἰς τὸ ἀνώτερον δικαστήριον· ὅτι ὁ ἐρήμην δικασθεὶς διάδικος δύναται μὲν νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν, χωρὶς νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ ἐνδίκου τῆς ἀνακοπῆς μέσου, ἀλλὰ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας.» Σημειωτέον, ὅτι ἡ μειονοψηφία τοῦ δικαστηρίου ἐξέφρασεν ἐναντίαν γνώμην, εἰποῦσα, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 752 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ ἀνακοπὴ δὲν πρέπει ἀναγκαίως νὰ λάβῃ χώραν, διὰ νὰ δύναται ὁ διάδικος νὰ κάμῃ ἔφεσιν, ἀλλ' ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν θέλησίν του νὰ ἀφήσῃ νὰ παρέλθῃ ἡ πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμία, καὶ ἀκολούθως νὰ κάμῃ ἔφεσιν· ὅτι ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἐφέσεως ὡς ἐκ τοῦ λόγου τούτου δὲν δύναται νὰ προταθῇ ἐξ ἐπαγγέλματος, ἀλλὰ καλύπτεται διὰ σιωπηλῆς ἢ ῥητῆς παραιτήσεως τοῦ ἔχοντος πρὸς τοῦτο δικαίωμα διαδίκου.

Ἀπόφ. 30 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2797.)

31. Κατὰ τὸ 752 ἄρθρον τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος μόνον, ὅταν ἐπὶ ἀποφάσεων, ἐρήμην ἐκδιδομένων, *διαρκῇ ἀκόμη ἡ περὶ ἀνακοπῆς προθεσμία*, ἢ μετὰ τριάκοντα ἡμέρας, ἀφοῦ ἡ ἀπόφασις παραδοθῇ εἰς τὸν διάδικον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ ἐνώπιον τῶν Ἐφετῶν ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις τῶν Πρωτοδικῶν φέρει ῥητῶς, ὅτι ἐξεδόθη κατ' ἀντιμωλίαν τῶν μερῶν, καὶ καθ' ὃ τοιαύτη δὲν ὑπέκειτο εἰς ἀνακοπὴν, οὐδὲ ἠδύνατο κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς δικονομίας τὸ Πρωτοδικεῖον, καὶ ἂν ἐσφαλμένως ἐχαρακτήρισε τὴν ἀπόφασίν του ὡς γενομένην κατ' ἀντιμωλίαν, νὰ μεταῤῥυθμίσῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀπόφασιν, τὸ δὲ δικαστήριον τῶν Ἐφετῶν, ἂν ἐξ ἄλλων περιστατικῶν ἐβεβαιοῦτο, ὅτι ἡ ἀπόφασις ἔγεινε τῷ ὄντι κατ' ἐρήμην, ὤφειλε, παραδεχόμενον τὴν ἔφεσιν, νὰ ἀφανίσῃ τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν καὶ νὰ δικάσῃ ἐπὶ τῆς οὐσίας· ἑπομένως τὸ Ἐφετεῖον θεωρῆσαν ἀπαράδεκτον ἔφεσιν γενομένην κατ' ἀποφάσεως φερούσης ῥητῶς, ὅτι ἐξεδόθη κατ' ἀντιμωλίαν καὶ

κατὰ τὸν νόμον ὑπαγομένης εἰς ἔφεσιν, παρεβίασε τὸ 752 ἄρθρον τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὰς περὶ δικαιοδοσίας διατάξεις τοῦ νόμου, ἀφαιρέσαν τὸν διάδικον τοῦ δευτέρου τῆς δικαιοδοσίας βαθμοῦ. Ὅρα ἔφεσις.

Ἀπόφ. 386 τῆς 20 Αὐγ. 1840. (σελ. 463 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

32. Ὁ νόμος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη ἀπόφασίς τις, κανονίζει τὸ παραδεκτὸν ἢ μὴ τῶν ἐνδίκων μέσων· ἀλλὰ ἂν μετὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς ἐπέλθῃ ἕτερος νόμος, οὗτος ἢ ἐκεῖνος κανονίζει τὴν προθεσμίαν πρὸς χρῆσιν τῶν ἐνδίκων μέσων;

Ὅρα ἀναδρομικὴ δύναμις, 19.

§. Δ'.

Εἰς ποῖα πρόσωπα ἀνήκει τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς;

33. Τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς ἀνήκει 1. εἰς τὸν ἀπολιπόμενον διάδικον, ὅστις ἐδικάσθη χωρὶς νὰ ἀκουσθῇ·—2. εἰς ἐκεῖνον μόνον, ὅστις ἦτο διάδικος εἰς τὴν δίκην, δηλαδὴ ὅστις ἐκλητεύθη ἢ κατεδικάσθη. — Διάδικος δὲ εἶναι καὶ ὁ παράγων τὸ δικαίωμά του ἀπὸ ἄλλον. Ὅρα *Ἀνακοπὴ τρίτου* καὶ *Ἀναίρεσις* 146.

§. Ε'.

Ἁρμοδιότης δικαστηρίου.

34. Ἡ ἀνακοπὴ φέρεται ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου, δύναται ὅμως νὰ δικασθῇ ὑπὸ ἄλλων δικαστῶν παρ' ἐκείνους, οἵτινες ἐξέδωκαν τὴν ἀπόφασιν. Bioche, jugement par défaut, 151. 152.—(Νομικὴ Ἐφημ. τῆς Ναυπλ. σελ. 272.)

§. ϛ'.

Διατυπώσεις.

Ἄρθρον 1. 2. *Λόγοι, Αἴτησις.*

35. Ἀληθῶς μὲν τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 598 καὶ 237 τῆς Πολ. Δικονομίας διατάττουν, ὅτι τὸ πρὸς ἀνακοπὴν ἔγγραφον πρέπει, πρὸς τοῖς ἄλλοις, νὰ περιέχῃ καὶ τοὺς λόγους τῆς ἀνακοπῆς, ἀλλ' ἐν ἐλλείψει αὐτῶν ὁ νόμος δὲν κηρύττει ῥητῶς οὔτε ἀπαράδεκτον, οὔτε ἄκυρον τὴν ἀνακοπήν· ἄλλως δὲ ἡ διατύπωσις αὕτη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς οὐσιώδης, διότι κατὰ τὰ ἄρθρα 237. 158. 580 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ῥητῶς ἐπιτρέπεται ἡ εἰσαγωγὴ νέων λόγων μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀνακοπῆς καὶ εἰς τὸ ἀκροατήριον ἔτι· ἐπομένως ἀφοῦ ὁ διάδικος δύναται νὰ παραλείψῃ τοὺς ἐν τῇ ἀνακοπῇ λόγους καὶ νὰ προτείνῃ νέους, ἐξάγεται, ὅτι εἶναι, ἂν

όχι τακτικόν, αδιάφορον όμως ώς πρός τήν ουσίαν τής δίκης καί ώς πρός τά συμφέροντα τού αντιδίκου τό νά περιέχη ή μή λόγους ανακοπής τό περί αυτής έγγραφον.

Ἀπόφ. 33 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2802.)

36. Ὅταν ὁ ἀνακόπτων ἀναφέρῃ, ὅτι ἀνακόπτει τὴν ἀπόφασιν δι' ὅσους νομίμους καὶ δικαίους λόγους θέλει ἐκθέσει ἐν καιρῷ, ἡ ἀνακοπὴ εἶναι ἄκυρος, ὡς μὴ περιέχουσα τοὺς λόγους· ὁ νόμος δὲ τότε μόνον συγχωρεῖ νὰ ἐπενεχθῶσι διὰ μεταγενεστέρου ἐγγράφου νέοι πρὸς ἀνακοπὴν λόγοι, ὅταν τὸ κύριον τῆς ἀνακοπῆς ἔγγραφον περιέχῃ λόγους τινάς.

Ἀπόφ. 2174 τῆς 28 8βρίου 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

37. Ἂν καὶ κατὰ τὰ ἄρθρα 774, 595 καὶ 237 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας τὸ ἔγγραφον τῆς ἀνακοπῆς πρέπῃ νὰ περιέχῃ τοὺς λόγους, ὅταν ὅμως τὸ ἔγγραφον τῆς ἀνακοπῆς ἀναφέρηται εἰς τοὺς λόγους τῆς ἀγωγῆς, τῆς ἐφέσεως ἢ καὶ τῶν προτάσεων τῶν ἐμπεριεχομένων ἐν τῇ ἀποφάσει, θεωρεῖται ἔγκυρος.

Ἀόφ. 2089 τῆς 7 Νοεμβ 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

38. Προκειμένου λόγου περὶ ἀνακοπῆς, ἡ ἔλλειψις τῆς περιγραφῆς τῆς τε διαφορᾶς καὶ τῆς αἰτήσεως δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ οὐσιώδης ὡς πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὸν σκοπόν, διότι ταῦτα ἐξάγονται ἀπὸ τὴν προγενομένην διαδικασίαν.

Ἀπόφ. 66 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελὶς 636.)

39. Κατὰ τὸ 598 ἄρθρον τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας τὸ ἔγγραφον τῆς ἀνακοπῆς πρέπει νὰ περιέχῃ τὰ προσόντα τῆς ἀγωγῆς, καὶ προσέτι τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 237 τῆς αὐτῆς Δικονομίας λόγους τῆς ἀνακοπῆς. Τὸ δὲ προσὸν τοῦτο, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει ἐπίσης καθιερωμένον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἔγγραφον τῆς ἀγωγῆς, εἰς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ περιέχωνται οἱ λόγοι αὐτῆς; εἶναι οὐσιῶδες ὡς ἀποτελοῦν τὴν βάσιν τῆς ὑπερασπίσεως τοῦ ἀντιδίκου.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρείου Π. 49 τῆς 31 δεκεμ. 1842. (σελ. 198 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

40. Ἐπειδὴ ἡ ἔνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου κατὰ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἀνακοπῆς διὰ τὸν λόγον, ὅτι δὲν ἠδύναντο οὗτοι νὰ ἀνακόψωσι διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου τὴν ἀπόφασιν, ὡς μὴ ὄντες ὁμόδικοι, οὖσα ἐξ ἐκείνων, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ προταθοῦν κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν, εἶναι ἀπαράδεκτος ὡς μὴ γενομένη κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν, ὡς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 160 τῆς

Πολιτικῆς Δικονομίας.—Ἐπειδὴ, παρεκτὸς τούτου, οἱ ἐκκαλοῦντε ἠδύναντο κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 70 ἄρθρου τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας νὰ ἀνακόπτουν ὅλοι ὁμοῦ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου τὴν ἀπόφασιν, ὡς ἔχοντες εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης ἴδιον ἄμεσον συμφέρον, ἤτοι τὸ νὰ ἀρθῇ ἡ ἐπὶ τῶν ζώων ἑνὸς ἑκάστου γενομένη διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς πράξεως κατάσχεσις, συμφέρον, τὸ ὁποῖον προκύπτει ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος καὶ τῆς αὐτῆς νομίμου αἰτίας.

Ἀπόφ. 2389 τῆς 11 σεπτ. 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

Ἄρθρον 3.

Πληρεξουσιότης. Ὑπογραφή.

41. Κατὰ τὰ ἄρθρα 136. 598 καὶ 237 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας τὸ τῆς ἀνακοπῆς ἔγγραφον πρέπει νὰ ἦναι ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ διαδίκου ἢ τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ· ὁ τύπος δ' οὗτος εἶναι οὐσιωδέστατος. Ἂν δὲ ὁ διάδικος ἰσχυρίζηται, ὅτι ἡ μὴ ἰδιόχειρός του ὑπογραφὴ ἐτέθη κατὰ θέλησίν του, ἡ μεταγενεστέρα αὕτη δήλωσις καὶ παραδοχὴ δὲν δύναται ν' ἀνατρέψῃ τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἅπαξ ἀπέκτησεν ὁ ἀντίδικός του ὡς ἐκ τῆς ἀκυρότητος ταύτης.

Ἀπόφ. 1970 τῆς 11 ἰουλίου 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

42. Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὴν ἐφεσίμως μόνον προτεινομένην ἀκυρότητα τῆς ἀνακοπῆς στηριζομένην εἰς τὸν λόγον, ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ὑπογεγραμμένον οὔτε παρὰ τοῦ διαδίκου, οὔτε παρά τινος τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 91 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ὡρισμένων προσώπων, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀγράμματον διάδικον ἀπό τινα Κ., ἡ τοιαύτη ἀκυρότης, μὴ προταθεῖσα, κατὰ τὸ ἄρθρον 202 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, πρωτοδίκως παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου, ἥτις μάλιστα, καθὸ δικασθεῖσα σιωπηλῶς μὲ τὴν ἐκκαλοῦσαν, ἀνεγνώρισεν αὐτὴν ὡς ἀληθῶς ἀνακόψασαν, ἐκαλύφθη ἔκτοτε, καθότι δὲν ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν.

Αἰτιολ. τῆς ὑπ. ἀριθ. 33 ἀποφ. τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 2802.)

43. Ἀνακοπὴ ὑπογεγραμμένη ἀπὸ τὸν υἱὸν ἀγραμμάτου τινὸς, ὅστις ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἐπεκύρωσε τὴν πρᾶξιν ταύτην, δὲν εἶναι ἄκυρος.

Ἀπόφ. 2116 τῆς 5 δεκ. 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

ὅρα τοὺς παραγράφους 116 καὶ ἐπ. τῆς λέξεως *Ἀναίρεσις*.

Ἄρθρον 4.

Ἄλλαι τινὲς διατυπώσεις.

44. Τῆς ἀνακοπῆς πρέπει νὰ γίνηται μνεία εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ βιβλίον. 599 Πολ. Δικ. 128 Δικ. ὀργ. (163 p. c.). Ὁ σκοπὸς δὲ τῆς σημειώσεως ταύτης εἶναι νὰ ἐμποδισθῇ ἡ κατὰ τρίτου ἐκτέλεσις. Ὅρα Ἐκτέλεσις. Bioche, exécution, ἀριθ. 85 καὶ ἑπ.

45. Ἡ μνεία αὕτη δὲν εἶναι ἀναγκαία, ὅταν πρόκηται περὶ ἀποφάσεως, τῆς ὁποίας ἡ ἐκτέλεσις δὲν ἐπιβαρύνει εἰμὴ τὸν ἀνακόπτοντα Pigeau, 1, 370.

46. Δὲν εἶναι ἄκυρος ἡ ἀνακοπὴ, ἂν ἡ χρονολογία τῆς ἀποφάσεως σημειωθῇ ἐσφαλμένως ἐν ἐκείνῃ, ὅταν ἄλλως προκύπτῃ ἐξ ἄλλων περιστατικῶν ποία ἀπόφασις ἀνακόπτεται. Bioche, αὐτ. 176.

47. Ἐὰν τὸ δικόγραφον φέρῃ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν λέξιν *ἔφεσις*, ἐκ δὲ τοῦ συνόλου τοῦ ἐγγράφου προκύπτει, ὅτι εἶναι δικόγραφον ἀνακοπῆς, ἡ τοιαύτη ἀταξία δὲν ἐπιφέρει ἀκύρωσιν, καθότι ἡ γραφικὴ αὕτη παραδρομὴ δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ δικογράφου.

Ἀπόφ. 151 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελὶς 3032.)

48. Ἂν ἔγγραφόν τι φέρῃ *ἔνστασις* καὶ ὄχι *ἀνακοπὴ*, ὡς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 932 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, τοῦτο δὲν βλάπτει, καθότι διὰ τοῦ ἐσφαλμένου ὀνόματος *ἔνστασις* δὲν ἤλλαξεν ἡ φύσις τοῦ ἐγγράφου, τοῦ ὁποίου ἄλλως τὸ περιεχόμενον εἶναι σύμφωνον μὲ τὰ διαταττόμενα παρὰ τοῦ 932 ἄρθρου καὶ ὁ τύπος μὲ τοὺς τύπους τῆς ἀνακοπῆς.

Ἀπόφ. 1931 τῆς 3 Ἰουνίου 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

49. Κατὰ τὸ ἄρθρον 767 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας τὸ ἐφετήριον ἔγγραφον πρέπει, πρὸς τοῖς ἄλλοις, νὰ περιέχῃ τὴν ὀνομασίαν τοῦ δικαστηρίου τῶν Ἐφετῶν, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου πρόκειται νὰ συζητηθῇ ἡ ἔφεσις, ὁ δὲ τύπος οὗτος εἶναι οὐσιώδης.

Ἀπέχ. 2090 τῆς 7 νοεμβρίου 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

50. Κατὰ τὸ ἄρθρον 233 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας παρεμβάσεις συγχωροῦνται τότε μόνον, ὅταν ἔχωσι συνάφειαν μὲ τὴν κυρίαν ὑπόθεσιν καὶ περιέχουν ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα τῆς ἀγωγῆς· κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 136 καὶ 533 τῆς αὐτῆς Δικονομίας ἡ ἀγωγὴ πρέπει νὰ γίνῃ διὰ δικογράφου παρὰ διαδίκου εἰς διάδικον ἐγχειριζομένου καὶ διαλαμβάνοντος τίνα σκοπὸν ἔχει, ἐὰν δηλαδὴ ἦναι

ἀγωγή, ἔνστασις κτλ. Τὸ ἄρθρον δὲ 243 δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

'Αποφ. 1131 τῆς 21 μαρτίου 1839 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

51. Κατὰ τὸ 752 ἄρθρον τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος μετὰ τριάκοντα ἡμέρας, ἀφοῦ ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις παραδοθῇ εἰς τὸν ἀντίδικον· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 539, εἰς ὃ παραπέμπει τὸ 766, ἀντίγραφον τῆς ἀγωγῆς, (ἤτοι τῆς ἐφέσεως) δίδεται εἰς ἕκαστον ἐναγόμενον, ὅταν οἱ λοιποὶ δὲν εἶχον ὁμόδικον ἢ πληρεξούσιον τοῦτον.

'Αποφ. 978 τῆς 18 νοεμβρίου 1838 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

§. Ζ'.

Διαδικασία.

52. 'Απὸ τὸ ἄρθρον 598, τὸ ὁποῖον παραπέμπει εἰς τὰ ἄρθρα 618—622 καὶ εἰς τὰ ἄρθρα 506 καὶ 507 τῆς Πολιτικῆς Δικ. ἐξάγεται, ὅτι εἰς τὴν ἀνακοπὴν ἀκολουθεῖται ἡ διαδικασία τῶν συνοπτικῶν, μὲ τὰς ὁποίας ἑπομένως ἐξομοιούμεναι αἱ κατ' ἀνακοπὴν δίκαι πρέπει νὰ ἐγγράφωνται εἰς τὸ αὐτὸ πινάκιον.

'Αποφ. 610 τῆς 14 δεκεμβρίου 1837 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

Σημ. *Ὅρα κατωτέρω τὸν περὶ συνεπειῶν τῆς ἀνακοπῆς παράγραφον.*

§. Η'.

Ποῖος ὁ σκοπὸς τῆς ἀνακοπῆς καὶ ποῖαι αἱ ἔννομοι συνέπειαι αὐτῆς;

53. Ἡ ἀνακοπὴ εἶναι συμπλήρωμα τοῦ δικαιώματος τῆς ὑπερασπίσεως, καὶ ἐπιτρέπεται διότι μὴ ἐμφανισθέντος ἑνὸς τῶν διαδίκων, ἡ ὀρθότης τῆς ἀποφάσεως εἶναι προβληματική. Ἡ ἐρήμην ἀπόφασις στηρίζεται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς fictionem juris, καὶ ἔχει νόμιμον ὕπαρξιν, ἂν δὲν γίνῃ ἀνακοπή.

54. Σκοπὸς λοιπὸν τῆς ἀνακοπῆς εἶναι, ὥστε τὸ αὐτὸ δικαστήριον, ὅπερ ἐξέδωκε τὴν ἐρήμην ἀπόφασιν, νὰ ἐκδώσῃ νέαν ἀπόφασιν, ὡς νὰ μὴν εἶχεν ἤδη ἐκδώσῃ ἄλλην. Συνεπείᾳ δὲ τῆς ἀνακοπῆς, ὁ αὐτὸς δικαστὴς δικάζει περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, διότι γενομένης δεκτῆς κατὰ τύπους τῆς ἀνακοπῆς, ἡ πρώτη ἀπόφασις θεωρεῖται ὡς μὴ ὑπάρξασα· διὰ τοῦτο ἡ ἀνακοπὴ παρὰ τοῖς Γάλλοις καλεῖται moyen de détraction.

55. Ἡ ἀνακοπὴ εἶναι τακτικὸν ἔνδικον μέσον, καὶ ὡς τοιοῦτον

ἔχει ἀνασταλτικὴν δύναμιν, ἂν δὲν διετάχθη ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις. 506. 185. 186 Πολ. Δικ.

56. Προταθείσης τῆς ἀνακοπῆς, ἡ ἀπόφασις δὲν ἐκτελεῖται, καὶ τοῦτο λέγοντες ἐννοοῦμεν τὴν ἐνέργειαν τῆς ἀνακοπῆς, χωρὶς νὰ ἐννοῶμεν, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις δύναται νὰ ἀρχίσῃ πρὶν γίνῃ ἡ ἀνακοπή. Ἡ ἐκτέλεσις ἀναστέλλεται καὶ κατὰ τὴν προθεσμίαν, ἐν ᾧ εἰς τὴν ἔφεσιν μόνον ἡ ἐπίδοσις ἐμποδίζει τὴν ἐκτέλεσιν.

57. Ἡ ἀνακοπὴ λοιπὸν ἔχει ἀνασταλτικὴν δύναμιν (effet suspensif), καὶ προτείνεται ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου· δὲν ἔχει ὅμως καὶ μεταβιβαστικὴν δύναμιν (effet dévolutif).

§. Θʹ.

Συνέπειαι.

58. Πρέπει νὰ διακρίνωμεν δύο ἐποχάς· ἤτοι 1. τὴν ἐνέργειαν τῆς ἀνακοπῆς, δηλαδὴ τὴν ἐπίδοσιν καὶ τὰς συνεπείας της·—2. τὴν διαδικασίαν, ἤτοι τὴν περαιτέρω ἐκδίκασιν.

59. *Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον.* Ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀνακοπῆς 1. ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, ἐκτὸς ἂν διετάχθη προσωρινὴ ἐκτέλεσις·—2. ὁ διάδικος δύναται νὰ συζητήσῃ τὸ παραδεκτὸν τῆς ἀνακοπῆς. Εἰς πᾶσαν δὲ ἐπὶ ἀνακοπῇ δίκην προηγεῖται τὸ περὶ τοῦ παραδεκτοῦ αὐτῆς.

60. *Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον.* Ὅταν ἡ ἀνακοπὴ δὲν ἔγεινεν ἐν τάξει, ἀποῤῥίπτεται καὶ δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ ἐπαναληφθῇ πλέον κατὰ τὴν ἀρχὴν opposition sur opposition ne vaut pas.

61. Ἂν ἡ ἀνακοπὴ γίνῃ δεκτὴ κατὰ τύπους, ἡ ἐρήμην ἀπόφασις θεωρεῖται ὡς μὴ ὑπάρχουσα πλέον, καὶ ὁ ἀνακόπτων ἐπανέρχεται εἰς τὴν πρὸ αὐτῆς κατάστασιν, καὶ ἔχει ἀκέραια τὰ δικαιώματα καὶ ἐπιχειρήματά του. 507. §. 1. Πολ. Δικ. Bonc. art. 259.

62. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς συζητήσεως περὶ τοῦ παραδεκτοῦ τῆς ἀνακοπῆς εἶναι ἢ ἡ παραδοχὴ τῶν προτάσεων τοῦ ἀνακόπτοντος, ἢ ἡ θεώρησις αὐτῶν ὡς μὴ εὐλόγων. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν μόνον ἡ κατὰ συνέπειαν τῆς ἀνακοπῆς ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις ἔχει νόμιμον ὕπαρξιν, ἡ δὲ πρώτη ἀπόφασις δύναται νὰ ἔχῃ ἀποτέλεσμά τι μόνον ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα, καθότι ὁ μὴ ἐμφανισθεὶς ἐγένετο παραίτιος αὐτῶν, ἐκτὸς ἂν ἀποδείξῃ τὸ ἐναντίον. Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν, ἡ πρώτη ἀπόφασις ἀναλαμβάνει ὕπαρξιν, καὶ ἡ ἐκτέλεσις γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει ἀμφοτέρων.

63. Δύναται ὁ διάδικος ἐν τῇ συζητήσει, ἥτις γίνεται συνεπείᾳ

τῆς ἀνακοπῆς, νὰ ζητήσῃ κατὰ πρῶτον, ὥστε νὰ διαταχθῇ ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις ἐν τῇ ἀποφάσει, τῇ ἀποφαινομένῃ ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς; οἱ λύοντες ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα λέγουσιν, ὅτι ἡ ἀποῤῥίπτουσα τὴν ἀνακοπὴν ἀπόφασις δὲν πρέπει εἰμὴ νὰ διατάττῃ ἁπλῶς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πρώτης ἀποφάσεως, χωρὶς νὰ προσθέτῃ τί. Carré, 1, 661—Poncet, 1, 419.—Bioche, jugement par défaut, 200.

Οἱ λύοντες καταφατικῶς τὸ ζήτημα λέγουσιν, εὐλόγως, ὅτι ἡ ἀνακοπὴ ἐπαναφέρει τὰ μέρη εἰς ἣν ἦσαν πρὸ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως κατάστασιν· ὁ προκαλέσας ταύτην διάδικος δύναται νὰ κάμῃ νέας αἰτήσεις, καὶ μάλιστα τὴν περὶ προσωρινῆς ἐκτελέσεως. Thomine ἀριθ. 156—Bioche, αὐτ.

64. Αἱ ἐρήμην ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις παράγουσιν ἐν γένει ὅλα τὰ ἀποτελέσματα, ὅσα συνεπιφέρουσι καὶ αἱ κατ' ἀντιμωλίαν. Bioche, jugement par défaut, 73.

Ἑπομένως καθίστανται τελεσίδικοι, ὅταν δὲν προσβληθῶσιν ἐντὸς τῶν νομίμων προθεσμιῶν διὰ τῶν ἐννόμων ἐνδίκων μέσων. αὐτ. 74.

§. Ι'.

Ἀνατροπὴ ἀνακοπῆς.

65. Ἡ ἀνατροπὴ τῆς κατ' ἀνακοπὴν ἐρήμην ἀποφάσεως δίκης ἐπιφέρει τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς δίκης, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀνακοπεῖσα ἀπόφασις, διότι ἡ κατ' ἀνακοπὴν δίκη δὲν ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν δίκην, ἀλλ' ἡ μὲν εἶναι ἄμεσος συνέπεια τῆς ἄλλης. Carré, n° 1422. —Bioche, peremption, 112. Τοιαύτης φύσεως ἀπόφασιν ἐξέδωκεν ἐφέτος καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος.

§. ΙΑ'.

Ἐκτέλεσις τῶν ἐρήμην ἀποφάσεων.

66. Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου θέλει γίνει λόγος εἰς τὴν λέξιν *Ἐκτέλεσις*, τὴν ὁποίαν ὅρα.

§. ΙΒ'.

Διάφορα ζητήματα.

67. Ὅρα *Ἀναίρεσις*, 30, 31. 142.

68. Ὅταν ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς ἐκδοθῇ κατ' ἀντιμωλίαν ἀπόφασις, ἐπικυροῦσα τὴν κατ' ἐρήμην, ἡ κατὰ τῆς πρώτης ἔφεσις συμπεριλαμβάνει σιωπηρῶς καὶ ἀναγκαίως τὴν ἔφεσιν κατὰ τῆς δευτέρας; —Ναί.

'Απόφ. 193 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικῆς σελ. 425.)

69. Ἀναιρεθείσης ἀποφάσεώς τινος, ἐκδοθείσης κατ' ἐρήμην, τὸ ἐκδόσαν αὐτὴν δικαστήριον δὲν δύναται πλέον νὰ ἐπιληφθῇ τῆς γενομένης τυχὸν ἀνακοπῆς.

Ἀπόφ. Πολ. Ἀρ. Πάγου 334 (σελ. 456 τῆς σειρᾶς τοῦ 1840.)

ΑΝΑΚΟΠΗ ἐπὶ τῶν ἐκδιδομένων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων.

1. Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ ἐπὶ τῶν ἐκδιδομένων περὶ δισταγμῶν καὶ ἐνστάσεων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων, περὶ ὧν γίνεται λόγος εἰς τὸ ἄρθρον 871 τῆς Πολ. Δικ.;

2. Πρέπει νὰ διακρίνωμεν μεταξὺ τῶν περιπτώσεων, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶσι α) τοὺς διαδίκους, οἵτινες παρίστανται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, ἤγουν τὸν δανειστὴν καὶ τὸν ὀφειλέτην (910. 951 Πολ. Δικ.)—β) τὰ τρίτα πρόσωπα. (911. 932. Πολ. Δικ.).

3. *Πρώτη περίπτωσις*. Κατωτέρω (6. καὶ ἐπ.) δημοσιεύομεν τὰς ἀφορώσας τὴν περίπτωσιν ταύτην ἀποφάσεις, παρατηροῦντες, ὅτι οἱ ἐν Ἀθήναις Ἐφέται μετέβαλαν πρὸ μικροῦ τὴν νομολογίαν των, (ὅρα κατωτέρω 16.) ἀκολουθήσαντες τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, (ὅρα κατωτέρω 11.) ἥτις ὅμως δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς κόπτουσα ὁριστικῶς τὴν ἀμφιβολίαν καὶ ὡς καταπολεμοῦσα τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐναντίας γνώμης λόγους, τοὺς ὁποίους ὁ Κ. Πλατὺς ἀνεκεφαλαίωσεν εἴς τινα διατριβὴν, καταχωρισθεῖσαν εἰς τὴν Θέμιδα (σελ. 52 καὶ ἐπ.).

4. *Δευτέρα περίπτωσις*. Ἀπὸ τὸ κείμενον αὐτὸ τοῦ νόμου (910. 932. Πολ. Δικ.) προκύπτει, ὅτι ἐπὶ τῶν περιπτώσεων αὐτῶν ἡ διαδικασία εἶναι ἡ κοινὴ συνοπτικὴ διαδικασία (619 καὶ ἐπ. Πολ. Δικ.) καὶ οὐχὶ ἡ ἐξαιρετικὴ τοῦ ἄρθρου 871 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἐν τούτοις δικαστήριά τινα (ὅρα κατωτέρω 12.) παρεδέχθησαν, ὅτι καὶ κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ ἀνακοπὴ δὲν συγχωρεῖται, ἐν ᾧ τίποτε ἴσως δὲν δικαιολογεῖ τὸ μέτρον αὐτὸ, καὶ ἐν ᾧ δὲν φαίνεται εὔλογον νὰ στερῆταί τις ἔνδικα μέσα διὰ τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι ἄλλα πρόσωπα κατέσχον τὴν περιουσίαν του.

5. Ἐρχόμεθα εἰς τὴν Νομολογίαν τῶν Δικαστηρίων.

6. Εἰς τὴν Νομικὴν Ἐφημερίδα (σελ. 591) ὑπάρχει ἀπόφασις τῶν ἐν Πάτραις Πρωτοδικῶν, οἵτινες ἔλυσαν ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα, ἂν κατ' ἀποφάσεων ἐρήμην ἐκδιδομένων εἰς τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δίκας (871) συγχωρεῖται ἀνακοπή· ἐστηρίχθησαν δὲ εἰς

τοὺς ἑξῆς λόγους· α΄) οἱ εἰδικοὶ νόμοι ἀκυρόνουν ἀναγκαίως καὶ σιωπηλῶς ὅλους τοὺς ἀντικειμένους νόμους· β΄) τὸ ἄρθρον 871 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἐπιτρέπει κατὰ τῶν ἀποφάσεων, περὶ ὧν ὁ λόγος, ἔφεσιν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, ὅπερ εἶναι ἀσυμβίβαστον μὲ τὰς περὶ ἀνακοπῶν προθεσμίας· γ΄) τὸ ἄρθρον 752 § 1 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας φέρει, ὅτι ἡ ἔφεσις δὲν πρέπει νὰ γίνηται διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας· δ΄) ἡ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν διαδικασία, κατὰ τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου, εἶναι συντομωτάτη· ε΄) τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ Γαλλικὴ Νομοθεσία (669. 723. 730. 734. 736. pr. civ.), ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὁ νομοθέτης μας ἐρανίσθη πολλὰς διατάξεις. —Τοιαύτης φύσεως νομολογίαν καθιέρωσε καὶ τὸ ἐν Ναυπλίῳ Πρωτοδικεῖον. Περὶ τῆς νομολογίας τῶν ἀνωτέρων τριῶν δικαστηρίων ὅρα κατωτέρω.

7. Οἱ ἐν Ναυπλίῳ Ἐφέται ἐξέδωκαν διαφόρους ἀποφάσεις, δι' ὧν παρεδέχθησαν, ὅτι ἡ ἀνακοπὴ ἐν τῇ περιπτώσει, περὶ ἧς διαλαμβάνει ἡ πρώτη περίπτωσις τοῦ, ἀνωτέρω § 2. 3, εἶναι ἀπαράδεκτος. Ὅρα τὴν τοῦ 1840 ἀπόφασιν αὐτῶν, καταχωρισθεῖσαν εἰς τὴν σελ. 2219 τῆς Νομικῆς Ἐφημερίδος, καθὼς καὶ ἄλλην τινὰ προηγουμένην εἰς τὴν σελ. 1010 τῆς αὐτῆς ἐφημερίδος· ὅρα τὴν λέξιν Ἐκτέλεσις.

8. Οἱ ἐν Ἀθήναις Ἐφέται ἐξέδωκαν πλείστας ἀποφάσεις, δι' ὧν ἀπεφάνθησαν, ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ ἀνακοπὴ κατὰ τῶν ἐρήμην ἀποφάσεων, αἵτινες ἀφορῶσι δισταγμοὺς καὶ ἔριδας περὶ τὴν ἐκτέλεσιν· ἐκ τῶν πολλῶν σημειοῦμεν τὰς ἑξῆς, παρατηροῦντες, ὅτι ἐσχάτως μετέβαλον νομολογίαν. κατωτ. 16.

9. α Ἐπειδὴ τότε μόνον ἀκυροῦται ὁ γενικὸς νόμος ἀπὸ τὸν εἰδικόν, ὅταν ἡ ἀκύρωσις ἦναι ῥητὴ ἢ σιωπηλὴ καὶ ἀναγκαία— Ἐπειδὴ τὸ 871 ἄρθρον τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας δὲν ἀναφέρει ῥητῶς, ὅτι κατὰ τῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων δὲν συγχωρεῖται ἀνακοπή, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὰ ἄρθρα 117 καὶ 644 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας· ἑπομένως δὲν ἠκυρώθη ῥητῶς ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου ἡ γενικὴ διάταξις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἥτις ἐπιτρέπει τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀνακοπῆς εἰς τὰς κατ' ἐρήμην ἐκδιδομένας ἀποφάσεις.—Ἐπειδὴ αἱ διατάξεις τοῦ μνημονευθέντος ἄρθρου 871 δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστοι μὲ τὰς περὶ τοῦ γενικοῦ κανόνος τῆς ἀνακοπῆς, ὥστε θεωρουμένων τούτων ὡς εἰδικῶν νὰ ἀκυροῦται κατ' ἀνάγκην ὁ ἐπιτρέπων τὴν ἀνακοπὴν γενικὸς κανών, καὶ τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον τὸ διαληφθὲν 871 ἄρθρον παραπέμπει εἰς τὸ 757, τοῦτο δὲ εἰς τὰ ἄρθρα 752 καὶ 756 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, κατὰ τὰ ὁποῖα ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία δὲν

ἄρχεται ἐνόσῳ διαρκεῖ ἡ πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμία· ἐκ τούτου δὲ προκύπτει προφανῶς, ὅτι δὲν ἦτον ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου νὰ ἀποκλείσῃ ἀπὸ τὰς κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν δίκας τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀνακοπῆς. »

Ἀπόφ. 1205 τῆς 12 μαΐου 1839 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

10. Ἐκτὸς ὅτι δὲν ὑπάρχει καμμία διάταξις, ἥτις νὰ ἀπαγορεύῃ τὸ ἔνδικον τῆς ἀνακοπῆς μέσον ἐπὶ τῶν κατ' ἐρήμην ἐκδιδομένων ἀποφάσεων εἰς τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δίκας, ἐκ τῶν ἄρθρων 756 καὶ 752 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, εἰς ἃ παραπέμπουν τὰ ἄρθρα 871 καὶ 967, ἐξάγεται, ὅτι εἰς τὴν πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν δὲν ἐμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ τῆς ἀνακοπῆς, διότι τὰ ἄρθρα ταῦτα διατάττουσι ῥητῶς, ὅτι ἡ ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας.

Ἀπόφ. 1692 τῆς 10 σεπ. 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

11. Ἐπειδὴ ἂν καὶ κατὰ τὰ ἄρθρα 235, 236 καὶ ἑπ. τῆς Πολ. Δικ. τὸ ἔνδικον τῆς ἀνακοπῆς μέσον συγχωρεῖται εἰς πάντα, ὅστις δὲν παρευρέθη εἰς δικαστικήν τινα ἢ ἐξώδικον πρᾶξιν, δυναμένην νὰ βλάψῃ αὐτὸν, ἢ νὰ διακινδυνεύσῃ τὰ νόμιμα συμφέροντά του, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 752 τὸ μέσον τοῦτο προηγεῖται ἐξ ἀνάγκης τοῦ τῆς ἐφέσεως, ὥστε διαρκούσης τῆς περὶ ἀνακοπῆς προθεσμίας ἐπὶ τῶν ἐρήμην ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, ἡ ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος, ἀλλ' ὅμως αἱ τῶν εἰρημένων ἄρθρων διατάξεις, ἀφορῶσαι συνήθεις ἢ τακτικὰς δίκας, εἶναι γενικαὶ, καὶ καθὸ τοιαῦται καταργοῦνται ἢ περιορίζονται παρὰ τῶν εἰδικωτέρων, ὁποῖαι ἀναμφιβόλως εἶναι αἱ εἰς τὸ δεύτερον τμῆμα τῆς Πολ. Δικονομίας περιλαμβανόμεναι καὶ τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δίκας ἀποβλέπουσαι· ἑπομένως ὁρίζοντος τοῦ 871 ἄρθρου, ὅτι ὅλαι αἱ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἀναφυόμεναι δυσχέρειαι πρέπει νὰ δικάζωνται καὶ συζητῶνται ὡς συνοπτικαὶ δίκαι, καὶ περιορίζοντος ἐνταυτῷ τὴν πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν μόνον εἰς δέκα ἡμέρας, συνάγεται, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου ἦτο ν' ἀπαγορεύσῃ παντάπασιν ἐνταῦθα τὸ ἄλλως συγχωρημένον μέσον τῆς ἀνακοπῆς, καὶ τοῦτο διὰ νὰ συντέμῃ ἐπὶ τῶν τοιούτων δικῶν, αἵτινες ἀπαιτοῦσι γοργότητα, τὸν τρόπον τῆς διαδικασίας· ἤθελε δὲ ἀντίκεισθαι ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον τῆς συντομίας, ἂν ἐλαττωμένης τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, διετηρεῖτο ἀκεραία καὶ ἀμείωτος ἡ τῆς ἀνακοπῆς· καὶ αὕτη δὲ ἡ κατὰ τὸ 1010 ἄρθρον συγχωρουμένη ἀνακοπὴ κρατύνει ἔτι μᾶλλον τὴν εἰρημένην τοῦ νομοθέτου διάνοιαν εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ 891 ἄρθρου, διότι ἂν καὶ ἐνταῦθα ἐπροτίθετο νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν χρῆσιν

τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος μέσου, ἤθελε τὸ ἐκφράσει ῥητῶς ὡς εἰς τὸ μνησθὲν 1019 ἄρθρον, ἀλλ' ἐπίσης καὶ ἤθελεν, ὡς ἔπραξεν εἰς τοῦτο, τὸ περιστείλει εἰς βραχυτέραν ἀναλόγως προθεσμίαν, ἥτις συμβιβάζεται μὲ τὸν σκοπὸν τῆς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἀπαιτουμένης γοργότητος· ἐπειδὴ δὲ τὸ ἀπεσιώπησεν, ἕπεται, ὅτι, κατὰ τὸν κανόνα τοῦ δικαίου, τοῦ ἑνὸς ἡ ἔγκλησις φέρει τὴν ἀπόκλεισιν τοῦ ἑτέρου (inclusio unius est exclusio alterius)· ἄλλως ἐν ᾧ κατὰ τὸ §. 1. τοῦ 556 ἄρθρου ἐπὶ τῶν ἐρήμην ἀποφάσεων ἡ ἔφεσις, διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας, εἶναι ἀπαράδεκτος, ἐξ ἐναντίας κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ μνησθέντος 871 ἄρθρου τῶν ἐν τῇ περὶ ἐκτελέσεως δίκῃ ἐκδιδομένων ἀποφάσεων συγχωρεῖται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως αὐτῆς τῆς κατ' ἐρήμην ἀποφάσεως, ἤτοι διαρκοῦντος τοῦ χρόνου, καθ' ὃν εἰς τὰς συνήθεις δίκας ἐπιτρέπεται ἀνακοπή· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἐκδοθείσης παρὰ τοῦ Πρωτοδικείου Σύρου ἀποφάσεως κατὰ συνέπειαν τῆς παρὰ τοῦ Κωνσταντίνου Πλατὺ, πληρεξουσίου τῶν νῦν ἀναιρεσιβλήτων Κ. Λ. Σβακόφερ, γενομένης ἀνακοπῆς τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως καὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, δι' ἧς ἀπεῤῥίφθη ἡ ἀνακοπὴ ἕνεκα τῆς μὴ ἐμφανίσεως τοῦ εἰρημένου Πλατὺ, δυνάμει τοῦ 591 ἄρθρου τῆς Πολ. Δικονομίας ἐκκληθείσης ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα δικαστηρίου τῶν Ἐφετῶν μετὰ παρέλευσιν τῶν δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τὸ δικαστήριον τοῦτο θεωρῆσαν ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ὑπ' ἀριθ. 1699 προδικαστικῇ ἀποφάσει του ὡς ἐμπρόθεσμον τὴν γενομένην ἔφεσιν διὰ τῆς συνυπολογήσεως τοῦ χρόνου τῆς ἀνακοπῆς, παρεβίασεν οὕτω τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ 871 ἄρθρου τῆς Πολ. Δικ.» (Ἀπόφ. Ἀρ. Π. 10 τοῦ 1835).

12. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 871 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ὡς πρὸς τὴν ἀνακοπὴν καὶ ἔφεσιν ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς τρίτους διεκδικητὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 911; Τὸ ζήτημα τοῦτο ἀνεφύη ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, ἀλλ' ἡ μὲν πλειονοψηφία τὸ ἔλυσε καταφατικῶς, ἡ δὲ μειονοψηφία ἀποφατικῶς· αὕτη ἐξέθεσεν ὡς λόγους, ὅτι ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία, οὖσα δεκαήμερος κατὰ τὸ ἄρθρον 871, εἶναι ἀσυμβίβαστος μὲ τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς, καὶ ἰδίως μὲ τὸ ἄρθρον 756 § 1, καθ' ὃ, διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας, ἔφεσις δὲν συγχωρεῖται· ὅτι ὅλαι αἱ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν δυσχέρειαι πρέπει νὰ ἐκδικάζωνται ταχέως, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον περιωρίσθη καὶ ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία· ὅτι ἡ ἔννοια αὕτη προκύπτει καὶ ἐκ τῆς συντάξεως τοῦ ἄρθρου 871, καθὼς καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 1019, ὅπου ὁ νόμος ῥητῶς ἐπιτρέπει τὴν ἀνακοπήν· ὅτι τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ Γαλλικὴ Νομολογία· ὅτι

τὸ ἄρθρον 911 τῆς Πολ. Δικ. παραπέμπει εἰς τὸ 910, τοῦτο δὲ εἰς τὸ 871· ὅτι τὸ ἄρθρον 985 παραπέμπει ἐπίσης εἰς τὰ ἄρθρα 871, 910, 914. — Ἡ δὲ πλειονοψηφία ἐξέθεσε τοὺς ἀκολούθους λόγους· ὅτι, διὰ νὰ στερηθῇ τις τοῦ ἐνδίκου τῆς ἀνακοπῆς μέσου, ἀπαιτεῖται ῥητὴ διάταξις, καὶ τοιαύτη δὲν ὑπάρχει, ὡς ὑπάρχει εἰς ἄλλας περιπτώσεις (117, 617· 644 καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔφεσιν 622, 638, 724, 644)· ὅτι ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 871 ἀναφερομένη λέξις *μόνον* δὲν εἶναι περιοριστικὴ καὶ ἀποκλειστικὴ καὶ ὡς πρὸς τὸ ἔνδικον μέσον τῆςτε ἀνακοπῆς καὶ τῆς ἐφέσεως· ὅτι ὀλιγώτερον ἀκόμη δύναταί τις νὰ παραδεχθῇ, ὅτι ἡ ἀνακοπή, περὶ ἧς ὁ λόγος, δὲν ἐπιτρέπεται ἐνώπιον τῶν Ἐφετῶν· ὅτι αἱ ἀρχαὶ αὗται ἐφαρμόζονται κατὰ μείζονα λόγον εἰς τοὺς τρίτους διεκδικητάς, πρὸς τοὺς ὁποίους τὰ μεταξὺ ἄλλων γινόμενα δὲν δύνανται νὰ φέρωσι βλάβην.

Ἀπόφ. 2139 τῆς 9 Ἰανν. 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2720.)

12. Τρίτοι διεκδικηταί, οἵτινες μὴ λαβόντες μέρος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, διεκδικοῦσι τὰ κατασχεθέντα ὡς ἀνήκοντα δῆθεν αὐτοῖς, ἐντὸς ποίας προθεσμίας ὀφείλουν νὰ ἐκκαλῶσι τὴν ἐκδιδομένην ἀπόφασιν; Εἰς τὴν Νομικὴν Ἐφημερίδα (σελ. 593 καὶ 930) ὑπάρχουσιν ἀποφάσεις τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν ὑπ' ἀριθ. 155 τοῦ 1838 καὶ 26 σεπτεμβρίου 1839, οἵτινες ἀπεφάνθησαν, ὅτι διὰ πάντα τρίτον, ἑπομένως καὶ διὰ τὸν ὑπερθεματιστήν, ἡ προθεσμία εἶναι δεκαήμερος. Στηρίζονται δὲ εἰς τοὺς λόγους τούτους· α') ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμόζονται τὰ ἄρθρα 910 καὶ 911 τῆς Πολ. Δικ. β') ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου ἦτο νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν πρόοδον τῆς ἐκτελέσεως καὶ νὰ ματαιώσῃ τὰς ἐπὶ σκοπῷ στρεψοδικίας παρατάσεις.

13. Ὁ Ἄρειος Πάγος ἐξεφράσθη ὡς ἀκολούθως (ἀπόφ. 215 τῆς 23 σεπτ. 1838).

« Κατὰ τὸ 871 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικονομίας αἱ ἀποφάσεις αἱ ἐκδοθεῖσαι ἐπὶ δισταγμῶν καὶ ἐρίδων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν συμβάντων, ὑπόκεινται μὲν εἰς ἔφεσιν, ἀλλὰ μόνον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῶν. Ὡς τοιαῦται δὲ θεωροῦνται ἀναμφισβητήτως τόσον ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων, ὅσον καὶ δυνάμει τοῦ 985 ἄρθρου αἱ ἀποφάσεις αἱ περὶ δισταγμῶν, ἀφορώντων τὴν κατάσχεσιν ἢ τὸ κῦρος τῶν πλειστηριασμῶν καὶ τὰς συνεπείας τῶν τυχὸν συμβασῶν ἀκυροτήτων. Εἰς αἴτησιν λοιπὸν γινομένην ὑπὸ τοῦ ὑπερθεματιστοῦ καὶ ἀφορῶσαν ἀκύρωσιν τοῦ

πλειστηριασμοῦ καὶ ἀποζημίωσιν ὀφειλομένην ὡς ἐκ τῆς ἀκυρώσεως ταύτης (903 Πολ. Δικ.) ἐφαρμόζονται τὰ ἀνωτέρω.

Νομολ. τόμ. τρίτος σελ. 156.

Σημ. Ἡ προκειμένη ἀπόφασις ὁμιλεῖ περὶ τρίτων, ἀλλ' ὁ ὑπερθεματιστὴς δὲν εἶναι τρίτος, προκειμένου λόγου περὶ τοῦ κύρους ἢ μὴ τῆς κατακυρώσεως· ἡ δὲ ἀνωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου δὲν ἀναφέρει τρίτον.

14. Τὸ ἄρθρον 911 τῆς Πολ. Δικ. παραπέμπει ὡς πρὸς τὴν ὑπὸ τρίτων διεκδικητικὴν διαδικασίαν εἰς τὸ 910, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς τὸ 871, καθ' ὃ ἡ ἔφεσις κατ' ἀποφάσεων ἐκδεδομένων ἐπὶ τοιούτων δικῶν συγχωρεῖται μόνον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῶν.

Ἀπόφ. 1401 τῆς 3 νοεμβρίου 1839 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

Σημ. Τὰς ἀποφάσεις ταύτας (§ 12—14), ἂν καὶ μὴ πραγματευομένας περὶ ἀνακοπῆς, δημοσιεύομεν καὶ ἐνταῦθα, διότι ἀφορῶσι τὸ ζήτημα, ἂν τὸ ἄρθρον 871 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἐφαρμόζεται καὶ ὡς πρὸς τοὺς τρίτους διεκδικητὰς (911 Πολ. Δικ.).

15. Ὅταν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, διαταττούσης τὴν ἐκτίμησιν τῶν ζημιῶν διὰ πραγματογνωμόνων, συμβῶσιν ἔριδες ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν τῶν πραγματογνωμόνων, αἱ περὶ αὐτῶν ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις πρέπει νὰ ἐκκαλῶνται ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως (871 Πολ. Δικ.).

Ἀπόφ. τῆς 7 σεπτεμβρίου 1839 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 985.)

Σημ. Ἡ προκειμένη ἀπόφασις εἶναι βεβαίως ἐσφαλμένη, καθότι τὸ ἄρθρον 871 ἀφορᾷ ἐκείνας μόνον τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δίκας, αἱ ὁποῖαι γεννῶνται ἐκ τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν πρόκηται περὶ ἐκκαθαρίσεως (exécution par suite d'instance. ὅρα Carré εἰς τὸ βιβ. ε. πρόλ.) τοῦ ἐπιδικασθέντος διὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, ὅπερ εἶναι συμπλήρωμα ταύτης.

16. Οἱ ἐν Ἀθήναις Ἐφέται ἀπεφάνθησαν διὰ τῆς ἑπομένης ἀποφάσεως, ὅτι αἱ περὶ κύρους κατασχέσεως παρὰ τρίτῳ ἀγωγαὶ ἀνάγονται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ ὅτι ἑπομένως πρέπει νὰ ἐκκαλῶνται ἐντὸς δέκα ἡμερῶν· ἀλλὰ πῶς ἀνάγονται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, ἀφοῦ ταύτης ἀκόμη δὲν ἐγένετο ἔναρξις καὶ ἀφοῦ προηγεῖται αὐτῆς τὸ κῦρος; Τὸ ζήτημα ὑπεβλήθη εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον.

« Ἐπειδὴ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ 871 ἄρθρου τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, διαλαμβάνοντος, ὅτι ὅλαι αἱ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν συμβαίνουσαι ἔριδες συζητοῦνται καὶ ἀποφασίζονται συνοπτικῶς κατὰ

τὴν πρωτόδικον καὶ τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην, καὶ συγχωροῦντος ἐντὸς βραχυτάτης προθεσμίας δέκα ἡμερῶν μόνον τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἐφέσεως κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν Πρωτοδικῶν, ἐξάγεται, ὅτι ὁ νόμος σκοπὸν ἔχων τὴν ταχεῖαν διεκπεραίωσιν τῶν κατὰ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀναφυομένων δικῶν, δὲν συγχωρεῖ τὸ τῆς ἀνακοπῆς· ἄλλως ἤθελεν ἐκφρασθῆ περὶ τούτου ῥητῶς, ὡς ἐκφράζεται εἰς τὸ ἄρθρον **1019** τῆς αὐτῆς Δικον. ὅτι δὲ δὲν συγχωρεῖται ἀνακοπὴ εἰς τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δίκας, καθίσταται πρόδηλον, ὅτι κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον **871** ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς κατ' ἐρήμην ἀποφάσεως, ἐν ᾧ κατὰ τὸ **756** ἄρθρον ἡ ἔφεσις δὲν συγχωρεῖται διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας, ὥστε ἂν ὑποθέσῃ τις, ὅτι συγχωροῦνται ἀμφότερα τὰ ἔνδικα ταῦτα μέσα καὶ τὸ τῆς ἀνακοπῆς καὶ τὸ τῆς ἐφέσεως, τότε αἱ προθεσμίαι ἄρχονται ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως, καὶ οὕτω δὲν ἤθελαν μένει διὰ τὴν ἔφεσιν εἰμὴ δύο μόνον ἡμέραι, τὸ ὁποῖον ἀντιβαίνει εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ῥηθέντος **871** ἄρθρου, προσδιορίζοντος δέκα ἡμερῶν προθεσμίαν διὰ τὴν ἔφεσιν, ἢ ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία δὲν ἄρχεται εἰμὴ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς πρὸς ἀνακοπὴν, καὶ τότε ἀντὶ τῆς διαταττομένης ὀκταημέρου προθεσμίας, ἤθελε παρατείνεσθαι αὕτη ἐπὶ **18**, τὸ ὁποῖον ἀντιβαίνει καὶ εἰς τὰς ῥητὰς διατάξεις τοῦ **871**, καὶ εἰς τὰς γενικὰς περὶ ἐκτελέσεως διατάξεις.

Ἐπειδὴ διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, δι' οὓς δὲν συγχωρεῖται ἀνακοπὴ κατὰ τῶν ἐρήμην ἐκδιδομένων ἀποφάσεων τῶν Πρωτοδικῶν εἰς δίκην περὶ τὴν ἐκτέλεσιν, δὲν συγχωρεῖται οὐδὲ κατὰ τῶν ἐπὶ τοιούτων δικῶν ἐκδιδομένων ἐρήμην ἀποφάσεων τῶν Ἐφετῶν, ὑπαρχόντων καὶ ἐνταῦθα τῶν αὐτῶν λόγων.

'Απόφ. 3571 τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1845 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

Διάφορα ζητήματα.

17. Αἱ ἀγωγαὶ τῶν τρίτων διεκδικητῶν, τῶν ἀνακοπτόντων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πλειστηριασμοῦ συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου **910** τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀνεκκλήτου δικαιοδοσίας κανονίζονται ἐκ τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς κυρίας ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκτελουμένη ἀπόφασις, ἢ τῆς ἀξίας τοῦ διεκδικουμένου πράγματος; Ὅρα *Ἐκτέλεσις*. *Ἁρμοδιότης*.

(Νομικῆς σελ. 990.)

18. Ἀνακοπὴ περιέχουσα ἀγωγὴν διεκδικήσεως πραγμάτων,

τὰ ὁποῖα ὁ ἀνακόπτων ἰσχυρίζεται, ὅτι ἠγόρασεν ἀπὸ τὸν ἀνακοπτόμενον πρὸ τῆς πτωχεύσεώς του, ὑπάγεται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον ὡς ἀφορῶσα τὸ κῦρος πράξεως ἐμπορικῆς, τῆς ἀγορᾶς πραγματειῶν πρὸς μεταπώλησιν.

Ἀπόφ. 796 τῆς 28 ἰουνίου 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

19. Διαρκοῦντος τοῦ πλειστηριασμοῦ πᾶς ὁ ἔχων πραγματικὰς ἀξιώσεις ἐπὶ τοῦ κτήματος δύναται δι' ἀνακοπῆς συνεχομένης μὲ ἀγωγὴν διεκδικήσεως νὰ φέρῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ δικαστήριον, διὰ νὰ ἀποφασισθῇ παρεμπιπτόντως· μετὰ τὴν κατακύρωσιν δὲ ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ καὶ ἡ πρὸς τὸ δημόσιον αἴτησις περὶ θεραπείας, ἂν αὐτὸ ἐπέσπευσε τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἀπόφ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νόμικῆς σελ. 2708.)

20. Ἂν κατὰ τὰ ἄρθρα 910, 911 τῆς Πολ. Δικ. ἡ κατὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀνακοπή, συνεχομένη μετ' ἀγωγῆς διεκδικήσεως, κοινοποιεῖται, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ εἰς τὸν ὀφειλέτην, ἀλλ' ἡ ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῆς κοινοποιήσεως ταύτης ἔνστασις, ὡς ἐνδιαφέρουσα μόνον τὸν ὀφειλέτην, δὲν δύναται, συμφώνως καὶ μὲ τὸ ἄρθρον 552 τῆς Πολ. Δικονομίας, νὰ προταθῇ ὡς λόγος ἀκυρώσεως παρὰ τοῦ καταδιώκοντος δανειστοῦ, ὅστις δύναται νὰ τὸν παρεμβάσῃ, ἂν τὸ νομίσῃ ἀναγκαῖον.

Ἀπόφ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2366.)

21. Κατὰ τὸ ἄρθρον 911 τῆς Πολ. Δικονομίας τρίτοι, οἵτινες δι' ἀνακοπῆς διεκδικοῦν κατασχεθέντα κινητὰ ὡς εἰς αὐτοὺς ἰδίως ἀνήκοντα, ὀφείλουν ὄχι μόνον νὰ κοινοποιήσουν τὴν τοιαύτην μετὰ διεκδικήσεως συνεχομένην ἀνακοπὴν εἰς τὸν καταδιώκοντα δανειστὴν, ἀλλὰ καὶ νὰ διευθύνουν τὴν ἀγωγὴν κατ' αὐτῶν· ἡ δὲ ἀκυρότης αὕτη εἶναι δημοσίας τάξεως.

Ἀπόφ. 1560 καὶ 1904 τῆς 5 ἀπριλίου 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν· καὶ ἑτέρα τῆς 30 ἀπριλίου 1841.

22. Ἀνακοπὴ τρίτων μετὰ διεκδικήσεως (911 Πολ. Δικ.) πρέπει νὰ κοινοποιῆται καὶ εἰς τὸν ὀφειλέτην ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

Ἀπόφ. 2456 τῆς 13 νοεμβρίου 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

23. Κατὰ τὰς γενικὰς περὶ ἐνστάσεων ἀρχὰς τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, καὶ ἰδίως κατὰ τὰ ἄρθρα 160 καὶ 583 τῆς αὐτῆς, ὅλαι αἱ ἐνστάσεις, ἐκτὸς τῶν δυναμένων νὰ προβληθῶσι κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, ἢ ἐξ ἐπαγγέλματος, πρέπει νὰ γίνωνται εἰς τὴν συνεδρίασιν, ἡ δ' ἀρχὴ αὕτη πρέπει ἔτι αὐστηρότερον νὰ φυλάττηται εἰς τὴν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν διαδικασίαν· ἐπομένως διὰ

νέας ἀνακοπὰς δὲν δύναταί τις νὰ προτείνῃ νέας κατὰ τῆς κατασχέσεως ἐνστάσεις.

Ἀπόφ. 920 τῆς 4 Δεκεμβρίου 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

24. Τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 985, 871, 879,, 907, 910, 914 τῆς Πολιτ. Δικονομίας ἀφορῶσι μόνον τὰς συνοπτικῶς δικαστέας ἔριδας, αἵτινες παρεμπιπτόντως ἀναφύονται διαρκούσης ἐκτελέσεώς τινος μέχρι τῆς κατακυρώσεως, καὶ ἑπομένως δὲν κανονίζουσι τὰς παρὰ τῶν τρίτων κινουμένας μετὰ τὴν κατακύρωσιν ἀγωγὰς, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ διευθύνωνται κατὰ τῶν ὑπερθεματιστῶν παρὰ τῶν τρίτων, ὅσοι ἔχουσιν ἀξιώσεις περὶ ἰδιοκτησίας καὶ κατοχῆς ἐπὶ τοῦ κατακυρωθέντος κτήματος.

Ἀπόφ. τῆς 5 σεπτεμβρίου 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2701.)

25. Ἀπὸ τὰ ἄρθρα 910 καὶ ἑπ. τῆς Πολ. Δικ. εἰς τὰ ὁποῖα παραπέμπουν τὰ ἄρθρα 983 καὶ 985 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, προκύπτει, ὅτι μόνος ὁ ὀφειλέτης δύναται νὰ ἀνακόψῃ τὴν κατάσχεσιν ἕνεκεν ἀταξίας τῆς διαδικασίας, ὄχι δὲ καὶ οἱ ἐνυπόθηκοι δανεισταί.

Ἀπόφ. 1138 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

ΑΝΑΚΟΠΗ ΤΡΙΤΟΥ.

Διαίρεσις.

τὰ ὁποῖα ὁ ἀνακόπτων ἰσχυρίζεται, ὅτι ἠγόρασεν ἀπὸ τὸν ἀνακοπτόμενον πρὸ τῆς πτωχεύσεώς του, ὑπάγεται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον ὡς ἀφορῶσα τὸ κῦρος πράξεως ἐμπορικῆς, τῆς ἀγορᾶς πραγματειῶν πρὸς μεταπώλησιν.

'Απόφ. 796 τῆς 28 ἰουνίου 1838 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

19. Διαρκοῦντος τοῦ πλειστηριασμοῦ πᾶς ὁ ἔχων πραγματικὰ ἀξιώσεις ἐπὶ τοῦ κτήματος δύναται δι' ἀνακοπῆς συνεχομένης μ. ἀγωγὴν διεκδικήσεως νὰ φέρῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ δικαστήριον, δι. νὰ ἀποφασισθῇ παρεμπιπτόντως· μετὰ τὴν κατακύρωσιν δὲ ἀπαι. τεῖται ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ καὶ ἡ πρὸς τὸ δημόσιον αἴτησι. περὶ θεραπείας, ἂν αὐτὸ ἐπέσπευσε τὴν ἐκτέλεσιν.

'Απόφ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2708.)

20. Ἂν κατὰ τὰ ἄρθρα 910, 911 τῆς Πολ. Δικ. ἡ κατὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀνακοπὴ, συνεχομένη μετ' ἀγωγῆς διεκδικήσεως, κοινοποιεῖται, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ εἰς τὸν ὀφειλέτην, ἀλλ' ἡ ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῆς κοινοποιήσεως ταύτης ἔνστασις, ὡς ἐνδιαφέρουσα μόνον τὸν ὀφειλέτην, δὲν δύναται, συμφώνως καὶ μὲ τὸ ἄρθρον 552 τῆς Πολ. Δικονομίας, νὰ προταθῇ ὡς λόγος ἀκυρώσεως παρὰ τοῦ καταδιώκοντος δανειστοῦ, ὅστις δύναται νὰ τὸν παρεμβάσῃ, ἂν τὸ νομίσῃ ἀναγκαῖον.

'Απόφ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2366.)

21. Κατὰ τὸ ἄρθρον 911 τῆς Πολ. Δικονομίας τρίτοι, οἵτινες δι' ἀνακοπῆς διεκδικοῦν κατασχεθέντα κινητὰ ὡς εἰς αὐτοὺς ἰδίως ἀνήκοντα, ὀφείλουν ὄχι μόνον νὰ κοινοποιήσουν τὴν τοιαύτην μετὰ διεκδικήσεως συνεχομένην ἀνακοπὴν εἰς τὸν καταδιώκοντα δανειστὴν, ἀλλὰ καὶ νὰ διευθύνουν τὴν ἀγωγὴν κατ' αὐτῶν· ἡ δὲ ἀκυρότης αὕτη εἶναι δημοσίας τάξεως.

'Απόφ. 1560 καὶ 1904 τῆς 5 ἀπριλίου 1840 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν· καὶ ἑτέρα τῆς 30 ἀπριλίου 1841.

22. Ἀνακοπὴ τρίτων μετὰ διεκδικήσεως (911 Πολ. Δικ.) πρέπει νὰ κοινοποιῆται καὶ εἰς τὸν ὀφειλέτην ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

'Απόφ. 2456 τῆς 13 νοεμβρίου 1842 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

23. Κατὰ τὰς γενικὰς περὶ ἐνστάσεων ἀρχὰς τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, καὶ ἰδίως κατὰ τὰ ἄρθρα 160 καὶ 583 τῆς αὐτῆς, ὅλαι αἱ ἐνστάσεις, ἐκτὸς τῶν δυναμένων νὰ προβληθῶσι κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, ἢ ἐξ ἐπαγγέλματος, πρέπει νὰ γίνωνται εἰς τὴν συνεδρίασιν, ἡ δ' ἀρχὴ αὕτη πρέπει ἔτι αὐστηρότερον νὰ φυλάττηται εἰς τὴν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν διαδικασίαν· ἐπομένως διὰ

νέας ἀνακοπὰς δὲν δύναταί τις νὰ προτείνῃ νέας κατὰ τῆς κατασχέσεως ἐνστάσεις.

Ἀπόφ. 920 τῆς 4 Δεκεμβρίου 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

24. Τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 985, 871, 879, 907, 910, 914 τῆς Πολιτ. Δικονομίας ἀφορῶσι μόνον τὰς συνοπτικῶς δικαστέας ἔριδας, αἵτινες παρεμπιπτόντως ἀναφύονται διαρκούσης ἐκτελέσεώς τινος μέχρι τῆς κατακυρώσεως, καὶ ἐπομένως δὲν κανονίζουσι τὰς παρὰ τῶν τρίτων κινουμένας μετὰ τὴν κατακύρωσιν ἀγωγὰς, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ διευθύνωνται κατὰ τῶν ὑπερθεματιστῶν παρὰ τῶν τρίτων, ὅσοι ἔχουσιν ἀξιώσεις περὶ ἰδιοκτησίας καὶ κατοχῆς ἐπὶ τοῦ κατακυρωθέντος κτήματος.

Ἀπόφ. τῆς 5 σεπτεμβρίου 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2701.)

25. Ἀπὸ τὰ ἄρθρα 910 καὶ ἑπ. τῆς Πολ. Δικ. εἰς τὰ ὁποῖα παραπέμπουν τὰ ἄρθρα 983 καὶ 985 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, προκύπτει, ὅτι μόνος ὁ ὀφειλέτης δύναται νὰ ἀνακόψῃ τὴν κατάσχεσιν ἕνεκεν ἀταξίας τῆς διαδικασίας, ὄχι δὲ καὶ οἱ ἐνυπόθηκοι δανεισταί.

Ἀπόφ. 1138 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

ΑΝΑΚΟΠΗ ΤΡΙΤΟΥ.

Διαίρεσις.

§. Α.

Ὁρισμός.

1. Ἡ τρίτου ἀνακοπὴ εἶναι ἔνδικον μέσον, δι' οὗ πρόσωπα, ἅ τινα δὲν ἦσαν διάδικοι εἰς τὴν δίκην, προσβάλλουν τὴν μεταξὺ ἄλλων ἐκδοθεῖσάν ἀπόφασιν, ζητοῦντες τὴν μεταῤῥύθμισίν της καθ' ὅσον βλάπτονται ὑπὸ ταύτης τὰ συμφέροντά των.
Berriat, σελ. 494, ἐκδ. ἕκτη.

§. Β'.

Περὶ τῆς τρίτου ἀνακοπῆς ἐν γένει.

2. Ἡ τρίτου ἀνακοπὴ εἶναι ἔκτακτον ἔνδικον κατὰ τῶν ἀποφά-σεων μέσον, καὶ δύναταί τις νὰ τὴν ἀποφύγῃ κλητεύων τὰ πρόσ-ωπα, ὅσα ἐνδέχεται νὰ ἔχωσι συμφέρον. 232 § 2. Πολ. Δικονομ. Bioche, tierce opposition, 4. 5.

3. Ἄν, κατὰ τὸ στάδιον τῆς διαδικασίας, ὁ τρίτος ἀνακόπτω[ν] ἀναγνωρίσας, ὅτι κακῶς ἔκαμεν ἀνακοπήν, παραιτηθῇ ταύτης, ἔχ[ει] τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν ἄλλων ἐνδίκων μέσων, ἂν ἔ[χῃ] πλέον καιρόν. αὐτ. 6.

4. Ἡ ἀπόφασις, δι' ἧς κηρύττεται ἀπαράδεκτος ἔφεσίς τις ἐ[πὶ] λόγῳ, ὅτι ὁ ἐφεσείων δὲν ἦτο διάδικος, δὲν ἐμποδίζει τοῦτον [νὰ] κάμῃ τρίτου ἀνακοπήν. αὐτ.

5. Ἄλλως ὅμως ἔχει τὸ πρᾶγμα, ὅταν ἡ περὶ τρίτου ἀνακοπ[ῆς] αἴτησις εἰσήχθῃ κακῶς καὶ ἀπεῤῥίφθη διὰ λόγους οὐσίας.—Ἂν π[ρό-]κηται περὶ ἀποφάσεως ἀποῤῥιπτούσης τρίτου ἀνακοπὴν διὰ λόγ[ους] τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως, χωρὶς νὰ ἐξετασθῇ ἡ περὶ νομιμοποι[ήσεως]

σεως ἐνστάσεις, ἡ ἀπόφασις αὕτη πρέπει νὰ ἐκκαλεσθῇ καὶ ἐξαφανισθῇ πρὶν ἡ ἀπόφασις, ἥτις κακῶς προσεβλήθη διὰ τῆς τρίτου ἀνακοπῆς, ἐκκαλεσθῇ. αὐτ.

6. Κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα τοῦ δικαίου: τὰ μεταξὺ ἄλλων κριθέντα, οὔτε ὠφέλειαν, οὔτε βλάβην ἐπιφέρουσι τῷ μὴ παρόντι· ὅθεν, ἑνὸς τῶν κληρονόμων καταδικαζομένου, ὁ ἕτερος δὲν βλάπτεται. »

Ἀπόφ. 118 τῆς 7 αὐγούστου 1837 τοῦ Ἀρ. Πάγου. (Νομολ. τόμ. Δεύτ. σελ. 96.)

7. Ὁ τρίτος, τοῦ ὁποίου τὰ συμφέροντα προσβάλλονται δι' ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐπὶ διαφορᾶς μεταξὺ ἄλλων, δύναται νὰ προτείνῃ τὴν ἀνακοπὴν ὡς κυρίαν ἀγωγὴν, ζητῶν τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἀποφάσεως, καθ' ὅσον τὸν βλάπτει. Ἀλλὰ τοῦτο τὸ μέσον δὲν εἶναι ὁ μόνος τρόπος τοῦ εἰσάγειν τὴν τρίτου ἀνακοπήν· ἐνδέχεται νὰ μὴ πρόκηται λόγος περὶ τῆς ἐκτελέσεως, καθ' ἧς συγχωρεῖται ἡ τρίτου ἀνακοπὴ, ἀλλ' ἡ ἀπόφασις αὕτη προτείνεται εἰς ἄλλην δίκην ὡς τίτλος δικαιώματός τινος· π. χ. ὁ Α κινεῖ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ Β, ἐξαιτούμενος τὴν παραχώρησιν κτήματός τινος, τὸ δὲ δικαστήριον παραδέχεται τὴν ἀγωγήν.—Ὁ Γ κινεῖ νέαν ἀγωγὴν, ἀνήκων τὸ κτῆμα παρὰ τοῦ Α, ὅστις προτείνει τὴν ἀπόφασιν, ἥτις ἐξεδόθη ἐπὶ τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Β διαφορᾶς· ἐὰν ὁ Γ προσβάλῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἡ ἀνακοπὴ εἶναι παρεμπίπτουσα. Ὅθεν ὑπάρχουσι δύο εἴδη ἀνακοπῆς, *παρεμπίπτουσα* καὶ *κυρία*, (incidente· principale). Διὰ ταύτης προσβάλλεται ἡ ἀπόφασις διὰ τοῦ ἀξιώματος res inter alios judicata aliis non nocet, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἐκκρεμὴς δίκη μεταξὺ τοῦ ἀνακόπτοντος καὶ ἄλλου τινὸς, ἡ δὲ παρεμπίπτουσα προτείνεται, ὑπαρχούσης ἄλλης ἐκκρεμοῦς δίκης. Bioche, tierce opp. 7.

8. Ἡ παρεμπίπτουσα τρίτου ἀνακοπὴ ἔχει ὁμοιότητά τινα μὲ τὴν exceptio rei judicatæ. Ἐνδέχεται ὅμως νὰ τείνωσιν εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα δὲν εἶναι τὸ αὐτό. Ἡ ἔνστασις δὲν ἔχει ἄλλον σκοπὸν παρὰ τὸ νὰ μὴ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἀπόφασις, ὁ σκοπὸς ὅμως τῆς παρεμπιπτούσης τρίτου ἀνακοπῆς εἶναι νὰ μηδενισθῇ ἡ ἀπόφασις καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ συμφέροντα τοῦ τρίτου.

9. Ἡ τρίτου ἀνακοπὴ εἶναι δικαίωμα, ὄχι δὲ καὶ ὑποχρέωσις. Ὅθεν κατὰ τὸ ἄρθρον 230 τῆς Πολ. Δικ. ὁ τρίτος δύναται ἢ νὰ ἐγείρῃ κυρίαν ἀγωγὴν, ἢ, ὅταν πρόκηται περὶ ἐκτελέσεως, νὰ ἀντιτάξῃ τὴν exceptio rei inter alios acta.—Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἡ ἡμετέρα νομοθεσία ἔλυσε τὴν εἰς τὴν Γαλλίαν ὑπάρχουσαν ἀμφι-

φισβήτησιν, ἂν ὁ τρίτος ἀναγκαίως ὀφείλει νὰ κάμῃ χρῆσιν τ
ἐνδίκου μέσου τῆς ἀνακοπῆς.

10. Εἶναι δεκτὴ ἡ τρίτου ἀνακοπή, ὅταν ἡ ἔφεσις γίνεται με
τὴν ἐπίδοσιν τῆς τρίτου ἀνακοπῆς; Τὸ ζήτημα τοῦτο πρέπει νὰ
λύσωμεν, ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας ἀρχάς· εἶν
γνωστόν, ὅτι παρ' ἡμῖν ἡ ἔφεσις ἐνεργεῖ ἀνατρέχουσα μέχρι τ
ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως. Ἐπιδοθείσης λοιπὸν τῆς ἐφέσεως, ἡ ὑπ
θεσις θεωρεῖται ὡς ἐκκρεμὴς καὶ ἐπομένως μόνον παρέμβασις λαμ
βάνει χώραν.

§. Γ'.

Κατὰ ποίων ἀποφάσεων συγχωρεῖται ἡ τρίτου ἀνακοπή;

11. Ἡ τρίτου ἀνακοπὴ συγχωρεῖται κατὰ πάσης ἀποφάσεω
ἐφεσίμου ἢ ἀνεκκλήτου—ἐκδοθείσης ὑπὸ τακτικοῦ ἢ ἐκτάκτου (ε
ρηνοδικείου, ἐμποροδικείου) δικαστηρίου. Cass. 23 juin 180
Dall. hoc verbo, 643.—Berriat σελ. 499. σημ. 12.

12. Συγχωρεῖται προσέτι, ὅταν ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐπ' ἀνα
φορᾷ. 645 Πολ. Δικ. cass. 22 avril. 1828. D. 28, 223—ὅρ
διαφόρους παραπομπὰς εἰς τὸν Bioche, tierce opp. 9. Ἐνταῦ
ὑπομιμνήσκομεν τὸν § 4 τῆς λέξεως *Ἀνακοπή*.

Ὑπαρχούσης ἀποφάσεως, δι' ἧς διορίζεταί τις κηδεμὼν ὀρφανῶ
ἔχει οὗτος δικαίωμα νὰ παρίσταται ἐπὶ δικαστηρίου ὑπερασπιζό
μενος τὰ ἐμπιστευθέντα εἰς αὐτὸν συμφέροντα τῶν ὀρφανῶν κ
οἱουδήποτε· οὐδεὶς δὲ δύναται, πρὶν προσβαλὼν διὰ τῶν νομίμ
ἐνδίκων μέσων τὴν ἀπόφασιν, τύχῃ τὴν μεταρρύθμισιν ἢ ἐξαφά
σιν αὐτῆς, νὰ ἀρνῆται τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ διορισθέντος κηδεμ
νος ὡς τοιούτου, οὐδ' ἐφαρμόζεται ἐνταῦθα ὁ κανὼν τοῦ ἄρθ
238 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθότι δὲν ἀρκεῖ ὁ διάδικος
ὑπερασπίζηται προτείνων, ὅτι τὰ μεταξὺ ἄλλων δικασθέντα κτλ
ἀλλὰ προσβάλλει καὶ αὐτὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς διοριζούσης
κηδεμόνα ἀποφάσεως.

'Αποφ. 1253 τῆς 16 ἰουνίου 1839 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

Ἡ περὶ παύσεως τῶν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως διορισθέν
ἐπιτρόπων αἴτησις, διὰ νὰ γείνῃ παραδεκτή, ὀφείλει ὁ ζητῶν
ἀνακόψῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ διορισμοῦ τῶν ἐπιτρόπων; Κατὰ
ἄρθρον 645 τῆς Πολ. Δικονομίας ἡ ἐπ' ἀναφορᾷ ἐκδοθεῖσα ἀπό
σις δύναται νὰ προσβληθῇ παρὰ παντὸς τρίτου κατὰ τὰ ἄρθρα
καὶ 238 τῆς Πολ. Δικονομίας· ἐκ τοῦ γράμματος δὲ τοῦ ἄρθ
645 ἐξάγεται, ὅτι οἱ μὲν προσκεκλημένοι τρίτοι ἐπὶ τοιούτων ἀ

φάσεων δὲν ἔχουσι τὸ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα τὸ χορηγούμενον εἰς τοὺς τρίτους, μὴ ὄντας διαδίκους κατὰ τὰς μεταξὺ ῥητῶν προσώπων περὶ ἀμφισβητουμένων δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων αὐτῶν ἐκδοθείσας ἀποφάσεις, ἢ νὰ προσβάλωσιν αὐτὰς δι' ἀνακοπῆς ἢ νὰ κινήσωσι κυρίαν ἀγωγὴν (ἥτις ἐπὶ τῶν ἐν τῷ παρατεθέντι ἄρθρῳ 645 ἀναφερομένων ἀποφάσεων ἤθελεν εἶσθαι ἀναφορὰ εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ἐφ' οὗ ὑπάρχει ἤδη ἀπόφασις, καθ' ἣν δὲν ἦσαν οἱ τρίτοι διάδικοι), ἀλλ' ἔχουσι μόνον τὸ δικαίωμα νὰ *προσβάλωσι* τὰς *τοιαύτας ἀποφάσεις δι' ἀνακοπῆς*, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ ἀπευθύνωσι, χωρὶς νὰ προσβάλωσι τὰς τοιαύτας ἀποφάσεις, νέαν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου αἴτησιν. Ἡ ἀλήθεια αὕτη ἐξάγεται καὶ ἐκ τῆς φύσεως τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 640 καὶ ἐπ. ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, αἵτινες δὲν κανονίζουσι τὰ μεταξὺ ῥητῶν προσώπων ἀμφισβητούμενα καὶ τὴν περιουσίαν αὐτῶν ἀφορῶντα δικαιώματα κατ' ἄλλων, ὥστε τὸ δι' αὐτῶν ἀποφασισθὲν νὰ ἔχῃ ἰσχὺν μόνον μεταξὺ τῶν ἐν αὐτοῖς διαλαμβανομένων διαδίκων χωρὶς νὰ ἦναι τρίτος τὶς ὑπόχρεως νὰ ἀναγνωρίζῃ τὰ δι' αὐτῶν κανονισθέντα δικαιώματα, ἀλλ' ἀφορῶσι τὸν κανονισμὸν τῆς προσωπικῆς ἰδιότητος ὡρισμένων προσώπων· ἰδιότητος, τὴν ὁποίαν ἐνόσῳ ὑπάρχει ἀπρόσβλητος ἡ ὁρίσασα αὐτὴν ἀπόφασις, ὀφείλει πᾶς τρίτος νὰ ἀναγνωρίζῃ, καὶ ὡς πρὸς τὰς τοιαύτας ἀποφάσεις ἤθελε προκύψει τὸ ἄτοπον νὰ ἐκδίδωνται περὶ τῆς ἰδιότητος προσώπου τινὸς δύο ἢ πλειότεραι ἀντίθετοι ἀποφάσεις.

Ἀπόφ. 162 τοῦ 1843 τῶν ἐν Σύρῳ Πρωτοδικῶν. (Νομικῆς σελὶς 2348.)

13. Κατὰ τὴν Γαλλικὴν νομολογίαν ἡ τρίτου ἀνακοπὴ δὲν συγχωρεῖται α) κατὰ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, καθότι αὗται δὲν δύνανται νὰ προταθῶσιν ἐναντίον τρίτων· il nous parait difficile, (λέγει ὁ Bioche, αὐτ. 10) de reconnaître à des arbitres le pouvoir d'obliger les tiers, de telle sorte que ceux-ci soient forcés d'attaquer leur sentence pour se soustraire à ses effets· ils peuvent se contenter de la repousser comme un acte qui leur est étranger et qui ne leur est pas opposable. Ὅρα καὶ Pard. n° 1417, ὅστις ἐκφράζεται κατὰ τῆς ἀνωτέρω γνώμης.

14. β) Κατὰ τῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι ἀποφαίνονται ἐπὶ παρεμπιπτόντων ζητημάτων κατασχέσεως ἀκινήτων. Ὅρα Bioche, tierce opp. 11. καὶ faillite, ἀρ. 602.

15. γ) Κατ' ἐκθέσεων ἀφορωσῶν συμβιβασμόν, καθότι αὗται δὲν εἶναι ἀποφάσεις. 478 Πολ. Δικ. Bioche, tierce oppos. 12.

16. Η τρίτου ἀνακοπὴ εἶναι δεκτὴ κατ' ἀποφάσεων ἀφορωσῶν ζητήματα πολιτικῆς καταστάσεως (d'etat civil), εἰς τὰς αὐτὰς περιπτώσεις καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς εἰς τὰς συνήθεις ἀποφάσεις; Ἰδίως δύνανται νὰ κάμωσι τρίτου ἀνακοπὴν τέκνα κατ' ἀποφάσεως, διαταττούσης τὸ διαζύγιον τῶν γονέων των, ἥτις ἐξετελέσθη; Οἱ λύοντες καταφατικῶς τὸ ζήτημα λέγουσιν, ὅτι ὁ νόμος δὲν διακρίνει. Ἀρκεῖ νὰ ἐπιφέρῃ βλάβην ἡ ἀπόφασις, τοιαύτη δὲ βλάβη προκύπτει ἀναντιῤῥήτως ἐξ αὐτῆς· ὅσοι δὲ ἀντιτείνουσι, στηρίζονται εἰς τὸ γενικὸν συμφέρον καὶ εἰς σκέψεις δημοσίας τάξεως, ἥτις ἤθελε προσβάλλεσθαι, ἂν πολλάκις ἐτίθετο εἰς συζήτησιν τὸ περὶ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως τῶν προσώπων καὶ τῶν οἰκογενειῶν ζήτημα. Εἶναι λοιπόν, κατ' αὐτούς, εὔλογον νὰ ἀποῤῥίπτηται ἡ τρίτου ἀνακοπή, ὅταν ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθη, λαβόντος τὸν λόγον ἐκείνου, ὅστις ἔχει τὸ πρῶτον εἰς τὸ ζήτημα συμφέρον. αὐτ. 13.

§. Δ'.

Ποῖα πρόσωπα δύνανται νὰ κάμωσι χρῆσιν αὐτῆς ;

17. Ὁ ὁρισμός της φανερόνει, ὅτι τὸ ἔνδικον τῆς τρίτου ἀνακοπῆς μέσον δὲν ἀνήκει εἰς τοὺς διαδίκους, ἀλλ' εἰς τρίτα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔλαβον μέρος εἰς τὴν δίκην.

18. Σημειωτέον, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται νὰ φανερόνωνται ὀνομαστὶ εἰς τὴν ἀπόφασιν τὰ πρόσωπα, καθότι αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις δὲν ἔχουν ἰσχὺν μόνον κατὰ τῶν προσώπων, ὅσα ἀναφέρονται ῥητῶς ἐν αὐταῖς, ἀλλὰ καὶ κατ' ἐκείνων, ὅσοι παράγουν τὰ δικαιώματά των ἀπὸ τοὺς διαδίκους (ayant cause, réprésentés). Ὅθεν οὗτοι δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς τρίτου ἀνακοπῆς.

19. Διὰ τοῦτο ὁ κληρονόμος ὀφείλει νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν κατὰ τοῦ κληρονομουμένου ἀπόφασιν, μολονότι τὸ ὄνομά του δὲν ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ.

20. Διὰ τοῦτο ὁ ἀγοραστὴς (ἂν ἡ ἀγοροπωλησία ἐγένετο μετὰ τὴν δίκην) ὀφείλει νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν μεταξὺ πωλητοῦ καὶ τρίτου προσώπου ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν, ἥτις ἐπεδίκασε π. χ. εἰς τοῦτον δικαίωμα δουλείας.

21. Τὰ πρόσωπα ταῦτα (20. 21) θεωροῦνται ὡς ἀντιπροσωπευθέντα παρὰ τῶν δικαιοπαρόχων των, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔχουσι δικαίωμα τρίτου ἀνακοπῆς. Ὅταν λοιπὸν πρόκηται περὶ τῶν προσώπων, ὅσα ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς τρίτου ἀνακοπῆς, ἐξεταστέον, ἂν τὸ πρόσωπον εἶχε μέρος εἰς τὴν δίκην, καὶ ἂν μεταξὺ τοῦ δι-

κασθέντος καὶ τοῦ τρίτου ὑπάρχῃ τοιαύτης φύσεως σχέσις, ὁποίαν ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν, καὶ ἥτις ἀποκλείει τὴν τρίτου ἀνακοπήν.

22. Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 89 καὶ 235 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, πᾶς τρίτος, ὅστις δὲν συνήργησεν, ἢ δὲν προσεκλήθη, ἢ δὲν προσελήφθη εἰς δίκην τινὰ ἐκκρεμῆ, ἢ ἤδη ἀποφασισμένην, φέρουσαν βλάβην εἰς αὐτὸν ἢ κίνδυνον εἰς τὰ συμφέροντά του, δύναται νὰ ἀνακόψῃ τὴν ἤδη ἀπαγγελθεῖσαν ἀπόφασιν·

Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 2193 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὁ Δ πατὴρ καὶ ἐπίτροπος τοῦ Κ ἐνήχθη ἀτομικῶς ὡς διαταράξας τὸν Σ εἰς τὴν κατοχὴν τῶν διαφιλονεικουμένων γαιῶν, καὶ ἀτομικῶς κατεδικάσθη νὰ παύσῃ πάσης περαιτέρω διαταράξεως, μολονότι ἀνέφερεν, ὅτι ἐνεργοῦσεν ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ υἱοῦ του Κ·

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης προσβάλλονται τὰ συμφέροντα τοῦ Κ, διϊσχυριζομένου, ὅτι κατεῖχε διὰ τοῦ πατρός του· ἑπομένως μὴ προσκληθεὶς εἰς τὴν περὶ διακατοχῆς δίκην, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀνακόψῃ τὴν αὐτὴν ἀπόφασιν.

Ἀπόφ. 2401 τῆς 29 σεπτεμβρίου 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

23. Ὅστις ὑπεχρεώθη νὰ ἔχῃ μερίδας εἴς τινα ἑταιρίαν δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τρίτος, ἀλλὰ ὡς συνεταῖρος·

Pardes. §. 979: 993.

Ἀπόφ. 2357 τῆς 18 αὐγούστου 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

24. Διὰ νὰ κάμῃ τις χρῆσιν τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς τρίτου ἀνακοπῆς, δὲν ἀρκεῖ τοῦτο μόνον τὸ νὰ μὴν ἦτο διάδικος. Κατὰ τὴν γενικὴν ἀρχὴν ὡς ἐνάγων ἢ ἐναγόμενος παρίσταται, ὅστις ὑπερασπίζεται ἄμεσον ἰδιωτικὸν συμφέρον, ἐντεῦθεν δὲ ἕπεται, ὅτι κανεὶς δὲν ἐπεμβαίνει εἰς τὰ δικαιώματα ἄλλων, καθ' ὅσον οὗτοι περιορίζονται νὰ διαθέσωσι τὰ δικαιώματά των. (Bioche, tierce opp. 16.). Ἀπαιτεῖται λοιπὸν νὰ ἔχῃ ὁ τρίτος ἄμεσον ἰδιωτικὸν συμφέρον, ἡ δὲ ἀπόφασις νὰ παραβλάπτῃ τὰ συμφέροντά του· τὸ συμφέρον ὅμως πρέπει νὰ ἦναι ἔνδικον, καθότι πᾶν συμφέρον δὲν ἀρκεῖ.

Παράδειγμα. Τὰ κτήματα τοῦ Β καὶ Γ λαμβάνουσι τὸ ὕδωρ ἀπὸ τὸ κτῆμα τοῦ Α δυνάμει συμβολαίου· ὁ Α διαφιλονεικεῖ τὸ δικαίωμα τοῦ Β ὡς πλησιεστέρου γείτονος, τὸ δὲ δικαστήριον ἀκυρόνει τὸ συμβόλαιον πρὸς ὄφελος τοῦ Α, ὅστις ἐμποδίζει τὸν ῥοῦν τοῦ ὕδατος· ἡ ἀπόφασις αὕτη βλάπτει τὰ συμφέροντα τοῦ Γ, ὅστις, ἔχων ἔννομον συμφέρον, δύναται νὰ κάμῃ τρίτου ἀνακοπήν.

25. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω λοιπὸν ἐξάγεται, ὅτι διὰ νὰ ἦναι δεκτὴ ἡ τρίτου ἀνακοπὴ ἀπαιτεῖται· ά) ὥστε ἡ ἀπόφασις νὰ φέρῃ βλάβην εἰς ἔνδικον συμφέρον τοῦ ἀνακόπτοντος· καὶ 6') νὰ μὴν ἦτον οὗτος διάδικος, κατ' οὐδένα τρόπον, εἰς τὴν δίκην.

26. *Πρῶτος ὅρος· ἡ ἀπόφασις νὰ φέρῃ βλάβην εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ ἀνακόπτοντος*. Ἀρκεῖ νὰ περιστρέφηται ἡ βλάβη εἰς δικαιώματα μὴ γεννημένα εἰσέτι. Pigeau, 1, 779.—Bioche jugement, 310,—intérêt, 2.

Ἀλλὰ τὸ δικαίωμα πρέπει νὰ ἦναι βέβαιον· ἐν περιπτώσει ἀβεβαιότητος, δὲν πρέπει νὰ συγχωρῆται ἡ τρίτου ἀνακοπή. Bioche, tierce opp. 20. 21.

27. *Δεύτερος ὅρος· νὰ μὴν ἦτο διάδικος ἢ νὰ ἀντεπροσωπεύθῃ·* τοιοῦτοι εἶναι ά) ὁ ἐνάγων, ὁ ἐναγόμενος, ὁ παρεμβαίνων, καὶ ἂν ἀκόμη κατὰ τὸ διάστημα τῆς δίκης μετέβαλλαν κατάστασιν, ἢ ἀπεβίωσαν πρὸ τῆς ἀποφάσεως, οὔσης ὡρίμου τῆς ὑποθέσεως, ἢ ὅταν ὁ θάνατος δὲν ἐκοινοποιήθη εἰς τοὺς ἀντιδίκους πρὸ τῆς ἀποφάσεως. Pigeau, 1, 769.

28. 6') Ἐπίσης διάδικοι θεωροῦνται ὅσοι προσεκλήθησαν, καὶ κατεδικάσθησαν ὀνομαστὶ κατ' ἐρήμην· χρέος αὐτῶν εἶναι νὰ ἀνακόψωσι ἢ νὰ ἐκκαλέσωσι, κατὰ τὰς περιστάσεις, τὴν ἀπόφασιν, ἢ νὰ ζητήσωσιν ἐπανάληψιν. Bioche, tierce opp. 24.

29. Οἱ ἀνίκανοι, ἤτοι τὰ ὑπὸ ἐπιμέλειαν τοῦ ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος διατελοῦντα πρόσωπα, δὲν δύνανται νὰ κάμωσι τρίτου ἀνακοπὴν κατ' ἀποφάσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἀντεπροσωπεύθησαν ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος των, ἐκτὸς ἂν οὗτοι ἔκαμον ὑπέρβασιν τῆς ἐξουσίας των. D, tierce opposition, 646. Ὅρα ἀνωτ. §. 15.

30. Ἂν ὁ ὑπὸ ἐπιμέλειαν ἐνήργησε μόνος καὶ ἄνευ τοῦ ἀντιπροσώπου του, ὁ τελευταῖος οὗτος δύναται νὰ κάμῃ τρίτου ἀνακοπήν. Bioche, tierce opp. 26.

31. Αἱ ἀποφάσεις, αἱ ὁποῖαι ἐκδίδονται κατὰ διοικητῶν ἐνεργούντων ἐν ὀνόματι ὡρισμένου προσώπου ἢ πλειόνων ἀορίστως (π. χ. οἱ σύνδικοι, οἱ ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμοι, οἱ κηδεμόνες ἐκκειμένης περιουσίας, οἱ ἐκκαθαρισταὶ ἑταιρίας τινὸς κτλ.) δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν τρίτου ἀνακοπήν, ὅταν οἱ διοικηταὶ δὲν περιέπεσαν εἰς ὑπέρβασιν ἐξουσίας. Bioche αὐτ. 28.

32. Ἕκαστος συνεταῖρος θεωρεῖται ὡς νομίμως ἀντιπροσωπευθεὶς ἀπὸ τὸν διευθυντὴν (gérant) τῆς ἑταιρίας ὡς πρὸς τὰ ἀφορῶντα τὴν διαχείρησιν τῆς ἑταιρίας ἀντικείμενα, ἑπομένως δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ τρίτου ἀνακοπὴν κατ' ἀποφάσεως, εἰς

ἣν συνέπραξεν ὁ διευθυντὴς ἢ οἱ σύνδικοι, καὶ ἥτις ἀφορᾷ ἀντικείμενόν τι διαχειρήσεως. αὐτ. 29.

33. Οἱ δανεισταὶ κληρονομίας ἐξ ἀπογραφῆς δύνανται νὰ κάμωσι τρίτου ἀνακοπὴν κατ' ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν διαδίκου ὄντος τοῦ κηδεμόνος, ὅστις διωρίσθη πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων τῆς κληρονομίας κατὰ τοῦ ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμου. Carré ἀριθ. 3240. Bioche, tierce opp. 31. ὅρα Thomine, ἀριθ. 1191.

34. Ὑπάρχει προσέτι ἀντιπροσώπευσις εἰς τὰς ἀποφάσεις ἐκείνας, καθ' ἃς ὁ δικαιοπάροχος (auteur) ἐνήργησεν ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι· τοῦτο δὲ συμβαίνει, ὅταν μεταβιβάζωνται δικαιώματα ἀπὸ ἓν εἰς ἄλλο πρόσωπον. Διὰ τοῦτο οἱ κληρονόμοι ἢ οἱ καθολικοὶ διάδοχοι δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ κάμωσι τρίτου ἀνακοπὴν κατὰ τῶν ἀφορωσῶν τὸν κληρονομούμενον ἀποφάσεων. αὐτ. 32. Τὸ αὐτὸ λέγομεν καὶ διὰ τοὺς εἰδικῷ τινὶ τίτλῳ διαδόχους καὶ δικαιοδόχους· (successeurs à titre particulier et ayant cause·) Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀντιπροσώπευσις ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν εἶναι γενικὴ ὡς εἰς τοὺς ἀναφερομένους ἐν τῷ πρώτῳ ἐδαφίῳ, οἱ εἰδικῷ τινὶ τίτλῳ διάδοχοι δικαιωμάτων δύνανται, εἴς τινας περιπτώσεις καὶ διά τινας πράξεις, νὰ θεωρηθῶσιν ὡς μὴ ἀντιπροσωπευθέντες ἀπὸ τοὺς δικαιοπαρόχους των, καὶ ἐπομένως δύνανται νὰ κάμωσι τρίτου ἀνακοπὴν κατὰ τῶν ἐναντίον τούτων ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων. Bioche, tierce opp, 35.

35. Οἱ κληρονόμοι τοῦ υἱοθετοῦντος δύνανται νὰ κάμωσι τρίτου ἀνακοπὴν κατὰ τῆς ἀφορώσης τὴν υἱοθεσίαν ἀποφάσεως; Ὅρα Bioche, adoption, 24. 30. 31.

36. Ἂν ὁ τρίτος ἀνακόπτων ἦναι δικαιοδόχος (ayant cause) τοῦ καταδικασθέντος ὡς πρὸς τὸ φιλονεικούμενον κτῆμα, ὁ τελευταῖος θεωρεῖται ὡς νομίμως ἀντιπροσωπευθείς. Bioche, tierce opp. 48, appel 71—83.

37. Ὁ ἐπὶ ὑποθήκῃ δανειστὴς δύναται νὰ κάμῃ τρίτου ἀνακοπὴν κατ' ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ὑπὲρ τρίτου κατὰ τοῦ ὀφειλέτου του, καὶ ἥτις ματαιόνει τὴν ὑποθήκην του; Ὅρα Bioche, tierce opp. 50.

38. Τὸ ἀκυρωτικὸν ἀπεφάνθη, ὅτι ὅταν διετάχθη διαζύγιόν τι δι' ἀποφάσεως, ἐχούσης ὅλους τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους, οἱ ὁποῖοι χαρακτηρίζουν τὰς ἀληθεῖς ἀποφάσεις, δὲν ὑπόκεινται αὗται εἰς τὴν τρίτου ἀνακοπήν. αὐτ. 14.

39. Οἱ δανεισταὶ τῶν συζύγων δύνανται νὰ κάμωσιν ἀνακοπὴν τρίτου κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 685. 686. 681 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ὅσον μόνον αἱ τοιαύτης φύσεως ἀποφάσεις πρασ-

βάλλουν τα ἴδια αὐτῶν συμφέροντα, καὶ τοῦτο ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἂν ἐτηρήθησαν αἱ νόμιμοι διατυπώσεις.

40. Τὸ μέρος τοῦτο συνέχεται καὶ μὲ τὰς περὶ τελεσιδικίας ἀρχάς· ὅθεν ὅρα τὴν λέξιν *Τελεσιδικία*.

41, Καὶ ἐπὶ ὑποθέσει, καθ' ἥν τις ἐθεωρήθη ὡς ἔμπορος διὰ μεταγενεστέρων ἀποφάσεων, αἱ ἀποφάσεις αὗται, αἱ ἐκδοθεῖσαι μεταξὺ ἄλλων, δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἰσχὺν αὐτοτελοῦς ἀποδείξεως ὑπὲρ ἢ κατ' ἐκείνου, ὅστις δὲν ἦτο διάδικος εἰς αὐτάς· ἑνούμεναι ὅμως μὲ ἄλλας ἀποδείξεις δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὴν βεβαίωσιν, ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔχει σύνηθες ἐπάγγελμα τὴν ἐμπορίαν. Corr. de la comp. les tribunaux de comm.

'Απόφ. 2296 τῆς 16 Ἰουνίου 1842 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

42. Οἱ προσωρινοὶ σύνδικοι πτωχευσάσης τινος ἑταιρίας ἀνακαλοῦνται καὶ παύουσι παρὰ τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐμποροδικῶν τοῦ διορίσαντος αὐτοὺς χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἡ πρὸς συζήτησιν κλήτευσίς των;—Ναί.

Οἱ οὕτω παύοντες σύνδικοι, δύνανται ν' ἀνακόψωσιν ὡς τρίτοι τὴν ἀπόφασιν;—Ναί.

'Απόφ. 'Εφετ. Πελ. 25 Ἰουλίου 1837. (Νομικῆς σελ. 429.)

43. Ὁ ἀλληλέγγυος ὀφειλέτης, ἂν καὶ δὲν δύναται νὰ ἀνακόψῃ τὴν ἀπόφασιν, καθότι δὲν ἔχει ἄμεσον συμφέρον, δύναται ὅμως νὰ παρεμβῇ καὶ νὰ προστεθῇ εἰς τὰς προτάσεις τοῦ καταδιώκοντος τὸν ἀλληλέγγυον ὀφειλέτην δανειστοῦ καὶ τοῦ τρίτου τοῦ διεκδικοῦντος τὰ πλειστηριαζόμενα κτήματα, ὡς εἰς αὐτὸν ἀνήκοντα, καθότι ἔχει ἄμεσον συμφέρον εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης. Ἐνώπιον δὲ τῶν 'Εφετῶν δύναται νὰ παρασταθῇ τότε μόνον, ὅταν ὁ πρῶτος ἐξεκάλεσε τὴν ἀπόφασιν.

'Απόφ. τῆς 24 Μαΐου τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2085).

44. Ἡ ἀκόλουθος ἀπόφασις φέρει ὡς εἶναι γενικὴ ἀρχὴ τῆς διαδικασίας, ὅτι ἐπὶ ἀδιαιρέτων ἀντικειμένων τὸ *ἔνδικον μέσον*, τὸ ὁποῖον ἐπιχειρεῖ ὁ εἷς τῶν ἐναγόντων ἢ τῶν ἐναγομένων, ὠφελεῖ καὶ τὸν ἄλλον, ὅστις ἔχει κοινὸν καὶ ἀδιαίρετον συμφέρον μετ' αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου οὐχὶ μόνον τὰ ἀνήλικα τέκνα, ἅτινα ἐπιτροπεύει ὁ Α μετ' ἄλλων ἐπιτρόπων, οἵτινες ἐζήτησαν τὴν ἀνακοπὴν ἀποφάσεώς τινος, ἔχουν κοινὸν καὶ ἀδιαίρετον συμφέρον, ἀλλὰ πρὸς τούτοις ὁ Α ὡς συνεπίτροπος δὲν ἀνέλαβε τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου τέκνου, ἀλλ' ἐχρημάτισε συνάμα μὲ τοὺς ἄλλους ἐπίτροπος ὅλης τῆς περιουσίας τοῦ ἀποθανόντος Μ καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ· ὥστε καὶ ἂν ἠδύναντο νὰ διαιρεθῶσι τὰ συμφέροντα τῶν ἐπιτροπευομένων τέκνων, δὲν δύναται νὰ διαιρεθῇ ἡ ἐνέργεια

τῶν ἐπιτρόπων, ὥστε ἀφοῦ ἀνεγνωρίσθη ἡ νομιμότης τῆς παρὰ τῶν ἄλλων ἐπιτρόπων γενομένης ἀνακοπῆς, δὲν δύναται πλέον νὰ προταθῇ, ὅτι ἡ δυνάμει τῆς ἀνακοπῆς ταύτης ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις δὲν ὠφελεῖ ὅλους τοὺς ἐναγομένους, οὔτε ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκκαλεσθῇ παρ' ὅλων τῶν ἐναγομένων, ἄρα καὶ παρ' ὅλων τῶν τὰ συμφέροντα αὐτῶν ἐπιτροπευόντων. Τοιοῦτο εἶναι καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθρου 782 τῆς Πολ. Δικονομίας.

'Απόφ. Πολ. τοῦ 'Αρ. Πάγ. 186 τῆς 26 μαΐου 1838 (σελ. 96 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολ).

45. Κατὰ τὰ ἄρθρα 89 καὶ 238 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας πᾶς τρίτος, ὅστις κατάτινα δίκην μεναξὺ ἄλλων διαδίκων ἀποφασισμένην ἔχει ἔνδικον συμφέρον καὶ δὲν προσεκλήθη ἐπὶ τούτῳ, δύναται νὰ ἀνακόψῃ τὴν ἀπαγγελθεῖσαν ἀπόφασιν, στερεῖται δὲ τοῦ δικαιώματος τούτου δυνάμει τοῦ 232 ἄρθρου τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἂν προσκληθεὶς παρὰ τῶν διαδίκων δὲν ἐνεφανίσθη καὶ δὲν ἐπρότεινε τὰς ἀξιώσεις του.—Κατὰ τὸ ἄρθρον 744 τῆς Πολ. Δικονομίας τρίτοι, οἵτινες ἤθελον ἔχει τὸ πρὸς ἀνακοπὴν δικαίωμα, δύνανται νὰ προσκληθῶσι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἔκκλητον δίκην, ἡ δὲ πρόσκλησις αὕτη, ὡς συγχωρουμένη παρὰ τοῦ νόμου, πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 232 διαγραφομένας συνεπείας, ὥστε ὁ προσκληθείς, ἀλλὰ μὴ ἐμφανισθείς, κατὰ τὴν ἐφέσιμον δίκην, στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς τρίτου ἀνακοπῆς κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῶν Ἐφετῶν, καὶ κατ' ἀναγκαίαν συνέπειαν καὶ κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου· ὅθεν προσκληθείς τις εἰς τὴν ἐφέσιμον δίκην ὡς πωλητὴς τοῦ φιλονεικουμένου κτήματος, τουτέστιν ὡς τρίτος ἔχων συμφέρον εἰς τὴν δίκην, δὲν ἠδύνατο πλέον μετέπειτα νὰ μεταχειρισθῇ τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀνακοπῆς κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως.

'Απόφ. Πολ. 330 τῆς 1 δεκεμβρίου 1839 τοῦ 'Αρ. Π. (σελ. 226 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1840.)

46. Κατὰ τὰ ἄρθρα 225, 226 καὶ 231 τῆς Πολ. Δικονομίας παρέμβασις ὑπάρχει, ὅταν προστίθεταί τις εἰς μεταξὺ ἄλλων ἔτι ἐκκρεμῆ δίκην, εἴτε διὰ νὰ βοηθήσῃ ἕνα τῶν κυρίων διαδίκων, εἴτε διὰ νὰ ὑπερασπισθῇ ἴδιόν του ἀνεξάρτητον συμφέρον· ἡ δὲ παρέμβασις διακρίνεται οὐσιωδῶς ἀπὸ τὴν τρίτου ἀνακοπήν, δι' ἧς προσβάλλεται ἡ μεταξὺ ἄλλων ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις, μὴ οὔσης ἐκκρεμοῦς δίκης μεταξὺ τῶν ἀρχικῶν διαδίκων, κατὰ δὲ τὸ 233 συγχωρεῖται παρέμβασις τότε μόνον, ὅταν ἔχῃ συνάφειαν μὲ τὴν κυρίαν ὑπόθεσιν καὶ ἐμπεριέχῃ ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα τῆς ἀγωγῆς·

ὅθεν ἡ ἔλλειψις ἐγγράφου περὶ παρεμβάσεως αἰτήσεως καθιστᾷ αὐτὴν ἀπαράδεκτον. Ὅρα *Παρέμβασις*.

'Απόφ. Πολ. 279 τῆς 12 μαΐου 1839 τοῦ 'Αρ. Π. (Νομολ. τόμ. 4 σελ. 124.)

Ὅρα Chauveau sur Carré, ζήτ. 1724.

47. Κατὰ τὸ ἄρθρον 89 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας πᾶς τρίτος, ὅστις κατά τινα μεταξὺ ἄλλων ἐκκρεμῆ δίκην ἔχει ἔνδικον συμφέρον, δύναται νὰ παρέμβῃ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἐκκρεμοῦς ἔτι ὑποθέσεως, κατὰ δὲ 741 ἄρθρον τῆς αὐτῆς Δικονομίας τρίτοι ἔχοντες νόμιμον συμφέρον δύνανται νὰ παρεμβῶσιν εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην, ὅταν εἷς τῶν διαδίκων ἐξεκάλεσε τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν. ὀφείλουν δὲ νὰ προστεθῶσιν ἁπλῶς εἰς τὰς αἰτήσεις τῶν κυρίων διαδίκων καὶ δὲν δύνανται νὰ κάμωσι νέας αἰτήσεις, ἐκτὸς ἐὰν ἤθελον ἔχει, κατὰ τὸ ἄρθρον 238 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, τὸ δικαίωμα τῆς τρίτου ἀνακοπῆς, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὰ ἄρθρα 82 καὶ 232 § 2 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀνήκει εἰς τοὺς ὅσοι ἔχοντες ἔννομον συμφέρον εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, οὔτε ἔλαβον μέρος εἰς τὴν πρωτόδικον, οὔτε προσεκλήθησαν ὑπὸ τῶν διαδίκων.

'Απόφ. Πολ. 20 τῆς 20 ἰουν. 1841 τοῦ 'Αρ. Π. (σελ. 208 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1841.).

48. Ἐκτὸς τῶν δύω ὅρων, περὶ ὧν ἐγένετο ἀνωτέρω (26. 27.) λόγος, ἡ Γαλλικὴ νομολογία ἀπήτει μέχρι τοῦ 1822 καὶ τρίτον ὅρον τοῦτον *τὸ νὰ ἀπαιτεῖτο ἡ πρόσκλησις*. Μετὰ ταῦτα ὑπερίσχυσε τὸ ἐναντίον σύστημα, καθότι ἐθεωρήθη ἄδικον νὰ ἀφαιρῶνται δικαιώματα τρίτων, χωρὶς νὰ ὑπερασπισθῶσι. Μέτιθι τὸν Bioche, tierce opposition, 18.

§. Ε.

Κατὰ ποίων προσώπων γίνεται ἡ τρίτου ἀνακοπή;

49. Ἡ τρίτου ἀνακοπὴ γίνεται κατ' ἐκείνου, ὑπὲρ οὗ ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις.

50. Πρέπει νὰ διευθυνθῇ καὶ κατὰ τοῦ καταδικασθέντος; διακρίνουσιν, ἂν ἡττηθεὶς δὲν ἐξετέλεσεν ἢ ἐξετέλεσε τὴν ἀπόφασιν. Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει πρέπει νὰ καλεσθῇ ὁ ἡττηθεὶς εἰς τὴν δίκην, ἂν ἡ τρίτου ἀνακοπὴ δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως· ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προσκαλῆται μόνον ὁ νικήσας, ὁ δὲ ἡττηθεὶς τότε μόνον, ὅταν ἀποδίδηται δολία συνεννόησις μεταξὺ τῶν κυρίων διαδίκων ἢ ἀμέλεια τοῦ ἡττηθέντος. Carré ἀρ. 1726.

§. ς'.

Προθεσμία.

51. Ἐντὸς ποίας προθεσμίας γίνεται ἡ τρίτου ἀνακοπή; ὁ ἡμέτερος νόμος σιωπᾷ καὶ ὡς πρὸς τοῦτο, καὶ πρέπει νὰ καταφύγωμεν εἰς τὰς γενικὰς περὶ παραγραφῆς ἀρχὰς, διακρίνοντες τὴν παρεμπίπτουσαν τρίτου ἀνακοπὴν ἀπὸ τὴν κυρίαν.

52. Ὅταν πρόκηται λόγος περὶ παρεμπιπτούσης, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ λόγος περὶ παραγραφῆς, καθότι ἡ παρεμπίπτουσα εἶναι εἶδος ἐνστάσεως, καὶ ἑπομένως λόγος περὶ τρίτου ἀνακοπῆς δὲν δύναται νὰ γίνῃ κατὰ τὸ ἀξίωμα: ὁσάκις ὑπάρχει προθεσμία πρὸς ἀγωγὴν, ἡ ἔνστασις εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν περιορίζεται.

53. Ὡς πρὸς τὴν κυρίαν ἐφαρμόζονται αἱ περὶ παραγραφῆς ἀρχαί. Ἡ κυρία παραγράφεται διὰ τῆς παραγραφῆς τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον θέλει νὰ προβάλῃ τις διὰ τῆς ἀνακοπῆς.

54. Ἀφοῦ ὁ διάδικος, ὅστις ἐξενίκησε κτῆμά τι, ἀπέκτησε τὴν ἰδιοκτησίαν διὰ τῆς παραγραφῆς τῆς ἐκ νομίμου τίτλου πηγαζούσης ἢ διὰ τῆς παρελεύσεως 10 ἢ 20 ἐτῶν, ἡ τρίτου ἀνακοπὴ δὲν ἔχει πλέον ἀποτέλεσμα.

55. Ἠδύνατο μόνον νὰ ἀμφισβητηθῇ, ἂν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δύναται νὰ θεωρηθῇ ἰσχυρὸς πρὸς χρησιδεσποτείαν τίτλος. Ὁ Pigeau λέγει, ὅτι ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις δὲν πλάττει δικαιώματα, ἀλλὰ κηρύττει μόνον τὰ ὑπάρχοντα δικαιώματα. Ὁ Rauter λέγει, ὅτι ἀφοῦ ὁ συμβιβασμὸς χρησιμεύῃ ὡς τίτλος, κατὰ μείζονα λόγον ἡ ἀπόφασις. Ὁ Donellus εἶναι τῆς τελευταίας γνώμης, στηριζόμενος εἰς τὸν νόμον 136 de reg. juris καὶ 3 de publ. act.

36. Ἂν δὲν ὑπάρχῃ bona fides παραγράφεται μετὰ 30 ἔτη. Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι ἡ προθεσμία τῆς παραγραφῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν γίνεται ὁπωσδήποτε γνωστὴ εἰς τὸν τρίτον, καὶ ἡ τρίτου δὲ ἀνακοπὴ ἀποκλείεται διὰ τῆς συναινέσεως εἰς τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ὅταν ἄνευ διαμαρτυρήσεως συγκατετέθη εἰς τὴν ἐκτέλεσίν της ὁ τρίτος. Pigeau, 1, 782.

57. Περὶ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος προθεσμίας μέτιθι Poncet, 2, 145.—Berriat 445.—Bioche, tierce opp. 54

58. Ὡς ἐξαίρεσιν δὲ τοῦ ἀνωτέρω κανόνος ἀναφέρομεν τὰ ἄρθρα 681, 685, 686 τῆς Πολ. Δικ.

§. Ζ'.

Ἁρμοδιότης.

59. Ὅταν πρόκηται περὶ κυρίας τρίτου ἀνακοπῆς, ἁρμόδιον δι-

καστήριον εἶναι τὸ ἐκδόσαν τὴν ἀπόφασιν. Bigot de Préameneu, exposé des motifs. Ὅταν δὲ πρόκηται περὶ παρεμπιπτούσης, αὕτη ὑπάγεται εἰς τὸ δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ κυρία δίκη κατὰ τὸ ἀξίωμα le juge de l'action est le juge de l'exception. Ὅθεν ἡ τρίτου παρεμπίπτουσα ἀνακοπὴ δύναται νὰ εἰσαχθῇ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῶν Ἐφετῶν πρὸς ὑπεράσπισιν κατὰ τῆς κυρίας ἀγωγῆς. Bioche, tierce opp. 56.

60. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ ἐξαιρέσεις· ὑποθέσατε, ὅτι ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν προτείνεται ἀπόφασις Ἐφετῶν· ἐνταῦθα ποῖον δικαστήριον εἶναι ἁρμόδιον; Ὁ σκοπὸς τῆς τρίτου ἀνακοπῆς εἶναι ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀποφάσεως καθ' ὅσον αὕτη προσβάλλει τὰ συμφέροντα τοῦ τρίτου, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἱεραρχικὴν τάξιν ὁ κατώτερος δικαστὴς δὲν ἔχει δικαιοδοσίαν ἐπὶ ἀποφάσεως ἀνωτέρου δικαστοῦ· ὅθεν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ μὲν κυρία τρίτου ἀνακοπὴ (Bioche, tierce opp. 56. 58.) προτείνεται ἐνώπιον τῶν Ἐφετῶν, παρεμπίπτουσα δὲ δὲν λαμβάνει χώραν, καὶ διακόπτεται ἡ δίκη παρὰ τῷ ἐπιληφθέντι αὐτῆς Δικαστηρίῳ. 240. 241 Πολ. Δικονομίας.

61. Ὅταν τὸ δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου προτείνεται ἀπόφασίς τις, ἦναι ἀνάρμόδιον ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητος τῆς ὑποθέσεως, τότε δὲν δύναται νὰ δικάσῃ τὴν τρίτου ἀνακοπήν, ἥτις ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὑπάγεται εἰς τὸ ἐκδόσαν τὴν ἀπόφασιν δικαστήριον. Ὅρα ἐν τούτοις Bioche, tierce opp. 60. 61.

62. Ἡ τελευταία παρατήρησις δικαιολογεῖται ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἐναντία γνώμη φέρει τὸ ἄτοπον, ὅτι τὸ τοῦ πρώτου βαθμοῦ δικαστήριον γίνεται κριτὴς τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀνωτέρου· ἡ γνώμη δὲ αὕτη δικαιολογεῖται ἐκ τῶν γενικῶν περὶ ἁρμοδιότητος ἀρχῶν, ἐκ τῶν περὶ τρίτου ἀνακοπῆς ἀρχῶν καὶ ἐκ τοῦ πνεύματος τοῦ νόμου· ἐκ τῶν γενικῶν περὶ ἁρμοδιότητος ἀρχῶν, διότι ἡ παρὰ τοῦ κατωτέρου δικαστοῦ ἀναθεώρησις ἀποφάσεως Ἐφετῶν εἶναι τόσον τρανὴ ἀνατροπὴ τῆς σχέσεως τῶν δικαστηρίων πρὸς ἄλληλα, ὥστε πάσης ἐξαιρέσεως παραδοχὴ ἀντιβαίνει εἰς τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων·—ἐκ τῶν περὶ τρίτου ἀνακοπῆς διατάξεων, διότι κατ' αὐτὰς ὁ κατώτερος δικαστὴς δὲν ἐπιλαμβάνεται ἀποφάσεως ἀνωτέρου δικαστοῦ·—ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ νόμου, διότι αὐτὸ φέρει, ὅτι ἡ κυρία ἀγωγὴ ὑπάγεται εἰς τὸ ἐκδόσαν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον.

63, Κατὰ τὸ ἄρθρον 239 τῆς Πολ. Δικονομίας ἁρμόδιον δικαστήριον, διὰ νὰ δικάσῃ τὴν παραδοχὴν τῆς ἀνακοπῆς τρίτου

τινὸς, ὅταν αὕτη εἰσάγηται ὡς κυρία ἀγωγὴ, εἶναι τὸ ἐκδόσαν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον.

'Απόφ. 72 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν (Νομικῆς σελὶς 272.).

§. Η'.

Διαδικασία.

64. Ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ εἰς τὴν κυρίαν τρίτου ἀνακοπήν; Οἱ Γάλλοι συγγραφεῖς φιλονεικοῦσι περὶ τούτου, φρονοῦν δὲ οἱ πλειότεροι, ὅτι αὕτη δὲν εἰσάγει ἐντελῶς νέαν δίκην, καὶ ἑπομένως ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ δὲν ἀπαιτεῖται. Poncet n° 390. —Pigeau, 1, 784—Bioche, tierce opp. 68. Ὁ Chauveau, εἰς τὸ γνωστὸν σύγγραμμα τοῦ Carré, ὑποστηρίζει, ὅτι ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ· ὅρα ζήτ. 1724.

§. Θ',

Ἀποτελέσματα.

65. Τὰ ἄρθρα 241 καὶ 243 τῆς Πολ. Δικονομίας περιέχουσι τὰ περὶ τούτων.

66. Τί ἀποτέλεσμα ἔχει ἡ τρίτου ἀνακοπὴ, ἡ προτεινομένη κατὰ πρωτοδίκου ἀποφάσεως, καθ' ἧς ἐγένετο ἔφεσις;—Τί ἀποτέλεσμα ἔχει ἡ τρίτου ἀνακοπὴ, ἡ προτεινομένη κατὰ τὴν πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν, ἀλλὰ πρὸ τῆς ἐπιδόσεως της ἐφέσεως; Ἡ τρίτου ἀνακοπὴ δὲν συγχωρεῖται εἰς ἐκκρεμῆ δίκην, ἀλλ' ἀπευθύνεται κατ' ἀποφάσεως. Ἑπομένως ἐνόσῳ εἶναι ἐκρεμμὴς ἡ δίκη, ἀνακοπὴ τρίτου δὲν λαμβάνει χώραν, ἀλλὰ παρέμβασις· ἄρα τρίτου ἀνακοπὴ κατὰ πρωτοδίκου ἀποφάσεως, καθ' ἧς ἐγένετο ἔφεσις, εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι ἡ ἔφεσις ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσίν της· ἔπειτα τοιαύτη ἀνακοπὴ δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἔννομα ἀποτελέσματα, καθότι οἱ Ἐφέται ἐνδέχεται νὰ ἐπικυρώσωσι τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν.

Παρατηρήσεις τοῦ Chauveau.

67. Θεωροῦμεν ὄχι ἄπο σκοποῦ νὰ ἐκθέσωμεν ἐνταῦθα τὰς παρατηρήσεις, ὅσας ἐξέθεσεν εἰς τὸ περὶ τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας σύγγραμμα τοῦ Carré ὁ δικονομολόγος Chauveau, ὁμιλῶν περὶ τῆς τρίτου ἀνακοπῆς· λέγει δὲ τὰ ἑξῆς· ἡ πολιτικὴ τῆς Γαλλίας δικονομία ἐν τῷ ἄρθρῳ 474 φέρον· Une pertie peut former tierce opposition à un jugement qui prejudicie à ses droits, et lors du quel, ni elle ni ceux qu'elle répresente n'ont été appelés, καθιεροῖ ὡς ἔκτακτον ἔνδικον μέσον (ἐκτὸς τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας καὶ τῆς ἀναιρέσεως) καὶ τὴν ἀνακοπὴν τρίτου. Αἱ γενόμεναι ἐν τῷ Συμβουλίῳ τῆς 'Επικρατείας συζητήσεις δὲν δύνανται νὰ μᾶς φω-

τίσωσι περὶ τοῦ σκοποῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὁρμώμενος ὁ νομοθέτης καθιέρωσε τὸ ἔνδικον αὐτὸ μέσον, διότι οἱ ῥήτορες οἱ λαβόντες τὸν λόγον κατὰ τὴν προκειμένην περίπτωσιν δὲν ἐσυμφώνησαν εἰς τὰς ἰδέας των. Εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη, διὰ νὰ κατανοήσωμεν τὴν φύσιν καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐνδίκου μέσου, νὰ καταφύγωμεν εἰς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ῥήματος τοῦ νομοθέτου· διὰ δὲ τῆς ὁδοῦ ταύτης φθάνομεν εἰς δύο συμπεράσματα τὰ ἑξῆς·

α΄) ὅτι εἰς τὸ σύστημα τῆς Γαλλικῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ ἀνακοπὴ τρίτου, οἵαν τὴν ὁρίζει ὁ νόμος, εἶναι ἔνδικον μέσον ἐντελῶς περιττόν·

β΄) ὅτι, ὀρθῶς ἐννοουμένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 474, τὸ μέσον τοῦτο δὲν συγχωρεῖται εἰμὴ ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν κατεδικάσθη τις *ὀνομαστὶ*, ἐν ᾧ δὲν ἦτο κλητευμένος, μολονότι καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ἀνακοπὴ τρίτου εἶναι ἁπλῶς δυνητική, χορηγουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου δι' ὃν λόγον χορηγεῖται καὶ ἐναντίον ἐρήμην ἀποφάσεως.

Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον

ἢ κατεδικάσθη τὶς ὀνομαστὶ διὰ τῆς ἀποφάσεως, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἦτο διάδικος, ἢ δὲν ἀναφέρηται ἐν αὐτῇ. Ἂν δὲν ἀναφέρωμαι, ἡ ἀπόφασις δὲν δύναται νὰ προσβάλῃ τὰ νόμιμα συμφέροντά μου, διότι τὰ μεταξὺ ἄλλων δεδικασμένα ἄλλους δὲν βλάπτουσιν· ἐπομένως εἶναι περιττὸν τὸν ἔνδικον μέσον τῆς τρίτου ἀνακοπῆς. Ἐπίσης περιττὸν εἶναι καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὰ συμφέροντά μου εἶναι συνδεδεμένα μὲ ἐκεῖνα τοῦ ἑτέρου τῶν παρασταθέντων διαδίκων, καὶ τὰ ὁποῖα ἡ καταδίκη τούτου προσβάλλει ἀμέσως· καθότι ἓν ἐκ τῶν δύο, ἢ ὁ παρασταθεὶς διάδικος δὲν μὲ ἀντεπροσώπευσε, καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀσφαλίζει τὰ συμφέροντά μου ἡ ἔνστασις τοῦ μεταξὺ ἄλλων δεδικασμένου· ἢ ἦτον ἐντολοδόχος ἢ νόμιμος ἀντιπρόσωπός μου, καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀνακοπὴ τρίτου δὲν λαμβάνει χώραν οὔτε κατὰ τὸ ἄρθρον 474.

Ἐν τῇ περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν ὁ ἀντιπρόσωπός μου μὲ ἐθυσίασε διὰ συνεννοήσεως δολίας καὶ ἀπάτης, ὁ νόμος χορηγεῖ τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἐφέσεως, ἐὰν ἡ ἀπόφασις ὑπάγηται εἰς ἔφεσιν· ἄλλως δὲ ὑπάρχει τὸ ἔνδικον τῆς ἐπαναλήψεως μέσον, καθότι τὸ ἄρ. 480 τῆς Γ. Δ. τὸ ἐπιτρέπει. Ἐὰν ἡ ἀπόφασις μὲ ἀναφέρῃ ὀνομαστὶ, ἐν ᾧ δὲν ἤμην κλητευμένος, τότε ἔχω τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς ὡς ἐρήμην οὔσης τῆς ἀποφάσεως μέχρι τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς, τόσον πλέον, ὅσον τὸ ἔνδικον τοῦτο μέσον ἔχει καὶ αὐτὸς ὁ κλητευθεὶς, ἀλλὰ μὴ ἐμφανισθείς.

Τέλος πάντων, ἐὰν τὸ συμφέρον, τὸ ὁποῖον ἔχει τὶς εἰς τὴν

μεταξὺ ἄλλων γενομένην δίκην, δὲν ἐπιστηρίζεται εἰμὴ μόνον εἰς τὴν ἐνδεχομένην ὡς ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως βλάβην (ἐὰν π. χ. τὸ πρᾶγμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔχει ἀξιώσεις, μεταβῇ ἀπὸ τὸν Πέτρον εἰς τὸν Παῦλον), ἡ βλάβη αὕτη δύναται νὰ προληφθῇ διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου καθιερωμένων ἀγωγῶν καὶ συντηρητικῶν μέτρων.

Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον·

Κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦ νόμου (474. Γ. Δ.), τὸ μέσον τῆς ἀνακοπῆς προϋποθέτει δύο τινά· 1ον τὸ νὰ φέρῃ βλάβην ἡ ἀπόφασις· 2ον τὸ νὰ μὴν λαβε μέρος εἰς τὴν δίκην εἴτε αὐτὸς ὁ διάδικος, εἴτε ὁ ἀντιπρόσωπός του.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1351 τοῦ Γαλ. Πολ. Κώδηκος τὰ μεταξὺ ἄλλων δεδικασμένα δὲν δύνανται νὰ βλάψωσι τρίτους· ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι ὁσάκις δὲν ἀναφέρεταί τις εἰς ἀπόφασίν τινα ὀνομαστὶ ὡς διάδικος, ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶναι ὡς πρὸς αὐτὸν χάρτης ἄγραφος· ἐὰν λοιπὸν δὲν δύναται νὰ φέρῃ βλάβην, κατὰ τὸ ἄρθρον 474, ἡ ἀνακοπὴ τρίτου δὲν πρέπει νὰ τῷ συγχωρῆται. Ἐν τῇ περιπτώσει ἰδίως, καθ' ἣν ἡ βλάβη πηγάζει ἐκ τῆς δολίας πράξεως τοῦ ἀντιπροσώπου, ὁ νόμος χορηγεῖ τὸ μέσον τῆς ἐφέσεως καὶ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας, κατὰ τὴν διαφορὰν τῶν περιπτώσεων, καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ ἀνακοπὴ τρίτου δύναται νὰ συγχωρῆται συνάμα μὲ τὴν ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας, καὶ μάλιστα τόσον ὀλιγώτερον, ὅσον τὸ ῥητὸν γράμμα τοῦ ἄρθρου 474 φαίνεται ἀντικείμενον εἰς τοιαύτην ἑρμηνείαν. Ἐὰν ἡ βλάβη τοῦ τρίτου ὡς ἐκ τῆς μεταξὺ ἄλλων ἐκδοθείσης ἀποφάσεως συνίσταται μόνον εἰς τὸ ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης προκύπτον πρόκριμα (préjugé), ἢ εἰς τὴν ὡς ἐκ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς μεταξὺ τῶν τρίτων συμβησομένης μεταβολῆς τῶν πραγμάτων, ἡ τοιαύτη ἁπλῶς ἠθικὴ ἢ πραγματικὴ βλάβη, ἡ πηγάζουσα ἀπὸ προσβολὴν μόνον συμφέροντος ἠθικοῦ ἢ ὑλικοῦ, μὴ παραβλαπτομένου ὅμως δικαιώματός τινος, δὲν δύναται βεβαίως νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀνακοπὴν τρίτου.

Κατὰ συνέπειαν ὅλων τῶν λεχθέντων, συμπεραίνει ὁ Chauveau, τὸ μέσον τῆς ἀνακοπῆς τρίτου, κατὰ τὸ ἄρθρον 474, δὲν πρέπει νὰ συγχωρῆται εἰμὴ μόνον εἰς ἐκεῖνον, ὅστις καταδικάζεται ἐν ἀποφάσει μεταξὺ ἄλλων ἐκδιδομένῃ ὀνομαστὶ, χωρὶς νὰ κλητευθῇ, καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ οὗτος θέλει ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τῆς τρίτου ἀνακοπῆς ἢ τῆς ἀνακοπῆς ὡς ἐρήμην οὔσης τῆς δίκης.»

Ἐκθέσαντες τὴν γνώμην τοῦ Κ. Chauveau, κρίνομεν ἀναγκα νὰ κάμωμεν τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις, αἵτινες, ἀναφερόμε κυρίως εἰς τὸν ἡμέτερον νόμον, δικαιολογοῦσι τὰς περὶ τρίτου ἀ κοπῆς διατάξεις του·

α) Ἡ τρίτου ἀνακοπὴ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς περιττή· τὸν ἡμέτερον νόμον ἡ τρίτου ἀνακοπὴ δὲν καλεῖται ῥητῶς ἔκτακτ ἔνδικον κατ' ἀποφάσεων μέσον, ἀλλὰ, κατ' αὐτὸν, εἶναι μᾶλλον ἰ αίτερός τύπος τῆς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων προτάσεως τῶν ἀξι σεων· ὑπὸ τὴν ἔποψιν δὲ ταύτην δὲν δύναταί τις νὰ τὴν θεωρή ὡς ὁ Chauveau, περιττὴν, καθότι διὰ τῆς τῆς ἀποφάσεως ἀ στολῆς, τὴν ὁποίαν προκαλεῖ ἡ τρίτου ἀνακοπὴ, προλαμβάνον πολλὰ ἄτοπα, πρὸς ἀποτροπὴν τῶν ὁποίων δὲν ἐπαρκοῦσι πάντο τὰ συνήθη ἔνδικα μέσα.

Πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς παρατηρήσεως ταύτης θέλομεν ἐξετάσει τ περιπτώσεις, καθ' ἃς παρουσιάζεται ἡ ἀνάγκη τῆς τρίτου ἀνακ πῆς. καὶ πρῶτον ἡ ἀνάγκη αὕτη δὲν παρουσιάζεται συνήθως, ὅτ κατέχῃ τις τὸ πρᾶγμα, περὶ οὗ ἄλλοι ἐδικάσθησαν, καθότι ἐν περιπτώσει ταύτῃ εὑρισκόμενος ὁ κατέχων εἰς ἀμυντικὴν θέσιν δ ναται νὰ ἡσυχάζῃ μεχρισοῦ ὁ νικήσας κινηθῇ κατ' αὐτοῦ, ὅτε δ ναται νὰ τῷ ἀντιτάξῃ τὴν ἔνστασιν τοῦ μεταξὺ ἄλλων δεδικασμ νου· ἀλλ' ἂν καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην καὶ μόνη ἡ ὕπαρξ τοιαύτης ἀποφάσεως δὲν ἦναι ἀδιάφορος εἰς τὸν τρίτον, τὸ πρᾶ μα ὅμως καθίσταται σπουδαιότερον, ἐὰν ὁ τρίτος δὲν δύναται προτείνῃ τὰ μέσα τῆς ὑπερασπίσεώς του εἰμὴ ἀφοῦ ὑποφέρῃ τὴ προσβολὴν μιᾶς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως. Τοιαῦται περιπτώσε παρουσιάζονται,

1) Ὅταν ἡ ἀπόφασις μνημονεύῃ τινὰ ὡς διάδικον καί τοι μ κλητευθέντα·

2) Ὅταν ὁ τρίτος ἐδικάσθη μὲν δι' ἀντιπροσώπου, ἀλλ' οὔτε κατεδολιεύθη αὐτοῦ, ἢ τελὸς

3) Ὅταν ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθη κατὰ τοῦ δικαιοπαρόχου τ τρίτου, ἀλλ' ἀφοῦ οὗτος εἶχεν ἀποξενωθῇ ἀπὸ τὸ ἐπίδικον δ καίωμα.

Ὡς πρὸς τὴν πρώτην τῶν περιπτώσεων τούτων παρατηροῦμε ὅτι τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀνακοπῆς, ὡς ἐρήμην οὔσης τῆς ἀποφ σεως, ἂν καὶ δὲν ἀποκλείεται, δὲν καθιστᾷ ὅμως περιττὴν τ τρίτου ἀνακοπὴν, ἀφοῦ, κατὰ τὴν νομοθεσίαν μας, ἡ ἀνακοπὴ κ ἐρήμην ἀποφάσεως εἶναι περικεκλεισμένη εἰς στενὰ προθεσμί

...ιῶν, καὶ δὲν παρέχει τὰς ἐγγυήσεις, ὅσας ἔχει τὸ ἔνδικον τοῦτο ... ἀνακοπὴ ἐρήμην ἀποφάσεως) μέσον εἰς τὴν Γαλλικὴν νομοθεσίαν.

Ὡς πρὸς τὴν δευτέραν περίπτωσιν παρατηροῦμεν, ὅτι κατὰ τὸ ἑλλ. κείμενον (α) τοῦ ἄρθρου 785 § 4 τῆς Πολ. Δικ. δὲν συγχωρεῖται ἡ ἀνάληψις τῆς διαδικασίας εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν, ὡς συγχωρεῖται ἐν τῇ Γαλλικῇ Νομοθεσίᾳ (ὅρα ἀνωτέρω σελ. 208).

Ἡ ἀνάγκη ὅμως τῆς τρίτου ἀνακοπῆς ἀναφαίνεται ἐπαισθητοτέρα, ὅταν ἡ ἐκτέλεσις τῆς μεταξὺ ἄλλων ἐκδοθείσης ἀποφάσεως ...ται νὰ προσβάλῃ ὑλικῶς ἀντικείμενον τῆς περιουσίας μας χωρὶς κἂν νὰ ἔχῃ ἀνάγκην ὁ νικήσας νὰ ἀποτεθῇ καθ' ἡμῶν· π. χ. ...αν ἐκεῖνος, εἰς ὃν ἐδανείσαμεν ἢ παρακατεθέσαμεν τὸ κτῆμά ...ς, καταδικασθῇ νὰ τὸ ἀποδώσῃ εἰς τρίτον ἀφερέγγυον καὶ δυνά...ενον νὰ τὸ ἀπολέσῃ, νὰ τὸ φθείρῃ ἢ χειροτερεύσῃ τὴν κατάστασίν του. — Ὅταν ὁ γείτων κτήματός μου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀξιῶ δουλείαν ἀπόψεως, κινήσῃ τὴν περὶ τούτου δίκην κατὰ τοῦ μισθωτοῦ ἢ ἄλλου ἐπ' ὀνόματί μου κατέχοντος, καὶ τὸ δικαστήριον διατάξῃ τὴν ἐκκοπὴν τῶν ἐν αὐτῷ δένδρων.

Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ποῖον ἄλλο παρὰ τὴν τρίτου ἀνακοπὴν μέσον δύναται νὰ προλάβῃ τὴν ἀθεράπευτον ἴσως βλάβην; ἐκ τῶν ἀνωτέρω λοιπὸν ἐξάγεται, ὅτι τὸ μέσον τῆς τρίτου ἀνακοπῆς ...ναι ἀναγκαῖον.

ϐ') Μένει ἤδη νὰ ἐξετάσωμεν καὶ τὸ ἕτερον ζήτημα, ἂν κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἡ ἀνακοπὴ τρίτου πρέπῃ νὰ ἐπιτρέπηται ἐφ' ὅλων τῶν προειρημένων περιπτώσεων (καθ' ἃς τὴν ἐπιτρέπει καὶ ἡ Γαλλικὴ νομολογία), ἢ ἂν πρέπῃ νὰ περιορισθῇ μόνον ἐπὶ ἐκείνης, τὴν ὁποίαν παραδέχεται ὁ Chauveau (ἀνωτ. σελ. 209).

Τὰ ἄρθρα 238 καὶ 89 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἀπαιτοῦσι, διὰ νὰ ἔχῃ τις τὸ δικαίωμα τῆς τρίτου ἀνακοπῆς, νὰ ἔχῃ ἔνδικον συμφέρον εἰς τὴν μεταξὺ ἄλλων ἀποφασισθεῖσαν δίκην, εἰς ἣν δὲν προσεκλήθη· ἀλλὰ τὸ ἔνδικον τοῦτο συμφέρον, κατὰ τὸν νόμον μας, δὲν ὑπάρχει προδήλως μόνον εἰς ἐκείνας τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ μεταξὺ ἄλλων ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ κατ' εὐθεῖαν κατὰ τοῦ μὴ προσκληθέντος τρίτου, ὡς φρονεῖ ὁ Chauveau, διότι τὸ 236 § 2 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. ῥητῶς ἐπιτρέπει

(α) Λέγομεν κατὰ τὸ ἑλλ. κείμενον, διότι ἡ διαφορὰ τοῦ νόμου μας πρὸς τὸν Γαλλικὸν ὑπάρχει μόνον εἰς αὐτό, κατὰ λάθος παρεισφρῆσαν εἰς τὴν μετάφρασιν, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ ἐκφράζεται οὕτως· ἐὰν ... ἢ ὑπερασπίσθησαν παντάπασιν ἢ δὲν ὑπερασπίσθησαν δεόντως.

τὴν τρίτου ἀνακοπὴν καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς δύνατο προταθῇ ἡ ἔνστασις τοῦ μεταξὺ ἄλλων δεδικασμένου.

Τὸ ἔνδικον λοιπὸν, κατὰ τὸν νόμον μας, συμφέρον πρὸς ἀν πὴν τρίτου συνίσταται εἰς τοῦτο μόνον τὸ νὰ ἔχῃ τις ἓν δικαί τὸ ὁποῖον ἠδύνατο ὁπωσδήποτε νὰ προσβληθῇ ἐκ τῆς ἐκτελέ τῆς μεταξὺ τρίτων ἐκδοθείσης ἀποφάσεως. Ἑπομένως ἡ ἀνα τρίτου συγχωρεῖται εἰς ὅλας τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας περιπτώ

Παρατηροῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι μολονότι τὸ ἄρθρον 89 τῆς Πο κῆς Δικονομίας δὲν κάμνει διάκρισιν καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἔνδ συμφέρον μεταξὺ παρεμβάσεως καὶ ἀνακοπῆς τρίτου, μολαταῦτ ἔνδικον συμφέρον, τὸ ὁποῖον παρέχει δικαίωμα παρεμβάσεως, ἀρκεῖ πάντοτε, διὰ νὰ γίνῃ τρίτου ἀνακοπὴ, ὡς προκύπτει ἐκ ἄρθρου 751· ἰδίως οἱ μὴ ἔχοντες αὐτοτελῆ δικαιώματα, (ὡς οἱ νεισταί, ὅταν ἐνεργῶσιν ἐν ὀνόματι τοῦ ὀφειλέτου των) ἔχουν δικαίωμα παρεμβάσεως, οὐχὶ ὅμως καὶ δικαίωμα ἀνακοπῆς τρί ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως τοῦ δόλου.

ΑΝΑΚΟΠΗ ἐπὶ ποινικῶν δικῶν.

§. Α'. Ἀνακοπὴ κατὰ βουλευμάτων.
§. Β'. Ἀνάκλησις ἀνακοπῆς.
§. Γ'. Προθεσμία πρὸς ἀνακοπήν.
§. Δ'. Συζήτησις συνεπείᾳ τῆς ἀνακοπῆς. — Διαδικα

§. *πρῶτος.*

Ἀνακοπὴ κατὰ βουλευμάτων.

1. Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου θέλομεν λαλήσει εἰς τὴν λ *Βουλεύματα*, ὅπου παραπέμπομεν τὸν ἀναγνώστην.

§. *δεύτερος.*

Ἀνάκλησις ἀνακοπῆς.

2. Ὁ Εἰσαγγελεὺς ἔχει δικαίωμα νὰ παραιτηθῇ τῶν ἐνδί μέσων, τῶν ὁποίων φθὰς ἔκαμε χρῆσιν; ὅρα ἀναίρεσις, 158 καὶ Βλ. καὶ ἀνάκλησις 13, 14, 15.

3. Τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀνακοπῆς διατάττεται ἀπὸ τὸν νό πρὸς ὄφελος τῶν διαδίκων, καὶ ἐναπόκηται εἰς αὐτοὺς τὸ νὰ ἐ γήσωσιν ἢ ὄχι τὸ ἔνδικον τοῦτο μέσον· δύνανται δὲ διὰ τὸν αὐ λόγον καὶ νὰ παραιτηθῶσιν ἢ νὰ ἀνακαλέσωσι τοῦτο πρὶν ἐκδικα ἡ ἀνακοπεῖσα δικαστικὴ πρᾶξις.

'Απόφ. Ποιν. 'Αρ. Π. ρυδ'. τῆς 11 μαρτ. 1838. (Νομολ. τόμ. τ σελ. 64.)

§. τρίτος.

Προθεσμία πρὸς ἀνακοπήν.

4. Περὶ τῆς πρὸς ἀνακοπὴν κατὰ Βουλευμάτων προθεσμίας θέλει λαλήσει εἰς τὴν λέξιν *Βουλεύματα.*—Περὶ τῆς ἀνακοπῆς τῶν ἀποφάσεων τῶν Πταισματοδικείων, Πλημμελειοδικείων καὶ Κακουργειοδικῶν προβλέπουσι τὰ ἄρθρα 338, 403, 462 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας.

5. Ἐκ τῶν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀποφάσεων τῶν δικαστηρίων περιοριζόμεθα νὰ σημειώσωμεν ἐνταῦθα τὰς ἑξῆς·

6. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 344, 355, 356, 394 καὶ 54 τῆς Ποιν. Δικονομίας ἐξάγεται, ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν Ποινικῶν Δικαστηρίων πρέπει ν' ἀπαγγέλλωνται εἰς τὸ ἀκροατήριον ἀμέσως μετὰ τὸ τέλος τῆς συζητήσεως· ὁσάκις δὲ τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἀδύνατον, εἶναι ἀνάγκη, κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν εἰρημένων ἄρθρων, νὰ ὑπάρχῃ εἰς τοὺς διαδίκους γνωστὴ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν μέλλει νὰ γίνῃ ἀπαγγελία τῆς ἀποφάσεως, ὥστε νὰ δύνανται οὗτοι νὰ λάβωσι γνῶσιν αὐτῆς, καὶ οὕτω ν' ἄρχηται ἡ προθεσμία τῶν κατ' αὐτῶν *ἐνδίκων μέσων.* Ὁσάκις δὲ ὁ νόμος παραχωρεῖ δικαιώματα, ἤθελεν εἶσθαι ἄτοπον νὰ νομίσῃ τὶς, ὅτι ἀφαιρεῖ τὰ πρὸς χρῆσιν αὐτῶν ἀναγκαῖα μέσα· εἶναι λοιπὸν π. χ. δῆλον, ὅτι ἡ συζήτησις ἐνώπιον τοῦ Πταισματοδικείου ἐγένετο τὴν 27 μαρτίου, ἡ δὲ ἀπόφασις ἐδημοσιεύθη τὴν 31 μαρτίου, καθ' ἣν δὲν παρευρέθη ὁ κατηγορηθείς; ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία ἄρχεται οὐχὶ ἀπὸ τῆς 31 μαρτίου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως.

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρ. Π. 72 τῆς 3 αὐγούστου 1842. (σελ. 160 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

7. Ἡ πρὸς ἀναίρεσιν προθεσμία δὲν ἄρχεται εἰμὴ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας τῶν λοιπῶν ἐνδίκων μέσων, ὁσάκις χορηγοῦνται τοιαῦτα παρὰ τοῦ νομοθέτου· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 382 τῆς Ποιν. Δικονομίας οἱ ἕνεκα μὴ ἐμφανίσεως καταδικασθέντες μάρτυρες ἔχουσι δικαίωμα ἀνακοπῆς κατὰ τῶν τοιούτων ἀποφάσεων, τῆς ὁποίας ἡ προθεσμία, μὴ ὁρίσαντος τοῦ νομοθέτου εἰδικώτερόν τι, πρέπει νὰ ὑπολογισθῇ κατὰ τὰς γενικὰς περὶ προθεσμιῶν διατάξεις· ὅθεν οἱ Εἰσαγγελεῖς δὲν δύνανται νὰ ζητήσωσιν ἀναίρεσιν κατὰ τοιαύτης φύσεως ἀποφάσεων πρὶν παρέλθῃ ἡ πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμία.

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ. Π. 36 τῆς 17 μαΐου 1843. (σελ. 82 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1843.)

Ὅρα Carnot, instr. crim. τόμ. 2. σελ. 696-

§. τέταρτος.

Συζήτησις. Διαδικασία.

8. Κατὰ τὸ 403 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ. εἰς τὴν συζήτησιν κατ' ἐρήμην γενομένων ἀποφάσεων τοῦ Δικ. τῶν Πλημ. καὶ τὴν αὐτῶν ἀνακοπὴν ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 336 — 341 Ποιν. Δικ. κατὰ δὲ τὸ 339 γενομένης ἀνακοπῆς κατ' ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐρήμην, ἕπεται εἰς τὴν προσεχῆ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συνεδρίασιν ἡ κατ' ἀντιμωλίαν συζήτησις τῆς δίκης. Μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ ἀνακόπτοντος οὐδ' εἰς ταύτην τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν, ἀποῤῥίπτεται δυνάμει τοῦ 341 ἄρθρου τῆς Ποινικῆς Δικονομίας ἄνευ περαιτέρω διασκέψεως ἡ ἀνακοπὴ καὶ ἡ κατ' ἐρήμην ἀπόφασις ἀναλαμβάνει οὕτω τὸ κῦρός της. Ἐκ δὲ τῶν διατάξεων τῶν εἰρημένων ἄρθρων ἐξάγεται σαφῶς, ὅτι ἡ μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς ἀνακοπῆς προσεχὴς συνεδρίασις εἶναι παρ' αὐτοῦ τοῦ νόμου προσδιωρισμένη διὰ τὴν συζήτησιν τὰς ἀνακοπῆς· ἑπομένως εἶναι περιττὴ πᾶσα περαιτέρω κλήτευσις τοῦ ἀνακόπτοντος, ὅστις, προσκληθεὶς διὰ τῆς διατάξεως τοῦ νόμου καὶ μὴ ἐμφανισθεὶς ἐν τῇ τῆς νομίμου προθεσμίας, καθίσταται ἀπειθής.

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ. Π σπα τῆς 1 δεκεμβρίου 1838. (σελ. 4 τοῦ τόμ. τῆς Νομολογίας.) — Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ. Π. 42 τῆς 25 μαΐου 18 (σελ. 92 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

Ὅρα Carnot, instr. crim., τόμ. 2, σελ. 136, 137, 47.

9. Μολονότι κατὰ τὸ ἄρθρον 337 τῆς Ποιν. Δικ. ἡ κατ' ἐρήμην ἀπόφασις, γενομένης ἀνακοπῆς καὶ συζητηθείσης τῆς ὑποθέσεως κατ' ἀντιμωλίαν, καθίσταται ἄκυρος, μολοντοῦτο κατὰ τὸ 340 τῆς αὐτῆς Δικονομίας αἱ ληφθεῖσαι ἤδη ἐπὶ τῆς κατ' ἐρήμην διαδικασίας μαρτυρίαι διασώζουσι τὴν ἰσχὺν αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῆς κατ' ἀντιμωλίαν, καὶ μάλιστα ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αἱ περὶ αὐτῶν ἐκθέσεις λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν.

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ. Π. σα. τῆς 1 ἰουλίου 1838. (σελ. 124 τοῦ τρίτου τόμ. τῆς Νομολ.)

10. Κατὰ τὸ 339 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ. γενομένης ἀνακοπῆς ἡ κατ' ἐρήμην ἀπόφασις καθίσταται ἄκυρος· ἑπομένως ἀνακοπείσης ἀποφάσεώς τινος, τὸ Δικαστήριον, εἰς ὃ γίνεται ἔφεσις, δύναται ν' ἀφανίσῃ αὐτοδικαίως ἄκυρον καὶ μὴ οὖσαν ἀπόφασιν.

Ἀπόφ. σις'. τῆς 3 μαΐου 1838, (σελ. 99 τόμ. τρίτῳ τῆς Νομολογίας.)

11. L'opposition reçue emporte surcis au jugement du procès. Carnot, instr. crim, τόμος 3. σελ. 452.—αὐτ. τόμος 2. σελ. 44.

12. La prescription de la peine court-elle pendant le delai de l'opposition? αὐτ. 622.

Si l'opposant gagne sa cause par défaut, il est claire que la partie adverse serait recevable à former opposition à ce nouveau jugement. Carnot, inst. crim. τόμ. 2. σελ. 48. ὅρα Ἀναχοπὴ ἐρήμην ἀποφ. §. 9.

ΑΝΑΚΡΙΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ·

1. Ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως κανεὶς τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων δὲν εἰσάγεται εἰς δίκην ἕνεκα πλημμελήματος ἢ κακουργήματος, ἀφορῶντος τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ. 28. 322 καὶ ἐπ. Ποιν. Δικ. 478 Ποιν. Νόμου.

2. Ἡ αὐτὴ διάταξις ὑπάρχει καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν. art. 75 de la const. τοῦ ἔτους 8. Ἀλλὰ ποῖοι εἶσὶν οἱ ὑπάλληλοι, τοὺς ὁποίους περιλαμβάνει τὸ εἰρημένον ἄρθρον 28; Τὸ Ἀκυρωτικὸν τῆς Γαλλίας Δικαστήριον ἀπεφήνατο (ἀπόφ. τῆς 26 δεκεμβρίου 1807 D. τόμ. 8. σελ. 685), ὅτι ὁ νόμος δὲν ἐφαρμόζεται qu'aux fonctionnaires publics qui sont tellement sous la dependance du gouvernement, qu'ils ne peuvent avoir, dans l'exercice de leurs fonctions habituelles et journalières, d'autre opinion que la sienne, ni tenir une conduite opposée à celle qu'il leur trace soit par lui même, soit par ses agens supérieures. Tels sont les directeurs généraux des administrations, les préfets, les sous-préfets, les maires, considerés comme agens du gouvernement, et tous ceux qui reçoivent de lui une mission ne fût elle que temporaire. Mangin n. 249.

Διὰ τοὺς γραμματεῖς τῶν Δημαρχιῶν ἀπαιτεῖται ἄδεια πρὸς καταδίωξιν, ὅταν πρόκηται περὶ πράξεως ἀναγομένης εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων των; Ἀπὸ τὰ ἄρθρα 40 καὶ 42 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου προκύπτει, ὅτι καὶ αὐτοὶ εἰσὶ διοικητικοὶ ὑπάλληλοι. Ἑπομένως ἀπαιτεῖται ἄδεια πρὸς καταδίωξιν αὐτῶν. Κατὰ τὴν Γαλλικὴν Νομολογίαν ἡ ἄδεια αὕτη εἶναι ἀναγκαία. Τὴν αὐτὴν γνώμην εὑρίσκομεν εἰς τὸν Merlin, rep. v° garantie, n. 6 καὶ εἰς τὸ περὶ Εἰσαγγελιῶν σύγγραμμα τοῦ Massabiau §. 1387. §. 9. Ὅρα

καὶ τὸν §. 13 τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ὅπου σιωπηρῶς καθιερόνεται ἡ αὐτὴ ἀρχὴ ὑπὸ τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

3. Νεώτεροι νομοι τῆς Γαλλίας ἐξέτειναν τὸν νόμον καὶ ε ἄλλους ἄλλων κλάδων τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλους, μνεία τῶν ὁποίω γίνεται εἰς τὸν εἰρημένον παράγραφον τοῦ ἀξιολόγου συγγράμματος τοῦ Mangin.

4. Τὸ ἄρθρον 329 τῆς Ποιν. Δικονομ. μνημονεύει τὰ πρόσωπ πρὸς καταδίωξιν τῶν ὁποίων δὲν ἀπαιτεῖται ἄδεια, ὅταν συντρέχωσιν αἱ ἐν αὐτῷ διαγραφόμεναι περιπτώσεις. Κατ' αὐτὸ οἱ Δημαρχοι, οἱ Δημαρχικοὶ Πάρεδροι καὶ οἱ Ἀστυνόμοι καταδιώκοντε ἄνευ ἀδείας, ὅταν ἡ κατηγορία ἀφορᾷ πρᾶξιν ἐνεργηθεῖσαν τυχόν

1. Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν καθηκόντων δημοσίου κατηγόρου. 331, 332 Ποιν. Δικ. 31 ὀργ.

2. Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀνακριτικῶν ἔργων. 17 Ποιν. Δικ

3. Κατὰ τὴν παρὰ τῶν Δημαρχων ἢ Παρέδρων ἐκτέλεσι ληξιαρχικῶν καθηκόντων. ἄρθρ. 1. καὶ 2 τοῦ ἀπὸ 20 ὀκτ. 183(Νόμου περὶ ληξιαρχικῶν καθηκόντων.

5. Ὁ Henrion de Pansey (du pouvoir municipal σελ. 63 φρονεῖ, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται προσέτι ἄδεια πρὸς καταδίωξιν Δημάρχου τινός, ὅταν ἡ πρᾶξίς του δὲν ἀφορᾷ τὰ γενικὰ τοῦ δήμου συμφέροντα, ἀλλ' ἰδιαίτερα δημοτῶν συμφέροντα. Ἡ γνώμη ὅμως αὕτη δὲν ὑπερίσχυσε. Mangin, n, 251.

6. Ὅταν πρόκηται περὶ πράξεως, ἥτις προσάπτεται εἰς Διοικητὰς ἐκτελοῦντας ἀνακριτικὰ ἔργα (18 Ποινικῆς Δικ.), ἀπαιτεῖται ἄδεια πρὸς καταδίωξιν αὐτῶν; Ὁ νόμος σιωπᾷ, ἡ δὲ νομολογία δὲν ἐκανόνισεν εἰσέτι τὸ προκείμενον ζήτημα. Εἰς τὴν Γαλλίαν ἀπεφασίσθη, ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἄδεια δὲν ἀπαιτεῖται. Mangin 252.

7. Ἡ ἄδεια εἶναι ἀναγκαία, ὅταν ὁ ὑπάλληλος ἔπαυσε καθ' ἣν στιγμὴν πρόκειται νὰ γίνῃ ἡ καταδίωξις; ἡ ἄδεια εἶναι ἀναγκαία, καθότι ἡ πρᾶξις αὐτοῦ, ἡ προκαλοῦσα τὴν καταδίωξιν, ἐγένετο, ὅταν ἦτον ὑπάλληλος ὁ καταδιωκόμενος. Εἰς τὴν Γαλλίαν ἀνεφύησαν ἀμφιβολίαι τινές, τὰς ὁποίας ἐκθέτει ὁ Mangin, n. 257—ὁ Merlin, rep. garantie des fonct. n° 9. τόμ. 7. σελ. 199. ὁ Cormenin- quest. de droit, admin. 335. ὅρα Massabiau §. 1408.

8. *Ἀπόφασις*. Κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1833 διάταγμα περὶ χωροφυλακῆς καὶ τὸν περὶ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς κανονισμόν, τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς εἶναι συμπληρωτικὸν μέρος τοῦ στρατοῦ,

καὶ ὑπόκειται εἰς τοὺς γενικοὺς κανονισμοὺς αὐτοῦ καθ' ὅσον δὲν ἐξαιρεῖται ῥητῶς ἀπ' αὐτούς, ἡ δὲ ποινικὴ δικονομία ὑποβάλλει μὲν τοὺς χωροφύλακας εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 38, ἀλλὰ δὲν τοὺς χαρακτηρίζει μήτε ὡς διοικ. ὑπαλλήλους, μήτε ἐφαρμόζει τὰ ἄρθρα 28, 223, 228 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας εἰς τοὺς χωροφύλακας, ἐκπληροῦντας χρέη δικαστικῆς ἀστυνομίας, εἰς τοὺς ὁποίους ἑπομένως ἡ εἰς τὸ ἄρθρον 28 ὡρισμένη ἐξαίρεσις τῶν γενικῶν κανόνων τῆς δικονομίας δὲν δύναται νὰ ἐκταθῇ, μήτε ἂν ἤθελεν εἶσθαι λόγος περὶ πλημμελήματος παραβάσεως τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας.

'Απόφ. Ποιν. 'Αρ. Π. λά. τῆς 2 νοεμβρίου 1836. (σελ. 332 τόμ. πρῶτος τῆς Νομολ.)

Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις, ὡς ἐκ τῶν σκέψεών της προκύπτει, ἀφορᾷ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν πρόκειται περὶ πράξεως ἐνεργηθείσης ὑπὸ χωροφυλάκων, ἐνεργούντων δικαστικῆς ἀστυνομίας καθήκοντα· ὅταν δὲ ἐνεργήσωσι τὴν πρᾶξιν περὶ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν, ἀπαιτεῖται ἄδεια.

9. *Ἀπόφασις*. Ὑπάρχει λόγος ἀκυρότητος, ὅταν ἡ διοικ. προανάκρισις ἐνηργήθη ἀπὸ ἀναρμοδίαν ἀρχήν, ἡ δὲ ἄδεια ἐδόθη παρὰ τῆς κεντρικῆς ἀρχῆς; ὄχι, ἐπειδὴ ἂν καὶ ὁ νομοθέτης θέλων νὰ προλάβῃ τὴν σύγχυσιν μεταξὺ τῶν ἔργων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν δικαστηρίων ἐπρόβλεψε διὰ τῶν ἄρθρων 28 καὶ 323 τῆς Ποιν. Δικ. περὶ τοῦ τρόπου τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων ἕνεκα πλημμελημάτων καὶ κακουργημάτων πραττομένων περὶ τὴν ὑπηρεσίαν διατάξας νὰ μὴν εἰσάγηται εἰς δίκην διοικητικὸς ὑπάλληλος ἄνευ προηγουμένης διοικητικῆς προανακρίσεως καὶ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως· ἀλλ' ὅμως ἡ εὐνοϊκὴ αὕτη τοῦ νόμου διάταξις ἀφορᾷ μᾶλλον τῆς Κυβερνήσεως τὸ συμφέρον παρὰ τῶν ἀτόμων τὴν ὠφέλειαν, καθότι ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἦναι βεβαία περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν διαταγῶν τής εἰμὴ θέτουσα ὑπὸ τὴν ἄμεσον αὐτῆς προστασίαν τοὺς ὑπαλλήλους της, καὶ προλαμβάνουσα τὸ νὰ μὴ δύνανται ἐπὶ προφάσει φανταστικῶν ἐγκλημάτων νὰ γίνωνται καταδιώξεις κατὰ ἀνεπιλήπτων διοικητικῶν ὑπαλλήλων. Ἐκ τούτων δὲ προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου ἐκπληροῦται πάντοτε ὁσάκις ἡ Κυβέρνησις, ἔχουσα λόγους ἀποχρῶντας, διατάξῃ κατά τινος ὑπαλλήλου διοικητικὴν προανάκρισιν καὶ κατὰ συνέπειαν ταύτης δώσῃ ἄδειαν πρὸς ἐγκληματικὴν καταδίωξιν· ὁ νόμος δὲ δὲν κηρύττει ἄκυρον τὴν προανάκρισιν ἢ τὴν ἄδειαν, ὁσάκις αὕτη δοθῇ παρὰ τῆς ἀνωτέρας κεντρικῆς ἀρχῆς, εἰς ἣν ὑπάγεται ὁ κατηγορούμενος· ἑπομένως ὁ λόγος, ὅτι ἡ προανάκρισις ἔγεινεν ἀπὸ ἀναρμοδίαν ἀρχήν, καὶ ὅτι παρεβιάσθη

καὶ τὸν §. 13 τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ὅπου σιωπηρῶς καθιερόνεται ἡ αὐτὴ ἀρχὴ ὑπὸ τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

3. Νεώτεροι νομοι τῆς Γαλλίας ἐξέτειναν τὸν νόμον καὶ εἰς ἄλλους ἄλλων κλάδων τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλους, μνεία τῶν ὁποίων γίνεται εἰς τὸν εἰρημένον παράγραφον τοῦ ἀξιολόγου συγγράμματος τοῦ Mangin.

4. Τὸ ἄρθρον 329 τῆς Ποιν. Δικονομ. μνημονεύει τὰ πρόσωπα, πρὸς καταδίωξιν τῶν ὁποίων δὲν ἀπαιτεῖται ἄδεια, ὅταν συντρέχωσιν αἱ ἐν αὐτῷ διαγραφόμεναι περιπτώσεις. Κατ' αὐτὸ οἱ Δήμαρχοι, οἱ Δημαρχικοὶ Πάρεδροι καὶ οἱ Ἀστυνόμοι καταδιώκονται ἄνευ ἀδείας, ὅταν ἡ κατηγορία ἀφορᾷ πρᾶξιν ἐνεργηθεῖσαν τυχόν·

1. Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν καθηκόντων δημοσίου κατηγόρου. 331, 332 Ποιν. Δικ. 31 ὀργ.

2. Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀνακριτικῶν ἔργων. 17 Ποιν. Δικ.

3. Κατὰ τὴν παρὰ τῶν Δημαρχων ἢ Παρέδρων ἐκτέλεσιν ληξιαρχικῶν καθηκόντων. ἄρθρ. 1. καὶ 2 τοῦ ἀπὸ 20 ὀκτ. 1836 Νόμου περὶ ληξιαρχικῶν καθηκόντων.

5. Ὁ Henrion de Pansey (du pouvoir municipal σελ. 63) φρονεῖ, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται προσέτι ἄδεια πρὸς καταδίωξιν Δημάρχου τινός, ὅταν ἡ πρᾶξίς του δὲν ἀφορᾷ τὰ γενικὰ τοῦ δήμου συμφέροντα, ἀλλ' ἰδιαίτερα δημοτῶν συμφέροντα. Ἡ γνώμη ὅμως αὕτη δὲν ὑπερίσχυσε. Mangin, n, 251.

6. Ὅταν πρόκηται περὶ πράξεως, ἥτις προσάπτεται εἰς Διοικητὰς ἐκτελοῦντας ἀνακριτικὰ ἔργα (18 Ποινικῆς Δικ.), ἀπαιτεῖται ἄδεια πρὸς καταδίωξιν αὐτῶν; Ὁ νόμος σιωπᾷ, ἡ δὲ νομολογία δὲν ἐκανόνισεν εἰσέτι τὸ προκείμενον ζήτημα. Εἰς τὴν Γαλλίαν ἀπεφασίσθη, ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἄδεια δὲν ἀπαιτεῖται. Mangin 252·

7. Ἡ ἄδεια εἶναι ἀναγκαία, ὅταν ὁ ὑπάλληλος ἔπαυσε καθ' ἣν στιγμὴν πρόκειται νὰ γίνῃ ἡ καταδίωξις; ἡ ἄδεια εἶναι ἀναγκαία, καθότι ἡ πρᾶξις αὐτοῦ, ἡ προκαλοῦσα τὴν καταδίωξιν, ἐγένετο, ὅταν ἦτον ὑπάλληλος ὁ καταδιωκόμενος. Εἰς τὴν Γαλλίαν ἀνεφύησαν ἀμφιβολίαι τινὲς, τὰς ὁποίας ἐκθέτει ὁ Mangin, n. 257—ὁ Merlin, rep. garantie des fonct. n° 9. τόμ. 7. σελ. 199. ὁ Cormenin- quest. de droit, admin. 335. ὅρα Massabiau §. 1408.

8. *Ἀπόφασις*. Κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1833 διάταγμα περὶ χωροφυλακῆς καὶ τὸν περὶ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς κανονισμόν, τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς εἶναι συμπληρωτικὸν μέρος τοῦ στρατοῦ,

καὶ ὑπόκειται εἰς τοὺς γενικοὺς κανονισμοὺς αὐτοῦ καθ' ὅσον δὲν ἐξαιρεῖται ῥητῶς ἀπ' αὐτούς, ἡ δὲ ποινικὴ δικονομία ὑποβάλλει μὲν τοὺς χωροφύλακας εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 38, ἀλλὰ δὲν τοὺς χαρακτηρίζει μήτε ὡς διοικ. ὑπαλλήλους, μήτε ἐφαρμόζει τὰ ἄρθρα 28, 223, 228 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας εἰς τοὺς χωροφύλακας, ἐκπληροῦντας χρέη δικαστικῆς ἀστυνομίας, εἰς τοὺς ὁποίους ἑπομένως ἡ εἰς τὸ ἄρθρον 28 ὡρισμένη ἐξαίρεσις τῶν γενικῶν κανόνων τῆς δικονομίας δὲν δύναται νὰ ἐκταθῇ, μήτε ἂν ἤθελεν εἶσθαι λόγος περὶ πλημμελήματος παραβάσεως τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας.

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ. Π. λά. τῆς 2 νοεμβρίου 1836. (σελ. 332 τόμ. πρῶτος τῆς Νομολ.)

Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις, ὡς ἐκ τῶν σκέψεών της προκύπτει, ἀφορᾷ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν πρόκειται περὶ πράξεως ἐνεργηθείσης ὑπὸ χωροφυλάκων, ἐνεργούντων δικαστικῆς ἀστυνομίας καθήκοντα· ὅταν δὲ ἐνεργήσωσι τὴν πρᾶξιν περὶ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν, ἀπαιτεῖται ἄδεια.

9. *Ἀπόφασις.* Ὑπάρχει λόγος ἀκυρότητος, ὅταν ἡ διοικ. προανάκρισις ἐνηργήθη ἀπὸ ἀναρμοδίαν ἀρχήν, ἡ δὲ ἄδεια ἐδόθη παρὰ τῆς κεντρικῆς ἀρχῆς; ὄχι, ἐπειδὴ ἂν καὶ ὁ νομοθέτης θέλων νὰ προλάβῃ τὴν σύγχυσιν μεταξὺ τῶν ἔργων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν δικαστηρίων ἐπρόβλεψε διὰ τῶν ἄρθρων 28 καὶ 323 τῆς Ποιν. Δικ. περὶ τοῦ τρόπου τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων ἕνεκα πλημμελημάτων καὶ κακουργημάτων πραττομένων περὶ τὴν ὑπηρεσίαν διατάξας νὰ μὴ εἰσάγηται εἰς δίκην διοικητικὸς ὑπάλληλος ἄνευ προηγουμένης διοικητικῆς προανακρίσεως καὶ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως· ἀλλ' ὅμως ἡ εὐνοϊκὴ αὕτη τοῦ νόμου διάταξις ἀφορᾷ μᾶλλον τῆς Κυβερνήσεως τὸ συμφέρον παρὰ τῶν ἀτόμων τὴν ὠφέλειαν, καθότι ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἦναι βεβαία περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν διαταγῶν της εἰμὴ θέτουσα ὑπὸ τὴν ἄμεσον αὐτῆς προστασίαν τοὺς ὑπαλλήλους της, καὶ προλαμβάνουσα τὸ νὰ μὴ δύνανται ἐπὶ προφάσει φανταστικῶν ἐγκλημάτων νὰ γίνωνται καταδιώξεις κατὰ ἀνεπιλήπτων διοικητικῶν ὑπαλλήλων. Ἐκ τούτων δὲ προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου ἐκπληροῦται πάντοτε ὁσάκις ἡ Κυβέρνησις, ἔχουσα λόγους ἀποχρῶντας, διατάξῃ κατά τινος ὑπαλλήλου διοικητικὴν προανάκρισιν καὶ κατὰ συνέπειαν ταύτης δώσῃ ἄδειαν πρὸς ἐγκληματικὴν καταδίωξιν· ὁ νόμος δὲ δὲν κηρύττει ἄκυρον τὴν προανάκρισιν ἢ τὴν ἄδ[illegible]ις αὕτη δοθῇ παρὰ τῆς ἀνωτέρας κεντρικῆς ἀρχῆς, ε[illegible] ὁ κατηγορούμενος· ἑπομένως ὁ λόγος, ὅτι ἡ προα[illegible] ὑπὸ ἀναρμοδίαν ἀρχήν, καὶ ὅτι παρεβιάσθη

τὸ ἄρθρον 43 τοῦ καταστατικοῦ διατάγματος τοῦ Συμ. τῆς Ἐπικρατείας εἶναι ἀνίσχυρος.

Ἀπόφ. Παν. Ἀρ. Π. υιχθ', τῆς 24 νοεμβρίου 1840. (σελ. 323 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1840.)

10. *Ἀπόφασις.* Αἴτησις περὶ κανονισμοῦ ἁρμοδιότητος εἶναι δεκτή, ὅταν πρόκηται ν' ἀποφασισθῇ ἂν ἀπαιτῆται νὰ ἐνεργηθῇ διοικητικὴ ἀνάκρισις κατά τινος μηνυθέντος διοικητικοῦ ὑπαλλήλου, ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἀμφισβητεῖται μεταξὺ διοικητικῶν καὶ δικαστικῶν ἀρχῶν; ὄχι. ὅρα τὸ ζήτημα πλατύτερα ἐκτεθειμένον εἰς τὴν λέξιν *Ἁρμοδιότης* (σελ. 81 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολογίας.).

11. *Ἀπόφασις.* Ὑπάρχει λόγος πρὸς κανονισμὸν ἁρμοδιότητος, ὅταν ἀμφισβητῆται ἡ ἁρμοδιότης δικαστικῆς τινὸς καὶ διοικητικῆς ἀρχῆς, ἐνεργούσης τῆς τελευταίας διοικητικὴν προανάκρισιν; ὄχι· τὸ ζήτημα εὑρίσκεται ἐκτεθειμένον εἰς τὴν λέξιν *ἁρμοδιότης.* (σελ. 75 της σειρᾶς τῶν τοῦ Ἀρ. Π. ἀποφ. τοῦ 1841.)

12. Ποία εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 28 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας λέγοντος, *ἕνεκα πλημμελήματος ἢ κακουργήματος, ἀφορῶντος τὴν ὑπηρεσίαν*; Ὁ Mangin n. 258, λέγει τὰ ἑξῆς· Ὁ νόμος, φαίνεται, ἐννοεῖ τὰς πράξεις τῆς ἐξουσίας, ἤτοι τὰς πράξεις, ὅσαι δὲν δύνανται νὰ τελεσθῶσιν εἰμὴ παρὰ δημοσίου ὑπαλλήλου· ἐν τοσούτῳ πολλάκις ἔλαβε χώραν πλατυτέρα ἑρμηνεία, ὥστε ἐθεωρήθη ἀναγκαία ἡ ἄδεια διὰ πᾶσαν πρᾶξιν γενομένην κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τοῦ ὑπαλλήλου· (ὅρα ἀπιστία)· ἐπομένως ἀπεφάνθησαν, ὅτι ἡ ἄδεια ἦτον ἀναγκαία πρὸς καταδίωξιν·

α') Τοῦ Προέδρου τῆς Δημαρεσίας κατηγορουμένου, ὅτι ἐξύβρισεν ἄτομα προσελθόντα αὐτῷ χάριν ψηφοφορίας·

β') Δασοφυλάκων κατηγορουμένων ἕνεκεν αἰκιῶν πραχθεισῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων των·

γ') Δασοφυλάκων κατηγορουμένων, ὅτι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων των παρεβίασαν τὸν περὶ κυνηγεσίας (delit de chasse) νόμον.

Παρατηρῶ, λέγει, ὅτι ἐν ταῖς περιπτώσεσι ταύταις δὲν ἐπρόσεξαν ἴσως ἀρκετά, ὅτι ὁ νόμος ἀφορᾷ τὰς πράξεις, αἱ ὁποῖαι πηγάζουν ἀπὸ τὸ ἠθικὸν πρόσωπον, τὸ καλούμενον δημόσιος ὑπάλληλος, καὶ ὄχι τὸν ἄνθρωπον, ὅστις εἶναι ἐπιφορτισμένος δημόσια καθήκοντα. δὲν εἶναι δὲ φόβος μήπως τὰ δικαστήρια, λαμβάνοντα γνῶσιν τῶν διαληφθεισῶν πράξεων ἢ ἄλλων ἀναλόγου φύσεως, ἐξέλθωσι τῆς

ἁρμοδιότητός των, καὶ ἐπεμβῶσιν εἰς ἀντικείμενα πολιτικὰ ἢ διοικητικά.

Αἱ ἀρχαὶ αὗται, προσθέτει, ἐνίοτε κατενοήθησαν καὶ ἐφηρμόσθησαν. Τὸ Συμβ. τῆς Ἐπικρατείας ἀπεφήνατο, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖτο ἄδεια πρὸς καταδίωξιν δασοφυλάκων κατηγορουμένων, ὅτι ἐκυνήγησαν παρανόμως εἰς τὰ ὑπὸ τὴν ἐφορείαν των δάση. Τὸ Ἀκυρωτικὸν ἀπεφήνατο, ὅτι ἡ παρὰ δασοφύλακος πραχθεῖσα εἰς τὸ ὑπὸ τὴν ἐφορείαν του δάσος κλοπὴ δὲν θεωρεῖται ὡς ἀφορῶσα τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων του. »

13. Ὁ Ἄρειος Πάγος ἐξεφράσθη ὡς ἀκολούθως·

Ἀπόφασις. Κατὰ τὰ ἄρθρα 28 καὶ 329 τῆς Ποιν. Δικονομίας καὶ 478 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου τότε μόνον ἀπαιτεῖται ἄδεια τῆς ἁρμοδίου διοικητικῆς ἀρχῆς πρὸς καταδίωξιν τῶν παρὰ τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων πραττομένων πλημμελημάτων καὶ κακουργημάτων, ὅταν αἱ πράξεις αὗται γίνωνται ἐπὶ τῆς ἐνεργείας τῶν καθηκόντων των, διὰ τούτου δὲ ὁ νόμος ἐννοεῖ οὐχὶ τὴν ἁπλῶς κατὰ τὸν χρόνον ἐξωτερικὴν σχέσιν τῆς πράξεως μὲ τὰ διοικητικὰ καθήκοντα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, (ἄλλως δὲν ἤθελεν ἐξαιρέσει διὰ τοῦ ἐδαφ. 1. τοῦ ἄρθρου 329 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας τὰ συνήθη πλημμελήματα καὶ κακουργήματα) ἄνευ οὐδενὸς περιορισμοῦ, ἀλλὰ τὴν ἐσωτερικὴν σχέσιν αὐτοῦ τοῦ εἴδους τῆς πράξεως μὲ τὰ ἀνωτέρω ἀναφερθέντα καθήκοντα, τουτέστι τὴν διὰ τῆς πράξεως παραβίασιν τῶν καθηκόντων ἢ τὴν κατάχρησιν τῆς ἐξουσίας τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἡ ῥηθεῖσα ἄδεια ὡς απόῤῥοια τῆς ἀρχῆς τῆς διαιρέσεως τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἀπὸ τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν, δὲν ἐκτείνεται μέχρι τοῦ ἀτόμου τοῦ διοικητικοῦ ὑπαλλήλου, ἀλλὰ καλύπτει μόνον τὸ ἠθικὸν πρόσωπον τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς· ὅθεν ἄδεια πρὸς καταδίωξιν δὲν ἀπαιτεῖται, ὅταν Δήμαρχός τις προσκληθεὶς νὰ ἐκδώσῃ διαβατήριον, διέταξε τὴν φυλάκισιν τοῦ αἰτοῦντος αὐτὸ ὡς ὑποπεσόντος δῆθεν εἰς θόρυβον, καθότι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ Δήμαρχος δὲν κατεχράσθη οὐδεμιᾶς αὐτοῦ ἐξουσίας, ἀλλὰ τῆς ἐξουσίας, τὴν ὁποίαν ὡς ἀνακριτικὸς ὑπάλληλος ἔχει.

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ. Π. 48 τῆς 16 ὀκτωβρίου 1841. (σελ. 320 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ)

Ἰδοὺ πῶς ἐξεφράσθησαν καὶ οἱ ἐν Ἀθήναις Ἐφέται.

Βούλευμα. Ἐπειδὴ κατὰ τὰς ῥητὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 487 καὶ 493 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, τὰ ὁποῖα τὸ Συμβούλιον τῶν ἐν Ἀθήναις Πλημμελειοδικῶν ἐφήρμοσεν εἰς τὰς προκειμένας πράξεις

τοῦ ἐγκαλουμένου ὡς Δημαρχικοῦ Γραμματέως, εἶναι προφανὲς, ὅτι αἱ παραβάσεις τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, (μεθ' ὧν ἐξομοιοῦνται κατὰ τὸ εἰρημένον 493 ἄρθρον καὶ οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι), περὶ ὧν πραγματεύονται τὰ ῥηθέντα ἄρθρα, τότε μόνον πρέπει νὰ καταδιώκωνται καὶ τιμωρῶνται, ὅταν αὗται ἀνάγωνται εἰς τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτετραμμένης εἰς αὐτοὺς ὑπηρεσίας εἴτε ἐνυπάρχουσι ταῦτα εἰς τὴν φύσιν καὶ ἰδιότητα τῆς ὑπηρεσίας, εἴτε εἶναι διαγεγραμμένα δι' ἰδιαιτέρων ὁδηγιῶν.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου αἱ εἰς τὸν ἀνακόπτοντα ἀποδιδόμεναι πράξεις, ἕνεκα τῶν ὁποίων παρεπέμφθη εἰς δίκην ὡς παραβὰς τὰ καθήκοντα τῆς ὑπηρεσίας του, δη.. ὅτι ὢν δημαρχικὸς γραμματεὺς ἀπεποιήθη τὴν κατὰ νόμον σύνταξιν προφορικῶν μηνύσεων, καὶ ὅτι συντάξας ἀπ' ἐναντίας ἔγγραφα καταμηνύσεως πρὸς τὸν Δήμαρχον Ἀκραιφνίων ἐζήτησε καὶ ἔλαβε ἕνεκα τούτου χάριν ἀμοιβῆς ἀπὸ τοὺς καταμηνυτὰς ἀπὸ μὲν τὸν ἕνα δραχμὰς δύω, ἀπὸ δὲ τὸν ἄλλον δραχμὴν μίαν, δὲν ἀνάγονται ποσῶς εἰς τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτετραμμένης εἰς τοὺς γραμματεῖς τῶν δημαρχιῶν ὑπηρεσίας· διότι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐκθέσεις εἶναι ἐκ τῶν ἀνακριτικῶν καθηκόντων, καὶ τοιαῦτα καθήκοντα ἀνακριτικῆς ὑπηρεσίας ὁ νόμος (ἄρθρ. 17 τῆς Ποιν. Δικον.), καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς, ἀνέθεσε μόνον εἰς τὸν Δήμαρχον, Δημαρχικὸν Πάρεδρον ἢ Ἀστυνόμον, οὐχὶ δὲ ὁπωσδήποτε καὶ εἰς τοὺς δημαρχικοὺς γραμματεῖς, οἷος ὁ ἀνακόπτων· ἑπομένως διὰ τῶν προρηθεισῶν πράξεών του οὗτος δὲν παρεβίασεν οὐδόλως τὰς διατάξεις τῶν μνησθέντων ἄρθρων 487 καὶ 493 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου μηδ' ἄλλον τινὰ ποινικὸν ὁρισμόν. Ὥστε ἐσφαλμένως τὸ Συμβούλιον τῶν Πλημμελειοδικῶν ὑπολαβὸν τὸ ἐναντίον, ἐφήρμοσε τὰ προσημειωθέντα ἄρθρα, ἐνῷ ὤφειλε ν' ἀποφανθῇ, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς κατηγορίαν·

Ἐπειδὴ τούτων οὕτως ἐχόντων, δὲν ὑπάρχει πλέον ἡ περίπτωσις τοῦ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ πρότασις τοῦ Εἰσαγγελέως περὶ τοῦ ὅτι ἀπαιτεῖται προηγουμένως ἡ ἄδεια τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ ἀνακόπτοντος ὡς διοικητικοῦ ὑπαλλήλου, καθ' ὅσον προκειμένου λόγου περὶ πράξεων μὴ ἀναγομένων εἰς τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτετραμμένης αὐτῷ ὑπηρεσίας, δὲν ἔχει ὡς πρὸς ταύτας οὐδένα δημόσιον χαρακτῆρα, ἡ δὲ τοιαύτη ἄδεια ἀπαιτεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας ὁσάκις πρόκειται περὶ πλημμελήματος ἢ κακουργήματος διοικητικοῦ ὑπαλλήλου, ἀλλ' ἀφορῶντος τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ.

Ἀπόσπασμα τοῦ ὑπ' ἀριθ. 807 Βουλ. τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν (1843).

Ὅρα Bassabiau, manuel, §. 1387.

14. *Απόφασις.* Όταν οἱ Δήμαρχοι ἢ οἱ Δημαρχικοὶ Πάρεδροι καταδιώκωνται ἕνεκα κοινοῦ τινὸς ἀδικήματος, δὲν ἀπαιτεῖτο ἡ ἄδεια τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸ 28 ἄρθρον τῆς Ποινικῆς Δικονομίας.

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ. Π. σλά. τῆς 15 ἰουλίου 1838. (σέλ. 138 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολ.)

15. Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματεία ἐνέκρινε νὰ διεξάγωσιν οἱ Εἰσαγγελεῖς τὰς διοικητικὰς προανακρίσεις, ὅσας τοῖς ἀναθέτουσιν αἱ Γραμματεῖαι τῆς Ἐπικρατείας. (Ἐγκ. τῆς 8 μαρτίου 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.)

Ἡ ἐγκύκλιος αὕτη ἐπροκαλέσθη ἀπὸ τὴν ἐναντίωσιν ἐμοῦ, ὡς Εἰσαγγελέως, εἰς τὸ νὰ ἐνεργήσω διοικητικὴν προανάκρισιν, διαταχθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείας. Φρονῶ δὲ, ὅτι τὸ μέτρον τῆς Γραμματείας ἀντίκειται καὶ εἰς τὸ γράμμα καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, καθότι ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ ἄρθρον 325 παραπέμπει μόνον εἰς τὸ ἄρθρ. 17 §. 3 καὶ 4, καὶ ἀφ' ἑτέρου σκοπὸν ἔχει νὰ ἐμποδίσῃ τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπεμβῇ εἰς διοικητικὰς προανακρίσεις πρὶν αὗται διεξαχθῶσι διοικητικῶς.

16. Δήμαρχός τις κατεμήνυσέ τινα, ὅτι τὸν ἐσυκοφάντησε κοινολογήσας, ὅτι ὡς τοιοῦτος δωροδοκεῖται. Ἐξετασθεὶς δὲ ὁ μηνυθεὶς κατέθεσεν, ὅτι ἀποδεικνύει τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων του· ἀναφύεται λοιπὸν τὸ ζήτημα· ; Ποία εἶναι ἡ ἁρμοδία ἀρχὴ, ἥτις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἀληθείας ἢ τοῦ ψεύδους τῆς κατὰ τοῦ Δημάρχου πρασαπτομένης κολασίμου πράξεως; Φαίνεται, ὅτι ἡ Εἰσαγγελία ὀφείλει νὰ διευθύνῃ τὰ ἔγγραφα εἰς τὴν προϊσταμένην τοῦ Δημάρχου ἀρχὴν, διὰ νὰ ἐξετάσῃ αὐτὴ περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ Δημάρχου, καὶ ἂν αὐτὴ ἀποφανθῇ, ὅτι εἶναι ἀθῶος, πρέπει νὰ εἰσαχθῇ εἰς δίκην ὁ μηνυθεὶς, εἰς δὲ τὸ δικαστήριον ἀπόκειται νὰ κρίνῃ, ἂν ὑπάρχῃ δολιότης εἰς τοὺς λόγους του.

Ὁ Mangin § 228 ἐκφράζεται ὡς ἀκολούθως·

Le délit de *dénonciation calomnieuse*, prévu par l'article 373 du code pénal, se compose nécessairement de deux élémens, savoir, la fausseté des faits imputés, et la mauvaise foi de celui qui les a dénoncés. En effet, une dénonciation n'est calomnieuse, dans le sens de la loi pénale, qu'autant que les imputations qu'elle renferme ne sont point vraies, et que le dénonciateur a agi dans le dessein de nuire.

Mais a qui appartient-il de décider si les faits, qui font la matière de la dénonciation, sont vrais ou faux ; s'ils sont prouvés, ou s'ils ne le sont pas ? Il semble, d'après le principe que

le juge saisi de la prévention est compétent pour prononcer sur tous les élémens du delit, que le tribunal correctionnel à toute juridiction pour statuer sur l'existence ou la non existence des faits imputés, et sur le caractère qu'ils peuvent présenter; et l'on est d'autant plus porté à adopter cette opinion, qu'il paraît difficile de séparer le jugement à rendre sur l'intention de celui qui les a dénoncés; qu'il semble impossible, pour ainsi dire, qu'un juge déclare que le dénonciateur est ou n'est pas un calomniateur, sans qu'il décide, en même temps, que l'imputation qu'il a faite est fondée ou qu'elle ne l'est pas.

Cependant, quand on réfléchit sur cette opinion, on découvre bientôt qu'elle entraîne de graves difficultés. Il ne faut pas perdre de vue qu'il ne s'agit pas ici d'un délit de *difamation* ou *d'injure*, mais d'un délit différent; car l'article 373 du Code pénal suppose qu'il a été fait, *aux officiers de justice ou de police administrative*, une dénonciation de faits qui ont été reconnus faux et non prouvés; qu'en conséquence la personne inculpée a été déclarée irréprochable: or quelle autorité sera compétente pour donner une pareille déclaration, si ce n'est celle dont la dénonciation a provoqué les poursuites? et, si ce n'est que sur cette déclaration de l'autorité, saisie de la dénonciation, que l'article 373 ouvre l'action buplique et l'action civile contre le dénonciateur, comment le tribunal correctionnel pourra-t-il statuer sur ces actions, si cette déclaration n'est pas intervenue?

Cette première objection, tirée de l'esprit de l'article 373 du Code pénal, et du véritable objet qu'il s'est proposé, n'est pas la seule qui s'élève contre l'opinion qui voudrait rendre juge de l'existence des faits dénoncés, le tribunal saisi de la plainte en dénonciation calomnieuse; car on ne peut adopter cette opinion qu'après s'être demandé par quels moyens ce tribunal pourra décider que les faits existent ou qu'ils n'existent pas. Je suppose qu'un individu en dénonce un autre à un officier de police judiciaire, et lui impute de s'être rendu coupable d'un délit ou d'un crime: aux termes des articles 29, 30, 31 et 47 du Code d'instruction, cette dénonciation doit être transmise au juge d'instruction par le procureur du roi; le juge doit informer, et la chambre du conseil statuer sur la mise en prévention. Mais, avant qu'une décision soit intervenue, l'inculpé porte plainte en dénonciation

calomnieuse. Si le tribunal correctionnel a le droit de prononcer sur l'existence ou la non existance du délit ou du crime qui fait le matière de la dénonciation, il faut qu'il ait en même temps la droit de procéder à une information, de décerner des mandats, de faire subir interrogatoire; il faut l'investir des attributions dévolues au juge d'instruction et à la chambre du conseil; il faut admettre contre la décision qu'il rendra toutes les voies de réformation que la loi a ouvertes contre les ordonnances des chambres du conseil. Or une pareille procédure est tout-à-fait en dehors des règles établies par le Code d'instruction; elle est illégale, impraticable.

La difficulté est plus grave encore s'il s'agit d'une dénonciation faite à l'autorité administrative contre un de ses agens, relativement à des actes de ses fonctions. Quels moyens aura le tribunal pour apprécier les faits dénoncés, et prendre connaissance des pièces ? Où trouvera-t-il le principe de sa compétence pour statuer sur des actes administratifs ?

Si la dénonciation porte sur des faits qui constituent des fautes de discipline imputées à un fonctionnaire public ou à un magistrat, le tribunal pourra-t-il s'arroger un droit d'examen que la loi n'attribue qu'à des ministres, qu'à une cour royale, qu'à des fonctionnaires supérieurs dans l'ordre administratif?

Ces réflexions conduisent nécessairement à reconnaître que toute plainte en *dénonciation calomnieuse* présente la question préjudicielle de savoir si les faits dénoncés sont vrais ou sont faux; que cette question préjudicielle est de la compétence exclusive de l'autorité saisie de la connaissance de ces faits par la dénonciation; que ce n'est qu'après qu'il a été statué sur l'existence des faits que la dénonciation renferme, qu'après que ces imputations ont été reconnues fausses ou non prouvées par cette autorité, que le tribunal correctionnel peut prononcer sur le caractère de calomnie, que la personne dénoncée ou le ministère public attribuent à la dénonciation. Il est bien entendu toutefois que l'autorité, à laquelle la dénonciation a été faite, est compétente pour y *statuer*; car si l'on avait dénoncé à l'autorité administrative des faits ou des actes du ressort de l'autorité judiciaire, et réciproquement, il est clair que l'autorité, saisie mal à propos, n'aurait pas le droit d'y *statuer*. Il est bien entendu que la question préjudicielle doit toujours être dé-

cidée par l'autorité compétente pour prononcer sur les faits qui font la matière de la dénonciation.

Ces principes ont été consacrés par plusieurs arrêts de la cour de cassation, et notamment par celui du 22 décembre 1827 (1) rendu, à mon rapport, dans une espèce remarquable.

17. Τὸ περὶ διοικητικῆς προανακρίσεως ἀντικείμενον ἐξετάζει ἐν ἐκτάσει ὁ Mangin, traité de l'action public, § 243—270, καὶ ἰδίως ὁ Cormenin εἰς τὸ περὶ τοῦ διοικητικοῦ δικαίου σύγγραμμα αὐτοῦ. Εὐσύνοπτον δὲ ἔκθεσιν εὑρίσκει ὁ ἀναγνώστης εἰς τὸ πρόχειρον μὲν, ἀλλὰ χρησιμώτατον περὶ Εἰσαγγελιῶν σύγγραμμα τοῦ Massabiau.

ΑΝΑΚΡΙΣΙΣ (Ποινικὴ) ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ.

Περίληψις τῶν κυριωτέρων ζητημάτων.

Τὰ Δικαστικὰ συμϐ. δύνανται νὰ διατάξωσιν ἀνάκρισιν;

Ἀποτελέσματα τῆς διὰ Βουλεύματος προσωρινῆς παύσεως τῆς ἀνακρίσεως.—Ὅταν τὸ συμϐ. ἀπεφάνθη, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ, ἐπανάληψις τῆς ἀνακρίσεως δὲν συγχωρεῖται· ἔννοια τοῦ ἄρθρου 157 τῆς Ποιν. Δικ.

Παραγγελία πρὸς ἀνάκρισιν.

Ἀταξίαι τῆς προανακρίσεως δὲν προτείνονται εἰς τὸν Ἄρειον Π. — Ἔλλειψις ἐξετάσεως τοῦ κατηγορουμένου.— Ἐλλείψεις εἰς τὰς ἀνακριτικὰς ἐκθέσεις.

Ἀνάκρισις γενομένη παρ' ἀναρμοδίου προσώπου.

Μετὰ τὴν ἔκδοσιν Βουλεύματος, παραπέμποντος τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ Ἀκρ.,. εἶναι συγχωρημένον νὰ γίνωνται νέαι ἀνακριτ. ἐξετάσεις;

Διενέξεις μεταξὺ ἀνακριτοῦ καὶ Εἰσαγγελέως.

Ἀνακριτικαὶ παραγγελίαι.

Οἱ χωροφ. δὲν θεωροῦνται ὡς ἀνακρ. ὑπάλληλοι.

Διάφορα ζητήματα.

1. Τὰ δικαστικὰ συμϐούλια τῶν Πλημμελειοδικῶν δύνανται νὰ διατάξωσιν ἀνάκρισιν κατὰ προσώπων, καθ' ὧν ἡ Εἰσαγγελία

(1) Bull., p. 957; Dalloz, 1828, p. 67.

δὲν ἔκαμε πρότασίν τινα ; Ὄχι· τὸ ζήτημα ἐξετέθη πλατύτερα εἰς τὰς λέξεις *Βούλευμα* καὶ *Ἁρμοδιότης*.

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ. Π. υ τῆς 16 νοεμβρίου 1839 (σελ. 206 τόμ. 4. τῆς Νομολ).

2. Ἡ προσωρινὴ παῦσις τῆς ἀνακρίσεως φέρει τοιοῦτον χαρακτῆρα, ὥστε τὸ πολιτικὸν δικαστήριον νὰ μὴ δύναται νὰ κρίνη περὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος ; Ὄχι· τὸ ζήτημα τοῦτο εὑρίσκεται ἀνεπτυγμένον εἰς τὰς λέξεις *Ἁρμοδιότης* καὶ *Βούλευμα*.

Ἀπόφ. Πολ. τοῦ Ἀρ. Π. 406 τῆς 25 ὀκτ. 1840. (σελ. 35 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1841).

3. Ἐπανάληψις ἀνακρίσεως δὲν ἐπιτρέπεται, ὅταν τὸ συμβούλιον ἀπεφήνατο, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ κατηγορίας.—Βλέπε τὸ ζήτημα πλατύτερα ἐκτεθειμένον εἰς τὴν λέξιν *Βούλευμα*.

Σελ. 372 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ Ἀρ. Π. τοῦ ἔτους 1840.

4. Τὸ ἄρθρον 157 τῆς Ποινικῆς Δικ. δὲν διατάττεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος. Διὰ τοῦτο αἱ παρὰ τῶν ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων γενόμεναι αὐτεπαγγέλτως ἐξετάσεις, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ κίνδυνός τις ἐκ τῆς ἀναβολῆς, δὲν εἶναι ἄκυροι. Ἄλλως τε δὲ ὁ λόγος οὗτος ἀφορᾷ τὴν ἀ·άκρισιν, καὶ δὲν δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου.

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ· Π. σμδ τῆς 11 αὐγ. 1838. (σελ. 162 τοῦ τρίτου τόμ. τῆς Νομολογ).

5. Πᾶσα ἔλλειψις εἰς τὰ ἔγγραφα τῆς ἀνακρίσεως πρέπει νὰ προτείνηται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων· ἄλλως λόγος ἀναιρέσεως στηριζόμενος εἰς τὸ ἄτακτον ἔγγραφον τῆς ἀνακρίσεως δὲν εἶναι δεκτός.

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ. Π. ρμγ. (σελ. 194 τόμ. δεύτ. τῆς Νομολ).

6. Τότε μόνον ἔκθεσίς τις δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀναίρεσιν, ὅταν αὕτη δὲν φέρῃ τὰ προσόντα, τὰ ὁποῖα διατάττονται παρὰ τῶν 72 καὶ 74 ἄρθρων τῆς Ποιν. Δικ., καὶ ὅταν συγχρόνως ὁ κατηγορούμενος προτείνῃ τὴν ἀκυρότητα εἰς τὸ δικάζον δικαστήριον, καὶ αὐτὸ ἀποῤῥίψῃ τὴν πρότασιν.

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ. Π. ρμα. (σελ. 186 τόμ. δεύτ. τῆς Νομολ).

7. Λόγος ἀναιρέσεως, στηριζόμενος εἰς τὸ ὅτι ἐδικάσθη τὶς χωρὶς νὰ ἐξετασθῇ εἰς τὴν προανάκρισιν, εἶναι δεκτός ; Ὄχι· ἐπειδὴ κατὰ τὰ ἄρθρα 250, 251 καὶ 255 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας καθῆκον τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου τῶν Πλημμ. εἶναι ν' ἀποφασίζῃ περὶ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς προανακρίσεως καὶ τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον

15

ἀναπομπῆς τῆς δίκης. Ὅθεν μετὰ τὴν κοινοποίησιν αὐτοῦ δύναταί τις νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν νομίμων ἐιδίκων κατ' αὐτοῦ μέσων.

'Απόφ. Ποιν. 'Αρ. Π. ρε. τῆς 14 ὀκτ. 1836. (σελ. 146 τόμ. πρῶτ. τῆς Νομολ).

Σημ. *Τὴν αὐτὴν γνώμην ἐκφράζει ὁ Dalloz εἰς τὴν λέξιν instruction crim. chap. 1. art. 2.*

8. Κατὰ τὸ ἄρθρον 74 τῆς Ποιν. Δικ. ὁ ἀνακριτὴς ἐν ἐλλείψει δικαστικοῦ γραμματέως ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ εἶναι μάλιστα ὑπόχρεως νὰ συντάττῃ καὶ μόνος του τὴν ἔκθεσιν· ἑπομένως ἡ παραλαβὴ τοῦ δικαστικοῦ γραφέως εἰς τὴς σύνταξιν τῶν ἐκθέσεων, ἐν τῇ ἀνωτέρω περιπτώσει, δὲν δύναται νὰ ἐπισύρῃ τὴν ἀκυρότητα αὐτῶν.

'Απόφ. Ποιν. 'Αρ. Π. ρμγ. τῆς 24 Ἰουλ. 1837 (σελ. 195 τοῦ δευτ. τόμ. τῆς Νομολ).

9. Πᾶσα παράβασις τύπου διαδικαστικοῦ μὴ ἐμπεριεχομένου εἰς τὸ 407 ἄρθρον τῆς Ποιν. Δικ. δύναται νὰ προταθῇ μόνον κατὰ τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν. Ὅθεν ἡ ὑπάρχουσα εἰς ἔκθεσίν τινα ἀνακριτικὴ ἔλλειψις, μὴ προταθεῖσα εἰς τὸ δικάσαν δικαστήριον, δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως. — Ἡ αὐτὴ λύσις ἐγένετο καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔλλειψιν ἐκθέσεως πραγματογνωμόνων, βεβαιούσης τὴν ἀνθρωποκτονίαν, ἥτις ἔκθεσις δὲν εἶναι καὶ ἀπολύτως ἀναγκαία.

'Απόφ. 'Αρ. Π. σξ. τῆς 23 σεπτ. 1838 (σελ. 189 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολ).—'Απόφ. 'Αρ. Πάγου ρζ. (σελ. 6 τόμος πρῶτος τῆς Νομολογ).

ὅρα ἀνωτ. 4—6.

10. Αἱ περὶ τῆς προανακρίσεως διατάξεις τῶν ἄρθρων 153, 156, 157, 184 καὶ 111 τῆς Ποιν. Δικ. δὲν ὁρίζονται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, οὔτε ἀναφέρεται εἰς τὴν Ποινικὴν Δικονομίαν μεταξὺ τῶν λόγων τῆς ἀναιρέσεως ἡ παράβασις αὐτῶν, ἀλλὰ μάλιστα ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 156, 157, 184 μὲ τὰ ἄρθρα 105, 136 τῆς Ποιν. Δικ. ἐξάγεται, ὅτι ἡ στάθμισις τῶν περιπτώσεων, αἵτινες ἐπιτρέπουν εἰς τὰς ἀνακριτικὰς ἀρχὰς νὰ ἐξετάζωσι μάρτυρας ἢ κατηγορουμένους, ἢ νὰ ἐπιχειρῶσιν ἄλλας ἀνακριτικὰς πράξεις αὐτεπαγγέλτως, ἀνατίθεται εἰς τὴν κρίσιν αὐτῶν τῶν ἰδίων, καὶ ἐξαιρεῖται ἀπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ 'Αρείου Πάγου.

'Απόφ. Ποιν. 'Αρ. Π. ρκς. τῆς 7 μαΐου 1837 (σελ. 154 τόμος δεύτερος τῆς Νομολ).

11. Αἱ ἐξομολογήσεις τῶν κατηγορουμένων, ὅσαι ἐλήφθησαν παρ' ἀναρμοδίων ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων, παραδίδονται εἰς τοὺς

ἐνόρκους; Ὄχι· βλ. τὸ ζήτημα πλατύτερα ἐκτεθειμένον εἰς τὴν λέξιν *Ἁρμοδιότης*.

Σελ. 174 τοῦ Β'. τόμου τῆς Νομολ.

12. Αἱ παρ' ἀναρμοδίων ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων γενόμεναι ἐξετάσεις πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνωνται; Ἡ Εἰσαγγελία τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 12448 ἐγγράφου της (1842) ἐξέθεσε τὰς ἑξῆς· α Μολονότι δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι στηριζόμενός τις εἰς τὴν Γαλλ. νομολογίαν (Carnot instr. crim. art. 23.—Bourg. manuel art. 23—Massabiau, n. 1838), πρέπει ν' ἀπαντήσῃ ἀποφατικῶς, μολαταῦτα δὲν θεωρῶ περιττὸν νὰ παρατηρήσω, ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μοὶ φαίνεται πλέον σύμφωνον μὲ τὸν νόμον ν' ἀποφαίνεται τὸ συμβούλιον, ὅτι κηρύττει ἀναρμοδίους τοὺς ἀνακριτὰς πρὸς *ἐξακολούθησιν τῆς ἀνακρίσεως*.

13. Ἡ ἄμεσος παρὰ τοῦ Εἰσαγγελέως ἐπιχείρησις ἀνακρίσεως παύει ἅμα ἀρχίσῃ ἡ κατὰ παραγγελίαν του τακτικὴ ἀνάκρισις, τῆς ὁποίας ἡ διεύθυνσις μόνη ἀνήκει εἰς τὸν Εἰσαγγελέα. (Ἔγγρ. τῆς Εἰσαγγ. τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, 1836.).

14. Δικαστικὸν Συμβούλιον ἐκδόσαν βούλευμα, τὸ ὁποῖον ἐπεκυρώθη καὶ ἀπὸ τοὺς Ἐφέτας, δι' οὗ ἀπεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ ἀκροατήριον, δὲν δύναται ν' ἀναλάβῃ τῆς ὑποθέσεως τὴν ἀνάκρισιν. Βλ. τὴν λέξιν *Ἁρμοδιότης*, ὅπου τὸ ζήτημα ἐξετέθη πλατύτερα.

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ. Π. 12 (σελ. 60 τοῦ πρώτου τόμου τῆς Νομολογίας).

15. Μετὰ τὴν ἔκδοσιν Βουλεύματος, παραπέμποντος τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ ἀκροατήριον, δύναται ἡ ἀνακριτικὴ ἀρχὴ νὰ κάμῃ νέας ἀνακριτικὰς πράξεις; Ὄχι· κατὰ τὰ ἄρθρα 69 καὶ 70 τῆς Ποιν. Δικ. σκοπὸς τῆς προανακρίσεως εἶναι ἡ συνάθροισις ὅλης τῆς ὕλης, ἥτις ἀπαιτεῖται, διὰ νὰ ἀποφασισθῇ ἂν δύναται νὰ γίνῃ εἰσαγωγὴ εἰς δίκην, καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς γίνεται πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ συντείνῃ πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας· ὅθεν ἕπεται, ὅτι ἀποφανθείσης ἅπαξ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς, ὁ σκοπὸς τῆς προανακρίσεως συνεπληρώθη, καὶ διὰ τοῦτο κατὰ τὰ ἄρθρα 75 καὶ 206 ἡ προανάκρισις ἀποπεραίνεται διὰ τοῦ περὶ παραπομπῆς βουλεύματος, καὶ ἐπομένως ἅπαντες οἱ ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι εἶναι ἀπὸ τοῦδε ἀναρμόδιοι νὰ κάμωσι νέας προανακριτικὰς πράξεις· ἂν δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 76 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, παρεκτὸς τῶν ἐν τῇ προανακρίσει μαρτύρων καὶ ἀποδείξεων, δύνανται νὰ παρασταθῶσιν ἐπὶ ἀκροατηρίου νέοι μάρτυρες καὶ νέαι ἀποδείξεις, τὸ ἄρθρον ὅμως τοῦτο δὲν ἐπιτρέπει μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς προανακρίσεως

καὶ πρὸ τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ γενησομένης συζητήσεως νέαν προανάκρισιν πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ βεβαίωσιν τῶν νέων τούτων ἀποδείξεων. Δὲν λαμβάνονται λοιπὸν ὑπ' ὄψιν αἱ τοιαύτης φύσεως ἀνακριτικαὶ πράξεις.

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ. Π. 78 τῆς 17 αὐγ. 1842 (σελ. 172 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

16. Ὅταν ὁ ἀνακριτὴς διαφωνῇ εἰς ἀντικείμενόν τι μετὰ τοῦ Εἰσαγγελέως, τίς ἀποφασίζει ὁριστικῶς; Τὸ Δικαστικὸν Συμβούλιον. Κατὰ τὸ 250 ἄρθρον τῆς Ποινικῆς Δικονομίας τὸ Δικαστικὸν συμβούλιον ἀποφασίζει 1ον ὅταν ὁ ἀνακριτὴς νομίζῃ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐνδώσῃ εἴς τινα πρότασιν τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα τὸ ἄρθρον αὐτὸ διαλαμβάνει· 2ον ὅταν πρόκηται νὰ κανονισθῇ δύσκολόν τι ἀντικείμενον ἐν τῇ προανακρίσει κτλ. Ἐκ δὲ τῆς ῥητῆς ταύτης διατάξεως τοῦ νόμου γίνεται φανερόν, ὅτι ὁ νομοθέτης δὲν ἐχορήγησεν εἰς τοὺς ἀνακριτὰς ἐξουσίαν τοῦ νὰ ἀποφασίζωσιν ὁριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως περὶ τῶν εἰς τὸ εἰρημένον ἄρθρον ὑπαγομένων περιστάσεων, ὁσάκις ὁ Εἰσαγγελεὺς εἶναι γνώμης ἐναντίας, ἀλλ' ἀνέθεσε τὴν περὶ τῶν τοιούτων περιστάσεων κρίσιν καὶ ἀπόφασιν εἰς μόνον τὸ δικαστικὸν συμβούλιον. Αἱ παρατηρήσεις αὗται ἐφαρμόζονται καὶ ὅταν πρόκηται νὰ ἐκδοθῇ ἢ νὰ μὴν ἐκδοθῇ ἔνταλμα φυλακίσεως.

Ἀπόφ. Ἀρ. Π. σξη τῆς 15 ὀκτωβρίου 1838 (σελ. 202 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολ.)

Ὅρα Massabiau 6 § 1888, 1884.

17. Ὁ ἀνακριτὴς δύναται ν' ἀναθέσῃ εἰς ἄλλον ἄλλης περιφερείας ἀνακριτὴν τὴν ἐξέτασιν τῶν κατηγορουμένων, ὅταν δὲν ἦναι ἀναγκαία ἡ ἐν τῇ ἀνακρίσει παρουσία τούτων, καθότι τὸ ἄρθρον 202 τῆς Ποιν. Δικ. δὲν κάμνει διάκρισιν μεταξὺ μαρτύρων καὶ κατηγορουμένων. (Ἔγγρ. τῆς Εἰσαγγ. τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν 1837.).

18. Ἡ παρουσία τοῦ ἀνακριτοῦ εἰς τὸ συμβούλιον ἢ εἰς τὸ δικαστήριον τῶν Πλημμελειοδικῶν εἶναι ἀναγκαία; Ὅρα *Σύνθεσις*.

19. Οἱ ἁπλοῖ χωροφύλακες, κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας, δὲν συγκαταλέγονται μεταξὺ τῶν ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων. Βλ. *Αἰκίαι*.

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ. Π. 54 τῆς 9 Ἰουλίου 1842 (σελ 124 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

20. Μετὰ προεισαγωγικὴν ἀνάκρισιν, ἐνεργηθεῖσαν κατὰ τὸ ἄρθρον 143 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας, ἔχει ἡ Εἰσαγγελία τὸ δικαίωμα νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ὑπόθεσιν ἀπ' εὐθείας διὰ κλήσεως εἰς τὸ Πταισματοδικεῖον; Ναί. (Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 12452 τοῦ Εἰσ. τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν τῆς 12 Φεβρ. 1842.).

21. Ἑκάστη ἀνακριτικὴ πρᾶξις πρέπει νὰ γράφηται εἰς χωριστὸν φύλλον χάρτου. (Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 13235 (1842) τοῦ Εἰσαγ. τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.).

22. Ἡ ἰδιωτικὴ ἔγκλησις δύναται νὰ εἰσαχθῇ ἐνόσῳ διαρκεῖ ἡ ἀνάκρισις ὑποθέσεως τινός. Εἰς τὴν λέξιν *Μήνυσις* εὑρίσκεται πλατύτερα ἐκτεθειμένον τὸ ζήτημα.

Νομολ. τόμος τρίτος σελ. 115.

23. Οἱ ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι ἐξετάζονται ὡς μάρτυρες ἐπὶ ἀκροατηρίου; Ναί. εἰς τὴν λέξιν *Μάρτυρες* ἐκθέτω πλατύτερα τὸ ζήτημα.

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρ. Π. ρκς τῆς 7 μαΐου 1837 (σελ. 177 τόμος πρῶτος τῆς Νομολ. καὶ σελ. 155. τόμος δεύτερος τῆς Νομολ).

24. Δικασταὶ ἐξετασθέντες ἅπαξ ὡς μάρτυρες δὲν δύνανται νὰ δικάσωσιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως. Βλ. *Μάρτυρες*, ὅπου ἐξετέθη πλατύτερα τὸ ζήτημα.

Σελὶς 248 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγ. (τοῦ 1841.)

ΑΝΑΜΙΣΘΩΣΙΣ. Ὅρα μίσθωσις.

ΑΝΑΝΕΩΣΙΣ. Ὅρα ὑποθήκη, ἁρμοδιότης, ἀναργυρία.

Περίληψις.

§. Α'. Ὁρισμός. Προσόντα αὐτῆς.
§. Β'. Διάφορα εἴδη αὐτῆς.
§. Γ'. Ἀποτελέσματα αὐτῆς.
§. Δ'. Ὁ Ἄρειος Πάγος δύναται νὰ κρίνῃ, ἂν ὑπάρχῃ ἀνανέωσις;
§. Ε'. Διάφοροι περιπτώσεις ἀνανεώσεως.
§. Ϛ'. Γαλλικὴ καὶ Ῥωμαϊκὴ Νομοθεσία.—Ἀντιπαράθεσις.

Πίναξ Λεκτικός.

§. Α'.

Ὁρισμός. Προσόντα αὐτῆς.

1. Ἀνανέωσις (novatio) καλεῖται σήμερον τὸ συνάλλαγμα, τὸ ὁποῖον συνομολογεῖται, διὰ νὰ παύσῃ ἡ ὑπάρχουσα ἐνοχὴ (obligatio), καὶ νὰ γεννηθῇ ἄλλη ἀντ' αὐτῆς. novatio enim a novo nomen accepit, et a nova obligatione L. 1. D. (46. 2.)
Ὅρα Μακελδ. §. 492 α.

2. Ἀπαιτεῖται δ' ἐπὶ τούτῳ 1) ἡ συναίνεσις τῶν διὰ τῆς ἀνανεώσεως εἰς νέαν σχέσιν ἐνοχῆς μεταβαινόντων προσώπων. c. 1. 6. 8. C. 8. 42. (15. 20. 42. Βασ. 26, 4.)· 2) ἡ ῥητὴ τῆς ἀνανεώσεως δήλωσις, ἄλλως ὑπάρχουν δύο ἐνοχαί, ἡ παλαιὰ καὶ ἡ νέα. 2. 8. 28. Βασ. 26. 4. — L. ult. C. de nov. 8. 42. Εἰς τὴν Γαλλίαν (1273 Πολ. Κ.) δὲν ἀπαιτεῖται ῥητὴ δήλωσις τοῦ σκοποῦ τῆς ἀνανεώσεως· ἀρκεῖ κατὰ τὸ Γ. Δ. νὰ προκύπτῃ προφανῶς ἐκ τοῦ ἐγγράφου ἡ περὶ τούτου θέλησις. Ζαχ. §. 323. σημ. 14.—3) ἡ πραγματικὴ ὕπαρξις τῆς ἀνανεουμένης ἐνοχῆς. 1. Βασ. 26. 4.— 4) Νὰ ἔχῃ κῦρος ἡ νέα ἐνοχή. Νόμ. 20. §. 1. D. 46. 2.—Gaius. 3. 176.

§. Β'.

Διάφορα εἴδη της.

3. Ἡ ἀνανέωσις δύναται νὰ λάβῃ χώραν κατὰ διαφόρους τρόπους·

α') Ἡ ἐξακολουθοῦν νὰ ἦναι οἱ αὐτοὶ δανεισταὶ καὶ ὀφειλέται. Μακελδ. 492·

β') Ὁ νέος ὀφειλέτης ἐμβαίνει εἰς τὴν θέσιν τοῦ πρώτου· τοῦτο δὲ γίνεται διττῶς, 1) εἴτε δι' ἁπλῆς τοῦ δανειστοῦ πρὸς τὸν νέον ὀφειλέτην συνεννοήσεως, χωρὶς ν' ἀπαιτῆται ἡ συγκατάθεσις τοῦ προτέρου ὀφειλέτου, ὃ λέγεται expromissio (προσομολόγησις). Locré, leg. XII, n. 145· 2) εἴτε ὁ πρότερος ὀφειλέτης προσφέρει ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον δέχεται ὁ δανειστής, καὶ τοῦτο λέγεται delegatio (ἀντίδοσις). L. 11. D. de nov. (46. 2)·

γ') Ὁ νέος δανειστὴς ἐμβαίνει εἰς τὴν θέσιν τοῦ παλαιοῦ.

§. Γ'.

Ἀποτελέσματα αὐτῆς.

4. Τὸ ἀποτέλεσμα πάσης ἀνανεώσεως συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ἡ προτέρα ἐνοχὴ ἐξαλείφεται μεθ' ὅλων τῶν παρεπομένων δικαιωμά-

των. Δύναται ὅμως ἐπὶ τῆς ἀνανεώσεως νὰ ἐπιφυλαχθῇ διὰ τὸ νέον χρέος τὸ ὑπὲρ τοῦ παλαιοῦ δοθὲν ἐνέχυρον καὶ ἡ προτίμησις αὐτοῦ.

fr. 29. D. 46. 2—29. Βασ. 26. 4.

5. Οἱ ὅροι μεταβαίνουν σιωπηλῶς εἰς τὴν νέαν ἐνοχήν.

fr. 14. §. 1. D. 46. 2—14. Βασ. αὐτόθι.

6. Ἐπὶ τῆς προσομολογήσεως καὶ ἀντιδόσεως χρεῶν (ὅρα ἀνωτ. §. 3.) μένει ἀπηλλαγμένος ὁ παλαιὸς ὀφειλέτης, ἐκτὸς ἂν ὁ δανειστὴς ἐπεφυλάχθη εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δικαίωμα ἀναγωγῆς κατὰ τοῦ πρώτου.

45. Βασ. 14. 2.—fr. 45 §. 7. D. 17. 1.

7. Πρὸς τούτοις ὁ προσομολογήσας, καθὼς καὶ ὁ ἀντιδοθεὶς ὀφειλέτης, δὲν δύνανται νὰ μεταχειρισθῶσι κατὰ τοῦ δανειστοῦ τὰς ἐνστάσεις, ὅσαι ἀνῆκον εἰς αὐτὸν κατὰ τοῦ παλαιοῦ ὀφειλέτου, ἢ εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον κατὰ τοῦ δανειστοῦ. Μακ. §. 337.

fr. 11. 13, 19. D. 46. 2—12. 13. 19. Βασ. 26. 4.

ὁ Merlin (Rep. délégation de dette, n. 4.) προσθέτει· Mais cette décision n'est pas applicable aux exceptions qui dérivent de l'incapacité dans la quelle est le debiteur délegué de s'obliger irrevocablement. Ainsi les mineurs . . . ;qui se sont obligés, et qui ont consenti d'être délégués, sous l autorisation de tuteur, peuvent opposer au créancier délégant les mémes exceptions qu'ils auraient pu opposer au délègant lui même.

8. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῆς ἀντιδόσεως ἀπαιτήσεώς τινος ὁ νέος δανειστὴς ἐν περιπτώσει μὴ καταβολῆς ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέτου, δὲν ἔχει ἄνευ ῥητῆς ἐπιφυλάξεως, ἀναγωγὴν κατὰ τοῦ προτέρου δανειστοῦ· ἐξ ἄλλου ὅμως δὲν ὑπόκειται εἰς τὰς ἐνστάσεις, ὅσαι ἠδύναντο ν' ἀντιταχθῶσιν εἰς τὸν πρότερον δανειστὴν παρὰ τοῦ ὀφειλέτου. c. 3 C. 8. 42.—37. Βασ. αὐτ.

Ἐπὶ τῆς ἁπλῆς παραχωρήσεως ἔχει ἄλλως τὸ πρᾶγμα. Ὅρα Μακελδ. §. 337.

9. Ἡ ἀνανέωσις ἀποσβέννυσι τὴν ὑπάρχουσαν ἐνοχὴν, [illegible] ἀπόσβεσις αὕτη εἶναι ἀπόλυτος καὶ ὅλως ἀνεξάρτ[illegible] γενεστέρων συμβεβηκότων· obligatio sive actio semel [illegible] non reviviscit, nisi justa causa subsit ex qua aequitas subveniat. Ὅρα σχολιαστὰς ἐπὶ τοῦ νόμου 98. §. 8. D. de solut (46. 3). —Ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις ἡ κηρύττουσα ἄκυρον τὴν νέαν ἐνοχὴν (§. 3. inst. quib. modis toll. obl. 3. 30—Touil. VII, 302—Dur. XII, 282.)—Ἡ ἐκνίκησις τοῦ ἀκινήτου, ὅπερ ἐδόθη πρὸς

πληρωμὴν (Touil. VII, 301 — Pothier n° 604)—Τὸ ἀφερέγγυον τοῦ ἐπιτετραμμένου αὐτοφειλέτου(Touill. VII, 303. νόμ. 3. c. de nov.) δὲν δύνανται, ἐν γένει, νὰ καταστήσωσιν ἰσχυρὰν τὴν παλαιὰν ἐνοχὴν, ὅπερ δὲν πρέπει νὰ συγχέηται μὲ τὴν ὀφειλομένην τυχὸν ἐγγύησιν.

10. Ἐνταῦθα θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ ὑπομνήσω τὴν ἑξῆς περικοπὴν τοῦ Ζαχαρίου ἐπὶ τοῦ Πολ. Γ. Κώδηκος·

« Cependant, une jurisprudence à peu près constante, admet aujourdhui que l'acceptation, même sans réserves, des billets négociables souscrits en payement d'une dette antérieure n'emporte point, en général, exctinction de cette dette. σελ. 392. σημ. 19 τοῦ δευτ. τόμου.

11. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνανέωσιν, ἥτις πηγάζει ἐκ τοῦ δικαστικοῦ συναλλάγματος (novatio necessaria). Ὅρα Gaius, comm. 111, §. 180—Merlin, rep. novation §. 1 — Rauter, cours de proc. civ. §. 115 καὶ 145.

Δὲν εἶναι ἀνωφελὲς (λέγει ὁ Chauveau) νὰ σημειώσωμεν ἐνταῦθα ἐν γένει εἰς τί στηρίζεται ἡ ἀρχὴ, ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ προσβάλῃ διὰ τῆς τρίτου ἀνακοπῆς τὴν ἀπόφασιν, ἥτις ἐξεδόθη ὄντος αὐτοῦ διαδίκου, καὶ πῶς ἡ ἰδέα, ἡ χρησιμεύουσα ὡς βάσις αὐτῆς, πρέπει νὰ κανονίζῃ τὴν ἐφαρμογήν της.

Ὅταν ἀνοίγῃ δίκη τὶς, ἅμα ἐμφανισθέντων τῶν μερῶν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, τοῦ ἑνὸς μὲν ζητοῦντος τὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς του, τοῦ ἑτέρου δὲ ὑπερασπιζομένου κατ' αὐτῆς, σχηματίζεται μεταξὺ τῶν δύο διαφερομένων ἓν σιωπηρὸν συνάλλαγμα, δι' οὗ ὑποτίθενται ὑποχρεούμενοι σιωπηλῶς ὁ εἷς πρὸς τὸν ἕτερον, νὰ ἐκτελέσωσι τὸ ἀποφασισθησόμενον τελεσιδίκως. Τὸ συνάλλαγμα αὐτὸ, ἡ δικαστικὴ αὕτη σύμβασις δὲν διαφέρει ἀπὸ τὸ διαιτητικὸν συνυποσχετικὸν εἰμὴ καθ' ὅσον ἐ εἶνα δὲν εἶναι, καθὼς τοῦτο, ἑκούσιον ἐκ μέρους τοῦ προκαλουμένου νὰ ὑπερασπισθῇ. Ἄλλως τε δὲ, σχηματιζόμενον ἐκ τῆς ἀμοιβαίας συναινέσεως τῶν διαφερομένων, ἀποτελεῖ μεταξὺ αὐτῶν νέαν ἐνοχὴν, ἓν εἶδος ἀνανεώσεως, τῆς ὁποίας ἀποτέλεσμα εἶναι ν' ἀντικαταστήσῃ ὅλους τοὺς ἄλλους τίτλους διὰ τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως. Litis contestatio contractus est et obligatio nova, nam secuta condemnatione, actio pristina convertitur in actionem judicati atque ita novatur. (Cujas, ad legem 29 ff. de nov.) Ὅρα Chauveau sur Carré ζήτ. 1710. Εἰς τὴν λέξιν *Ἀποδοχὴ* εὑρίσκετε ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν, ἀφορῶσαν τὸ προκείμενον ζήτημα.

12. Ὁ Ἄρειος Πάγος δύναται νὰ κρίνῃ, ἂν συνάλλαγμά τι ἀποτελῇ ἀνανέωσιν; Ὅρα *Ἀναίρεσις*, 86. 87. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐπαρουσιάσθη πολλάκις ἐνώπιον τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς ἀπὸ 16 Ἰαν. 1828 ἀποφάσεώς του (Sir. 28, 294) ἀπεφήνατο τὰ ἑξῆς·

Attendu... dès lors les cours royales, à qui appartiennent exclusivement le droit d'interpréter les clauses des contrats sont seules juges de la question de savoir si ou non les parties ont voulu faire novation.

Εἰς τὸν Sirey, τόμ. 27. 6. εὑρίσκομεν καὶ τὰ ἑξῆς·

La question de savoir, si dans tel acte, les parties ont voulu ou non faire novation, est une quéstion d'interprétation d'acte, qui rentre dans le domaine exclusif des juges du fond, et ne peut donner ouverture à cassation.

Παρατηρητέον δὲ, ὅτι τὸ Ἀκυρωτικὸν ἀνήρεσεν ἀπόφασίν τινα δικαστηρίου Ἐφετῶν, ἀποφανθέντων, ὅτι χρέος τι ἐμπορικὸν ἔχασε τὸν χαρακτῆρα τοῦτον διὰ τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι μετὰ ταῦτα ἀνεγνωρίσθη δι' ἐπισήμου συμβολαίου καὶ ἐχορηγήθη δικαίωμα ὑποθήκης πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ δανειστοῦ. (cass. 21. fevrier 1826 —Sir. 27. 1, 6.). Ἐν τῇ περιπτώσει ὅμως ταύτῃ τὸ Ἀκυρωτικὸν παρεδέχθη τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ ὅπως τὰ ἐβεβαίωσεν ἡ προσβληθεῖσα ἀπόφασις.

Τὸ αὐτὸ ζήτημα καθυπεβλήθη καὶ εἰς τὸν ἡμέτερον Ἄρειον Πάγον, ἀλλὰ μέχρι τοῦδε (5 Δεκεμβρίου 1845) δὲν ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασίν του· τὸ ζήτημα δὲ ἀνεφύη εἰς τὴν μεταξὺ Κορομηλᾶ καὶ Φιλήμονος δίκην.

§. Ε΄.

13. Ἡ παράτασις τῆς πρώτης πρὸς πληρωμὴν προθεσμίας δὲν ἀποτελεῖ ἀνανέωσιν.

Ὅρα Ζαχ. Πολ. Γ. 4. τόμ. Β΄. σελ. 392 σημ. 20—Domat, βιβλ. 4. τίτ. 3. de novat. sect. 1. n. 3.

14. Φυσικὴ ἐνοχὴ δύναται, διὰ τῆς ἀνανεώσεως, νὰ κατασταθῇ πολιτική.

L. 1. §. 1. D. de nov. (46. 2).

Pothier n. 589—Duranton X, 330 XII, 293.

15. Ὡσαύτως πολιτικὴ ἐνοχὴ δύναται νὰ μεταβληθῇ εἰς φυσικήν.

N. 1. §. 1. 24, D. de nov. (46. 2). N. 5. C. de remis. pign. (8. 46.). Touill. VII, 299.—Pothier, n. 589.

16. *Ἀποφάσεις*. Ἡ ὑπ' ἀρ. 172 ἀπόφασις(1836) τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν φέρει· « Ἐπειδὴ ἂν καὶ ἡ χρεωστικὴ ὁμολογία σιωπᾷ, ὅτι συνετάχθη πρὸς ἀνανέωσιν, ἡ σιωπὴ αὕτη ἀναπληροῦται κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου ἀπὸ τὴν ἐκ συμφώνου ῥητὴν ὁμολογίαν ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ἐπιβεβαιούντων τοῦτο, καὶ δηλούντων ἑπομένως τὴν τῆς ἀνανεώσεως θέλησίν των, ἡ δὲ ἔκφρασις τῆς ὁμολογίας, ὅτι τὰ παρ' αὐτῆς ἀναφερόμενα χρήματα ἐδόθησαν λόγῳ δανείου, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς περιέχουσα δόλον, διότι εἶναι πασίδηλον, ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα συνήθως αἱ ἀνανεώσεις τῶν χρεῶν ἐγίνοντο ἐπὶ τοῦ παρελθόντος κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, τουτέστι διὰ χρεωστικῶν ὁμολογιῶν, καὶ χωρὶς ν' ἀναφέρουν ἄλλως τὴν πρώτην τοῦ χρέους πηγὴν, ὅθεν ἡ γενικὴ αὕτη συνήθεια ἀποβάλλει τὴν ἰδέαν τοῦ δόλου. »

Νομικῆς σελ. 393.

17. Ὅταν τὶς κινδυνεύων καὶ βιαζόμενος ἀναδεχθῇ κατ' ἀνανέωσιν νὰ πληρώσῃ τὸ πρὸς τρίτον χρέος τοῦ βιάζοντος αὐτὸν, χωρὶς ὁ τρίτος νὰ ἦναι συνένοχος τῆς βίας, θεωρεῖται ὡς ἐκ νομίμου αἰτίας ἀναδεχθεὶς καὶ εἶναι ὑπόχρεως νὰ πληρώσῃ ὁ βιασθείς; Ὄχι·

Ἀπόφ. 87 τῶν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 3354).

18. Ἐνταῦθα θεωρῶ ἀναγκαῖον ν' ἀντιπαραθέσω εἰς τὰ ἄρθρα τοῦ Γαλ. Κώδηκος, ἅτινα ἀφορῶσι τὴν ἀνανέωσιν, τοὺς Ῥωμ. νόμους, ὁδηγούμενος ἀπὸ ἔκδοσίν τινα τοῦ Γαλ. Κώδηκος, τὴν ὁποίαν πολλοὶ ἴσως δὲν ἔχουν εἰς τὴν βιβλιοθήκην αὐτῶν.

Γ. Κ.	
1271	ὅρα Πανδ. βιβλ. 46. τίτ. 2—Κώδ. βιβλ. 8. τίτλος 42.
1272	— Ff. leg. 27. de pactis; νόμ. 3. 10, 20. § 1; 31. §. 1. de nov.—Cod. βιβλ. 4. αὐτ.
1273	— Νόμ. 2. ff. de nov.—leg. ult. c. eod.
1274	— Νόμ. 1, 6. C. de nov. et deleg.
1275	— Ff. νόμ. 11. de nov.
1276	— Νόμ. 3. C. de nov.
1277	— Νόμ. 10, 20, 25 ff. de nov.—νόμ. 1. 6 Cod. de novat. et deleg.
1278	— Νόμ. 18, 29 ff. de nov. — νόμ. 12. §. 5. qui pot. in hypoth. (20. 4.)

1279 — Νόμ. ff. 30 de nov.
1280 — Νόμ. 18. ff. de nov.
1281 — Ff. leg. 12 καὶ 19 de nov,—νόμ. 2: de duobreis const.—νόμ. 4. C. fid et mand.

19. Εἰς τὸ Δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν ἐπαρουσιάσθη ἡ ἀκόλουθος περίπτωσις·

Κάποιος Μ ὤφειλε χρηματικόν τι ποσὸν εἰς τὰ τέκνα τοῦ Κ, τὰ ὁποῖα ἐκηδεμόνευεν ὁ Ο. — Περὶ τοῦ χρέους τούτου ἐγένετο συμβιβασμὸς μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ κηδεμόνος, συνταχθέντος συμβολαίου, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ κηδεμὼν ὡμολόγησεν, ὅτι ἐπληρώθη τὸ χρέος. Ὀλίγον δὲ ἀργότερα συνετάχθη καὶ ἕτερον συμβόλαιον, δι' οὗ ὁ αὐτὸς ὀφειλέτης ὡμολόγησεν, ὅτι ὀφείλει πρὸς τὸν Μ (ὄχι πλέον ὡς κηδεμόνα) χρηματικόν τι ποσόν. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔγγραφον προσεβλήθη ὑπό τινος τρίτου ὡς εἰκονικὸν, ὁ δὲ Ο ἰσχυρίσθη, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι ἐγένετο ἀνανέωσις, καὶ τὸ δικαστήριον τῶν Ἐφετῶν ἐξέδωκεν ἀπόφασιν ὑπ' ἀριθμὸν 219 τοῦ 1843, φέρουσαν·

« Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8390 τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1841 συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, γενομένου παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου Τριπόλεως Β. προκύπτει, ὅτι ὑπαρχούσης δίκης ἐκκρεμοῦς, μεταξὺ τοῦ ἐκκαλοῦντος ὡς ἐπιτροποκηδεμόνος τῶν τέκνων τοῦ Γ. κατὰ τοῦ Β. ἐξεδόθη ἐπ' αὐτῆς ἡ ὑπ' ἀριθ. 120 (1839) ἀπόφασις τῶν ἐν Τριπόλει Πρωτοδικῶν, δι' ἧς κατεδικάσθη ὁ Μ. νὰ πληρώσῃ εἰς τὰ τέκνα τοῦ Γ. δρ. δύο χιλιάδας ἑκατὸν, καὶ ὅτι μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὁ ἐκκαλῶν, συμβιβασθεὶς μὲ τὸν Μ. ἐπληρώθη παρὰ τούτου τὸ πρὸς τὸν Κ. χρέος του.

Ἐπειδὴ προσέτι ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8391 τῆς 31 8βρίου 1841 συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, συνταχθέντος παρὰ τοῦ εἰρημένου συμβολαιογράφου Β. Δ. δηλοῦται ὅτι ὁ ἐκκαλῶν Κ. Π. Ο, ἐν ἰδίῳ ὀνόματι ἐδάνεισεν εἰς τὸν Μ. δραχ. χιλίας ἑκατὸν πεντήκοντα.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, εἶναι ἀδιάφορον, ἂν ἐνώπιον τοῦ ἐν Τριπόλει Πρωτοδικείου ὁ ἐκκαλῶν ὡμολόγησεν, ὅτι δὲν ἐμέτρησε χρήματα εἰς τὸν Β. Μ., καὶ ὅτι αἱ χίλιαι ἑκατὸν πεντήκοντα δρ. περὶ ὧν λαλεῖ τὸ ὑπ' ἀριθ. 8391 συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον εἶναι ἐξ ἐκείνων, τὰς ὁποίας οὗτος ὤφειλεν εἰς τὰ τέκνα τοῦ Κ., καθότι τοῦτο δὲν δύναται νὰ καταστήσῃ ἀνίσχυρον τὴν μεταξὺ τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ τοῦ Μ. περὶ τῶν χιλίων ἑκατὸν πεντήκοντα δραχ. σύμβασιν, περὶ ἧς λαλεῖ τὸ προμνησθὲν ὑπ' ἀριθ. 8391 συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον, καθόσον ὁ ἐκκαλῶν,

καίτοι κηδεμὼν τῶν τέκνων τοῦ Γ. Κ., ἐδύνατο ὅμως νομίμως, ἀφοῦ ὡμολόγησεν, ὅτι ὡς τοιοῦτος ἔλαβε τὰ παρὰ τοῦ Μ. τὸ ὑπὸ τούτου πρὸς τοὺς ἀνήλικας ὀφειλόμενον χρέος, καὶ ἐξώφλησεν αὐτὸν (ὁπόταν καὶ οἱ ἀνήλικες δὲν εἶχον πλέον αὐτοπροσώπως ὑπεύθυνον ὀφειλέτην διὰ τὸ διαληφθὲν ποσὸν τοῦ χρέους, εἰμὴ τὸν κηδεμόνα των), ἠδύνατο νομίμως, τούτων γενομένων, νὰ συλλαχθῇ μετὰ τοῦ Β. Μ. δι' ἰδιαιτέρας συμφωνίας, καὶ νὰ δανείσῃ αὐτῷ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμόν του, τὸ ὁποῖον τὸν ἐδάνεισε ποσόν.»

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀνεκόπη, καὶ τὸ αὐτὸ δικαστήριον ἐξέδωκεν ἑτέραν ἀπόφασιν ὑπ' ἀριθ. 144 τοῦ 1844, φέρουσαν·

« Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι καθὰ ἰσχυρίσατο καὶ πρωτοδίκως καὶ ἐφεσίμως ὁ ἐκκαλῶν Π. ὅτι τὰ ὅσα ὀφείλονται παρὰ τοῦ Β. Μ. πρὸς τὰ ἀνήλικα τοῦ Γ. Κ. χρήματα, μετεβιβάσθησαν εἰς τὸν αὐτὸν Κ. Π. δι' ὅσα οὗτος εἶχεν ἐξοδεύσει εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν παιδίων, τοιουτοτρόπως ἐγένετο ἀνανέωσις per delegation (διὰ παρεμβάσεως τρίτου προσώπου), ἡ ἀνανέωσις αὕτη εἶναι ἀνίσχυρος, καθ' ὅσον δὲν ἔχει κανένα σκοπὸν τῆς ἀνανεώσεως, ὡς μὴ ἀναφέροντος τοῦ εἰρημένου συμβολαίου τὴν ἀνανέωσιν καθὰ ἀπαιτεῖ ὁ νόμος (cod· 8 de novat. 8. 42 de novat.) καὶ ὡς μὴ ὑπογραψάντων εἰς αὐτὸ ὅλων τῶν ἀπαιτουμένων παρὰ τοῦ νόμου τριῶν προσώπων, ἤτοι τοῦ ὀφειλέτου, τοῦ πρώτου δανειστοῦ καὶ τοῦ δευτέρου δανειστοῦ, ἢ ὄντων ἀνηλίκων τῶν τέκνων τοῦ Γ. παρὰ τοῦ κηδεμόνος αὐτῶν, καθόσον ὑπὸ τοῦ νόμου τῷ ἐπιτρέπετο, ὅπερ ἐπίσης ἀπαιτεῖ ὁ νόμος (L. 11. tit. 2. βιβ. 46—L. 1. C. 8. 42. de novat. L. 6. cod. h. tit.).

Ἐπειδὴ οἱ δανεισταὶ δύνανται κατὰ τὸν νόμον νὰ προσβάλλουν πᾶσαν πρᾶξιν γενομένην παρὰ τῶν ὀφειλετῶν των πρὸς βλάβην τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, ὅταν οὗτοι δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἐκπληρώσουν τὰς πρὸς αὐτοὺς ὑποχρεώσεις των, ἑπομένως οἱ ἐφεσίβλητοι εἶχον δικαίωμα νὰ προσβάλουν τὸ προμνησθὲν συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον, καθόσον, ὡς ἐξήχθη ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ἐγένετο πρὸς βλάβην τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, καί, ὡς ἰσχυρίσαντο, δὲν εἶναι ἄλλως εἰς κατάστασιν οἱ ἀνήλικες τοῦ Γ. Κ. νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς νομίμους κατ' αὐτοῦ ἀπαιτήσεις των, ὥστε ἡ ἔνστασις τοῦ Π. καθίσταται ἀνυπόστατος.»

19. Περὶ τῆς ἀνανεώσεως τῶν δικαιογράφων τῶν ἐθνικῶν κτημάτων ὅρα 1ον τὸ ἀπὸ 30 μαρτίου (11 ἀπριλίου) 1835 διάταγμα· —2ον τὴν ἀπὸ 9 καὶ 15 δεκεμβρίου 1835 δηλοποίησιν τῆς ἐπὶ

τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείας. Συλλογὴ τῶν Νόμων ὑπὸ τοῦ Ἀθ. Πετσάλη, σελ. 294. 377. 881.

ΑΝΑΡΓΥΡΙΑ.

§. Α΄. Πηγαί.
§. Β΄. Ὁρισμός. Ἀφορμὴ ἐπινοήσεως αὐτῆς.
§. Γ΄. Προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας προτείεται·
Condictio sine causa·
Διαμαρτυρία· μέμψις ἀναργ·
§. Δ΄. Ποῖοι ὁρισμοὶ ἴσχυον κατὰ τὸ Ῥωμ. Δίκαιον;
Κληρονόμοι·
Ἐγγυηταί·
Προίξ.
Δάνεια.
Ἐξοφλήσεις.
Ανανέωσις.
Συμβιβασμός.
Παρακαταθήκη.
§. Ε΄. Νεώτεραι διακρίσεις. Ἰσχύουσι μετὰ τὴν Πολιτ. Δικ. οἱ περὶ ἀναργυρίας ὁρισμοὶ τῆς Ῥωμ. Νομοθεσίας;
§. ϛ΄. Νομολογία.

---

§. Α΄.

Πηγαί.

1. Περὶ τῆς ἐνστάσεως τῆς ἀναργυρίας διαλαμβάνουσιν ὁ Κῶδηξ (βιβ. 4. τίτ. 30—βιβ. ε. τίτ. 15), τὰ Βασιλικὰ (βιβ. 23, τίτ. 1, νόμ. 63—78. βιβ. 29, τίτ. 5.), ἡ Νεαρὰ ἑκατοστή, ὁ Ἀρμενόπουλος (βιβ. 2. τίτ. 2), τῶν ὁποίων δὲν θέλομεν κάμει εἰδικὴν μνείαν εἰς τὰς κατὰ μέρος περιπτώσεις.

§. Β΄.

Ὁρισμός. Λόγοι τῆς ἐπινοήσεως αὐτῆς.

2. Ἡ ἔνστασις τῆς ἀναργυρίας, κατὰ τὸ Ῥωμ. Δίκαιον, συνίστατο οὐσιωδῶς εἰς τοῦτο, ὅτι ἐκεῖνος, ὅστις ὡμολόγει ἐν ἐγγράφῳ τινὶ (α), ὅτι ἔλαβε χρήματα ἢ ἄλλα πράγματα (ἰδίως λόγῳ δα-

---

(α) ὅπερ ἐκαλεῖτο καὶ γραμματεῖον (cautio, chirographum.).

νείου), καὶ ὑπεχρεοῦτο νὰ τὰ ἀποδώσῃ, ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ νὰ μὴ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ ὁμόλογόν του, ὡς πρὸς τὴν ἀπόδειξιν τῆς παραλαβῆς, ἀλλὰ νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐνάγων ν' ἀποδείξῃ δι' ἄλλων ἀποδεικτικῶν μέσων τὸ ἐν τῷ χειρογράφῳ κείμενον ποσὸν, τὴν ἐγχείρισιν τοῦ ζητουμένου ἀντικειμένου (numeratio ἢ datio).

3. Ἡ ὅλως ἐξαιρετικὴ αὕτη διάταξις ὡς πρὸς τοὺς κοινῶς παραδεδεγμένους κανόνας τῆς ἀποδεικτικῆς τῶν ἐγγράφων ἰσχύος, (τῆς ὁποίας διατάξεως τὸ πρῶτον ἴχνος ἀπαντᾶται εἰς διατάξεις τῆς ἐποχῆς τῶν αὐτοκρατόρων Σεβήρου καὶ Ἀντωνίου) ἐπροκαλέσθη, νομίζομεν, ἐκ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν οἱ Ῥωμαῖοι ἐθεώρουν τὰ τοιαῦτα ἔγγραφα.

Ἐξηγούμεθα. Κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον ἡ συμφωνία, δι' ἧς ὑπεχρεοῦτο ὁ Α νὰ δώσῃ εἰς τὸν Β τι, ὅπερ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ, δὲν ἔδιδε δικαίωμα ἀγωγῆς εἰς τὸν Β εἰμὴ ἐὰν ἡ σύμβασις αὕτη ἐγίνετο δι' ἐπερωτήσεως (stipulatio), ἢ ἐὰν ὁ Β. πραγματικῶς ἐνεχείρισε τὸ ζητούμενον ἀντικείμενον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς δύο ταύτας περιπτώσεις ἐὰν ὁ Α ἠρνεῖτο τὴν παραλαβὴν, ὁ Β ὤφειλε ν' ἀποδείξῃ τὴν ἐγχείρισιν, τὴν πραγματοποίησιν τῆς ὁποίας δὲν δύναται ν' ἀποδεικνύῃ ἁπλῶς τὸ ἔγγραφον, ὅπερ ἐθεωρεῖτο ὡς ἁπλῆ ἔγγραφος ἔκθεσις τῆς συνομολογήσεως τῶν μερῶν, ὡς τοῦτο προκύπτει ἰδίως ἐκ τῶν νόμων 9 καὶ 10 τοῦ Κώδηκος. (αὐτ.)

4. Ἡ κοινὴ περὶ τῆς ἐπινοήσεως τῆς ἐνστάσεως ταύτης γνώμη εἶναι, ὅτι κατὰ τὴν κοινὴν πεῖραν τὰ περὶ δανείων καὶ ἄλλα τοιαύτης φύσεως ἔγγραφα ἐξεδίδοντο συνεχῶς πρὶν ἔτι ὁ ἐκδότης αὐτῶν λάβῃ πραγματικῶς τὸ περὶ οὗ διελάμβανον ἀντικείμενον, καὶ ἕνεκα τούτου ἐσυγχώρησαν εἰς αὐτὸν ν' ἀποκρούῃ τὴν ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν τοῦ ὁμολόγου καὶ ν' ἀναγκάζῃ τὸν ἐνάγοντα ν' ἀποδεικνύῃ δι' ἄλλων μέσων τὴν ἐγχείρισιν τοῦ ἀντικειμένου.

§. Γ'.

Προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας προτείνεται. Condictio sine causa· Διαμαρτυρία· Μέμψις Ἀναργυρίας.

5. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ εἰς τὸν ἐκδότην τοῦ ὁμολόγου χορηγούμενον τοῦτο εὐεργέτημα δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπιφέρῃ βλάβην εἰς τὸν θεωρηθέντα διὰ τοῦ ὁμολόγου ὡς δανειστὴν, ὅστις πιθανῶς ἐνεχείρισε τὸ ἀντικείμενον, καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἠδύνατο, μετὰ παρέλευσιν πολλοῦ χρόνου, νὰ καταστάθῇ ἀδύνατος ἡ τῆς ἐγχειρίσεως ἀπόδειξις, τὸ δικαίωμα τῆς ἐνστάσεως ταύτης περιωρίσθη εἰς στενὸν χρόνου κύκλον καὶ ἐξαιρέσεις τινὲς καθιερώθησαν. Ὅρα κατωτέρω §. 8. ε.

6. Ὁ ἐκδότης τοῦ γραμματίου ἠδύνατο ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ νόμου ταττομένης προθεσμίας ἢ νὰ προτείνῃ τὴν ἀναργυρίαν, ἢ νὰ ζητήσῃ διὰ τῆς condictio sine causa τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ὁμολόγου του. Ἐὰν δὲ δὲν ἐκινεῖτο ἀγωγὴ κατ' αὐτοῦ, ἠδύνατο νὰ διαμαρτυρηθῇ δι' ἐγγράφου περὶ τῆς μὴ παραλαβῆς τοῦ ἀντικειμένου, κοινοποιῶν αὐτὸ εἰς τὸν ἀντίδικον, ἤ, ἐν ἀπουσίᾳ του, εἰς τὴν δικαστικὴν ἀρχήν. Τὸ ἔγγραφον αὐτὸ ἐκάλεῖτο querela non numeratae pecuniae (διαμαρτυρία· μέμψις ἀναργυρίας).

7. Ἐὰν ὁ ἐκδότης δὲν ἔκαμνε χρῆσιν τῶν ἀνωτέρω μέσων ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ταττομένης προθεσμίας, τὸ ἔγγραφον ἀπετέλει πλήρη ἀπόδειξιν περὶ τῆς ἐγχειρίσεως, καὶ μάλιστα δὲν ἐπετρέπετο οὔτε ἡ ἀνταπόδειξις κατ' αὐτοῦ. Ἐπειδὴ λοιπὸν εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ ἐκδότης τοῦ ὁμολόγου ὑπεχρεοῦτο νὰ ἀποδώσῃ τὸ ἀντικείμενον ὄχι διότι τὸ ἔλαβεν, ἀλλὰ διότι τὸ ὡμολόγει ἐν τῷ ἐγγράφῳ, ἡ περίπτωσις αὕτη ἐθεωρήθη ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ὡς ἰδιαίτερον εἶδος ἐνοχῆς, τῆς καλουμένης literarum obligatio (γράμμασιν ἐνοχή), ἥτις πραγματικῶς εἶναι οἱονεὶ συνάλλαγμα, μολονότι οἱ νόμοι δὲν τὴν χαρακτηρίζουσιν ὡς τοιαύτην ῥητῶς.
Inst. βιβ. Γ'. τίτ. 21—Θεόφ. βιβ. 3. 21.

§. Δ'.

Ποῖοι περὶ ἀναργυρίας ὁρισμοὶ ἴσχυον κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον.

8. Περὶ τῆς ἐνστάσεως τῆς ἀναργυρίας ἴσχυον κατὰ τὸ Ῥωμ. Δικαίον οἱ ἑξῆς ὁρισμοί·

α) Ἡ ἔνστασις αὕτη ἐλάμβανε χώραν ἐν γένει ὡς ἐκφράζεται ὁ νόμος 14 pr. C. 4. 30, in contractibus, in quibus pecuniae vel aliae res numeratae vel datae esse conscribuntur . . . . in quo (contractu) numeratio pecuniarum vel datio certarum specierum scripta est. Ἰδίως δὲ ἐπὶ δανείων, ἐπὶ ἐξοφλήσεων (ἀποδείξεων ἀποληπτικῶν, ἀμεριμνιῶν, securitates), ἐπὶ προικός, ἐὰν ἡ καταβολὴ ἀνεφέρετο εἰς τὸ προικοσύμφωνον (exceptio non numeratae dotis). βιβ. ε. τίτ. 15 Κώδ—Βασιλ. βιβ. 29, 5.

β) Ἠδύνατο νὰ προτείνῃ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἔνστασιν καὶ ὁ ἰσχυριζόμενος ὅτι ἔλαβε μέρος μόνον τῆς ἀπαιτήσεως καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ μὴ ληφθέν.

γ') Ἡ ἔνστασις αὕτη ἐχορηγεῖτο καὶ εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ ἐκδότου τοῦ ὁμολόγου καὶ εἰς τοὺς ἐγγυητάς του καὶ δανειστάς του. Τρίτοι δέ, οἵτινες ὑπεκαθίσταντο εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐκδότου δι' ἐκχωρήσεως τοῦ χρέους δὲν εἶχον δικαίωμα νὰ τὴν προτείνωσιν.

δ') Ἐὰν ὁ ἐκδότης τοῦ γραμματίου προτείνῃ δολίως τὴν ἔνστασιν ταύτην, ὁ δὲ διακάτοχος ἀποδείξῃ τὴν ἐγχείρισιν τοῦ ζητουμένου ἀντικειμένου, ὁ ἐκδότης κατεδικάζετο, πρὸς ποινὴν, εἰς τὸ διπλάσιον·

ε') Ὁ χρόνος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὁ ἐκδότης τοῦ γραμματίου ἠδύνατο νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς ἐνστάσεως, ὁρίζεται ἐν τῷ νόμῳ ἐν γένει ἐπὶ δύο ἔτη συναπτὰ, ἅτινα ὅμως δὲν τρέχουσιν ἐπὶ τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ἡ *καὶ ἡ περὶ παραγραφῆς προθεσμία* δὲν τρέχει κατὰ τὸν νόμον. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ ἰδίως τὴν περίπτωσιν τῆς προικὸς, κατ' ἀρχὰς μὲν ὁ νόμος 3 τοῦ Κώδηκος de dote cauta (5. 15) περιώριζε τὸν χρόνον ἐπὶ ἔτος ἓν, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς διαλύσεως τοῦ γάμου, ἀλλ' ἡ ἑκατοστὴ νεκρὰ ἐτροπολόγησε τὸν νόμον αὐτὸν, ὁρίσασα διαφόρους περιπτώσεις ἀναλόγως τῆς διαρκείας τοῦ γάμου καὶ τῆς ἡλικίας τοῦ συζύγου, ὡς καὶ τῶν κληρονόμων αὐτῶν. Σημειωτέον ἐνταῦθα, ὅτι ὁ Ἀρμενόπουλος, ἐν ᾧ εἰς τὸν §. 9. (αὐτ.) παραδέχεται τὴν διάταξιν ταύτην, εἰς τὸν §. 6 (αὐτ.) ἔχει ἀντιφατικήν τινα διάταξιν, τῆς ὁποίας ἀγνοεῖται ἡ πηγή.

Ἡ προθεσμία εἶναι τριακονθήμερος ἐπὶ τῶν ἐξοφλητηρίων ἐγγράφων, ἅτινα ἀπέβλεπαν ἰδιωτικὰς ὑποθέσεις ἐκτὸς τῶν εἰδικῶν περὶ προικὸς ἐξοφλητηρίων, περὶ ὧν θέλομεν ὁμιλήσει κατωτέρω.

ς') Δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ τῆς ἐνστάσεως τῆς αναργυρίας ὅταν τὸ ἔγγραφον δὲν ἐξεδόθη . . . *ὡσανεὶ γενομένης ἀπαριθμήσεως* . . , ἀλλ' ἀναφέρεται εἰς προϋπάρξαν χρέος ἢ συνετάχθη συνεπείᾳ συμβιβασμοῦ, καὶ τούτου γίνεται μνεία ἐν αὐτῷ. Κατὰ ῥητὴν τοῦ νόμου διάταξιν ἀποκλείεται ἡ χρῆσίς της εἰς τὰς ἑξῆς περιπτώσεις·

1) Ἐὰν ὁ ἐκδότης τοῦ ὁμολόγου ἀνεγνώρισε ῥητῶς ἢ σιωπηλῶς τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ·

2) Ἐὰν παρῃτήθη τῆς ἐνστάσεως ταύτης μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐγγράφου·

3) Ὅταν πρόκηται λόγος περὶ παρακαταθηκῶν·

4) Ὅταν πρόκηται περὶ ἐξοφλήσεων, ἀφορωσῶν πληρωμὰς, γινομένας ἕνεκα φόρων (securitates publicarum functionum)·

(νόμ. 4. βιβ. 10, τίτ. 22 τοῦ Κώδ. — Βασ. βιβ. 56, τίτ. 8. νόμ. 4.).

5) Ὅταν ἡ προὶξ ἐβεβαιοῦτο δι' ἰδιαιτέρων ἀποληπτικῶν ἀποδείξεων·

ζ'. Ἐὰν ἡ ἔνστασις δὲν ἐπροτείνετο ἐντὸς τοῦ ὡρισμένου χρόνου, ὁ ἐκδότης τοῦ γραμματιου ὑπεχρεοῦτο ἐκ μόνου τοῦ ὁμολόγου εἰς πληρωμὴν τοῦ χρέους, καὶ δὲν ἐπετρέπετο οὔτε ἡ ἀνταπό-

δειξις, ἐπομένως οὔτε ἡ ἐπαγωγὴ ὅρκου. Τὸ αὐτὸ ἐλάμβανε χώραν καὶ ἐπὶ τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ἡ ἔνστασις δὲν ἐσυγχωρεῖτο παντάπασιν.

10. Ὅλαι αἱ ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαι διατάξεις δὲν ἰσχύουν πλέον εἰς τὴν Ἑλλάδα· τὰς ἐξεθέσαμεν δὲ ἐνταῦθα, διὰ νὰ καταστήσωμεν ὁπωσοῦν κοινοτέρας τὰς περὶ ἀναργυρίας διατάξεις τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Δικαίου, αἱ ὁποῖαι ἄλλως ἐφαρμόζονται εἰς τὰς πρὸ τῆς ἐν ἐνεργείᾳ νομοθεσίας ὑποθέσεις. (ὅρα κατωτ. § 12.)

§. Ε'.

Νεώτεραι διακρίσεις· ἰσχύει μετὰ τὴν δικονομίαν;

11. Οἱ μεταγενέστεροι νομοδιδάσκαλοι διέκριναν μεταξὺ τῆς exceptio non numeratae pecuniae privilegiatae et non privilegiatae, ἐννοοῦντες διὰ τῆς πρώτης τὴν ἔνστασιν, ἥτις ἐπροτείνετο ἐντὸς τῆς ὑπὸ τῶν Ῥωμαϊκῶν νόμων ὡρισμένης προθεσμίας, καὶ ἀποδίδοντες εἰς ταύτην τὰ ἀποτελέσματα τῶν ῥωμαϊκῶν νόμων. Οἱ νομοδιδάσκαλοι ὅμως αὐτοὶ ἐπέτρεπαν τὴν πρότασιν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐνστάσεως καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν εἰρημένων προθεσμιῶν, ἀλλ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐπέβαλλον τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως εἰς τὸν προτείνοντα αὐτὴν, καὶ αὕτη ἐκαλεῖτο non privilegiata. Ἐντεῦθεν δὲ προκύπτει, ὅτι ἡ literarum obligatio δὲν ἐλάμβανε χώραν κατ' αὐτούς.

12. Ἡ ἡμετέρα νεωτέρα νομοθεσία συμφωνεῖ μὲ τὴν Γαλλικὴν Νομοθεσίαν (ὅρα Merlin, Rep. exception de l'argent non compté). Ἐπομένως ἡ ῥωμαϊκὴ τῆς ἀναργυρίας ἔνστασις, ἡ καλουμένη privilegiata, δὲν ἰσχύει πλέον παρ' ἡμῖν, ἀντικειμένη εἰς τὰς περὶ ἀποδείξεων διατάξεις τῆς Δικονομίας, αἵτινες ἀφ' ἑνὸς μὲν παρέχουν δύναμιν ἀποδεικτικὴν εἰς τὰ ἔγγραφα, ἄνευ περιορισμοῦ τινος, καὶ ἀφ' ἑτέρου δὲν ἐπιτρέπουν τὴν ἀπόδειξιν εἰμὴ δι' ὅρκου ἢ δι' ἄλλων ἐγγράφων, καὶ τοῦτο χωρὶς προθεσμίας τινός.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἔνστασιν τῆς ἀναργυρίας, ἥτις καλεῖται non privilegiata, αὕτη δὲν εἶναι εἰμὴ πρότασις περὶ ἀνταποδείξεως, ἥτις ἐπιτρέπεται κατὰ τὰς περὶ τούτου διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Μεταβαίνομεν εἰς τὴν νομολογίαν.

§. Ϛ'.

Νομολογία.

13. Δύναται νὰ προταθῇ ἡ τῆς ἀναργυρίας ἔνστασις, ὅταν ὁ ἐκ-

δότης τοῦ ὁμολόγου ἰσχυρίζεται, ὅτι τὸ χρέος δὲν πηγάζει ἐκ δανείου, ἀλλ' ἐξ ἄλλης τινὸς αἰτίας; Ὄχι· « Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὴν προταθεῖσαν παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος Μ ἔνστασιν τῆς ἀναργυρίας, ἡ ἔνστασις αὕτη ἠδύνατο κατὰ τὸν νόμον νὰ λάβῃ χώραν, ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ δανείου (ἤτοι ἐὰν ὁ αὐτὸς Μ, ὅστις ἐνήχθη πρὸς πληρωμὴν, ἤθελεν ἀναγνωρίσει διὰ τοῦ προμνημονευθέντος γραμματίου, ὅτι χρεωστεῖ ἐκ δανείου· ἀλλ' ὁ αὐτὸς Μ δὲν ἀνεγνώρισε διὰ τοῦ εἰρημένου γραμματίου, ὅτι χρεωστεῖ ἐκ δανείου, ὥστε νὰ ζητῇ ἤδη τὴν ἐπιστροφὴν αὐτοῦ τοῦ γραμματίου ἐπὶ λόγῳ, ὅτι δὲν ἔλαβε χρήματα, ἀλλὰ διατείνεται, ὅτι ἐξέδωκε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος γραμμάτιον πρὸς τὸν Θ, ἐπὶ συμφωνίᾳ καὶ ὑποσχέσει τοῦ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν ὁ Θ ἁπάσας τὰς πληροφορίας περὶ τῶν κτημάτων, τὰ ὁποῖα ἔμελλε ν' ἀγοράσῃ ὁ Μ. ἀπὸ τὸν Μεχμέτμπεην, τόσον ὡς πρὸς τὴν ἀξίαν των, καθὼς καὶ ὡς πρὸς τὸ ἀδιαφιλονείκητον τῶν τίτλων τοῦ Μεχμέτμπεη, τουτέστιν ὡς ἀντιμισθίαν τῶν ὁποίων ὑπεσχέθη ὁ Θ νὰ τοῦ δώσῃ πληροφοριῶν περὶ τοῦ εἰρημένου ἀντικειμένου, ὥςε καθίσταται ἀνυπόστατος ἡ διαληφθεῖσα ἔνστασις. »

'Απόφ. 355 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικῆς σελὶς 3432).

14. Ἡ ἀναργυρία, ἤτοι ἡ μὴ ἀρίθμησις τῶν χρημάτων, εἶναι πρᾶξις ἀντιβαίνουσα εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ παρουσιαζομένου ἐγγράφου· ἑπομένως ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις τῆς ἀναργυρίας κατ' αὐτοῦ τοῦ ἐγγράφου δὲν δύναται νὰ ἐπιτραπῇ καθ' ὅσον δὲν ὑπάρχει ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως, ἢ ἄλλη τις ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 304 τῆς Πολ. Δικ. ἀναφερομένων περιπτώσεων.

'Απόφ. τῆς 16 δεκ. 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν. (Νομικ. σελὶς 2673.)

15. Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 405 τῆς Πολ. Δικ. ἐξάγεται, ὅτι καὶ ἡ περὶ ἀναργυρίας ἔνστασις πρέπει ν' ἀποδεικνύηται κατὰ τὴν ἐν ἰσχύϊ Πολιτικὴν Δικονομίαν, ὡς καὶ ὅλαι αἱ λοιπαὶ ἐνστάσεις. Ἑπομένως αἱ περὶ ταύτης διατάξεις τοῦ Ρωμ. Δικαίου δὲν δύνανται πλέον νὰ ἔχωσιν ἰσχὺν ὡς πρὸς τὴν ἔνστασιν τῆς ἀναργυρίας, καὶ τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως ἀνήκει εἰς τὸν προτείνοντα τὴν ἔνστασιν, καὶ διὰ τοῦτο οὖσα ἀνεκκαθάριστος εἶναι ἀπαράδεκτος.

'Απόφ. 2106. 2122 τῆς 15 νοεμβρίου καὶ 17 δεκεμβρίου 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

16. Ἡ ἀναργυρία, ἤτοι ἡ μὴ ἀρίθμησις τῶν χρημάτων, εἶναι πρᾶξις ἀντιβαίνουσα εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐγγράφου. Ἑπομένως ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις δὲν δύναται νὰ ἐπιτραπῇ καθ' ὅσον δὲν

υπάρχει αρχή εγγράφου αποδείξεως, ή άλλη τις των εν τω άρθρω 304 αναφερομένων περιπτώσεων: ή ομολογία δε του ενάγοντος, ότι τω όντι δεν εμέτρησε χρήματα εις τον εναγόμενον καθ' ήν ημέραν έδωκε το έγγραφον, αλλ' ότι ή χρεωστική αύτη ομολογία είχεν αιτίαν χρέους προερχομένην από εταιρίαν, την οποίαν είχεν αυτός ομού με άλλον τινά, δεν δύναται να ωφελήση τον εναγόμενον, διότι δεν δύναται να διαιρεθή κατά του ενάγοντος κατά το άρθρ. 264 της Πολ. Δικ. (Τουλλ. τόμ. 6. §. 176. 177.—Duranton τόμ. 10. §. 351.—Merlin rep. confession).

'Απόφ. 2121 της 16 δεκεμβρίου 1841 των εν 'Αθήναις 'Εφετών.

17. Κατά το άρθρον 244 της Πολιτ. Δικονομίας οι εις την ουσίαν της υποθέσεως ουσιώδη επιρροήν έχοντες πραγματικοί ισχυρισμοί δύνανται να ήναι αντικείμενον αποδείξεως· υπάρχοντος λοιπόν εγγράφου, εν ω ομολογεί ο Α, ότι οφείλει από το 1821 προς τον Β ποσόν τι, και μη γενομένης ουδεμιάς ενστάσεως αναργυρίας εντός του ωρισμένου χρόνου, είναι απαράδεκτος ο ισχυρισμός, ότι το δάνειον δεν εγένετο διά λογαριασμόν του, αλλά διά λογαριασμόν άλλου τινός, διότι ο δανειστής μόνον εις αυτόν έδωκε πίστιν.

'Απόφ. 2301 της 19 ιουνίου 1842 των 'Αθήναις 'Εφετών.

18. Κατά τον §. 4, κεφ. 2, βιβλ. Β'. της Εξαβίβλου του Αρμενοπούλου ή της αναργυρίας ένστασις παραγράφεται εντός διετίας.

'Απόφ. 361 της 26 σεπτεμβρίου 1839 των εν 'Αθήναις 'Εφετών.

19. Επειδή κατά το άρθρον 4 του βιβλ. Β', τίτ. 2 του Αρμενοπούλου και τον νόμον 14 του Κώδηκος de non numeratae pecuniae, ο λέγων, ότι δεν έγινεν αρίθμησις, άν εντός διετίας ή δεν ενάξη, ή δεν διαμαρτυρηθή περί τούτου, δεν έχει καμμίαν δικαιολογίαν· επί δε του προκειμένου το μεν χρέος του Σ. πηγάζει από την κατά το έτος 1831 γενομένην ομολογίαν, ή δε πρότασις της αναργυρίας εγένετο μόνον κατά το 1840 δηλ. πολύ μετά την ειρημένην της διαθήκης νόμιμον προθεσμίαν, ο δε ισχυρισμός αυτού, ότι δήθεν ή ένστασις αύτη, καθ' ήν κατά της αγωγής εδύνατο ν' αντιταχθή κατά τον χρόνον, ότε ή αγωγή εκινήθη, είναι όλως ανυπόστατος, καθότι ο ειρημένος νόμος επιτρέπων την πρότασιν ταύτην καθ' ήν δηλ. περίπτωσιν ο δανειστής δεν ήθελε κινήσει την περί πληρωμής του χρέους αγωγήν του εντός της διετίας, εσυγχώρησεν εις τον χρεώστην να διαφυλάξη το δικαίωμα της περί της αναργυρίας προτάσεώς του, διαμαρτυρούμενος κατά των δανειστών.

Επειδή, καθ' όσον αφορά την ένστασιν της βίας, την οποίαν ο Σ επρότεινε, το δικαστήριον των πρωτοδικών διά της εκκληθείσης

ἀποφάσεώς του παρεδέχθη τὴν αἴτησίν του, καὶ ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὸν τὴν περὶ τούτου ἀπόδειξιν. Μένει δὲ ἤδη νὰ ἐξαχθῇ ἐκ τῶν προσαχθησομένων ἀποδείξεων, ἂν ἀληθῶς αὕτη ἔλαβε χώραν, καὶ ὁποῖον τὸ εἶδος καὶ ὁ βαθμὸς αὐτῆς, διὰ νὰ δυνηθῇ τὸ δικαστήριον ν' ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ βασίμου ἢ οὔ τῆς ἀγωγῆς τῆς ἐφεσιβλήτου, ἡ δὲ γενομένη ἐφεσίμως πρότασις τοῦ Σ νὰ συγχωρηθῇ εἰς αὐτὸν ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀνυπάρξιν δανείου καὶ τὴν δολιότητα αὐτοῦ, δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, διότι εἶναι ὅλως ἀόριστος, καὶ δὲν ἐπιφέρει διακεκριμένως εἰς τὴν σκέψιν τοῦ δικαστηρίου τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἠδύνατο νὰ ἐξαχθῇ ἡ ἀλήθεια τῆς περὶ δόλου προτάσεώς του· διότι τὴν μὴ ὕπαρξιν δανείου (ὅ ἐστι τὴν ἀναργυρίαν,) δὲν δύναται ἤδη πλέον, διὰ τοὺς προεκτεθέντας λόγους, νὰ τὴν προτείνῃ.

'Απόφ. 143 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν (Νομικ. σελ. 3737).

20. Δύναται ὁ ὀφειλέτης ν' ἀντιτάξῃ κατὰ τοῦ ἐκδοχέως ὅλας τὰς ἐνστάσεις, ὅσαι ἔχουσαι ἐπιῤῥοὴν εἰς τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ χρέους του, ἠδύναντο ν' ἀντιταχθῶσι παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν παραχωρητήν; Ναί.

Ἐπειδή, καθὼς ὁ ἐκδοχεὺς δύναται νὰ κινήσῃ πᾶσαν ὠφέλιμον ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου τοῦ παραχωρητοῦ διὰ τὸ ἀντικείμενον τῆς παραχωρήσεως καὶ νὰ ἐξασκήσῃ ὅλα τὰ πρὸς αὐτὸν παραχωρηθέντα δικαιώματα, παρομοίως καὶ ὁ ὀφειλέτης ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀντιτάξῃ κατὰ τοῦ ἐκδοχέως ὅλας τὰς ἐνστάσεις, ὅσαι, ἔχουσαι ἐπιῤῥοὴν εἰς τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαιτήσεως αὐτοῦ, ἠδύναντο ν' ἀντιταχθῶσιν εἰς τὸν παραχωρητήν. (νόμ. 2. princ. de haered. vel act. vend. — νόμ. 4. 5. ff. de comp.—νόμ. 4. §. 27. βιβ. 44. τίτ. 4. f..). Ὅθεν ὁ ἐκκαλῶν Μ, καθὸ ὀφειλέτης, ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀντιτάξῃ κατὰ τοῦ ἐκδοχέως Κ. πρὸς ὃν παρεχωρήθη παρὰ τοῦ Θ. τὸ γραμμάτιον αὐτοῦ, *ὅλας τὰς ἐνστάσεις, ἐμπεριλαμβανομένων τῆςτε περὶ ἀναργυρίας καὶ τῆς περὶ ἀχρεωστήτου,* ὡς ἐχουσῶν ἐπιῤῥοὴν εἰς τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἐκδοχέως Κ.»

'Απόφ. 355 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν (Νομικ. σελ. 3432.)

21. Ὅταν ὑπάρχῃ ἀνανέωσις, ἡ ἔνστασις τῆς ἀναργυρίας δὲν λαμβάνει χώραν.

'Απόφ. τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικ. σελ. 393.)

22. Εἰς τὴν περὶ ἐξοφλήσεως χρεωστικοῦ τινος ἐγγράφου ἀγωγὴν δύναται ν' ἀντιταχθῇ ἡ τοῦ ἀχρεωστήτου ἔνστασις, ὅταν ὁ ὀφειλέτης ἀναγνωρίζῃ, ὅτι τὸ εἰς τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἀναφερόμενον

χρέος ἀνεδέχθη καθ' ὑποχρέωσιν δυνάμει συμφωνίας τινὸς περὶ ἀντιμισθίας; Ὄχι.

Ἀπόφ. 355 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετ. (Νομικ. σελ. 3433).

23. « Ὡς πρὸς τὴν ἔφεσιν τῆς Β. χήρας Ρ. δηλ. περὶ τῆς ἀξιώσεως αὐτῆς τῆς ἀφορώσης τὸν ἐκπεσμὸν τῶν 1760 ταλλήρων ἐκ τῶν συναλλαγματικῶν.

Ἐπειδὴ εἰς τὴν ἀξίωσιν ταύτην ἀντιτάττει ὁ Φακίρης τὴν κατὰ τῆς ἐνστάσεως τῆς *ἀναργυρίας* (non numeratae pecuniae) παρὰ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Νόμου διατεταγμένην παραγραφὴν τῆς διετία·.

Ἐπειδὴ καὶ ἐπὶ ὑποθέσει, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ Φακίρης, ὅτι διὰ τῆς ἐκτὸς τῶν δύω ἐτῶν εἰσαχθείσης παρὰ τῆς Ρ. ἐνώπιον τοῦ ἐν Πάτραις Πρωτοδικείου αὐτῆς ταύτης ἀξιώσεως δὲν διεκόπη δῆθεν ἡ προτεινομένη παραγραφὴ λόγῳ, ὅτι μὴ ἁρμοδίως εἰσήχθη ἡ διαληφθεῖσα ἀξίωσις εἰς τὸ εἰρημένον Πρωτοδικεῖον, πάλιν τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἀδιάφορον ἐπὶ τοῦ προκειμένου· διότι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος παραγραφὴ δὲν ἰσχύει κατὰ τὸν νόμον, εἰμὴ ὁσάκις πρόκειται νὰ ἀντικρουσθῇ ἀληθὴς ἔνστασις *ἀναργυρίας*· ἀλλ' ἡ ἔνστασις τῆς ἀναργυρίας, κατὰ τὸ Αὐτοκρατ. Δίκαιον, τὸ ὁποῖον τὴν ἐπιτρέπει, ἔχει τὴν βάσιν της εἰς τὴν διὰ *γραμμάτων ἐνοχὴν* (Literarum obligatio) καθ' ἣν, ὅταν τὶς δι' ὁμολόγου ἀναγνωρίσῃ, ὅτι χρεωστεῖ ἐκ δανείου ὡρισμένην τινα ποσότητα, δὲν δύναται, πρὶν παρέλθωσι δύω ἔτη, νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ποσότητος ταύτης δυνάμει τοῦ ὁμολόγου του, ἐὰν ὁ προσάγων κατ' αὐτοῦ τὸ ὁμόλογον δὲν ἀποδείξῃ δι' ἄλλων μέσων τὴν πραγματικὴν τῶν χρημάτων ἐγχείρισιν, διότι διὰ μόνης τῆς ἐκδόσεως τοῦ χρεωστικοῦ ὁμολόγου δὲν γεννᾶται ἐνοχὴ (εἰμὴ μετὰ παρέλευσιν δύω ἐτῶν), ἀλλ' ἀπαιτεῖται περιπλέον ἡ ἐγχείρισις τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ (numeratio)· ἑπομένως ἡ ἔνστασις τῆς ἀναργυρίας δὲν δύναται ν' ἀντιταχθῇ εἰμὴ κατὰ τοιαύτης φύσεως χρεωστικοῦ ὁμολόγου, ὁποῖον προνοοῦν οἱ Αὐτοκρατορικοὶ νόμοι, καὶ τότε βεβαίως κατὰ τῆς ἐνστάσεως ταύτης νομίμως ἀντιτάττεται πάλιν ἡ τυχὸν σιωπηλῶς παρελθοῦσα διετία· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως δὲν πρόκειται παντάπασι περὶ τοιούτου εἴδους ὁμολόγου, ἀλλὰ πρόκειται περὶ συναλλαγματικῶν, δηλαδὴ περὶ ἐγγράφων κανονιζομένων ἀπὸ τὸ νεώτερον ἐμπορικὸν δίκαιον, καὶ ἐχόντων διὰ τὴν φύσιν των καὶ διὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐμπορίου, ὡς ὑποκειμένων μάλιστα εἰς κυκλοφορίαν διὰ τῶν ὀπισθογραφήσεων, χαρακτῆρα καὶ ἀποτελέσματα πάντῃ διάφορα τοῦ κατὰ τὸ Ρωμ. Δίκαιον χρεωστικοῦ ἐγγράφου

ὁμολόγου (chirographum)· ἐκ τούτων ἕπεται, ὅτι ἡ ἔνστασις, τὴν ὁποίαν κατὰ τῶν συναλλαγματικῶν προτείνει ἡ χήρα Ρ. δὲν εἶναι κυρίως ἡ παρὰ τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου εἰδικῶς προνοουμένη ἔνστασις τῆς ἀναργυρίας (non numeratae pecuniae), καὶ ἐπομένως κατ᾽αὐτῆς δὲν ἰσχύει ἡ τῆς διετίας παραγραφή· ὅθεν καὶ τὸ ἐμποροδικεῖον ὀρθῶς δὲν παρεδέχθη τῆς παραγραφῆς ταύτης τὴν ἔνστασιν, καὶ ἀνυπόστατος εἶναι κατὰ τοῦτο ἡ ἔφεσις ἢ ἀντέφεσις τοῦ Φ.

'Απόφ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικ. σελ. 2947.)

ΑΝΑΡΜΟΔΙΟΤΗΣ. Ὅρα Ἁρμοδιότης.

ΑΝΑΤΟΚΙΣΜΟΣ. (Anatocisme.)

1. Κατὰ τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον δὲν ἐπιτρέπεται νὰ λαμβάνῃ τις τόκους τόκων, καὶ ἂν ἤθελε συνομολογηθῇ, ὅτι οἱ τόκοι θέλουν συγκεφαλαιοῦσθαι (anatocismus conjunctus), ἢ ὅτι ὁ ὀφειλέτης εἶναι ὑπόχρεως νὰ πληρόνῃ τόκους αὐτῶν ὡς νέου κεφαλαίου (anatocismus separatus). 75. Β. 23. 3.

2. Ἀλλὰ τότε μόνον ὑπάρχει ἀνατοκισμὸς, ὅταν ὁ αὐτὸς ὀφειλέτης πληρόνῃ εἰς τὸν αὐτὸν δανειστὴν τόκους τῶν ὀφειλομένων αὐτῷ τόκων. Δὲν ὑπάρχει ἐπομένως ἀνατοκισμὸς ὅταν τοὺς τόκους, ὅσους λαμβάνει τὶς ἀπὸ τὸν ὀφειλέτην του, δανείζῃ ὡς κεφάλαιον εἰς ἄλλον, ἢ ὅταν ὀφείλῃ νὰ πληρώσῃ τόκους τῶν παρ᾽ ἄλλου τινὸς ὀφειλομένων τόκων.

Μακελδ. § 350. — 7 Βασ. 37. 7.

3. Παρὰ τοῖς Ρωμαίοις ὁ ἀνατοκισμὸς ἐτιμωρεῖτο αὐστηρῶς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ νόμου si non sortem (26 § 1. ff. de cond. indeb.), καὶ ἀπὸ τὸν νόμον 20 τοῦ Κώδ. ex quibus causis infam. irrog., καὶ τέλος ἀπὸ τὸν νόμον 8. (eod. de usuris).

4. Εἰς τὴν Γαλλίαν ὑπῆρχον διατάξεις ἀπαγορεύουσαι τὸν ἀνατοκισμόν. Ordonnance de Philippe-le Bel. de 1311.—ordonn. de Louis XIV. de 1673. Νεώτεραι ὅμως διατάξεις, τὰ ἄρθρα 1154 καὶ 1155 τοῦ Γαλλικοῦ Κώδηκος, ἐτροπολόγησαν ἐκείνας. Ὅρα Encyclop. de Droit εἰς τὴν λέξιν anatocisme.

5. Εἰς τὴν λέξιν *Τόκος* θέλομεν ἐκθέσει τὰ ζητήματα, ὅσα παρ᾽ ἡμῖν ἀνεφύησαν, παρατηροῦντες ἐνταῦθα, ὅτι χθὲς (28 νοεμβρίου 1845) ὁ Ἄρειος Πάγος ἐξέδωκεν ἀπόφασιν, ἐξ ἧς προκύπτει, ὅτι τὰ δικαστήρια ὀφείλουν νὰ ἐπιτρέπωσι τὴν ἀπόδειξιν τοῦ τυχὸν προτεινομένου ἐθίμου, ὅτι κατηργήθησαν αἱ περὶ τόκων διατάξεις τῶν Ρωμαϊκῶν Νόμων· δημοσιεύομεν δὲ καὶ τὴν ἀκόλουθον ἀπόφασιν.

Τὸ δικαστήριον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπειδὴ οἱ νόμοι τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων δὲν ἔλαβον ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν ἐν τῇ Ἑλλάδι παρὰ μετὰ τὴν ἐπανάστασιν καὶ ἀφοῦ ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν διὰ τῆς διατάξεως τοῦ προσωρινοῦ αὐτῆς πολιτεύματος, ἐπὶ δὲ Τουρκοκρατίας δὲν ἐφηρμόζοντο εἰμὴ ὅταν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι παρεδέχοντο ἐκ συμφώνου αὐτούς, ἀναθέτοντες διὰ συνυποσχέσεως τὴν ἐκδίκασιν τῶν διενέξεων εἰς τοὺς ἐπισκόπους· ὅταν ὅμως ἐπελαμβάνοντο τῶν διενέξεων τούτων τὰ ὀθωμανικὰ δικαστήρια, οἱ νόμοι οὗτοι δὲν εἶχον κανὲν κῦρος, ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν ὀρθῶς ἀπεφάσισεν, ἀποποιηθὲν νὰ ἐφαρμόσῃ εἰς τοὺς δεδουλευμένους πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως τὰς περὶ τόκων περιοριστικὰς διατάξεις τῶν νόμων τούτων.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν αὐτῶν Ἐφετῶν ὁ ἀναιρεσείων ἐπεκαλέσθη τοὺς νόμους τούτους καὶ ὄχι τοὺς Τουρκικούς, οὐδ' ἀπέδειξεν, ὅτι καὶ κατ' αὐτοὺς περιορίζοντο οἱ τόκοι, δὲν δύναται δὲ ἤδη νὰ κάμῃ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου προτάσεις μὴ γενομένας εἰς τὸ κατώτερον δικαστήριον.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν διάταξιν, τὴν ἐμπεριεχομένην εἰς τὸν § 5 βιβ. 3, ἐδ. 7 τοῦ Ἀρμενοπούλου, *τῶν τόκων τὰ κεφάλαια διπλασιαζόντων ὁ τόκος παύεται*, ὁ δὲ ἕνεκα διπλασιασμοῦ παύσας τόκος δὲν ἄρχεται ἐκ νέου νὰ τρέχῃ εἰμὴ μετὰ τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν κατὰ τὴν τρίτην διάταξιν τοῦ Κώδηκος.

Ἐπειδὴ οἱ Ρ. νόμοι τοὺς ὁποίους ἐπικαλεῖται τὸ Ἐφετεῖον διὰ νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι ἡ πρὸς ἀπότισιν τόκων ὑποχρέωσις ἄρχεται ἀπὸ τῆς προκατάρξεως τῆς δίκης δὲν ἔχουν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπιῤῥοήν, διότι κατὰ τὸ αὐτὸ Ρ. Δ. διάτ. 9 Κώδηκος, **de numerata pecunia**, ἐπὶ δανείων ἡ ὑπερημερία δὲν ἔφερε ὑποχρέωσιν πρὸς πληρωμὴν τόκων, ἀλλὰ καὶ ἄνευ τούτου οἱ νόμοι οὗτοι ἀναφέρονται εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς δὲν ὑπάρχει, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, νόμιμος ἀπαγόρευσις πρὸς πληρωμὴν τόκων.

Ἐπειδὴ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 156 τῆς Πολιτικῆς Δικον. ἔθεσε μὲν ὡς γενικὴν ἀρχήν, ὅτι ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς ἄρχονται οἱ τῆς ὑπερημερίας τόκοι, δὲν δύναται ὅμως νὰ θεωρηθῇ ὡς καταργήσασα τὰς εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ διπλασιασμοῦ τοῦ κεφαλαίου εἰδικὰς περὶ τόκων διατάξεις τοῦ Πολ. Δικαίου.

Ἐπειδὴ τὸ ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετεῖον ἐπιδικάσαν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον τόκους ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, καίτοι διπλασιασθέντος τοῦ κεφαλαίου, παρεβίασε τὰς μνησθείσας διατάξεις τοῦ Πολ. Δικαίου, τοῦτο δὲ ἐπιφέρει ἀναίρεσιν. Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ κτλ.

ΑΝΑΤΡΟΠΗ. (Peremption).

Περίληψις.

Πίναξ Λεκτικός.

§. Α΄.

Περὶ τῆς ἀνατροπῆς ἐν γένει καὶ περὶ τῶν ὑποκειμένων εἰς ἀνατροπὴν δικῶν.

1. Ἡ ἀνατροπὴ εἶναι νόμιμον μέσον, δι' οὗ ἀποπερατόνονται αἱ

δίκαι, διὰ νὰ μὴ διαιωνίζωνται ὑποθάλπουσαι τὰ πάθη τῶν διαδίκων. ne lites fiant pene immortales et vitae hominum modum excedant. νόμ. 13. C. de judiciis.

2. Ἡ ἀνατροπὴ ἔχει σχέσιν—ά) μὲ τὴν ἀποχὴν, καὶ εἶναι εἶδος σιωπηρᾶς παραιτήσεως δ.καιώματος. Ὅρα *Ἀποχή*.

3. β') Μὲ τὴν παραγραφήν. Διαφέρει δὲ ταύτης, καθότι ά) ἡ ἀνατροπὴ δὲν ματαιόνει τὴν ἀγωγὴν, ὡς ἡ παραγραφὴ, ἀλλ' ἁπλῶς τὴν δίκην (484 Πολ. Δικ.)· β') ἡ ἀνατροπὴ προτείνεται δι' ἀγωγῆς, ἐν ᾧ ἡ παραγραφὴ προτείνεται ὡς ἔνστασις. Ὅρα Bioche, Peremption, 3.

4. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 479 καὶ ἐπ. τῆς Πολ. Δικ. λαλοῦν περὶ ἀνατροπῆς δίκης, ἥτις περιλαμβάνει ὅλας τὰς δικαστικὰς πράξεις ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς μέχρι τῆς τελευταίας πράξεως· ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι αἱ μὴ ὑπαγόμεναι εἰς τὴν ἀνωτέρω κατηγορίαν πράξεις, ὡς αἱ ἐξώδικοι, δὲν ὑπόκεινται εἰς ἀνατροπήν. Ἰδίως

5. ά) Ἡ πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ κλῆσις καὶ ἡ περὶ ἀποτυχίας αὐτοῦ ἔκθεσις. Bioche, préliminaire de conciliation, 8.

6. β') Ἡ πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγή. Bioche, Peremption, 6.

7. γ') Αἱ διατάξεις τῆς Πολ. Δικ. δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς ἐνώπιον ποινικῶν δικαστηρίων εἰσαγομένας πολιτικὰς δίκας. Bioche, αὐτ. 9.

8. Ἡ περὶ ἀνατροπῆς τῆς δίκης ἀγωγὴ ὑπόκειται καὶ αὕτη εἰς ἀνατροπήν; Τὸ ἀκυρωτικὸν ἔλυσε καταφατικῶς τὸ ζήτημα δι' ἀποφάσεως τῆς 19 δεκεμβρίου 1837.—Ὁ Pigeau, 1, 679 εἶναι ἐναντίας γνώμης. Ὅρα Bioche, αὐτ. 10.

9. Διὰ τοῦτο ἡ ἀνατροπὴ τῆς περὶ ἀνατροπῆς δίκης δὲν συνεπιφέρει καὶ τῆς ἀρχικῆς δίκης τὴν ἀνατροπήν.

10. Ἡ ἀνατροπὴ λαμβάνει χώραν καὶ ἐπὶ ἐμπορικῶν δικῶν. Κατὰ τὴν νομοθεσίαν μας το ζήτημα τοῦτο εἶναι ἀνεπίδεκτον ἀμφιβολίας. Εἰς τὴν Γαλλίαν ἀμφισβητεῖται διὰ παρατηρήσεων, αἵτινες δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν. Carré, 1411. ὅρα Bioche, peremption, 18.

§. Β'.

Τίνες δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀνατροπὴν τῆς δίκης καὶ κατὰ ποίων;

11. Δύνανται νὰ ζητήσωσιν αὐτὴν ά) ὁ κυρίως ἐναγόμενος· β) ὁ παρεμβαίνων, ὅστις ὑποστηρίζει τὸν κυρίως ἐναγόμενον· — γ') οἱ δανεισταὶ τοῦ ἐναγομένου ἢ τοῦ παρεμβαίνοντος ὡς ἐκ τοῦ δικαιώματος τοῦ ὀφειλέτου αὐτῶν.

12. δ') Ὁ παραχωρητὴς πιστώσεώς τινος, ἥτις ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ ἀνανέωσις. Bioche, peremption, 20. ὅρα *Ἀνανέωσις*.

13. Δὲν δύνανται δὲ νὰ ζητήσωσι τὴν ἀνατροπὴν μήτε ὁ κυρίως ἐνάγων, μήτε ὁ παρεμβαίνων, ὅταν ὑποστηρίζῃ ἴδια συμφέροντα ἢ συμφέροντα ἐκείνου, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ ἀνταγωγὴ κατ' αὐτῶν. Ὅθεν ὁ ἐφεσείων δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀνατροπὴν, ἂν ὑπάρχῃ ἀντέφεσις. Bioche, peremption, 21.

14. Ὁ ἔχων συμφέρον διάδικος δύναται νὰ παραιτηθῇ ἰσχυρῶς τῆς ἀνατροπῆς, ἀφοῦ τὴν ἀποκτήσῃ. Trop. prescription, § 47.

15. Ἡ ἀνατροπὴ λαμβάνει χώραν ἀδιαφόρως καθ' ὅλων τῶν διαδίκων, καὶ κατ' αὐτῶν τῶν ἀνηλίκων, κατὰ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν δημοσίων καταστημάτων, ἐπιφυλαττομένης τῆς ἐναντίον τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων των ἀναγωγῆς. 480 Πολ. Δικ. — Bioche peremption, 23.

16. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἀνήλικας, ἡ ἀνατροπὴ λαμβάνει χώραν καὶ ἂν δι' ἔλλειψιν νομίμων ἀντιπροσώπων ὑποκύψωσιν εἰς τὴν ἀνατροπήν· ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἡ ἀνατροπὴ δὲν φέρει βλάβην εἰς τοὺς ἀνήλικας, διότι δὲν παραγράφεται τὸ δικαίωμά των. Merlin, Rep. τόμ. 17, σελ. 326. Ὁ Carré ζήτ. 1433 καὶ ὁ Pigeau, τόμ. 1, 470, ἔχουν ἐναντίαν γνώμην.

§. Γ'.

Εἰς ποίας περιπτώσεις δύναταί τις νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀνατροπὴν τῆς δίκης καὶ μετὰ παρέλευσιν πόσου χρόνου;

17. Τὸ ἄρθρον 479 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας λέγει, ὅτι ἡ δίκη ἐξαλείφεται, ὅταν ἐν διαστήματι τριῶν ἐτῶν δὲν ἐξηκολούθησεν· ἐπὶ δὲ Εἰρηνοδικείων μετὰ ἓξ ἤδη μῆνας.

18. Ὡς πράξεις δὲ ἐξακολουθήσεως θεωροῦνται πᾶσα κοινοποίησις δικογράφου, ἡ κλῆσις (avenir), ἡ πρόσκλησις (sommation), ἡ ἔκδοσις προδικαστικῆς ἀποφάσεως, ἡ κοινοποίησις αὐτῆς, ἡ ἐκφώνησις τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ὑποθέσεως, ἡ ἀναβολή της (ὅταν ἀποδεικνύηται, καὶ μάλιστα ἂν ἐγένετο κατ' ἀντιμωλίαν καὶ ὄχι ἐξ ἐπαγγέλματος), καὶ ἐν γένει πᾶσα πρᾶξις τείνουσα εἰς τὸ νὰ συμπληρώσῃ καὶ καταστήσῃ ὥριμον τὴν δίκην. cass. 30 mars 1830. D. 30, 162. Bioche, peremption 31, 32.

19. Ἡ ἐγγραφὴ τῆς δίκης εἰς τὸ πινάκιον, ἡ λαβοῦσα χώραν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἀντιδίκου, εἶναι πρᾶξις ἐξακολουθήσεως τῆς δίκης; Τὸ ζήτημα λύεται καταφατικῶς, Carré, 1440. Merlin, rep. 17,

330) καὶ ἀποφατικῶς. Sir. 26, 319. ὅρα Bioche 33. Φαίνεται, ὅτι κατὰ τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν, καθ' ἣν, ἐπὶ συνήθων ἰδίως δικῶν, αὐτὴ ἡ κλῆσις γίνεται διὰ τῆς τοιχοκολλήσεως περιλήψεως ἐξαγομένης ἐκ τοῦ πινακίου (578. Πολ. Δικ.), ἡ ἐπιμελείᾳ τοῦ διαδίκου ἐγγραφὴ εἰς τὸ πινάκιον εἶναι πρᾶξις ὠφέλιμος δι' αὐτὸν πρὸς διακοπὴν τῆς πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμίας.

Ἡ ἐν τῷ πινακίῳ ἐγγραφὴ τῆς ὑποθέσεως ὄχι μόνον διακόπτει τὴν πρὸς ἀνατροπὴν τῆς δίκης προθεσμίαν, ἀλλὰ προσέτι δύναται νὰ καλύψῃ ταύτην συμπληρωθεῖσαν ἤδη. cass. 14 αὐγ. 1839.— Bioche, αὐτ. 65.—Τὸ ἀκυρωτικὸν τὴν 3 φεβρουαρίου 1837 ἐξέδωκε καὶ ἐναντίαν ἀπόφασιν.

20. *Ἀπόφασις*. Ἡ εἰς τὸ πινάκιον ἐγγραφὴ τῆς δίκης εἶναι ἐξακολούθησις τῆς δίκης, ἐμποδίζουσα τὴν ἀνατροπήν της; Ναί, ἐπειδὴ κατὰ τὰ ἄρθρα 479, 480 καὶ 481 τῆς Πολιτικ. Δικονομίας τότε μόνον ἐξαλείφεται δι' ἀνατροπῆς δίκη τίς, ὅταν πρὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγῆς ὁ διάδικος δὲν ἐπεχείρησε πρᾶξίν τινα ἔγκυρον καὶ νόμιμον πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς δίκης, ἡ δὲ ἐν τῷ πινακίῳ ἐγγραφὴ εἶναι πρᾶξις ἔγκυρος καὶ νόμιμος, ἥτις πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς πρᾶξις ἐξακολουθήσεως τῆς δίκης, διότι κατὰ τὰ περὶ προδικασίας ἄρθρα 566—578 τῆς Δικ. ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως, διὰ νὰ εἰσαχθῇ νομίμως ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ ἀκροατήριον καὶ νὰ συζητηθῇ.

'Απόφ. 128 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικῆς σελὶς 2973).

21. Ἡ πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμία δὲν παρατείνεται ἕνεκα τῆς ἀποστάσεως. Bioche, peremption, 38.

22. Λογίζεται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν καὶ ὄχι ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν.

23. Ἄρχεται ἀπὸ τῆς τελευταίας διαδικαστικῆς πράξεως.

24. Ἡ προθεσμία, περὶ ἧς ἐγένετο ἀνωτέρω λόγος, ἐπεκτείνεται ἐπὶ ἓξ εἰσέτι μῆνας, ὅταν ἀπαιτῆται ἐπανάληψις τῆς δίκης ἢ διορισμὸς νέου ἀντικλήτου. 480 Πολ. Δικ.

Ἡ παράτασις δὲ αὕτη ἐπὶ ἓξ μῆνας ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ συμβεβηκότος, τὸ ὁποῖον καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὴν ἐπανάληψιν τῆς δίκης ἢ τὸν διορισμὸν ἀντικλήτου· ἐπομένως καὶ τότε ἀκόμη, ὅταν τὸ συμβεβηκὸς αὐτὸ ἦναι μὲν μεταγενέστερον τῶν τριῶν ἐτῶν, ἀλλὰ προηγεῖται τῆς περὶ ἀνατροπῆς τῆς δίκης ἀγωγῆς. Τοιαύτη εἶναι ἡ σταθερὰ Γαλλικὴ Νομολογία. ὅρα Bioche, peremption, 40 καὶ ἐπ.

Τὰ ἀνωτέρω δὲν ἐφαρμόζονται παρ' ἡμῖν ὡς πρὸς τοὺς Εἰρηνοδίκας, καθότι ἡ ἀνατροπή, ὡς πρὸς αὐτούς, γίνεται αὐτοδικαίως.

25. Ἡ προθεσμία, περὶ ἧς γίνεται λόγος εἰς τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 480 τῆς Πολ. Δικ. ἐφαρμόζεται εἰς ἀμφότερα τὰ εἴδη τῆς διακοπῆς τῆς δίκης; Ὁ νόμος σιωπᾷ· φαίνεται ὅμως, ὅτι ἐννοεῖ τὴν βιαίαν διακοπὴν τῆς δίκης, διότι 1ον ἐὰν ἐπροστίθετο ἡ αὔξησις τῶν ἓξ μηνῶν καὶ ἐν τῇ περιπτώσει τῆς ἑκουσίας διακοπῆς, ἡ προθεσμία τῶν τριῶν ἐτῶν καὶ ἓξ μηνῶν, ἥτις εἶναι ἡ ἐξαίρεσις, ἤθελεν εἶσθαι ὁ κανών. 2ον ὁ σκοπὸς τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 480 τῆς Πολ. Δικ. εἶναι νὰ βοηθηθῇ ὁ διάδικος, τὸν ὁποῖον ἐξωτερικὰ ἐμπόδια δὲν ἐσυγχώρησαν νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν δίκην, αἰτία, ἥτις δὲν ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὴν ἐξ ἀμελείας προερχομένην διακοπὴν τῆς δίκης. 3ον Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐδάφιον ἠρανίσθη ἀπὸ τὸ ἄρθρον 497 τῆς Γ. Δ., ἀναφερόμενον μόνον εἰς τὴν βιαίαν διακοπήν.

Ἐκ τούτων προκύπτει, ὅτι εἰς τὴν διάταξιν τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 480 ὁ νομοθέτης εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὴν πρώτην, δευτέραν καὶ τρίτην περίπτωσιν τῆς βιαίας διακοπῆς τοῦ ἄρθρου 463 τῆς Πολ. Δικ.

26. Ἡ ἀνατροπὴ τῆς δίκης εἶναι συνέπεια τῆς παραιτήσεως τῆς δίκης· προκειμένου ὅμως λόγου περὶ παρεμπιπτούσης δίκης, ὁ διάδικος δὲν ἐξηγεῖ σκοπὸν παραιτήσεως, μάλιστα ἡ δίκη αὕτη συντελεῖ εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς κυρίας. Ἐκ τούτων προκύπτει, ὅτι γενομένης διακοπῆς τῆς δίκης ἕνεκα παρεμπιπτούσης δίκης, ἡ προθεσμία τῆς ἀνατροπῆς δὲν συμπληροῦται καὶ ἐὰν ἡ παρεμπίπτουσα δίκη ἤθελε παραταθῇ ὑπὲρ τὰ τρία καὶ ἥμισυ ἔτη. Ἑπομένως ἡ προθεσμία τῆς ἀνατροπῆς ἄρχεται ἀφ' ἧς ἐκδοθῇ ἡ ἀπόφασις περὶ τοῦ προδικαστικοῦ ζητήματος.

27. Ἡ προθεσμία, περὶ ἧς γίνεται λόγος εἰς τὸ ἄρθρον 479 τῆς Πολ. Δικ., δὲν τρέχει, ὅταν ὑπάρχωσι κωλύματα πρὸς ἐξακολούθησιν, κατὰ τὸ ἀξίωμα, contra non valentem agere, non currit praescriptio. Thomine, n. 443.

28. Ὅθεν ἐμποδίζουσι τὴν πρόοδον τῆς ἀνατροπῆς·

ά) Τὰ τῆς ἀνωτέρας δυνάμεως συμβεβηκότα. Ὅρα Bioche, peremption, 46.

29. β) Ὡς πρὸς τὴν στιγμιαίαν διακοπὴν τῆς δικαστικῆς ἐνεργείας, τὴν ὁποίαν ὁ πόλεμος συνεπιφέρει, παρατηρητέον, ὅτι τότε μόνον ἀναστέλλεται ἡ πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμία, ὅταν ἀποδειχθῇ, ὅτι ἦτον ἀδύνατον νὰ γίνῃ οἱασδήποτε φύσεως διαδικαστικὴ πρᾶξις. αὐτόθι. Ὅρα *Παραγραφή*.

30. Ἀναστέλλεται ἡ πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμία ἐκ τῆς μεταβολῆς τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ; Ὄχι· Merlin, Rep. 9. 248 καὶ Quést. 4, 716.—Carré 1443.—Berriat 356. 182, n. 3.

31. Ἡ πηγάζουσα ἐκ τοῦ δικαστοῦ ἀναβολὴ δὲν ἀναστέλλει τὴν πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμίαν. Carré 1417.—Berriat, 356, note 8.—Κατὰ, Lepage, σελ. 202.

32. *Ἀπόφασις.* Αἱ διατάξεις τῆς Πολ. Δικ. περὶ τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας δὲν ἐφαρμόζονται, ὅταν ἡ ἔφεσις ἐγένετο ὑπὸ τὸ κράτος τῆς παλαιᾶς διαδικασίας. Τὰ δὲ ἄρθρα 515 καὶ 752 τῆς ἐνεστώσης Δικονομίας ἀφορῶσι τὴν εἰς τὰ δικαστήρια παρουσίασιν τῆς ἐφέσεως, καὶ ὄχι τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἐπ' αὐτῆς δίκης, ἥτις δύναται νὰ διακοπῇ καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ ἐντὸς τριῶν ἐτῶν, πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν ὁποίων δὲν δύναται ν' ἀνατραπῇ, ὅταν ἦναι ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τῶν Πρωτοδικῶν. Βλ. *Ἔφεσις.*

Ἀπόφ. Πολ. Ἀρ. Πάγου 12. (σελ. 115 τόμ. πρῶτος τῆς Νομολογίας).

Ἀπόφ. Πολ. Ἀρ. Πάγου 30. 43. (σελ. 116—118 τόμος πρῶτος τῆς Νομολ).

33· *Ἀπόφασις.* Ἐπειδὴ, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῆς αἰτήσεως τοῦ Δ., ὡς ἐπιστάτου τῆς ἐν Ἀκράτᾳ καὶ Ῥαχόβᾳ σχολῆς περὶ ἀναιρέσεως τῆς ἀπὸ 28 Ἰουνίου 1838 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν, ἡ αἴτησις αὕτη ἐγένετο τὴν 8 αὐγ. τοῦ αὐτοῦ ἔτους· ἔκτοτε δὲ ἄχρι τῆς 22 δεκεμβ. 1841, ὅτε ἐπεδόθη πρὸς τὸν αὐτὸν Δ ἡ περὶ ἀνατροπῆς τῆς δίκης ἀγωγὴ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Φ παρῆλθον ὑπὲρ τὰ τρία ἔτη, χωρὶς νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ ἡ διὰ τῆς εἰρημένης αἰτήσεως κινηθεῖσα ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου δίκη· κατὰ δὲ τὸ 418 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ· πᾶσα δίκη ἐξαλείφεται δι' ἀνατροπῆς, ὅταν ἐν διαστήματι τριῶν ἐτῶν δὲν ἐξηκολούθησε· . . ἀποφαίνεται ἀνατετραμμένην κτλ.

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 3 τῆς 18 φεβρ. 1843. (σελ. 12 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.)

§. Δ'.

Πῶς καλύπτεται ἡ συμπληρωθεῖσα προθεσμία τῆς ἀνατροπῆς;

34. Ἡ ἀνατροπὴ δὲν γίνεται αὐτοδικαίως ἐκτὸς ἐπὶ Εἰρηνοδικείων· ὅθεν εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγὴ, ἐὰν, πρὶν δοθῇ αὕτη, ὁ ἀμελήσας διάδικος ἐπιχειρήσῃ πρᾶξίν τινα ἔγκυρον καὶ νόμιμον πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς δίκης. 481 Πολιτικὴ Δικο-

35. Ἀλλὰ ποῖαι θεωροῦνται πράξεις ἔγκυροι (actes valables);

Απαιτεῖται ἐν γένει ά) νὰ ἦναι πράξεις δικαστικαί·—β') τακτικαί.—γ') νὰ τείνωσιν εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς δίκης· — δ') νὰ κοινοποιηθῶσιν εἰς τὸν ἀντίδικον· — έ) νὰ προηγῶνται τῆς περὶ ἀνατροπῆς τῆς δίκης ἀγωγῆς. Ὅρα ἀνωτέρω καὶ Bioche, peremption, 60 καὶ ἐπ. 66 καὶ ἐπ.

36. Κατὰ τὸν νόμον 139 de reg. juris (50. 17). φέροντα «Omnes actiones, quae mortae aut tempore pereunt, semel inclusae judicio salvae permaneant (B. 11, 3, 139.) ἡ ἐκκρεμὴς καταστᾶσα ἀγωγὴ δὲν παρεγράφετο πλέον, ἀλλ' ὁ Ἰουστινιανὸς εἰσήγαγεν τεσσαρακονταετίαν (νόμ. 9. C. 7. 39.—Ἀρμ. Α. γ. § 33.) λογιζομένην ἀπὸ τῆς τελευταίας πράξεως τοῦ δικαστοῦ, μεθ' ἣν οἱ διάδικοι ἐγκατέλιπον τὴν ὑπόθεσιν.

37. Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ προκειμένου παραγράφου ὅρα καὶ τοὺς παραγράφους 17 καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου.

§. Ε'.

Διατυπώσεις. Διαδικασία.

38. Ἡ περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγὴ εἶναι περεμπίπτουσα· ἑπομένως

39. ά) Δὲν ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ. 532, § 4 τῆς Πολ. Δικ. Bioche, preliminaire de conciliation, 12 καὶ 53.

40. β') Κοινότης ἔχουσα ἄδειαν νὰ ἐκκαλέσῃ ἀπόφασίν τινα δὲν ἔχει ἀνάγκην νέας ἀδείας, διὰ νὰ κινήσῃ τὴν περὶ ἀνατροπῆς τῆς δίκης ἀγωγήν. Bioche, peremption, 79.

41. Ἡ περὶ ἀνατροπῆς τῆς δίκης ἀγωγὴ ὑπάγεται εἰς τὸ δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ κυρία δίκη. 481, § 2. 21 Πολ. Δικ. Bioche, αὐτ. 81.

42. *Ἀπόφασις.* Ἡ περὶ ἀνατροπῆς τῆς δίκης ἀγωγὴ ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ἰδίου δικαστηρίου, ὅπερ εἶναι ἀπειλημμένον τῆς ὑποθέσεως. (Ἴδε ἔφεσις, ὅπου γίνεται λόγος περὶ τοῦ ἐν Μεσολογγίῳ ἀρχαίου ἐκκλήτου).

'Απόφ. 2458 τῆς 16 νοεμβρίου 1842 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

43. *Ἀπόφασις.* Ἡ ἀνατροπὴ δίκης τινὸς δύναται νὰ δικασθῇ ἐρήμην τοῦ καθ' οὗ ζητεῖται αὕτη διαδίκου, χωρὶς νὰ προηγηθῇ ἡ εἰς τὸ πινάκιον ἐγγραφὴ τῆς ἀγωγῆς; Ὄχι, διότι κατὰ τὰ ἄρθρα 476. 481. 225 καὶ 234 τῆς Πολ. Δικ. ἡ ἀνατροπὴ δίκης τινὸς ζητεῖται διὰ παρεμπιπτούσης ἀγωγῆς, καὶ κατὰ τὰ ἄρθρα 623, 578, 579 τῆς αὐτῆς Δικ. αἱ ὑποθέσεις πρέπει νὰ ἐγγράφωνται εἰς τὸ πινάκιον, καὶ περίληψις νὰ τοιχοκολλᾶται.

'Απόφ. 47 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικῆς σελὶς 3339.)

§. ς'.

Ἀποτελέσματα τῆς ἀνατροπῆς.

44. Διὰ τῆς ἀνατροπῆς ἐξαλείφεται ἡ ὅλη δίκη μετὰ πασῶν τῶν συνεπειῶν αὐτῆς, καὶ οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν αὐτὴν στάσιν, εἰς ἣν ἦσαν καὶ πρὸ τῆς δίκης. 483. 157 Πολιτικ. Δικονομίας.

45. Ἰδίως ἡ ἀνατροπὴ τῆς περὶ ἐπαναλήψεως τῆς δίκης ἀγωγῆς συνεπιφέρει καὶ τὴν ἀνατροπὴν τῆς κυρίας δίκης. Bioche, peremption, 105.

46. Ἡ ἀνατροπὴ ἀποσβέννυσιν ὄχι μόνον τὴν διαδικασίαν, ἀλλὰ καὶ τὰς προσαχθείσας τυχὸν ἀποδείξεις, πράξεις πραγματογνωμόνων ὁμολογίας. 483 § 1. Pigeau, 1, 542.

47. Ὅλαι αἱ κατὰ τὴν δίκην ἐκδοθεῖσαι προπαρασκευαστικαὶ καὶ παρεμπίπτουσαι ἀποφάσεις στεροῦνται τοῦ κύρους αὐτῶν. 483 § 1. Bioche, peremption, 107.

48. Ἄλλως ὅμως ἔχει τὸ πρᾶγμα ὡς πρὸς τὰς ὁριστικὰς ἀποφάσεις, αἵτινες παραγράφονται διὰ τριακονταετίας. (Merlin. Rep. 17, 315.—Berriat, 357, σημ. 12. *Κατὰ* ἐκφράζεται ὁ Pigeau, 2, 538. Ὅρα Bioche, peremption, 108 καὶ ἑπ., καθότι αὗται μὴ προσβαλλόμεναι ἀποπερατόνουν τὴν δίκην.

49. Ἡ περὶ ἀνατροπῆς τῆς δίκης ἀγωγὴ θεωρεῖται ὡς ἀδιαίρετος, διότι τοιουτοτρόπως μόνον πραγματοποιεῖται ὁ σκοπὸς τῆς περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγῆς, ἡ ἐξάλειψις δηλ. τῆς δίκης. Ἑπομένως ἡ περὶ τούτου ἰσχυρὰ ἀγωγή, τὴν ὁποίαν εἷς τῶν ἐναγομένων ἐκίνησεν, ἐξαλείφει τὴν δίκην ὑπὲρ ὅλων, καὶ ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης ἦναι διαιρετόν. Armand Dalloz, peremption, 275 —Carré 1427.—Berriat, 357. Bioche, peremption, 91, 92, 99.

50. Ὅταν ἡ περὶ ἀνατροπῆς τῆς δίκης ἀγωγὴ ἐκινήθη ἐν ὀνόματι ὅλων τῶν ὁμοδίκων ἢ συνεναγομένων, ἡ ἐξ αὐτῆς παραίτησις ἑνὸς ἐξ αὐτῶν δὲν βλάπτει τοὺς ἄλλους. Bioche, peremption, 94.

51. Ὅταν ἡ περὶ ἀνατροπῆς τῆς δίκης ἀγωγὴ ἐζητήθη μόνον καθ' ἑνὸς τῶν ἐναγόντων, ἀποῤῥίπτεται ὡς πρὸς ὅλους. Ὅρα Bioche peremption, 97.

52. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον (τοῦ ἀδιαιρέτου) ἡ ἀνατροπὴ εἶναι ἀπαράδεκτος ἐὰν δὲν ζητηθῇ δι' ὅλην τὴν δίκην, ἀλλὰ δι' ἓν μέρος αὐτῆς. Bioche, peremption, 98.

53. Ἡ ἀνατροπὴ τῆς κατ' ἀνακοπὴν ἐρήμην ἀποφάσεως δίκης

ἐπιφέρει τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς δίκης, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀνακοπεῖσα ἀπόφασις, διότι ἡ κατ' ἀνακοπὴν δίκη δὲν ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν δίκην, ἀλλ' ἡ μὲν εἶναι ἄμεσος συνέπεια τῆς ἄλλης. Carré, n° 1422.—Bioche, peremption, 112. Τοιαύτης φύσεως ἀπόφασιν ἐξέδωκεν ἐφέτος καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος.

Ἰδοὺ καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου·

Ἐπειδὴ κατὰ μὲν τὸ 483 ἄρθρον τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας διὰ τῆς ἀνατροπῆς ἐξαλείφεται ἡ ὅλη δίκη μετὰ πασῶν τῶν συνεπειῶν αὐτῆς κτλ. Κατὰ δὲ τὰ συνδυασμένα 598 καὶ 507 ἄρθρα τῆς Πολ. Δικονομίας ἡ προσηκόντως ἐπιδοθεῖσα ἀνακοπὴ κατὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως δὲν ἀποτελεῖ νέαν δίκην, ἀλλ' ἐπιφέρει νέαν τῆς ὑποθέσεως συζήτησιν, ὥστε τῆς ἀνακοπῆς μὴ ἀποτελούσης ἰδίαν δίκην ἀνεξάρτητον τῆς κατ' ἐρήμην γενομένης, ἀλλὰ συνεχομένης μὲ αὐτὴν, ἕπεται, ὅτι δὲν δύναται νὰ ζητηθῇ ἀνατροπὴ μόνης τῆς ἀνακοπῆς, διὰ νὰ μένῃ ἡ προγεγονυῖα διαδικασία ἰσχυρὰ καὶ τελεσίδικος ἡ ἐρήμην ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις, διότι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὸ ῥητὸν γράμμα τῶν μνησθεισῶν διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ, ἂν καὶ τὸ 1ον ἐδάφιον τοῦ διαληφθέντος 483 ἄρθρου τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας διατάσσει, ὅτι αἱ προπαρασκευαστικαὶ καὶ παρεμπίπτουσαι ἀποφάσεις στεροῦνται τοῦ κύρους αὐτῶν, καὶ δὲν ἀναφέρει τὶ περὶ τῶν ὁριστικῶν κατ' ἐρήμην ἀποφάσεων, δὲν ἐξάγεται ἐκ τούτου καὶ τὸ ἀλάνθαστον συμπέρασμα, ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ μένῃ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ κατ' ἐρήμην ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις τελεσίδικος, σιωπᾷ δὲ περὶ τῶν ἐρήμην ἀποφάσεων, διότι ἀφοῦ διέταξε κατὰ πρῶτον, ὅτι διὰ τῆς ἀνατροπῆς ἐξαλείφεται ὅλη ἡ δίκη, δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ὁ ἐνάγων καὶ ἀνακόπτων (α) ἠδύνατο ποτὲ νὰ ζητήσῃ τὴν τῆς δίκης ἀνατροπὴν, ἥτις ἀποβαίνει εἰς βλάβην του, ἐξαλειφομένης τῆς ὅλης δίκης.

Ἐπειδὴ οὔτε ἐκ τοῦ ὅτι ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις καθίσταται τελεσίδικος, ὅταν ἀνατραπῇ ἡ κατ' ἔφεσιν δίκη, δύναται νὰ ἐξαχθῇ τὸ συμπέρασμα, ὅτι καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν λαμβάνει χώραν ἀνατροπὴ τῆς δίκης ἐνώπιον τῶν Πρωτοδικῶν, μένει τελεσίδικος ἡ ὑπ' αὐτῶν ἐκδοθεῖσα ἐρήμην ἀπόφασις, τὸ ἐναντίον μάλιστα προκύπτει ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ 484 ἄρθρου τῆς πολιτικῆς Δικονομίας, κατὰ τὸ ὁποῖον, ἂν καὶ ἡ δίκη ἀνατραπῇ, δὲν ἐξαλείφεται τὸ τῆς ἀγωγῆς δικαίωμα, ἐν ᾧ ἂν ἠδύνατο διὰ τῆς ἀνατροπῆς τῆς δίκης νὰ μένῃ τελεσίδικος ἡ ἐρήμην ἀπόφασις, ἔπρεπεν ἀναγκαίως τὸ τῆς ἀγωγῆς δικαίωμα νὰ ἐξαλειφθῇ, καὶ ὅμως ὁ νόμος διατάσσει ῥητῶς τὸ ἐναντίον.

(α) Σημ. ἐκδ. Ἴσως ἀνακοπτόμενος.

Ἐπειδὴ καὶ αἱ περὶ παραγραφῆς ἀρχαὶ τοῦ δικαίου, τῶν ὁποίων τὴν ἐφαρμογὴν ἐπικαλεῖται ὁ ἀναιρεσείων διὰ τὴν ἀμέλειαν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὸ νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἀνακοπῆς του κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὑπαρχουσῶν ἰδίων διατάξεων διεπουσῶν τὰς περὶ ἀνατροπῆς δίκας. Διὰ ταῦτα ἀπορρίπτει κτλ.

Ἀπόφ. 53 τοῦ Ἀρ. Π. τῆς 27 αὐγ. 1845.

54. Ὁ ἡττώμενος καταδικάζεται εἰς τὴν πληρωμὴν ὅλων τῶν ἐξόδων τῆς ἐξαλειφθείσης δίκης. 483 § 2 Πολ. Δικ.—Χάνει τοὺς δυνάμει τῆς πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ κλήσεως, ἢ δυνάμει τῆς ἀγωγῆς, ὀφειλομένους τόκους. Pothier, proc. κεφ. 4. τμῆμα 4, § 4.—Carré 1450. Δὲν χάνει δὲ τοὺς τόκους, ὅταν ὀφείλωνται δυνάμει τοῦ νόμου, ἢ δυνάμει εἰδικῆς συμφωνίας.

55. Ἡ παραγραφὴ κατὰ τῆς ἀγωγῆς ἐξακολουθεῖ τρέχουσα ὡς μήποτε διακοπεῖσα. 483. 157 Πολ. Δικονομ. Ἡ ἐξαλείφουσα τὴν δίκην ἀπόφασις δὲν ἀποσβέννυσι τὴν ἀγωγήν, ἥτις δύναται νὰ ἀνανεωθῇ ἄνευ νέας ἀποπείρας πρὸς συμβιβασμόν. Bioche, peremption, 118· μολοντοῦτο, ἀνατραπείσης τῆς κατ' ἔφεσιν δίκης, καθίσταται τελεσίδικος ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, ἐὰν δὲν πρόκηται περὶ ἐφέσεως ἀποφάσεως ἁπλῶς παρεμπιπτούσης. 483 § 3. 750 Πολιτικῆς Δικονομίας.

56. Ἡ ἀνατροπὴ τῆς κατ' ἔφεσιν δίκης δὲν καλύπτεται διά τινος ἐξωδίκου πράξεως, ἥτις ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως. Carré, n° 1687.

§. Ζ'.

Ἀναδρομικὴ δύναμις τῶν διατάξεων τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

56. Ἡ περὶ ἀνατροπῆς διάταξις τῆς ἐνεστώσης Δικονομίας ἐφαρμόζεται εἰς τὰς πρὸ αὐτῆς ἐκκρεμεῖς δίκας;

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 1/13 Ἰανουαρίου 1835 Β. Διατάγματος, ἡ νῦν ἰσχύουσα Πολ. Δικονομία ἐμβῆκεν εἰς ἐνέργειαν τὴν 25 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 αὐτοῦ ὅλαι αἱ πολιτικαὶ δίκαι, αἱ λαβοῦσαι ἀρχὴν πρὸ αὐτῆς, μὴ ὥριμοι δὲ πρὸς ἀπόφασιν μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης, θέλουν συζητεῖσθαι καὶ ἀποφασίζεσθαι κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῆς αὐτῆς Πολιτ. Δικονομίας, ἥτις διὰ τῶν ἄρθρων 479, 480 καὶ 481 διακελεύει τὴν ἐπὶ αἰτήσει ἐξάλειψιν δι' ἀνατροπῆς πάσης δίκης, ἥτις ἐν διαστήματι τριῶν

καὶ ἡμίσεως ἐτῶν δὲν ἐξηκολούθησε διά τινος ἐγκύρου καὶ νομίμου πράξεως τοῦ ἀμελήσαντος διαδίκου· ἑπομένως ἡ διαληφθεῖσα περὶ ἀπαραδέκτου τῆς αἰτήσεως ἔνστασις τοῦ ἐναγομένου καθίσταται ἀνυπόστατος, ἐφ' ὅσον ἡ διαληφθεῖσα Δικονομία προνοεῖ ῥητῶς περὶ τῶν πρὸ αὐτῆς ἐκκρεμῶν καὶ μὴ ὡρίμων ὑποθέσεων, ὑποβάλλουσα εἰς τὰς διατάξεις της αὐτὰς καὶ τὰς ὡρίμους, καὶ ἐφ' ὅσον ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἐποχῆς τῆς δημοσιεύσεώς της μέχρι τῆς γενομένης ἐπ' ἀνατροπῇ αἰτήσεως παρῆλθεν ἡ διαληφθεῖσα προθεσμία, χωρὶς ὁ Ν. νὰ διακόψῃ αὐτὴν νομίμως.

Ἀπόφ. 32 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελὶς 3717.)

Τὴν αὐτὴν ἰδέαν ἐξέφρασε καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος, ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει.

57. «Ἐπειδὴ ἡ τοῦ Γ. Ι. καὶ Ι. Στ. αἴτησις ἀναιρέσεως τῆς ἀπὸ 10 Ἰαν. 1840 ὑπ' ἀριθ. 15 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Ναυπλίῳ Πρωτοδικῶν καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 15 καὶ 17 ἀποφάσεων τοῦ Εἰρηνοδικείου Τρικάλων ἐγένετο τὴν 22 ἀπριλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἀναιρετηρίου ἐγγράφου βεβαιοῦται, ἔκτοτε δὲ ἄχρι τῆς 3 νοεμβρίου 1843, ὅτε ἐπεδόθη πρὸς τὸν ἀντίκλητον τῶν αὐτῶν ἀναιρεσειόντων δικηγόρων . . . κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 223 ἐπιδοτήριον τοῦ κλητῆρος τοῦ ἐν Ἀθήναις δικαστηρίου τῶν Πρωτοδικῶν Ν. Β, ἡ περὶ ἀνατροπῆς τῆς δίκης ἀγωγὴ τῶν ἀναιρεσιβλήτων, παρῆλθον ὑπὲρ τὰ τρία ἔτη, καὶ ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ οὐ μόνον δὲν ἐξηκολούθησεν ἡ δίκη, ἀλλ' οὐδὲ ἐνεγράφη μέχρι τοῦδε εἰς τὸ πινάκιον κατὰ τὸ ἀπὸ 4 δεκεμβρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 302 πιστοποιητικὸν τοῦ δικαστηρίου τούτου (Ἀρ. Π.), κατὰ δὲ τὸ 479 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. πᾶσα δίκη ἐξαλείφεται δι' ἀνατροπῆς, ὅταν ἐν διαστήματι τριῶν ἐτῶν δὲν ἐξηκολούθησε. Διὰ ταῦτα ἀποφαίνεται ἀνατετραμμένην . . (α).

Ἀπόφ. Ἀρ. Π. δημοσιευθεῖσα τὴν 12 δεκεμβρίου 1845 ὑπ' ἀριθμὸν 101.

58. Καταχωρίζομεν ἐνταῦθα τὴν ἀκόλουθον ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν, φθάσασαν εἰς ἡμᾶς ἐν ᾧ τὸ προκείμενον φύλλον ἦτον ὑπὸ τὰ πιεστήρια. Λύεται δὲ δι' αὐτῆς τὸ ζήτημα, ὅτι ἡ ἔφεσις τοῦ ἐναγομένου δύναται νὰ κηρυχθῇ ἀνατετραμμένη, κατ'

(α) Σημ. Ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἐκδοθεῖσα μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ προηγουμένου φύλλου, δημοσιεύεται ἐνταῦθα, ἀφορῶσα τὸ εἰς τὸν § 19 καὶ 20 ἀναφερόμενον ζήτημα.

αἴτησιν τοῦ ἐνάγοντος, καίτοι οὔσης τῆς παρὰ τούτου γενομένης ἐφέσεως εἰσέτι ἐκκρεμοῦς ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, ὅταν δὲν πρόκηται περὶ ἀντικειμένου ἀδιαιρέτου.

« Ἐπειδὴ κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 473 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας πᾶσα δίκη ἐξαλείφεται δι' ἀνατροπῆς, ὅταν ἐν διαστήματι τριῶν ἐτῶν δὲν ἐξηκολούθησε· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 483 § 3 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, ἀνατραπείσης τῆς κατ' ἔφεσιν δίκης, καθίσταται τελεσίδικος ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπὸ τῆς 14 σεπτεμβρίου 1839, ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ κατὰ τῶν ὑπ' ἀριθμὸν 25 καὶ 54, 1839 ἀποφάσεων τῶν ἐν Πάτραις Ἐμποροδικῶν ἔφεσις, τῶν ἐναγομένων Α. καὶ Ε. μέχρι τῆς 14 νοεμβρίου 1842, ὅτε ἐπεδόθη εἰς τοὺς ἐναγομένους, ὡς προεῤῥέθη, ἡ προκειμένη ἀγωγή, παρῆλθον τρία ἔτη· καθ' ὅλον δὲ τὸ διάστημα τοῦτο δὲν ἐξάγεται ἐκ τῆς δικογραφίας, ὅτι οἱ ἐναγόμενοι ἐτελέσθησαν πρᾶξίν τινα ἔγκυρον πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς δίκης.

Ἐπειδὴ, ἂν καὶ κατὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 54 (1839) ἀποφάσεως τῶν ἐν Πάτραις Ἐμποροδικῶν ἐγένετο ἔφεσις καὶ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος Α. Κ, ἥτις εἶναι ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὡς μὴ δικασθεῖσα εἰσέτι, ἡ περίστασις ὅμως αὕτη δὲν δύναται νὰ βλάψῃ παντάπασι τὸν ἐνάγοντα, ὡς πρὸς τὴν αἴτησίν του, τοῦ ν' ἀνατραπῇ μόνον ἡ εἰρημένη ἔφεσις τῶν ἐναγομένων, καθότι τότε μόνον ἡ ἀνατροπὴ εἶναι ἀδιαίρετος, ὅταν καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης εἶναι τοιοῦτον· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου αἱ ἀμοιβαῖαι αἰτήσεις τῶν διαδίκων, ἐφ' ὧν ἐξεδόθησαν αἱ ἐκκληθεῖσαι ἀποφάσεις, ἔχουσαι ἀντικείμενον πληρωμὴν χρέους, εἶναι φύσει διαιρεταί, ἑπομένως ἡ ἔφεσις τῶν ἐναγομένων δύναται ν' ἀνατραπῇ, ὑφισταμένης τῆς τοῦ ἐνάγοντος.

'Απόφασις 31 τοῦ 1844 τῶν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικῆς φύλλ. 3971.)

Ὅρα ἀνωτέρω § 49.

ΑΝΑΦΟΡΑ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙ ΑΝΑΦΟΡΑ.

§. Α'. Ἐξουσία, ἀμφισβητουμένη δικαιοδοσία.
§. Β'. Ποία καλεῖται διαδικασία ἐπ' ἀναφορᾷ;
§. Γ'. Ἐπὶ ποίων ὑποθέσεων λαμβάνει χώραν ἡ διαδικασία αὕτη;

Ἀνακοπὴ
Υἱοθεσία
Ἐπίτροπος. Ληξιαρχικὰ βιβλία κτλ. κτλ.
Τελεσιδικία.

§. Δ'. Διαδικασία ἐνώπιον ὁλοκλήρου τοῦ δικαστηρίου.
Ἔνδικα μέσα.
Ἀνακοπὴ
Ἔφεσις
Ἀνακοπὴ τρίτου
Ἀναίρεσις.

§. Ε'. Νομολογία.
§. Ϛ'. Ἰσχὺς τῶν πράξεων τῆς ἐκουσίας δικαιοδοσίας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.
§. Ζ'. Διαδικασία ἐνώπιον τοῦ Προέδρου.

---

§. Α'.

Ἑκουσία καὶ ἀμφισβητουμένη δικαιοδοσία.

1. Πρὶν ὁμιλήσωμεν περὶ τῆς ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίας, θεωροῦμεν ἀναγκαῖον νὰ προτάξωμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἡ δικαιοδοσία διακρίνεται εἰς ἀμφισβητουμένην ἢ εἰς ἑκουσίαν 1).

2. Ἡ διάκρισις τῆς ἀμφισβητουμένης ἀπὸ τὴν ἑκουσίαν δικαιοδοσίαν εὑρίσκεται εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον 2). — Εἰς τὸ κοινὸν Γερμανικὸν δίκαιον 3)—Εἰς τὸν Κώδηκα τῆς Βαυαρίας 4)— Εἰς τὴν Πρωσσίαν 5)—καὶ εἰς τὴν Αὐστρίαν 6).

3. Ἡ Γαλλικὴ νομοθεσία δὲν κάμνει τὴν διάκρισιν ταύτην, ἀλλ' οἱ νομογνώμονες τὴν παρεδέχθησαν. Ὁ Henrion (traité de l'autorité jud, κεφ. 14) λέγει κατὰ τὸν Ἐϊνέκιον (εἰς ff. βιβ. 2, τίτ. 1. 5. 249) Le juge exerce la jurisdiction contentieuse toutes

---

1) ὅρα Foelix droit international ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐρανιζόμεθα τοὺς § § 2—5.

2) 2. ff. de off. proc. — Voët ad pand. tit. de jurisd n° 8.—Boehmer, introd. in jus dig. tit. 2. de jurisd. § 18. — Glück, comm. § 193.—Bayer, Πολ. Δικ. σελ. 48.—Pothier pand., βιβ. 2, τίτ. 1. n° 8.)

3) Glück, αὐτ.—Mittерm. proc. civ. τόμ. 2, σελ. 48.

4) Κεφ. 1. §. 17.

5) Proc. civil. art. 34,

6) Wagner.

les fois qu'il prononce sur des intérêts opposés, après des débats contradictoires entre deux parties dont l'une a cité l'autre à son tribunal. Tout ce qu'il fait sur la demande d'une seule personne ou sur celle de plusieurs d'accord entre elles, et sans contradicteur, appartient à la jurisdiction volontaire.

4. Ὁ λόγος τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν εἰδῶν εἶναι, λέγει ὁ Merlin (rep. v° jurisd. gracieuse), ὅτι ὁ δικαστὴς δικάζει, προκειμένου λόγου περὶ τῆς ἐκουσίας δικαιοδοσίας, ὅταν τὸ ἀντικείμενον ἀφορᾷ αἴτησιν, ἥτις, εἴτε ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της, εἴτε ὡς ἐκ τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, δὲν ὑπόκειται εἰς ἀντίῤῥησιν.

5. Αἱ νομοθεσίαι τῆς Εὐρώπης, μολονότι δὲν καθιέρωσαν ῥητῶς τὸν ὁρισμὸν τῆς ἐκουσίας δικαιοδοσίας σιωπηλῶς ὅμως τὸν ἀναγνωρίζουσι, καὶ οἱ ὅροι αὐτοὶ εἰσὶν ἐν γένει παραδεδεγμένοι εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐξαιρουμένης τῆς Ἀγγλίας καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Αἱ νομοθεσίαι ὅμως αὗται δὲν συνᾴδουσιν ὡς πρὸς τὰς διαφόρους πράξεις, αἱ ὁποῖαι ὑπάγονται εἰς τὴν ἀμφισβητουμένην ἢ εἰς τὴν ἐκουσίαν δικαιοδοσίαν. Πρᾶξις, ἥτις, κατὰ τὴν νομοθεσίαν ταύτης τῆς ἐπικρατείας, ὑπάγεται εἰς τὸν κλάδον τῆς ἀμφισβητουμένης δικαιοδοσίας, ὑπάγεται, κατὰ τὴν νομοθεσίαν ἄλλης ἐπικρατείας, εἰς τὸν κλάδον τῆς ἐκουσίας δικαιοδοσίας, καὶ ἀντιστρόφως. Ἐπὶ παραδείγματος, ἡ ἀπαγόρευσις ἀνθρώπου εὑρισκομένου εἰς κατάστασιν παραφροσύνης ἢ μανίας, καὶ ὁ διορισμὸς ἀντιλήπτορος ἐπὶ ἀσώτων, θεωροῦνται ἐν τῇ Γαλλίᾳ (καὶ παρ' ἡμῖν) ὡς ἀμφισβητουμένης δικαιοδοσίας ἀντικείμενα, ἐν ᾧ εἰς τὴν Γερμανίαν αἱ δύο αὗται πράξεις ἀνάγονται εἰς τὴν ἐκουσίαν δικαιοδοσίαν.

Τὰ δύο ταῦτα εἴδη τῆς δικαιοδοσίας διακρίνονται προσέτι ἐκ τῆς ἰδιότητος τῶν προσώπων, δι' ὧν ἐνεργοῦνται. Κανὼν καθιερωμένος παρὰ τῶν νομοθεσιῶν ὅλων τῶν πεπολισμένων ἐθνῶν ὑπάρχει, ὅτι ἡ ἀμφισβητουμένη δικαιοδοσία ἐνεργεῖται διὰ δικαστῶν περιβεβλημένων μὲ τὸν χαρακτῆρα τοῦτον καὶ διωρισμένων παρὰ τῆς ὑπερτάτης ἀρχῆς. Ἡ ἔκφρασις ὅμως τῆς *ἐκουσίας δικαιοδοσίας* δὲν ἔχει ὡς ἀναγκαίαν συνέπειαν, ὥστε ἡ πρᾶξις νὰ ἦναι ἔργον ἀρχόντων τῆς δικαστικῆς τάξεως. Ἡ ἔκφρασις αὕτη ἐμπεριλαμβάνει ὅλας τὰς πράξεις, εἰς τὰς ὁποίας ἡ συνδρομή, ἡ συνέργεια δημοσίου ὑπαλλήλου ἀπονέμει ἐπισημότητος χαρακτῆρα. Ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ὑπάρχει ποικιλία διατάξεων εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς Νομοθεσίας. Ἐν γένει δὲ οἱ δικασταί, δι' ὧν ἐνεργεῖται ἡ ἀμφισβητουμένη δικαιοδοσία, εἰσὶν ἁρμόδιοι, κατὰ τὸ

μᾶλλον καὶ ἧττον, εἰς τὰ ἀντικείμενα τῆς ἐκουσίας δικαιοδοσίας ; αἱ δὲ περισσότεραι τῶν εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπαγομένων πράξεων διεξάγονται δι' ἄλλων ὑπαλλήλων τῆς διοικητικῆς ἢ δικαστικῆς τάξεως· ἐνίοτε μάλιστα ἁπλοῖ πολῖται συντρέχουσιν εἰς αὐτάς . . .

Τὰ δύο ταῦτα εἴδη τῆς δικαιοδοσίας, λέγει ὁ Glück, τείνουσιν εἰς τὸ νὰ ἐξασφαλίσωσι τὰ δικαιώματα τῶν μερῶν, ἀλλ' ἡ μὲν ἀμφισβητουμένη σκοπὸν ἔχει νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ ἀνορθώσῃ δικαιώματα προσβεβλημένα, ἡ δὲ ἐκουσία δικαιοδοσία καθιερόνει ἐγγυήσεις κατὰ μελλούσης βλάβης. Ἐντεῦθεν δὲ ἕπεται, ὅτι κυρίως εἰς τὰ δικαστικὰ καθήκοντα ἀνάγονται αἱ τῆς πρώτης κατηγορίας πράξεις. 420, 421, 422. 423, 424, ... (α) Ὅρα κατωτ. τὸν § Ϛ'.

§. Β'.

Ποία καλεῖται διαδικασία ἐπ' ἀναφορᾷ.

6. Διαδικασία ἐπ' ἀναφορᾷ (procédure sur requête ἢ pétition) λέγεται, κατ' ἀντιδιαστολὴν τῆς συνεπείᾳ ἀγωγῆς ἢ κλήσεως διαδικασίας, ἐκείνη, ἥτις λαμβάνει χώραν, ὅταν εἰσάγωνται ἐνώπιον τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς αἰτήσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὁ δικαστὴς δύναται, κατὰ νόμον, ν' ἀποφασίσῃ καὶ ἐπὶ τῆς μονομεροῦς προτάσεως ἑνὸς διαδίκου, χωρὶς ν' ἀπαιτῆται ἡ κλήτευσις ἐκείνου, ὅστις ἠδύνατο τυχὸν νὰ ἔχῃ συμφέρον νὰ ἐναντιωθῇ.

§. Γ'.

Ἐπὶ ποίων ὑποθέσεων λαμβάνει χώραν ἡ ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασία ἐν γένει; ἐκουσία, ἀμφισβητουμένη δικαιοδοσία.

7. Ἡ ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασία λαμβάνει χώραν κυρίως ἐπὶ ὑποθέσεων τῆς ἐκουσίας δικαιοδοσίας, διότι ἐπὶ ἀμφισβητουμένων ὑποθέσεων ὁ δικαστὴς δὲν δύναται νὰ δικάσῃ ἐπὶ τῇ αἰτήσει ἑνὸς μόνου διαδίκου, χωρὶς νὰ παραβιάσῃ τὴν θεμελιώδη τῆς διαδικασίας ταύτης ἀρχὴν, audiatur et altera pars. 640 Πολ. Δικ.

Κατ' ἐξαίρεσιν δὲ ἡ ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασία λαμβάνει χώραν καὶ ἐπὶ ὑποθέσεων, αἵτινες, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, ἀνάγονται εἰς τὴν ἀμφισβητουμένην δικαιοδοσίαν, ἀλλὰ μόνον ὁσάκις ῥητὴ τοῦ νόμου

(α) Σ. Μ. Ἐνταῦθα ὁ συγγραφεὺς ἐξετάζει μὲ τὴν χαρακτηρίζουσαν αὐτὸν ἀκρίβειαν τὰ ἀντικείμενα, ὅσα ἡ νομοθεσία τῆς Γαλλίας, τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Πρωσσίας, τάττουσιν ὑπὸ τὸ ἓν ἢ τὸ ἕτερον εἶδος τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος δικαιοδοσιῶν.

διάταξις τὸ κελεύῃ, ὡς, ἐπὶ παραδείγματος, εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 37, 637 κτλ. τῆς Πολ. Δικ.

Carré, proc. civile, ζήτημα 378.

Ἐὰν, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων περιπτώσεων, ἐκδοθῇ ἀπόφασις ἐπ' ἀναφορᾷ εἰς ὑπόθεσιν ἀμφισβητουμένην, ἡ ἀπόφασις αὕτη θεωρεῖται ὡς μὴ ὑπάρχουσα ἀπέναντι παντὸς ἔχοντος συμφέρον ν' ἀντιτείνῃ εἰς αὐτὴν, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀνάγκην νὰ τὴν ἀνακόψῃ (Rauter, cours de proc. civile § 140. — Berriat, σελ. 195, ἔκδ. ἕκτη), ἂν δὲν προτιμᾷ νὰ τὴν ἀνακόψῃ.

8. Ὑπόθεσις, ἥτις κατὰ νόμον εἰσάγεται δι' ἀναφορᾶς, καθίσταται ἀντικείμενον ἀμφισβητουμένης δικαιοδοσίας, ὅταν ὁ δικαστὴς, καθ' ἃς περιπτώσεις ὁ νόμος τῷ χορηγεῖ τοιαύτην ἐξουσίαν, διατάττῃ τὴν κλήτευσιν τοῦ ἀντιδίκου. 641 Πολ. Δικ.

Ὅλαι αἱ πράξεις τῆς ἑκουσίας δικαιοδοσίας δύνανται νὰ καταστασθῶσιν ἀμφισβητούμεναι, ὅταν προσβληθῶσι παρά τινος ἔχοντος συμφέρον. Voluntaria jurisdictio (λέγουσιν ὁ d'Argentré καὶ ὁ Merlin rep. v° jurisd. grac. n° 2) transit in contentiosam interventu justi adversarii. Ὅρα Voct ad ff. tit. de jurisdict. n° 3.

Διὰ τοῦτο, εἰς τὴν Γαλλίαν, ἡ πρᾶξις τῆς ἐπιτροπείας (dation de tutelle) δύναται νὰ προσβληθῇ ἀπὸ τὸν διορισθέντα ἐπίτροπον ἢ ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου . . . . . Ὡσαύτως κατὰ τὴν Ῥωμαϊκὴν Νομοθεσίαν, ὁ υἱοθετηθεὶς, καταστὰς ἔφηβος, δύναται ν' ἀντιτείνῃ κατὰ τῆς υἱοθετήσεως. L. 32 καὶ 33 ff. de adopt. (1. 7.).

9. Ἡ ἀρχὴ τοῦ δεδικασμένου δὲν λαμβάνει χώραν εἰμὴ εἰς τὴν ἀμφισβητουμένην δικαιοδοσίαν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν ἑκουσίαν· ἑπομένως αἱ ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων ἀποφάσεις δύνανται ν' ἀνακληθῶσιν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ Rauter, proc. civ. § 31, 420, 422 σημ.—Dalloz jeune, εἰς τὸ supplément, εἰς τὴν λέξιν chose jugée, § 5 n° 7, μνημονεύοντος αὐτόθι Γαλλικὴν Νομολογίαν.

Ὅθεν ἐὰν ὁ ζητήσας τι δι' ἀναφορᾶς ἀπέτυχε, δύναται κατόπιν νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν αὐτὴν αἴτησιν, μὴ ἀντιβαίνοντος τούτου εἰς τὰς περὶ δεδικασμένου διατάξεις. Ὅρα ἐν τούτοις κατωτέρω τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 3505 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

10. Κατωτέρω θέλομεν ἐξετάσει ζητήματά τινα, ἰδίως δὲ θέλομεν κάμει λόγον περὶ τῶν ἐνδίκων μέσων, ἅ τινα ἐπιτρέπονται εἰς τὴν διαδικασίαν ταύτην, διακρίνοντες τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς πρόκειται περὶ ἀντικειμένων, εἰς τὰ ὁποῖα εἶναι ἁρμόδια τὰ δικα-

στήρια αὐτὰ, καὶ ἐκείνας, καθ' ἃ; πρόκειται περὶ ἀντικειμένων ὑπαγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ἑνὸς τῶν μελῶν τοῦ δικαστηρίου (τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ).

11. Τὰ ἄρθ. 640, 1076, 1083 τῆς Πολ. Δικ., τὸ περὶ πτωχεύσεως ἄρθρον 440 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, τὸ 524 ἄρθρον καὶ ἄλλα ἄρθρα τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἀναφέρουσι τὰ κυριώτερα ἀντικείμενα, ἅ τινα ὑπάγονται εἰς τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν.

Περὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀντικειμένων τούτων θέλομεν ὁμιλήσει ἐν οἰκείῳ τόπῳ, παραπέμποντες ἐκεῖ τὸν ἀναγνώστην. Ὅρα *υἱοθεσία, ἐπίτροπος, χωρισμὸς κτημάτων, συγγενικὸν συμβούλιον, ληξιαρχικὰ βιβλία, παραχώρησις περιουσίας, γάμος, ἀπογραφὴ καὶ τ.λπ.*

§. Δ'.

Διαδικασία ἐνώπιον ὁλοκλήρου τοῦ δικαστηρίου.

12. Ἡ διαδικασία αὕτη κανονίζεται κυρίως ὑπὸ τῶν ἄρθρων 641—645 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἅ τινα ἀφορῶσι μὲν ἰδίως τὰ Πρωτοδικεῖα, οὐχ ἧττον δὲ ἐφαρμόζονται, φρονῶ, καὶ ὅταν ἀντικείμενόν τι τῆς ἐξουσίας δικαιοδοσίας εἰσάγεται ἐνώπιον ἄλλου πολυμελοῦς δικαστηρίου, καθ' ὅσον τοῦτο εἶναι δυνατὸν καὶ εἰδική τις διάταξις τοῦ νόμου δὲν ἀντίκειται.

Αἱ διατάξεις τῶν εἰρημένων ἄρθρων ἠρανίσθησαν προδήλως ἐκ τῶν ἄρθρων 855 — 858 τῆς Γαλλικῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀλλ' ἐν ᾧ ταῦτα δὲν ἀφορῶσιν ὅλα τὰ ἀντικείμενα τῆς ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίας, ὁ ἡμέτερος νομοθέτης ἐγενίκευσε τὰς διατάξεις του (641—645) εἰς ὅλα τὰ ἀντικείμενα τῆς ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίας, καταστήσας οὕτω πλέον ὁμοιόμορφον τὴν διαδικασίαν, ἥτις διέπει τὰ ἀντικείμενα ταῦτα, καὶ εὐκολωτέραν τὴν λύσιν τῶν ἀναφυομένων ζητημάτων.

Ἡ διαδικασία αὕτη εἶναι εἶδος τῆς συνοπτικῆς διαδικασίας.

13. Ἐὰν ὁ δικαστὴς διέταξε τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀναφορᾶς πρὸς τὸν ἀντίδικον, ἡ διαδικασία καθίσταται ἀμφισβητουμένη (ὅρα § 7 καὶ ἑπ.). Ὅταν λοιπὸν ὁ διάδικος προβλέπῃ, ὅτι διαταχθήσεται ἡ κοινοποίησις αὕτη, ὀφείλει ν' ἀκολουθήσῃ τὴν διατεταγμένην ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν οὖσαν συνοπτικὴν, ἢ δύναται νὰ κινήσῃ καὶ ἀπ' εὐθείας ἀγωγήν; Ὁ Carré, proc. civile, ζήτημα 2895 (β) λέγει, ὅτι δύναται νὰ κινήσῃ ἀπ' εὐθείας ἀγωγὴν, ἀλλ' ἀφοῦ δώσῃ ἀναφορὰν εἰς τὸν Πρόεδρον, διὰ νὰ διορίσῃ εἰσηγητήν. Ὅρα ἐν τούτοις κατωτέρω τὴν ἀπόφασιν τῶν ἐν Σύρῳ Πρωτοδικῶν § 24.

Ἔνδικα μέσα.

§. 1. Ἀνακοπή.

14. Κατὰ τὸ ἄρθρον 644 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας τὸ ἔνδικον τῆς ἀνακοπῆς μέσον δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς διαδίκους, καθότι δὲν θεωροῦνται ὡς ἐρήμην δικασθέντες, ἀφοῦ τὸ ἄρθρον 643 δὲν ἀπαιτεῖ τὴν παρουσίαν των. Ὅρα *Ἀνακοπὴ ἐρήμην ἀποφ.* § 4, σελ. 171.

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 644 δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν Γαλλικὴν νομοθεσίαν. Ὅρα καὶ κατωτέρω § 16 καὶ ἐπ.

Ἄρθρ. 2. Ἔφεσις

15. Κατὰ τῶν ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην ἐκδιδομένων ἀποφάσεων συγχωρεῖται ἔφεσις ἐν γένει κατὰ τὰς συνήθεις προθεσμίας καὶ διατυπώσεις, ἀλλὰ πρέπει νὰ διακρίνωμεν ἐνταῦθα δύο περιπτωσεις α) ἐὰν πρωτοδίκως παρέστη εἷς μόνον διάδικος, μὴ κλητευθέντος ἀντιδίκου τινός· β') ἂν ἐνεφανίσθησαν, ἢ προσεκλήθησαν ἐν τῇ πρωτοκλήτῳ δίκῃ πλείονες.

Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει ἀντίδικος, ὁ μὴ ἐπιτυχὼν εἰς τὴν αἴτησίν του, ὀφείλει νὰ κάμῃ ἔφεσιν ἐν εἴδει ἀναφορᾶς, ἀποτεινομένης πρὸς τὸ δικαστήριον τῶν Ἐφετῶν. Σημειωτέον δὲ, ὅτι παρ' ἡμῖν δὲν ὑπάρχει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 858 τῆς Πολιτικῆς Γαλλικῆς Δικονομίας, καθ' ἣν ἡ προθεσμία τῆς ἐφέσεως, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, τρέχει ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως. Rauter, cour de procéd. civ. § 422. 419.

Ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει, ἡ ἔφεσις ἀπευθύνεται κατὰ τοῦ ἐν τῇ πρωτοκλήτῳ δίκῃ ἀντιδίκου, καὶ συζητεῖται ὡς ἐπὶ συνοπτικῶν ὑποθέσεων, καθότι ἐνταῦθα πρόκειται περὶ ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης ἐπὶ ἀμφισβητουμένης δικαιοδοσίας. αὐτ. — Merlin, question, εἰς τὴν λέξιν appel. § 1.

15. β) Περὶ τοῦ ζητήματος, ἂν ὁ μὴ κλητευθεὶς πρωτοδίκως διάδικος δύναται νὰ κάμῃ ἔφεσιν ἢ ἀνακοπὴν, θέλομεν ὁμιλήσει κατωτέρω εἰς τὸν § 19, ὅπου καταχωρισθήσεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 300 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου—εἰς τὸν § 20, ὅπου εὑρίσκεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 72 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν—εἰς τὸν § 22, ὅπου καταχωρισθήσεται ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 3505 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

Ἄρθρ. 3. Ἀνακοπὴ τρίτου.

16. Ἐὰν δίκη τις εἰσαχθῇ μὲν δι' ἀναφορᾶς, ἀλλὰ κλητευθῇ εἰς

ταύτην καὶ ὁ ἔχων ἔνδικον συμφέρον, ἡ ἐπ' αὐτῆς ἐκδιδομένη ἀπόφασις θεωρεῖται ὡς ἐκδοθεῖσα ἐπὶ ἀμφισβητουμένης ὑποθέσεως. Ἐὰν λοιπὸν ἡ ἀπόφασις αὕτη προσβάλῃ δικαιώματα τρίτων μὴ προσκληθέντων, οὗτοι, κατὰ τὸ 238 ἄρθρον τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἔχουν ἀναντιῤῥήτως τὸ δικαίωμα τῆς τρίτου ἀνακοπῆς, ἂν δὲν προτιμῶσι ά) νὰ κάμουν τὴν συνήθη ἀγωγὴν παρὰ τῷ ἁρμοδίῳ δικαστηρίῳ, ἢ β') νὰ ὑπερασπισθῶσι προτείνοντες τὴν ἔνστασιν, ὅτι τὰ μεταξὺ ἄλλων δικασθέντα κτλ. π. χ. ἀπόφασις ἐκδοθεῖσα ἐπὶ ἀντικειμένου, ἀφορῶντος διόρθωσιν ληξιαρχικῆς πράξεως, φέρει ἰσχὺν τελεσιδικίας μόνον μεταξὺ τῶν κλητευθέντων διαδίκων, καὶ ἑπομένως τρίτοι μὴ προσκληθέντες δύνανται νὰ προσβάλωσι δι' ἀνακοπῆς τὴν ἀπόφασιν. 645 Πολ. Δικ.

17. Τρίτοι ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς τρίτου ἀνακοπῆς κατ' ἀποφάσεως, ἥτις ἐξεδόθη ἐπ' ἀναφορᾷ, εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς ὁποίας μόνον ὁ αἰτῶν παρέστη, ὅταν ἡ ἀπόφασις αὕτη προσβάλῃ τὰ δικαιώματά των, ἢ ὀφείλουν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ νὰ κάμωσιν ἔφεσιν;

Κατωτέρω θέλομεν ἐκθέσει τὰς παρατηρήσεις μας, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν νομοθεσίαν μας, μνημονεύοντες ἤδη τὰς ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ παρατηρήσεις τῶν Γάλλων νομοδιδασκάλων. Κατὰ τὸν Chauveau (proc. civ. par Carré. ζήτημα 1708 καὶ 378) αἱ ἀποφάσεις αὗται, ὡς ἀναγόμεναι ὅλως διόλου εἰς τὴν ἑκουσίαν δικαιοδοσίαν, δὲν δύνανται νὰ προσβληθῶσι δι' οὐδενὸς ἐνδίκου μέσου (ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ῥητὴ τοῦ νόμου διάταξις ἐπιτρέπει ἔνδικόν τι μέσον)· ἰδίως ὡς πρὸς τὴν τρίτου ἀνακοπὴν παρατηρεῖ, ὅτι αὕτη προϋποθέτει ἀπόφασιν, ἐκδιδομένην μεταξὺ πλειόνων διαδίκων, ἤτοι ἐπὶ ἀμφισβητουμένης ὑποθέσεως. Ὅθεν, κατ' αὐτόν, ἀρκεῖ ἁπλῆ πρὸς τὸ δικαστήριον αἴτησις ἐκ μέρους ἐκείνου, οὗτινος τὰ δικαιώματα προσβάλλει ἡ ἀπόφασις, διὰ νὰ θεωρηθῇ ὡς μὴ ὑπάρχουσα ὡς πρὸς αὐτόν. Τὴν γνώμην ταύτην ἐξέφρασε καὶ τὸ Ἀκυρωτικὸν δι' ἀποφάσεως τῆς 3 δεκεμβ. 1834. Κατὰ τὸν αὐτὸν συγγραφέα, ὅταν ὁ νόμος ἐπιτρέπῃ ῥητῶς τὴν ἔφεσιν, δύναται νὰ κάμῃ ταύτην μόνον, καὶ ἂν δὲν ἦτο διάδικος εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον, χωρὶς νὰ κάμῃ τρίτου ἀνακοπήν.

Ὁ Merlin (répert. appel) καὶ ὁ Rauter (§ 422. 140) ὑποστηρίζουσιν, ὅτι τρίτοι, μὴ λαβόντες μέρος εἰς τὴν δίκην, δὲν δύνανται νὰ ἐκκαλέσωσι τὴν ἀπόφασιν, ἀλλὰ δύνανται, ἂν θέλωσι, νὰ τὰς προσβάλωσι δι' ἀνακοπῆς. Τὴν γνώμην ταύτην ἐξέφρασαν τὴν 3 δεκεμβρίου 1841 οἱ ἐφέται τοῦ Montpellier.

Τὴν περὶ τούτου νομολογίαν εὑρίσκει ὁ ἀναγνώστης εἰς τὸν Berriat (σελ. 445, σημ. 3, ἐκδ. ἕκτ.) καὶ εἰς τὸν Bioche, tierce opp 9. appel 18. 19. jugement, conseil de famille, 64. 65. ὅρα *Ἀνακοπὴ τρίτου* § 12.

Μεταβαίνοντες ἤδη εἰς τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν, φρονοῦμεν συμφώνως μὲ τὸν Merlin καὶ Rauter, ὅτι τρίτοι, οἵτινες δὲν προσεκλήθησαν, ἔχουσι τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς καὶ ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν πρόκειται περὶ ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐπὶ μονομεροῦς αἰτήσεως διαδίκου τινός, καὶ ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δὲν δύνανται νὰ κάμωσιν ἔφεσιν.

Ὁ Merlin, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης του, ἐπικαλεῖται τὸ ἄρθρον 455 τῆς Πολιτικῆς Γαλλικῆς Δικονομίας (752 ἐδ. 1 τῆς ἡμετέρας), κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ ἔφεσις δὲν συγχωρεῖται εἰμὴ ἀφοῦ ἐκλίπῃ τὸ μέσον τῆς ἀνακοπῆς, φρονῶν, ὅτι τὸ ἔνδικον τοῦτο μέσον, ὅπερ χορηγεῖται εἰς τὸν κλητευθέντα καὶ μὴ ἐμφανισθέντα, πρέπει, κατὰ μείζονα λόγον, νὰ χορηγῆται εἰς τὸν μὴ κλητευθέντα, ἀλλὰ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο ἀντικρούεται παρ' ἡμῖν ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 644, τὸ ὁποῖον ῥητῶς ἀπαγορεύει τὸ ἔνδικον τῆς ἀνακοπῆς μέσον ἐπὶ τῶν ἐπ' ἀναφορᾷ ἐκδιδομένων ἀποφάσεων.

Ὁπωσδήποτε ὅμως φρονοῦμεν, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ εἰρημένου ἄρθρου τῆς Πολιτικῆς μας Δικονομίας δὲν ἀποκλείει τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς ἐκ μέρους τοῦ μὴ κλητευθέντος διαδίκου, καθότι ἡ διάταξις αὕτη, καθ' ἡμᾶς, διὰ τῆς ἀνακοπῆς, *ἣν μνημονεύει συνάμα μετὰ τῆς ἐφέσεως*, ἐμφαίνει ἀποχρώντως, ὅτι ἐν αὐτῇ πρόκειται περὶ ἐνδίκου μέσου ἐπιτετραμμένου εἰς μόνους τοὺς κλητευθέντας διαδίκους, ὅ ἐστι τὴν ἀνακοπὴν κατ' ἐρήμην ἀποφάσεων. Ἀφ' ἑτέρου εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐκ τῶν ἄρθρων 645, 238 καὶ 89 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας φαίνεται μέν, ὅτι ἀπαιτεῖται, διὰ νὰ λάβῃ χώραν τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς τρίτου, νὰ ὑπάρχῃ ἀπόφασις ἐκδεδομένη μεταξὺ πλειόνων διαδίκων ἐπὶ ἀμφισβητουμένης ὑποθέσεως, καὶ οὐχὶ ἁπλῶς εἰς δίκην ἐπ' ἀναφορᾷ μὴ κοινοποιηθῆσῃ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ὑποθέσει, ὅτι ἡ ειδικῶς λεγομένη ἀνακοπὴ τρίτου δὲν λαμβάνει χώραν ἐπὶ τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἀποφάσεων, δὲν ὑπάρχει ὅμως ἀμφιβολία, ὅτι καὶ αὗται δύνανται νὰ προσβληθῶσι δι' ἀνακοπῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 235 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, τῆς ὁποίας ἡ ἐν τοῖς ἄρθροις 238 καὶ 645 ἀναφερομένη ἀνακοπὴ τρίτου εἶναι ἓν εἶδος. Ὁ Rauter καὶ ὁ Merlin λαλοῦσι περὶ ἀνακοπῆς, χωρὶς νὰ τὴν ἀποκαλῶσιν ἀνακοπὴν τρίτου, μολονότι ὁ Bioche καὶ ἄλλοι τὴν ὀνομάζουσιν ἀνακοπὴν τρίτου, καὶ ὁ νόμος μας αὐτὸς ἐν τῷ ἄρθρῳ 657, τὸ ὁποῖον ὑποθέτει ἀπόφασιν ἐκδοθεῖσαν ἐπ'

ἀναφορᾷ μὴ κοινοποιηθήσῃ, ἐπιτρέπει ῥητῶς κατ' αὐτῆς ἀνακοπὴν κατὰ τὰ ἄρθρα 238 καὶ 645 ἐκ τούτου δὲ ἐξάγεται, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖ διὰ τὴν εἰδικῶς λεγομένην ἀνακοπὴν τρίτου ἀπόφασιν ἐκδεδομένην μεταξὺ πολλῶν.

Εἶναι δὲ ἀναμφισβήτητον, ὅτι ὁ ἔχων τὸ δικαίωμα τῆς τρίτου ἀνακοπῆς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κινήσῃ, ἂν θέλῃ, καὶ ἀγωγὴν κυρίαν, ἢ νὰ προτείνῃ τὴν ἔνστασιν τοῦ μεταξὺ ἄλλων δεδικασμένου· μάλιστα δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως διὰ κυρίας ἀγωγῆς.

Ὅτι δὲ ἐν τῇ περιπτώσει, περὶ ἧς πρόκειται, δὲν συγχωρεῖται ἔφεσις, ἐξάγεται ὄχι μόνον ἐκ τῆς σαφοῦς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 644, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν γενικῶν περὶ ἐφέσεως διατάξεων τῶν ἄρθρων 740. 741, καθ' ἃ δὲν δύναται νὰ ἐκκαλέσῃ ἀπόφασιν ἐκεῖνος, ὅστις μὴ κλητευθεὶς δὲν ἦτο διάδικος εἰς τὴν πρωτόκλητον δίκην.

Ἄρθρ. 4. Ἀναίρεσις.

18. Τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μέσον συγχωρεῖται καὶ κατὰ τῶν τοιαύτης φύσεως ἀποφάσεων. Rauter, 422.

§. Ε'.

Νομολογία.

19. *Ἀπόφασις.* α Ἐπειδὴ διάδικος λογίζεται, ὅστις ἔλαβε μέρος εἰς δίκην τινά, ἢ προσεκλήθη, ἢ κατεδικάσθη ῥητῶς διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου, ἰδίως δὲ ὡς ἐναγόμενος θεωρεῖται ἐκεῖνος, κατὰ τοῦ ὁποίου κινεῖται ἡ ἀγωγή· ἂν δὲ διὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν διατάττουν τὰ ἄρθρα 641 καὶ 643 τῆς Πολ. Δικ. ὅτι ἡ ἀναφορὰ συνήθως δὲν ἐπιδίδεται εἰς τὸν ἀντίδικον, καὶ ὅτι γίνεται συζήτησις ἄνευ προηγουμένης κλητεύσεως τοῦ ἀντιδίκου, ἐντεῦθεν δὲν ἕπεται, ὅτι τὸ πρόσωπον, τοῦ ὁποίου τὰ δικαιώματα προσβάλλει ἀμέσως καὶ κατ' εὐθεῖαν ὁ προκαλέσας τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν, δὲν λογίζεται ὡς διάδικος εἰς τὴν δίκην ταύτην, διότι δὲν προσεκλήθη εἰς αὐτήν. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Δ ἐζήτησεν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν τὴν ἀναστολὴν τῶν παρὰ τοῦ Α ἐνεργουμένων καταδιωκτικῶν μέτρων, ἐπὶ λόγῳ ὅτι θέλει κάμει τὴν εἰς τοὺς δανειστάς του παραχώρησιν τῶν κτημάτων του, ἑπομένως ὁ Α εἶναι ὁ ἀληθὴς ἀντίδικος τοῦ Δ, καὶ ὡς τοιοῦτος ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκκαλεῖν τὴν μνησθεῖσαν ἀπόφασιν τῶν Πρωτοδικῶν, τὸ δὲ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν παραδεξάμενον τὴν τοῦ Α ἔφεσιν, ἀπεφάσισε συμφώ-

νως μὲ τὰ 644 καὶ 740 ἄρθρα τῆς Πολ. Δικονομ., καὶ ἂν ἡ σκέψις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1266 ἀποφάσεως, ὅτι τρίτοι, ὅσοι δὲν ἦσαν διάδικοι εἰς τὴν πρωτόδικον δίκην, δύνανται νὰ ἐκκαλέσουν τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, μὴ γενομένης ἐφέσεως ἀπὸ μέρους τῶν διαδίκων, ἐξελέγχεται ὡς ἐσφαλμένη ἀπὸ τὸ 741 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικονομίας, κατὰ τὸ ὁποῖον τρίτοι δύνανται νὰ παρασταθῶσιν ἐνώπιον τῶν Ἐφετῶν τότε μόνον, ὅταν εἷς τῶν διαδίκων ἐξεκάλεσε τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, εἰς δὲ τοὺς ἔχοντας τὸ δικαίωμα τῆς τρίτου ἀνακοπῆς δὲν ἀποδίδεται τὸ δικαίωμα τῆς ἀνεξαρτήτου ἐφέσεως, ἀλλὰ τὸ δικαίωμα μόνον νὰ κάμουν νέας αἰτήσεις, ἂν, γενομένης ἐφέσεως ἀπὸ μέρους ἑνὸς τῶν διαδίκων, εἶναι δεκτὴ ἡ ἔφεσις τοῦ τρίτου.»

Ἀπόφ. 300 τῆς 4 αὐγ. 1839 τοῦ Ἀρείου Πάγου. (Τόμος τέταρτος Νομολ. σελ. 175.)

Σημ. ἐκδ. Διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως παραδέχεται ὁ Ἄρειος Πάγος, ὅτι εἰς τὰς ἐπ' ἀναφορᾷ δίκας δύναται νὰ κάμῃ ἔφεσιν καὶ ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου ἡ ἀπόφασις προσβάλλει ἀμέσως καὶ κατ' εὐθεῖαν τὰ δικαιώματα, μολονότι πρωτοδίκως δὲν ἦτο κλητευμένος.

Ἀλλὰ πῶς δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν διάδικον τὸν μὴ κλητευθέντα ἢ παραστάντα εἰς τὴν δίκην; Ἡμεῖς θεωροῦμεν ὀρθοτέραν τὴν ἐν τῷ § 16 ἐκτεθεῖσαν γνώμην, καθ' ἣν τρίτοι μὴ προσκληθέντες δύνανται ἢ νὰ ἀνακόψωσι τὴν ἀπόφασιν, ἢ νὰ κάμωσι τὴν συνήθη ἀγωγὴν παρὰ τῷ ἁρμοδίῳ δικαστηρίῳ, ἢ νὰ ὑπερασπισθῶσι προτείνοντες τὴν ἔνστασιν, ὅτι τὰ μεταξὺ ἄλλων δικασθέντα κτλ.

20. *Ἀπόφασις*. «Τὸ ἄρθρον 644 τῆς Πολ. Δικ. εἶναι ἐξαίρεσις τοῦ γενικοῦ κανόνος, καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ οἱ διάδικοι, (ἤτοι οἱ ὀνομαστὶ καταδικασθέντες, εἴτε προσεκλήθησαν καὶ δὲν ἐνεφανίσθησαν, εἴτε μή) ἀνακοπὴν δὲν δύνανται νὰ κάμωσιν, ἀλλὰ μόνον ἔφεσιν κατὰ τῆς ἐπ' ἀναφορᾷ ἐκδοθείσης ἀποφάσεως. Τὸ δὲ ἄρθον 645 τῆς Πολ. Δικ. ἀφορᾷ μόνον τρίτους, οἵτινες δύνανται νὰ κάμωσιν ἀνακοπὴν κατα τὰ ἄρθρα 89 καὶ 238 καὶ οὐχὶ τοὺς ὀνομαστὶ καταδικασθέντας διαδίκους.

Ἀπόφ. 72 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελὶς 2490.)

Σημ. ἐκδ. Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις καθιερόνει μὲν τὴν αὐτὴν ἀρχὴν, οἵαν καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος (§ 19.), ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ μὴ κλητευθεὶς πρωτοδίκως διάδικος καταδικάζεται ὀνομαστί· ἡμεῖς φρονοῦμεν, ὅτι οὗτος πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς τρίτος, καὶ ἑπομένως, ὅτι ἔφεσιν δὲν δύναται νὰ κάμῃ (ὅρα ἀνωτέρω § 16. 17). Τὸ ζήτημα ὅμως διαφέρει, ὅταν ὁ διάδικος ἐκλητεύθη, ἀλλὰ ἀτάκτως, δυνάμενος ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ κάμῃ ἔφεσιν. Berriat, σελ. 444, σημ. 6. ἐκδ. ἕκτη.—Carré, proc. civile, ζήτημα 1709, IV.

21. *Ἀπόφασις.* « Ὑπαρχούσης ἀποφάσεως, δι' ἧς διορίζεται κηδεμὼν ὀρφανῶν, ἔχει οὗτος δικαίωμα νὰ παρίσταται ἐπὶ δικαστηρίου ὑπερασπιζόμενος τὰ ἐμπιστευθέντα εἰς αὐτὸν συμφέροντα τῶν ὀρφανῶν καθ' οἱονδήποτε· οὐδεὶς δὲ δύναται, πρὶν προσβαλὼν διὰ τῶν νομίμων ἐνδίκων μέσων τὴν ἀπόφασιν, τύχῃ τὴν μεταῤῥύθμισιν ἢ ἐξαφάνισιν αὐτῆς, ν' ἀρνῆται τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ διορισθέντος κηδεμόνος ὡς τοιούτου, οὐδ' ἐφαρμόζεται ἐνταῦθα ὁ κανὼν τοῦ ἄρθρου 238 § 2 τῆς Πολ. Δικ., καθότι δὲν ἀρκεῖ ὁ διάδικος νὰ ὑπερασπίζηται προτείνων, ὅτι τὰ μεταξὺ ἄλλων δικασθέντα κτλ., ἀλλὰ προσβάλλει καὶ αὐτὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς διοριζούσης τὸν κηδεμόνα ἀποφάσεως. »

'Απόφ. 1253 τῆς 16 ἰουν. 1839 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

Σημ. ἐκδ. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἔπρεπεν ἴσως νὰ στηρίζηται εἰς τὴν αἰτιολογίαν, ὅτι δὲν ἔχει συμφέρον νὰ προσβάλῃ ὁ τρίτος ἀπόφασιν, ἥτις διορίζουσα ἐπίτροπον ἢ κηδεμόνα, δὲν παραβλάπτει κατὰ τοῦτο οὐδόλως τὰ συμφέροντά του, καθότι, ἂν ἡ ἀπόφασις προσβάλῃ νομικόν τι συμφέρον του, δύναται ν' ἀντιτάξῃ καὶ τὴν ἔνστασιν τοῦ μεταξὺ ἄλλων δεδικασμένου.

22. *Ἀπόφασις.* « Ἐπειδὴ ἡ ἀπὸ 8 μαρτίου 1845 ἐπ' ἀναφορᾷ αἴτησις τῆς Ελ. ἐνώπιον τῶν ἐν Σύρῳ Πρωτοδικῶν, διὰ τῆς ὁποίας αὕτη ἐξαιτεῖται δυνάμει τοῦ ἄρθρου 646 τῆς Πολ. Δικ. τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ βουλεύματος τοῦ φιλικοῦ συμβουλίου εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ Ι, ὡς κηδεμόνος τοῦ διαληφθέντος υἱοῦ της Θ, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τρίτου ἀνακοπή, ὡς τὴν ἐξέλαβε τὸ μνησθὲν Πρωτοδικεῖον, ἀλλ' ὡς ἐπ' ἀναφορᾷ αἴτησις, καθότι δὲν πρόκειται περὶ ἐπικυρώσεως τοῦ βουλεύματος συγγενικοῦ συμβουλίου, ὥστε νὰ ἐφαρμοσθῶσιν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 656 καὶ 657 τῆς Πολ. Δικ., καθ' ἃς συγχωρεῖται ἀνακοπή, ἀλλὰ περὶ διορισμοῦ κηδεμόνος, ὅστις πρέπει νὰ γίνῃ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 646 τῆς Πολ. Δικ., καθ' ἃς ἡ γνωμοδότησις τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου κρέμαται ἀπὸ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, καὶ δὲν θεωρεῖται ὡς βούλευμα. Τὸ δὲ ἄρθρον τοῦτο παραπέμπει ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν εἰς τὰ ἄρθρα 641—645, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 644 κατὰ τοιούτων ἀποφάσεων δὲν συγχωρεῖται ἀνακοπή, ἀλλὰ μόνον ἔφεσις· αὕτη δὲ δύναται νὰ γίνῃ καὶ παρὰ παντὸς μὴ κεκλημένου τρίτου κατὰ τὸ ἄρθρον 643 ἐπὶ ἁπλῇ ἀναφορᾷ· ἂν δὲ ὑποθέσῃ τις, ὅτι ἕκαστος συγγενὴς ἢ δανειστής, ἢ ἄλλως ἔχων συμφέρον, ἢ ὁ εἰσαγγελεὺς (ἄρθρ. 646) ἠδύνατο νὰ αἰτήσῃ ἰδιαιτέρως δι' ἀναφορᾶς ἀπὸ τὸ αὐτὸ δικαστήριον τῶν Πρωτοδικῶν τὸν διορισμὸν ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος, χωρὶς νὰ ἦναι ὑπόχρεως νὰ προσβάλῃ διὰ τῶν νομίμων ἐνδίκων μέσων τὴν προεκδοθεῖσαν ἤδη περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου

ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου ἀπόφασιν, ἤθελε προκύψει τὸ ἄτοπον, ὥστε τὸ δικαστήριον, παραδεχόμενον τοιαύτας αἰτήσεις, νὰ ἐκδώσῃ πλείονας ἀποφάσεις, αἵτινες δύνανται νὰ ἦναι καὶ ἀντιφατικαὶ πρὸς ἀλλήλας, ὡς στηριζόμεναι εἰς διαφόρους ἀποδείξεις ἑκάστη, καὶ οὕτως ἤθελε διαιωνίζεσθαι ὁ ὁριστικὸς διορισμὸς ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος ἐναντίον τῶν ῥητῶν διατάξεων τοῦ νόμου, καὶ ἤθελαν καταστραφῇ ἅπασαι αἱ περὶ τελεσιδικίας ἀρχαὶ τοῦ δικαίου.

Ἐπειδὴ ὁμοίαν ἐπ' ἀναφορᾷ αἴτησιν ἔκαμε προηγουμένως πρὸς τὸ διαληφθὲν Πρωτοδικεῖον καὶ ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς, ἥτις ἀπεῤῥίφθη ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου δι' ἔλλειψιν ἀποδείξεως περὶ τῆς ἀνηλικιότητος τοῦ εἰρημένου Θ.

Ἐπειδὴ κατὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς δὲν γίνεται μὲν ἀνακοπὴ, εἶναι δὲ δεκτὴ ἔκκλησις κατὰ τὸ ἄρθρον 644 τῆς Πολ. Δικ. παρὰ τῶν παρόντων, ἢ τοὐλάχιστον κεκλημένων ἐν τῇ πρωτοκλήτῳ δίκῃ διαδίκων· ἄλλως, ἐὰν οὗτοι δηλαδὴ δὲν ἦσαν οὔτε παρόντες, οὔτε κεκλημένοι ἐν τῇ πρωτοδίκῳ δίκῃ, ἡ ἔκκλησις γίνεται παρὰ τούτων ἐπὶ ἁπλῇ ἀναφορᾷ, ἥτις συζητεῖται καὶ ἀποφασίζεται κατὰ τὸ ἄρθρον 643 τῆς Πολ. Δικ.

Ἐπειδὴ, ἂν καὶ δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι προκειμένου περὶ ἀποφάσεως περὶ διορισμοῦ κηδεμόνος, ἐκδοθείσης παρὰ τῶν ἐν Σύρῳ Πρωτοδικῶν ἐπὶ ἁπλῇ ἀναφορᾷ τοῦ παρ' αὐτοῖς εἰσαγγελέως, ἤτοι ἐκουσίας δικαιοδοσίας, καὶ δυναμένης ν' ἀνακληθῇ ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος αὐτὴν δικαστηρίου, ἠδύνατο ἡ ῥηθεῖσα Ε, μήτηρ τοῦ Θ, μὴ παροῦσα, μήτε κεκλημένη ἐν τῇ πρωτοκλήτῳ δίκῃ, νὰ κάμῃ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 646 τῆς Πολ. Δικ., τὴν ὁποίαν ἔκαμεν αἴτησιν ἐπ' ἀναφορᾷ, διϊσχυριζομένη, ὅτι κακῶς ἀπεῤῥίφθη διὰ τῆς ῥηθείσης ἀποφάσεως ἡ αἴτησις τοῦ εἰσαγγελέως, καὶ αἰτοῦσα τὸν διορισμὸν κηδεμόνος τοῦ μνησθέντος υἱοῦ της, λόγῳ, ὅτι προσάγει κρείττονας ἀποδείξεις περὶ τῆς ἀφηλικιότητος αὐτοῦ· μολοντοῦτο κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 644 δὲν ἠδύνατο ἡ ῥηθεῖσα Ε νὰ κάμῃ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ ταύτην αἴτησιν ἐνώπιον τῶν αὐτῶν Πρωτοδικῶν, τῶν ἐκδόντων τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν, ἀλλ' ὤφειλε νὰ προσβάλῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην δι' ἐφέσεως, ἤτοι δι' αἰτήσεως ἐπ' ἀναφορᾷ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου· ὅτι δὲ εἶχεν αὕτη εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως, συνάγεται ἐξ ἀναλογίας καὶ ἀπὸ τὸ ἄρθρον 646 τῆς Πολ. Δικονομ. καθ' ὃ ἐπιτρέπεται ἔφεσις καὶ εἰς πᾶν μέλος τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, καίτοι μὴ ὄντος διαδίκου πρωτοδίκως. Ἑπομένως ἡ ἀπὸ 8 μαρτίου 1845 ἐπ' ἀναφορᾷ αἴτησις αὐτῆς πρὸς τὸ ἐν Σύρῳ Πρωτ. εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἀπόφ. 3505 τῆς 8 αὐγ. 1845 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

Σημ. ἐκδ. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, διὰ τῆς ἀνωτέρω καταχωρισθείσης ὑπ' ἀριθ. 3505 ἀποφάσεώς του ἀπεφήνατο, κατὰ πλειονοψηφίαν, ὅτι ἀποῤῥιφθείσης αἰτήσεώς τινος τοῦ εἰσαγγελέως περὶ διορισμοῦ ἐπιτροποκηδεμόνος, δὲν δύναται πλέον νὰ γίνῃ νέα αἴτησις ὑπ' ἄλλου (π. χ. τῆς μητρὸς τοῦ ἀνήλικος), περὶ τοῦ ἰδίου ἀντικειμένου, ἀλλ' ὀφείλει οὗτος νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀποῤῥίψασαν τὴν πρώτην αἴτησιν ἀπόφασιν. Οἱ λόγοι φαίνονται ἐν αὐτῇ, ἀλλὰ τὴν θεωροῦμεν στηριζομένην εἰς βάσεις ἐντελῶς ἐσφαλμένας, διότι

α) Ἡ ἀπόφασις αὕτη παραδέχεται, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἀνακοπὴ παρὰ τῆς μητρὸς κατ' ἀποφάσεως, εἰς ἣν αὕτη δὲν παρέστη, ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ἡ ἀνακοπὴ ἀποκλείεται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 644, ἀλλὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀπαγορεύει τὴν ἀνακοπὴν ἐρήμην ἀποφάσεως, ἐν ᾧ ἐνταῦθα ἠδύνατο νὰ πρόκειται μόνον περὶ τρίτου ἀνακοπῆς, ἥτις ἐπιτρέπεται κατὰ τὰ ἐν τῷ § 16 ἐκτεθέντα. Σημειωτέον δὲ, ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἀνακοπῆς, ἀλλὰ περὶ αἰτήσεως διὰ νέας ἀναφορᾶς γενομένης, καὶ αἱ σκέψεις τῆς ἀποφάσεως εἶναι περιτταί.

β) Ἡ ἀπόφασις παραδέχεται, κατὰ παρεννόησιν τοῦ 2 § τοῦ ἄρθρου 644, ὅτι ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἔφεσις παρ' ἀνθρώπου, ὅστις πρωτοδίκως δὲν παρέστη. Ἡ γνώμη αὕτη ἀναιρεῖται ἀποχρώντως ἀφ' ὅσα ἀνωτέρω ἐσημειώσαμεν (§ 16. 13).

γ) Ἡ ἀπόφασις, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν σκέψεών της, παραδέχεται καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς πρόκειται περὶ διορισμοῦ ἐπιτροποκηδεμόνος, τὴν τελεσιδικίαν. Ὅρα ἀνωτέρω § 9. Εἰς τὸ λάθος τοῦτο, πρέπει νὰ τὸ εἴπωμεν, δὲν περιέπεσεν ἡ μειονοψηφία τοῦ Δικαστηρίου.

δ) Τὸ Δικαστήριον ἐπικαλεῖται τὸ ἄρθρον 666 τῆς Πολ. Δικ. διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἔφεσιν, ἀλλ' ἡ περίπτωσις τοῦ ἄρθρου εἶναι ῥητῶς καθιερωμένη ἐξαίρεσις τῶν ἄρθρων 740 καὶ 741 τῆς Πολ. Δικ. ἅτινα εἰσὶν ὁ κανὼν καὶ εἰς τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν.

23. *Ἀπόφασις.* Οἱ μὴ ἔχοντες συμφέρον δύνανται ν' ἀνακόψωσι τὴν περὶ διορισμοῦ κηδεμόνος ἀπόφασιν τῶν Πρωτοδικῶν, ἥτις ἐκδίδεται ἐπ' ἀναφορᾷ; Ὄχι· ὅρα *Ἐπίτροπος.*

Ἰδοὺ πῶς ἐκφράζεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 70 ἀπόφασις τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν·

« Ἐπειδὴ ὁ Ν. τότε ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἀνακοπὴν, ὅταν ἤθελεν εἶσθαι μέλος τοῦ γνωμοδοτήσαντος οἰκογενειακοῦ συμβουλίου, ἢ δυνάμενος να ἦναι τοιοῦτος, δὲν προσελήφθη (ἄρθρ. 655 καὶ ἐπ.), ἢ ὅταν ἄλλως ἤθελεν, ὡς τρίτος θεωρούμενος, ὑποφέρῃ βλάβην τινὰ ἢ κίνδυνον ἄμεσον (ἄρθ. 646 καὶ 89)· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ εἰρημένος Ν. οὔτε ἦτον μέλος τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, οὔτε ἠδύνατο, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 651. 4., νὰ ἦναι τοιοῦτος, καθὸ ἐναγόμενος πρὸ διατροφὴν τοῦ ἀνήλικος παιδὸς, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ διορισθῇ ἐπίτροπος, οὔτε ἄλλως ἐξάγεται νὰ βλάπτεται ποσῶς ὡς ἐκ τοῦ διορισμοῦ τοῦ ἐπιτρόπου. Ὅθεν ἡ ἀνακοπή του δὲν εἶναι δεκτή.

Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 274 τῆς Πολ. Δικ., τελεσιδικία ὑπάρχει τότε μόνον, ὅταν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα πρόκειται νὰ ζητηθῇ τὸ αὐτὸ δίκαιον εἰς νέαν δίκην. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ ὑπ' ἀριθ. 116 τῆς 23 μαΐου 1836 ἀπόφασις τῶν ἐν Τριπόλει Ἐφετῶν δὲν ἐδίκασε τὴν ἰσχὺν τῆς περὶ διορισμοῦ ἐπιτρόπου γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, ἥτις πρόκειται νὰ δικασθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος· διότι ἡ εἰρημένη γνωμοδότησις δὲν ὑπῆρχε κἂν τότε, ἀλλ' ἐγένετο μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως.»

Νομικῆς σελὶς 2489.

24. *Ἀπόφασις*. Ἡ περὶ παύσεως τῶν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως διορισθέντων ἐπιτρόπων αἴτησις, διὰ νὰ γίνῃ παραδεκτή, ὀφείλει ὁ ζητῶν ν' ἀνακόψῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ διορισμοῦ τῶν ἐπιτρόπων; Κατὰ τὸ ἄρθρον 645 τῆς Πολ. Δικ. ἡ ἐπ' ἀναφορᾷ ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις δύναται νὰ προσβληθῇ παρὰ παντὸς τρίτου κατὰ τὰ ἄρθρα 89 καὶ 238 τῆς Πολ. Δικ. Ἐκ τοῦ γράμματος δὲ τοῦ ἄρθρου 645 ἐξάγεται, ὅτι οἱ μὴ προσκεκλημένοι τρίτοι ἐπὶ τοιούτων ἀποφάσεων δὲν ἔχουσι τὸ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα τὸ χορηγούμενον εἰς τοὺς τρίτους, μὴ ὄντας διαδίκους κατὰ τὰς μεταξὺ ῥητῶν προσώπων περὶ ἀμφισβητουμένων δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων αὐτῶν ἐκδοθείσας ἀποφάσεις, ἢ νὰ προσβάλωσιν αὐτὰς δι' ἀνακοπῆς ἢ νὰ κινήσωσι κυρίαν ἀγωγὴν (ἥτις ἐπὶ τῶν ἐν τῷ παρατεθέντι ἄρθρῳ 645 ἀναφερομένων ἀποφάσεων ἤθελεν εἶσθαι ἀναφορὰ εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ἐφ' οὗ ὑπάρχει ἤδη ἀπόφασις, καθ' ἣν δὲν ἦσαν οἱ τρίτοι οὗτοι διάδικοι), ἀλλ' ἔχουσι μόνον τὸ δικαίωμα νὰ *προσβάλωσι* τὰς *τοιαύτας ἀποφάσεις δι' ἀνακοπῆς*, οὐχὶ δὲ καὶ ν' ἀπευθύνωσι, χωρὶς νὰ προσβάλωσι τὰς τοιαύτας ἀποφάσεις, νέαν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου αἴτησιν. Ἡ ἀλήθεια αὕτη ἐξάγεται καὶ ἐκ τῆς φύσεως τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 640 καὶ ἐπ. ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, αἵτινες δὲν κανονίζουσι τὰ μεταξὺ ῥητῶν προσώπων ἀμφισβητούμενα καὶ τὴν περιουσίαν αὐτῶν ἀφορῶντα δικαιώματα κατ' ἄλλων, ὥστε τὸ δι' αὐτῶν ἀποφασισθὲν νὰ ἔχῃ ἰσχὺν μόνον μεταξὺ τῶν ἐν αὐτοῖς διαδίκων, χωρὶς νὰ ἦναι τρίτος τὶς ὑπόχρεως ν' ἀναγνωρίζῃ τὰ δι' αὐτῶν κανονισθέντα δικαιώματα, ἀλλ' ἀφορῶσι τὸν κανονισμὸν τῆς προσωπικῆς ἰδιότητος ὡρισμένων προσώπων, ἰδιότητος, τὴν ὁποίαν ὅσῳ ὑπάρχει ἀπρόσβλητος ἡ ὁρίσασα αὐτὴν ἀπόφασις, ὀφείλει πᾶς τρίτος ν' ἀναγνωρίζῃ, καὶ ὡς πρὸς τὰς ὁποίας ἀποφάσεις ἤθελε

προκύψει τὸ ἄτοπον νὰ ἐκδίδωνται περὶ τῆς ἰδιότητος προσώπου τινὸς δύο ἢ πλειότεραι ἀντίθετοι ἀποφάσεις.

Ἀπόφ. 162 τοῦ 1843 τῶν ἐν Σύρῳ Πρωτοδικῶν. (Νομ. σελ. 3245)

Σημ. ἐκδ. Ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν εἶναι ὀρθή, καθ' ἡμᾶς, καθ' ὅσον δὲν ἐπιτρέπει καὶ κυρίαν ἀγωγήν. (Ὅρα ἀνωτέρω § 10 καὶ ἑπ.)

25. *Ἀπόφασις.* Δι' ἀναφορᾶς καὶ οὐχὶ διὰ τακτικῆς ἀγωγῆς πρέπει νὰ ζητῆται ὑπὸ τῶν ταμιῶν ἡ περὶ ἐκποιήσεως τῶν κτημάτων τῶν ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου ἄδεια; Ἀπαιτεῖται ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀναφορᾶς; «Ἐπειδή, κατὰ τὸ 6 ἄρθ. τοῦ ἀπὸ 7/19 Φεβρουαρ. 1835 Β. Διατάγματος, ἀφοῦ κατασχεθῇ παρὰ τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων ἡ κινητὴ περιουσία τοῦ πρὸς τὸ δημόσιον, ἕνεκα ἐνοικιάσεως φόρων, ὑπερημέρου ὀφειλέτου, ἂν αὕτη δὲν ἐπαρκῇ εἰς ἀπόσβεσιν τοῦ χρέους του, πωλεῖται ἐν ἀνάλογον μέρος τῆς ἀκινήτου περιουσίας του, ἀλλ' ἐπὶ τούτῳ γίνεται πρόσκλησις εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον,—Ἐπειδὴ συμφώνως μὲ τὸ ἄρθ. τοῦτο ὁ ταμίας Ἀργολίδος ἀπετάθη δι' ἀναφορᾶς εἰς τὸ ἐν Ναυπλίῳ Πρωτοδικεῖον, ζητήσας τὴν ἄδειαν τῆς ἐκποιήσεως τῆς οἰκίας τοῦ ὀφειλέτου, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐζήτησεν ἐγγραφὴν ὑποθήκης· πᾶσα δὲ πρὸς τὸ ἁρμόδιον δικαστ. ἀποτεινομένη καὶ μὴ περιέχουσα ἀληθῆ ἀγωγὴν αἴτησις, συνταχθεῖσα ἐν εἴδει ἀναφορᾶς, ἐκδικάζεται κατὰ τὸ ἄρθρ. 641 καὶ ἑπόμενα·—Ἐπειδὴ τὸ Πρωτοδικεῖον παρατρέξαν τὸ εἶδος τοῦτο τῆς διαδικασίας, καὶ διατάξαν νὰ συζητηθῇ ἡ ὑπόθεσις κατὰ τοὺς διὰ τὰς ἀληθῶς ἀγωγὰς συνήθεις τύπους, ἐδίκασε μὴ ὀρθῶς.—Ἐπειδὴ ἡ τῆς ἀναφορᾶς πρὸς τὸν ὀφειλέτην ἐπίδοσις εἶναι περιττή, διότι δὲν πρόκειται νὰ συζητηθῇ μετ' αὐτοῦ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαλλοτριώσεως, καὶ ὡς οὔσης αὐτῆς διατεταγμένης παρὰ τοῦ ἰδίου νόμου, ἀλλ' ἀρκεῖ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ δικαστήριον ἂν προκύπτῃ ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τῆς δημοσίου ἀρχῆς καὶ ἀπὸ τὰ ἐπισυνημμένα ἐν αὐτῇ ἔγγραφα, ἐὰν προηγήθησαν τὰ ἐκτελεστικὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα τὸ μνημονευθὲν Β. Διάταγμα ὁρίζει πρὸ τῆς ἐκποιήσεως τῆς ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου, καὶ ἑπομένως νὰ διατάξῃ τὸν κατὰ τοὺς τύπους τῆς Πολ. Δικ. διὰ τῆς ἀναγκαστικῆς κατασχέσεως πλειστηριασμὸν τῆς ἀναλόγου περιουσίας τοῦ αὐτοῦ ὀφειλέτου.»

Ἀπόφ. 143 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 3467.)

Σημ. ἐκδ. Ὁ ἀπὸ 23 Ἰουνίου 1837 νόμος ἀκύρωσε τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ἀνωτέρου μνημονευθέντος νόμου.

26. *Ἀπόφασις.* «Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 645 τῆς Πολιτικῆς

...για πᾶσα ἀπόφασις, ἐκδοθεῖσα ἐπ' ἀναφορᾷ, δὲν ἰσχύει ...ὡς πρὸς τοὺς προσκεκλημένους διαδίκους. Ὅθεν πᾶς μὴ προσ...λημένος τρίτος δύναται νὰ προσβάλλῃ αὐτὴν συμφώνως μὲ τὰ ...ρθρα 89 καὶ 238 τῆς Πολ. Δικ.

«Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐκδοθείσης τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 104 ...φάσεως, δι' ἧς διωρίζοντο δικαστικοὶ ἐπίτροποι οἱ Κύριοι ... ...ὶς νὰ προσκληθῇ ἡ Ἐλ. χήρα ... ἡ ἀναφερομένη ὤφειλε συμ...φώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 238 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ...ν' ἀνακόψῃ ὡς τρίτος τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἢ νὰ κινήσῃ τακτι...κὴν ἀγωγὴν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, διὰ νὰ παύσωσιν ...διορισθέντες ἐπίτροποι, καὶ νὰ προτιμηθῇ αὕτη εἰς τὴν ἐπιτρο...πήν, ἐὰν ἐνόμιζεν, ὅτι αὕτη προτιμᾶται, ἢ ἐὰν ἤθελε νὰ παυθῶσιν ...δικαστικοὶ ἐπίτροποι λόγῳ ὀλιγωρίας τῶν καθηκόντων των, νὰ ...κινήσῃ τακτικὴν ἀγωγὴν κατ' αὐτῶν.

«Ἐπειδὴ ἡ ἀναφερομένη οὔτε ἀνέκοψεν ὡς τρίτος τὴν ὑπ' ἀριθμὸν ...4 τοῦ ἔτους 1841 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Σύρου, οὔτε ἐκί...νησε τακτικὴν ἀγωγὴν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, ἀλλ' ...ἀπλῶς δι' ἀναφορᾶς ἐζήτησε τὴν παῦσιν αὐτῶν, καὶ διότι προτι...μᾶται αὐτὴ εἰς τὴν ἐπιτροπήν, καὶ διότι ὀλιγώρως ἔχουν περὶ τὴν ...ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των· ἑπομένως ἡ αἴτησις εἶναι ἀπα...ράδεκτος ὡς ἀτάκτως γενομένη.

Ἀπόφ. 2645 τῆς 29 Ἰουλίου 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

Σημ. ἐκδ. Ἡ ἀπόφασις εἶναι, νομίζομεν, ὀρθὴ ὡς πρὸς ὅλα, ἐκτὸς ...ον τοῦ μέρους δι' οὗ ἀποφαίνεται, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ γένῃ ἡ αἴτησις ... δι' ἀναφορᾶς, τῆς ὁποίας τὸ δικαστήριον ἠδύνατο νὰ διατάξῃ τὴν κοι...νοποίησιν εἰς τοὺς ἐπιτρόπους, τῶν ὁποίων ἐπροκαλεῖτο ἡ παῦσις.

---

§. Ϛ'.

Ἰσχὺς τῶν πράξεων τῆς ἐκουσίας δικαιοδοσίας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

...17. Ἐκ τῆς ἀρχῆς, ὅτι ἑκάστης ἐπικρατείας προεξάρχει μία ὑπερ...τάτη ἀρχή, ἕπεται, ὅτι αἱ λοιπαὶ τῆς ἐπικρατείας ταύτης ἀρ... εἶναι ...ἄλλος ἐκείνης ἐκ ταύτης ἐκπορευόμεναι. Ὅθεν ἡ ἐνέργεια τῆς ἀμ...φισβητουμένης δικαιοδοσίας, ἔχει τὴν πηγήν της εἰς τὴν ὑπερτάτην ...ἀρχὴν τῆς ἐπικρατείας, πραγματοποιουμένη διὰ τοῦ ὑπὸ ταύτης ...γενομένου διορισμοῦ τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα διαχειρίζονται τὰ ... ταῦτα τῆς δικαιοδοσίας. Συνέπεια τούτου καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς

ἀνεξαρτησίας τῶν ἐθνῶν εἶναι, ὅτι αἱ πράξεις τῆς ἑκουσίας δικαι-
οδοσίας δὲν δύνανται νὰ παράξωσιν ἀποτέλεσμά τι εἰς ἄλλην ἐπι-
κράτειαν, τὸ δὲ κράτος ἐκείνων περιορίζεται εἰς τὰ ὅρια τῆς ἐπι-
κρατείας, ὅπου ἔλαβε χώραν, ὡς καὶ ἡ ἰσχὺς τοῦ δεδικασμένου ἐ
ἀμφισβητουμένης δικαιοσύνης 1).

Ἐν τούτοις, ἐμορφώθη μεταξὺ τῶν ἐθνῶν 2) γενικὴ συνήθεια
νὰ παραδέχωνται ἀμοιβαίως τὸ κράτος τῶν πράξεων τῆς ἑκουσ
δικαιοδοσίας. Ἀνάγκη σπουδαιοτέρα ἐκείνης, ἥτις ἔπεισε τὰς δι
φόρους ἐπικρατείας νὰ δέχωνται ἀμοιβαίως τὸ ἐπὶ ἀμφισβητουμ
νων ὑποθέσεων δεδικασμένον, ἐπιτάττει νὰ δέχωνται τὴν ἰσχ
τῶν πράξεων τῆς ἑκουσίας δικαιοσίας, καθότι ἡ ἀνάγκη τῆς ἐφα
μογῆς τούτων παρουσιάζεται συνεχέστερα μεταξὺ τῶν ἐθνῶν.
Vattel, βιβ. 2, κεφ. 7, § 85.—Rauter proc. civ. σελ. 168,

Ἐνταῦθα θεωροῦμεν ἀναγκαῖον νὰ παρενείρωμεν ἀπόφασίν τ
τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, φέρουσαν·

«Κατὰ τὸ Β. Δ. καὶ ἰδίως κατὰ τὸν νόμον 2 τῶν Διγ. (42.
σύμφωνον μὲ τὸ ἄρθρον 46 τοῦ 9 βιβ. τίτ. ἑβδόμου τῶν Βασι-
κῶν, οἱ εἰς σχολάζοντα κτήματα κηδεμόνες διορίζονται ὅπου ταῦ
κεῖνται· ἐὰν δὲ ταῦτα ὑπάρχωσιν εἰς διαφόρους ἐπαρχίας, διορί
ται εἷς κηδεμὼν εἰς ἑκάστην. Ἐκ τούτων δὲ προκύπτει, ὅτι, κα
τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου τῶν ἐθνῶν, κηδεμὼν ἐπὶ ἀκινήτων ἐν
λάδι εὑρισκομένων κτημάτων, δὲν δύναται νὰ διορισθῇ ἀπὸ ξέ
δικαστήριον. Ἡ ἔνστασις δὲ αὕτη δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πᾶ
στάσιν τῆς δίκης, κατὰ τὸ ἄρθρον 68 τῆς Πολ. Δικονομίας.
νόμος, ἀλλοδαπὸς § 14 καὶ σελ. 280.

Ἀπόφ. 689 τῆς 22 μαρτίου 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

Ἀρχαί, τὰς ὁποίας πρέπει ν' ἀκολουθῶμεν, ὅταν τὶς ἐπικαλῇ πρᾶξιν ἑκουσίας δικαιοδοσίας ἐνώπιον δικαστηρίου, ὑπαγομένου εἰς ἄλλην ἐπικράτειαν παρὰ τοῦ ἐκδόντος αὐτήν 3).

28. Διατρέχοντες τὴν σειρὰν τῶν πράξεων, τὰς ὁποίας οἱ σ
γραφεῖς καὶ οἱ νόμοι θεωροῦσιν ὡς ἀντικείμενα τῆς ἑκουσίας

---

1) ὅρα § 283 τοῦ Foelix.—Martens § 98.—Pard. n° 1467.

2) Usu exigente et humanis necessitatibus § 2 inst. de jure nat. et civ.

3) Σημ. ἐκδ. Τὰ κατωτέρω (σελ. 276—279) ἐρανιζόμεθα ἀπὸ τὸ προμν
σύγγραμμα τοῦ Foelix § 429 καὶ ἑξ.

..οδοσίας, παρατηροῦμεν, ὅτι καμμία ἐκ τῶν πράξεων αὐτῶν δὲν ..ηγεῖ δικαιώματα, ὡς συμβαίνει εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς ἀμφι..ητουμένης δικαιοδοσίας· ἐκεῖναι δὲν ἀφορῶσιν, ὡς αὗται, τὴν οὐ.. τοῦ δικαίου, ἀλλ' ἁπλῶς βεβαιόνουσι γεγονότα τινά, συμ..εις, ἐνοχάς, ἢ διατάξεις, δηλαδὴ ἀφορῶσι τὸν ἐξωτερικὸν τύπον, ..ης βεβαιόνει τὴν ὕπαρξιν τῶν μὲν ἢ τῶν δέ. Καὶ τῷ ὄντι, αἱ ..ξεις τῆς ἑκουσίας δικαιοδοσίας δύνανται νὰ κατατανθῶσιν εἰς .. ἢ ἄλλην ἐκ τῶν δύο ἑπομένων τάξεων· α') ἢ βεβαιόνουσι δη..ως τὴν ὕπαρξιν γεγονότων τινῶν, ἅ τινα, κατὰ τὸ ἰσχύον ἐν .. τόπῳ δίκαιον, συνεπιφέρουσι τὴν ἱκανότητα, ἢ τὴν ἀνικανό..τά τινος, ὅλων ἤ τινων ἀστυχῶν δικαιωμάτων (οἷα εἰσὶν ἡ υἱοθε.., ὁ διορισμὸς ἐπιτρόπου, ἡ χειραφεσία, ἡ συγγνώμη ἡλικίας, ἡ ..γόρευσις κτλ.)· — β') ἢ βεβαιόνουσι τὴν ὕπαρξιν συμβάσεων, ..χῶν ἢ διατάξεων τοῦ ἀνθρώπου. (Ὅρα § 281 τοῦ αὐτοῦ συγ..μματος τοῦ Foelix)

..αὶ τῶν εἰς ἀμφότερα ταῦτα τὰ εἴδη ὑπαγομένων πράξεων τῆς ..σίας δικαιοδοσίας ἡ ἐξουσία τοῦ δικαστοῦ ἢ ἄλλης ἀρχῆς πε..άλλει, οὕτως εἰπεῖν, τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐπισημότητος· ἑπομέ.. αἱ πράξεις αὗται παράγουσι τὰ ἀποτελέσματα, ὅσα ὁ νόμος .. ἀπονέμει.

..29. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι εἰς τὰς πράξεις τῆς ἑκουσίας δικαιοδο..ίας ἐφαρμόζονται οἱ νόμοι, οἵτινες κανονίζουσι τοὺς ἐξωτερικοὺς τῶν ..ξεων τύπους· ἀλλοῦ τοῦ Foelix παρετηρήσαμεν, ὅτι ὁ τύ.. τῶν ἐγγράφων κανονίζεται ἀπὸ τοὺς νόμους τοῦ τόπου, ἔνθα ..ετάχθη. Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐφαρμόζεται εἰς τὰς δικαστικὰς καὶ τὰς ..ιωτικὰς πράξεις, εἰς τὰς πράξεις τῆς ἑκουσίας καὶ τῆς ἀμφι..ητουμένης δικαιοδοσίας. Τὰ καθήκοντα τῶν ἀρχῶν ὑπάγονται εἰς .. κατηγορίαν τῶν νόμων τῶν ἀφορώντων τοὺς τύπους τῶν ἐγ..φων, καθότι τὸ ἔγγραφον δὲν θεωρεῖται ὡς περιέχον τὸν ἀπαι..μενον, διὰ νὰ ἰσχύῃ, τύπον, ὅταν συνετάχθη ἀπὸ ὑπάλληλον, .. ἔχοντα τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα.

Ἐκ τούτου προκύπτει, ὅτι, διὰ νὰ κρίνωμεν περὶ τοῦ κύρους ..ξεως τῆς ἑκουσίας δικαιοδοσίας, θεωρουμένης αὐτῆς καθ' ἑαυτήν, .. μὴ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ ἐν αὐτῇ περιεχομένου, πρέπει .. ἐξετάζωμεν α') ἂν τὸ πρόσωπον, ὅπερ συνέταξεν ἢ ἐδέχθη τὴν ..ξιν, εἶχε τοιαύτην ἐξουσίαν δυνάμει τῶν νόμων τῆς ἐπικρα..ας, ἔνθα ἐνήργησεν· β') ἂν τὸ πρόσωπον αὐτὸ ἐξεπλήρωσε τὰς .. τῶν ἐξωτερικῶν διατυπώσεων διατάξεις. Ἂν τὰ ζητήματα

ταῦτα λυθῶσι καταφατικῶς, ἡ πρᾶξις θεωρεῖται ἔγκυρος ὡς πρὸ
τὰς διατυπώσεις.

30. Ἔρχεται κατόπιν τὸ ζήτημα περὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἰσχύος τοῦ
τὸ ὁποῖον κρίνεται εἴτε κατὰ τὴν προσωπικὴν κατάστασιν τοῦ ἀτό
μου, περὶ οὗ διαλαμβάνει ἡ πρᾶξις τῆς ἐξουσίας δικαιοδοσίας, εἴτ
κατὰ τὰς διακρίσεις, περὶ ὧν ἐγένετο λόγος εἰς τοὺς παραγράφους
62 καὶ ἑπ. (τοῦ αὐτοῦ συγγράμματος.) Συνέπεια δὲ τῶν ἀνωτέρ
εἶναι, ὅτι πᾶσα πρᾶξις τῆς ἐξουσίας δικαιοδοσίας ἔχει ἀποτελ
σματα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπὸ τὸν τριπλοῦν ὅρον α') ὅτι συνετάχ
ἢ ἐλήφθη παρὰ προσώπου, ἔχοντος τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα· β
ὅτι τὸ ἔγγραφον εἶναι περιβεβλημένον μὲ τὰς ἀπαιτουμένας διατ
πώσεις· γ') ὅτι τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ εἶναι σύμφωνον μὲ τὸν ν
μον τὸν διέποντα, εἴτε τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ, εἴτε τ
οὐσίαν ἢ τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐγγράφου.

Ὅθεν ὁ ἐπίτροπος γάλλου παιδὸς ἐξασκεῖ εἰς τὴν Πρωσσίαν, ἐ
τοῦ προσώπου καὶ ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ παιδὸς αὐτοῦ, τὰ δ
καιώματα, ὅσα ὁ Πολιτικὸς Κώδηξ τῷ ἀπονέμει, μολονότι εἰς τ
Πρωσσίαν δὲν ὑπάρχουσιν, ὡς εἰς τὴν Γαλλίαν, διατάξεις περὶ συ
γενικοῦ συμβουλίου.

31. *Ἀντιστρόφως.* Ὅταν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὁ νόμος ἢ τὰ ἔθιμα ἐ
τρέπωσιν εἰς τοὺς ἐγγυτέρους ἀτόμου τινὸς συγγενεῖς νὰ τὸν ἀπ
γορεύωσιν ὡς παράφρονα, ἢ ἄσωτον, καὶ νὰ τὸν θέσωσιν ὑπὸ ἐ
πιμέλειαν ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος, οὗτος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξ
σκήσῃ τὴν ἐξουσίαν του ἐπὶ τοῦ προσώπου καὶ τῶν ἐν τῇ Γαλ
εὑρισκομένων κτημάτων του, μολονότι, κατὰ τὸν Κώδηκα ταύτ
τῆς ἀπαγορεύσεως προηγεῖται διαδικασία τις.

Ὡσαύτως ἡ ἐν τῇ Γερμανίᾳ λαβοῦσα χώραν μεταξὺ ὑπηκ
τῆς ἐπικρατείας ταύτης υἱοθεσία, οὖσα περιβεβλημένη μὲ τὴν
κρισιν τοῦ δικαστοῦ, ἥτις τὴν καθιστᾷ ἰσχυράν, ἐπάγει ἀποτε
σματα ἐν τῇ Γαλλίᾳ ὡς πρὸς τὰ πρόσωπα καὶ τὰ κτήματα
αὐτόθι εὑρισκομένων διαδίκων.

Τὰ αὐτὰ ἐφαρμόζονται εἰς τὰς πράξεις τῆς ἐξουσίας δικαιοδοσ
αἱ ὁποῖαι γενόμεναι ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, βεβαιόνουσι συμβάσεις
διατάξεις τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ ἀνωτέρω ἀρχὴ ἀναγνωρίζεται, καθ᾽ ὅλην της τὴν ἔκτα
ὡς ὀρθὴ παρὰ τῶν συγγραψάντων περὶ ἐθνικοῦ δικαίου, ἐ

ἢ παρὰ τοῦ Vattel 1), Martens 2), Klüber 3), Schmalz 4), καὶ Ferriera 5).

Ἄλλοι συγγραφεῖς περιωρίσθησαν ν' ἀναγνωρίσωσι τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ὡς πρός τινας πράξεις τῆς ἑκουσίας δικαιοδοσίας, ἐφ' ὧν ἰδίως ἐνησχολήθησαν. Τοιαύτη εἶναι ἡ γνώμη τῶν Rodenbourg 6), Boullenois 7), Hommel 8), Merlin 9), ὡς πρὸς τὴν ἐπιτροπείαν ἢ κηδεμονίαν τῶν τέκνων, τῶν ἀπηγορευμένων ἢ τῶν ἀσώτων. Ὁ Hert 10) ἐκφράζει τὴν αὐτὴν γνώμην ὡς πρὸς τὴν venia aetatis (συγγνώμη ἡλικίας).

32. Καθόσον ἀφορᾷ τὴν κήρυξιν πτωχεύσεως ἢ ἀφανίας, ἡ νομολογία τῶν Γαλλικῶν δικαστηρίων καθιέρωσε τὴν αὐτὴν ἀρχήν. Οἱ διορισθέντες ἐπὶ τῆς πτωχεύσεως σύνδικοι καὶ ὁ κηδεμὼν τοῦ ἀφάντου, ἢ οἱ κληρονόμοι οἱ λαβόντες τὴν προσωρινὴν διακατοχὴν τῶν κτημάτων του, δύνανται νὰ ἐνεργήσωσιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ τὰ δικαιώματα τῆς ὁμάδος ἢ τοῦ ἀφάντου, χωρὶς νὰ ἔχωσιν ἀνάγκην νὰ κηρυχθῶσιν ἐκτελεσταὶ αἱ ἀποφάσεις, δι' ὧν διορίζονται. Αἱ ἀποφάσεις αὗται χορηγοῦσι τὸ δικαίωμα πρὸς προστασίαν τῶν δικαιωμάτων τρίτου προσώπου.

Μολοντοῦτο, ὡς πρὸς τὴν ἀφορῶσαν τὴν πτώχευσιν ἀπόφασιν, ἡ ὑπόθεσις δύναται νὰ κατασταθῇ ἀντικείμενον τῆς ἀμφισβητουμένης δικαιοδοσίας, ὅταν ἀναφύωνται ζητήματα ἄλλα παρὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἰδιότητος τῶν συνδίκων καὶ τοῦ ὁποίου ἔχουσι δικαιώματος τοῦ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς ὁμάδος. Ὅθεν, ὅταν δανειστής τις, διαμφισβητῶν τὴν τῆς πτωχεύσεως ὑπόστασιν, ἐγείρει προσωπικὰς καταδιώξεις κατὰ τοῦ προσώπου καὶ τῶν κτημάτων τοῦ πτωχεύσαντος, τῶν εὑρισκομένων εἰς ἄλλο μέρος παρ' ἐκεῖνο, ὅπου ἔχει τὴν κατοικίαν του καὶ ἐκηρύχθη ἡ πτώχευσις, τὰ δικαστήρια θέλουν δικάσει, ἂν τῷ ὄντι ὑπάρχῃ πτώχευσις (ἀρ-

1) Βιβ. 2, Κεφ. 7, § 85.
2) § 98.
3) § 57.
4) Traduction σελ. 156, 157.
5) Notes sur les Passages cités de Vatel et de Martens.
6) Τίτ. 1, Κεφ. 3, ἄρθ. 4.—Τίτ. 2, Κεφ. 1, ἄρθρ. 4.
7) Traité, τίτ. 1, Κεφ. 2, παρατηρ. 4, σελ. 51 καὶ 59.
8) Observ. 409.
9) Repert. faillite, sect, 2, § 2, art. 10, n° 2.
10) Τμῆμα 4, §§ 12 καὶ 14.

332 τοῦ αὐτοῦ συγγράμματος)· θέλουν δικάσει ἐπίσης τὸ ζήτημα περὶ τῆς ἡμέρας τῆς ἐνάρξεως τῆς πτωχεύσεως (ἄρθ. 333 αὐτ.) Ὡσαύτως ἡ ὑπόθεσις καθίσταται ἀμφισβητουμένη, ὅταν ὁ πτωχεύσας ἐπικαλῆται τὸ διὰ τῆς κηρυττούσης τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως δεδικασμένον, διὰ νὰ ὑπεκφύγῃ τὰς ἐν ἄλλῃ ἐπικρατείᾳ ἐνεργουμένας κατ' αὐτοῦ καταδιώξεις. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἡ νομοθεσία τῆς ἐπικρατείας ταύτης χρησιμεύει πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος, ἂν τὸ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δεδικασμένον παράγῃ ἐν ἐκείνῃ ἀποτελέσματα· οὕτως, ἐν τῇ Γαλλίᾳ, ἡ ἀπόφασις τοῦ ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου δὲν ἐπιφέρει κώλυμμα πρὸς καταδίωξιν τοῦ κηρυχθέντος ἐν ἄλλῳ τόπῳ ὡς περιπεσόντος εἰς πτώχευσιν (ἄρθ. 832 αὐτ.). Τὸ αὐτὸ ἐφαρμόζεται εἰς τὴν ἀπόφασιν ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον ἀνέστειλε τὴν κατ' ἀλλοδαποῦ τινος καταδίωξιν τῶν δανειστῶν του, ἢ εἰς ἐπικυρωθέντα τυχὸν συμβιβασμόν (αὐτ.)

33. Ἡ ἐκτεθεῖσα εἰς τὸν § 28 καὶ ἐπ. ἀρχὴ καθιερώθη ἐπίσης διὰ συνθηκῶν ἀφορωσῶν τὴν διαχείρισιν τῆς δικαιοσύνης καὶ συνομολογηθεισῶν μεταξὺ διαφόρων Γερμ. Ἐπικρατειῶν. Ἑκάστη ἐκ τῶν συνθηκῶν αὐτῶν περιέχει ἓν τμῆμα ἐπιγραφόμενον «Περὶ μὴ ἀμφισβητουμένης δικαιοδοσίας.» Ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην εὑρίσκεται, εἰς τὴν συνομολογηθεῖσαν μεταξὺ τῶν κυβερνήσεων τῆς Βιτεμβέργης καὶ Βάδε (30 δεκεμβρίου 1825. —30 ἰανουαρίου 1836) ἡ ἑξῆς διάταξις (ἄρθρ. 22)· «Πᾶσα μεταξὺ ζώντων καὶ ἕνεκα θανάτου πρᾶξις, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ κῦρός των ὡς πρὸς τὸν τύπον, θέλει κανονίζεσθαι κατὰ τὸν νόμον τοῦ τόπου, ἔνθα ἐγένετο, ἐκτὸς ἂν ἡ σύμβασις αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἦναι εἰς ἀντίθεσιν μὲ τὸν ἐν ἰσχύϊ ἀπαγορευτικὸν νόμον τῆς ἄλλης ἐπικρατείας.»

Αἱ συνθῆκαι, τὰς ὁποίας ἡ Πρωσσία συνωμολόγησεν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου μὲ τὸ Saxe-Weimar κλ. περιέχουσιν, ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον, τὸ ἄρθρον 33 (ὅρα § 61 αὐτ.)· ἡ μεταξὺ Bade καὶ Würtemberg περιέχει ἰδίως, ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον, διατάξεις ἀφορώσας τοὺς ἐπιτρόπους καὶ κηδεμόνας ὀρφανῶν, τοὺς παράφρονας, ἀσώτους ἢ ἀφάντους. Αἱ δύο κυβερνήσεις ὑπεχρεώθησαν ἀμοιβαίως νὰ ἀναγνωρίζωσι τὸν ἐπίτροπον ἢ πάντα ἄλλον διαχειριστὴν διοριζόμενον παρὰ τοῦ δικαστοῦ τῆς κατοικίας τοῦ ἀνικάνου καὶ τοῦ ἀφάντου. Ἀνάλογοι διατάξεις εὑρίσκονται εἰς τὸ ἄρθρον 16 ἑκάστης τῶν συνθηκῶν, τὰς ὁποίας ἡ Πρωσσία συνωμολόγησε, καὶ περὶ ὧν ἐγένετο λόγος.

Μετὰ τὰ ἀνώτερω θεωροῦμεν ἀναγκαῖον νὰ προσθέσωμεν τὴν ἀκόλουθον ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, φέρουσαν ἀριθ. 1269 τῆς 28 μαΐου 1843.

34. *Απόφασις.* «Επειδὴ ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς δικογραφίας προκύπτει, ὅτι ἡ ἀνήλικος Κ, οὖσα θυγάτηρ γονέων Ὀθωμανῶν, κατοίκων μὲν Χαλκίδος, ἀλλ' ἐχόντων τὸ δικαίωμα τῆς μεταναστεύσεως, καὶ ἀκολουθοῦσα ὡς ἐκ τούτου τὴν ἐθνικότητα τῶν γονέων της, ἦτον καὶ αὐτή, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ περὶ ἰθαγενείας Νόμου, Ὀθωμανὶς μέχρι τοῦ αὐγούστου 1841, ὅτε νυμφευθεῖσα τὸν Β. Ἕλληνα, μετήλλαξε τὴν ἐθνικότητά της, γενομένη Ἑλληνὶς κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ μνησθέντος Νόμου.

Ἐπειδή, ὡς ἐξάγεται προσέτι ἐκ τῆς ἀπὸ 31 αὐγούστου 1841 ἀγωγῆς τοῦ συζύγου της Β., ἐνεργοῦντος ὡς προσωρινοῦ κηδεμόνος αὐτῆς, ὁ Ὀθωμανὸς πατὴρ τῆς εἰρημένης Κ. ἀπεβίωσεν ἐν Χαλκίδι πρὸ ἕνδεκα περίπου ἐτῶν πρὸ τῆς ἀγωγῆς, ἤτοι κατὰ τὸ 1830, ὡς ἔγγιστα, ὅτε ἡ νῆσος Εὔβοια ὑπέκειτο εἰς τὴν Ὀθωμ. Κυβέρνησιν.

Ἐπειδή, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐθνικοῦ δικαίου, εἰς ἃς δὲν ἔχει τὶ ἀντικείμενον ἡ ἡμετέρα νομοθεσία, ὁ νόμος τοῦ ἔθνους, εἰς ὃ ἀνήκει ἄτομόν τι, διέπει πᾶν, ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐπιτροπείαν ἢ κηδεμονίαν του, ὅπου δήποτε καὶ ἂν εὑρίσκεται (ἴδε Foelix, droit international privé, 1843. σελ. 52 καὶ 53.) Ἑπομένως ὁ διορισμὸς τοῦ ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος τῆς εἰρημένης Κ., ἡ παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου διαχείρισις τῆς πατρικῆς της περιουσίας μέχρι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν μετήλλαξε τὴν ἐθνικότητά της, πρέπει νὰ κανονισθῇ κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Τουρκικοῦ Ἔθνους, εἰς ὃ αὕτη ἀνῆκε, κατὰ τὰ προεκτεθειμένα.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀπὸ 19 τῆς Σελήνης, Σεφὲρ 1259 ἔτους τουρκικοῦ, Φετφὰ τοῦ Σιατοζαδὲ ἀσμίν, τοποτηρητοῦ τοῦ δικαστικοῦ ἐπιτρόπου διὰ τὰ ὀθωμανικὰ δικαιώματα παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει, τὸν ὁποῖον Φετφὰ προσήγαγεν ὁ Καρπουζαδὲς, καὶ καθ' οὗ δὲν ἔγινε καμμία ἀντίρρησις ἐκ μέρους τοῦ πληρεξουσίου τοῦ νῦν κηδεμόνος τῆς Κ. (ἴδε ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπὸ 23 ἰουνίου 1841 ὑπ' ἀριθ. 20), προκύπτει, ὅτι κατὰ τὸ Τουρκικὸν Δίκαιον διορισμὸς ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος ἀνηλίκου τινὸς δὲν ἠδύνατο νὰ γένῃ εἰμὴ διὰ χοτζετίου τοῦ δικαστοῦ, καὶ οὐδεὶς ἕτερος ἠδύνατο νὰ τὸν διορίσῃ, καὶ ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ μήτηρ ἢ ἄλλος τῶν συγγενῶν ἢ ξένων ἤθελεν εἶσθαι ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλίκου, ἐδιωρίζετο συγχρόνως καὶ εἷς ἔφορος· παντὸς δὲ ὅστις ἄνευ διορισμοῦ ἰδιοποιηθῇ κηδεμονίαν, αἱ ὑποθέσεις, ὅσας ἤθελε θεωρήσει ἄνευ ἀδείας τοῦ δικαστηρίου, καὶ αἱ πράξεις του, ὅσας ἤθελεν ἐνεργήσει χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀνὰ χεῖρας τὸ παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου χοτζέτι, εἶναι ἄκυροι· ὅτι ἡ μήτηρ ἠδύνατο νὰ διορίζῃ ἐπίτροπον διὰ

νὰ θεωρῇ πράξεις τινὰς τῶν ὀρφανῶν, ὅστις ἐλογίζετο ὡς αὐτῆς ἐπίτροπος· ὅτι ὁ διοριζόμενος ἐπίτροπος καὶ ἔφορος δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι ἀλληλέγγυος, καὶ ὅτι κηδεμὼν δὲν δύναται νὰ διορισθῇ διὰ μίαν καὶ μόνην ὑπόθεσιν τῶν ἀνηλίκων. » Ὅρα καὶ τὴν ἀνωτέρω εἰς τὸν § 27 καταχωρισθεῖσαν ἀπόφασιν.

Ἐνταῦθα ὑπομιμνήσκομεν 1) τὸ ζήτημα, ὅτι ἐπὶ δωρεᾶς ἀκινήτων κτημάτων, γενομένης ἐν Ἑλλάδι παρ' ἀλλοδαποῦ πρὸς ἡμεδαπόν, δὲν ἐφαρμόζονται οἱ ξένοι προσωπικοὶ νόμοι, ἀλλ' οἱ ἡμεδαποί.—2) Τὸ ζήτημα ἂν ἡ ἄδεια τοῦ συζύγου, τῆς ὁποίας ἡ σύζυγος ἔχει ἀνάγκην διὰ νὰ ἐκποιήσῃ ἐγκύρως τὰ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κτήματα αὐτῆς, εἶναι ἐπίσης ἀναγκαία καὶ διὰ τὸ κῦρος τῆς ἐκποιήσεως τῶν κτημάτων αὐτῆς, ἅ τινα κεῖνται εἰς ξένον τόπον, ὅπου ἡ ἄδεια δὲν ἀπαιτεῖται.

Τὰ ζητήματα ταῦτα ἐξετέθησαν ἐν ἐκτάσει εἰς τὴν σελ. 72—74 τοῦ Εὑρετηρίου.

§. Ζ'.

Διαδικασία ἐνώπιον τοῦ Προέδρου.

35. Τὰ περὶ τῆς ἐνώπιον τοῦ Προέδρου διαδικασίας (§ 10) ἀντικείμενα ἐκτεθήσονται εἰς τὰς λέξεις *Διαδικασία ἐνώπιον τοῦ Προέδρου*, ὅπου παραπέμπομεν τὸν ἀναγνώστην. Δὲν ἐνεκρίναμεν δὲ νὰ ἐκθέσωμέν τι ἐνταῦθα, διὰ νὰ μὴ κατακερματίσωμεν τὸ θέμα τοῦτο.

ΑΝΕΚΚΛΗΤΟΣ ΑΠΟΦΑΣΙΣ. Ὅρα Ἔφεσις. Ἀνταγωγή· Ἁρμοδιότης.
ΑΝΩΤΑΤΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ. Ὅρα Ἀναίρεσις §. 47.
ΑΝΗΒΟΙ. Ὅρα Ἐπίτροποι· Τέκνα.
ΑΝΗΛΙΚΕΣ. Ὅρα Ἐπίτροποι· Τέκνα.
ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΑ. Ὅρα Φόνος· Κατηγορία. Αἰτίαι.
ΑΝΗΨΙΟΣ. Ὅρα Συγγενής· Κληρονομία· Ἀντιποίησις.

ΑΝΤΑΓΩΓΗ.

Περίληψις

§. Α'. Περὶ ἀνταγωγῆς ἐν γένει.
Ὁρισμός.
Ἐνστάσεις.
Συμψηφισμός.
Ἐπίσχεσις.

Ρωμαϊκὸν Δίκαιον.

§. Β'. Ἔννομοι συνέπειαι τῆς ἀνταγωγῆς.
Effectus prorogationis.
Effectus simultanei processus.

§. Γ'. Ἀπαιτούμενα, διὰ νὰ ἦναι δεκτὴ ἡ ἀνταγωγή.
Συνάφεια.
Πότε προτείνεται;
Ὁμολογία τῆς ἀγωγῆς.
Ἁρμοδιότης Δικαστηρίου—Εἰρην. Πρωτ.

§. Δ'. Περὶ τῆς ἐπιῤῥοῆς τῶν ἀνταγωγικῶν ἀπαιτήσεων ὡς πρὸς τὴν ἁρμοδιότητα.

§. Ε'. Διάφορα ζητήματα.
Ἐγγύησις ἀλλοδαπῶν.
Ποινικαὶ ὑποθέσεις.

§. Ϛ'. Νομολογία.

---

§. Α'.

Περὶ ἀνταγωγῆς ἐν γένει.

1. Ἀνταγωγὴ (reconventio, reconvention) εἶναι ἡ ἀγωγή, τὴν ὁποίαν ἀντιτάττει ὁ ἐναγόμενος κατὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, εἰς τὸ ὁποῖον προσκαλεῖται. Carré, comp. τόμ. 4, σελ. 43. mutua litigantium coram eodem judice petitio. Ὅρα Voet de jud. n. 78.

2. Ἡ ἀνταγωγὴ διαφέρει ἀπὸ τὴν κυρίαν ἀγωγήν, καθότι ἐκεῖ-νη παρεμβάλλεται εἰς ἐκκρεμῆ ἄλλην δίκην· διαφέρει καὶ ἀπὸ τὰς ἐνστάσεις, καθότι ὁ σκοπὸς τούτων εἶναι νὰ καταδικασθῇ ὁ ἐνάγων εἰς τὸ νὰ δώσῃ ἢ νὰ πράξῃ τι ὑπὲρ τοῦ ἐναγομένου· ὁ προτείνων, ἐπὶ παραδείγματος, τὸν συμψηφισμόν, ζητεῖ ἁπλῶς τὴν ἀπόῤῥιψιν τῆς ἀγωγῆς, ὁ ἀντενάγων ὅμως ζητεῖ τὴν καταδίκην τοῦ ἐνάγοντος. Δὲν ὑπάρχει δέ τι τὸ κωλύον, ὥστε νὰ προταθῇ ἡ ἀνταπαίτησις συγχρόνως ad excipiendum καὶ ad reconventionem. Bayer, σελ. 371, ἐκδ. ἑκτ.

3. Ὡς ἀνταγωγὴ δὲν πρέπει νὰ θεωρῆται καὶ ἡ πρότασις τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπισχέσεως, δι' ἧς ὁ ἐναγόμενος ζητεῖ νὰ κατάσχῃ τὸ πρᾶγμα μέχρι τῆς πληρωμῆς τῶν ἐν αὐτῷ δαπανηθέντων.

4. Ἡ ἀνταγωγὴ διαφέρει, πρὸς τούτοις, ἀπὸ τὰς ἰδίως λεγομένας παρεμπιπτούσας ἀγωγάς, περὶ τῶν ὁποίων γίνεται λόγος εἰς τὸ ἄρθρον 229 τῆς Πολ. Δικονομίας· καὶ αὗται μὲν κανονίζονται παρὰ τῶν ἄρθρων 229—234 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν ᾧ περὶ

τῆς ἀνταγωγῆς προνοοῦσιν αἱ ἀκριβέστεραι διατάξεις τοῦ αὐ νόμου.

5. *Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον*. α). Εἶναι γνωστὸν, ὅτι ἀπὸ τῆς λευταίας ἐποχῆς τῆς Δημοκρατίας μεχρι τοῦ Διοκλιτιανοῦ ἴσ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἡ τυπικὴ διαδικασία, ἥτις σύγκειται ἐκ μερῶν, τοῦ μὲν ἀφορῶντος τὴν ἐνώπιον τοῦ Πραίτορος (in ju διαδικασίαν, τοῦ δὲ τὴν ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ (in judicio)· ἐν πιον τοῦ πρώτου ὁ μὲν ἐνάγων ἐκθέτει τὸ ἀντικείμενον τῆς αἰτ σεώς του, καὶ ἀπαιτεῖ τύπον ἀγωγῆς, ὁ δὲ ἐναγόμενος ἀπαν Καὶ εἰ μὲν ὁ Πραίτωρ ἀποποιεῖται νὰ δώσῃ τύπον, ἀγωγὴ ὑπάρχει 2), εἰ δὲ χορηγεῖ τὸν τύπον, διαγράφει ἐν αὐτῷ τὰ π τῆς ἀγωγῆς, καὶ διευθύνει τοὺς διαδίκους ἐνώπιον τοῦ δικαστ (judex), ὅστις ἐξελέγετο ἐκ τῶν πολιτῶν παρὰ τῶν διαδίκων.

Ὁ δικαστὴς οὗτος, περιωρισμένος ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ τύπ λαμβάνει ὑπ' ὄψιν, πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ ἐναγομένου, μόνα τὰ ὑπὸ τ νόμου συγχωρούμενα μέσα, καὶ ἐὰν ταῦτα ἐπερείδωνται εἰς τὴν ἐπ είκειαν ἢ εἰς τὸ Πραιτωρικὸν δίκαιον, δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν εἰμὴ ὅταν ὁ τύπος τὸ ἐπιτρέπῃ.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ὁ συμψηφισμὸς, ὅστις μετὰ ταῦτα ὠρ σθη debiti et crediti inter se contributio, 3) δὲν ἠδύνατο νὰ γί παραδεκτὸς εἰς τὰς τοῦ αὐστηροῦ δικαίου ἀγωγὰς, τουτέστιν ε ἐκείνας, καθ' ἃς ὁ δικαστὴς δὲν ἠδύνατο νὰ συγκεράσῃ τὴν αὐστη ρότητα τῶν ἀρχῶν τοῦ πολιτικοῦ δικαίου· ἀργότερα εἰσήχθησα αἱ τῆς καλῆς πίστεως (bonae fidei) ἀγωγαὶ, καὶ ἐπειδὴ ὁ σκοπὸ τῶν ἀγωγῶν τούτων ἦτο νὰ δοθῇ ἐξουσία εἰς τὸν δικαστὴν, ἵν λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν πᾶν ὅ,τι ἐπιεικὲς καὶ ὀρθὸν, ἐπετράπη, ὥστε συμψηφισμὸς νὰ δύναται νὰ προταθῇ καὶ παραδεχθῇ ὑπὸ τοῦ δι καστοῦ εἰς τὰς τοιαύτης φύσεως ἀγωγὰς, χωρὶς ὁ τύπος νὰ δια λαμβάνῃ τί. Ὅρα Εἰσηγ. Ἰουστ. βιβ. 4, τίτ. 6 §. 30—39.

Ἐπὶ Μάρκου Αὐρηλίου ὁ συμψηφισμὸς ἐπετράπη καὶ εἰς τὰ ἀγωγὰς τοῦ αὐστηροῦ δικαίου δι' ἐνστάσεως τοῦ δόλου, ὅταν Πραίτωρ τὴν παρενέθετεν ἐν τῷ τύπῳ. Πρὸς τούτοις δὲν ἀπητεῖτ ὥστε, διὰ ν' ἀντιταχθῇ νομίμως ὁ συμψηφισμὸς, νὰ προέρχητα

α) Τὸ μέρος τοῦτο μετεφράσθη ἀπὸ τὸ ἀξιόλογον σύγγραμμα τοῦ Benech περ ἀρμ. Εἰρην., ἀλλὰ, χάριν συντομίας, περικοπαὶ μόνον κατεχωρίσθησαν.

1) Νόμ. 26. 27. ff. de verb. oblig.—Const. 28. C. de accept.

2) Gaius, inst. comm. 4 §. 40 καὶ ἑπ.

3) Modest. l. I. ff. de comp.

ἀπὸ χρέος βέβαιον καὶ ἐκκαθαρισμένον, ἀλλ' ἤρκει, ὥστε τὸ χρέος αὐτὸ νὰ ἦναι τοῦ αὐτοῦ εἴδους μὲ τὸ ἀποτελοῦν τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, καὶ νὰ πηγάζῃ ἐκ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως. Const. 14 Cod. de sent. et interl.—Παρατηρητέον δὲ, ὅτι ὁ συμψηφισμὸς περιωρίζετο εἰς τὸ ν' ἀπολύσῃ τὸν ἐναγόμενον, ἢ νὰ μετριάσῃ τὴν κατ' αὐτοῦ ἀπαγγελτέαν καταδίκην· ἐὰν ὅμως αἱ ποσότητες, δι' ἃς ὁ ἐναγόμενος εὑρίσκετο πιστωτὴς, ὑπερέβαινον τὸ ποσὸν τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως, ὁ δικαστὴς (judex) δὲν εἶχε τὴν ἐξουσίαν νὰ καταδικάσῃ τὸν ἐνάγοντα εἰς τὸ νὰ πληρώσῃ τὸ περιπλέον· ἐξ ἄλλου μέρους, ἀφοῦ ὁ συμψηφισμὸς ἐπετράπη καὶ ὡς πρὸς τὰ ἀκαθάριστα χρέη, δὲν δύναταί τις νὰ διακρίνῃ σαφῶς τὴν ἔνστασιν ταύτην ἀπὸ τὴν ὑστερον ὀνομασθεῖσαν ἀνταγωγήν· ἐν τούτοις ὑπέλαβόν τινες, ὅτι ὁ συμψηφισμὸς διακρίνεται ἀπὸ τὴν ἀνταγωγὴν κατὰ τοῦτο, ὅτι ἡ λέξις compensatio σημαίνει τὸν συμψηφισμὸν μόνον, ἡ δὲ ἀνταγωγὴ ἐκαλεῖτο mutuae actiones, mutuae petitiones, αἵτινες ἀπαντῶνται εἰς διάφορα τεμάχια (Gaius, νόμ. 11. ff. de jurid. §. 1. —νόμ. 10. §. ult. de extr. cognit.), ἀλλ' ὅτι αἱ διάφοροι αὗται ἐκφράσεις ἐθεωροῦντο συνώνυμοι, ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι ἐν μιᾷ τοῦ Αὐτοκ. Ἀλεξάνδρου Σεβήρου διατάξει ὁ συμψηφισμὸς ἀναφέρεται ἐπίσης διὰ τῆς φράσεως mutua petitio. const. 6 Cod. de comp.

Ἐπὶ τῆς τυπικῆς διαδικασίας, ὅταν ὁ Πραίτωρ ἐδίκαζεν ἐξαιρετικῶς ὁ ἴδιος τὴν ὑπόθεσιν, ἢ μᾶλλον ὅταν ἡ ὑπόθεσις καθυπεβάλλετο εἰς ὑποδεεστέρας κατὰ τὸν βαθμὸν ἢ εἰδικὰς ἀρχὰς, αἵτινες ἐδίκαζον ἄνευ τύπων, ἐπιτρέπεται νὰ ὑπολάβωμεν, ὅτι οἱ διάδικοι ἠδύναντο ν' ἀπαιτήσωσι κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως τ' ἀμοιβαῖα χρέη καθ' ὁλοσχέρειαν, καὶ ἐὰν ὁ ἐναγόμενος ἀνευρίσκετο πιστωτὴς, ὁ δικαστὴς, ἀποῤῥίπτων τὴν ἀγωγὴν, ἠδύνατο νὰ καταδικάσῃ διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τὸν ἐνάγοντα νὰ πληρώσῃ τὸ περιπλέον εἰς τὸν ἐναγόμενον.

Ἀπὸ δὲ τοῦ Διοκλητιανοῦ τὸ αὐτὸ ἐγίνετο καὶ ἐνώπιον ὅλων τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν. Τῷ ὄντι· ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης, αἱ ἐξαιρετικαὶ ἀγωγαὶ ἀπετέλουν τὸ κοινὸν δίκαιον, καὶ οὐκ ἦν τι, ὅπερ ἐκώλυε τοὺς διαδίκους νὰ δικασθῶσιν ἐνώπιον τῆς ἀρχῆς, ἀπαιτοῦντες ἐλευθέρως καὶ καθ' ὁλοσχέρειαν τὰ ἀμοιβαίως ὀφειλόμενα, καταδικαζομένου συγχρόνως τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ τυχὸν παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν ἐναγόμενον ὀφειλομένου. Ὅθεν καὶ ὁ Ἰουστινιανὸς ἀκολούθως εἶπεν «liceat judici vel contra actorem ferre sententiam et aliquid eum daturum vel facturum pronunciare 1).»

1) Const, 14, Cod. de sent. et interloc.

[illegible] τοῦ αὐτοκράτορος αὐτοῦ αἱ περὶ τοῦ συμψηφισμοῦ θεωρ[illegible] ὑπέστησαν οὐσιώδεις τροποποιήσεις. Ἐντεῦθεν ὁ ἐναγόμενος, καὶ ἤδη δικαιοῦται εἰς τὴν ἀντιτάξῃ συμψηφισμόν, δὲν χρῄζει ἐνσ[illegible] τῶν ὁποίων ὁ χαρακτὴρ εἶχεν ἄλλως τε μετασχηματισθῇ [illegible] μετὰ τὴν τῆς τυπικῆς διαδικασίας κατάργησιν. Ὁ συμψηφισ[illegible] ἤδη προὐτείνετο αὐτοδικαίως, *ipso jure* ἤρκει νὰ ἐπερείδηται [illegible] δίκαιον ἤ [illegible] *aequo jure aperto nituntur* » (instit. §. 30 ibi[illegible] ἤ, ἐν ἄλλαις λέξεσιν, αἰτία ἐκκαθαρισμένη, causa liquida» (L[illegible] tit. 14 §. 1, Cod. de compensat.). Ὁ Ἰουστινιανὸς παραδέχ[illegible] πρὸς τούτοις, τὸν συμψηφισμὸν εἰς τὰς πραγματικὰς ἀγωγὰς, καὶ εἰς τὰς προσωπικὰς, ἐξαιρουμένων τῶν περὶ παρακαταθήκ[illegible] (§. 30 ibid). Τέλος πάντων παρατηροῦμεν, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖ[illegible] ταῖς Εἰσηγήσεσιν αὐτοῦ, ὥστε ὁ συμψηφισμὸς νὰ πηγάζῃ ἐκ [illegible] αὐτῆς ὑποθέσεως, ἐξ ἧς ἡ τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως [illegible] [illegible] αὐτοὺς δῆλον ἤδη καθίσταται, ὅτι ἡ ἀνταγωγὴ [illegible] [illegible] τοῦ συμψηφισμοῦ, καὶ ὅτι ἡ μὲν λέξις συμψηφισμὸς καθιερ[illegible] [illegible] εἰς τὸ νὰ δηλόνῃ ἀποκλειστικῶς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ [illegible] αἵτινες ἐπερείδονται προδήλῳ δικαίῳ (jure aperto), ἡ δὲ λέξις [illegible] ταγωγὴ εἶναι ἐν χρήσει διὰ τὰς ἀπαιτήσεις ἐκείνας, αἵτινες [illegible] φέρουσι τοιοῦτον χαρακτῆρα.

Ἡ ἀκριβολογία, αὕτη ληφθεῖσα ἐκ τῶν καθαρωτέρων κειμένων τ[illegible] δικαίου, θέλει καταδείξει ἡμῖν καθόλας αὐτῆς τὰς φάσεις τ[illegible] πλάνην, εἰς ἣν ὑπέπεσεν ὁ Κ. Τουλλιέρος εἰς μίαν περὶ τῆς προκ[illegible] μένης ὕλης πραγματείαν αὐτοῦ.

Ὁ συγγραφεὺς οὗτος διακρίνει τρία εἴδη συμψηφισμοῦ· 1ον συμ[illegible] ψηφισμὸν νόμιμον· 2ον συμψηφισμὸν δι' ἐνστάσεως προτεινόμενο[illegible] 3ον συμψηφισμὸν δι' ἀνταγωγῆς προτεινόμενον, ἀλλ' ὁ συγγραφε[illegible] ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἠρανίσθημεν τὸ μέρος τοῦτο, ἀποκρούει τὴν διά[illegible] κρισιν ταύτην.

Ἀνακεφαλαιοῦντες λοιπὸν λέγομεν ὅτι ἐν τῷ Ῥωμαϊκῷ Δικαί[illegible] συμψηφισμὸς, καὶ ὅπερ ἡμεῖς ὠνομάσαμεν εἶτα κατὰ τὴν γλῶσσ[illegible] τοῦ δικαίου μας, ἀνταγωγὴ, ἦσαν, κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην, [illegible] καὶ τὸ αὐτὸ, μέχρι τῆς εἰς τὴν ὕλην ταύτην γενομένης ὑπὸ τοῦ Ἰο[illegible] στινιανοῦ μεταρρυθμίσεως· 2ον πρὸ ὁ μὲν καὶ ἡ δὲ ἦσαν παραδ[illegible] κταὶ εἰς τὰς τῆς καλῆς πίστεως ἀγωγὰς (judicia bonae fidei), [illegible] δὲ τὰς τοῦ αὐστηροῦ δικαίου (judicia stricti juris) δὲν ἦσαν [illegible] [illegible] ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου, ὅτε ἐπροτεί[illegible] νοντο δι' ἐνστάσεως· 3ον ὁ συμψηφισμὸς ἐθεωρεῖτο ἐπὶ τῆς [illegible] διαδικασίας ὡς μέσον ἀπολύσεως τοῦ ἐναγομένου ὁ [illegible]

καταδίκης αὐτοῦ, οὐδέποτε δὲ ὡς μέσον, δι' οὗ ὁ ἐναγόμενος ἠδύνατο νὰ κηρυχθῇ διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως πιστωτὴς τοῦ ἐνάγοντος, ἀλλ' ἐπεφυλάττετο τῷ ἐναγομένῳ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ζητήσῃ δι' ἰδίας ἀγωγῆς τὸ περιπλέον παρὰ τοῦ ἐνάγοντος. Σημειωτέον δὲ, ὅτι ταῦτα λέγομεν ὡς πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῶν κατωτέρων δικαιοδοσιῶν καὶ ὡς πρὸς τὰς τοῦ Πραίτωρος καὶ τῶν ἀρχόντων τῶν ἐπαρχιῶν, ὅτε οὗτοι ἐδίκαζον ἐκτάκτως 1), ἀπὸ δὲ τῆς ἐποχῆς τῶν *judicia extraordinaria* ὁ συμψηφισμὸς ἦτο παραδεκτὸς ἐνώπιον ὅλων τῶν δικαιολογιῶν· 4ον ὁ συμψηφισμὸς μέχρι τοῦ Ἰουστινιανοῦ προὐτείνετο τόσον δι' ἐκκαθαρισμένον χρέος, ὅσον καὶ δι' ἀκαθάριστον, ἤρκει νὰ ἐπήγαζε τὸ χρέος *ex eadem causâ*, ἀπὸ δὲ τοῦ Αὐτοκράτορος αὐτοῦ ἠδύνατο νὰ προταθῇ μόνον, ὅτε ἐπερείδετο προδήλῳ δικαίῳ, πλὴν τότε πάλιν δὲν ἀπῃτεῖτο νὰ ἐκπηγάζῃ τὸ χρέος *ex eadem causâ*.

§. Β΄.

Ἔννομοι συνέπειαι τῆς ἀνταγωγῆς.

6. Αἱ συνέπειαι, τὰς ὁποίας ἡ ἀνταγωγὴ ἐπιφέρει, εἶναι κυρίως αʹ) ὅτι τὸ δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου εἰσήχθη ἡ κυρία ἀγωγὴ, καθίσταται ἁρμόδιον καὶ ἐπὶ τῆς ἀνταπαιτήσεως τοῦ ἐναγομένου κατὰ τοῦ ἐνάγοντος (effectus prorogationis). (Ὅρα κατωτ. § 10) 19 § 2 καὶ 564 τῆς Πολ. Δικ. Henrion, 52.—βʹ) ὅτι ἡ ἀνταγωγὴ διεξάγεται καὶ ἀποφασίζεται συνάμα μὲ τὴν κυρίαν ἀγωγὴν (effectus simultanei processus), ἐκτὸς ἐὰν ἐπὶ συνοπτικῶν δικῶν ἡ σύγχρονος ἐκδίκασις τῶν δύο ἀγωγῶν ἤθελεν ἀναβάλει τὴν ἐκδίκασιν τῆς κυρίας ἀγωγῆς. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δύναται τὸ δικαστήριον νὰ παραπέμψῃ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἀνταγω-

---

1) Τοῦτο ἐπιμαρτυρεῖ καὶ ὁ Οὐλπιανὸς δι' ἑνὸς τεμαχίου του (L. 11. §. ult. ff. de extraord. cognit.) λέγων «Videamus an de mutuis petitionibus possint praesides cognoscere. Et putem debere admitti »—Ὁ Κ. Τουλλιέριος, σκεπτόμενος ἀείποτε περὶ τοῦ συστήματός του, λέγει, ὅτι ἀφοῦ ὁ ἄρχων τῆς ἐπαρχίας περιεβάλλετο μὲ ἐξουσίαν [illegible], [illegible] δὲν ἠρύετο ἀπὸ τοὺς διαδόχους, πρέπει ν' ἀμφιβάλλωμεν ἐὰν οἱ ἄρχοντες αὐτοὶ ἠδύναντο, ὡς οἱ judices, νὰ δικάσωσι περὶ ἀνταγωγικῶν ἀπαιτήσεων.—Τὸ καθ' ἡμᾶς, ἐξηγοῦμεν πάντη διαφόρως τὰς ἀμφιβολίας τοῦ νομοδιδασκάλου αὐτοῦ, διισχυριζόμενοι πάντη τὸ ἐναντίον. Ἡμεῖς φρονοῦμεν ὅτι, [illegible] mutuae petitiones [illegible] δὲν ἐπιτρέπεται νὰ προταθῶσιν ἐνώπιον τοῦ judex, ὅστις ἦτο ὁ συνήθης δικαστής, δύναταί [illegible] ν' ἀμφιβάλλῃ ἐὰν ὁ συμψηφισμὸς ἠδύνατο νὰ παραδεχθῇ ὑπὸ τοῦ Ἄρχοντος, ὅστις ἐδίκαζεν extra ordinem. Ἰδοὺ ἡ αἰτία τῆς ἀμφιβολίας. Ἀλλ' ἐνώπιον τοῦ [illegible], ὡς ἐνώπιον τοῦ Πραίτωρος, ἐν [illegible] [illegible] τὸ [illegible] τοῦ [illegible] προεκτεθειμένον· ἰδοὺ ὁ πρὸς τὴν λύσιν ταύτην ὑπὸ τοῦ Οὐλπιανοῦ [illegible] λόγος «et putem debere admitti.»

γῆς ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, ἐκδικάζον ὁριστικῶς περὶ τῆς κυρίας ἀγωγῆς. 633 Πολ. Δικ. Carré, comp, n° 250, Henrion, 52.

7. Διὰ νὰ ἦναι δεκτὴ ἡ ἀνταγωγὴ, καὶ διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὰ ἀνωτέρω ἀποτελέσματα, ἀπαιτοῦνται τὰ ἑξῆς·

8. Τὸ ἄρθρον 564 τῆς Πολ. Δικονομίας διαγράφει τὰ ἐν γένει ἀπαιτούμενα ἐπὶ ἀνταγωγῶν, τὸ δὲ ἄρθρον 633 περιέχει περιορισμούς τινας καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς συνοπτικὰς δίκας· ἐνταῦθα θέλομεν ἐκθέσει τὰ κυριώτερα ζητήματα, ὅσα ἀναφύονται εἰς τὸ προκείμενον θέμα.

9. α') Διὰ νὰ γίνῃ ἀνταγωγὴ, ἀπαιτεῖται ὑλικὴ συνάφεια μεταξὺ ταύτης καὶ τῆς ἀγωγῆς; Ἐκ τοῦ ἄρθρου 564 τῆς Πολιτικῆς Δικ. φέροντος· « Ὁσάκις ἔχει ὁ ἐναγόμενος ἀξιώσεις κατὰ τοῦ ἐνάγοντος, *συνεχομένας ἢ μὴ μετὰ τῆς ἀγωγῆς*, συγχωρεῖται ἡ ἀνταγωγὴ,» ἕπεται, ὅτι, κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον, δὲν ἀπαιτεῖται τοιαύτη συνάφεια. Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εἰς τὴν Γαλλίαν ἔλαβον χώραν πολλαὶ φιλονεικίαι μεταξὺ τῶν νομοδιδασκάλων (Bioche, prorogation, 32, 36, 37), ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκθέσωμεν τοὺς ὑπὲρ ἢ κατὰ λόγους, παρατηροῦντες μόνον, ὅτι οἱ δοκιμώτεροι συγγραφεῖς καὶ τὸ Ἀκυρωτικὸν τῆς Γαλλίας δικαστήριον, αὐτὸς ὁ πολύφωτος λύχνος τῆς νομολογίας, συμφωνοῦσι μὲ τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν, ὡς ἔφθημεν ἤδη εἰπόντες, συνάφεια δὲν ἀπαιτεῖται. Κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον (Νεαρὰ 96 κεφ. 2) ὁ ἐναγόμενος ὤφειλε νὰ κινήσῃ ὅλας τὰς κατὰ τοῦ ἐνάγοντος ἀγωγάς του ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, ὅπου ὁ τελευταῖος ἐνήγαγεν ἐκεῖνον· ἄλλως ὁ ἐναγόμενος ὤφειλε νὰ περιμένῃ τὸ πέρας τῆς ἀγωγῆς, διὰ νὰ ἐναγάγῃ τὸν ἀντίδικόν του πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν πρὸς αὐτὸν ἐνοχῶν τοῦ ἐνάγοντος.

10. β') Πότε καὶ ἐντὸς ποίας προθεσμίας εἶναι δεκτὴ ἡ ἀνταγωγή; Αἱ νομοθεσίαι δὲν συμφωνοῦσι εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο· κατὰ τὴν νομολογίαν τῆς Γερμανίας ἡ ἀνταγωγὴ εἶναι δεκτὴ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς δίκης, ἀλλ' αἱ συνέπειαι, καθ' ὅσον προτείνονται μὲ τὴν ἀπαίτησιν ἢ μετὰ ταῦτα, εἶναι διάφοροι, διότι ἂν προταθῇ μὲ τὴν ἀπαίτησιν, ἐπάγονται ἀμφότερα τὰ ἀνωτέρω (§ 6) σημειωθέντα ἀποτελέσματα. Ἂν δὲ προταθῇ ἡ ἀνταγωγὴ ὄχι μὲ τὴν ἀπαίτησιν, ἀλλ' ἀργότερα, μόνον ἡ πρώτη συνέπεια λαμβάνει χώραν.

Εἰς τὴν Γαλλίαν δὲν ὑπάρχουσι ῥηταὶ νομοθετικαὶ διατάξεις, ἡ δὲ νομολογία τῶν δικαστηρίων της ἀπεφήνατο, ὅτι ἡ ἀνταγωγὴ εἶναι δεκτὴ ἐνόσῳ ἡ δίκη δὲν εἶναι ἔτι ὥριμος (en état.)· νομολόγοι

τινὲς μάλιστα παραδέχονται, ὅτι ἡ ἀνταγωγὴ εἶναι δεκτὴ καὶ ἐνώπιον τῶν Ἐφετῶν (Bioche, prorogation, 32), ἀλλ' ἡ γνώμη των ἀπεκρούσθη ἀπὸ τοὺς ἐπισημοτέρους τῆς Γαλλίας νομομαθεῖς καὶ ἀπὸ αὐτὸ τὸ Ἀκυρωτικόν. Ὁ Carré, comp. τόμ. 4 σελ. 65 ὑποστηρίζει τὴν ἰδίαν ἰδέαν, ἐπικαλούμενος τὸν νόμον 4 τοῦ Κώδ. (7. 34.)

Ἡ ἡμετέρα νομοθεσία ἔθεσεν ἐκ μέσου ὅλας ταύτας τὰς δυσκολίας καθόσον ἀφορᾷ τὰς συνήθεις δίκας, καθότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 543, 544, 564 § 1 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἡ ἀνταγωγὴ εἶναι ἀπαράδεκτος, ὅταν, προκειμένου λόγου περὶ συνήθους δίκης, γίνεται ἐν ταῖς ἐγγράφοις προτάσεσι. Κατὰ τὸ ἄρθρον 564 τῆς αὐτῆς Δικονομίας ἡ ἀνταγωγὴ ἀπαιτεῖται νὰ γίνεται ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς εἰς τὴν ἀγωγὴν ἀπολογίας, διαρκούσης εἰσέτι τῆς ἐκ τῆς ἀγωγῆς προελθούσης διαδικασίας. — Ἡ ἡμετέρα νομοθεσία δὲν διαλαμβάνει τὶ περὶ τῆς ἐποχῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν εἶναι δεκτὴ ἡ ἀνταγωγὴ ἐπὶ συνοπτικῶν ἢ κατεπειγουσῶν δικῶν. Φρονοῦμεν δὲ, ὅτι εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας (Benech σελ. 388) πρέπει νὰ ἦναι δεκτὴ μέχρι τῆς ἐπὶ ἀκροατηρίου συζητήσεως.

11. γ') Ἐὰν ἡ ἀγωγὴ ὡμολογήθη καθ' ὁλοκληρίαν, ἡ ἀνταγωγὴ δὲν εἶναι δεκτὴ, καθότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ἐνάγων δύναται νὰ ζητήσῃ παραχρῆμα τὴν ἀπόδοσιν τοῦ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντος. 549. 564 § 2 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον, φαίνεται, ἀνταγωγὴ δὲν χωρεῖ, ὅταν πρόκηται περὶ ἐκτελέσεως ἐπισήμων ἐγγράφων, ἐχόντων ἰσχὺν ἀποφάσεως. Bioche, prorogation, 38 —Τουλλ. τόμ. 7, ἄρθρ. 410.—Carré, comp. τόμ. 1 ἄρθρ. 259.

12. δ') Κατὰ τὸ ἄρθρον 564 § 3 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας συγχωρεῖται ἡ ἀνταγωγὴ παρὰ τῷ αὐτῷ δικαστηρίῳ, ἐὰν τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀνταγωγῆς δὲν ἀφῃρέθη ἐντελῶς τῆς δικαιοδοσίας τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὡς ἐκ τῆς ἰδιαζούσης αὐτοῦ ἰδιότητος. Merlin, questions. v° tribunal corr. § 1.—Τουλλ. τόμ. 1 ἀρ. 417.—Carré, comp. n° 260.—Foucher, comp. sur la loi de 1838, n° 352.—Berriat, τόμ. 1 σελ. 36.

Ἐκ τούτου ἕπεται, ὅτι εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον δὲν δύνανται νὰ εἰσαχθῶσιν ἀνταγωγαὶ, αἵτινες ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των περιστρέφονται εἰς ἀντικείμενα τοῦ Πολιτικοῦ Νόμου, καὶ ἐναλλάξ. Bioche prorogation, 43. Μετάφρασις Berriat, σελ. 79.

13. Εἶναι δεκτὴ ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου ἀνταγωγὴ, ἡ ὁποία

ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της ὑπάγεται εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον, καὶ ὅταν δὲν λάβῃ χώραν παρέκτασις ῥητὴ τῆς δικαιοδοσίας του; Ὁ Berriat (μετάφρασις σελ. 76) λέγει, ὅτι· «δικαστὴς ἀναρμόδιος ratione personae ὡς πρὸς εἶδός τι δίκης, δύναται νὰ τὴν δικάσῃ, ἂν ὁ εναγόμενος τὴν καθυποβάλῃ εἰς αὐτὸν δι' ἀνταγωγῆς. Merlin, quest. λέξ. contrefaçon § 5.» 1). Ἐν δὲ τῇ σημειώσει 63 (αὐτ. σελὶς 76) προσθέτει «ἂν ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων δὲν συνήνεσεν, ἡ ἀνταγωγή, κατὰ τὸν Augier, δὲν πρέπει νὰ γίνηται δεκτὴ ἐν γένει, ἀλλὰ μόνον ἐντὸς τῶν ὅρων τῆς ἁρμοδιότητος . . . . Ἂν τὸ ἀντικείμενον τῆς κυρίας ἀγωγῆς δὲν ὑπερβαίνῃ τὰ ὅρια τῆς δικαιοδοσίας τοῦ εἰρηνοδίκου, τὸ δὲ τῆς ἀνταγωγῆς τὰ ὑπερβαίνῃ, ὀφείλει νὰ κηρύξῃ ἑαυτὸν αὐτεπαγγέλτως ἀναρμόδιον ἐπὶ τῆς ἀνταγωγῆς, καὶ ν' ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῆς κυρίας ἀγωγῆς. Ἐκτὸς ἂν ἡ ἀνταγωγὴ στηρίζηται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τίτλου, ἐφ' οὗ στηρίζεται καὶ ἡ κυρία ἀγωγή· καθ' ἣν περίπτωσιν ὀφείλει νὰ κηρυχθῇ ἀναρμόδιος ὡς πρὸς ἀμφοτέρας . . . » Ὅρα Bioche, prorogation, 44.—Carré, comp. τόμ. 4.

Εἰς τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν δὲν ὑπάρχει διάταξις, συγχωροῦσα νὰ γίνεται ἡ ἀνταγωγὴ εἰς τὸν Εἰρηνοδίκην, ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ δὲ τοῦ ἄρθρου 564 § 3 μὲ τὸ ἄρθρον 19 § 3 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἐξάγεται, ὅτι ἡ ἀνταγωγὴ εἰσάγεται ἐνώπιον δικαστοῦ ἀναρμοδίου μόνον ratione personae, οὐχὶ δὲ καὶ ἐνώπιον δικαστοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀναρμόδιος ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ὑποθέσεως (ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ εἰρηνοδίκης), διότι ἐὰν εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἡ παρέκτασις τῆς ἁρμοδιότητος δύναται νὰ ἐπιστηριχθῇ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ὑποτιθεμένην σιωπηλὴν συναίνεσιν τοῦ ἐνάγοντος, εἰς τὴν δευτέραν ὅμως περίπτωσιν τοιαύτην ὑπόθεσιν δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ τις, καθότι εἰς ταύτην ἡ παρέκτασις δύναται νὰ γίνῃ μόνον διὰ τῆς ῥητῆς συναινέσεως τῶν διαδίκων.

14. Ἀνταγωγή, ἥτις ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της ὑπάγεται εἰς τὸν εἰρηνοδίκην, δύναται νὰ ἑνωθῇ μὲ δίκην ἐκκρεμῆ ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκου; Η Γαλλικὴ νομολογία ἔλυσε καταφατικῶς τὸ ζήτημα, καὶ ἡ ἑρμηνεία αὕτη συμφωνεῖ μὲ τὰς περὶ δικαιοδοσίας ἀρχὰς τῆς

1) Ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς (αὐτ. σελ. 77 σημ. 64) προσθέτει, ὅτι ἡ βάσις τοῦ κανόνος τούτου ὑπάρχει ἐν τῷ νόμῳ 14 Κώδ. 7, 45. ἀλλ' ὅταν ἡ ἀνταγωγὴ ἀναφέρηται εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν. Ὁ Coquille λέγει, ὅτι τὸ κανονικὸν δίκαιον τὴν ἐξέτεινε καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις . . .

Γαλλικῆς Νομοθεσίας, καθ' ἣν ἡ δικαιοδοσία τοῦ πρωτοδίκου εἶναι ἐκτενεστέρα τῆς παρ' ἡμῖν. Ἐπομένως φρονοῦμεν, ὅτι, κατὰ τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν, τὸ ζήτημα πρέπει νὰ λυθῇ ἀποφατικῶς. Ὁ ἐνάγων δὲν δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ να συζητήσῃ ὑπόθεσιν τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ εἰρηνοδίκου ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκου, ὅστις ἀκολουθεῖ διατυπώσεις πλέον πολυπλόκους.

15. Τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 564 καὶ 633 τῆς Πολ. Δικον. ἀναφερόμενα περὶ τῶν ἀνταγωγῶν προσόντα δὲν ἀπαιτοῦνται, ὅταν πρόκηται περὶ ἐνστάσεως συμψηφισμοῦ, τουτέστιν, ὅταν ὁ εναγόμενος ἀντιτάττῃ κατὰ τοῦ ἐνάγοντος ἀνταπαίτησιν ἐπὶ λόγῳ, ὅτι δι' αὐτῆς ἀπεσβέσθη ἐν μέρει ἢ καθ' ὁλοκληρίαν ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος, καὶ ἐπομένως ἐξαιτεῖται ν' ἀποῤῥιφθῇ. (Ὅρα κατωτέρω τὴν ὑπ' ἀρ. 166 ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπ. Ἐφετῶν καὶ τὴν λέξιν συμψηφισμός).

16. Ἐὰν ἡ ἀνταπαίτησις τοῦ ἐναγομένου περιστρέφεται εἰς ποσὸν ἴσον ἢ κατώτερον τοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς ἀπαιτουμένου, ὁ ἐναγόμενος δύναται, ἄνευ ἀνταγωγῆς, νὰ προτείνῃ συμψηφισμόν, ἐὰν ἡ ἀνταπαίτησις περιέχῃ τὰ παρὰ τοῦ πολιτικοῦ νόμου διὰ τὸν συμψηφισμὸν ἀπαιτούμενα. (Ὅρα Carré, comp. τόμ. 4 σελ. 49 καὶ ἐπ.) Ἐπομένως ἀνταγωγὴν ὀφείλει νὰ κάμῃ μόνον α') ὅταν τὸ παρ' αὐτοῦ ζητούμενον ποσὸν ὑπερβαίνῃ τὸ διὰ τῆς ἀγωγῆς ζητούμενον καὶ καθ' ὅσον μόνον τὸ ὑπερβαίνει (ὅρα Carré, comp. ζήτ. 333)· β') ὅταν, καθ' ἣν στιγμὴν προτείνεται ἡ ἀνταπαίτησις, δὲν ἔχῃ αὕτη τὰ τὸν συμψηφισμὸν ἀπαιτούμενα.

17. Κατὰ τὸν νόμον 14 τοῦ βιβλ. 4, τίτλου 31 τοῦ Κώδηκος (Βασ. 24, 10, 38 τόμ. 3 σελ. 583) φαίνεται, ὅτι ὁ δικαστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα, ὅταν ἡ πρὸς συμψηφισμὸν ἀντιταττομένη ἀπαίτησις ἔχῃ ἀνάγκην μακρῶν ἀποδείξεων, νὰ παραπέμψῃ, καὶ ἂν ἄλλως ὑπάρχωσι τὰ πρὸς συμψηφισμὸν ἀπαιτούμενα, τὸν ἐναγόμενον εἰς ἰδιαιτέραν διαδικασίαν. Ἡ διάταξις αὕτη, ἥτις ἐν τούτοις εἶναι λίαν ἀσαφής, πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς ἰσχύουσα παρ' ἡμῖν, ἢ κατηργήθη δυνάμει τῶν διατάξεων τῆς Δικονομίας, αἱ ὁποῖαι δὲν περιορίζουν τὸ τοῦ ἐναγομένου δικαίωμα τοῦ ἀποδεικνύειν τὰς ἐνστάσεις του; τοὐλάχιστον δὲν πρέπει νὰ γίνῃ διάκρισις μεταξὺ συνήθων καὶ συνοπτικῶν δικῶν; Ὅρα Μακελδ. § 495, σημ. κά. 2. —Carré, comp. τόμ. 4 σελ. 50 καὶ ἐπ.

§. Δ'.

Περὶ τῆς ἐπιῤῥοῆς τῶν ἀνταγωγικῶν ἀπαιτήσεων ὡς πρὸς τὴν ἁρμοδιότητα.

18. Ἡ ἀνταγωγὴ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, διὰ ν' ἀποφασισθῇ, ἂν ἀπό-

φασίς τις ὑπάγεται ἢ ὄχι εἰς ἔφεσιν; ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ὑπαρχούσης μιᾶς ἀγωγῆς καὶ κινουμένης ἀνταγωγῆς, συμποσοῦνται αἱ διάφοροι ποσότητες ταύτης καὶ ἐκείνης, διὰ νὰ κανονισθῇ τὸ περὶ ἐκκλητοῦ ἢ ἀνεκκλήτου ζήτημα; ὅρα *ἔφεσις*.

Πρὶν ἢ ἐκθέσωμεν τὴν γνώμην μας ὡς πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς ἡμετέρας νομοθεσίας, κρίνομεν ὄχι ἄπο σκοποῦ ν' ἀναφέρωμεν ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Γαλλικῆς νομολογίας, ἐρανιζόμενοι αὐτὰ ἀπὸ τὸν Dalloz (dictionn. général, λέξει Dégrès de jurisdiction.) 1).

19. Ὁ συγγραφεὺς οὗτος, ὁμιλῶν περὶ τῆς ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου τῶν 1790 νομολογίας λέγει· «Κατὰ τὸν Henrion (περὶ ἀρμ. τῶν Εἰρην. κεφ. 8) τὸ ποσὸν τῆς πρωτοτύπου ἀγωγῆς κανονίζει πάντοτε τὸν βαθμὸν τῆς δικαιοδοσίας, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο δὲν λαμβάνονται ποσῶς ὑπ' ὄψιν αἱ ἀνταγώγικαὶ αἰτήσεις. Ὁ Henrion θεωρεῖ τὴν ἀνταγωγὴν ὡς παρέκτασιν σιωπηρὰν τῆς δικαιοδοσίας, ἥτις πρέπει νὰ παράγῃ τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, ὁποῖον ἤθελεν ἐπιφέρει παρέκτασις ῥητή. Ὁ Merlin, (quest, λέξει dernier ressort § 11) παραδέχεται τὴν γνώμην ταύτην, ἐπικαλούμενος πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης του τὸν νόμον 11 § 1 de *jurisdictione*, τὴν μαρτυρίαν τοῦ Voet καὶ τὴν νομολογίαν τῶν παλαιῶν δικαστηρίων τῆς Γαλλίας.

20. «Ἀλλ' ἡ νομολογία, ὡς θέλομεν ἴδει κατωτέρω, ἀπεφάσισε τὸ ἐναντίον, δηλαδὴ, ὅτι τὰ ποσὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ τῆς ἀνταγωγῆς πρέπει νὰ ἀθροίζωνται, διὰ νὰ κανονίζηται ὁ βαθμὸς τῆς δικαιοδοσίας. Καὶ τῷ ὄντι, λέγει ὁ Dalloz (ὁ πατὴρ, recueil alph.), ἐὰν συνεπείᾳ ἀγωγῆς μικρᾶς ἀξίας, κινηθῇ ἀνταγωγὴ, ἀφορῶσα σημαντικὸν ποσὸν, πρὸς ἀποφυγὴν δαπάνης καὶ βραδύτητος δύο δικῶν, κινουμένων τῆς μιᾶς μετὰ τὴν ἄλλην, δὲν ἕπεται ἐκ τούτου, ὅτι οἱ διάδικοι συναινοῦν νὰ δικασθῶσιν ἀνεκκλήτως, ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης ἦναι ἐπιδεκτικὸν ἐφέσεως. 2)

---

1) Ἀκριβῆ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀνάλυσιν εὑρίσκετε καὶ εἰς τὸν Benech σελ. 335 καὶ ἐπ.—Carré, comp. τόμ. 4. σελ. 69 καὶ 431—Merlin, quest. dernier ressort.—Touill. Τόμ. 7. ἄρθ. 418—Bioche, ressort. 26—29.

2) Ὁ Berriat (Μετάφρ. σελ. 151) λέγει· «Πρὸς σχηματισμὸν τοῦ κεφαλαίου προσθέτομεν εἰς τὴν κυρίαν ἀπαίτησιν καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου γενομένας ἀνταγωγικὰς ἀπαιτήσεις· διότι ἡ δίκη σύγκειται ἐκ τῶν ἀμοιβαίων ἀπαιτήσεων τῶν διαδίκων . . . . Δὲν προστίθεται ἐν τούτοις ἡ ἀγωγὴ τοῦ κυρίου ἐγγυητοῦ κατὰ τοῦ πρωτοφειλέτου, οὐδὲ κατὰ τοῦ κυρίως ἐνάγοντος, ἂν ἦναι χωριστὴ καὶ δὲν ἡνώθη μετὰ τῆς κυρίας ἀγωγῆς».

Ὅρα αὐτόθι (§ 353 — 375) τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀκυρωτικοῦ καὶ τῶν ἐν τῇ Γαλλίᾳ δικαστηρίων τῶν ἐφετῶν, ἀφορῶσαν τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς, κατὰ τὴν παρ' αὐτῶν καθιερωθεῖσαν νομολογίαν, τὰ Πρωτοδικεῖα δὲν δύνανται ν' ἀποφασίσωσιν εἰμὴ ἐκκλητῶς περὶ τῶν ἀμοιβαίων αἰτήσεων τῶν μερῶν.

21. «Κατὰ συνέπειαν τῆς ἀρχῆς, ὅτι πρέπει νὰ ἑνόνωνται αἱ αἰτήσεις τῶν δύο μερῶν, διὰ νὰ προσδιορισθῇ ἡ ἁρμοδιότης τοῦ δικαστοῦ, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἡ δίκη ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν ἀμοιβαίων αἰτήσεων, ἀπεφασίσθη, ὅτι ὅταν ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις ἀποφαίνεται μόνον περὶ τῆς πρωτοτύπου ἀγωγῆς, διατάττουσα ἐπὶ τῆς ἀνταγωγῆς περαιτέρω ἀπόδειξιν, ἡ ἀπόφασις ἐκείνη εἶναι ἐφέσιμος, ἐὰν τὸ ποσὸν τῶν δύο ἀγωγῶν, συνάμα λαμβανόμενον, ὑπερβαίνῃ τὸν ὅρον τῆς ἀνεκκλήτου δίκης.

Ἀπόφ. Ἀκυρ. τῆς 2 δεκεμβ. 1087. (ὅρα §. 367 τοῦ συγγράμματος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐλάβομεν ταῦτα.)

22. «Ἀφ' ἑτέρου ἡ περίπτωσις, ὅτι εἰς ἀγωγὴν ἀφορῶσαν ποσὸν κατωτέρω τῶν 1000 φράγκων (500 δρ. παρ' ἡμῖν) προσετέθη ἀνταγωγὴ ὑπερβαίνουσα τὸ ποσὸν τοῦτο, ἥτις ὅμως δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Πρωτοδικῶν, δὲν ἐμποδίζει, ὥστε τὸ δικαστήριον, ἀποφαινόμενον ἑαυτὸ ἀναρμόδιον ὡς πρὸς τὴν ἀνταγωγήν, ν' ἀποφασίσῃ ἀνεκκλήτως ἐπὶ τῆς κυρίας ἀγωγῆς. Bourges, 23 δεκεμβρίου 1831. (Ὅρα § 369 αὐτ.)

23. «Ἡ ἀνταγωγὴ καθίσταται κυρία ἀγωγή, καὶ κανονίζει μόνη τὸν ὅρον τῆς δικαιοδοσίας, ὅταν ὁ κυρίως ἐνάγων παραιτηθῇ ἀπὸ τὴν ἀγωγήν του. Liège, 3 φεβρουαρίου 1824. (αὐτ. § 372).

24. «Τὸ αὐτὸ λαμβάνει χώραν καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν ὁ ἐναγόμενος, συνομολογῶν τὴν κυρίαν ἀγωγήν, περιορίζεται εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῶν ἀνταγωγικῶν του ἀπαιτήσεων.

(Carré sur la comp. art. 289. — αὐτ. §. 373).

Σ. ἐκδ. Ἡ λύσις αὕτη φαίνεται, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν παρ' ἡμῖν ἕνεκα τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 533 § 2 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Ὅρα ἀνωτ. § 11.

25. «Ἐπὶ τῶν περὶ ἀποζημιώσεως ἀνταγωγικῶν αἰτήσεων κάμνουν τὴν διάκρισιν, ἂν αἱ ἀποζημιώσεις αὗται πηγάζωσιν ἀπὸ γεγονὸς προγενέστερον τῆς ἀγωγῆς, ἢ ἂν ἡ περὶ ἀποζημιώσεως αἴτησις δὲν ἔχῃ αἰτίαν προηγουμένην τῆς κυρίας ἀγωγῆς, οὖσα μόνον παρεπόμενον ταύτης. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν, ὁ βαθμὸς τῆς δικαιοδοσίας ἐκανονίζετο διὰ τῆς ἑνώσεως τῶν ἀγωγῶν κατὰ τὴν κοινὴν νομολογίαν· εἰς τὴν ἄλλην ὅμως, ἡ ἀνταγωγὴ ἀκολουθεῖ

τὴν τύχην τῆς κυρίας ἀγωγῆς, καὶ ἐπομένως δικάζεται ἀνεκκλήτως, ἂν ἐκείνη ἦτον ἀνέκκλητος· ἐπὶ παραδείγματος, εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἐναγόμενος ζητεῖ ἀνταγωγικῶς ἀποζημιώσεις διὰ τὴν προσβολὴν, τὴν ὁποίαν ὑπέστη δῆθεν διὰ τῆς ἀγωγῆς. Τοιαύτας ἀνταγωγὰς ἐπρότειναν πολλάκις οἱ ἐναγόμενοι ἐπὶ τῷ σκοπῷ μόνον νὰ καθιστῶσιν ἐφεσίμους τὰς δίκας (Dict. αὐτ. § 385—396.) καὶ νὰ παρατείνωσι τὸ πέρας των.

26. Ὁ Dalloz (αὐτ. § 376—384) προσθέτει ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις·

« Ἡ ἀνωτέρω νομολογία τῶν Γαλλικῶν Δικαστηρίων ἐπιστηρίζεται εἰς τὰς ἀκολούθους σκέψεις· α') ὅτι ὁ ἐναγόμενος πρέπει νὰ ἔχῃ ὅλα τὰ δικαιώματα καὶ πλεονεκτήματά του ἀδιαφόρως ἂν προτείνῃ τὴν κατὰ τοῦ ἐνάγοντος ἀξίωσίν του δι' ἀνταγωγῆς·—β') ὅτι τῶν διαδίκων καὶ τῆς δικαιοσύνης τὰ συμφέροντα ἀπαιτοῦσι νὰ μὴ λαμβάνωσι χώραν πολλαὶ δίκαι, ὁσάκις διὰ μιᾶς δύνανται νὰ περατωθῶσιν·—γ') ὅτι ἤθελεν εἶσθαι παράλογον καὶ ἄδικον τὸ νὰ καταδικάζεται εἰς τὴν πληρωμὴν ὁ ἐναγόμενος, ἐν ᾧ εἶναι αὐτὸς πιστωτὴς, ὁ δὲ ἐνάγων δύναται νὰ ἦναι ἀφερέγγυος.

« Ἀλλὰ, σταθμίζων τὶς τοὺς λόγους τούτους ; δὲν πείθεται μᾶλλον, ὅτι ἑκάστη αἴτησις πρέπει νὰ λαμβάνεται καθ' ἑαυτὴν πρὸς προσδιορισμὸν τῆς δικαιοδοσίας ; ὅτι ἐπομένως κυρία ἀγωγὴ ἐκ φράγκων 600 (ἐν ᾗ ἔφεσις δὲν συγχωρεῖται) καὶ ἀνταγωγὴ τοῦ αὐτοῦ ποσοῦ πρέπει νὰ δικάζωνται ἀνεκκλήτως, μολονότι διὰ τὸ ποσὸν τῶν δύο ἀγωγῶν συγχωρεῖται ἔφεσις;— καὶ ὅτι μόνον ὅταν εἴτε ἡ μία, εἴτε ἡ ἄλλη, ὑπερβαίνει καθ' ἑαυτὴν τὸν ὅρον τῶν χιλίων φράγκων, (500 δραχ. παρ' ἡμῖν) πρέπει νὰ λαμβάνῃ χώραν ἔφεσις ;

« Ἐὰν αἱ ἐρωτήσεις αὗται λυθῶσι καταφατικῶς, δὲν πρέπει τὶς ν' ἀποφασίσῃ, συμφώνως μὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ διαιρετοῦ τῶν κεφαλαίων ἀποφάσεώς τινος, ὅτι ὑπάρχει ἀπόφασις διακεκριμένη περὶ ἑκάστης ἀγωγῆς—καὶ ὅτι ἐπομένως, ἂν ἐπιτρέπωνται οἱ δύο βαθμοὶ εἰς τὴν μίαν, τοῦτο δὲν ἐμποδίζει τὸ νὰ δικασθῇ ἡ ἄλλη ἀνεκκλήτως, ἐκτὸς ἐὰν τὸ ἀντικείμενον ἦναι ἀδιαίρετον ; ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ἡ σχέσις, ἥτις ὑπάρχει ὡς ἐπιτοπολὺ μεταξὺ τῶν δύο ἀγωγῶν καὶ αἱ λεπτολογίαι τῆς ἐφαρμογῆς, εἰς τὰς ὁποίας ἀνοίγει στάδιον ἡ θεωρία περὶ τοῦ διαιρετοῦ καὶ ἀδιαιρέτου δὲν πρέπει νὰ μᾶς πείσῃ νὰ προτιμήσωμεν τὴν νομολογίαν, τὴν κανονίζουσαν τὸν βαθμὸν τῆς δικαιοδοσίας ἐπὶ τῇ βάσει ἀμφοτέρων τῶν ἀγωγῶν συνάμα λαμβανομένων ;

« Ἡμεῖς κλίνομεν εἰς τὸ σύστημα τοῦ διαιρετοῦ τῶν ἀγωγῶν, καὶ τὸ σύστημα τοῦτο δὲν φαίνεται νὰ δίδῃ χώραν εἰς ἄτοπα, διότι αἱ λεπτότητες, τὰς ὁποίας ἠδύνατό τις νὰ φοβηθῇ, δὲν παρουσιάζονται σχεδὸν, εἰμὴ ἐπὶ ἀγωγῶν ἀορίστου ἀξίας, αἱ ὁποῖαι εἶναι πάντοτε ἐφέσιμοι. Τὴν γνώμην ταύτην ἐκτείνομεν καὶ εἰς τὰς περὶ ἀποζημιώσεως ἀνταγωγικὰς αἰτήσεις. »

27. Ἐπειδὴ μὲ τὸ προκείμενον ζήτημα συνέχεται καὶ τὸ ἑπόμενον, ἐνομίσαμεν ἀναγκαῖον νὰ κάμωμεν σύντομον περὶ τούτου λόγον, σκοπὸν ἔχοντες νὰ ὁμιλήσωμεν ἄλλοτε ἐκτενέστερα εἰς τὰς λέξεις *ἔφεσις* καὶ *ἁρμοδιότης*. Τὸ ζήτημα εἶναι τί ἰσχύει ὡς πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα (§ 18), ὅταν πρόκηται περὶ παρεμπιπτουσῶν ἀγωγῶν, ἢ ἄλλων παρεμπιπτόντων ζητημάτων, καὶ ἰδίως περὶ συμψηφισμοῦ;

28. «Ἐὰν ὁ ἐναγόμενος ἀντιτάττῃ κατὰ τῆς ἀγωγῆς αἴτησιν περὶ ἀκυρώσεως, ἢ ἐξαφανίσεως, τοῦ τίτλου τοῦ ἐνάγοντος, ὁ Dalloz (ὁ πατὴρ) διακρίνει, ἂν ὁ ἐναγόμενος εἰς τὴν περὶ ἀκυρώσεως πρότασίν του προσθέτῃ καὶ αἴτησιν περὶ ἀποζημιώσεως, ἢ ἄλλην αἴτησιν, ἢ ἂν περιορίζεται εἰς τὴν περὶ ἀκυρώσεως πρότασιν. Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ἐφαρμόζονται αἱ ἀρχαὶ, αἱ ἰσχύουσαι περὶ ἀνταγωγικῶν ἀπαιτήσεων·—Ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει ὁ νομολόγος οὗτος φρονεῖ, ὅτι ὁ δικαστὴς δύναται ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς τοιαύτης προτάσεως, ἔχων ἐπ' αὐτῆς ὅσην καὶ ἐπὶ τῆς κυρίας ἀγωγῆς ἐξουσίαν, ἤγουν δικάζει ἐκκλητῶς ἢ ἀνεκκλήτως κατὰ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγωγῆς, διότι ἡ ἀγωγὴ, καὶ ὄχι ἡ ἔνστασις, πρέπει νὰ κανονίζῃ τὸν βαθμὸν τῆς δικαιοδοσίας.

29. «Ἀλλὰ τί πρέπει ν' ἀποφασίσωμεν, ἐὰν ὁ ἐναγόμενος ἕνεκα πληρωμῆς ποσοῦ κατωτέρου τοῦ ὅρου τῆς ἀνεκκλήτου δικαιοδοσίας, προτείνῃ μόνον τὴν ἀκύρωσιν τοῦ τίτλου, χωρὶς ἄλλην αἴτησιν; Ὁ Dalloz δὲν διακρίνει τὴν περίπτωσιν ταύτην ἀπ' ἐκείνης, ὅταν ὁ προσβαλλόμενος τίτλος δὲν ὑπερβαίνῃ τὴν ῥηθεῖσαν ἀξίαν· ἄρα αἰνίττεται πλαγίως, ὅτι πρέπει νὰ ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις ἡ ἀρχὴ, ὅτι ὁ δικαστὴς τῆς ἀγωγῆς εἶναι καὶ δικαστὴς τῆς ἐνστάσεως.

«Δὲν δύναται ὅμως τὶς νὰ ὑποστηρίξῃ μὲ κάποιαν βάσιν, ὅτι, ἐπειδὴ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ἡ τῆς ἀκυρότητος ἔνστασις ἀφορᾷ τίτλον ἀξίας ἀνωτέρας παρὰ τὴν τῆς ἀγωγῆς, ἥτις ἐπιστηρίζεται εἰς αὐτὸν, ἡ πρότασις αὕτη δὲν πρέπει πλέον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἁπλῆ ἔνστασις, ἀλλὰ λαμβάνει ἀνταγωγῆς χαρακτῆρα; —Ὅρα

λεπτομερέστερα τὰ περὶ τούτου, ὡς καὶ τὴν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων, εἰς τὸν Dalloz, diction. général, dégrès de jurisd. 186—231, ὅπου, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐξετάζει καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο, ἂν τὸ περὶ τῆς κληρονομικῆς ἰδιότητος ζήτημα, παρεμπίπτον εἰς δίκην μὴ ὑπαγομένην ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀγωγῆς εἰς ἔφεσιν, πρέπῃ νὰ δικάζηται ἀνεκκλήτως ἢ ἐκκλητῶς.) Ὅρα Benech, traité des just. de paix σελ. 433 καὶ ἑπ.

30. Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἁπλῶς παρεμπιπτόντων ζητημάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὁ κανὼν, ὡς προείρηται, εἶναι, ὅτι δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἁρμοδιότητος, ἀλλ' ἀκολουθοῦν τὴν κυρίαν ὑπόθεσιν, ὑπάγεται καὶ ἡ περὶ συμψηφισμοῦ ἔνστασις. Ἰδοὺ τί λέγει περὶ ταύτης ὁ Dalloz jeune (αὐτ. 397—405.).

31. «Ἡ ἀρχὴ, ὅτι τῆς ἀνταγωγῆς τὸ ποσὸν πρέπει ν' ἀθροίζεται μὲ τὸ τῆς ἀγωγῆς, διὰ νὰ προσδιορισθῇ τὸ ἐκκλητὸν ἢ ἀνέκκλητον, δὲν φαίνεται ἐφαρμοστέα εἰς τοὺς δι' ἐνστάσεως προτεινομένους συμψηφισμοὺς, εἴτε διότι ὁ συμψηφισμὸς εἶναι κυρίως ἔνστασις πληρωμῆς, εἴτε διότι, κατ' ἀντιδιαστολὴν τῆς κυρίως λεγομένης ἀνταγωγῆς, ἡ πρότασις τοῦ συμψηφισμοῦ δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τῆς ἀγωγῆς. Τοῦτο ἀπεφάσισε καὶ τὸ ἀκυρωτικὸν δι' ἀποφάσεώς του τῆς 26 pluviose an 11.

31. «Ἐὰν ἡ προτεινομένη πρὸς συμψηφισμὸν ποσότης ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῆς ἀγωγῆς, καὶ ἐὰν ὁ ἐναγόμενος μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ συμψηφισμοῦ ζητῇ καὶ τὴν πληρωμὴν τοῦ περιπλέον ποσοῦ, ἡ τοῦ περιπλέον αἴτησις ἀποτελεῖ ἀληθῆ ἀνταγωγὴν, καὶ ἂν αὐτὸ ὑπερβαίνῃ καθ' ἑαυτὸ τὸν ὅρον τοῦ ἀνεκκλήτου, τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ δικάσῃ εἰμὴ εἰς πρῶτον βαθμόν.»

32. Τὰ πλειότερα τῶν ζητημάτων τούτων ἐλύθησαν ἤδη ῥητῶς εἰς τὴν Γαλλίαν διὰ τῶν νόμων τῆς 11 ἀπριλίου καὶ 25 μαΐου 1838. (Ὅρα supl. du dictionn. général, dégrès de jurisd).

33. Ἐκθέσαντες τὰ ἀφορῶντα τὴν Γαλ. νομολογίαν, μεταβαίνομεν ἤδη εἰς τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν, παρατηροῦντες, ὅτι, καθ' ὅσον μᾶς εἶναι γνωστὸν, ἡ νομολογία τῶν ἀνωτέρων δικαστηρίων δὲν ἐκανόνισε τὸ προκείμενον ζήτημα. Φρονοῦμεν δὲ, ὅτι τὸ ἀξίωμα tot capita, tot sententiae, ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ ὅτι ἡ ἀνταγωγὴ δὲν δύναται νὰ τροπολογήσῃ τὰς περὶ ἁρμοδιότητος ἐπὶ τῶν κυρίων δικῶν ἀρχὰς, ἐπιφέρουσα ἁπλῶς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ συνδικάζεται μετὰ τῆς ἀγωγῆς χάριν οἰκονομίας χρόνου καὶ ἐξόδων, καὶ οὖσα ἀνεξάρτητος τῆς κυρίας ἀγωγῆς. Ὑποβάλ-

λοντος δὲ τοῦ ἐναγομένου ἀνταγωγικὰς ἀπαιτήσεις ὑπερβαινούσας τὰς πεντακοσίας δραχμὰς, ἐν ᾧ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγωγῆς εἶναι ἔλαττον αὐτῶν, δὲν ἕπεται ἐκ τούτου καὶ μόνον, ὅτι συναινεῖ νὰ δικασθῇ καὶ ἡ ἀνταγωγή του ἀνεκκλήτως. Προσέτι οἱ δύο βαθμοὶ τῆς δικαιοδοσίας εἶναι ὁ κανὼν,καὶ ἄνευ ῥητῆς τοῦ νόμου διατάξεως δὲν πρέπει νὰ γίνηται ἐξαίρεσις τούτου. Νομίζομεν ὅθεν ὀρθότερον, ὅτι ἡ ἀνταγωγὴ δὲν πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς παρακολούθημα τῆς ἀγωγῆς, οὔτε ὡς παρεμπίπτουσα ἀγωγὴ, οὔτε, ὅτι πρέπει νὰ ἑνοῦται μετ᾽ ἐκείνης ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἁρμοδιότητος, ἀλλὰ νὰ δικάζεται ἐκκλητῶς ἢ ἀνεκκλήτως κατὰ λόγον τοῦ ποσοῦ αὐτῆς καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς ἀγωγῆς.

§. Ε'.

Διάφορα.

34. Ἀλλοδαπὸς ἐναγόμενος ὀφείλει νὰ δώσῃ ἐγγύησιν (Πολ. Δικ. 78) ὅταν κάμνῃ ἀνταγωγήν; Ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἄρθ. caution judicatum solvi § 8, καταχωρισθέντος εἰς τὸ dict. encycl, λύει ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα. car, ὡς λέγει, une demande reconventionelle n'est toujours par elle même et dans sa nature qu'une défense à l'action principale, et l'étranger a pu la former sans se départir du rôle de défendeur.

35. Ἡ ἀνταγωγικὴ αἴτησις ἐπὶ συνοπτικῶν δικῶν, δύναται νὰ γίνῃ ἐν τῇ κατὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως ἀνακοπῇ; Ὁ Carré, (comp. τόμ. 4 σελ. 55 καὶ ἑπ.) ἐξετάζει ἐν ἐκτάσει τὸ ζήτημα τοῦτο, καὶ παραπέμπομεν αὐτόθι τὸν ἀναγνώστην.

36. Μετὰ τὸ ζήτημα τοῦτο ὁ εἰρημένος συγγραφεὺς (αὐτ. σελ. 61) ἐξετάζει ἕτερον, τὸ ἑξῆς· Δύναταί τις νὰ κάμῃ ἀνταγωγικὰς ἀπαιτήσεις κατὰ τοῦ μὴ ἐμφανιζομένου ἐν τῇ συνεδριάσει ἐνάγοντος, ὅταν ἐπέδωκε τὴν ἀνταγωγήν του εἰς τὸν avoué τούτου, ὅστις προτείνει, ὅτι δὲν ἔχει, ὡς πρὸς τὴν ἀνταγωγὴν, πληρεξουσιότητα; Τὸ λύει δὲ καταφατικῶς, ἀλλ᾽ἴσως παρ᾽ἡμῖν τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν ἔχει ἐφαρμογήν τινα.

37. Ὁ ἐναγόμενος δύναταινὰ κάμῃ ἀνταγωγὴν μετὰ τὴν ἀνακοπὴν, τὴν ὁποίαν κάμνει ὁ ἐνάγων δικασθεὶς ἐρήμην; Ὁ Carré, (αὐτ. σελ. 63) λύει καταφατικῶς τὸ ζήτημα· ὁ Touillier ὅμως τὸ λύει ἀποφατικῶς.

38. Ἡ ἀνταγωγὴ εἶναι δεκτὴ ἂν, ἡ μὲν κυρία δίκη ἦναι συνοπτικὴ, ἡ δὲ ἀνταγωγὴ συνήθης; Ὁ Carré (αὐτ. σελ.70) λύει ἀποφα-

τικῶς τὸ ζήτημα, παρενθέτων μάλιστα καὶ τὴν γνώμην τοῦ Voet καὶ τοῦ Huberus, λέγοντος· non habet locum in summariis reconventio processus ordinarii, vel talis per quam summaria conventio retardaretur.

39. Ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος ἀνταγωγὴ εἶναι δεκτὴ κατὰ τοῦ ἐναγομένου, ὅστις διὰ τῆς ἀνταγωγῆς του καθίσταται ἐνάγων; ὅρα Carré (αὐτ. σελ. 71.)

40. Ἀνταγωγὴ δὲν χωρεῖ ἐπὶ ἐγκληματικῶν ὑποθέσεων· ὅθεν, ἐπὶ παραδείγματος, ὁ πταισματοδίκης δὲν πρέπει νὰ κηρυχθῇ ἀναρμόδιος εἰς τὴν ἐκδίκασιν πταίσματός τινος καὶ νὰ παραπέμψῃ αὐτὸ εἰς τὸ Πλημμελειοδικεῖον, ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ἐγένετο, διαρκούσης τῆς συνεδριάσεως, ἀντέγκλησις περιστρεφομένη εἰς πλημμέλημα. Sir. 35, 1, 860—D. 35, 1, 360.

§. ς'.

Νομολογία.

41. Τὸ ἄρθρον 729 τῆς Πολ. Δικον., διαλαμβάνον, ὅτι εἰς ὑποθέσεις ἀφορώσας τὰς συναλλαγματικὰς δὲν συγχωροῦνται ἄλλαι ἐνστάσεις, ἀπολογίαι κτλ. παρ' ἐκείνας, ὅσαι δύνανται ἢ ν' ἀναπληρωθῶσιν ἐξ ἐπαγγέλματος ἢ ν' ἀποδειχθῶσιν ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει, αἱ δὲ λοιπαὶ παραπέμπονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, δὲν ἐννοεῖ, ὅτι πρέπει νὰ παραπεμφθῶσιν αἱ τελευταῖαι ἀνεξαιρέτως εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, διότι, ἐὰν ἀφορῶσιν αὗται ἀντικείμενα ἐμπορικά, τὸ ἄρθρον 25 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀπαγορεύει ἀπολύτως τὸ νὰ ἐκδικάζωνται ἀπὸ τὰ πολ. δικαστήρια, ἀλλ' ἐννοεῖ, ὅτι αἱ ἐνστάσεις αὗται μὴ δυνάμεναι νὰ ἐκδικασθῶσι συγχρόνως μὲ τὴν ἀγωγήν, πρέπει νὰ παραπέμπωνται εἰς τὴν ἁρμοδίαν δικαιοδοσίαν· προκειμένου δὲ λόγου περὶ ἀνταγωγῆς, ὅταν αὕτη δὲν δύναται νὰ ἀποφασισθῇ ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει μετὰ τῆς ἀγωγῆς, παραπέμπεται εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν, ὄχι δὲ καὶ εἰς νέαν δίκην. Οὐδεὶς δὲ νόμος ἀπαγορεύει, ὥστε διὰ τῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐκδικάζεται ὁριστικῶς ἡ ἀγωγή, νὰ διατάττηται προδικαστικῶς ἡ παραδοχὴ ἢ μὴ τῆς προτάσεως τῆς ἀφορώσης τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀνταγωγῆς. Τὸ ἄρθρον 633 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀφορᾷ, κατὰ τὸ 728, καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀκροατηρίου τῶν ἐμποροδικῶν συζήτησιν.

Ἀπόφ. τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 1080).

42. Αἱ τῶν ἰδιωτῶν κατὰ τοῦ ἐνάγοντος δημοσίου ἀνταγωγαί, καθόσον δὲν πρόκειται περὶ ἀναρμοδιότητος λόγῳ τῆς ἰδιότητος τοῦ

ἀντικειμένου, γίνονται παρὰ τῷ δικαστηρίῳ, ὅπου εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ ἀγωγή.

Ἀπόφ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2381).

43. Ἐπειδή, ἂν καὶ κατὰ τὸ ἄρθ. 17. §. 2. τῆς Πολ. Δικονομίας, λόγῳ γενικῆς δικαιοδοσίας τὸ Δημόσιον, ὡς πρὸς τὰς προσωπικὰς ἀγωγάς, ὑπάγεται εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον τῆς Πρωτευούσης τοῦ Κράτους· κατ' ἐξαίρεσιν ῥητὴν ὅμως τοῦ ἄρ. 19, §. 3, αἱ ἀνταγωγαί, ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ ἀναρμοδιότητος λόγῳ τῆς ἰδιότητος τοῦ ἀντικειμένου (καὶ περὶ τοιαύτης ἀναρμοδιότητος ἤδη δὲν πρόκειται), γίνονται παρὰ τοῦ δικαστηρίου, ὅπου εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ ἀγωγή· ὅθεν τὸ ἐν Σπάρτῃ Πρωτοδικεῖον, ὅπου εἰσήχθη ἡ ἀγωγὴ τοῦ Δημοσίου, εἶναι ἁρμόδιον καὶ διὰ τὴν ἀνταγωγήν, καὶ μὴ ὀρθῶς ἀπεφασίσθη τὸ ἐναντίον διὰ τῆς πέμπτης διατάξ. τῆς ὑπ' ἀρ. 98 ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. 68 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3764).

44. Ὅταν ὁ ἐναγόμενος ἔχῃ τὴν κατοχὴν τοῦ διεκδικουμένου πράγματος, ὅλοι οἱ ἰσχυρισμοὶ αὐτοῦ, οἵτινες τείνουν πρὸς ἀντίκρουσιν τῆς ἀγωγῆς, θεωροῦνται ὡς ἀποφατικὴ ἀπάντησις· ἑπομένως καὶ ἐφεσίμως εἶναι δεκτοί, καὶ δι' ἀνταγωγῆς δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ προταθῶσι.

Παρατηρήσεις. Ἡ ὀρθοτάτη αὕτη σκέψις εὑρίσκεται εἰς τοὺς λόγους τῆς μειοψηφίας ἀποφάσεώς τινος ὑπ' ἀριθ. 186, δι' ἧς κατὰ τὴν γνώμην τῆς πλειοψηφίας ἀπεφασίσθη παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν τὸ ἐναντίον.

Ἀπόφ. 186 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελὶς 2213).

45. Ἐπειδὴ ὁ ἐκκαλῶν ἐπρότεινε τὴν περὶ ἐξόδων θεραπείας καὶ κηδείας τοῦ ἀποβιώσαντος Μ κατὰ τῶν ἐφεσιβλήτων ἀνταπαίτησίν του μόνον χάριν συμψηφισμοῦ αὐτῆς μὲ τὰς περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαιτήσεις τῶν ἐναγομένων, τουτέστι πρὸς ὑπεράσπισιν κατὰ τῆς ἀγωγῆς, καὶ ἑπομένως ἡ εἰρημένη πρότασις ἠδύνατο νὰ εἰσαχθῇ παρὰ τοῦ προμνησθέντος καὶ δι' ἐνστάσεως ἁπλῆς· μὴ ὀρθῶς δὲ ἡ πρότασις ἐθεωρήθη ὡς ἀπαράδεκτος ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου διὰ τὸν λόγον μόνον, ὅτι δὲν εἰσήχθη δι' ἀνταγωγῆς.

Ἐπειδὴ ἡ ἀπόδειξις τῆς προειρημένης ἀνταπαιτήσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος, τὴν ὁποίαν οἱ ἐφεσίβλητοι ἀρνοῦνται, ἐστηρίχθη ὑπὸ τοῦ πληρεξουσίου του ἐπὶ τοῦ ἀδιαιρέτου τῆς πρωτοδίκως ἐκ μέρους

του γενομένης ὁμολογίας· δυνάμει δὲ διατάξεως τοῦ νόμου, τοῦτο λαμβάνει χώραν μόνον, ὅταν ἡ ὁμολογία περιλαμβάνῃ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, καὶ οὐχὶ, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διάφορα πράγματα, ἄσχετα παντάπασιν ἀλλήλων.

'Απόφ. 166 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικῆς σελὶς 3770.).

46. 'Επειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα **564**, **543** § **3**, **544** τῆς Πολιτ. Δικονομίας, τότε μόνον ἡ ἀνταγωγὴ εἰς συνήθεις δίκας δικάζεται μὲ τὴν ἀγωγὴν παρὰ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, ὅταν ἡ ἀνταγωγὴ προταθῇ παρὰ τοῦ ἐναγομένου διὰ τοῦ ἀπολογητηρίου ἐγγράφου, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ μεταγενεστέρου· ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, αἰτήσαντος τοῦ ἐκκαλοῦντος οὐχὶ δι' ἀπολογητηρίου, ἀλλὰ μόνον διὰ τοῦ ἀπὸ 12 8βρίου 1839 ἐγγράφου τῆς ἀνακοπῆς του νὰ καταδικασθῇ ὁ ἐφεσίβλητος εἰς τὴν πληρωμὴν φοινίκων 120, τοὺς ὁποίους δῆθεν ἐπλήρωσεν εἰς τὸν πλοίαρχον τοῦ τρεχαντηρίου διὰ ναύλους ὀφειλομένους παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου, δὲν δύναται ἡ ἀνταγωγὴ αὕτη, ὡς ὀρθῶς ἀπεφάσισε τὸ Πρωτοδικεῖον, νὰ δικασθῇ συνάμα μὲ τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὡς μὴ προταθεῖσα νομίμως καὶ ἐγκαίρως.

'Απόφ. 10 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικῆς σελὶς 3786.).

47. 'Επειδὴ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀγορὰν τῆς ἐν Ναυπλίῳ οἰκίας ὁλοκλήρου διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δ καὶ τῶν ἐν Σπάρτῃ ἐργαστηροτόπων ἐξ ἡμισείας διὰ λογαριασμὸν τοῦ αὐτοῦ Δ. ὁ Μ. ἐξετέλεσε τὰς εἰρημένας δύο ἀγορὰς, ἀφοῦ ὁ πρῶτος ἐδέχθη τὴν παρὰ τοῦ τελευταίου γενομένην δι' ἀλληλογραφίας περὶ τῶν ἀγορῶν τούτων πρότασιν· ὅθεν ἐνήργησε πρᾶξιν, χαρακτηριζομένην ὡς ἐντολὴν, καὶ ἑπομένως ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ πρὸς τὸν ἐντολέα (L. 8. §. 10. D. 17. 1) τὴν ζητουμένην οἰκίαν ἀπαραλλάκτως, ὅπως διὰ τῆς ἀγορᾶς τὴν ἔλαβεν ὁλόκληρον εἰς τὴν κατοχήν του μὲ τὸ δικαιόγραφον τῆς ἀγορᾶς, καὶ προσέτι μ' ὅσα ἄλλα ἔγγραφα διημείφθησαν ἐπὶ τοῦ Εἰρηνοδίκου ἢ Συμβολαιογράφου, ὡς πρὸς τὴν κατὰ ἢ μετὰ τὴν ἀγορὰν ἀναφυεῖσαν ἐπὶ τοῦ ἑνὸς δωδεκάτου τῆς αὐτῆς οἰκίας λόγῳ ἰδιοκτησίας ἀπαίτησιν τοῦ Π, διότι ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει, κατὰ τὸν νόμον, νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐντολὴν, ὁ δὲ ἐντολεὺς εἰσέρχεται, καθόσον ἀφορᾷ τῆς ἐντολῆς τὸ ἀντικείμενον, εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐντολοδόχου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ Μ, ὡς ἐντολοδόχος, ἔχει κατὰ τοῦ ἐντολέως του Δ. τὸ δικαίωμα τῆς ἀντιθέτου ἀγωγῆς, ἢ, κατὰ τὴν Δικονομίαν, καὶ τῆς ἀνταγωγῆς διὰ τὴν ἀπαίτησιν τοῦ καταβληθέντος ὑπ' αὐτοῦ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀγορᾶς τιμήματος

κατὰ τῶν προτεινομένων μεσιτικῶν (L. 12. §. 9. D. 17. 1.)· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου οὔτε τοιαύτην ἀγωγὴν, οὔτε τοιαύτην ἀνταγωγὴν ἐκίνησεν ὁ Μ. κατὰ τοῦ Δ. τοὐλάχιστον, ὡς ὀρθῶς ἀπεφάσισε τὸ Πρωτοδικεῖον, δὲν ἐκίνησε νομίμως, καθὰ ἰσχυρίζεται ἀνταγωγὴν, διότι, διὰ νὰ ἦναι παραδεκτὴ ἡ ἀνταγωγὴ, ἀπαιτεῖται κατὰ τὰς ῥητὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 542, 543 καὶ 564, 1 τῆς Πολ. Δικ. νὰ γίνῃ αὕτη πρωτοδίκως ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς εἰς τὴν ἀγωγὴν ἀπολογίας, διαρκούσης εἰσέτι τῆς ἐκ τῆς ἀγωγῆς προελθούσης προδικασίας· πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ὁ Μ. δὲν ἐφρόντισε ποσῶς νὰ ἐκτελέσῃ, ὥστε ἡ ἀξίωσις τοῦ τιμήματος δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ, οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, τὴν ἐκπεραίωσιν τῆς ἀγωγῆς τοῦ Δ. περὶ τῆς πρὸς αὐτὸν ἀποδόσεως τῆς κατ' ἐντολήν του ἀποκτηθείσης οἰκίας.

'Απόφ. 215 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικῆς σελὶς 3777.).

48. « Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἄρθρων 540, 543, 544 καὶ 564 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἐξάγεται, ὅτι, ἐὰν ὁ ἐναγόμενος δὲν παραδώσῃ ἀπολογητήριον ἔγγραφον ἐντὸς τῆς ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀγωγῆς ὡρισμένης προθεσμίας, δύναται μὲν διὰ μεταγενεστέρου ἐγγράφου νὰ κάμῃ ἐνστάσεις καὶ ἀπαιτήσεις, ἐξαιρουμένων ὅμως τῶν ἀνταγωγῶν.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς διαδικασίας προκύπτει, ὅτι τὸ ἀπὸ 17 ὀκτωβρίου 1840 ἔγγραφον τοῦ Β, τὸ περιέχον τὴν ἀνταγωγὴν αὐτοῦ περὶ προτιμήσεως εἰς τὸ ἥμισυ ἑνὸς γηπέδου, κειμένου μεταξὺ τῆς οἰκίας αὐτῶν καὶ τῆς τοῦ ἀντιδίκου του Δ, ἐγένετο καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τοῦτον πολὺ μεταγενέστερα τῆς ἐν τῇ ἀπὸ 10 δεκεμβρίου 1839 ἀγωγῇ τοῦ Δ. προθεσμίας, οὔσης τῆς παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένης δεκαπενθημέρου (ἄρθρ. 540)· ἑπομένως ἐσφαλμένως τὸ δικαστήριον τῶν Πρωτοδικῶν παρεδέχθη τὴν διαληφθεῖσαν ἀνταγωγὴν τοῦ Γ. »

'Απόφ. 2597 τῆς 30 ἀπριλίου 1843 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν.

49. Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 682 καὶ 686 τῆς Πολ. Δικονομίας, πρὶν ἢ κινηθῇ ἡ περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴ, πρέπει νὰ προηγηθῇ πρὸς συμβιβασμὸν ἀπόπειρα καὶ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 685 διατεταγμένα.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἐκκαλῶν Π. διὰ τῆς ἀνταγωγῆς, γενομένης πρωτοδίκως, ἐζητήσατο ν' ἀποῤῥιφθῇ ἡ ἀγωγὴ τῆς συζύγου του (αἰτούσης τὸ διαζύγιον ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ἀτόπως κατεμηνύθη ἐπὶ μοιχείᾳ), διότι μετὰ τὴν ἀπόφασιν ὑπέπεσε πάλιν εἰς μοιχείαν,

καὶ συνάμα ἐζήτησε διὰ τὸν αὐτὸν λόγον νὰ διαταχθῇ ἡ διάζευξις ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ἡ αἴτησις τοῦ νὰ διαταχθῇ ἡ διάζευξις ἐπὶ λόγῳ μοιχείας ὑπὲρ τοῦ Π δὲν ἐγένετο κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 682 καὶ ἐπ. διατεταγμένα, ἀλλ' ἁπλῶς δι' ἀνταγωγῆς, καὶ ἑπομένως εἶναι ἀπαράδεκτος. »

Ἀπόφ. 2646 τῆς 24 Ἰουνίου 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

Πίναξ λεκτικὸς τῆς ἀνταγωγῆς.

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ. Ὅρα διεκδίκησις ἐκνίκησις.

Περίληψις.

Ὁρισμὸς 1.
Παράγει ἀγωγήν; Σκοπούμενον ταύτης 2. 4.
Μονομερὴς διάλυσις τοῦ συναλλάγματος 3. 7.

Συνίσταται σήμερον διὰ τῆς συνεναίσεως. Παράδοσις 5.
Συμβόλαιον ἐπίσημον 6.
Σχέσις τῆς ἀνταλλαγῆς πρὸς τὴν ἀγοροπωλησίαν 8 καὶ ἐπ.
Εκνίκησις
Υπέρογκος βλάβη.

Πίναξ Λεκτικός.

1. Ἀνταλλαγὴ (permutatio) καλεῖται ἡ σύμβασις, δι' ἣν δίδεται πρᾶγμά τι ἀντὶ πράγματος, ἐκτὸς χρημάτων, καθότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὑπάρχει πώλησις 1).

2. Παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἡ σύμβασις αὕτη, ἐὰν δὲν ἐγίνετο δι' ἐπερωτήσεως (stipulatio), ἀπετέλει μόνον ψιλὸν σύμφωνον (pactum nudum), τὸ ὁποῖον δὲν παρήγαγεν ἀγωγήν 2). Ἅμα δὲ ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων ἐχορήγει τὸ παρ' αὐτοῦ ὑποσχεθὲν, συνίστατο πράγματι (re) συνάλλαγμα 3). Τὸ συνάλλαγμα δὲ τοῦτο θεωρούμενον παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἀνώνυμον, παρεῖχεν εἰς τὸν ἐκπληρώσαντα τὸ κατ' αὐτὸν τὴν λεγομένην praescriptis verbis s. in factum civilis actio (περὶ τῶν προγεγραμμένων συμφώνων ἀγωγὴν 4)), δι' ἧς ἠδύνατο οὗτος νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν μετ' αὐτοῦ συναλλαξάμενον

1) Merlin, rep. échange. n. 1. L. 1. D. (19. 4).
2) N. 2. K. (4. 64). N. 5. B. (20. 3).
3) N. 1. §. 2. Π. (19. 4). N. 1. B. (20. 3). N. 3. K. (4. 64). N. 5. B. (20. 3).
4) Ὠνομάσθη εἰς τὴν τυπικὴν διαδικασίαν τῶν Ῥωμαίων περὶ τῶν προγεγραμμένων συμφώνων ἀγωγὴ (praescriptis verbis) ἡ ἐκ τῶν ἀνωνύμων συναλλαγμάτων πηγάζουσα ἀγωγὴ, διότι εἰς τὰ τοιαῦτα συναλλάγματα μὴ χαρακτηριζόμενα διὰ καθιερωμένων νομικῶν ὀνομάτων, ἀπαιτεῖται εἰς ἑκάστην περίπτωσιν

πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς συμβάσεως καὶ ἀπόδοσιν τοῦ διαφέροντος. Ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἐπήγαζεν ἐκ τοῦ πολιτικοῦ δικαίου, καὶ ἦτο καλῆς πίστεως 1).

3. Σημειωτέον δὲ, ὅτι ἐν ᾧ, κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον, οἱ συναλλαττόμενοι δὲν εἶχον, κατὰ γενικὸν κανόνα, τὸ δικαίωμα τῆς μονομεροῦς διαλύσεως τοῦ συναλλάγματος (ὅρα ἀγοροπωλησία 19 καὶ ἐπ.) καὶ ἕκαστος αὐτῶν ἠδύνατο μόνον διὰ τῆς ἐκ τοῦ συναλλάγματος πηγαζούσης ἀγωγῆς ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐνοχῆς τοῦ ἑτέρου, τὰ ἀνώνυμα συναλλάγματα ἀπ' ἐναντίας ἀπετέλουν ἐξαίρεσιν, δηλαδὴ ἐπ' αὐτῶν ὁ ἤδη χορηγήσας τὸ ὑποσχεθὲν πρᾶγμα (οὐχὶ δὲ καὶ ὁ παραλαβὼν αὐτὸ παρὰ τοῦ ἑτέρου) ἠδύνατο νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τὴν σύμβασιν, καὶ ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ δοθέντος, ἐνόσῳ ἡ σύμβασις δὲν ἐξεπληροῦτο ἑκατέρωθεν, ἀδιαφόρως ἂν ὁ μὴ ἐκπληρώσας τὴν ἐνοχήν του εἶχεν εὔλογόν τινα ἀφορμὴν, ἢ ἂν ἡ μὴ ἐκπλήρωσις τῆς ἐνοχῆς του ἦτον ἀποτέλεσμα ἁπλῆς μεταμελείας.

4. Πρὸς ἐπιστροφὴν καὶ ἀνάληψιν (repetitio) τοῦ δοθέντος πράγματος ἐχορηγεῖτο ἡ condictio causa data, causa non secuta (ἀπαίτησις πράγματος δοθέντος, πράγματος μὴ παρακολουθήσαντος), ἥτις ἦτον ἀγωγὴ προσωπική. Ἑπομένως ἐπὶ τῆς ἀνταλλαγῆς ἐκτὸς τῆς praescriptis verbis ἐλάμβανε χώραν καὶ ἡ περὶ ἀναλήψεως ἀπαίτησις, ὡς καὶ ὁ Ν. 1. Β. (20. 3) λέγει· *Ὁ παραδοὺς περὶ τοῦ διαφέροντος ἐνάγει τῷ μὴ παραδόντι* (διὰ τῆς τῶν προγεγραμμένων συμφώνων ἀγωγῆς), *εἰ δὲ βούλεται ἀναλαβεῖν ὃ δέδωκε τὸν ἀπαιτοῦντα τὸν ἴδιον λόγον κινεῖ* (condictio causa data, causa non secuta) L. 1. §, 4. D. (19. 4.).

5. Σήμερον, ὅτε αἱ διακρίσεις μεταξὺ συμφώνων καὶ συναλλαγμάτων ἐξέλιπον, πᾶσα δὲ σύμβασις θεμιτὴ καὶ καθ' ἑαυτὴν ἔγκυρος συνεπάγει ἐνοχὴν καὶ ἀγωγὴν, τὸ συνάλλαγμα τῆς ἀνταλλαγῆς καθίσταται ἰσχυρὸν καὶ ἐπιφέρει ἀποτελέσματα διὰ μόνης τῆς τῶν συμβαλλομένων συναινέσεως, χωρὶς ν' ἀπαιτῆται, ὡς παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις, ἡ ἐκ μέρους ἑνὸς ἢ ἄλλου ἐκ τῶν συμβαλλομένων πραγματοποίησις· ἐννοεῖται ὅμως, ὅτι καὶ σήμερον ἡ κυριότης τῶν ἀν-

---

ν' ἀναφέρωνται εἰς τὸν τύπον τῆς ἀγωγῆς λεπτομερῶς τὰ ἰδιαίτερα περιστατικὰ τῆς συμβάσεως, περὶ ἧς ἐγένετο λόγος. Ἡ τοιαύτη δὲ ἔκθεσις τῆς συμφωνίας ἐγράφετο εἰς τὸ πρῶτον μέρος τῆς formula τὸ καλούμενον demonstratio. Savigny System. T. 5. §. 217. Ὅρα καὶ τὸ σχόλιον τῶν Βασιλικῶν Τ. 1. σελ. 559—60. ἐκδ. Heimb.

1) Ν. 1. §. 4. Π. (19. 4). Ν. 1. Β. (20. 3). Ν. 5. §. 1 καὶ 5. Π. (19. 5). Ν. 5. Β. (20. 4). Ν, 6. Κ. (4. 64.).

ταλλασσομένων πραγμάτων δὲν μεταβαίνει εἰμὴ διὰ τῆς πραγματικῆς παραδόσεως.

6. Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου φαίνεται, ὅτι, *ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως αὐτῆς*, ἀπαιτεῖται συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον περὶ τῆς ἀνταλλαγῆς, ὅταν αὕτη ἀφορᾷ ἀκίνητα. Τὸ ζήτημα ὅμως τοῦτο μένει ἔτι ἀμφισβητούμενον, καὶ πρόκειται ν' ἀποφασίσῃ περὶ αὐτοῦ καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος, εἰς τὸν ὁποῖον καθυπεβλήθη ἤδη. Ἐνταῦθα παρατηροῦμεν, ὅτι οἱ ἐν Ἀθήναις Ἐφέται 1) ἀπεφήναντο, ὅτι τὸ ἄρθρον ἐκεῖνο ἀφορᾷ τὰς συμβάσεις αὐτάς· οἱ ἐν Ναυπλίῳ Ἐφέται ἐξέδωκαν, καθ' ὅσον μοὶ εἶναι γνωστὸν, δύο διαφόρου φύσεως ἀποφάσεις. (Ὅρα Θέμιδα, σ. 70 καὶ Νομικ. σ. 2957 καὶ 2527.). Βλ. χαρτόσημον.

7. Ἐνταῦθα ἀναφύεται τὸ ζήτημα, ἐὰν σήμερον, ὅτε ἡ ἀνταλλαγὴ κατέστη συνάλλαγμα ἐκ συναινέσεως (ἀνωτέρω § 5), ἐπιτρέπηται ἡ ἕνεκα τῆς μεταμελείας ἢ μὴ ἐκπληρώσεως τῆς ἐνοχῆς τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μονομερὴς ὀπισθοδρόμησις τοῦ ἑτέρου, καὶ ἡ τοῦ δοθέντος ἀνάληψις, ἥτις παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἐσυγχωρεῖτο εἰς τὰ ἀνώνυμα, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰ λοιπὰ συναλλάγματα; Τὸ ζήτημα τοῦτο καθίσταται ἔτι σπουδαιότερον, ὅταν ὁ ἕτερος τῶν συναλλαξαμένων δὲν ἐξεπλήρωσε τὴν ὑποχρέωσίν του ἕνεκα τυχαίου συμβάματος. Ὁ ἐκπληρώσας τὴν ὑποχρέωσίν του εἶχε καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ λάβῃ τὸ ἤδη δοθὲν πρᾶγμά του.

Οἱ πλεῖστοι τῶν νεωτέρων νομοδιδασκάλων 2) πρεσβεύουσιν, ὅτι τὰ ἀνώνυμα τῶν Ῥωμαίων συναλλάγματα, μεταστάντα σήμερον εἰς συναλλάγματα ἐκ συναινέσεως, δὲν δύνανται πλέον νὰ ἐπιφέρωσιν ἄλλα ἀποτελέσματα εἰμὴ ἐκεῖνα, ἅτινα πηγάζουσιν ἐκ τῶν ἐκ τῆς συναινέσεως συναλλαγμάτων, καὶ ὅτι ἑπομένως δὲν λαμβάνει ἤδη χώραν ἡ πρὸς ζήτησιν τοῦ δοθέντος condictio ob causam datorum. Ἄλλοι 3) φρονοῦσιν, ὅτι αἱ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀρχαὶ τῶν Ῥωμαίων ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν ἀνωνύμων συναλλαγμάτων καὶ σήμερον ἀκόμη, καθότι καὶ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις τὸ ἐπὶ τῶν ἀνωνύμων συναλλαγμάτων παραχωρούμενον δικαίωμα τῆς μονομεροῦς διαλύσεως αὐτῶν καὶ τῆς τῶν δοθέντων ἀναλήψεως, ἦτον ἐξαίρεσις, στηριζομένη εἰς τὴν ἐπιείκειαν, καὶ δὲν ἐπήγαζεν

---

(1) Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1844 καὶ φέρει ἀριθμὸν 3033.

2) Glück Com. T. 18. §. 1069. Mühlenbruch Pand. § 344. Thibaut. Pand. §. 584. Goeschen. Vorl. §. 488—490.

3) Wening.—Ingeheim. T. 2. §. 189.

ἐκ τῆς φύσεως τῶν πράγματι συναλλαγμάτων· ἄλλοι, τέλος πάντων, βαδίζοντες τὴν μέσην, θεωροῦσιν ὡς καταργηθεῖσαν σήμερον τὴν περὶ ἀναλήψεως τοῦ δοθέντος ἀγωγὴν μόνον, καθ' ὅσον αὕτη ἐπεστηρίζετο εἰς τὴν μεταμέλειαν. Ὅρα κατ. § 12. 6'. Σημειωτέον δὲ, ὅτι, ἐὰν παραδεχθῇ τις τὴν condictio causa data, causa non secuta, ἡ ἀγωγὴ αὕτη θέλει θεωρεῖσθαι ὡς καλῆς πίστεως, καὶ οὐχὶ τοῦ αὐστηροῦ δικαίου, ὁποία ἦτο παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις· διότι σήμερον ἡ Ῥωμαϊκὴ αὕτη διάκρισις τῶν ἀγωγῶν ἐξέλιπε καὶ ὅλαι ἀδιαφόρως λογίζονται καλῆς πίστεως 1). Ἑπομένως ἐπὶ τῆς ἀνταλλαγῆς ὁ ζητῶν τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ δοθέντος πράγματος διὰ τὸν λόγον, ὅτι ὁ ἕτερος δὲν ἐξεπλήρωσε τὸ χρέος του, δύναται σήμερον ν' ἀπαιτῇ, ἐκτὸς τοῦ πράγματος ἢ τῆς ἀξίας του, καὶ τὰς γενομένας εἰς αὐτὸ δαπάνας, καὶ ὅ,τι ἄλλο ὀφείλεται ὡς ἐκ τῆς καλῆς πίστεως.

Σχέσις τῆς ἀνταλλαγῆς πρὸς τὴν ἀγοροπωλησίαν. 2).

8. Ὑπάρχει φυσική τις συγγένεια μεταξὺ τῆς ἀνταλλαγῆς καὶ ἀγοροπωλησίας. Ἀμφότεραι ἔχουσι τὴν αὐτὴν πηγὴν, τείνουσι πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, καὶ ἔχουν βάσιν τὴν καλὴν πίστιν· ἐντεῦθεν προκύπτει, ὅτι καὶ αἱ ἐξ αὐτῶν πηγάζουσαι νομικαὶ σχέσεις πρέπει νὰ κρίνωνται, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, κατὰ τὰς αὐτὰς ἀρχάς. Τοῦτ' αὐτὸ ἐκφράζουν πολλαχῶς καὶ οἱ νόμοι. *Ἡ ἐναλλαγὴ καλῇ πίστει οὖσα, ἔοικε τῇ πράσει καὶ τῇ ἀγορασίᾳ.* Ν. 4. Β. (20. 3). C. 2. C. (4. 64). Permutatio vicina emtione. N. 19. D. (18. 1).

9. Ὅθεν ὅ,τι ὁ νόμος ὥρισεν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καλῆς πίστεως, ὡς πρὸς τὰς ἀμοιβαίας ὑποχρεώσεις τοῦ πωλητοῦ καὶ ἀγοραστοῦ, ἐφαρμόζεται, ἐκτὸς ἐξαιρέσεών τινων, καὶ ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος τῆς ἀνταλλαγῆς. Τοῦτο δ' ἀφορᾷ ἰδίως τὸν κίνδυνον τοῦ πράγματος, τὴν ἕνεκα ἐκνικήσεως ἐγγύησιν, τὴν ἕνεκα ἐλαττωμάτων ἢ ἕνεκα ἐλλείψεως τῆς συμφωνηθείσης ἰδιότητος τῶν ἀνταλλαττομένων πραγμάτων, τὰς προσθέτους συμφωνίας (pacta adjecta) 3) κ. τ. λ.

α) Ὡς πρὸς τὴν ἐκνίκησιν·

10. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκνίκησιν καὶ τὴν ἕνεκα ὑπερόγκου βλάβης ἀνατροπὴν τοῦ πράγματος παρατηροῦμεν·

---

1) Savigny System T. V. §. 224.
2) Ὅρα Domat, Lois civiles, βιβλ. 1. τίτλ. 1.
3) L. 1. §. 1. καὶ L. 2. D. (19. 4). N. 1 καὶ 2. B. (20. 3). L. 5. §. 1. D. (19. 5). N. 5. B. (20. 4). L. 19. §. 5 D. (21. 1). N. 17. B. (19. 10). C. 1. C. (4. 64). N. 3. B. (20. 3). C. 4. C. (8. 44). N. 4. B. (19. 19) πρβ. Mühlenbruch Pand. §. 409.

α') Ἐπὶ τῆς ἀνταλλαγῆς, διὰ νὰ λάβῃ χώραν ἡ πρὸς ἐγγύησιν ἕνεκα ἐκνικήσεως ὑποχρέωσις, δὲν ἀπαιτεῖται, ὡς ἐπὶ τῆς ἀγοροπωλησίας, νὰ ἔλαβεν ἤδη χώραν ἀφαίρεσις τοῦ πράγματος δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως· ἀρκεῖ λοιπὸν, ἐπὶ τῆς ἀνταλλαγῆς, νὰ ἐπαπειλῆται ἡ ἐκνίκησις τοῦ πράγματος·

β') Ἐπὶ τῆς ἐκνικήσεως δύνανται νὰ λάβωσι χώραν αἱ ἑξῆς περιπτώσεις· 1ον ἢ ὁ εἷς τῶν ἀνταλλαττόντων ἔλαβεν ἤδη τὸ ὑποσχεθὲν αὐτῷ πρᾶγμα, καὶ μετὰ ταῦτα παρουσιάζεται ἄλλος παρὰ τὸν δόντα κύριος αὐτοῦ. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δὲν ὑποχρεοῦται ὁ λαβὼν νὰ χορηγήσῃ ὅπερ αὐτὸς ὑπεσχέθη, ὑποχρεοῦται ὅμως νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ ληφθὲν, διότι τὸ τῆς ἀνταλλαγῆς συνάλλαγμα θεωρεῖται ἄκυρον, ὅταν δοθῇ πρᾶγμα ἀλλότριον·—2ον ἢ ἀμφότερα τὰ μέρη ἐχορήγησαν τὰ παρ' αὐτῶν ὑποσχεθέντα, καὶ μετὰ ταῦτα ἀναφαίνεται, ὅτι τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν δὲν μετεβίβασε πρὸς τὸ ἕτερον τὴν κυριότητα τοῦ δοθέντος πράγματος. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ οἱ νόμοι 1) χορηγοῦν εἰς τὸν ἕτερον τὸ δικαίωμα εἴτε νὰ ζητήσῃ, διὰ τῆς περὶ τῶν προγεγραμμένων συμφώνων ἀγωγῆς, τὴν πλήρη ἀποζημίωσιν (id quod interest), εἴτε, διὰ τῆς condictio causa data, causa non secuta, τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ παρ' αὐτοῦ δοθέντος. Τὰ ἄρθρα 1704 καὶ 1705 τοῦ Γαλλικοῦ Κώδηκος καθιερόνουν ῥητῶς τὰς τοῦ Ῥωμ. Δικαίου ἀρχάς. Ὅρα Troplong sur l'échange, αὐτ.

(β) Ὡς πρὸς τὴν ὑπέρογκον βλάβην·

11. Ἡ ἕνεκα ταύτης ἀγωγὴ καθιεροῦται ἀπὸ τὴν διάταξιν 2. 8. (2, 44) τοῦ Κώδηκος, καὶ χορηγεῖται ῥητῶς εἰς μόνον τὸν πωλητήν. Πολλοὶ νομοδιδάσκαλοι τὴν παραδέχονται μόνον κατὰ τὴν κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦ νόμου ἐφαρμογήν της, φρονοῦντες ὅτι ὁ λόγος, δι' ὃν χορηγεῖται εἰς τὸν πωλητὴν, δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὸν ἀγοραστὴν, καὶ ἔτι ὀλιγώτερον εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀμφότεροι οἱ συναλλαττόμενοι θεωροῦνται ὡς πωληταὶ καὶ ὡς ἀγορασταί. —Ἄλλοι ἀπ' ἐναντίας τὴν ἐκτείνουν κατ' ἀναλογίαν εἰς ὅλα τὰ ἀμφοτεροβαρῆ συναλλάγματα, ἰδίως δὲ εἰς τὴν ἀνταλλαγήν. Φρονοῦμεν ὅμως, ὅτι παρ' ἡμῖν τὸ ζήτημα πρέπει νὰ λύηται κατὰ τὴν τελευταίαν γνώμην, ἕνεκα τῆς διατάξεως 79 τῆς Ἑξαβίβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου (3, 3), ἥτις διάταξις φαίνεται, ὅτι ἀποδίδει τὸ τῆς ἀνατροπῆς δικαίωμα εἰς ἀμφοτέρους τοὺς συναλλαττομένους. Ὅρα καὶ διάτ. 76 καὶ 78 αὐτ. Ὅρα ἀγοροπωλησία, 18.

12. Ἐν τούτοις ὑπάρχουσι σπουδαῖαι διαφοραὶ μεταξὺ τῆς ἀντ-

1) L. 1. §. 1. D. (19. 4). C. 1. C (4. 64). πρβ. καὶ τὴν Θέμιδ. Τ. 1. σ. 354.

αλλαγῆς καὶ τῆς ἀγοροπωλησίας. Ἐξ αὐτῶν αἱ κυριώτεραι εἰσὶν αἱ ἑξῆς·

ά) Ἡ ἀνταλλαγὴ, κατὰ τοὺς Ῥωμαϊκοὺς Νόμους, συνίσταται πράγματι, ἐν ᾧ ἡ ἀγοροπωλησία καταρτίζεται διὰ μόνης τῆς συναινέσεως τῶν συμβαλλομένων· ἡ διαφορὰ αὕτη ἐξέλιπε σήμερον·

б') Ἐκ τῆς ἀνταλλαγῆς ἐκπηγάζει ὄχι μόνον ἀγωγὴ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς συμφωνίας, ἀλλὰ καὶ ἑτέρα ἀγωγὴ πρὸς ἀνάληψιν τοῦ δοθέντος· εἰς δὲ τὸ συνάλλαγμα τῆς ἀγοροπωλησίας ἡ ἀνάληψις δὲν λαμβάνει χώραν· ὅρα ἀνωτ. § 4. Κατὰ τὸν Γαλλικὸν Κώδηκα ὁ διαλυτικὸς ὅρος ὑπονοεῖται ἐφ' ὅλων τῶν ἑτεροβαρῶν συναλλαγμάτων ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ εἷς τῶν συναλλαξαμένων δὲν ἤθελεν ἐκπληρώσει τὴν ὑποχρέωσίν του. Πλὴν μεταξὺ τῆς κατὰ τὸν Γαλλικὸν νόμον διαλύσεως καὶ τῆς κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον ἀναλήψεως ὑπάρχει ἡ οὐσιώδης διαφορὰ, ὅτι διὰ τῆς πρώτης τὸ συνάλλαγμα διαλύεται ἐξ ὑπαρχῆς, ὥστε συγχωρεῖται ἡ διεκδίκησις τοῦ πράγματος, καὶ ἂν τοῦτο ἐπωλήθη ἤδη εἰς τρίτον, ἐν ᾧ ἡ Ῥωμαϊκὴ condictio causa data, causa non secuta, εἶναι ἀγωγὴ προσωπικὴ, διευθυνομένη μόνον κατὰ τοῦ μὴ ἐκπληρώσαντος τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ μέρους, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τρίτου προσώπου, εἰς ὃ οὗτος ἐπώλησε τὸ πρᾶγμα 1).

γ') Ἐπὶ τῆς ἀνταλλαγῆς ὁ κανὼν εἶναι νὰ μὴ δίδηται τίμημα (νόμισμα) παρ' οὐδενὸς τῶν συμβαλλομένων, ἐν ᾧ εἰς τὴν ἀγοροπωλησίαν ἀπαιτεῖται οὐσιωδῶς νὰ δίδηται τὸ τίμημα εἰς νόμισμα. emtio fit pretio, permutatio fit rebus 2)·

δ') Κατὰ τὸ Ῥ. Δ. τὸ συνάλλαγμα τῆς ἀγοροπωλησίας γεννᾷ ὡς πρὸς τὸν πωλητὴν τὴν ὑποχρέωσιν οὐχὶ κυρίως νὰ μεταβιβάσῃ εἰς τὸν ἀγοραστὴν τὴν κυριότητα τοῦ πράγματος, ἀλλὰ μόνον νὰ τὸ παραδώσῃ εἰς αὐτὸν (tradere), νὰ τῷ ἐγγυηθῇ καὶ τὴν ἐκνίκησιν (evictionem præstare). Ἐπὶ τῆς ἀνταλλαγῆς ἀπ' ἐναντίας ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων εἶναι ὑπόχρεως νὰ μεταβιβάσῃ πρὸς τὸν ἕτερον τὴν κυριότητα τοῦ χορηγουμένου πράγματος. Τοῦτο ἐσήμαινε τὸ Ῥωμ. dare (δοῦναι) πρὸς διαστολὴν τοῦ tradere (παραδίδειν). Διὰ τῆς δόσεως ἀλλοτρίου πράγματος ἀνταλλαγὴ δὲν ὑφίσταται 3). Ὅρα καὶ ἀνωτέρω. Ἡ μεταβίβασις τῆς κυριότητος πραγματοποιεῖται συνάμα μὲ τὴν παράδοσιν τοῦ πράγματος, καὶ ἂν ὁ παραλαβὼν δὲν ἐχορήγησε τὸ παρ' αὐτοῦ ὀφειλόμενον, ἐν ᾧ

1) C. 4. C. (4. 64). N. 6. B. (20. 3). Troplong ibid.
2) C. 7. C. (4. 64). N. 9. B. (20. 3). καὶ ἀλλαχοῦ.
3) L. 1. pr. §. 1. D. (19. 4). N. 1. B. (20. 3). L. 16. D. (15. 4).

ἐπὶ τῆς ἀγοροπωλησίας ἡ κυριότης τοῦ πωληθέντος δὲν μεταβαίνει εἰς τὸν ἀγοραστὴν διὰ μόνης τῆς παραδόσεως, ἐὰν δὲν δοθῇ τὸ τίμημα. Διὰ τοῦτο κατὰ τὸ Ρ. Δίκαιον δὲν δίδεται διεκδικητικὴ ἀγωγὴ πρὸς ἀνάκτησιν τοῦ πράγματος κατὰ παντὸς κατόχου, ἀλλὰ μόνον condictio κατὰ τοῦ συναλλαξαμένου πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ ἄνευ αἰτίας εἰς τὴν περιουσίαν του μεταβιβασθέντος πράγματος. ὅρα § 11. 8.

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐλύθη ὀρθῶς ὑπὸ τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν διὰ τῆς ἀκολούθου ἀποφάσεως·

Ἀπόφασις. « Ἐπειδὴ οἱ ἐνάγοντες ἰσχυρίζονται, ὅτι δόσαντες τῷ Φ. εἰς ἀνταλλαγὴν τὸ οἰκόπεδον, ἐφ' οὗ ᾠκοδομήθη ἡ πλειστηριασθεῖσα οἰκία, ἔλαβον παρ' αὐτοῦ ἄλλο οἰκόπεδον μικροτέρας ἀξίας, καὶ συνεφωνήθη νὰ δώσῃ αὐτοῖς χρήματα πρὸς συμπλήρωσιν ὁ Φ, ἀλλὰ ταῦτα ὀφείλει μέχρι τῆς σήμερον.

« Ἐπειδὴ ἡ ἀπαίτησις αὕτη τῶν εναγόντων, καθὼς οὗτοι τὴν παριστάνουσι, δὲν εἶναι προνομιακή, οὐδ' ἀνήκει εἴς τινα τῶν περιπτώσεων τοῦ 941 ἄρθρου τῆς Πολ. Δικ. ἰδίως δὲ δὲν εἶναι προτακτέα τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἐναγομένου, διότι παράγεται ἐκ τῆς μὴ ἐκπληρώσεως τῆς τοῦ Φ, κατὰ συνέπειαν τῆς ἀνταλλαγῆς, ὑποχρεώσεως, εἰς ἣν παρ' οὐδενὸς νόμου χορηγεῖται δικαίωμα προεξοφλήσεως.

« Ἐπειδὴ ἡ ἀπαίτησις τοῦ ἐναγομένου καὶ προηγεῖται τῆς τῶν ἐναγόντων καὶ λείψανον οὐδὲν ἀφίνει ἐξοφλουμένη.

« Ἐπειδὴ τὸ ἐπὶ ἀνταλλαγῇ διδόμενον γίνεται ἰδιοκτησία τοῦ λαμβάνοντος, ὅςις ἑπομένως δύναται ἰσχυρῶς νὰ τὸ ἀπαλλοτριώσῃ· ὅθεν ἡ πρὸς τὸν ἐναγόμενον κατακύρωσις τοῦ περὶ οὗ πρόκειται κτήματος μετέφερεν εἰς αὐτὸν ἰδιοκτησίαν, ὡς ἔχοντος τοιαύτην καὶ τοῦ ἀπαλλοτριώσαντος· ἑπομένως οἱ ἐνάγοντες δὲν δύνανται ἕνεκα τῆς μὴ ἐκπληρώσεως τοῦ ἐπὶ τῆς ἀνταλλαγῆς συμβολαίου νὰ αἰτήσωσι τὴν ἀπόδοσιν τοῦ εἰς ἀνταλλαγὴν δοθέντος γηπέδου· τὴν αἴτησίν των δὲ ταύτην πρέπει ν' ἀπευθύνωσι μόνον κατὰ τοῦ μὴ ἐκπληρώσαντος τὸ συμβόλαιον Φ, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ τῆς οἰκίας Γ, ἐναγομένου, ὅστις ποσῶς δὲν ἔλαβε μέρος εἰς τὸ συμβόλαιον ἐκεῖνο. νόμ. 1, § 3 Πανδ. (19, 4).

Ἀπόφ. 13510 τῆς 27 ὀκτ. 1845 τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν.

Ἡ διαφορὰ αὕτη δὲν ὑπάρχει εἰς τὰς νεωτέρας νομοθεσίας, καθ' ἃς ἀπαιτεῖται ὡς οὐσιῶδες προσὸν καὶ τῆς ἀγοροπωλησίας ἡ μεταβίβασις τῆς κυριότητος. Περὶ δὲ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ ὅρα **Duranton**, τόμ. **16. n, 544. 546—Merlin, rep. échange § 2.— Dalloz, échange, n. 33 Delvincour** τόμ. **3** σελ. **184.**

έ) Ἐπὶ τῆς ἀνταλλαγῆς δὲν ἔχει χώραν τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως, τὸ ὁποῖον ὑποθέτει οὐσιωδῶς ἀγοράν· ὅρα Ἀρμ. Β. 3, Τ. 3, § 110 καὶ ἑπ. Mühlembruch ibid.

Ἐὰν ὅμως ἐκ τῶν περιστάσεων προκύπτῃ, ὅτι τὰ μέρη ἀντὶ νὰ κάμωσιν ἀνταλλαγὴν ἀληθῆ, ἐκινήθησαν ἀπὸ τὸν διπλοῦν σκοπὸν νὰ τελέσωσιν ἀγοροπωλησίαν καὶ νὰ τὴν καλύψωσι δι' ἀνταλλαγῆς, φρονοῦμεν, ὅτι ἡ τοιαύτη πρᾶξις δὲν δύναται νὰ ματαιώσῃ τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως· οἷον ὅταν, ἐπὶ παραδείγματος, ἀκίνητα ἀνταλλάσσωνται διὰ κινητῶν ἐχόντων ἀγοραίαν τιμήν.

13. Σημειώσεως ἄξιον εἶναι καὶ τὸ ζήτημα ποῦ πρέπει νὰ κατατάξωμεν τὴν σύμβασιν, εἰς ἣν νόμισμα ἀντὶ νομίσματος δίδεται; Τὸ ζήτημα τοῦτο δύναται ὑπὸ διπλῆν ἔποψιν νὰ θεωρηθῇ·

1) Δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι, ἐπὶ τοιούτων ἀνταλλαγῶν, τὸ νόμισμα δὲν θεωρεῖται ὡς νόμισμα, ἀλλ' ὡς ἕτερόν τι πρᾶγμα, καὶ διὰ τοῦτο, ἐὰν ἡ σύμβασις αὕτη δὲν ἦναι εἰς στενὴν σημασίαν ἀνταλλαγή, ἔχει ὅμως ἀναλογίαν μετ' αὐτῆς. Ὑπὸ τὴν κατηγορίαν δὲ ταύτην δυνάμεθα νὰ θέσωμεν τὴν ἀργυραμοιβικήν, καθ' ἣν διάφορα νομίσματα κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένην διατίμησιν μεταλλάττονται δι' ἑτέρων·

2) Ἐὰν δὲ ἀνταλλάττωμεν νομίσματα κατὰ τὴν ἐμπορικήν των ἀξίαν, τότε τὰ ζητούμενα ταῦτα νομίσματα πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς πραγματεῖαι, καὶ τὸ διδόμενον δι' αὐτὰ ὡς τίμημα. Τότε δὲ ἡ πρᾶξις αὕτη ἔχει συνάφειαν μὲ τὴν ἀγοροπωλησίαν, διὰ τοῦτο καὶ κοινῶς λέγομεν ἠγόρασα τόσα τάλληρα εἰς τοιάνδε ἢ τοιάνδε τιμήν. Goeschen αὐτ. § 492.

13. Τέλος διαφιλονεικεῖται ὁ χαρακτὴρ τῆς συμβάσεως, ὅταν δίδηται πρᾶγμά τι διὰ νὰ ληφθῇ ἕτερον πρᾶγμα ὁμοῦ μὲ χρηματικήν τινα ποσότητα. Ὅρα Pothier, des retraits n. 92. Ὁ Bruneman, στηρίζων τὴν γνώμην του ἐπὶ τῆς γνώμης τῶν δοκιμωτέρων νομοδιδασκάλων, κάμνει τὰς ἀκολούθους διακρίσεις· ἐὰν ἡ δοθεῖσα ποσότης χρημάτων ἦναι πλέον τῆς ἀξίας τοῦ πράγματος, ἡ σύμβασις αὕτη εἶναι μᾶλλον ἀγοροπωλησία παρ' ἀνταλλαγή. Ἡ ἀνταλλαγὴ εἶναι παρεπόμενον.—Ἐὰν δὲ ἡ δοθεῖσα ποσότης χρημάτων ἦναι ὁμοία τῆς ἀξίας τοῦ πράγματος, τότε πάλιν εἶναι μᾶλλον ἀγοροπωλησία, διότι τὸ εὐγενέστερον συνάλλαγμα θεωρεῖται, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ὑπερισχύον. Venditio dignior est quae in dubio proferenda. Ἐνταῦθα ὅμως πολλοὶ νομοδιδάσκαλοι νομίζουν καταλληλότερον νὰ συμβουλεύηται ὁ δικαστὴς τὰς περιστάσεις τῆς συμ-

βάτεως καὶ ν' ἀνευρίσκῃ τὴν τῶν συμβαλλομένων πρόθεσιν, καὶ τὸ σκοπούμενον τῆς συμβάσεώς των 1).

Τέλος πάντων ἐὰν ἡ δοθεῖσα ποσότης χρημάτων ἦναι μικροτέρα, ἡ σύμβασις εἶναι ἀνταλλαγὴ, καὶ ἡ ποσότης αὕτη παρεπόμενον αὐτῆς. Ἡ λύσις τοῦ ζητήματος τούτου μᾶς ἐνδιαφέρει ἰδίως, ὅταν πρόκηται ν' ἀποφασισθῇ, ἂν εἰς δοθεῖσαν περίπτωσιν λαμβάνῃ χώραν ἡ περὶ ὑπερόγκου βλάβης διάταξις, δηλ. ἐὰν ἐκτείνηται ἀπολύτως καὶ ἐπὶ τῆς ἀνταλλαγῆς.

14. Δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς συνάλλαγμα ἀνταλλαγῆς τὸ ἔγγραφον τῆς διανομῆς, δι' οὗ τινὲς μὲν τῶν κληρονόμων λαμβάνουσι τὴν ἐπικαρπίαν, οἱ δὲ ἕτεροι ἁπλῆν τὴν κυριότητα (la nue propriété) ὅλων τῶν ἀδιανεμήτων κτημάτων. Leg. 6, § 10 ff. de comm. div.—Dalloz, v. échange, n. 3.

15. Τὸ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἑκάτερος τῶν συναλλαττομένων ὑπεσχέθη νὰ δώσῃ, λόγῳ ἀνταλλαγῆς, εἰς ποίου κίνδυνον εἶναι; ὅρα Rolland, échange. n. 10. ὅρα καὶ ἀνωτέρω § 9.

16. Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ συναλλάγματος τούτου; ὅρα Boileux, τόμ. 3, σελ. 322.

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ νομισμ. ὅρα νομίσματα.

ΑΝΤΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ. ὅρα Εἰσαγγελεύς. Σύνθεσις.

ΑΝΤΕΛΛΟΓΟΣ. ὅρα συμψηφισμός.

ΑΝΤΕΝΣΤΑΣΙΣ. ὅρα ἔνστασις.

ΑΝΤΕΠΙΤΡΟΠΟΣ. ὅρα ἀναφορά· ἐπίτροπος, καὶ Μακελδάϋ § 589.

ΑΝΤΕΠΙΣΤΟΛΑΙ. ὅρα ἔγγραφα.

ΑΝΤΕΦΕΣΙΣ. ὅρα ἔφεσις.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ ΗΓΕΜΟΝΟΣ. ὅρα Μακελ. § 50. Θεμ. σ. 301.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΑ. ὅρα ἀπόγραφα, ἔγγραφα.

ΑΝΤΙΔΟΣΙΣ (DELEGATIO). ὅρα ἀνανέωσις.

ΑΝΤΙΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΔΙΚ. ΕΠΙΤΡ. ὅρα ἀναίρεσις § 48.

ΑΝΤΙΚΛΗΡΟΝ, AVANCEMENT D'HOIRIE. Δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ 'Ρ. Δ.

---

1) Troplong de l'échange ἄρθρον 1702.

ΑΝΤΙΚΛΗΤΟΣ. ὅρα ἐπίδοσις· νομιμοποίησις· βούλευμα.

Πίναξ Λεκτικός.

Περίληψις.

§. Α΄.

Ἐν γένει.

1. Διάδικοι, οἱ ὁποῖοι δὲν κατοικοῦν ἢ δὲν διαμένουν ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ δικαστηρίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου δίκη τις διεξάγεται,

ὀφείλουσι, κατὰ τὸν νόμον, νὰ διορίζωσιν ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ δικαστηρίου ἄνθρωπόν τινα, διὰ νὰ ἐπιδίδωνται αὐτῷ τὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δίκης κοινοποιητέα δικόγραφα, ἅτινα ἄλλως ἔπρεπε νὰ ἐπιδίδωνται εἰς τὸν διάδικον αὐτόν. Ὅθεν ὁ πληρεξούσιος οὗτος καλεῖται *ἀντίκλητος*.

2. Προκειμένου λόγου περὶ ἐκτελέσεως, διορίζεται ἀντίκλητος *ἐν τῷ τόπῳ* τῆς ἐκτελέσεως· προκειμένου δὲ λόγου περὶ ἐπιθέσεως σφραγίδων κτλ., ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου αὕτη ἐνεργηθήσεται. Ὅρα κατ. § 20 καὶ ἐπ.

3. Ἡ διάταξις αὕτη τοῦ νόμου σκοπὸν ἔχει νὰ καταστήσῃ ταχυτέραν τὴν διανομὴν τῆς δικαιοσύνης, προλαμβάνουσα τὴν βραδύτητα, ἥτις ἤθελε πηγάζει ἐκ τῆς ἀπὸ τῆς ἕδρας τοῦ δικαστηρίου μέχρι τοῦ τόπου τῆς κατοικίας ἢ διαμονῆς τοῦ διαδίκου ἀποστάσεως, ἐπὶ ἐκτελέσεως δὲ ἰδίως νὰ εὐκολύνῃ τὰ μέσα τῆς ὑπερασπίσεως.

4. Ὁ παρ' ἡμῖν ἀντίκλητος ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸν γαλλικὸν ὅρον domicile élu pour l instruction d'un procés (ἐκλογὴ κατοικίας ἐπὶ δίκης).

5. Ἡ ἐκλογὴ τῆς κατοικίας (élection du domicile) ἐν γένει ἢ διατάττεται παρὰ τοῦ νόμου (légale ou forcée), ἢ προκύπτει ἐκ συμβάσεως (conventionelle).

Γάλλοι τινὲς συγγραφεῖς (Dalloz dict. gén) διακρίνουν προσέτι ἐκλογὴν κατοικίας ἑκουσίαν (volontaire) ἢ δυνητικὴν (facultative), ἐὰν αὕτη γενῇ μονομερῶς παρὰ τοῦ ἑνὸς τῶν διαδίκων ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ἀπαιτεῖται παρὰ τοῦ νόμου· οἱ πλείονες ὅμως, καὶ μεταξὺ αὐτῶν ὁ Merlin καὶ ὁ Bioche, συμπεριλαμβάνουν ταύτην εἰς τὴν ἐκ συμβάσεως.

Ἐνταῦθα δὲ πρόκειται κυρίως μόνον περὶ τῆς κατὰ νόμον ἀναγκαίας ἐκλογῆς κατοικίας, καὶ ἰδίως τῆς ἐπὶ δίκης τινὸς (ἀντίκλητος). Δὲν κρίνομεν ὅμως ἄπο σκοποῦ νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τὸ τέλος καὶ περὶ τῆς ἐκ συμβάσεως καὶ ἑκουσίας ἐκλογῆς κατοικίας. Ὅρα κατωτ. § ϛ'. καὶ Ζ'.

6. Ἡ ἡμετέρα νομοθεσία ἀπαιτεῖ τὸν διορισμὸν ἀντικλήτου (τὴν ἐκλογὴν κατοικίας) ἐπὶ πράξεων τῆς διαδικασίας καὶ ἰδίως εἰς τὰς περιπτώσεις, περὶ ὧν προνοοῦσι τὰ ἄρθρα 148—153. 533. 543. 619. 767. 819. 863. 909. 923. 1007. 1014. 1054· 1061 Πολ. Δικ. — ἄρθρα 27. 291. 304 Ποινικῆς Δικ. Ἠρανίσθη δὲ ταύτας τὰς διατάξεις ὁ ἡμέτερος νομοθέτης, κατὰ μέγα μέρος, ἀπὸ τὴν νομοθεσίαν τῶν Γάλλων, εἰς τοὺς συγγραφεῖς τῶν ὁποίων δυ-

νάμεθα νὰ εὕρωμεν τὴν λύσιν πολλῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα ἐνταῦθα ἀναφύονται.

7. Ἐπειδὴ ὁ ἀντίκλητος εἶναι κυρίως πληρεξούσιος, διὰ νὰ δέχηται ἐν ὀνόματι τοῦ διαδίκου τὰ ἔν τινι δίκῃ κοινοποιητέα δικόγραφα, ἕπεται, ὅτι ἡ σχέσις μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ διορίσαντος αὐτὸν πρέπει νὰ κρίνηται ἐν γένει κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐντολῆς, ἰδίως τοῦ mandatum ad lites, ὅπερ παραδέχεται καὶ ἡ δικονομία ἡμῶν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν πρὸς ἄλληλα παραπομπῶν τῶν ἄρθρων 153 καὶ 103. Ἐνταῦθα ὅμως ὑπομιμνήσκομεν τὴν ἐξαίρεσιν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνάκλησιν, περὶ ἧς γίνεται λόγος κατωτέρω εἰς τὸν § 49. Ὅρα Bioche , domicile élu § 78.

§. Β'.

Διορισμὸς τοῦ ἀντικλήτου.

8. Ἀντίκλητοι δύνανται νὰ διορισθῶσι καὶ ἄνθρωποι μὴ ἔχοντες τὰ προσόντα τοῦ ἄρθρου 91 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Ὅρα Νομικῆς ἐφημ. σελ. 39.

9. Ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ νὰ δίδηται ἡ πληρεξουσιότης αὕτη δι' ἐπισήμου ἐγγράφου, ὡς ἀπαιτεῖται ἐπὶ πληρεξουσιότητος πρὸς διεξαγωγὴν δίκης τινός· ἀρκεῖ ἡ ἐν τῷ κοινοποιουμένῳ δικογράφῳ δήλωσις (indication) τοῦ διορισθέντος ἀντικλήτου. Τὸ ἄρθρον 225 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας περιέχει ἐξαίρεσίν τινα ὡς πρὸς τοὺς πένητας.

10. Ἐκεῖνος, πρὸς ὃν γνωστοποιεῖται ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὸν θεωρῇ ὡς τοιοῦτον, χωρὶς νὰ ἐξετάζῃ ἂν οὗτος ἐδέχθη ἢ δὲν ἐδέχθη τὴν ἐντολὴν ταύτην· ὅρα κατωτέρω τὴν νομολ. § 65.

11. Ἀφ' ἑτέρου ὅμως, ὡς πρὸς αὐτὸν, θεωρεῖται ὡς μὴ γενόμενος ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου, ἂν δὲν τῷ ἐκοινοποιήθη κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενον τρόπον, καίτοι γενόμενος δι' ἐπισήμου συμβολαίου. Ἑπομένως ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, καὶ ἂν ἐκ συμπτώσεως πληροφορηθῇ τὸν παρὰ τοῦ ἀντιδίκου του γενόμενον διορισμὸν ἀντικλήτου, δύναται οὐχ ἧττον νὰ κοινοποιήσῃ τὰ δικόγραφα, συμμορφούμενος μὲ τὸ ἄρθρον 150 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς νὰ μὴν εἶχεν οὗτος ἀντίκλητον. Σημειωτέον ὅμως, ὅτι δύναται νὰ ἐπιδώσῃ τὰ δικόγραφα καὶ εἰς τὸν οὕτω διωρισμένον, ἀλλὰ μὴ κοινοποιηθέντα προσηκόντως, ἀντίκλητον, ἂν οὗτος δὲν ἀποποιηθῇ τὴν παραλαβὴν, μὴ ἔχοντος ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τοῦ ἀντιδίκου τὸ δικαίωμα νὰ προσβάλῃ τὴν ἐπίδοσιν ὡς ἄτακτον. Ὅρα τὴν νομολ. κατωτέρω § 66 καὶ ἑπ. 73, 74.

12. Πληρεξουσιότης κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 95, ἐδ. 1 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν ᾗ δὲν γίνεται ῥητῶς λόγος περὶ τῆς παραδοχῆς δικογράφων, παρέχει εἰς τὸν πληρεξούσιον καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ δέχηται ἐγκύρως τὰ ἀφορῶντα τὸν ἐντολέα του δικόγραφα; ἐν ἄλλαις λέξεσι θεωρεῖται ἰσχυρὰ, κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἐκτεθέντα, ἡ πρὸς τὸν τοιοῦτον πληρεξούσιον γινομένη ἐπίδοσις; Ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων (ὅρα κατ. § 66. 73. 74) ἔλυσε τὸ ζήτημα καταφατικῶς, στηριζομένη εἰς τὸν λόγον, ὅτι ἡ πληρεξουσιότης, κατὰ τὸ ἄρθρον 95 § 1, παρέχει εἰς τὸν πληρεξούσιον τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ παριστᾷ ἐπὶ δικαστηρίου τὸν δόντα τὴν πληρεξουσιότητα, καὶ ἰδίως νὰ ἐπιχειρῇ ὅλας τὰς κυρίας καὶ ἐν παρόδῳ πράξεις, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶσι τὴν ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου διεξαγωγὴν τῆς δίκης, καὶ ὅτι ἡ παραδοχὴ τῶν κατὰ τὴν ἐνώπιον δικαστηρίου τινὸς ἐκκρεμῆ δίκην μεταξὺ τῶν διαδίκων κοινοποιουμένων δικογράφων εἶναι ἀναντιῤῥήτως πρᾶξις ἀφορῶσα τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης ταύτης.

Ἀλλ' ἐὰν παραδεχθῇ τις συμφώνως μὲ τὴν νομολογίαν, ὅτι τὸ ἄρθρον 95, § 1 τῆς Πολ. Δικονομ. περιλαμβάνει καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ παραδέχεσθαι δικόγραφα (τὴν πληρεξουσιότητα ἀντικλήτου), ἀναγκαίως δὲν δύναται νὰ μὴ παραδεχθῇ, ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρέπει νὰ λογίζωνται ἰσχυραὶ αἱ πρὸς τοιούτους πληρεξουσίους γενόμεναι κατὰ τὴν δίκην κοινοποιήσεις, ἀδιαφόρως, ἐὰν οἱ διάδικοι ἢ οἱ ῥηθέντες πληρεξούσιοι κατοικῶσιν ἢ δὲν κατοικῶσιν ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ δικαστηρίου.

13. Ἀπὸ τὸ ζήτημα, περὶ τοῦ ὁποίου διαλαμβάνει ὁ ἀνωτέρω παράγραφος, διαφέρει τὸ ἀκόλουθον : Ἐὰν ὁ διάδικος δὲν διορίσῃ κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου διαγραφόμενον τρόπον ἀντίκλητον (148, 149 Πολιτικῆς Δικονομίας), ἀναθέσῃ ὅμως τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης εἰς δικηγόρον ἢ ἄλλον πληρεξούσιον, *κατοικοῦντα ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ δικαστηρίου*, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ δίκη, *ὀφείλει* ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ἀντίδικος νὰ θεωρήσῃ τὸν οὕτω διωρισμένον πληρεξούσιον ὡς ἀντίκλητον, ἢ δύναται νὰ ἐπιδίδῃ τὰ δικόγραφα κατὰ τὸ ἄρθρον 150 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς νὰ μὴν ὑπῆρχε διωρισμένος ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου του ἀντίκλητός τις;

Ἐκ τινων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (ὅρα κατωτέρω τὴν νομολ.) φαίνεται, ὅτι εἰς τὸν οὕτω διωρισμένον πληρεξούσιον ὀφείλει ὁ διάδικος νὰ κοινοποιῇ τὰ ἐπιδοτέα δικόγραφα, ἀλλ' οἱαιδήποτε καὶ ἂν ὦσιν αἱ αἰτιολογίαι τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν, αὗται δὲν εἶχον ἀντικείμενον κυρίως τὴν λύσιν

τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἀλλὰ τὴν τοῦ προεκτεθέντος· ὅ ἐστιν εἰς ταύτας δὲν ἐπρόκειτο περὶ τοῦ ἂν ὁ ἀντίδικος δύναται νὰ μὴ θεωρήσῃ ὡς ἀντίκλητον τὸν μὴ ὡς τοιοῦτον κοινοποιηθέντα, ἀλλὰ περὶ τοῦ ἂν ὁ ἴδιος διάδικος ἔχῃ δικαίωμα νὰ προσβάλῃ ὡς ἄτακτον τὴν τῶν δικογράφων κοινοποίησιν, ἥτις ἐγένετο πρὸς πληρεξούσιον, εἰς τὸν ὁποῖον ἔδωκε πληρεξουσιότητα πρὸς διεξαγωγὴν τῆς δίκης κατὰ τὸ ἄρθρον 95 τῆς Πολιτ. Δικονομίας, χωρὶς νὰ τὸν διορίσῃ καὶ ἀντίκλητον κατὰ τὸ ἄρθρον 148 τῆς αὐτῆς Δικονομίας.

Φρονοῦμεν, ὅτι ὁ διάδικος δὲν ὀφείλει νὰ θεωρήσῃ ὡς ἀντίκλητον τὸν ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου του διορισθέντα πρὸς διεξαγωγὴν τῆς δίκης δικηγόρον ἢ ἄλλον πληρεξούσιον, καὶ ἐπομένως δύναται νὰ ἐνεργῇ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 150 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Τὴν γνώμην ταύτην στηρίζομεν εἰς τοὺς ἀκολούθους λόγους· α) ὁ νόμος δὲν περιέχει ἐξαίρεσίν τινα, ἐπιτρέπουσαν νὰ παραδεχθῶμεν ἀντίθετον σύστημα· ὁ διάδικος, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἐγένετο, κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου διαγραφόμενον τρόπον, γνωστοποίησις περὶ διορισμοῦ ἀντικλήτου, δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ θεωρήσῃ ὡς τοιοῦτον τὸν πρὸς διεξαγωγὴν τῆς δίκης διορισθέντα· ἄλλως τε ὅπου ὁ νόμος δὲν καθιεροῖ ἐξαίρεσιν, οὐδεὶς δύναται νὰ παραδεχθῇ τοιαύτην (ὅρα ἀνωτέρω § 11). Ἡ Γαλλικὴ Πολιτικὴ Δικ. ὡς πρὸς τὴν ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων διαδικασίαν δὲν συντελεῖ εἰς τὴν λύσιν τοῦ προκειμένου ζητήματος, καὶ ἐπομένως δὲν δυνάμεθα νὰ τὴν ἐπικαλεσθῶμεν, καθότι ἡ νομοθεσία αὕτη (ἄρθρ. 61), περιέχει ῥητὴν ὡς πρὸς τοῦτο ἐξαίρεσιν· ἀπ' ἐναντίας ὅμως αἱ διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Γαλλικῆς Δικονομίας, αἱ ἀναγόμεναι εἰς τὰ ἐμποροδικεῖα (ἄρθ. 422), καὶ αἱ ὁποῖαι ἐχρησίμευσαν ὡς βάσεις εἰς τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν, ὑποστηρίζουσι κατά τε τοὺς νομοδιδασκάλους καὶ τὴν Γαλλικὴν Νομολογίαν, τὴν προεκτεθεῖσαν γνώμην μας 1)· β') Κατὰ τὸν νόμον ὁ δικηγόρος ἢ ἄλλος πρὸς διεξαγωγὴν τῆς δίκης διοριζόμενος πληρεξούσιος δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐπιδείξῃ εἰς τὸν διάδικον τὸ πληρεξούσιον αὐτοῦ ἔγγραφον· καὶ ἐπομένως ὁ διάδικος, μὴ ὑπαρχούσης διατάξεως τοῦ νόμου, δὲν δύναται νὰ πληροφορηθῇ ἂν ὁ ἀντίδικός του δὲν ἀπηγόρευσεν εἰς τὸν πληρεξούσιόν του τὸ δικαίωμα τοῦ παραδέχεσθαι τὰ δικόγραφα. γ') Τὸ ἄρθρον 150 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐπιβάλλει πειθαρχικὴν ποινὴν κατὰ τοῦ δικηγόρου, ὁ ὁποῖος παραλείπει νὰ δηλώσῃ εἰς τὰ δικόγραφα τὸν διορισμὸν ἀντικλήτου· ἡ διάταξις δὲ αὕτη ἤθελεν εἶσθαι ἀσυμβίβαστος μὲ τὴν ἰδέαν, ὅτι ὁ διορισμὸς τοῦ δικηγόρου ἀποκαθιστᾷ περιττὸν τὸν διορισμὸν ἀντικλήτου. Ὅρα κατ. § 66 καὶ ἑπ. 73.

1) Bioche Tribunal de commerce § 207—9 Carré ἐκδ. Chauveau ἄρθ. 422.

14. Ἀντίκλητον ὀφείλουν νὰ διορίζωσι καὶ τὰ ἠθικὰ πρόσωπα.

15. Πληρεξουσιότης, διδομένη κατὰ τὸ ἄρθρον 95 τῆς πολιτικῆς Δικονομίας, παρέχει εἰς τὸν πληρεξούσιον τὸ δικαίωμα τοῦ διορίζειν ἀντίκλητον. Ὅθεν ὁ πληρεξούσιος δύναται καὶ ὀφείλει, ὅταν τοῦτο ἀπαιτῆται, νὰ διορίζῃ ἀντίκλητον.

16. Ἡ δήλωσις τοῦ διορισμοῦ ἀντικλήτου, ὁσάκις κατὰ νόμον ἦναι ἀναγκαία, πρέπει νὰ γίνηται ἐν τῷ πρώτῳ παρὰ τοῦ διαδίκου κοινοποιουμένῳ δικογράφῳ· ἑπομένως ὁ μὲν ἐνάγων, ἐφεσείων, καὶ ἀναιρεσείων, ὀφείλουσι νὰ κάμνωσι τὴν δήλωσιν, περὶ ἧς ὁ λόγος, ἐν τοῖς δικογράφοις τῆς ἀγωγῆς, τῆς ἐφέσεως, τῆς ἀναιρέσεως καὶ ἐπαναλήψεως, ὁ δὲ εναγόμενος ἐν τῷ ἀπολογητηρίῳ ἐγγράφῳ (ἄρθρον 148, 533, 767, 819, 795 Πολιτ. Δικ.)· εἰς ἐμπορικὰς ἢ ἄλλας συνοπτικὰς ὑποθέσεις, εἰς κλητεύσεις βραχυπροθέσμους καὶ ἄλλας δίκας, κατὰ τὰς ὁποίας δὲν γίνεται ἔγγραφος προδικασία, συγχωρεῖται εἰς τὸν ἐναγόμενον νὰ διορίσῃ καὶ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἀκόμη ἀντίκλητον, ἂν δὲν ἀπαγγελθῇ ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις. (149 Πολ. Δικ.)

Ἐὰν ἐπὶ συνήθων ὑποθέσεων δὲν διορίσῃ τις ἐν τῇ ἀρχῇ τὸν ἀντίκλητον αὐτοῦ, δύναται νὰ τὸν διορίσῃ καὶ ἀργότερα, ἀλλ' αἱ συνέπειαι, τὰς ὁποίας τυχὸν ἐπέφερεν ἡ παράληψις ἐκείνη, δὲν παύουν.

17. Ἐὰν οἱ αὐτοὶ διάδικοι κινῶσιν ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου παρεμπιπτούσας ἀγωγάς, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ διορίζωσιν ἐκ νέου ἀντίκλητον.

18. Τρίτοι παρεμβαίνοντες εἰς δίκην μεταξὺ ἄλλων ἐκκρεμῆ, ὀφείλουν νὰ διορίζωσιν ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς παρεμβάσεως ἀντίκλητον, ἐὰν δὲν κατοικῶσιν ἢ δὲν διαμένωσιν ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ δικαστηρίου.

19. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 515 § 4 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας προκύπτει, ὅτι διορισμὸς ἀντικλήτου λαμβάνει χώραν καὶ εἰς ὑποθέσεις δικαζομένας ἐνώπιον τῶν Εἰρηνοδικείων, ὅταν ὁ διάδικος δὲν κατοικῇ ἢ δὲν διαμένῃ ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ δικαστηρίου. Σημειωτέον ὅμως, ὅτι εἰς τὰ προσόντα, τὰ ἀφορῶντα τὰς ἐνώπιον τῶν Εἰρηνοδικείων κλήσεις, δὲν μνημονεύει ὁ νόμος τὸν ἀντίκλητον. Ἴσως δὲ ἐκ τούτου πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι ὁ μὴ διορισμὸς ἀντικλήτου δὲν συνεπάγει τὰς συνεπείας τοῦ ἄρθρου 151. Τοιοῦτος διορισμὸς δὲν ἀπαιτεῖται κατὰ τὴν Γαλλικὴν νομοθεσίαν.

20. Ὅταν πρόκηται νὰ ἐκτελεσθῇ ἀναγκαστικόν τι μέτρον, ὁ ἐπισπεύδων αὐτὸ ὀφείλει, ἐὰν δὲν κατοικῇ ἢ δὲν διαμένῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐκτελέσεως, νὰ γνωστοποιήσῃ συνάμα μετὰ τῆς πρὸς

πληρωμὴν ἐπιταγῆς τὸν παρ' αὐτοῦ διοριζόμενον ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐκτελέσεως ἀντίκλητον. 863 Πολ. Δικ.

21. Προκειμένου λόγου περὶ προσωπικῆς κρατήσεως, εἴτε συντηρητικῆς, εἴτε ἀναγκαστικῆς, ἢ περὶ ἐπισχέσεως κρατηθέντος ἤδη ὀφειλέτου, πρέπει νὰ γίνηται διορισμὸς ἀντικλήτου ἐν τῇ περὶ συλλήψεως ἐκθέσει, ἐὰν ὁ δανειστὴς δὲν ἔχῃ τὴν κατοικίαν ἢ διαμονήν του ἐν τῷ τόπῳ τῆς φυλακίσεως. 1007, 1014, 1048 Πολ. Δικον.

22. Ἄλλοι δανεισταὶ ἀναγγέλλοντές ἑαυτοὺς, ὀφείλουν νὰ διορίζωσιν εἰς τὸ ἀναγγελτήριον ἀντίκλητον ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐκτελέσεως. 909 Πολ Δικ.

23. Ἐπὶ κατασχέσεως εἰς χεῖρας τρίτου, ὁ δανειστὴς ὀφείλει νὰ διορίσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατασχέσεως ἀντίκλητον, ἐὰν δὲν κατοικῇ αὐτόθι. 1037, 923 Πολ. Δικ.

24. Ἐπὶ συντηρητικῶν κατασχέσεων εἰς χεῖρας τοῦ ὀφειλέτου, ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου γίνεται ἐν αὐτῇ τῇ ἐκθέσει. 1038 Πολ. Δικον.

25. Προκειμένου λόγου περὶ ἐπιθέσεως σφραγίδων, οἱ προκαλοῦντες αὐτὴν διάδικοι, ὅσοι δὲν κατοικοῦν ἢ δὲν διαμένουν ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐπιθέσεως αὐτῶν, ὀφείλουν νὰ διορίζωσιν ἀντίκλητον ἐν τῷ Δήμῳ, ὅπου ἐπιτίθενται αἱ σφραγίδες. ἄρθρον 1054, § 4 τῆς Πολ. Δικ.

26. Οἱ ἔχοντες ἀξιώσεις εἰς τὰ ἐσφραγισμένα ἢ ἄλλοι τρίτοι ἐνεργοῦντες ἀνακοπὴν, ὀφείλουσιν ἐν τῇ ἀνακοπῇ των νὰ διορίζωσιν ἀντίκλητον ἐν τῷ Δήμῳ, ἔνθα ἐπιτίθενται αἱ σφραγίδες, ἐὰν δὲν κατοικῶσιν αὐτόθι. ἄρθρον 1061 τῆς Πολ. Δικ.

27. Ἰδιῶται κατήγοροι καὶ πολιτικῶς ἐνάγοντες, ἐὰν δὲν κατοικῶσιν εἰς τὴν καθέδραν τοῦ ἀνακριτικοῦ καὶ ποινικοῦ δικαστηρίου, ὀφείλουν νὰ διορίζωσιν αὐτόθι ἀντίκλητον, πρὸς τὸν ὁποῖον γίνονται ὅλαι αἱ ἐπὶ τῆς διαδικασίας συμπίπτουσαι δηλοποιήσεις καὶ ἄλλαι ἀνακοινώσεις. Οἱ κατηγορούμενοι ἔχουν τὸ αὐτὸ δικαίωμα, χωρὶς νὰ ἦναι πρὸς τοῦτο ὑπόχρεοι. ἄρθρον 29, 309, 248, 291, 304 τῆς Ποιν. Δικ.

§. Γ'.

Συνέπειαι τῆς παραλείψεως τοῦ διορισμοῦ.

28. Ἐὰν ἐναντίον τῶν ἄρθρων 148 καὶ 149 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας παραληφθῇ ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου, γίνονται αἱ ἐπιδόσεις ἐπὶ μὲν τῶν συνήθων ὑποθέσεων εἰς τὸν διάδικον αὐτὸν, ἐπὶ

δὲ ἐμπορικῶν καὶ ἄλλων συνοπτικῶν ὑποθέσεων, καθὼς καὶ ἐπ' κλήσεων βραχυπροθέσμων, εἰς τὸν γραμματέα τοῦ δικαστηρίου. ἀλλὰ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς τελευταίας, τότε μόνον, ὅταν κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν δὲν ἐκδοθῇ ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις, καθότι ἐκδιδομένη κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν πρέπει νὰ κοινοποιῆται εἰς τὸν ἀντίδικον αὐτὸν, ἂν δὲν διώρισεν ἀντίκλητον. Chauveau sur Carré, n. 1517.

Ὅρα ἐν τούτοις ἀνωτέρω § 19 ὡς πρὸς τὰ Εἰρηνοδικεῖα.

29. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἰσχύει, ὅταν πρόκηται περὶ ἐπιδόσεως ἐρήμην ἀποφάσεως, διότι κατὰ τὸν νόμον τῆς 18 σεπτεμβ. 1836 ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τὸν διάδικον αὐτὸν, χωρὶς νὰ γίνῃ διάκρισις συνήθους καὶ συνοπτικῆς δίκης. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει, καὶ καθ' ἡμᾶς, εἰς τὰ Εἰρηνοδικεῖα. Ὅρα κατωτ. § 85 τὴν ὑπ' ἀριθ. 2826 ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

30. Ἡ παράλειψις διορισμοῦ κατὰ τὴν περὶ ἐκτελέσεως διαδικασίαν ἐπιφέρει τὴν ἀκυρότητα τῶν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν πράξεων, καθότι ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει διευκολύνει τὴν ὑπεράσπισιν, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι οὐσιώδης. 201 Πολ. Δικον.

Καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν ἡ παράλειψις αὕτη ἐπιφέρει τὴν ἀκυρότητα κατὰ τὴν ῥητὴν τοῦ νόμου διάταξιν (ἄρθρον 559. 673, 780 pr, civ)· ἐξαίρεσις λαμβάνει χώραν μόνον ὡς πρὸς τὴν κατάσχεσιν κινητῶν εἰς χεῖρας τοῦ ὀφειλέτου (art. 584 pr. civ.), ἀλλὰ κατὰ τὴν Γαλλικὴν Νομοθεσίαν ἀκυρότης δὲν λαμβάνει χώραν εἰμὴ ὅταν ὑπάρχῃ ῥητὴ τοῦ νόμου διάταξις, καὶ τοιαύτη δὲν ὑπάρχει, ἐν ᾧ παρ' ἡμῖν λαμβάνει χώραν ἀκυρότης καὶ διὰ λόγους οὐσιώδεις. Chauveau sur Carré n. 2004 bis. Ὅρα τὴν Γαλλικὴν Νομολογίαν εἰς τὰ σχόλια τοῦ Carré n. 1936, 2005, 2006, 2243, 2425, 2632.—2634, 2663, 2664.

31. Ἡ περὶ ἐπιθέσεως σφαγίδων ἔκθεσις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄκυρος, ἐὰν παραληφθῇ ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου, ἀλλ' ἡ ἐν τῇ ἀνακοπῇ παράλειψις τοῦ διορισμοῦ καθιστᾷ ἄκυρον τὴν κατ' αὐτῆς ἀνακοπήν. Ἡ ἀκυρότης αὕτη δύναται νὰ καλυφθῇ διὰ μεταγενεστέρου διορισμοῦ, ἰδίως ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς κατασχέσεως; Ὅρα Carré n. 2005 λύοντα καταφατικῶς τὸ ζήτημα.

32. Ὁ μὴ διορισμὸς ἀντικλήτου ἐπὶ ποινικῶν ὑποθέσεων δὲν φέρει ἄλλην βλάβην, εἰμὴ ὅτι ἐκ τῆς μὴ ἐγχειρίσεως ἐγγράφων τινῶν, καὶ ἐκ τῆς μὴ προσκλήσεως εἴς τινας πράξεις, δὲν παράγονται ἔννομοι συνέπειαι· ὅρα τὴν νομολογίαν κατωτέρω § 76, 77.

§. Δ'.

Ἀποτελέσματα τοῦ διορισμοῦ τοῦ ἀντικλήτου.

33. Ὅλαι αἱ εἰς τὸν ἀντίκλητον γενόμεναι ἐπιδόσεις ἔχουν τὸ αὐτὸ κῦρος, ὡς νὰ ἐγίνοντο εἰς τὸν διάδικον αὐτὸν, ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἡ ἐμφάνισις διαδίκου τινὸς εἶναι οὐσιωδῶς ἀναγκαία. 152, 139 Πολ. Δικ.

34. Ὁσάκις κατὰ τὰ ἄρθρα 138 καὶ 862 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἡ δημοσίευσις ἐπέχει τόπον κοινοποιήσεως, ἡ παρουσία τοῦ ἀντικλήτου ταυτίζεται μὲ τὴν τοῦ διαδίκου· ὅρα κατωτέρω τὴν νομολ. § 70, 78.

35. Καίτοι ὑπάρχοντος ἀντικλήτου νομίμως διωρισμένου, οἱ διάδικοι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιδίδωσι τὰ δικόγραφα εἰς τὸν διάδικον αὐτὸν, ἀλλὰ τὰ ἐκ τούτου προκύψαντα περιπλέον ἔξοδα εἰσὶν εἰς βάρος τοῦ κοινοποιοῦντος.

36. Εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ νόμος παρατείνει τὴν προθεσμίαν, ἕνεκα τῆς ἀποστάσεως, οἱ διάδικοι ἐν γένει δὲν χάνουν τὸ δικαίωμα τοῦτο, ὅταν τὰ δικόγραφα κοινοποιῶνται εἰς τοὺς ἀντικλήτους αὐτῶν, ἐκτὸς ἂν ὁ νόμος διατάττῃ ἄλλο τὶ, ὡς ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 1019 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ νόμου τῆς 18 σεπτεμβρίου 1836, τοῦ ἀφορῶντος τὸ ἄρθρον 596 τῆς Πολιτικῆς Δικ. Ὅρα κατωτέρω § 79.

37. Οἱ διάδικοι δύνανται διὰ τῶν ἀντικλήτων των νὰ κοινοποιῶσιν εἰς τὸν ἀντίδικον δικόγραφα καὶ ἄλλα ἔγγραφα μόνον εἰς τὴν μεταξὺ αὐτῶν ἀναγομένην ἐκκρεμῆ δίκην.

38. Ἡ περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 481 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, δύναται νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸν ἀντίκλητον τοῦ διαδίκου. Κάμνει δὲ τῆς ἀγωγῆς ταύτης μνείαν ὁ νόμος, καθότι δὲν εἶναι κυρίως παρεμπίπτουσα ἀγωγή.

39. Πᾶσα πρᾶξις, ἀνοίγουσα νέαν δίκην, πρέπει νὰ κοινοποιῆται εἰς τὸν διάδικον αὐτόν.

40. Ἡ ἔφεσις καὶ ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις πρέπει νὰ ἐπιδίδωνται ὄχι εἰς τὸν ἀντίκλητον τῆς πρωτοδίκου δίκης, ἀλλ' εἰς τὸν διάδικον αὐτόν. Chauveau sur Carré n. 1519 bis. ὅρα κατωτέρω τὴν νομολογίαν, § 67, 69, 71, 72, 80 καὶ ἑπ.

41. Ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου δὲν ἔχῃ ἔννομα ἀποτελέσματα, εἰμὴ μόνον ἀπέναντι τῶν προσώπων, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἐγένετο· ὅθεν τρίτα πρόσωπα δὲν δύνανται νὰ ἐπιδώσωσιν ἐγκύρως δικόγραφα εἰς ἄνθρωπον, διορισθέντα ἀντίκλητον ἐπὶ ἄλλης ὑποθέσεως.

Carré, n. 1517, ἐκδ. Chauveau. Ἑπομένως ἡ παρέμβασις πρέπει νὰ ἐπιδίδηται εἰς τὸν διάδικον αὐτόν. αὐτ.

42. Εἰς τὸν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην διορισθέντα ἀντίκλητον δύναται νὰ ἐπιδοθῇ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς, καὶ διὰ ν'ἀρχίσῃ ἡ πρὸς ἀνακοπὴν, ἔφεσιν ἢ ἀναίρεσιν προθεσμία1). Ἡ Γαλλ. νομολογία διὰ λόγους πηγάζοντας ἐκ τῆς Γαλλ. Νομοθεσίας καθιέρωσεν, ὅτι μόνη ἡ πρὸς τὸν διάδικον αὐτὸν ἐπίδοσις τῆς ἀποφάσεως ἐπιφέρει τὸ τελευταῖον ἀποτέλεσμα τῆς ἐνάρξεως τῶν προθεσμιῶν. Dalloz jeune, dict. général, mot domicile élu, 62. Carré, n. 1517 (bis), 1556 εἰς τὴν ἔκδοσιν Chauveau· ὅρα κατωτ. § 67. τὴν νομολ.

43. Ἀνακοπὴ τρίτου (911, 912 Πολ. Δικ.) δὲν πρέπει, φρονοῦμεν, νὰ κοινοποιῆται εἰς τὸν ἀντίκλητον τοῦ ἐπισπεύδοντος τὴν ἐκτέλεσιν, ἀλλ'εἰς τὸν διάδικον αὐτόν. Dalloz jeune, dictionnaire général, mot domicile élu, 55—57. Carré n. 1517.

44. Τρίτα πρόσωπα, ἀνακόπτοντα τὴν ἐπίθεσιν σφραγίδων, δύνανται νὰ κοινοποιῶσι τὴν ἀνακοπήν των εἰς τὸν ἀντίκλητον τοῦ προκαλέσαντος τὴν σφράγισιν (1061 τῆς Πολ. Δικ.), ἢ ὀφείλουν νὰ ἐπιδίδωσι τὴν ἀνακοπήν των εἰς αὐτὸν τοῦτον; Φρονοῦμεν, ὅτι καὶ ἐνταῦθα πρέπει ἴσως νὰ εἴπωμεν ὅ,τι ἀνωτέρω.

45. Ἡ ἔφεσις, ἥτις γίνεται κατ' ἀποφάσεως ἐκτελουμένης, δὲν δύναται παρ' ἡμῖν νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸν ἐν τῇ πρὸς ἐκτέλεσιν ἐπιταγῇ διοριζόμενον ἀντίκλητον, διότι τὸ ἄρθρον 865 τῆς Πολ. Δικονομίας δὲν ἔχει τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ ἄρθρου 584 τῆς Πολιτικῆς Γαλλικῆς Δικονομίας. Ὅρα κατωτ. τὴν Νομ. § 82.

46. Ὁ ἀντίκλητος δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ἐπιχειρήσῃ ἄλλην πρᾶξιν ἐπὶ τῆς δίκης, ἐκτὸς τῆς παραλαβῆς τῶν εἰς αὐτὸν κοινοποιουμένων ἐγγράφων· ἐπομένως, ἐὰν ὁ ἀντίδικος θέλῃ νὰ τὸν ἔχῃ καὶ πληρεξούσιον πρὸς διεξαγωγὴν τῆς δίκης, ὀφείλει νὰ τὸν ἐφοδιάσῃ καὶ μὲ πληρεξουσιότητα κατὰ τὰ ἄρθρα 93 καὶ 97 (153) τῆς Πολ. Δικ.

§. Ε'.

Παῦσις τοῦ ἀντικλήτου.

47. Ὁ ἀντίκλητος παύει εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 102 τῆς Πολ. Δικ.

---

1) Ὅρα τοὺς λόγους τῆς ἀντιθέτου γνώμης εἰς τὸν δεύτερον τόμον τῆς παρ' ἐμοῦ ἐκδοθείσης νομολογίας σελ. 54.

48. Ἂν κατὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ κοινοποίησις δικογράφου τινὸς γίνῃ εἰς τὸν ἀντίκλητον, δὲν παραβλάπτονται ἐντεῦθεν τὰ δικαιώματα τοῦ διορίσαντος αὐτὸν διαδίκου, καὶ ἐὰν εἰσέτι δὲν ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν ἀντίδικόν του τὸ σύμβαμα τῆς παύσεως τοῦ ἀντικλήτου. Chauveau sur Carré n. 1556 εἰς τὸ τέλος.

49. Ὅταν ὅμως ὁ διάδικος ἀνακαλῇ τὸν ἀντίκλητον αὐτοῦ, χωρὶς νὰ διορίσῃ συγχρόνως ἕτερον, αἱ γενόμεναι τυχὸν μέχρι τῆς ἀντικαταστάσεως μετὰ τὴν ἀνάκλησιν πρὸς τὸν ἀνακληθέντα ἀντίκλητον ἐπιδόσεις εἰσὶν ἔγκυροι.

50. Εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 102 τῆς Πολ. Δικονομίας συμβαίνει καὶ βιαία διακοπὴ τῆς δίκης· ἐὰν ὅμως ὁ ἀντίκλητος δὲν ἦναι δικηγόρος, συμβαίνει διακοπὴ μόνον, ἐὰν τὸ σύμβαμα τῆς παύσεως τοῦ ἀντικλήτου κοινοποιηθῇ προσηκόντως εἰς τὸν ἀντίδικον. 463, § 1, 2 καὶ 3 τῆς Πολ. Δικ.

51. Κατὰ τὸ ἄρθρον 480 τῆς Πολ. Δικ. ἡ πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμία ἐπεκτείνεται ἐπὶ ἓξ εἰσέτι μῆνας, ὅταν ὑπάρχῃ βιαία διακοπή, ἢ ὅταν ἀπαιτῆται διορισμὸς νέου ἀντικλήτου.

Ἡ ἀνάγκη τοῦ διορισμοῦ νέου ἀντικλήτου, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως βιαίας διακοπῆς, δίδει χώραν, κατὰ τὸ ἄρθρον 480 τῆς Πολ. Δικ., εἰς τὴν ἀνωτέρω παρέκτασιν τῆς πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμίας·

α΄) ὅταν συμβῇ περιστατικόν τι ἐπιφέρον τὴν βιαίαν διακοπὴν μετὰ τὴν γνωστοποίησίν του πρὸς τὸν ἀντίδικον, ἕωσοῦ γενῇ ἡ γνωστοποίησις αὕτη·

β΄) Ἐν τῇ περιπτώσει τῆς παραιτήσεως τοῦ ἀντικλήτου. 102 § 4 τῆς Πολ. Δικ.

§. ϛ΄.

Περὶ τῆς ἐκ συμβάσεως ἐκλογῆς κατοικίας.

52. Διὰ τῆς ἐκ συμβάσεως ἐκλογῆς κατοικίας, ἥτις συνομολογεῖται ἐν συμβολαίῳ τινί, προτίθενται οἱ συμβαλλόμενοι δύο τινά·

α΄) Τὸ νὰ γίνωνται εἰς τὴν ἐκλεχθεῖσαν κατοικίαν, ὡς εἰς τὴν πραγματικήν, ὅλαι αἱ κοινοποιήσεις καὶ ἄλλαι πράξεις, ἀφορῶσαι τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ συμβολαίου, ὅπερ περιέχει ἐκλογὴν κατοικίας. Dalloz Δ, 7. 796. n. 7·

β΄) Τὸ νὰ καθιστῶσι τὸ δικαστήριον τῆς ἐκλεχθείσης κατοικίας ἁρμόδιον ἐπὶ τῶν ἐκ τοῦ συμβολαίου πηγαζουσῶν δικῶν.

53. Ἡ ἡμετέρα νομοθεσία δὲν μνημονεύει τὸ εἶδος τοῦτο τῆς

ἐκ συμβάσεως ἐκλογῆς κατοικίας, ὡς ἔπραξεν ὁ Γάλλος νομοθέτης (ἄρθρον 111 c. c.). Ἀλλ' εἶναι ἀναντίῤῥητον, ὅτι ἡ συνομολόγησις αὕτη παράγει ἀποτελέσματα, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη θεμιτὴ συμφωνία, ὑποχρεόνουσα τοὺς συμβαλλομένους. Ἄλλως τε δὲ ἡ σύμβασις, διὰ τῆς ὁποίας τὰ μέρη ἀπονέμουσιν ἐκ προοιμίων ἁρμοδιότητα εἰς δικαστήριον ἀναρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ συμβολαίου πηγαζουσῶν ἀγωγῶν, ἐπιτρέπεται ῥητῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 22, § 4 τῆς Πολ. Δικ.

54. Ἡ ἐκλογὴ τῆς κατοικίας εἶναι μέρος οὐσιῶδες τῆς συμβάσεως, συνεπάγουσα ἀποτελέσματα καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ προσώπου, παρ' ᾧ, κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῶν μερῶν, θέλουν γίνεσθαι αἱ κοινοποιήσεις. Ἐν τῇ περιπτώσει ὅμως ταύτῃ δύνανται τὰ μέρη νὰ ἐκλέξωσιν ἕτερον πρόσωπον ἐν τῇ αὐτῇ κατοικίᾳ. αὐτ. 83.

55. Ἕνεκα τοῦ λόγου τούτου ἡ ἐκλογὴ τῆς κατοικίας δὲν δύναται νὰ μεταβληθῇ, ἄνευ τῆς συναινέσεως τῶν μερῶν, ἐνόσῳ ἡ αἰτία τῆς συμβάσεως διαρκεῖ. Δύναται ὅμως νὰ διορισθῇ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ νέος ἐντολοδόχος. αὐτ. 84. 85.

56. Αἱ κοινοποιήσεις ὅμως, καί τοι ὑπαρχούσης τοιαύτης κατοικίας, δύνανται οὐχ' ἧττον νὰ γίνωσιν εἰς τὴν πραγματικὴν κατοικίαν τοῦ ἐναγομένου, διότι ἡ συνομολόγησις αὕτη γίνεται ἐν γένει πρὸς ὄφελος τοῦ πιστωτοῦ.

Ἐὰν ὅμως προκύπτῃ ἐκ τοῦ συμβολαίου, ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῆς κατοικίας ἐγένετο καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ὀφειλέτου (οἷον ἂν οὗτος, σκοπῶν ν' ἀποδημήσῃ, ἐξελέξατο κατοικίαν παρὰ τῷ ἐπιτετραμμένῳ τὰς ὑποθέσεις του), αἱ ἐπιδόσεις πρέπει νὰ γίνωνται εἰς τὴν ἐκλεχθεῖσαν κατοικίαν. Dalloz jeune, dictionn., mot domicile élu § 79.

57. Δὲν δύναταί τις νὰ ἐνεργήσῃ κοινοποιήσεις εἰς τὴν ἐκ συμβάσεως ἐκλελεγμένην κατοικίαν, εἰμὴ μόνον ὅταν αὗται ἀφορῶσι τὸ εἰδικὸν ἀντικείμενον, ἕνεκα τοῦ ὁποίου συνωμολογήθη. αὐτόθι 76—78.

Ἐπίσης ὅταν τὰ μέρη ἐξελέξαντο κατοικίαν πρὸς ἐκτέλεσιν συμβιβασμοῦ τινός, τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ προτείνῃ τὴν ἀναρμοδιότητα παντὸς ἄλλου δικαστηρίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἤθελε τυχὸν προσβληθῇ ὁ συμβιβασμὸς αὐτὸς ὡς ἄκυρος· καθότι ἡ συνομολόγησις, τροπολογοῦσα τὸ κοινὸν δίκαιον, πρέπει νὰ περιορίζηται ἐντὸς τῶν ὅρων του. αὐτ. 68, 69.

58. Ἡ ἐκλογὴ τῆς κατοικίας δύναται νὰ γίνῃ καὶ ἐν τῇ πραγματικῇ κατοικίᾳ τῶν συμβαλλομένων. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ

αἱ κοινοποιήσεις πρέπει νὰ γίνωνται εἰς ταύτην, καὶ ἂν ἀργότερα συναλλαξάμενος μεταβάλῃ κατοικίαν. αὐτ. 70—74.

59. Ἡ τῆς κατοικίας ἐκλογὴ δύναται νὰ γίνῃ καὶ διὰ μεταγενεστέρας συμβάσεως. αὐτ. 75.

60. Εἰς τὴν Γαλλίαν συζητεῖται, ἂν ἡ ἔφεσις δύναται νὰ κοινοποιηθῇ εἰς τὴν ἐκλελεγμένην κατοικίαν. αὐτ. 93, 94.

§. Ζ'.

Περὶ τῆς ἑκουσίας ἢ συνητικῆς ἐκλογῆς κατοικίας.

61. Αὕτη, ἔχουσα πλέον περιωρισμένα ἀπὸ τὴν ἐν τοῖς δικογράφοις γινομένην (ὅρα ἀνωτ. § 16.) ἀποτελέσματα, ἐπέχει τόπον ἁπλῆς ἐντολῆς. αὐτ. 105.

62. Διὰ νὰ γίνῃ ὅμως κοινοποίησίς τις παρά τινι ἐντολοδόχῳ ἀπαιτεῖται νὰ ἐγένετο ἡ τῆς κατοικίας ἐκλογὴ παρ' αὐτῷ.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐπίδοσις γινομένη εἰς τὴν κατοικίαν διαχειριστοῦ τινὸς ὑποθέσεων ἄλλου, ὃν ἡ ἐπίδοσις ἀφορᾷ, εἶναι ἄκυρος, ἂν ὁ διαχειριστὴς δὲν ἔχῃ ἰδίως πρὸς τοῦτο ἐντολήν. Ὅθεν ὁ ἔν τινι τόπῳ διορισμὸς ἐντολοδόχου πρὸς πώλησιν καὶ διαχείρισιν τῆς περιουσίας τοῦ ἐντολέως, δὲν ἐπιφέρει, αὐτοδικαίως, ἐκλογὴν κατοικίας παρὰ τῷ ἐντολοδόχῳ τούτῳ, οὔτε καθίστησιν ἁρμόδιον τὸ δικαστήριον τούτου, καὶ ἂν ἡ ἐντολὴ ἐκφράζηται γενικῶς· ὅρα Dalloz jeune, dict. général, εἰς τὸ supplement, εἰς τὴν λέξιν domicile élu §. 131, 132. Αὐτόθι 107· ὅρα κατωτέρω τὴν ἀπόφασιν 308 τοῦ Ἀρ. Πάγου, ἥτις δὲν εἶναι, καθ' ἡμᾶς, ὀρθή. (§ 83)

63. Κοινοποίησις, ἀφορῶσα ἀλλοδαπόν τινα, θεωρεῖται ἔγκυρος ὅταν γίνῃ ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ εἰδικοῦ ἐντολοδόχου του, ἰδίως ὅταν πρόκηται περὶ ἐμπορικῆς ὑποθέσεως. αὐτ. 124· ὅρα κατωτέρω (§ 84) τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 10 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

§. Η'.

Νομολογία.

64. α Ἐπειδὴ ὁ Ε. Μ. ἐκλητεύθη προσηκόντως, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὸ τῆς 18 8βρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 62 ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος Γ. Κ· μὴ ἐμφανισθεὶς δὲ εἰς τὸ ἀκροατήριον, πρέπει κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 774, 592 καὶ 595 τῆς Πολ. Δικον. νὰ δικασθῇ ἐρήμην, ἐπιδικαζομένης τῆς κατ' αὐτοῦ προτάσεως τῶν ἐναγόντων, ἂν στηρίζηται εἰς τὸν νόμον, καὶ ἂν κατ' αὐτῆς δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἔνστασίς τις ἐξ ἐπαγγέλματος.

α Ἐπειδή, ὡς πρὸς τὴν εἰρημένην πρότασιν, ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ προμνησθὲν συμβολαιογραφικὸν πληρεξουσιότητος ἔγγραφον τῶν ἐναγόντων, χρονολογούμενον τὴν 24 Μαΐου 1837, ὅτι οἱ διαλη

φθέντες ἐνάγοντες κοινῶς διώρισαν διὰ τὴν προκειμένην δίκην πληρεξουσίους των καὶ ἀντικλήτους τόν τε δικηγόρον Ι. Φ καὶ τὸν δικηγόρον Ε. Μ., χωρὶς νὰ ἐκφράσωσιν εἰς τὸ αὐτὸ πληρεξούσιον τὴν παρὰ τοῦ 1 ἀριθ. τοῦ ἄρθρου 93 προνοουμένην διάκρισιν περὶ τοῦ ὅτι ὁ Μ. νὰ ἦναι μόνον ἀντιπρόσωπος τοῦ ἑτέρου πληρεξουσίου δι' ἐνδεχομένην κώλυσιν τούτου, ἢ τὴν διάκρισιν ὅτι νὰ μὴ δύναται ὁ εἷς τῶν δύο πληρεξουσίων νὰ ἐνεργῇ ἄνευ τοῦ ἑτέρου· ὅθεν, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἑκάτερος τῶν εἰρημένων πληρεξουσίων θεωρεῖται ἐνδεδυμένος μὲ πλήρη καὶ ἀδιαίρετον ἐξουσίαν, καὶ πᾶσα πρᾶξις ἑκατέρου αὐτῶν θεωρεῖται ἑπομένως ὡς πρᾶξις τῶν ἐντολέων συμφώνως μὲ τὰς περὶ ἐντολοδόχων ἀρχάς; τοῦ νόμου (L. 60 ff. mand.), εἰς τὰς ὁποίας παραπέμπει τὸ ἄρθρον 99· τοῦτο δὲ τόσῳ μᾶλλον ἔχει χώραν, ὅταν πρόκηται περὶ πράξεως τοιαύτης, καθ' ἣν διὰ τὴν φύσιν της ἡ σύμπραξις εἶναι πάντη περιττή, ὡς εἶναι ἡ παραλαβὴ διαδικαστικοῦ τινὸς ἐγγράφου· διότι εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, τελεσθείσης τῆς πράξεως παρ' ἑνὸς τῶν πληρεξουσίων ἢ ἀντικλήτων, ἡ πρᾶξις θεωρεῖται ἔκτοτε πληρέστατα τετελεσμένη (Νόμ. 32 Πανδ. de procur.).

α'Επειδὴ ἐκ τούτων ἕπεται, ὅτι ὁ δικηγόρος Ε. Μ, παραλαβὼν καὶ δεχθεὶς τὴν κατὰ παραγγελίαν τοῦ πληρεξουσίου τοῦ Δημοσίου εἰς αὐτὸν, ὡς εἰς ἀντίκλητον τῶν ἐναγόντων, ἐπιδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 118, 1097 ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐνήργησεν ἐντὸς τῶν ὁρίων καὶ τῶν χρεῶν τῆς ἐντολῆς του, καὶ οὐδόλως ὑπερέβη τὴν πληρεξουσιότητά του· ὅθεν ἡ περὶ ἀποδοκιμάσεως κατ' αὐτοῦ παρεμπίπτουσα ἀγωγὴ τῶν ἐφεσιβλήτων δὲν στηρίζεται εἰς τὸν νόμον, καὶ ὡς τοιαύτη εἶναι καὶ κατ' ἐρήμην ἀποῤῥιπτέα· ἂν δ' ἄλλως οἱ ἐνάγοντες νομίζωσιν, ὅτι ὁ διαληφθεὶς πληρεξούσιός των κατέστη, ὡς πρὸς αὐτοὺς, ἔνοχος ἐπιζημίου ἀμελείας, μὴ εἰδοποιήσας αὐτοὺς ἐγκαίρως περὶ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, τοῦτο δὲν δίδει χώραν εἰς τὴν παρὰ τοῦ ἄρθρ. 464 τῆς Πολιτ. Δικονομίας περὶ ἀποδοκιμάσεως προνοουμένην παρεμπίπτουσαν ἀγωγὴν, ἀλλὰ δύναται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς ἀγωγὴν ἀποζημιώσεως πάντη ἀνεξάρτητον καὶ ἄσχετον ἀπὸ τὴν ἤδη ἐκκρεμῆ μετὰ τοῦ Δημοσίου δίκην των, ὥστε καὶ δὲν δύναται ν' ἀπαρτίσῃ ἀντικείμενον παρεμπίπτον αὐτῆς.

α'Επειδὴ ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας περὶ πληρεξουσιότητος νομίμους ἀρχὰς προκύπτουν ἀναγκαίως ὡς νόμιμα συμπεράσματα· α') ὅτι ἡ ἐπίδοσις τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, ἂν καὶ ἔγινε πρὸς μόνον τὸν ἀντίκλητον Ε. Μ, ἔχει πᾶν κῦρος καὶ πᾶσαν ἰσχὺν, ὡς νὰ ἐγένετο κατὰ τὸ ἄρθρον 152 τῆς Πολ. Δικ. εἰς τοὺς διαδίκους αὐτούς·

β') ὅτι βιαία διακοπὴ τῆς προκειμένης δίκης δὲν συνέβη ἐκ τῆς μετὰ πεντάμηνον παρέλευσιν μεταθέσεως τοῦ αὐτοῦ δικηγόρου Ε. Μ. ὡς διὰ τῆς πρώτης αἰτήσεώς των ἐννοοῦν οἱ ἐφεσίβλητοι· διότι ὑπῆρχε πάντοτε ἐπ' αὐτῆς ἀδιαιρέτως πληρεξούσιος τῶν ἐφεσιβλήτων ὁ ἕτερός δικηγόρος Ι. Φ· γ') ὅτι ἡ πρὸς τοῦτον γενομένη ἐπίδοσις τῆς ἀπὸ 2 δεκεμβρίου 1839 κλήσεως τοῦ πληρεξουσίου τοῦ Δημοσίου, εἶναι ἑπομένως ἔγκυρος καὶ νόμιμος· ἄλλως τε ἡ εἰρημένη κλῆσις εἶναι πρᾶξις πάντη ἀσήμαντος, ἡ δὲ ὕπαρξις ἢ μὴ πάντη ἀδιάφορος, ὡς μηδὲ ὠφέλειαν, μηδὲ βλάβην ἐπιφέρουσα. »

'Απόφ 79 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν.

65. « Ἐπειδὴ μὴ ἐμφανισθέντων τῶν ἀδελφῶν . . . κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τῆς προκειμένης δίκης, καί τοι κοινοποιηθείσης πρὸς τὸν ἐνταῦθα διορισθέντα διὰ τοῦ ἀπὸ 14 αὐγούστου 1843 ἐφετηρίου ἐγγράφου των ἀντίκλητόν των . . . . τῆς πρὸς συζήτησιν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως διατάξεως τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου τούτου (ἄρθρ. 767 § 5. 152 καὶ 153 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας), καὶ καί τοι τοιχοκολληθείσης πρὸ 8 καὶ ἐπέκεινα ἡμερῶν τῆς παρὰ τοῦ ἄρθρου 577 διατεταγμένης περιλήψεως, ὑπόκεινται νὰ δικασθῶσιν ἐρήμην σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 774 τῆς αὐτῆς Δικονομίας· εἶναι δὲ ἀδιάφορον, ἐάν, ὡς ἐδήλωσεν ὁ εἰρημένος ἀντίκλητος εἰς τὸ ἀπὸ 8 Ἰανουαρίου 1844 ἐπιδοτήριον, δὲν εἶναι εἰδοποιημένος περὶ τοῦ διορισμοῦ του ὡς πληρεξουσίου· διότι ἀφ' οὗ ἅπαξ ὁ διάδικος διώρισεν αὐτὸν ὡς ἀντίκλητόν του, εἰς αὐτὸν καὶ οὐχὶ εἰς ἄλλον ἔπρεπε νὰ γίνωνται ὅλαι αἱ ἐπιδόσεις. Ὅρα ἀνωτέρω § 10.

'Απόφ. 28 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 3669).

66. « Ἐπειδὴ αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις ἀποδέχονται τὸν δικηγόρον Β. ὡς πληρεξούσιον τοῦ ἀναιρεσείοντος· ὡς τοιοῦτος δὲ ἠδύνατο ὁ εἰρημένος δικηγόρος, κατὰ τὸ 95 ἄρθρον τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, νὰ ἐπάγῃ καὶ δέχηται ὅρκον, πολὺ πλέον δὲ νὰ δεχθῇ νομίμως ἀπόφασιν, ἐπιβάλλουσαν αὐτεπαγγέλτως ὅρκον εἰς τὸν ἀντίδικον τοῦ ἐντολέως αὐτοῦ.

« Ἐπειδὴ ἡ ἰδιότης τοῦ πληρεξουσίου συνεπάγει καὶ τὴν τοῦ ἀντικλήτου, ἥτις δὲν ὑπάρχει αὐτοτελῶς εἰμὴ ἐν ἐλλείψει εντελοῦς πληρεξουσιότητος. » ὅρα ἀνωτέρω § 11, 12, 13.

'Απόφ. 6 τῆς 7 ἀπριλίου 1841 τοῦ Ἀρείου Πάγου. (σελ. 120 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

67. Ἰδοὺ πῶς ἐκφράζεται ἡ ἀπὸ 1 μαρτ. 1840 ὑπ' ἀριθμ. 346 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου.

« Ἐπειδὴ κατὰ τὸ 95 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ, τὸ ὁποῖον προσδιορίζει τὰς συνεπείας τῆς πληρεξουσιότητος, ὁσάκις αὕτη δοθῇ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 93 καὶ 94 ἄρθρου τῆς Πολ. Δικονομίας, παρέχει εἰς τὸν πληρεξούσιον τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ παριστᾷ ἐπὶ δικαστηρίου τὸν δίδοντα τὴν πληρεξουσιότητα, ἰδίως δὲ νὰ ἐπιχειρῇ ὅλας τὰς κυρίας καὶ ἐν παρόδῳ πράξεις, τὰς ἀφορώσας τὴν πρωτοδίκως γενομένην διεξαγωγὴν τῆς δίκης, τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀπαγγελθείσης ἀποφάσεως καὶ τὴν περὶ ἐφέσεως αἴτησιν· εἰς ταύτας δὲ τὰς πράξεις συμπεριλαμβάνεται προφανῶς καὶ ἡ τῆς ἀποφάσεως ἐπίδοσις, προηγουμένη πάσης ἄλλης πράξεως ἀφορώσης τὴν ἐκτέλεσιν, ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ ἀποδοχὴ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἐκ μέρους τοῦ πληρεξουσίου τοῦ ἀντιδίκου· οὐδὲ ἀντίκεινται εἰς τὴν ἔννοιαν ταύτην τοῦ 95 ἄρθρου τὰ ἄρθρα 752 καὶ 757 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, καθότι ὁ προσηκόντως διορισθεὶς πληρεξούσιος δικηγόρος ἀντιπροσωπεύει νομίμως τὸν διάδικον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, καὶ ἰδίως ἐκ τῆς ἀπὸ 7 ἀπρ. 1837 ὑπ' ἀρ. 808 πράξεως, γενομένης ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Κ. Π. καὶ ὑπογεγραμμένης ὑπὸ τοῦ Α. Π., ὅτι ὁ δικηγόρος Κ. Ρ. ἦτο περιβεβλημένος μὲ γενικὴν καὶ εἰδικὴν πληρεξουσιότητα καὶ διὰ τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην παρὰ τοῦ Α. Π. ἐπὶ τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ Σ. Μ. δίκης· ἐπομένως ἡ ἐπίδοσις τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἠδύνατο νὰ γίνῃ νομίμως εἰς αὐτόν. Ὅρα ἀνωτέρω § 42.

Σελ. 270 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1840.

68. Τότε μόνον γίνονται αἱ ἐπιδόσεις εἰς τὸν Γραμματέα τοῦ δικαστηρίου, ὅταν ὁ διάδικος παρέλιπε νὰ διορίσῃ πληρεξούσιον εἰς τὴν ἕδραν τοῦ δικαστηρίου καὶ ἐπὶ συνοπτικῶν μόνον δικῶν.

Ὅταν ὑπάρχῃ διωρισμένος ἀντίκλητος, αἱ ἐπιδόσεις γίνονται εἰς αὐτὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 143 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας· καὶ μάλιστα ὅταν ὁ ἀντίκλητος ἦναι δικηγόρος, ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ, ἡ ἐπίδοσις δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸν γραφέα αὐτοῦ, εὑρισκόμενον ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ δικηγόρου.

Ἀπόφ. 57 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 673).

69. « Ἐπειδὴ τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν Ἐφετῶν ἑρμηνεῦσαν ἐντὸς τῶν καθηκόντων του τὸ πληρεξούσιον τὸ δοθὲν παρὰ τοῦ . . . . πρὸς τὸν δικηγόρον . . . παρεδέχθη, ὅτι ὁ ῥηθεὶς δικηγόρος ὡς ἔχων καὶ γενικὴν πληρεξουσιότητα δι' ὅλας ἐν γένει τὰς ὑποθέσεις καὶ διαφορὰς τοῦ . . . εἰς ὁποιονδήποτε δικαστήριον καὶ ὁποιανδήποτε ἄλλην ἀρχὴν ἤθελον παρουσιασθῆ αὗται καὶ

ῥητὴν μάλιστα ἐξουσίαν νὰ δέχηται καὶ νὰ δίδῃ ἔγγραφα, ἠδύνατο καὶ νὰ δεχθῇ τὴν ἐπιδοθεῖσαν εἰς αὐτὸν ἔφεσιν τῶν ἀντιδίκων τῆς . . . . » ὅρα ἀνωτ. § 11, 12.

Ἀπόφ. 14 τῆς 19 ἀπριλίου 1843 τοῦ Ἀρείου Πάγου (σελὶς 64 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

70. Εἰς τὴν λέξιν *Ἀναίρεσις* (§ 104 —108) κατεχωρίσθησαν διάφοροι ἀποφάσεις, ἐξ ὧν προκύπτει, ὅτι αἱ ἀποφάσεις ἐπιδίδονται νομίμως εἰς τοὺς πληρεξουσίους· ὅτι ἡ πρὸς ἀναίρεσιν προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως ταύτης· ὅτι ἡ δημοσίευσις τῆς ἀποφάσεως ἐπέχει τόπον ἐπιδόσεως, ὅταν ἐγένετο παρόντων τῶν διαδίκων ἢ τῶν πληρεξουσίων των. Χάριν συντομίας δὲν μεταγράφομεν ἐνταῦθα τὰς ἀποφάσεις ταύτας, παραπέμποντες τὸν ἀναγνώστην εἰς τοὺς εἰρημένους παραγράφους· ὅρα ἀνωτ. § 42. 34.

71. Ἰδοὺ πῶς ἐκφράζεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 39 ἀπόφασις τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελὶς 40).

« Ἐπειδὴ κατὰ τὰ ἄρθρα 757 καὶ 752· τῆς Πολ. Δικ. ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς παραδόσεως τῆς ἀποφάσεως εἰς τὸν ἀντίδικον, ἢ εἰς τὸν νόμιμον ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ, ἢ τὸν ἀντίκλητόν του.

« Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου ὁμολογίαν τοῦ Ἰωάν. Φαρμακοπούλου, πληρεξουσίου τῶν ἐκκαλούντων γενομένην, παρόντων καὶ τούτων, ἡ παράδοσις τῆς ἀποφάσεως ἐγένετο πρὸς τὸν ἐν Π. Πάτραις νόμιμον ἀντιπρόσωπον αὐτῶν Α. Χ. Λόντον, κατὰ τὴν 13. 7βρίου 1835. καὶ ἑπομένως ἀπέκτησεν αὐτὸς τὸ δικαίωμα τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας ἀπὸ τὴν ἡμέραν ταύτην, ὅτε ἐγένετο ἡ παράδοσις τῆς ἀποφάσεως πρὸς τὸν πληρεξούσιον Λόντον.

« Ἐπειδή, διὰ νὰ γενῇ παραδεκτὴ ἡ ἔφεσις, ἀπαιτεῖται νὰ ἐπιδοθῇ τὸ ἐφετήριον, ὡς διατάττει τὸ Ἄρ. 143. τῆς Πολ. Δ. πρὸς τὸν ἴδιον ἐφεσίβλητον, ἢ εἰς τὸν νόμιμον πληρεξούσιον αὐτοῦ, ὅταν ἔχῃ ῥητὴν περὶ τούτου πληρεξουσιότητα.

« Ἐπειδὴ τὸ ἀπὸ 7. 8βρίου 1835, ἐφετήριον, ἐπιδοθὲν πρὸς τὸν Γεώργιον Σωτηριάδην, δὲν ἐπεδόθη εἰς ἁρμόδιον πρόσωπον· διότι ὁ Γ. Σωτηριάδης ἔχων πληριξοσιότητα παρὰ τοῦ ἐντολέως του τοῦ νὰ διεξαγάγῃ, κατὰ τὸ Ἄρθ. 95. τῆς Πολ. Δικ. μόνον πρωτοδίκως τὴν δίκην δὲν ἀπεδείχθη, ὅτι εἶχε πληρεξουσιότητα καὶ περὶ τοῦ νὰ δεχθῇ τὸ ἐφετήριον, ἐνῷ ἄλλως κατὰ τὸ Ἄρθ. 132 ἐδ. 2. τῆς αὐτῆς Πολ. Δικ. ἡ πληρεξουσιότης αὐτοῦ ἔπαυσεν, ἀφοῦ πρωτοδίκως ἐτελείωσεν ἡ δίκη. Ὅρα ἀνωτ. § 40.

72. Ἡ ἑπομένη ἀπόφασις τῶν αὐτῶν Ἐφετῶν διαφέρει· ἰδοὺ πῶς ἐκφράζεται αὕτη·

« Ἐπειδὴ ἡ ὑπ' Ἀριθ. 336. ἀπόφασις, κηρύττουσα τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν ὑπαγομένην εἰς τὴν ἁρμοδιότητα οὐχὶ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἀλλὰ δικαστηρίου διαιτητῶν, εἶναι φύσει ὁριστική.

« Ἐπειδὴ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ὁριστικὰς ἀποφάσεις καὶ πρὸ τῆς παραδόσεως αὐτῶν εἰς τὸν ἀντίδικον, δύναται νὰ γίνῃ κατ' αὐτῶν ἔφεσις, δηλ. καὶ ἀμέσως μετὰ τὴν δημοσίευσίν των, ἀλλ' ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία ἄρχεται μόνον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς παραδόσεως κατὰ τὰς ῥητὰς διατάξε ς τῶν Ἄρθ. 752. § 2. καὶ 757.

« Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἐφεσίβλητος οὔτε ἀπέδειξεν, οὔτε ἐπρόβαλεν ὅτι ἐνεχείρισεν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν· ὅθεν τούτου μὴ γενομένου, ἡ ἔφεσις τούτου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐκπρόθεσμος, δυνάμει τῶν εἰρημένων νόμων, οὐδ' ἡ ἀπόφασις τελεσίδικος.»

Ἀπόφ. 224 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 41).

73· « Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 95 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐξάγεται, ὅτι ἡ πληρεξουσιότης, ἡ διδομένη κατὰ τὰ ἄρθρα 93 καὶ 94 τῆς αὐτῆς Δικονομίας πρὸς διεξαγωγήν τινος δίκης ἐνώπιον ὡρισμένου δικαστ. παρέχει εἰς τὸν πληρεξούσιον τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ παριστᾷ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου τὸν δόντα τὴν πληρεξουσιότητα, ἰδίως δὲ νὰ ἐπιχειρῇ ὅλας τὰς κυρίας καὶ ἐν παρόδῳ πράξεις τὰς ἀφορώσας τὴν ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου γενομένην διεξαγωγὴν τῆς δίκης, διὰ νὰ ἔχῃ δὲ ἡ πληρεξουσιότης ἀποτελέσματα μᾶλλον περιωρισμένα, πρέπει τοῦτο νὰ ἦναι ἐκπεφρασμένον ῥητῶς.

« Ἐπειδὴ ἡ παραδοχὴ τῶν κατὰ τὴν ἐνώπιον δικαστηρίου τινὸς ἐκκρεμῆ δίκην παρὰ τῶν διαδίκων εἰς ἀλλήλους κοινοποιουμένων ἐγγράφων εἶναι ἀναντιῤῥήτως πρᾶξις ἀφορῶσα τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης ταύτης· ἐκ τούτου δὲ ἕπεται, ὅτι ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 93 τῆς Πολιτ. Δικ. πρὸς διεξαγωγὴν ταύτης διορισθεὶς πληρεξούσιος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ δέχηται τοιαῦτα ἔγγραφα.

« Ἐπειδὴ τοῦτ' αὐτὸ ὁρίζουσι ῥητῶς καὶ τὰ ἄρθρα 143 καὶ 146 τῆς Πολ. Δικ., ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ὁποίων ὁ νόμος ὑπὸ τὴν λέξιν « πληρεξούσιος » δὲν ἐννοεῖ τὸν εἰδικῶς πρὸς παραδοχὴν τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαδικασίας παρὰ τῶν διαδίκων εἰς ἀλλήλους κοινοποιουμένων ἐγγράφων διωρισμένον πληρεξούσιον τοῦ διαδίκου (τὸν ἄλλως ἀντίκλητον λεγόμενον), ἀλλὰ τὸν πρὸς διεξαγωγὴν τῆς δίκης διωρισμένον ἐν γένει πληρεξούσιον, ὥσπερ ἀριδήλως ἐξάγεται καὶ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀναφερθέντων ἄρθρων μετὰ τῶν ἄρθρων 151 καὶ 152 τῆς Πολ. Δικ., ἐν οἷς ὁρίζει ὁ

νόμος τὸν τρόπον καὶ τὸ κῦρος τῶν εἰς τὸν ἀντίκλητον γενομένων ἐπιδόσεων, ἐνῷ εἰς τὰ ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης σκέψεως ἀναφερθέντα ἄρθρα ὥρισεν ἤδη τὸν τρόπον καὶ τὸ κῦρος τῶν εἰς τὸν πληρεξούσιον τοῦ διαδίκου γενομένων ἐπιδόσεων· ἐκ τούτων δὲ ἁπάντων ἕπεται, ὅτι ἡ παρὰ τοῦ ἄρθρου 148 τῆς Πολ. Δικ. ἐπιβαλλομένη εἰς τοὺς διαδίκους ὑποχρέωσις πρὸς διορισμὸν ἀντικλήτου ὑπάρχει τότε, ὅταν οἱ διάδικοι οὔτε κατοικῶσιν, οὔτε διαμένωσιν εἰς τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου, οὔτε διώρισάν τινα κατοικοῦντα ἢ διαμένοντα αὐτόθι πληρεξούσιον πρὸς διεξαγωγὴν τῆς δίκης.

« Ἐπειδὴ εἶναι ἀδιάφορον, ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ πληρεξουσίου, τοῦ νὰ δέχηται τὰ εἰς αὐτὸν, κατὰ τὴν ἐκκρεμῆ δίκην τοῦ πελάτου του, ἐπιδιδόμενα ἔγγραφα, ἐὰν πρόκηται περὶ ἐπιδόσεως ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου, παρ' ᾧ εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ κυρία δίκη, ἢ περὶ ἐπιδόσεως ἀποφάσεως ἄλλου δικαστηρίου, ἐκδοθείσης κατ' ἐντολὴν τοῦ παρ' ᾧ εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ κυρία δίκη δικαστηρίου, καὶ ἀφορώσης διαδικαστικὴν πρᾶξιν ἀναγκαίαν πρὸς διεξαγωγὴν τῆς κυρίας δίκης, καθότι καὶ τοιαύτης ἀποφάσεως ἡ παραλαβὴ εἶναι πρᾶξις ἀφορῶσα τὴν διεξαγωγὴν τῆς κυρίας δίκης, καὶ ἑπομένως δυναμένη, ὡς εἴρηται, νὰ ἐνεργηθῇ ἐγκύρως καὶ παρὰ τοῦ κατὰ τὴν δίκην ἐν γένει διωρισμένου πληρεξουσίου, μὴ ὑπαρχούσης οὐδεμιᾶς διατάξεως καθιερούσης ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐξαίρεσιν τοῦ γενικοῦ, ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ πληρεξουσίου ἐν τῇ τετάρτῃ σκέψει τῆς παρούσης ἀποφάσεως ἀναφερθέντος κανονος.,

« Ἐπειδὴ κατὰ τὰ εἰρημένα ἀνυπόστατος εἶναι ἡ πρότασις τοῦ πληρεξουσίου τῶν ἐκκαλούντων περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἐπιδόσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 142 ἀποφάσεως τῶν ἐν Χαλκίδι Πρωτοδικῶν καὶ τῆς πρὸς ἐμφάνισιν τῶν αὐτῶν ἐκκαλούντων ἐνώπιον τῶν εἰρημένων Πρωτοδικῶν κλήσεως τοῦ πληρεξουσίου τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἐπὶ λόγῳ ὅτι τὰ εἰρημένα ἔγγραφα δὲν ἐπεδόθησαν αὐτοπροσώπως εἰς τοὺς ἐκκαλοῦντας αὐτοὺς, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν πληρεξούσιόν των. » Ὅρα ἀνωτέρω § 11, 12, 13.

Ἀπόφ. 238 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελὶς 3295).

74. « Ἐπειδὴ τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 860 τῆς 27 Ἰαν. 1841 πληρεξούσιον εἶναι προγενέστερον τοῦ ἀποδεικτικοῦ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα Ἐφετείου ὑπ' ἀριθ. 2129 πρὸς τὸν δικηγόρον Ζ. ὡς ἀντίκλητον τοῦ Μ., τὸ δὲ μνησθὲν πληρεξουσιότητος ἔγγραφον ὑπ' ἀριθμὸν 860, τοῦ ὁποίου εἶχον γνῶσιν οἱ ἀντίδικοι,

ὡς συζητηθείσης δυνάμει αὐτοῦ τῆς προκειμένης δίκης εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Ἐφετεῖον, διαλαμβάνει ὅτι ἀντίκλητος τοῦ Μ. διορίζεται μόνος ὁ Π. Κ., ὁ δὲ Ζ. διορίζεται μόνον ὡς ἁπλῶς συμπράττων εἰς τὴν προκειμένην δίκην, ἕπεται ὅτι ἡ ἐπίδοσις αὕτη μὴ γενομένη συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρα 143, 148 καὶ 150 τῆς Πολ. Δικ. εἶναι ἄκυρος, καὶ οὕτως ἡ κατὰ τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως (μὴ λογιζομένης εἰσέτι ἐπιδιδομένης) αἴτησις ἀναιρέσεως ἐγένετο ἐμπροθέσμως. Ὅρα ἀνωτέρω § 11, 12, 13.

Ἀπόφ. 26 τῆς 29 μαρτίου 1844 τοῦ Ἀρείου Πάγου.

75. α Ἐπειδὴ ἐκ περὶ τῶν παρουσιαζομένων δύο ἐγγράφων πληρεξουσιότητος, τοῦ μὲν ἐκ μέρους τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐπιτρόπου Ἀργολίδος ὑπ' ἀριθμὸν 2686 καὶ ἀπὸ 11 Δεκεμβρίου 1840, τοῦ δὲ τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ὑπ' ἀριθμὸν 37, 329 καὶ ἀπὸ 13 Ἰανουαρίου 1842 ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ δικηγόρος Κύριος Α., διὰ μὲν τοῦ πρώτου ἐγγράφου διωρίσθη πληρεξούσιος τοῦ Δημοσίου εἰς τὴν κατὰ τοῦ Κυρίου Δ. Μαγνησιώτου ἐπεδόθη εἰς αὐτὸν κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1841, ὁπότε δὲν εἶχε παρὰ τοῦ Δημοσίου πληρεξουσιότητα νὰ τὸ παριστᾷ ἐφεσίμως· ὅθεν ἐπεδόθη εἰς πρόσωπον, μὴ ἔχον μέρος εἰς τὴν δίκην, καὶ ἑπομένως θεωρεῖται ὡς μὴ γεγονυῖα ἡ ἐπίδοσις.

Ἀπόφ. 81 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελὶς 3992).

76. α Ἐπειδὴ μ' ὅλον ὅτι ὁ ἀνακόπτων Π. παρεστάθη μέχρι τοῦδε εἰς τὴν γενομένην ἀνάκρισιν ὡς πολιτικῶς ἐνάγων, διότι διὰ τῆς πρὸς τὸν εἰσαγγελέα τῶν Πρωτοδικῶν καταμηνύσεώς του ἐζήτησε ῥητῶς τὴν ἀπόδοσιν τῶν χρημάτων του, τὴν δὲ πρὸς τὸν κατηγορούμενον γνωστοποίησιν τῶν ἀπαιτήσεών του τούτων ἠδύνατο συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 302 τῆς Ποινικῆς Δικ. νὰ ἐνεργήσῃ καὶ μετὰ ταῦτα, δηλαδὴ μέχρι τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον κλήσεως, καὶ ἑπομένως, καθὸ τοιοῦτος, εἶχε, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 260 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, τὸ πρὸς ἀνακοπὴν δικαίωμα, μ' ὅλα ταῦτα, ἐπειδὴ ὁ οὕτω παραστασθεὶς πολιτικῶς διάδικος, διαμένων εἰς Διακοπτόν, δὲν διώρισεν ἀντίκλητον εἰς τὴν καθέδραν τοῦ ἀνακρίναντος τὴν ὑπόθεσιν δικαστηρίου τῶν Πλημμελειοδικῶν, ὡς διατάττουσι τὰ ἄρθρα 27 καὶ 304 τῆς Ποιν. Δικ. καὶ ἑπομένως δὲν δύναται, δυνάμει τοῦ τελευταίου τῶν εἰρημένων ἄρθρων, ἐκ τῆς μὴ πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσεως τοῦ ἐκδοθέντος βουλεύματος, νὰ παράγῃ ὑπὲρ αὐτοῦ κανὲν νόμιμον ἀποτέλεσμα, δηλ. ν' ἀνακόψῃ τὸ ἐκδοθὲν βούλευμα,

καίτοι παρελθούσης, πρὸ τριάκοντα ἐννέα ἡμερῶν, τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας τῶν 24 ὡρῶν μετὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτοῦ· διότι ἡ ἔλλειψις αὕτη, καθὸ προερχομένη ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ παραλείψεως, εἶναι δίκαιον καὶ νόμιμον νὰ καταλογισθῇ εἰς βάρος του, καὶ νὰ μὴ ἀνατρέψῃ τὸ τῆς τελεσιδικίας ἀποκεκτημένον δικαίωμα. Ὅρα ἀνωτέρω § 32.

Βούλευμα τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 2586).

77. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 260 τῆς Ποινικῆς Δικον., ἔχουν μὲν οἱ πολιτικῶς ἐνάγοντες τὸ δικαίωμα ν' ἀνακόπτουν τὰ βουλεύματα εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἀριθμῶν 1, 2 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 251, ἀλλὰ μόνον ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τοῦ βουλεύματος, καὶ διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ γίνῃ ἡ εἰρημένη ἐπίδοσις τακτικῶς, τὰ ἄρθρα 304 καὶ 27 τῆς αὐτῆς διαδικασίας διακελεύουσι τὸ νὰ διορίσωσιν οἱ πολιτικῶς ἐνάγοντες, ὁσάκις δὲν κατοικοῦν εἰς τὴν καθέδραν τοῦ ἀνακριτικοῦ δικαστηρίου, ἀντίκλητον διαμένοντα εἰς αὐτήν, πρὸς τὸν ὁποῖον νὰ γίνωνται ὅλαι αἱ ἀπαιτούμεναι ἀνακοινώσεις· ὁ δὲ μὴ διορισμὸς τοῦ τοιούτου ἀντικλήτου ἐπιφέρει τὴν βλάβην τοῦ ὅτι ὁ πολιτικῶς ἐνάγων δὲν δύναται ἐκ τῆς ἐλλείψεως ταύτης νὰ παράξῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ νόμιμα ἀποτελέσματα.

« Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ Α. κατοικῶν οὐχὶ εἰς τὰς Πάτρας, ἀλλ' εἰς Ἀντραβίδα, κἄν τε ὑποτεθῇ ὅτι νομίμως κατέστη πολιτικῶς ἐνάγων, δὲν διώρισεν εἰς τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου ἀντίκλητον, πρὶν νὰ ἐπιδοθῇ ἐγκαίρως τὸ βούλευμα, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται ἐκ τῆς ἐλλείψεώς του ταύτης νὰ παράξῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν ὠφέλειαν τοῦ νὰ ἀνακόψῃ νομίμως τὸ διαληφθὲν βούλευμα μετὰ τεσσαράκοντα ἐννέα ἡμέρας ἐπὶ λόγῳ, ὅτι τότε μόνον ἐγένετο εἰς αὐτὸν γνωστόν. Ὅρα ἀνωτ. § 32.

Βούλευμα 28 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 2715).

78. « Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον προνοῆσαν νὰ ὁρίσῃ ῥητῶς, ὅτι ἡ τριακονθήμερος προθεσμία θέλει ἀρχίσει ἀφ' ἧς οἱ ἐκκαλοῦντες λάβωσι νόμιμον τῆς ἀποφάσεως γνῶσιν, ἐκήρυξεν ἀποχρώντως διὰ τοῦ ἐπιθέτου τούτου, ὅτι ἐννοεῖ νὰ συμμορφώσῃ καὶ τοὺς διαφερομένους καὶ ἑαυτὸ μὲ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς γνωστοποιήσεως, ὁ δὲ νόμος θεωρεῖ, ὡς προείρηται, τακτικὴν τὴν γνωστοποίησιν διὰ τῆς ἐνώπιον τοῦ πληρεξουσίου δημοσιεύσεως τῆς προδικαστικῆς ἀποφάσεως· ὅτι δὲ τοιαύτη ἦτον ἡ ἔννοια τοῦ δικαστηρίου καθίσταται φανερότερον καὶ ἀπὸ τὴν ἔκτασιν τῆς προθεσμίας, τὴν ὁποίαν τοῦτο διέγραψε, διότι διὰ τοῦτο τοσαύτην διέταξεν, διότι προεῖδεν, ὅτι ἡ ἀπόφασις ἐνδέχεται νὰ δημοσιευθῇ

ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ πληρεξουσίου τῶν ἐκκαλούντων, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἦτον ἀναγκαῖον νὰ δοθῇ διάστημα χρόνου ἱκανὸν, ὥστε ὁ πληρεξούσιος νὰ διακοινώσῃ εἰς τοὺς πελάτας του ἐγκαίρως τὰς διατάξεις τῆς ἀποφάσεως. » Ὅρα ἀνωτέρω § 34.

Ἀπόφ. 189 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελ. 12).

79. « Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 596 τῆς Πολ. Δικον., μεταρρυθμισθὲν ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 18 σεπτεμβρίου 1836 Β. Διατάγματος, κατὰ τῆς ἐρήμην ἐκδοθείσης ἀποφάσεως γίνεται ἀνακοπὴ, ἐὰν ὁ διάδικος κατοικῇ εἰς ἄλλον τόπον καὶ δὲν διώρισεν εἰς τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου ἀντίκλητον, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου οἱ καθ' ὧν ἡ αἴτησις, ἐντὸς 8 ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ἔγεινεν ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀποφάσεως· εἰς τὸν διάδικον, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 195 καὶ 196 τῆς Πολ. Δικ. ὅρα ἀνωτ. § 36.

Ἀπόφ. 487 τῶν ἐν Σύρῳ Πρωτοδ.κῶν. (Νομικῆς σελὶς 3329).

88. « Ἐπειδὴ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 93 τῆς Πολ. Δικον. διδομένη πληρεξουσιότης παρέχει εἰς τὸν πληρεξούσιον τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐπιχειρῇ ὅλας τὰς πράξεις τὰς ἀφορώσας τὴν πρωτοδίκως γενομένην διεξαγωγὴν τῆς δίκης, καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἔφεσιν μόνον τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ κάμῃ τὴν περὶ ἐφέσεως αἴτησιν, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ νὰ δέχηται ἐφέσεις ἐν ὀνόματι τοῦ διαδίκου.

« Ἐπειδὴ ἑπομένως, ἀφοῦ ἡ παραδοχὴ ἐκ μέρους ἑνὸς τοιούτου πληρεξουσίου τῆς ἐπιδιδομένης παρὰ τοῦ ἀντιδίκου ἐφέσεως εἶναι πρᾶξις μὴ περιεχομένη εἰς τοὺς ὅρους τῆς ἐντολῆς του, ὁ τοιοῦτος πληρεξούσιος δὲν θεωρεῖται, ὅτι εἶναι νόμιμος πληρεξούσιος τοῦ διαδίκου καὶ ὡς πρὸς τὴν εἰρημένην τῆς παραλαβῆς τῆς ἐφέσεως πρᾶξιν, καὶ ἑπομένως πᾶσα ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως γενομένη πρὸς τὸν διὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξούσιον δὲν θεωρεῖται ὡς γενομένη εἰς πληρεξούσιον τοῦ διαδίκου, ἀλλ' εἰς πρόσωπον ξένον.

« Ἐπειδὴ αἱ ἐπιδόσεις πρέπει νὰ γίνωνται κατὰ τὸ ἄρ. 768 καὶ 143 τῆς Πολιτικῆς Δικονομ., ἢ πρὸς τὸν διάδικον αὐτὸν, ἢ πρὸς τὸν νόμιμον πληρεξούσιον ἢ ἀντίκλητόν του. Ὅθεν γενόμεναι πρὸς ξένα πρόσωπα, δὲν δύνανται νὰ φέρωσι κανὲν ἀποτέλεσμα πρὸς βλάβην τοῦ διαδίκου, ἀλλὰ θεωροῦνται ἀναγκαίως ὡς μηδόλως γενόμεναι ὡς πρὸς αὐτόν. » Ὅρα ἀνωτέρω § 40.

Ἀπόφ. 48 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 625).

81. « Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν διάταξιν τοῦ 768 ἄρθρου τῆς Πολ. Δικονομίας, ἡ ἔφεσις ἐπιδίδεται εἰς τὸν διάδικον ἢ τὸν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπιδόσεως πληρεξούσιον αὐτοῦ. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ ἔφεσις δὲν ἐπεδόθη οὔτε εἰς τὸν ἐφεσίβλητον (ὡς οὗτος μὲν ἰσχυρίσθη, ὁ δὲ ἀντίδικος μὴ ἐμφανισθεὶς δὲν ἀπο-

δεικνύει τὸ ἐναντίον), οὔτε εἰς νόμιμόν τινα πληρεξούσιον αὐτοῦ, καθότι ἐπεδόθη εἰς τὸν δυνάμει τοῦ ἐγγράφου τῆς πληρεξουσιότητος, κατὰ τὴν πρωτόδικον μόνον δίκην, πληρεξούσιον τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅστις μετὰ τὴν διεκπεραίωσιν τῆς πρωτοδίκου δίκης ἔπαυσε τοῦ νὰ ἦναι πλέον νόμιμος πληρεξούσιος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 95 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, καὶ ὅστις ἑπομένως κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἐπιδόσεως δὲν ἀντεπροσώπευε τὸν ἐφεσίβλητον. Ὅθεν ἡ τοιαύτη ἐπίδοσις δὲν ἔχει κανὲν κῦρος, καὶ κατὰ συνέπειαν οὐδ' ἡ ἔφεσις αὐτὴ ἔχει κῦρος ὡς μηδόλως γεγονυῖα· ἑπομένως ἡ περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἐφέσεως πρότασις τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς στηριζομένη εἰς τὸν νόμον εἶναι παραδεκτὴ καὶ βάσιμος. Ὅρα ἀνωτέρω § 40.

'Απόφ. 113 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομικῆς σελὶς 2966).

82. α 'Επειδὴ ἡ ἔφεσις κατὰ τῆς ἀπαγγελθείσης, εἰς δίκην ἔχουσαν ἀντικείμενον ἐκτέλεσιν, πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἐγένετο ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ § 2 τοῦ 871 ἄρθρου τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ὁριζομένης δεκαημέρου προθεσμίας, καθότι τοῦτο βεβαιοῦται καὶ ἀπὸ τὸ ἐν τῇ δικογραφίᾳ περὶ ἐπιδόσεως τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως καὶ τῆς ἐφέσεως ἀποδεικτικὸν τῆς 10 καὶ 21 ἀπριλίου 1841, λογιζομένης καὶ τῆς ἐκ Τρικάλων εἰς Κόρινθον ἀποστάσεως. Ὅθεν ἡ ἔφεσις αὐτὴ εἶναι παραδεκτή, ὁ δὲ διϊσχυρισμὸς τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅτι ἡ ἐπίδοσις αὐτὴ εἶναι ἄκυρος, διότι δὲν ἐκοινοποιήθη κατὰ τὸ 865 ἄρθρον τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας εἰς τὸν ἀντίκλητόν του, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τοῦτον αὐτοπροσώπως, εἶναι πάντῃ ἀνίσχυρος, καθότι καὶ ἂν παραδεχθῇ τις, ὅτι εἰς τὴν εἰδικὴν ταύτην περίπτωσιν, καθὼς αἱ ἀφορῶσαι τὴν ἐκτέλεσιν κοινοποιήσεις, οὕτω καὶ ἡ ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως, γίνεται εἰς τὸν ἀντίκλητον, ἐκ τούτου δὲν συνάγεται, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ πρὸς τὸν διάδικον κοινοποίησις τῆς ἐφέσεως ἐναντίον τῆς γενικῆς ἀρχῆς, καθ' ἣν δυνάμει τοῦ 43 ἄρθρου τῆς Πολιτικῆς Δικ, αἱ ἐπιδόσεις συνήθως εἰς τοὺς διαδίκους γίνονται, καὶ μάλιστα ὅταν ἐκ τοῦ γράμματος τῆς διατάξεως τοῦ προειρημένου 865 ἄρθρου γίνεται φανερόν, ὅτι ἡ ἀφορῶσα τὴν εἰς τὸν ἀντίκλητον ἐπίδοσιν διάταξις δὲν εἶναι ἀποκλειστική, ἀλλ' ἁπλῶς δεικτική. Ὅρα ἀνωτέρω § 40. 45.

'Απόφ. 31 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ 'Εφετῶν. (Νομικῆς σελὶς 2801).

83. α 'Επειδὴ κατὰ τοὺς περὶ ἐπιτρόπων πολιτικοὺς νόμους (Πανδ. Ν. 1 καὶ Ν. 58 περὶ ἐπιτρόπων), ὁ διαχειριζόμενος τὰ πράγματά τινος, ὡς ἐπίτροπος αὐτοῦ, δύναται νὰ παριστᾷ τὸν ἐντολέα του

ὡς ἐνάγων ἢ ὡς ἐναγόμενος ἐνώπιον παντὸς δικαστηρίου εἰς τὰς ἀφορώσας τὴν διαχείρησιν τῶν πραγμάτων δίκας· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Σύρῳ Πρωτοδικῶν, ἀφοῦ παρεδέχθη εἰς τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 362 ἀπόφασίν του τὸν Θ. ὡς ἐπίτροπον τοῦ Ν. εἰς τὰ ἐν Πάρῳ κτήματά του, καὶ ὡς τοιοῦτον δυνάμενον νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ ἐν Πάρῳ Εἰρηνοδικείου πρὸς διεκδίκησιν τῶν καρπῶν τῶν ῥηθέντων κτημάτων, διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἀπέῤῥιψε τὴν κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ῥηθέντος Εἰρηνοδικείου γενομένην ἔφεσιν τῆς Μ, ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἐκοινοποιήθη αὕτη εἰς τὸν Θ, μὴ ἔχοντα ἐξουσίαν νὰ τὴν δεχθῇ, ἑπομένως παρεβίασε τὰς περὶ ἐπιτρόπων διατάξεις τοῦ νόμου. » Ὅρα ἀνωτέρω § 62.

Ἀπόφ. 308 τῆς 20 σεπτεμβρίου 1839 τοῦ Ἀρείου Πάγου. (σελὶς 79 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1840).

84. « Ἐπειδή, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀπὸ 20 Ἰανουαρ. 1839 ἐπιτροπικοῦ τοῦ συνταχθέντος παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου Τήνου Ζ. δηλοῦται, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ Β . . . κάτοικοι Τήνου καὶ διευθυνταὶ τῆς ἐμπορικῆς εταιρίας των ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Β. καὶ Ι. Καγκάδη, εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ διευθύνωσιν ὁ καθεὶς ἰδιαιτέρως τὰ τῆς Τήνου Σύρου ἐμπορικὰ καταστήματά των, καὶ νὰ ἐνεργῶσιν ἕκαστος ἰδιαιτέρως πᾶσαν πρᾶξιν ἐκ μέρους αὐτῆς τῆς ἑταιρίας, καθὸ δὲ τοιοῦτοι διορισθέντες πληρεξούσιοι παρὰ τῶν ἐν Τεργέστῃ Κ. καὶ Δ. εἰς τὴν μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ Ι. Σ. διαφορὰν ἠδύναντο εἴτε ἀμφότεροι ὑπὸ τὴν ἐμπορικὴν ἐπωνυμίαν, εἴτε καθεὶς χωριστὰ ν' ἀντιπροσωπεύσωσι νομίμως τοὺς ἐντολεῖς των· ἑπομένως ἡ ἔνστασις τῶν ἀναιρεσιβλήτων, ὅτι ἥ τε ἐπίδοσις τῆς ἀναιρέσεως αἰτήσεως, γενομένη πρὸς ἕνα ἐξ αὐτῶν ἀτομικῶς, τὸν ἐν Τήνῳ κατοικοῦντα Σ. Κ., καὶ τὸ ἐπιδοτήριον αὐτὸ ὡς μὴ φέρον τὴν ὑπογραφὴν τῆς ἑταιρίας, δὲν ἔχουσι κῦρος, εἶναι ἀπαράδεκτος. »

Ἀπόφ. 10 τῆς 7 δεκεμβρίου 1844 τοῦ Ἀρείου Πάγου· (ὅρα ἀνωτ. § 63.)

85. « Ἐπειδὴ ἐκ τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 148—149 καὶ 150 τῆς Πολ. Δικ. προκύπτει, ὅτι εἰς τὰς ἐμπορικὰς ἢ ἄλλας συνοπτικὰς ὑποθέσεις, εἰς κλητεύσεις βραχυπροθέσμους καὶ ἄλλας δίκας, κατὰ τὰς ὁποίας δὲν συγχωρεῖται προδικασία, ἐὰν ὁ ἐναγόμενος ὁ μὴ κατοικῶν εἰς τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου δὲν διώρισεν ἀντίκλητον, συγχωρεῖται εἰς αὐτὸν νὰ διορίσῃ τοιοῦτον καὶ ἐπὶ ἀκροατηρίου, ἐὰν κατὰ τὴν αὐτὴν δικάσιμον δὲν ἐξεδόθη ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις· τοῦ δὲ διορισμοῦ τούτου γίνεται μνεία ἐν τοῖς πρακτικοῖς· εἰς περίπτωσιν δὲ παραμελήσεως τοῦ διορισμοῦ τούτου γίνονται αἱ ἐπιδόσεις εἰς τὸν γραμματέα τοῦ δικαστηρίου, παρ' ᾧ καὶ κατατίθενται.

« Ἐπειδὴ ἡ διάταξις αὕτη σκοπὸν ἔχει τὴν ταχεῖαν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐμπορικῶν καὶ ἄλλων συνοπτικῶν δικῶν. Ἐντεῦθεν δὲ ἕπεται, ὅτι ὄχι μόνον αἱ ἐπιδόσεις τῶν διαμειβομένων ἐγγράφων τῆς διαδικασίας μεταξὺ τῶν διαδίκων γίνονται εἰς τὸν γραμματέα, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ ἀποφάσεις· διότι ἄλλως ὡς πρὸς τὰς συνοπτικὰς καὶ ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, ὅπου δὲν γίνεται προδικασία, ἡ διάταξις ἤθελεν εἶσθαι ὅλως περιττή.

« Ἐπειδὴ μ' ὅλα ταῦτα ἐκ τοῦ ἄρθρου 149 τῆς αὐτῆς Δικονομίας συνάγεται, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 150, ἤτοι τῆς εἰς τὸν γραμματέα ἐπιδόσεως, τότε λαμβάνει χώραν, ὅτε ὁ ἐναγόμενος ἐμφανισθεὶς κατὰ τὴν πρώτην δικάσιμον, ἠμέλησε νὰ διορίσῃ ἀντίκλητον, ἡ δὲ ἀπόφασις δὲν ἐξεδόθη ἀμέσως, ἢ ἐμφανισθεὶς ἐπρότεινεν ἐνστάσεις τινάς, διότι τότε εἶναι βέβαιον, ὅτι ἡ κλῆσις ἐπεδόθη εἰς αὐτόν, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν δὲν ἐνεφανίσθη παντάπασιν ὁ ἐναγόμενος, ὅτε ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρον 596 § 2 τῆς Πολ. Δικ., ὡς διωρθώθη διὰ τοῦ ἀπὸ 18 μαΐου 1836 Διατάγματος· διότι εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν δὲν εἶναι γνωστὸν ἂν ἐγένετο καλῶς ἡ ἐπίδοσις τῆς κλήσεως· ὅθεν ἠδύναντο νὰ προκύψωσιν πολλαὶ ἀδικίαι.

« Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 1047 ἀπόφασις τοῦ ἐμποροδικείου Σύρου ἐξεδόθη ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου Σ, ὅστις δὲν ἐνεφανίσθη αὐτοπροσώπως, οὔτε διὰ πληρεξουσίου· ἐπομένως ἡ ἐπίδοσις τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως εἰς τὸν γραμματέα τοῦ ἐμποροδικείου κατὰ τὰ ἄνω ἐκτεθέντα δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ εἰς αὐτὸν ἐγκύρως.

« Ἐπειδὴ μὴ γενομένης ἐγκύρως τῆς ἐπιδόσεως εἰς τὸν γραμματέα, ἡ προθεσμία τῆς ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ Σ. δὲν ἠδύνατο ν' ἀρχίσῃ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐπιδόσεως· ὅθεν ἡ ἔνστασις αὕτη εἶναι ἀνυπόστατος. » Ὅρα ἀνωτέρω § 29.

Ἀπόφασις 2826 τῆς 6 μαρτίου 1844 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

86. « Ἐπειδὴ διὰ τῶν ἀπὸ 25 Ἰαν. 1840, 1 αὐγούστου καὶ 10 ὀκτωβρίου 1842 συμβολαιογραφικῶν πληρεξουσίων ἐγγράφων οἱ ἐφεσίβλητοι διώρισαν πληρεξούσιον ἐπίτροπον καὶ ἀντίκλητον τὸν παρὰ τοῖς ἐν Λαμίᾳ Πρωτοδίκαις δικηγοροῦντα Κ. Γ. διὰ νὰ τοὺς παριστᾷ ὡς ἐνάγοντας καὶ ἐναγομένους, ἐκκαλοῦντας καὶ ἐφεσιβλήτους μόνον ἐπὶ τοῦ Πρωτοδικείου Λαμίας, καὶ ὡς Ἐμποροδικείου, ὡς ἐνώπιον τοῦ διοικητοῦ Φθιώτιδος, δι' ὅσας εἶχον τότε καὶ καὶ ἤθελον ἔχει διαφορὰς ἐνώπιον τῶν αὐτῶν δικαστηρίων, ἐὰν δὲ, ὡς ἐκ τῶν αὐτῶν πληρεξουσίων ἐγγράφων των ἐξάγεται, παρέχουν ταυτοχρόνως καὶ συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρα 95 καὶ 53, § 2 τῆς Πολ. Δικ. πρὸς τὸν αὐτὸν Κ. Γ, καθὸ πληρεξούσιόν των κατὰ

τὴν πρωτόδικον δίκην, καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκκαλεῖν ἀποφάσεις, καὶ διορίζειν ἐν τῇ περὶ ἐφέσεως αἰτήσει, δηλονότι πληρεξουσίους καὶ ἀντικλήτους καὶ ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, δὲν δύναται διὰ τοῦτο νὰ θεωρηθῇ ὁ Γ. ὡς ἀντίκλητος αὐτῶν διὰ τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην ἢ πληρεξούσιος, διὰ νὰ τοὺς παριστᾷ ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου τούτου, πρὸς ὃν νὰ ἠδύνατο νομίμως νὰ γίνῃ κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἐκκαλούντων ἡ ἐπίδοσις τοῦ ἐφετηρίου, διότι καὶ χωρὶς τοῦ διὰ τῶν μνησθέντων πληρεξουσίων ἐγγράφων διορισμοῦ του ἠδύνατο νὰ διορίσῃ ἀντίκλητον εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην, χωρὶς μ' ὅλα ταῦτα νὰ ἦναι καὶ ὁ ἴδιος ἀντίκλητος ἢ πληρεξούσιος εἰς τὴν αὐτὴν κατ' ἔφεσιν δίκην. Ὅθεν ἡ πρὸς τὸν ῥηθέντα Γ. ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως, εἶναι ἄκυρος ὡς μὴ γενομένη πρὸς τὸ ἁρμόδιον πρόσωπον.

Ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν 3435, τῆς 5 Ἰουνίου 1845.

ΑΝΤΙΛΗΠΤΩΡ. Ὅρα ἀναφορά· ἐπίτροπος· ἀπαγόρευσις.

ΑΝΤΙΜΙΣΘΙΑ. Ὅρα ἐντολή· ἀναργυρία § 13.

ΑΝΤΙΜΩΛΙΑΝ (κατ') ἀπόφασις. Ὅρα ἀπόφασις.

ΑΝΤΙΝΟΜΙΑ. Περὶ τῶν κανόνων, τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ ἀκολουθῶμεν, ὅταν τὰ Ῥωμαϊκὰ κείμενα ἀντιφάσκωσι πρὸς ἄλληλα. Ὅρα Μακελδάϋ § 96. Savigny System Τόμ. 1.

ΑΝΤΙΠΟΙΗΣΙΣ ΝΟΜΗΜΑΤΩΝ ΗΓΕΜΟΝΙΚΩΝ, ΑΡΧΗΣ Η ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ.

1. Ὡς βασιλικὰ νομήματα περιγράφονται εἰς ἔγγραφόν τι τῆς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Γραμματείας (Ἑλλ. Κώδ· ὑπὸ Ῥάλλη, σελὶς 666, ἔκδ. πρώτη), αἱ ἁλικαί, τὰ ὀρυκτά, οἱ γαιάνθρακες, τὰ λατομεῖα, αἱ γαιωρυχίαι, τὰ μεταλλικὰ ὕδατα, τὰ ἰχθυοτροφεῖα καὶ ὅλα τὰ ἐκ τῶν ὑδάτων πηγάζοντα δικαιώματα.

2. Ἰδοὺ δὲ τὰ ζητήματα, ὅσα, ἀφορῶντα τὸ προκείμενον θέμα, ἔλυσεν ἡ νομολογία.

3. Οἱ μετερχόμενοι ἔργα ἰατροῦ ὑπὸ ποίου νόμου τιμωροῦνται;

« Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 231 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, τιμωροῦν τοὺς ἀντιποιουμένους δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἰατροῦ, ἐννοεῖ ἰατρὸν διωρισμένον παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὡς δημόσιον ὑπάλληλον, ὁποῖοι εἶναι καὶ οἱ ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ἀναφερόμενοι κολλυβισταί, ἐμπορομεσῖται, κλητῆρες δικαστηρίων καὶ λοιποί, δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ

προκειμένου, διότι ὁ μετερχόμενος ἔργα ἰατροῦ ἰδιώτου, μὴ ὢν ἐνδεδυμένος δημοσίαν ὑπηρεσίαν, οὔτε νὰ ὁρκισθῇ ὤφειλεν, οὔτε ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως νὰ διορισθῇ, ἀλλὰ μόνον νὰ λάβῃ παρὰ ταύτης τὴν ἄδειαν κατὰ τὸ ἀπὸ 14 (26) μαΐου 1834 Β. Διάταγμα.»

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρείου Πάγου ρπθ. τῆς 18 φεβρ. 1838. (σελὶς 53 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Νομολογίας).

ΣΗΜ. Ἡ κατωτέρω ἀπόφασις φαίνεται ὀρθοτέρα.

4. *Διαφέρουσα.* « Ἐπειδὴ τὸ 533 ἄρθρον τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἀφορᾷ ἁπλῶς τὴν ἀντιποίησιν ἐπιτηδευμάτων, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπαγγελμάτων ἐπιστημονικῶν, διότι ὁσάκις πρόκειται περὶ ἀντιποιήσεως ἐπαγγέλματός τινος, ὁποῖον τὸ τῆς ἰατρικῆς, ὁ νόμος λαμβάνει τότε ὑπ' ὄψιν τὴν βαρύτητα τῶν συνεπειῶν, τὰς ὁποίας δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἡ κατάχρησις τοῦ σπουδαίου τούτου ἐπαγγέλματος. καὶ τιμωρεῖ τὴν ἀντιποίησιν αὐτοῦ ὡς πλημμέλημα κατὰ τὸ 231 ἄρθρον τοῦ Ποιν. Νόμου· ὅτι δὲ ἡ διάταξις αὕτη δεν ἀφορᾷ τὴν ἀντιποίησιν ἰατροῦ διωρισμένου παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὡς δημοσίου ὑπαλλήλου, ἀλλὰ ἰατροῦ ἰδιώτου; τοῦτο γίνεται φανερὸν ἐκ τοῦ ἄρθρου 227 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, τὸ ὁποῖον προνοεῖ ἐν γένει τὴν ἀντιποίησιν, ἐν γένει ὅλων τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, καὶ τιμωρεῖ αὐτὴν μὲ βαρυτέραν ποινήν. »

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρείου Πάγου 87 τῆς 20 αὐγούστου 1842 (σελὶς 191 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

ΣΗΜ. Τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ νομολογία τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. Νομικῆς σελ. 3046.

5. *Πληρεξούσιοι· συγγενεῖς· κηδεσταί.* « Ἐπειδὴ κατὰ τὸ 230 ἄρθρον τοῦ Ποινικοῦ Νόμου (συνδυασμένον μὲ τὸ ἄρθρον 91 τῆς Πολιτικῆς Δικ. ἀπαρτίζον τὴν διάταξιν τοῦ Ποινικοῦ Νόμου), ἐκεῖνος μόνον τιμωρεῖται, ὅστις ἐμφανίζεται ἀντ' ἄλλου ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, χωρὶς νὰ ἦναι δικηγόρος, ὁμόδικος, σύζυγος, ἀνιὼν, ἢ κατιὼν συγγενὴς ὁποιουδήποτε βαθμοῦ, ἀδελφὸς ἢ κηδεστής. Ὁ δὲ νόμος ὡς πρὸς τοὺς κηδεστὰς δὲν κάμνει διάκρισιν βαθμοῦ, ὥστε κατὰ τὸ γράμμα αὐτοῦ ἤθελε φανῇ, ὅτι κηδεσταὶ παντὸς εἴδους καὶ βαθμοῦ ἔχουν τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον χορηγεῖ τὸ ἄρθρον 91 τῆς Πολ. Δικ.

« Ἐπειδή, οὔσης ἀτόπου τῆς ὑποθέσεως ὅτι εἰς τοὺς κηδεστὰς δίδεται μεγαλητέρα εὐκολία παρὰ εἰς τοὺς συγγενεῖς, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους γίνεται διάκρισις εἰς τὴν Πολ. Δικ., ὁ νόμος πρέπει μὲν

νὰ ἐκληφθῇ εἰς στενωτέραν ἔννοιαν, τοῦ δὲ περιορισμοῦ τούτου δὲν ὑπάρχει ἄλλο μέτρον ἐκτὸς τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὸ δικαίωμα τῶν συγγενῶν περὶ τοῦ δικηγορεῖν, συμφώνως μὲ τὰς ὁποίας πρέπει νὰ δοθῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς ἀνιόντας καὶ κατιόντας κηδεστὰς ἄνευ διακρίσεως βαθμοῦ. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ ἐμφανισθεὶς ὑπὲρ τῆς Τ. ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου εἶναι σύζυγος τῆς ἐγγονῆς αὐτῆς, ἄρα κηδεστὴς κατιόντος βαθμοῦ, καὶ εἶχεν ὡς τοιοῦτος τὸ δικαίωμα τοῦ ὑπερασπίζειν αὐτήν. Ὅθεν τὸ δικαστήριον ἐπιβαλὸν εἰς τὸν κατηγορούμενον τὴν ποινὴν τοῦ 230 ἄρθρου τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ἔκαμεν ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου τούτου καὶ τῆς Πολιτ. Δικονομίας. Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ, ἀπολύει καὶ τλπ.

Ἀπόφ. Ἀρείου Πάγου τῆς 10 Ἰουλίου 1836. (σελὶς 76, τόμος πρῶτος τῆ Νομολογίας).

6. « Ἐπειδὴ τὸ 133 ἄρθρον τοῦ ὀργ. τῶν δικαστηρίων, ὅστις ὡς μεταγενέστερος τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ὑπερισχύει, δὲν τιμωρεῖ τὴν ἁπλῆν ἐμφάνισιν τοῦ μὴ ἐννόμου πληρεξουσίου μόνην, ἀλλὰ διὰ τὴν ποινὴν ἀπαιτεῖ καὶ ἀρχὴν ἐκτελέσεως τῆς ἀξιοποίνου πράξεως αὐτοῦ εἰς τὴν συνηγόρευσιν ἢ ἄλλας δικαστικὰς πράξεις, διότι δὲν χωρίζει ταύτας ἀπὸ ἐκείνην, ἀλλ᾽ἐκ τοῦ ἐναντίου τὰς συνδέει, καὶ ἐκ τούτου γίνεται φανερὸν, ὅτι εἶναι ἀναγκαία ἡ συνδρομὴ καὶ τῶν δύο περιπτώσεων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Π. Χ. Ρ. ἐνεφανίσθη μὲν ὡς πληρεξούσιος, ἀλλὰ δὲν ἠγόρευσεν ὑπὲρ τοῦ νομιζομένου πελάτου αὐτοῦ, οὔτε ἄλλην πρᾶξιν δικαστικὴν ἐπεχείρησεν ὑπὲρ ἐκείνου, καὶ ἐπομένως δὲν ἐσυμπληρώθησαν ἀμφότεραι αἱ περιπτώσεις, τὰς ὁποίας ἡνωμένας ὁ νόμος τιμωρεῖ ὡς πρᾶξιν ἀξιόποινον.

« Ἐπειδὴ κατὰ τὸ 38 ἄρθ. τοῦ Ποινικοῦ Νόμου πλημμέλημα δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ δολίας προαιρέσεως ἢ ἀμελείας· εἰς δὲ τὴν πρᾶξιν τοῦ Π. Χ. Ρ. δὲν ἐνυπάρχει κανὲν τῶν εἰρημένων συστατικῶν τοῦ πλημμελήματος, διότι δὲν ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸ δικαστήριον ὡς δευτέρου βαθμοῦ κηδεστὴς τοῦ διαφερομένου Α. Γ, ὥστε νὰ ἀπατήσῃ οὕτω δολίως τὸ δικαστήριον ἀντιποιούμενος παράνομον δικαίωμα, ἀλλ᾽ἐξ ἐναντίας ἐφανέρωσεν, ὅτι εἶναι τετάρτου βαθμοῦ κηδεστὴς τοῦ Α. Γ. Γ, ὡς γίνεται δῆλον καὶ ἀπὸ τὸ τῆς πληρεξουσιότητος ἔγγραφον, ἡ δὲ φανέρωσις τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Γ. Γ. συγγενικῆς σχέσεως ὄχι μόνον ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὴν πρᾶξίν του καὶ τὴν ἀμέλειαν, ἀλλ᾽ ἀποκαθιστᾷ μάλιστα προφανεστάτην τὴν καλὴν πίστιν αὐτοῦ· ἐπομένως τὸ δικαστήριον ἑρμήνευσεν

ἐσφαλμένως τὸ 133 ἄρθρον τοῦ Οργ. τῶν Δικαστηρίων καὶ τὸ 230 τοῦ Ποιν. Νόμου ἀναιρεῖ κτλ.

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρείου Πάγου ςς. τῆς 16 ἰουνίου 1836. (σελίς 80 τοῦ πρώτου τόμου τῆς Νομολ.)

7. « Ἐπειδὴ κατὰ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 10 νοεμβρίου 1830 Διατάγματος, ἐκτὸς τῶν ἐν τῇ Πολ. Δικονομίᾳ ἄρθ. 91 ὡρισμένων προσώπων δύναται καὶ πᾶς Ἕλλην καταστημένος ἔν τινι δήμῳ τοῦ Βασιλείου, ὅταν ἔχῃ πρὸς τοῦτο τακτικὴν πληρεξουσιότητα, νὰ παρίσταται παρὰ τοῖς Εἰρηνοδίκαις πρὸς ὑπεράσπισιν ἀλλοτρίων δικαιωμάτων· ἐκ δὲ τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὁ νομοθέτης ἀκυρώσας τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 133 καὶ 134 τοῦ περὶ Οργαν. τῶν Δικαστηρίων Νόμου, τοῦ 230 ἄρθρ. τοῦ Ποινικοῦ Νόμου καὶ πᾶσαν ἄλλην προϋπάρχουσαν διάταξιν, καθόσον ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸ εἰρημένον Διάταγμα, δὲν ἐξωμοίωσε τοὺς παρὰ τοῖς Εἰρηνοδίκαις πρὸς ὑπεράσπισιν ἀλλοτρίων δικαιωμάτων, δυνάμει τοῦ εἰρημένου Διατάγματος παρισταμένους, μὲ τοὺς δικηγόρους, ἀλλ' ἐθεώρησεν αὐτοὺς ὡς ἁπλοῦς ἐντολοδόχους τῶν διαδίκων καὶ ὑπέβαλεν αὐτοὺς ἐπομένως ῥητῶς εἰς μόνας τὰς διατάξεις τοῦ 132 ἄρθρ. τοῦ Οργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων Νόμου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Γ. Δ. Οἰκ. παρουσιασθεὶς δυνάμει τοῦ ἀπὸ 10 νοεμβρίου 1836 Διατάγματος ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου τῆς βορείου πλευρᾶς Ἀθηνῶν δὲν ἠδύνατο, ὡς φέρει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, διὰ τὴν μὴ τήρησιν τῆς προσηκούσης σεμνότητος καὶ μετριότητος τῶν ἐκφράσεων, νὰ καθυποβληθῇ εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 146—148 τοῦ περὶ Οργαν. τῶν Δικαστηρίων, ἀφορώντων μόνον τοὺς δικηγόρους, οὐδὲ ν' ἀπαγορευθῇ εἰς αὐτὸν ἡ ἐπὶ ἓν ἔτος ἐμφάνισις ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου, ὡς πληρεξούσιος πρὸς ὑπεράσπισιν ἀλλοτρίων δικαιωμάτων, ἀλλ' ἔπρεπε μόνον νὰ ἐφαρμοσθῇ κατ' αὐτοῦ, κατὰ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ εἰρημένου Διατάγματος, τὸ 132 ἄρθρον τοῦ Οργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, τουτέστι ν' ἀπαγορευθῇ εἰς αὐτὸν ἡ περαιτέρω ἀγόρευσις, οὐδὲ ἠδύνατο ὁ Εἰρηνοδίκης ν' ἀπαγγείλῃ κατ' αὐτοῦ ἐνιαύσιον παῦσιν, ὅ ἐστι πειθαρχικὴν ποινὴν ἐπιβαλλομένην κατὰ τὸν νόμον εἰς μόνον τοὺς δικηγόρους, καθὸ δημοσίους ὑπαλλήλους· ἐκτὸς δὲ τούτου κατὰ τὸ 293 ἄρθρον τοῦ Οργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων δὲν ἠδύνατο διόλου νὰ ἐπιβληθῇ ἡ ἐνιαύσιος παῦσις, εἰμὴ μόνον τὸ πολὺ ἓξ μηνῶν· ἐπομένως ὁ πάρεδρος τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν τῆς βορείου πλευρᾶς ἐπιβαλὼν ἐνιαύσιον παῦσιν εἰς τὸν Γ. Δ. Ο. μὴ ὄντα δικηγόρον, ἀλλ' ἔχοντα, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 10 νοεμβρίου 1836 Διατάγματος, ἁπλῶς τὸ δικαίωμα τοῦ παρίστασθαι ἐνώπιον τῶν Εἰρηνοδικείων

πρὸς ὑπεράσπισιν ἀλλοτρίων δικαιωμάτων, παρεβίασε τὸ 3 ἄρθρον τοῦ εἰρημένου Διατάγματος, ἔπραξεν ὑπέρβασιν καθηκόντων καὶ παρεγνώρισε τὰ ὅρια τῆς δικαιοδοσίας του. »

Ἀπόφ. Ἀρείου Πάγου 28 τῆς 5 ἀπριλ. 1843 (σελὶς 55 τῆς σειρᾶς τῶν τοῦ 1843 ἀποφάσεων).

8. Κατὰ τὸ 38 ἄρθρον τοῦ Ποινικοῦ Ν. τὰ πλημμελήματα δύνανται νὰ πραχθῶσιν εἴτε ἐκ δολίας προαιρέσεως, εἴτε ἐξ ἀμελείας, κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 43 καὶ 44 τοῦ αὐτοῦ νόμου, συνδυαζόμενα πρὸς ἄλληλα, τὸ ἐξ ἀμελείας καὶ ἄνευ δολίας προαιρέσεως πραχθὲν πλημμέλημα δὲν τιμωρεῖται εἰμὴ καθ' ὅσον ὑπάρχει ῥητὴ περὶ τούτου διάταξις τοῦ νόμου, ὡς εἰς τὰ ἄρθρα 156, 183, 291 καὶ 300 καὶ ἄλλα τοῦ Ποιν. Νόμου· ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 231 τοῦ Ποιν. Ν. δὲν τιμωρεῖ τὸν ἐνεργήσαντα ἔργα δικαστικοῦ κλητῆρος ὄχι ἐκ δολίας προαιρέσεως, ἀλλ' ἐξ ἀμελείας.

Ἀπόφ. Ποιν. Ἀρείου Πάγου 71 τῆς 3 αὐγούστου 1842. (σελὶς 158 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1842).

9. Εἰς τὴν Γαλλίαν ἀνεφύησαν δύο ζητήματα (ἅτινα ἐξετάζει ὁ Chauveau εἰς τὸν τόμον 4 τοῦ περὶ Ποινικοῦ Δικαίου συγγράμματός του, σελ. 498) τὰ ἐξῆς·

α') Ἄν τις μὴ ὢν ἐθνοφύλαξ ἐκπληρώσῃ καθήκοντα ἐθνοφύλακος, θεωρεῖται ἔνοχος παραβιάσεως τοῦ ἄρθρου 258 τοῦ Γαλ. Κώδηκος;

β') Ἄν τις, ἄνευ δικαιώματος, ἐνεργήσῃ ἐκλογικὰ δικαιώματα, θεωρεῖται ἔνοχος παραβιάσεως τοῦ εἰρημένου ἄρθρου;

Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον τὸ Ἀκυρωτικὸν Δικαστήριον παρεδέχθη τὴν πρότασιν τῆς Εἰσαγγελίας, ἥτις ἔφερε· « Τὰ καθήκοντα, περὶ ὧν πρόκειται, δὲν εἶναι καθήκοντα δημόσια· εἶναι στρατιωτικά· ἡ ἐθνοφυλακὴ δὲν θεωρεῖται ὡς στρατιωτικὸν σῶμα εἰμὴ, ὅταν ἦναι εἰς ἐνέργειαν, ἐκτελοῦσα ἔκτακτόν τι καθῆκον ἐκτὸς τῆς ἐφεδρείας της. » Ἀπόφ. τοῦ Ἀκυρωτ. τῆς 7 μαΐου 1824. (Bull. σελ. 197.)

Τὸ δεύτερον ζήτημα ἐλύθη ἀποφατικῶς δι' ἀποφάσεως τῶν Ἐφετῶν d'Amiens, μηνολογουμένης τὴν 26 ἰουνίου 1822. Sir 24, 209. Ὁ Chauveau (αὐτ.) φρονεῖ, ὅτι εἰς τὴν, περὶ ἧς ὁ λόγος, περίπτωσιν ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρον 111 τοῦ Γαλλ. Ποιν. Κώδηκος.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ. Ὅρα ἔφεσις· νομιμοποίησις· ἐπίτροποι, κληρονομία· ἀνακοπὴ τρίτου § 21 καὶ ἐπ.

ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΣ. Ὅρα στάσις.

ΑΝΤΙΦΑΣΚΟΥΣΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ. Ὅρα ἀπόφασις· ἀναίρεσις § 101 καὶ ἐπ. 130.

ΑΝΤΙΦΩΝΗΣΙΣ χρέους ἀλλοτρίου (constitutum debiti alieni) ὅρα ἐγγύησις.

ΑΝΤΙΦΩΝΗΣΙΣ χρέους ἰδίου (constitutum pecuniae propriæ) ὅρα ἐγγύησις.

ΑΝΤΙΧΡΗΣΙΣ (pactum antichreticum) (1).

Πίναξ λεκτικός.

Περίληψις

---

1. *Ἀντίχρησις* λέγεται, κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον, τὸ σύμφωνον, δι' οὗ παραχωρεῖ ὁ ὀφειλέτης εἰς τὸν δανειστὴν τὴν χρῆσιν πράγματός τινος ἀντὶ τῶν τόκων (Ν. 24, § 3 Π, (13, 7)· ὅρα κατωτ. § 17.

---

(1) Ἀπὸ ἐκφράσεις τινὰς τοῦ Ἀριστοτέλους ἐξάγεται, ὅτι τὸ σύμφωνον τοῦτο εἰσήχθη ἐκ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ῥώμην, ὅπου, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς Νεαρᾶς 32, δὲν εὐνοεῖτο.

2. Τὸ παρεπόμενον τοῦτο σύμφωνον δύναται νὰ λάβῃ χώραν καὶ ὅταν δὲν πρόκηται περὶ ἐνεχύρου ἢ ὑποθήκης. Ν. 14. Κ. (4, 32)· ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συνδέεται μὲ τὸ contractus pignoratitius. (νόμ. 17 Κώδ. (4. 32).—Ἴσως καὶ νόμ. 11 Πανδ. (20, 1).

3. Εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον, ὅπερ ἐπέτρεπε νὰ ἐνεχυριασθῶσι καὶ αὐτὰ τὰ ἀκίνητα διὰ παραδόσεως εἰς τὸν δανειστὴν, ἀναφύεται τὸ ζήτημα, ἐὰν, δοθέντος εἰς ἐνέχυρον πράγματος παραγωγοῦ καρπῶν, καὶ μὴ γενομένης ῥητῆς περὶ ἀντιχρήσεως αὐτοῦ συμφωνίας, ὑπάρχῃ ἢ δὲν ὑπάρχῃ σιωπηλὴ περὶ ἀντιχρήσεως συνθήκη. Τινὲς (1), στηριζόμενοι εἰς τὸν νόμον ὄγδοον τῶν Πανδεκτῶν (20, 2), παραδέχονται τὸ σιωπηλὸν συνάλλαγμα, καὶ θεωροῦσι μάλιστα ὡς ἰδιαιτέραν συνέπειαν τῆς παραδόσεως νομῆς παραγωγοῦ καρπῶν πράγματος, ὅτι, καὶ ἂν δὲν συνεφωνήθησαν τόκοι, ὁ δανειστὴς δύναται νὰ κρατήσῃ τοὺς καρποὺς μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν νομίμων τόκων. Ἕτεροι, καὶ ἡ γνώμη των φαίνεται ὀρθωτέρα, παραδέχονται, ὅτι ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει δὲν ὑπάρχει σιωπηρὰ συνομολόγησις ἀντιχρήσεως, καὶ ὅτι ὁ χρήστης δύναται μόνον νὰ συλλέξῃ τοὺς καρποὺς, ὀφείλων, ἂν θέλῃ νὰ τοὺς κρατήσῃ, νὰ τοὺς καταλογίσῃ εἰς τοὺς τόκους, καὶ τὸ περίσσευμα αὐτῶν εἰς τὸ κεφάλαιον (2).

Κατὰ τὸ νεώτερον δίκαιον ἡμῶν τὸ ἀνωτέρω ζήτημα δὲν ἔχει ὅσην ἐπὶ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Δικαίου σπουδαιότητα, καθότι μόνον ὅταν πρόκηται περὶ κινητῶν δύναται ν' ἀναφυῇ, μὴ λαμβανούσης πλέον χώραν, κατὰ τὸν περὶ ὑποθηκῶν νόμον, τῆς εἰς τὸν δανειστὴν παραδόσεως τῶν ὑποθηκευομένων ἀκινήτων.

Ὡς πρὸς τὰ κινητὰ ἡ τελευταία γνώμη ὑποστηρίζεται ἐκ τῶν ἄρθρων 7 καὶ 9 τοῦ ἀπὸ 1 Δεκεμβ. 1836 περὶ Ἐνεχύρου Νόμου.

4. Αἱ περὶ τοῦ νομίμου ὅρου τῶν τόκων (ὅρα ἀνατοκισμὸς, τόκοι) διατάξεις ἔχουσιν ἐπιῤῥοὴν, ὅταν πρᾶγμά τι δίδηται εἰς ἀντίχρησιν; Ἐνταῦθα πρέπει νὰ διακρίνωμεν τὰς ἀκολούθους περιπτώσεις.

α') Ἐγένετο συμφωνία, ὅτι ὁ δανειστὴς θέλει ἀπολαμβάνει ἀντὶ τόκων οὐχὶ τοὺς καρποὺς, ἀλλὰ τὴν χρῆσιν τοῦ πράγματος, π. χ. ὅτι θέλει κατοικεῖ εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ ὀφειλέτου; Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ νόμιμος ὅρος τῶν τόκων, τοὐλάχιστον, ἂν ὁ ἴδιος ἔκαμε χρῆσιν τοῦ πράγματος (3)·

β') Παρεχωρήθησαν μὲν εἰς τὸν χρήστην οἱ καρποὶ, ἀλλ' εἶναι

---

(1) Μακελδ. 318. νόμ. 8. Β. (25, 2).
(2) Glück βιβ. 14 σελ. 50 Goeschen § 582.
(3) Νόμ. 14, Κώδ. (4, 32).

αβέβαιον τὸ ποσὸν αὐτῶν; Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἰσχύουσι τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα (1).

γ') Ἐὰν ὅμως οἱ καρποὶ συνίστανται εἰς σταθερῶς ὡρισμένας προσόδους, τότε βεβαίως ὁ δανειστὴς δὲν δύναται νὰ κρατήσῃ τοὺς καρπούς, οἵτινες ὑπερβαίνουσι τὸν νόμιμον ὅρον τῶν τόκων.

5. Ἂν τὸ περὶ ἀντιχρήσεως συνάλλαγμα ἔγινε μόνον ἐπὶ σκοπῷ νὰ καλύψῃ παράνομον τοκογλυφίαν, ἐξετάζεται ὡσαύτως τὸ μέτρον τῶν νομίμων τόκων.

6. Ἂν συνεφωνήθησαν ῥητοὶ τόκοι, καὶ τότε ὀφείλει ὁ δανειστὴς νὰ δώσῃ λόγον καὶ νὰ ἐκπέσῃ τὸ ὑπερβάλλον ἀπὸ τὸ κεφάλαιον, καθότι εἶναι ταυτοσήμαντον, εἴτε ὁ ὀφειλέτης ἀποδώσῃ τοὺς τόκους εἰς τὸν δανειστὴν, εἴτε οὗτος τοὺς κρατήσῃ ἐκ τῶν καρπῶν. Μακελ. § 315 (2).

§. Β'.

Νεώτεραι περὶ ἀντιχρήσεως νομοθεσίαι.

7. Εἰς τὰς νεωτέρας νομοθεσίας, καὶ ἰδίως εἰς τὴν Γαλλικὴν, ὡς ἀντίχρησιν θεωροῦν τὸ συνάλλαγμα, δι' οὗ παραχωρεῖται εἰς τὸν δανειστὴν ἀκίνητον κτῆμα πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δανείου του (3), καὶ διὰ νὰ λαμβάνῃ τοὺς καρποὺς αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους ὁ δανειστὴς ὀφείλει νὰ καταλογίζηται εἰς τοὺς τόκους, ἂν ὀφείλωνται, καὶ τὸ περιπλέον εἰς τὸ κεφάλαιον.

Εἰς τὸ συνάλλαγμα τοῦτο, ὡς ἐκ τοῦ ἀνωτέρου ὁρισμοῦ προκύπτει, συνεχωνεύθησαν στοιχεῖα ἀνήκοντα, κατὰ τὴν Ῥωμαϊκὴν νομοθεσίαν, ἐν μέρει εἰς τὸ ἐνέχυρον καὶ ἐν μέρει εἰς τὴν ἀντίχρησιν. Διαφέρει δὲ οὐσιωδῶς ἀπὸ τὸ pignus, καθότι δὲν παράγει πραγματικὰ δικαιώματα ἢ προνόμια κατὰ τρίτων.

Τὸ νεώτερον τοῦτο περὶ ἀντιχρήσεως συνάλλαγμα προϋποτίθησιν ὁ ἀπὸ 18 σεπτεμβρίου 1836 νόμος φέρων· « Τὸ ἐκ τῆς ἀν-
» τιχρήσεως προνόμιον καταργεῖται· καὶ αὕτη ἀφαιρουμένη τῶν
» τάξεων τῶν προνομίων, θέλει θεωρεῖσθαι τοῦ λοιποῦ ὡς ἁπλοῦν
» συνάλλαγμα, μὴ παρέχον εἰς τὸν ἐπὶ ἀντιχρήσει δανείζοντα
» κανὲν προνόμιον καὶ καμμίαν προτίμησιν ἐπὶ τοῦ προϊόντος τοῦ
» ὑπὸ ἀντίχρησιν κτήματος. »

Τὸν νόμον δὲ τοῦτον ἐπροκάλεσεν ἡ εἰσαγωγὴ τῆς νέας περὶ ὑποθηκῶν νομοθεσίας.

---

(1) Νόμ. 17. Κ· αὐτ.

(2) Ὅρα Duranton τόμ. 18 n. 556. Proudhon n. 78, 82, καὶ ἐπ. Hein. Pand. μέρος 4, βιβλ. 20, τίτλ. 2, n. 16. Göschen l. c.

(3) § 431, 436 Ζαχ.

8. Κατὰ τὴν νέαν ταύτην περὶ ἀντιχρήσεως φάσιν αἱ σχέσεις μεταξὺ τῶν συναλλαττομένων μερῶν κανονίζονται ἐκ τῶν διεπουσῶν τὸ συνάλλαγμα τοῦ ἐνεχύρου καὶ τὸ pactum antichreticum. Ἀκολουθοῦντες δὲ τοὺς Γάλλους, παρ' οἷς νομοθετικῶς ἐκανονίσθη τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἐκθέτομεν τὰ ἀκόλουθα.

Περὶ τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς κύρωσιν τοῦ συναλλάγματος τούτου ὅρων.

9. Διὰ νὰ παραχωρήσῃ τὶς εἰς ἄλλον πρὸς ἀντίχρησιν πρᾶγμά τι, πρέπει νὰ ἦναι κύριος αὐτοῦ καὶ νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ τὸ διαθέτῃ.

Τὸ κῦρος τοῦ συναλλάγματος τῆς ἀντιχρήσεως, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς σχέσεις τῶν συναλλαττομένων αὐτῶν, δὲν ὑπόκειται εἰς ἐξωτερικήν τινα διατύπωσιν· ἑπομένως ὡς πρὸς τὴν ἀπόδειξιν τοῦ συναλλάγματος αὐτοῦ ἰσχύουν αἱ γενικαὶ περὶ ἀποδείξεως διατάξεις τῆς Πολ. Δικ. ἰδίως δὲ τὸ ἄρθρον 42 τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου (ὅρα ἀνταλλαγὴ § 6) δὲν ἐφαρμόζεται ἐνταῦθα (1).

10. Ἡ ἀντίχρησις, κατὰ τὸν Γαλλικὸν Κώδηκα, δὲν ἰσχύει κατ' ἄλλων πιστωτῶν τοῦ ὀφειλέτου εἰμὴ, ὅταν βεβαιοῦται ἐξ ἐγγράφου βεβαίαν χρονολογίαν ἔχοντος. Duranton, 18, 560 in fine.

Δικαιώματα τοῦ ἐπ' ἀντιχρήσει δανειστοῦ.

11. Ὁ ἐπὶ ἀντιχρήσει δανείσας ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως τοῦ εἰς χεῖράς του κτήματος μέχρι τελείας ἐξοφλήσεως τοῦ χρέους του. Τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς ἐπισχέσεως ἀνήκει εἰς τὸν δανειστὴν ὄχι μόνον ἕνεκα τοῦ κυρίου χρέους, διὰ τὸ ὁποῖον παρεχωρήθη τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ καὶ ἕνεκα τῶν τόκων καὶ τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νομῆς του γινομένων ἐπὶ τοῦ πράγματος δαπανῶν (2).

12. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διομολογηθῇ, ὅτι ἐν ἐλλείψει ἐμπροθέσμου ἐξοφλήσεως, ὁ ὀφειλέτης θέλει γίνει ἔκπτωτος τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ ἐξαγοράσῃ πλέον τὸ ὑπέγγυον πρᾶγμα, καὶ θέλει στερηθῇ αὐτοδικαίως τῆς ἐπ' αὐτοῦ κυριότητός του (3). Ἐν γένει ὁ δανειστὴς δὲν ἔχει δικαίωμα εἰμὴ νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐκποίησιν τοῦ κτήματος. Πᾶσα συνομολόγησις, χορηγοῦσα εἰς τὸν δανειστὴν τὸ δικαίωμα νὰ λάβῃ ἀντὶ τῆς πιστώσεως τὸ κτῆμα, εἶναι ἄκυρος (4).

---

(1) Ὅρα Ζαχ. Π. Γ. Κ. § 437, 306, 351 note 1, καὶ 420 note 5.
(2) L. 8. pr. § 5, D. (13, 7). N. 8. B. (25. 1).
(3) Διάτ. 3 τοῦ Κώδ. 8, 25. (62, B. 25, 7).
(4) Ὅρα Ζαχ. Πολ. Γ. Κ. § 348, σημ. 5 καὶ 266, σημ. 23.

Ἀλλὰ πρέπει νὰ θεωρῶμεν ὡς ἔγκυρον τὴν ῥήτραν, δι' ἧς ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δανειστὴν εἴτε νὰ ἐκποιήσῃ τὸ κτῆμα δημοσίως ἐνώπιον συμβολαιογράφου τινός (1), εἴτε νὰ γίνῃ κύριος τοῦ κτήματος συνεπείᾳ ἐκτιμήσεως ὑπὸ πραγματογνωμόνων διοριζομένων ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ. (νόμ. 16 § 9 D. (20, 1). Domat βιβ. 3 τόμ. 1. § 3 n. 11.) Κατὰ μείζονα λόγον εἶναι ἔγκυρος ἡ πώλησις τοῦ ὑπεγγύου κτήματος, τὴν ὁποίαν ἑκουσίως κάμνει ὁ ὀφειλέτης πρὸς τὸν πωλητὴν, εἴτε πρὸ, εἴτε μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας τῆς πληρωμῆς τοῦ χρέους (2).

13. Μολονότι τὰ δικαιώματα τῆς ἐπισχέσεως καὶ ἐπικαρπίας, ἅπερ πηγάζουσιν ἐκ τῆς ἀντιχρήσεως, δὲν εἶναι πραγματικὰ δικαιώματα, ὁ δανειστὴς ὅμως δύναται νὰ ἐνεργήσῃ αὐτὰ εἴτε κατὰ τρίτου τινὸς κτήτορος, εἴτε κατὰ τῶν ἐχόντων ἰδιόγραφα ἁπλῶς δανειστῶν, εἴτε καὶ κατὰ ὑποθηκῶν δανειστῶν, τὸ δικαίωμα τῶν ὁποίων στηρίζεται εἰς τίτλον μεταγενέστερον τῆς ἀντιχρήσεως· ἡ παρατήρησις αὕτη εἶναι συνέπεια τῆς ἀρχῆς nemo plus juris in alium transferre potest quam ipse habet, καὶ τῆς ἀρχῆς in pari causa possessor potior habere debet (3). Οἱ δανεισταὶ λοιπὸν οὗτοι δὲν δύνανται νὰ ἐκβιάσωσι τὸν δανειστὴν νὰ ἐγκαταλίπῃ τὸ κτῆμα, πρὶν ἢ ἀποπληρωθῇ τὸ χρέος, οὔτε νὰ κατάσχωσι τοὺς καρποὺς μὲ βλάβην του.

14. Ἂν ὅμως ὁ χρήστης αὐτὸς ἐπισπεύδῃ τὸν πλειστηριασμὸν, ἢ, ὅταν οὗτος ἐπισπεύδηται παρ' ἄλλων, συναινῇ νὰ ἀφήσῃ τὸ κτῆμα, δὲν ἔχει προνόμιόν τι ἐπὶ τοῦ τιμήματος (4).

Ὅθεν ὁ χρήστης, ὅστις ἐπισπεύδει ἀναγκαστικῶς τὸν πλειστηριασμὸν τοῦ κτήματος, ἀπόλλυσι διὰ τοῦτο καὶ μόνον τὴν ἀντίχρησιν, καθὼς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως, καὶ δὲν ἔχει προνόμιόν τι ἐπὶ τοῦ τιμήματος.

15. Νομοδιδάσκαλοι τινὲς φρονοῦσιν, ὅτι οἱ μὴ συγκεκομισμένοι καρποὶ δύνανται νὰ κατασχεθῶσι παρὰ τρίτων, καὶ ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ χρήστης κατατάττεται εἰς τὸν πίνακα τῆς κα-

---

(1) Ὅρα Ζαχ. αὐτ. § 266, σημ. 25 καὶ 434, σημ. 5.—14, 2, 11. Κατὰ Duranton 18, 567.—Dal. 1836, 2, 172.—Διατριβὴ Σιρ. 13, 2, 89.

(2) Delv. ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2078. Duranton 18, 537 καὶ 563 Locré, leg. 16 σ. 15, n. 10. Sir. 36, 40.—D. P. 35, 1, 266.

(3) Τὴν ἀρχὴν ταύτην παρεδέχθη καὶ ὁ Γ. Κ. (1743). Ὅρα ἀπόφ. Ἐφετ. Τουλούζης ἀπὸ 22 ἰουν. 1835.—Sir. v. 36, 2, 109. Locré leg. τόμ. 16, σελ. 29. n. 9.—Proudhon de l'usufr. 1189 καὶ ἐπ.—Duranton 18, 560. Tropl. hyp. n. 778. Κατὰ Delv. ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 2091.

(4) Proudhon de l'usufr. 1, 95.

τατάξεως (1)· ἡ γνώμη ὅμως αὕτη εἶναι ἐντελῶς ἀνυπόστατος (2).

16. Ἡ ἀντίχρησις ἐνόσῳ διαρκεῖ εἶναι νόμιμον κώλυμα πρὸς παραγραφὴν τοῦ χρέους, τοῦ ὁποίου εἶναι σιωπηρὰ καὶ ἀδιάκοπος ἀνανέωσις.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀντίχρησις δὲν εἶναι εἰμὴ τίτλος κατὰ παράκλησιν, δὲν χορηγεῖ δικαίωμα παραγραφῆς ὑπὲρ τοῦ δανειστοῦ (3).

17. Πίστωσις, τῆς ὁποίας ἔληξεν ἡ προθεσμία πρὸ τῆς συστάσεως τῆς ἀντιχρήσεως, παράγει τόκους διὰ τῆς συστάσεως ταύτης; Οἱ λύοντες καταφατικῶς τὸ ζήτημα, λέγουσι α') ὅτι ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς τῆς ἀντιχρήσεως εἶναι ὁ συμψηφισμὸς τῶν τόκων μετὰ τῶν καρπῶν· β') ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ὁ πιστωτὴς συνήνεσε ν' ἀναβάλῃ τὴν πληρωμὴν τοῦ κεφαλαίου, καὶ νὰ τὴν διαμελίσῃ διὰ τοῦ συμψηφισμοῦ τῶν καρπῶν ἐκ διαλειμμάτων εἰσπραττομένων, ἂν δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψιν τοὺς τόκους τοὺς ἐκ τοῦ κεφαλαίου παραγομένους. Ἡ γνώμη αὕτη εἶναι σύμφωνος μὲ τὸ Ρ. Δ. Ν. 8. Πανδ. in quibus causis pig. vel hyp. Ὁ Ζαχαρίας εἰς τὴν περὶ τοῦ Π. Γ. Κ. πραγματείαν του ἀντιτείνει εἰς τὴν γνώμην ταύτην, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ Γ. Δ. (§ 437)· ὅρα ἀνωτ. § 4.

18. Ἐπειδὴ τὸ συνάλλαγμα τῆς ἀντιχρήσεως δὲν τελειοποιεῖται εἰμὴ, ὅταν ὁ πιστωτὴς λάβῃ εἰς τὴν κατοχήν του τὸ κτῆμα, ὀφείλει οὗτος αὐτοδικαίως ὡς κάτοχος νὰ πληρόνῃ τὰς ἐτησίους συντελείας καὶ τὰ ἐπέτεια βάρη τοῦ κτήματος.

Ὀφείλει ἐπίσης νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὴν διατήρησιν καὶ εἰς τὰς ὠφελίμους καὶ ἀναγκαίας ἐπισκευὰς τῶν ἀκινήτων, προεξαιρῶν ὅμως ἐκ τῶν καρπῶν τὰ περὶ τούτου ἔξοδα. Ἀλλ' ἂν ἡ ἀντίχρησις παύσῃ διὰ τῆς πληρωμῆς τοῦ χρέους πρὶν ἢ ὁ πιστωτὴς προεξαιρέσῃ ἐκ τῶν καρπῶν τὰς δαπάνας ταύτας, ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως ἐπὶ τῶν ἀκινήτων μέχρι τῆς πληρωμῆς των; Ἡ ἀρχαία Γαλλικὴ Νομολογία ἀνεγνώριζε τοιοῦτον δικαίωμα, ὅπερ συνᾴδει καὶ μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Γ. Κ., ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 867 καὶ 1673. Δυνάμεθα δὲ νὰ προσθέσωμεν, ὅτι αἱ δαπάναι αὗται ἀποτελοῦν νέον χρέος, ὅπερ δίδει ἀφορμὴν πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ἀντιχρήσεως. Τινὲς φρονοῦν, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ διάκρισις μεταξὺ τῶν πρὸς διατήρησιν καὶ πρὸς βελτίωσιν δαπανῶν.

---

(1) Dal. α, 10, 40. Dal. 2, 274. Delv. τόμ. 3, σελ. 44.
(2) Journal de palais, 7, 3.
(3) Merlin rep. v° prescript. τμῆμα 1, § 7, ζήτ. 18. Duranton 18, 553. Sir. 13, 1, 85.

19. Ὁ χρήστης δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ τὸ εἶδος τῆς χρήσεως, ὅπερ συνομολογεῖται μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ὀφειλέτου.

20. Ἡ ἀντίχρησις μένει πάντοτε ἀδιαίρετος· ὅθεν ὁ ὀφειλέτης, ὅστις πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ αὐτοῦ χρέους ὑπεθήκευσε πολλὰ ἀκίνητα κτήματα, δὲν δύναται ν' ἀπαιτήσῃ κανὲν αὐτῶν πρὸ τῆς τελείας πληρωμῆς.

Ἐπίσης, καὶ μ' ὅλον ὅτι τὰ χρέη διαιροῦνται μεταξὺ τῶν κληρονόμων, ὁ κληρονόμος τοῦ ὀφειλέτου, ὁ πληρώσας τὸ μέρος τοῦ χρέους του, δὲν δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ μέρους του ἐκ τοῦ ὑποθηκευομένου ἀγροῦ, πρὸ τῆς τελείας πληρωμῆς ὅλου τοῦ χρέους· καὶ τἀνάπαλιν, ὁ κληρονόμος τοῦ δανειστοῦ, ὅστις ἔλαβε τὸ μέρος του ἐκ τοῦ χρέους, δὲν δύναται νὰ ἀπαλλοτριώσῃ τὸ ἀκίνητον πρὸς βλάβην τῶν μὴ πληρωθέντων εἰσέτι κληρονόμων. 2083, 2090 τοῦ Γαλ. Κώδ.

21. Τὰ συναλλαττόμενα μέρη δύνανται νὰ συνομολογήσωσιν, ὥστε ὁ πιστωτής, ἐπισπεύδων τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τοῦ ὑπὸ ἀντίχρησιν ἀκινήτου, νὰ μὴν ἦναι ὑπόχρεως νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὰς περὶ ἀναγκαστικῆς κατασχέσεως διατάξεις, καὶ νὰ γίνῃ ὁ πλειστηριασμὸς ἐνώπιον συμβολαιογράφου τινός; Τινὲς φρονοῦν, ὅτι ἡ συνομολόγησις αὕτη εἶναι ἔγκυρος, καθότι οἱ ἐνήλικες διάδικοι δύνανται νὰ παραιτηθῶσι τῶν δικαιωμάτων των, καὶ νὰ συναινέσωσιν εἰς τὴν ἐκουσίαν ἀπαλλοτρίωσιν (1)

22. Ἄλλοι φρονοῦν, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθ. 2078 τοῦ Πολ. Κ. ἐφαρμόζεται κατὰ μείζονα λόγον εἰς τὴν ἀντίχρησιν, ἥτις ὑφίσταται ἐπὶ ἀκινήτου κτήματος. Παρατηροῦμεν δὲ, ὅτι ἡ Γαλλικὴ Νομολογία ἀμφιταλαντεύεται ὡς πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα.

23. Ὅ,τι εἴπομεν περὶ τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως ἐφαρμόζεται οὐχ' ἧττον εἰς τὴν ἐκουσίαν πώλησιν· ἂν δὲν ὑπάρχωσιν εἰμὴ δανεισταὶ, ἰδιόγραφον τίτλον ἔχοντες ἢ ὑποθήκην μεταγενεστέραν τῆς ἀντιχρήσεως, τὸ τῆς κρατήσεως δικαίωμα τοῦ χρήστου ὑπάρχει· ἀλλ' ὅταν ὑπάρχωσιν ὑποθῆκαι προγενέστεραι, οἱ τόκοι τοῦ τιμήματος συγκεφαλαιόνονται ὑπὲρ τῶν δανειστῶν, ἡ ἀντίχρησις παύει καὶ ὁ χρήστης συμπεριλαμβάνεται εἰς τον πίνακα τῆς κατατάξεως.

24. Ἡ ἐκ τῆς κατοχῆς ἔξωσις τοῦ δανειστοῦ χρονολογεῖται ἐν τῇ περιπτώσει βιαίας ἀπαλλοτριώσεως ἐκ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν κοινοποιεῖται εἰς τὸν ὀφειλέτην ἡ κατάσχεσις. Ἐν περιπτώσει δὲ ἐκουσίας πωλήσεως ἐκ τῆς εἰς τοὺς ἐγγεγραμμένους πιστωτὰς κοι-

(1) Sirey 14, 2, 11, Dalloz 14, 3, 26.—Dalloz A. 10, 406. Delvincourt T. 3. σ. 415

νοποιήσεως τοῦ πωλητηρίου ἐγγράφου (Bourges 24 ἰουλίου 1828. Sirey V. 29. 2, 259. Dalloz 32, 2, 21.)

25. Ἡ ῥήτρα, δι' ἧς ὁ ὀφειλέτης παρέχει τὸ δικαίωμα εἰς τὸν ὑποθηκικὸν δανειστὴν, ἐν ἐλλείψει μὴ ἐμπροθέσμου πληρωμῆς, νὰ πωλήσῃ ἐνώπιον συμβολαιογράφου καὶ διατηρουμένων τῶν νομίμων διατυπώσεων τὸ ὑπὸ ὑποθήκην κτῆμα, εἶναι ἰσχυρά; Οἱ Γάλλοι νομοδιδάσκαλοι δὲν συμφωνοῦν εἰς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου (1)

26. Τὸ συνάλ. τοῦτο δὲν εἶναι ἐν χρήσει σήμερον, καὶ ὁ λόγος εἶναι ἁπλούστατος· δὲν παρέχει ὅσας ἡ ὑποθήκη ἐγγυήσεις, οὔτε συνεπιφέρει τὰς εὐκολίας, ὅσας συνεπάγει ἡ πώλησις ἢ μὲ τὸ δικαίωμα τῆς ἐξωνήσεως γινομένη. Ἀντιβαίνει εἰς τὰ συμφέροντα τῆς γεωργίας, καθότι ἀπὸ τὸν κατὰ παράκλησιν κάτοχον δὲν πρέπει νὰ περιμένῃ τις οὐσιώδεις ἐπὶ τοῦ κτήματος βελτιώσεις. Encyclopedie de droit v° Antichrése.

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ. Ὅρα ἐπίδοσις· στρατιωτικοί.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ Τουρκικῶν νομισμάτων. Ὅρα τὸ ἀπὸ 7 (19) αὐγούστου 1833 Διάταγμα (συλλογ. νόμων ὑπὸ Ἀθ. Πετσάλη σελ. 88. 111) καὶ συλλογὴ ὑπὸ Γ. Ῥάλλη σελ. 1214.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ξένων χαλκονομισμάτων. Ὅρα τὸ ἀπὸ 8 (20) φεβρουαρίου 1833 Διάταγμα· Συλλ. Πετσάλη σελ. 6).

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ἀγορῶν κατὰ τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας. Ὅρα τὸ ἀπὸ 25 φεβρουαρίου 1833 Διάταγμα· (Συλλογὴ Πετσάλη σελ. 355), καὶ τὸ ἀπὸ 22 δεκεμβρίου 1833 Διάταγμα (Συλλογὴ Ῥάλλη σελ. 54.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ (interdiction).

---

(1) Ὅρα καταφατικὴν λύσιν Dal. τόμ. 35, μέρος 2, σελ. 20. Sir. τόμ. 35, μέρος 2, σελ. 254.—Dal. τόμ. 32, μέρος 2, σελ. 111.—Trop. des hyp. n. 795. —Carré, ζήτ. 2190.—Ἀποφατικὴν δὲ Duranton τόμ. 18 n. 567. Merlin, questions, expropliation § 8.

Πίναξ λεκτικός.

Περίληψις.

Α'.

Περὶ ἀπαγορεύσεως ἐν γένει.

1. Ἀπαγόρευσις (interdiction) καλεῖται ἡ κατάστασις, εἰς ἣν εὑρισκόμενός τις εἶναι ἀνίκανος νὰ ἐνεργῇ πράξεις τοῦ πολιτικοῦ βίου· ὁ τοιοῦτος δὲ στερεῖται τῆς διοικήσεως τοῦ προσώπου αὐτοῦ καὶ τῆς περιουσίας του.

2. Ἡ ἀπαγόρευσις λαμβάνει χώραν εἴτε δυνάμει ἀποφάσεως, εἴτε δυνάμει τοῦ νόμου. Ὅρα κατωτ. § 68 Γ'.

3. Ἡ δυνάμει ἀποφάσεως ἀπαγόρευσις συμπεριλαμβάνει α') τὴν ἕνεκα βλακείας, παραφροσύνης καὶ μανίας· β') τὴν ἕνεκα ἀσωτίας ἀπαγόρευσιν.

4. Ἡ περὶ ἀπαγορεύσεως διαδικασία, κατὰ τὴν δικονομίαν μας, εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς διαδικασίας, ἥτις λαμβάνει χώραν πρὸς διορισμὸν κηδεμόνος τοῦ ἀπαγορευθέντος. 667, 671 Πολιτικ. Δικον. Ἄλλως ἐγίνετο παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις, καθότι, κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν Δ. ὁ διορισμὸς τοῦ κηδεμόνος τῶν παραφρόνων ἐγίνετο συνάμα μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου διατεταγμένην δικαστικὴν ἐξέτασιν πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ ἂν τῷ ὄντι ὑπάρχῃ τὸ πρὸς σύστασιν τῆς κηδεμονίας ἀπαιτούμενον ψυχολογικὸν πάθος, ἥτις ἐξέτασις παρ' ἡμῖν ἀποτελεῖ τὴν διαδικασίαν τῆς ἀπαγορεύσεως. Ὁ ὅρος μάλιστα ἀπαγόρευσις ἀπαν-

τᾶται εἰς τὸ Ῥ. Δίκ. μόνον καθ᾽ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἀσώτους, οἱ ὁποῖοι ἀπηγορεύοντο τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας των. Ὁ Παῦλος (3, 4 § 7) διετήρησε τὸν ἀκόλουθον ἀρχαῖον τύπον τοιαύτης δι᾽ἀποφάσεως τοῦ Πραίτωρος ἀπαγορεύσεως· quando tibi bona paterna avitaque nequitia tua disperdis, liberosque tuos ad egestatem perducis, ob eam rem tibi tua re commercioque interdico.

Β΄.

Περὶ τῆς ἕνεκα βλακείας, παραφροσύνης, ἢ μανίας ἀπαγορεύσεως.

Ἄρθρον πρῶτον.

Ποῖα πρόσωπα ἀπαγορεύονται;

5. Ἡ παραφροσύνη εἶναι κώλυμα φυσικὸν εἰς τὰς ἐλευθέρας πράξεις καὶ εἰς τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν. Ἡ ἐκτίμησις δὲ τῶν περιστάσεων, ἐκ τῶν ὁποίων ἀποδεικνύεται, ἀνήκει εἰς τὸν δικαστὴν, ἢ μᾶλλον εἰς ἰατροὺς, καθότι ἐκ τῆς ἐκθέσεως αὐτῶν ἐξήρτηται πάντοτε σχεδὸν ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστοῦ (1).

6. Ἡ ἐξωτερικὴ ἀποκάλυψις τῆς καταστάσεως ταύτης διαφέρει, καθ᾽ὅσον συνοδεύεται ἢ δὲν συνοδεύεται ὑπὸ βιαίων συμπτωμάτων· οἱ Ῥωμαῖοι ἔχουσι δύο ὅρους furiosus καὶ demens, τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται ὁτὲ μὲν ἀδιακρίτως ὡς σημαίνοντας (2) τὴν φρενοβλάβειαν (alienation mentale), ὁτὲ δὲ ὡς εἰδικὰς προσηγορίας τῆς μανίας ἢ παραφροσύνης καὶ βλακείας (3)· ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον, καθότι αἱ ἔννομοι συνέπειαι ἀμφοτέρων αὐτῶν τῶν καταστάσεων εἶναι ἀπαράλλακτοι (4). Ν. 25, Π. (5, 4). Ὅρα κατωτέρω § 32 καὶ ἑπ.

7. Τὸ ἄρθρον 658 τῆς Πολ. Δικ. φέρει «*ἕνεκα βλακείας, παραφροσύνης ἢ μανίας δύναται νὰ αἰτηθῇ ἡ ἀπαγόρευσις.*»

Οἱ Ῥωμαῖοι διέκριναν κυρίως δύο εἴδη φρενοβλαβείας, furor, dementia ἢ insania. Furor ἐκαλεῖτο ἡ ἐντελὴς φρενοβλάβεια ἀδιαφόρως, ἂν αὕτη ἦναι διαρκὴς ἢ παροδικὴ, ἂν συνοδεύηται μὲ βίαια συμπτώματα, ἢ ἂν ὁ πάσχων εὑρίσκηται εἰς ληθαργίαν· ἑπομένως ὁ ὅρος furor περιελάμβανε τὴν καθ᾽ἡμᾶς μανίαν καὶ παραφροσύνην (delirium).—Dementia ἐκαλεῖτο ὅ,τι παρ᾽ἡμῖν καλεῖται βλακεία, ἤτοι ἡ κατάστασις ἐκείνη τῆς ψυχῆς, ἥτις δὲν ἔχει διαλείμματα

(1) Savigny System T. 3. σελ. 89 μεταφ.—Πραγματεία· Ναύτου σελ. 89.
(2) Cicero Tusc. Quest. 111. 5.—Ν. 7, § 1, Π. (27, 10). Ν. 14 Π. (1, 18).
(3) Ν. 25, Κ. (5, 4). Ν. 8. Π. (26, 5).
(4) Savigny αὐτόθι.

ἐχεφροσύνης. Τὸ ψυχικὸν αὐτὸ πάθος εἶναι ἧττον ἐκείνου δεινὸν, καθ' ὅσον ὁ βλὰξ δὲν στερεῖται τῆς χρήσεως τοῦ λογικοῦ του, ἀλλὰ δὲν δύναται ἕνεκα τοῦ πάθους τούτου νὰ ἔχῃ τὴν προσήκουσαν πρόνοιαν πρὸς διοίκησιν τῶν πραγμάτων του. Ὅρα Rudorff σελὶς 118 καὶ ἐπ. τόμ. 1. Ὅρα Magnin n. 823.

8. Ἀπαγόρευσις προσώπων διατελούντων ὑπὸ πατρικὴν ἐξουσίαν λαμβάνει χώραν; Κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον ἡ ἀπαγόρευσις λαμβάνει χώραν, ὅταν πρόκηται περὶ προσώπων, τὰ ὁποῖα δὲν διατελοῦν ὑπὸ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, καθότι ἄλλως ὁ πατὴρ τῆς οἰκογενείας θεωρεῖται ὡς φυσικὸς νόμιμος προστάτης. Κατ' ἀρχὰς ἡ πατρικὴ ἐξουσία, κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον, διέφερεν οὐσιωδῶς ἀπὸ τὴν ἐπιτροπείαν καὶ κηδεμονίαν, θεωρουμένη αὐστηρῶς ὡς ἰδιωτικὴ ἐξουσία. Μετὰ ταῦτα ὅμως, ὅτε τὰ ὑπεξούσια τέκνα ἠδύναντο νὰ ἔχωσιν ἰδίαν ἀνεξάρτητον περιουσίαν, ἡ σχέσις τοῦ πατρὸς τῆς οἰκογενείας πρὸς τὰ τέκνα μετεβλήθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἐπέχει πραγματικῶς θέσιν κηδεμόνος τοῦ ἀνήβου, ἀνήλικος, ἢ μαινομένου ὑπεξουσίου τέκνου. Εἰς τὴν σημασίαν δὲ ταύτην δύναταί τις, καὶ κατὰ τὸ μεταγενέστερον Ῥωμαϊκὸν Δ., νὰ θεωρήσῃ τὸν πατέρα οἰκογενείας ὡς φυσικὸν κηδεμόνα τοῦ ὑπεξουσίου τέκνου του· ὡς πρὸς τὸν μαινόμενον μάλιστα νόμος ῥητὸς ἐπιτρέπει εἰς τὸν πατέρα νὰ διαχειρίζηται, ὡς ὁ κηδεμὼν μαινομένου, τὸ στρατιωτικὸν χρημάτιον (1).

9. Αἱ περὶ φρενοβλαβείας διατάξεις τῆς Ῥωμαϊκῆς νομοθεσίας ἀπέβλεπον κατ' ἀρχὰς μόνον τοὺς ἐφήβους, καθότι οἱ ἄνηβοι διετέλουν, ὡς ἐκ τῆς ἀτελείας τῆς ἡλικίας των, ὑπὸ ἐπιμέλειαν (2)· ἑπομένως προκειμένου λόγου περὶ ἀνήβων, δὲν ἐχώρει κηδεμονία ἕνεκα φρενοβλαβείας· ἀργότερα, ὅταν εἰσήχθη καὶ ἡ κηδεμονία τῶν ἀνηλίκων (cura minorum), κηδεμονία, κατὰ τὴν νομολογίαν, ἕνεκα μανίας δὲν ἐχώρει οὐδ' ἐπὶ ἀνηλίκων. Ἐκ τούτου ἐσχηματίσθη γενικὸς κανὼν, ὅτι τὸν ἕνεκα τῆς ἡλικίας του διατελοῦντα ὑπὸ ἐπιμέλειαν δὲν ἀφορᾷ ἡ κηδεμονία τοῦ μαινομένου καὶ βλακός. Ὅθεν, κατὰ τὸ νεώτερον Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον, ἡ κηδεμονία τῶν φρενοβλαβῶν κατήντησε κηδεμονία ἀνηλίκων (3).

(1) Νόμ. 7. πρ. C. de cur. fur. N. 23. B. (38, 10).

(2) Νόμ. 3 Πανδ. de tut. N. 3. B. (37, 1).

(3) Νόμ. 3 § 1 Πανδ. de tut. νόμ. 1 Κώδ. (5. 70). ὁ νόμος 3 φέρει· ei, quem aetas curae vel tutelae subiicit, non esse necesse quasi dementi quaeri curatorem; quum magis aetati, quam dementiae tantisper sit consulendum. Ὅρα Μακελδ. § 591, σημ. 1.

Καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν αὐτὴν ἀπεφασίσθη, ὅτι ἀνηλίκων προσώπων δὲν δύναται νὰ αἰτηθῇ ἀπαγόρευσις. Πρέπει ὅμως νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ὡς πρὸς τοῦτο ὑπάρχει ἀμφισβήτησις μεταξὺ τῶν Γάλλων νομοδιδασκάλων (1), καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν νομοθεσίαν των.

Ἄρθρον δεύτερον.

Τίνες ἔχουσι δικαίωμα καὶ καθῆκον νὰ προκαλῶσι τὴν ἀπαγόρευσιν (2).

10. Κατὰ τὸ ἄρθρον 658 τῆς Πολ. Δικονομίας τὴν ἀπαγόρευσιν δύνανται νὰ προκαλέσωσιν οἱ συγγενεῖς (3), ὁ σύζυγος τοῦ φρενοβλαβοῦς (4) καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ τόπου, ἔνθα διαμένει (reside) ὁ φρενοβλαβὴς (5).

11. Ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλίκου δύναται οὐχ ἧττον νὰ προκαλέσῃ ἐν ὀνόματι τούτου, τὴν ἀπαγόρευσιν φρενοβλαβοῦς τινος συγγενοῦς του. Duranton T. 3. N. 719.—Zacharia. § 125 C. C. F.

12. Ὁ πενθερὸς δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ προκαλέσῃ τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ γαμβροῦ του. Duranton T. 3. n. 718.

13. Οἱ δανεισταὶ καὶ οἱ ἔχοντες ἄλλας μετὰ τοῦ φρενοβλαβοῦς σχέσεις δὲν δύνανται νὰ προκαλέσωσι τὴν ἀπαγόρευσιν, δυνάμενοι ν' ἀναφερθῶσιν εἰς τὸν Εἰσαγγελέα.

---

(1) Magnin de Minorités N. 825. — Toullier T. 2. n° 1314.—Duranton T. 2. n° 716.

(2) Ἐνταῦθα θεωροῦμεν ἀναγκαῖον νὰ ἐρανισθῶμεν ἀπὸ τὴν περὶ ἐπιτρόπων ἐπωφελεστάτην πραγματείαν τοῦ Κ. Ναύτου σ. 43. (ὅρα καὶ τὴν λέξιν Πρόξενοι. Νομικ. ἐφημ. σελ. 3978).

« Ἀπόκειται εἰς τοὺς Πρέσβεις καὶ Προξένους νὰ λάβωσι τὴν προσήκουσαν πρόνοιαν πρὸς περίθαλψιν τῶν πασχόντων τὰς εἰρημένας ἀσθενείας ὑπηκόων τῆς Κυβερνήσεώς των. Ἀλλ' ἡ περίθαλψις τῶν διὰ τοὺς μαινομένους φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων χρεωστεῖται εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους χωρὶς διάκρισιν τοῦ ἔθνους των. Ἡ διοικητικὴ Ἀστυνομία χρεωστεῖ νὰ λάβῃ τὰ προσήκοντα μέτρα διὰ τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν, ἐμποδίζουσα νὰ περιπλανᾶται εἰς τὰς ὁδοὺς ὁποιουδήποτε ἔθνους μαινόμενος ἢ παράφρων, δυνάμενος νὰ φέρῃ ζημίαν εἰς ἀνθρώπους, εἰς πράγματα ἢ εἰς ἑαυτόν. Ἡ περιουσία τοιούτου ξένου ἀσφαλίζεται σφραγιζομένη ἀπὸ τὸν Εἰρηνοδίκην ἢ ἀπὸ τὸν Δήμαρχον, καὶ εἰδοποιοῦνται αἱ ἁρμόδιαι ἀρχαί, ἢ οἱ συγγενεῖς τοῦ πάσχοντος, καθὼς εἴπομεν περὶ τῶν ἀνήβων ὀρφανῶν ξένων. »

(3) Ἑπομένως καὶ τὰ τέκνα. Toullier T. 2 N. 1315 —Bioche, interdiction, 4. Ὁ νόμος ὅμως δὲν μνημονεύει τοὺς κηδεστάς. Toullier T. 2. N. 447.—Duranton T. 2. n° 671. Ὅρα ἐν τούτοις Delvincourt ὑπὸ τὸ ἄρθρον 490 τοῦ Γαλλικοῦ Κώδηκος.

(4) Οἱ Γάλλοι συγγραφεῖς φρονοῦσιν, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο ἔχει ἡ σύζυγος ἐνόσῳ διαρκεῖ ὁ γάμος . . . Sirey IV. 165. Ἡ σύζυγος μάλιστα, κατ' αὐτούς, πρέπει νὰ λάβῃ καὶ ἄδειαν. Bioche, interdiction., 7. πρβ. Magnin § 838.

(5) Σημειωτέον, ὅτι κατὰ τὴν Γαλλικὴν Δικονομίαν ὁ Εἰσαγγελεὺς τότε μόνον ἐνεργεῖ, ὅταν οἱ συγγενεῖς ἢ ὁ σύζυγος τοῦ φρενοβλαβοῦς ἀδιαφορῶσιν, ἢ τοιοῦτοι δὲν ὑπάρχωσι. Zacharia § 125.

14. Κανεὶς δὲν δύναται νὰ προκαλέσῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀπαγόρευσιν. Duranton T. 3. n° 724.

Ἄρθρον τρίτον.

α') Ἁρμοδιότης.

15. Ἡ περὶ ἀπαγορεύσεως αἴτησις γίνεται ἐνώπιον τοῦ τῶν Πρωτοδικῶν δικαστηρίου τῆς κατοικίας τοῦ ἀπαγορευτέου (1)· ὅταν ὅμως ἡ περὶ ἀπαγορεύσεως αἴτησις γίνεται παρὰ τοῦ Εἰσαγγελέως, ἁρμόδιον δικαστήριον εἶναι τὸ τῆς διαμονῆς τοῦ ἀπαγορευτέου (2).

β') Διαδικασία.

16. Ἡ διαδικασία ἀπευθύνεται κατ' ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου προκαλεῖται ἡ ἀπαγόρευσις. Duranton 3. 675.

Περὶ δὲ τῆς ἐπὶ ἀναφορᾷ διαδικασίας εἶναι περιττὸν νὰ κάμωμεν λόγον ἐνταῦθα, ὁμιλήσαντες εἰς τὴν σελ. 260 καὶ ἐπ. τοῦ Εὑρετηρίου.

17. Ἡ περὶ ἀπαγορεύσεως ἀναφορὰ πρέπει ν' ἀναφέρῃ ἀκριβῶς τὰ κατὰ μέρος περιστατικὰ, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξάγεται ἡ φρενοβλάβεια. Εἰς τὴν ἀναφορὰν δὲ μνημονεύονται καὶ τὰ ἀποδεικτικὰ μέσα (659 Πολ. Δικ.), δηλαδὴ τὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ὑπάρχοντα τυχὸν ἐμφαίνουσι τὴν φρενοβλάβειαν, καὶ τοὺς μάρτυρας. Ἡ ἔλλειψις τῆς μνείας ὅλων τῶν μέσων δὲν εἶναι λόγος ἀκυρότητος. Thomine art. 892.

18. Εἰς τὴν ἀναφορὰν ἐπισυνάπτεται γνωμοδότησις τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀπαγορεύσεως. Τὸ συγγενικὸν τοῦτο συμβούλιον συντίθεται κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 650 καὶ ἐπ. ὡρισμένα. Εἶναι ὅμως δεκτὸς εἰς τὰς διασκέψεις τοῦ

---

(1) Carré Procédure ζήτ. 3018.

(2) Thomines n° 1048. Carré αὐτόθι. Σημειωτέον, ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα διαμφισβητεῖται ἀκόμη εἰς τὴν Γαλλίαν· διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον θεωροῦμεν ἀναγκαῖον νὰ μεταφράσωμεν ἐνταῦθα τὴν ἀκόλουθον περικοπὴν ἀπὸ τὸ περὶ ἐπιτρόπων σύγγραμμα τοῦ Κ. Rudorff, καθηγητοῦ εἰς Βερολῖνον. T. 1 σελ. 370).

« Κηδεμόνα δύναται νὰ διορίσῃ ἡ ἀρχὴ ἐκείνη, εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς ὁποίας ἔχει τὴν διαμονήν του ὁ ὑπὲρ οὗ γίνεται ὁ διορισμὸς, ἢ ὅπου εἶναι πολίτης· πολίτης δὲ εἶναι ἐκεῖ, ὅπου ὁ πατήρ του κατοικεῖ, ἢ ὅπου υἱοθετήθη, ἀπελευθερώθη, ἢ ἐπολιτογραφήθη· ἔχει δὲ τὴν διαμονήν του ὄχι ἐκεῖ, ἔνθα εὑρίσκεται, ἀλλ' ὅπου σταθερῶς διαμένει, καὶ ὅπου πρὸ πάντων ἔχει κτήματα (ubi possidet). Ἐὰν δὲ ἔχῃ τοιαύτης φύσεως διαμονὴν εἰς διαφόρων δικαστηρίων περιφέρειαν, ἕκαστον τῶν δικαστηρίων τούτων ἔχει δικαίωμα νὰ λάβῃ πρόνοιαν περὶ διορισμοῦ (datio) ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος, δυνάμενον μάλιστα νὰ μὴ περιορίσῃ τὰ καθήκοντα τούτου εἰς μόνην τὴν περιφέρειάν του, μ' ὅλον ὅτι τὸ δικαστήριον ἔχει δικαίωμα νὰ περιορίσῃ τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος μόνον ἐντὸς τῆς περιφερείας του.

συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ ὁ αἰτῶν τὴν ἀπαγόρευσιν, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀποφασιστικὴν ψῆφον. 660 Πολ. Δικ.

19. Τὰ ἄρθρα 660 καὶ ἑπ. τῆς Πολ. Δικ. ὁρίζουσι τὰ περὶ τῆς ἐξετάσεως τῆς ἀπαγορευτέου καὶ τῶν μαρτύρων, τὰ περὶ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως κτλ.

20. Ὁ δανειστὴς τοῦ προσώπου, οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀπαγόρευσις, δὲν δύναται μήτε νὰ παρεμβῇ εἰς τὴν δίκην, μήτε νὰ κάμῃ τρίτου ἀνακοπήν. Proudhon, état des pers. τόμ. 2, σελ. 230.

Ἄρθρον τέταρτον.

Ἔνδικα μέσα.

α) Ἀνακοπή.

21. Εἰς τὴν Γαλλίαν ἐγεννήθη τὸ ζήτημα, ἂν ὁ ἀπαγορευθεὶς ἔχῃ δικαίωμα νὰ ἀνακόψῃ τὴν περὶ ἀπαγορεύσεως ἀπόφασιν, ὅταν προσκληθεὶς δὲν ἐνεφανίσθη. Ὁ Demiau, art. 893—καὶ ὁ Carré n. 3030 τὸ λύουσι καταφατικῶς, ὁ δὲ Thomine n. 1051, ἀποφατικῶς.

Παρ' ἡμῖν δὲν γεννᾶται τὸ ζήτημα τοῦτο· ὅρα ἀναφορὰ ἀριθμὸς 14.

β) Ἔφεσις

22. Τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἐφέσεως ἐπιτρέπεται. Δύναται νὰ γίνῃ παρὰ παντὸς διαδίκου, ἐκτὸς δὲ τούτου, καὶ παρὰ παντὸς μέλους τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου. 666 Πολ. Δικ.

23. Ἡ ἔφεσις πρέπει, ἐὰν ἡ ἀπαγόρευσις ἀπηγγέλθη ἢ ἐδόθη ἀντιλήπτωρ, νὰ διευθύνηται κατὰ τοῦ ἐπισπεύδοντος τὴν ἀπαγόρευσιν. Ἐπὶ δὲ ἀποφάσεως ἀποβλητικῆς κατὰ τοῦ ἀπαγορευτέου. 666 Πολ. Δικ.

24. Ἡ ἔφεσις γίνεται κατὰ τὴν συνήθη προθεσμίαν· ὅρα ἀναφορὰ, ἀριθ. 15.

25. Ὁ Εἰσαγγελεὺς ἔχει δικαίωμα νὰ ἐκκαλέσῃ ἀπόφασιν, ἀφορῶσαν τὴν παῦσιν τῆς ἀπαγορεύσεως, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἐπροκάλεσε. Magnin des min. § 915.

Ἄρθρον πέμπτον.

Περὶ προσωρινῶν διαχειριστῶν.

26. Τὸ δικαστήριον τῶν Πρωτοδικῶν ἔχει τὸ δικαίωμα, κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως διαδικασίας, καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς, νὰ διορίσῃ, πρὸς συντήρησιν τῆς περιουσίας τοῦ

ἀπαγορευομένου, προσωρινὸν διαχειριστήν, ὅστις φροντίζει συγχρόνως καὶ περὶ αὐτοῦ. Ἄρθρον 664 Πολ. Δικ. (1).

27. Τὸ δικαστήριον δὲν ὀφείλει, κατὰ τὴν Γαλλικὴν Νομολογίαν (2), νὰ ἐκλέξῃ αὐτὸν μεταξὺ τῶν συγγενῶν τοῦ ἀπαγορευομένου, ἐξετάζον ἁπλῶς τὰς περιπτώσεις τῆς ἀσθενείας. Εἶναι ὅμως ἀναντίῤῥητον, ὅτι τὸ δικαστήριον θέλει προτιμᾷ τοὺς συγγενεῖς, ὅταν οὗτοι ἔχωσι τὰς προσηκούσας ἰδιότητας.

28. Οἱ προσωρινοὶ διαχειρισταὶ δὲν ἔχουσιν ὅσα οἱ κηδεμόνες καθήκοντα· ὀφείλουν νὰ φροντίζωσι πρὸς συντήρησιν τῆς περιουσίας τοῦ ἀπαγορευομένου, μὴ δυνάμενοι νὰ πωλήσωσιν οὔτε κινητὰ εὐτελοῦς ἀξίας εἰμὴ μετὰ προηγουμένην δικαστικὴν ἄδειαν.

29. Τὸ Ἀκυρωτικὸν τῆς Γαλλίας δικαστήριον ἀπεφάσισεν, ὅτι τὸ ἀπαγορευόμενον πρόσωπον δὲν ἔχει, δυνάμει τοῦ νόμου, δικαίωμα ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν προσωρινῶν διαχειριστῶν (3).

30. Εἰς τὴν Γαλλίαν ἀνεφύη τὸ ζήτημα, ἂν οἱ προσωρινοὶ διαχειρισταὶ ὀφείλουν, ἀναλαμβάνοντες τὰ ἔργα των, νὰ συντάττωσιν ἀπογραφήν. Ὁ Magnin (4) λέγει, ὅτι ὁ νόμος δὲν τοὺς ὑποχρεόνει νὰ συντάττωσιν ἀπογραφήν, ἀλλ' ἡ σύνεσις ἀπαιτεῖ νὰ συντάττωσι τοιαύτην, καθότι διευκολύνεται δι' αὐτῆς ἡ λογοδοσία.

31. Τὰ καθήκοντα τοῦ προσωρινοῦ διαχειριστοῦ δὲν παύουν, εἰμὴ καθ' ἣν ἡμέραν κατασταθῇ τελεσίδικος ἡ περὶ ἀπαγορεύσεως ἀπόφασις.

Ὅθεν ἀπ' αὐτῆς τῆς ἡμέρας χρεωστεῖ οὗτος νὰ δώσῃ λόγον εἰς τὸν κηδεμόνα ἢ ἀντιλήπτορα. 669 Πολ. Δικ.

Πρέπει ὅμως νὰ παρατηρήσωμεν(5), ὅτι τὰ καθήκοντα τοῦ προσωρινοῦ διαχειριστοῦ παύουν προσέτι· 1) ὅταν πρὸ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως διαδικασίας ἀποβιώσῃ· τὰ καθήκοντά του δὲν μεταβαίνουν εἰς τοὺς κληρονόμους του, ἀλλ' οὗτοι ἐξακολουθοῦσιν αὐτὰ μέχρι τῆς ἀντικαταστάσεως, ὄντες ὑπόχρεοι νὰ δώσωσι λόγον περὶ τῆς διαχειρίσεως τοῦ δικαιοπαρόχου των· 2) ὅταν ἀποῤῥιφθῇ ἡ περὶ ἀπαγορεύσεως αἴτησις· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δίδεται λόγος τῆς διαχειρίσεως εἰς τὸν καθ' οὗ ἡ αἴτησις· 3) ὅταν ὁ ἐπὶ ἀπαγορεύσει ἐναγόμενος ἀποθάνῃ πρὸ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς

---

(1) Ὅρα Magnin des min. § 852.
(2) Αὐτόθι.
(3) Arrêt τῆς 27 ἀπριλίου 1824. Sir. 1824, 24 σελ. 268.
(4) Traité des min. § 854.
(5) Magnin, αὐτ. §. 857.

περὶ ἀπαγορεύσεως διαδικασίας· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει λαμβάνουσι λόγον τῆς διαχειρίσεως οἱ κληρονόμοι του.

Ἄρθρον ἕκτον.

Περὶ ἀντιληπτόρων.

32. Τὸ δικαστήριον ἔχει τὸ δικαίωμα δι' ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου ἡ μὲν πνευματικὴ νόσος δὲν ὑπάρχει ἢ δὲν εἶναι ἀποδεδειγμένη ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ν' ἀπαγγελθῇ ἀπαγόρευσις, ἀλλ' ἡ κατάστασις τῶν φρενῶν εἶναι μολοντοῦτο διαφορουμένη, νὰ διορίσῃ ἀντιλήπτορα, ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ ὁποίου νὰ μὴ δύναται αὐτος, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς πράξεως, νὰ διεξάγῃ δίκην τινὰ, ὡς ἐνάγων ἢ εναγόμενος, νὰ κάμῃ συμβιβασμόν τινα, νὰ ἐπιχειρῇ ἀπαλλοτρίωσιν ἢ ὑποθήκην, καὶ νὰ δέχηται ἢ νὰ ἐξοφλῇ κεφάλαια. 665 Πολιτικῆς Δικονομίας.

33. Οἱ ἀντιλήπτορες δὲν εἶναι διαχειρισταὶ, οὔτε ὑπόλογοι, δίδοντες μόνον ἢ ἀρνούμενοι τὴν συναίνεσίν των εἰς τὰς πράξεις ἐκείνας, αἵτινες ἄνευ ταύτης εἰσὶν ἄκυροι. Magnin des min. § 898 καὶ ἑπόμενα.

Ἄρθρον ἕβδομον.

Ἀποτελέσματα τῆς ἀπαγορεύσεως (1).

ά) Ὡς πρὸς τὰς πρὸ αὐτῆς πράξεις.

33. Αἱ πρὸ τῆς ἀπαγορεύσεως γενόμεναι πράξεις δύνανται νὰ ἀκυρωθῶσιν, ἂν ἡ αἰτία τῆς ἀπαγορεύσεως ὑπῆρχε πασιδήλως καθ' ἣν ἐποχὴν ἔγειναν αἱ πράξεις αὗται (2).

34. Ὁ Delvincourt (τόμος 1 σελ. 138) λέγει, ὅτι ἡ πρᾶξις εἶναι ἄκυρος, καὶ ὅταν ἐκεῖνος, μεθ' οὗ ὁ φρενοβλαβὴς συνῆψε τὴν σύμβασιν, ἐγίνωσκε τὸ πάθος του τοῦτο. Ἄλλως τε δὲ (3), ὅταν ἡ αἰτία τῆς ἀπαγορεύσεως ἦτο πασίδηλος, εἶναι ἀδιάφορον, ἂν εἶχε γνῶσιν ταύτης ὁ μετὰ φρενοβλαβοῦς συναλλαξάμενος.

34. Τὰ παρά τινος ἀπηγορευμένου ὑπογεγραμμένα ὁμόλογα, φέροντα χρονολογίαν προγενεστέραν τῆς ἀπαγορεύσεως, ἰσχύουν κατὰ τῶν κληρονόμων ἐκείνου, μολονότι ἔλαβον βεβαίαν χρονολογίαν μετὰ τὴν ἀπαγόρευσιν; *ὑπὲρ* Sir. 31, 2, 288.—D. P. 31, 2,

(1) Ἐνταῦθα (3—42) δὲν πρόκειται περὶ τῶν ἀσώτων.
(2) Ὅρα Taglioni ὑπὸ τὸ ἄρθρον 503 τοῦ Π. Γ. Κ.
(3) Duranton τόμ. 3, n. 776. 777.

204.—*Κατὰ* Ζαχαρ. τόμ. 1, § 127.—Duranton τόμος τρίτος n. 772.

35. Ἀποβιώσαντός τινος, αἱ παρ' αὐτοῦ γενόμεναι πράξεις δύνανται νὰ προσβληθῶσι λόγῳ φρενοβλαβείας· ἡ Γαλλικὴ Νομοθεσία ἔχει ἐναντίαν διάταξιν (504 Γαλλικοῦ Κώδηκος), ἀλλ' ἡ νομολογία ἀπεφάνθη, ὅτι αἱ δωρεαὶ καὶ αἱ διαθῆκαι δύνανται νὰ προσβληθῶσιν ἕνεκα φρενοβλαβείας. Chardon, du dol, n. 83 καὶ ἑπόμ. —Ζαχ. τόμος 1 § 127. — Duranton τόμ. 3 n. 784. Magnin des minorités § 887.

β'.) Ὡς πρὸς τὰς μετὰ ταῦτα πράξεις.

36. Ἐν γένει οἱ φρενοβλαβεῖς ἔχουν τὴν νομικὴν ἱκανότητα, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι· ἡ ἀπαγόρευσις δὲν ἔχει ἐπιρροήν τινα εἰς τὴν περιουσίαν των, ὡς καὶ εἰς τὰς οἰκογενειακὰς σχέσεις των, οἷον τὸν γάμον καὶ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν (1)· μόνον ἡ πρὸς τὸ ἐνεργεῖν ἱκανότης των ἀναστέλλεται ἐκ τῆς ἀπαγορεύσεως. Ὅθεν πᾶσα πρᾶξίς των δὲν παράγει ἔννομα ἀποτελέσματα (2). Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐφαρμόζεται εἰς πλεῖστα ἀντικείμενα, π. χ. εἰς τὰ συναλλάγματα, εἰς τὰς διαθήκας, εἰς τὸ διαζύγιον, εἰς τὴν κατοχὴν (3), εἰς τὰ ἀδικήματα (4).

Ὁ νόμος 8 pr. de his qui sui (1, 6) λέγων, ὅτι τὸ ἐν καταστάσει φρενοβλαβείας τῶν γονέων γεννώμενον τέκνον γεννᾶται ὑπὸ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, φαίνεται ἀντιφάσκων, ἀλλ' ἀντίφασις δὲν ὑπάρχει πραγματικῶς. Καὶ τῷ ὄντι, ἡ σύλληψις, κατὰ διαστολὴν τῆς συνοικήσεως, δὲν θεωρεῖται ὡς πρᾶξις ἐλευθέρα, ἀλλ' ὡς σύμβαμα φυσικὸν ἀνεξάρτητον τῆς θελήσεως.

37. Πᾶσα πρᾶξις γενομένη, μετὰ τὴν ἀπαγόρευσιν, παρὰ τοῦ ἀπηγορευμένου, ἡ χωρὶς τῆς συνεργείας τοῦ ἀντιλήπτορος, πρέπει νὰ λογίζηται ἄκυρος κατὰ τὴν Δικονομίαν. Κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον ὅμως πρᾶξις, λαβοῦσα χώραν εἰς διαλείμματα ἐχεφροσύνης, ἐθεωρεῖτο ἔγκυρος (5)

38. Διαθήκη μυστική, συνταχθεῖσα μὲν ὑπὸ ἀπηγορευμένου, φέρουσα δὲ χρονολογίαν ἐποχῆς, μετὰ τὴν ὁποίαν διετάχθη ἡ ἀπαγό-

---

(1) Νόμ. 8 pr. de his qui sui (1, 6).
(2) Νόμ. 40 καὶ 5. de r. j.
(3) Νόμ. 2. C. (4. 38).—Νόμ. 2, de inoff. (5. 2).—Νόμ. 17. qui test. (28. 1).—Νόμ. 22 § 7. sol. matr. (24. 3)—Νόμ. 1. § 12.– Νόμ. 18. § 1. adq. poss. (41, 2), § 8. Εἰσηγ. de inut. stip. (3. 19).
(4) Νόμ. 14. de off. praesc. (1. 18).—Νόμ. 5. § 2, Π. (9, 2).
(5) Νόμ. 6. Κώδ (5. 70).—Νόμ. 9. Κώδ. (6. 22).—Νόμ. 14. Π. (1, 18).—Νόμ. 2. Κ. (4. 38).

ρευσις, εἶναι ἰσχυρά; Τινὲς λύουσι καταφατικῶς τὸ ζήτημα, ἄλλοι δὲ ἀποφατικῶς. Ὅρα Duranton, τόμος τρίτος, n. 773.—Ζαχ. τόμος 1 § 127.—Merlin, rep. interdiction, § 6 n. 1 καὶ testament sect. 1, § 1, art. 1, n° 6—Toullier, τόμ. 5, n. 57. — Grénier des testaments, τόμ. 1, n. 104.

30. Προκειμένου λόγου περὶ γάμου τέκνου ἀπηγορευμένου τινὸς, ἡ προὶξ καὶ αἱ ἄλλαι γαμικαὶ συμφωνίαι κανονίζονται ὑπὸ τοῦ κηδεμόνος τοῦ ἀπηγορευμένου, ἀναλόγως τῆς καταστάσεώς του καὶ προηγουμένης δικαστικῆς ἐγκρίσεως (1).

40. Οἱ Γάλλοι ἐκτείνουσι τὴν ἀνωτέρω παρατήρησιν καὶ εἰς τοὺς κωφαλάλους· Dalloz, interdiction, τμῆμα 1, ἄρθρον 4, § 2, n. 12.

41. Ἡ ἀπαγόρευσις δὲν δίδει δικαίωμα εἰς τὴν γυναῖκα νὰ ζητήσῃ χωρισμὸν κτημάτων. Magnin, des minorités § 881.

42. Μανίας ἐπιγενομένης ἑνὶ τῶν συνοικούντων, ὁ γάμος διαλύεται. Νεαραὶ Λέοντος 111 καὶ 112.—Νόμ. 22, § 7 Π. solut. matr.—Ἁρμ. τίτλ. ΙΒ'. βιβλ. 4 ἀριθ. 6.

Ἄρθρον ὄγδοον.

Περὶ κηδεμόνων.

43. Ὅταν δὲν ὑπάρχῃ νόμιμος ἢ ἐκ διαθήκης κηδεμὼν ἢ ἀντιλήπτωρ, ἢ ὁ ὑπάρχων βραδύνῃ ἢ ἐντελῶς ἀποποιεῖται τὸ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐπιμέλειαν, γίνεται ὁ διορισμὸς ἐξ ἐπαγγέλματος παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Πρωτοδικείου· (Ἄρθρον 646 τῆς Πολ. Δικ.) Ἐπειδὴ δὲ ἡ Πολ. Δικ. προϋποτίθησι τὸ πολιτικὸν δίκ., καὶ ὡς τοιοῦτον ἰσχύει παρ' ἡμῖν τὸ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς αὐτό.

44. *Νόμιμος κηδεμονία.* Κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον ἡ κηδεμονία τῶν μαινομένων καὶ ἀσώτων εἶναι ἢ νόμιμος, ἢ ἐκ διαθήκης, ἢ δοτή. Διὰ νὰ λάβῃ χώραν ἡ πρώτη, ἀπαιτεῖται ἰδίως α') ὄχι μόνον νὰ ἀπέθανεν ὁ πατὴρ intestatus quantum ad curam, τουτέστι τὸ νὰ μὴν ἐδιώρισεν ἐν τῇ διαθήκῃ του κηδεμόνα ἐπὶ τοῦ ἀσώτου ἢ μαινομένου ὑπεξουσίου τέκνου του (2), ἀλλὰ β') ὁ πατὴρ τοῦ ἀσώτου ἢ μαινομένου πρέπει νὰ ἦναι super pecunia intestatus.

---

(1) Νόμ. 28 C. de nup. νόμ. 28. de episc. audient. νόμ. 9 ff. de ritu nupt. νόμ. 60. ff. de jure dot. νόμ. 25. Π. (5. 4).

(2) Νόμ. 16 Π. de cur. fur. νόμ. 7 § 6 Κ. de cur. fur. νόμ. 27. Κώδ. de ep. et aud.

ὅθεν, ἐὰν ὁ πατὴρ κάμῃ διαθήκην καὶ διορίσῃ κληρονόμον ἢ καὶ ἀποκληρώσῃ τὸν ἄσωτον καὶ παράφρονα υἱόν του, παύει ἡ νόμιμος κηδεμονία (1).

Κατὰ τὸν Δωδεκάδελτον Νόμον ἡ κηδεμονία τῶν μαινομένων (ὡς καὶ τῶν τούτοις ἐξομοιουμένων ἀσώτων) ἐθεωρεῖτο οὐχὶ ὡς munus publicum, ἀλλ᾽ ὡς δικαίωμα οἰκογενείας τῶν ἐξ ἀῤῥενογονίας συγγενῶν (jus agnationis), εἰς τοὺς ὁποίους, ὄντας νομίμους κληρονόμους, ἐδίδετο ὡς μέσον πρὸς συντήρησιν τῆς κληρονομίας. Τὸ δικαίωμα ὅμως τοῦτο μετεβλήθη διὰ τῶν μεταῤῥυθμίσεων, τὰς ὁποίας ὁ Ἰουστινιανὸς εἰσήγαγε (2).

Ἡ κηδεμονία ὅμως αὕτη περιεστρέφετο εἰς μόνους τοὺς μαινομένους καὶ παράφρονας, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τοὺς βλάκας, οἵτινες, ὡς καὶ οἱ κωφοὶ καὶ ἄλαλοι καὶ οἱ πάσχοντες νόσον διηνεκῆ (morbus sonticus), ὑπεβλήθησαν μετὰ ταῦτα εἰς κηδεμόνας, τοὺς ὁποίους διώριζεν ὁ Πραίτωρ. § 4 Εἰσηγ. de curat. Θεόφ. αὐτ.

Εἰς τὴν Νεαρὰν 118 κεφ. ε΄. ὁ Ἰουστινιανὸς ἀναφέρει ῥητῶς μόνον τὴν ἐπιτροπήν, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν κηδεμονίαν. Ἐκ τούτου δέ τινες ἐμόρφωσαν τὴν γνώμην, ὅτι ὡς πρὸς τὴν κηδεμονίαν τῶν μαινομένων καὶ ἀσώτων ἴσχυε τὸ ἀρχαῖον δίκαιον· ἀλλ᾽ ἐκτὸς ὅτι οἱ ὅροι *ἐπιτροπὴ καὶ κηδεμονία* εἰς τὸ Ἰουστινιάνειον δίκαιον σημαίνουσιν, ὅταν δὲν ἀντιτάττωνται πρὸς ἀλλήλας, ἀμφότερα τὰ εἴδη τῆς ἐπιμελείας, ἡ γνώμη των ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὴν ἀρχήν, τὴν παρὰ τοῦ Ἰουστινιανοῦ αὐτοῦ καθιερωθεῖσαν, καθ᾽ ἣν ἡ κηδεμονία τῶν συγγενῶν ἐν γένει εἶναι μόνον συνέπεια τοῦ παραχωρηθέντος αὐτοῖς κληρονομικοῦ δικαίου, τὸ ὁποῖον παρακολουθεῖ πᾶν ἐκ τοῦ δικαιώματος τῆς οἰκογενείας πηγάζον βάρος, καὶ ἑπομένως ἡ ἐπιτροπὴ καὶ κηδεμονία (3).

Ἐκ τῶν συγγενῶν προτιμῶνται ὅσοι, κατὰ τὸ παρὰ τοῦ Ἰουστινιανοῦ εἰσαχθὲν σύστημα, προτιμῶνται εἰς τὴν κληρονομίαν· ἑπομένως εἰς τὴν νόμιμον κηδεμονίαν πρῶτοι καλοῦνται, ὅταν πρόκηται περὶ μαινομένων γονέων, οἱ κατιόντες (4). Μετ᾽ αὐτοὺς ἡ κηδεμονία ἀνήκει εἰς τοὺς ἀνιόντας, ἀδελφοὺς καὶ παῖδας αὐτῶν, ἐὰν ἔχωσι τὴν νόμιμον ἡλικίαν (5), Οὗτοι καλοῦνται συνάμα εἰς τὴν

(1) Ulp. pr. βιβλ. 12 § 3.

(2) Νόμ. 5 Κώδ. de leg. tut . . . . Νεαρὰ 118 κεφ. ε΄. νόμ. 8 Κώδ. de auct. praest.

(3) Εἰσηγ. de leg. pat. tut, νόμ. 5 Κώδ. de leg. tut. νόμ. 15 § 4 Κώδ. de leg. her. Νεαρὰ 118 κεφ. Ε. νόμ. 5 Κώδ. de cur. fur.

(4) Νόμ. 4 de cur fur. Νεαρὰ 115 Κεφ. 3 § 12.

(5) Νεαρὰ 127 κεφ. 1 καὶ 2.

κηδεμονίαν, ἀλλὰ φρονοῦμεν, ὅτι ὁ πατὴρ ἀποκλείει τῆς κηδεμονίας τοῦ χειραφέτου υἱοῦ του τοὺς ἄλλους συγγενεῖς.

Μετὰ ταῦτα ἕπονται οἱ ἑτεροθαλεῖς ἀδελφοὶ καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ τέλος οἱ ἐγγύτεροι κατὰ τὸν βαθμὸν συγγενεῖς, καὶ ἐὰν ὑπάρχωσι πολλοὶ τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ, ὁ δικαστὴς προσδιορίζει μεταξὺ αὐτῶν ἕνα ἢ πλείονας ὡς διαχειριστάς, οἱ δὲ λοιποὶ μένουσιν ἁπλῶς ἐπίτιμοι (1).

Ἡ μήτηρ καὶ ἡ μάμμη δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς νομίμου κηδεμονίας.

Ἐπειδὴ τὸ δικαίωμα τῆς κηδεμονίας ταύτης πηγάζει ἀμέσως ἐκ τοῦ νόμου, ἕπεται α'), ὅτι διὰ νὰ λάβῃ χώραν, ἀπαιτεῖται μόνον ἡ συνδρομὴ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀπαιτουμένου βαθμοῦ τῆς συγγενείας. ὥστε ἀπὸ τοὺς ἐγγυτέρους συγγενεῖς μεταβαίνει εἰς τοὺς ἀπωτέρω, ἐὰν οὗτοι ἐκληρονόμησαν ἐκείνους· β') ἐὰν ὁ νόμιμος κηδεμὼν κατασταθῇ ἀνίκανος, ἐξαιρεθῇ, ἢ ἀποβληθῇ, ἀπόλλυσι μόνον τὴν διαχείρισιν· ἑπομένως ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν καλεῖται εἰς τὸ jus curae ὁ ἐγγύτερος μετ' αὐτὸν συγγενής, ἀλλ' ἡ ἀρχὴ δύναται νὰ διορίσῃ ἡ ἰδία κηδεμόνα, καὶ διὰ τοῦ διορισμοῦ τούτου παύει ὁ νόμιμος κηδεμών· γ') ἐὰν ἡ νόμιμος κηδεμονία ἤθελε μεταβῇ εἰς θῆλυ, θεωρεῖται τὸ πρόσωπον τοῦτο ὡς μὴ ὑπάρχον, καὶ ἡ κηδεμονία μεταβαίνει εἰς τὸν τοῦ ἑπομένου βαθμοῦ συγγενῆ, ἐὰν δὲν ὑπάρχωσιν ἕτεροι νόμιμοι (2).

45. *Κηδεμονία ἐκ διαθήκης*. Κατὰ τὸ ἀρχαῖον Ῥωμαϊκὸν Δ. κηδεμὼν διὰ διαθήκης δὲν ἠδύνατο νὰ διορισθῇ (3). Σημειωτέον δέ, ὅτι ὁ διὰ διαθήκης διορισμὸς κηδεμόνος ἐθεωρεῖτο ἔγκυρος, ὅταν ἐπεκυροῦτο παρὰ τοῦ δικαστοῦ, ὅπερ ἰδίως ἐλάμβανε χώραν, ὅταν ὁ πατὴρ διώριζε κηδεμόνα εἰς παράφρονα ἢ ἄσωτα ἔφηβα τέκνα του (4). Κατὰ τὸ Γαλλικὸν Δίκαιον ἀμφισβητεῖται ἡ ἀρχὴ αὕτη (5).

Ἐννοεῖται δέ, ὅτι παρ' ἡμῖν πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ περὶ ἀπαγορεύσεως διαδικασία, καὶ κατόπιν νὰ ἐπικυρόνηται ὁ διὰ διαθήκης διορισμὸς κηδεμόνος παράφρονος.

Ἡ ἀρχή, τότε μόνον δύναται νὰ διορίσῃ κηδεμόνα ἀσώτου ἢ

(1) Νεαρὰ 118 κεφ. Ε. ἐν τέλει N. 5, § 2 de leg. tut.
(2) Νόμ. 10 Π. pr. de leg. tut.
(3) N. 40 Π. de admin.—σελ. 413 Rudorff. l c.
(4) N. 16, h. t. Si filio puberi pater tutorem aut impuberi curatorem dederit, citra inquisitionem praetor eos confirmare debebit. ὅρα Rudorff. l. c. 413. πρβ. N. 16. Π. (27, 10). N. 16. B. (38, 10).
(5) Ζαχαρ. τόμ. 1, § 126 n. 3.—Duranton T. 3. n. 752.

μαινομένου, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ἕτερος ἢ νόμιμος κηδεμών. Ἐν τούτοις νομοδιδάσκαλοί τινες φρονοῦσιν, ὅτι κατὰ τὸ Ἰουστινιάνειον δίκαιον ἡ cura legitima τῶν μαινομένων καὶ ἀσώτων μετετράπη εἰς curam dativam (1).

Ὡσαύτως δι' αἰτίας εὐλογοφανεῖς δύνανται νὰ διορισθῶσι καὶ ἕτεροι κηδεμόνες ἀσώτου ἔχοντος ἤδη κηδεμόνα (2).

46. *Αυτή*. Ὁ σύζυγος δὲν δύναται νὰ διορισθῇ κηδεμὼν τῆς συζύγου του ἐν περιπτώσει ἀπαγορεύσεως (3).

47. Ὡσαύτως ἡ γυνὴ δὲν δύναται νὰ διορισθῇ κηδεμὼν τοῦ ἰδίου αὐτῆς συζύγου (4).

Αἱ γυναῖκες, κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον, εἰσὶν ἐν γένει ἀνίκανοι πρὸς ἐπιτροποκηδεμονίαν. Ὁ νόμος δεύτερος τῶν Πανδεκτῶν περὶ κανόνων ἀποκλείει τὰς γυναῖκας ἀπὸ τὰ δημόσια ἔργα· foemine ab omnibus officiis civilibus, vel publicis, remortae sunt. Κατὰ συνέπειαν δὲ τῆς ἀρχῆς ταύτης ὁ μὲν νόμος δέκατος ἕκτος τῶν Πανδεκτῶν περὶ ἐπιτρ. φέρει· « tutela plerumque virila officium est, ὁ δὲ νόμος πρῶτος τοῦ Κώδηκος quando mulier φέρει· tutelam administrare virile munus est, et ultra sexum foemine infirmatis tale officium est. » Ὁ νόμος δεύτερος τοῦ Κώδηκος (αὐτ.) δὲν κάμνει ἐξαίρεσιν εἰμὴ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν μητέρα καὶ μάμμην.

Ἄρθρον ἔννατον.

Περὶ τῆς τοῦ ἀπηγορευμένου ἐπιμελείας.

48. Ὁ κηδεμὼν παράφρονός τινος ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ πρόνοιαν περὶ τῆς ἐπιτηρήσεως, θεραπείας, καὶ διασκεδάσεως τοῦ ἀπηγορευμένου. Σημειωτέον δὲ, ὅτι τὴν ἐπιτήρησιν ταύτην ἔχουν πολλάκις οἱ ἐξ ἀῤῥενογονίας συγγενεῖς ἢ κηδεσταὶ, καὶ πρὸ πάντων ὁ σύζυγος(5).

49. Ἐὰν οἱ συγγενεῖς παραμελήσωσι τὸ καθῆκον τοῦτο, δύνανται ν' ἀποκληρωθῶσι διὰ τῆς διαθήκης· τούτου δὲ μὴ γενομένου, ἡ κληρονομία περιέρχεται παντὶ τρίτῳ ἐπιμεληθέντι τὸν μαινόμενον (6).

---

(1) Ὅρα Mülembr. doctr. Pand. § 607.

(2) Ὅρα Rudorff. σελ. 380. Τ. 1. ἔνθα γίνεται λόγος καὶ περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς παραβιάσεως τῶν περὶ τούτου ἀρχῶν.

(3) § 19. Εἰσηγ. de exc. tut.—N. 4. K. αὐτ. N. 14. Π. de cur. fur.—N. 2. K. qui dare tut. poss.—N. 21. K. (2, 13). N. 1. ἐν τελ. Π. de exc. tut. Εἰς τὸ Γαλλικὸν Δίκαιον, ἄρθ. 506, ὑπάρχει ἐναντία διάταξις· ὅρα Magnin de Minorités n° 828.

(4) § 2. Εἰσηγ. de inj N. 2, Π. αὐτόθι N. 1. Π. (27,10). N. 1, B. (38,10).

(5) N. 13, § 1.—N. 14, de off. praesi.—N. 22. § 7, 8 sol. matr.

(6) Νεαρὰ 115. κεφ. 3, § 12. Const. 4, § 6.

Ἐὰν παραμελήσῃ τὸ καθῆκον αὐτὸ ὁ σύζυγος, οἱ συγγενεῖς τοῦ παράφρονος δύνανται ν' ἀπαιτήσωσιν, ὥστε ἡ ἀρχὴ νὰ τὸν ὑποχρεώσῃ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός του, ἢ νὰ κατάσχωσι τὴν προῖκα (1).

Ὅταν ἕνεκα μανίας ἐπέλθῃ διάλυσις τοῦ γάμου, οἱ δὲ συγγενεῖς ἐξαιρεθῶσιν (2), ὁ μαινόμενος παραδίδεται πρὸς φύλαξιν εἰς φρενοκομεῖον (3).

Περὶ τῆς παραιτήσεως τῶν κηδεμόνων ἰσχύουν αἱ γενικαὶ διατάξεις· ὅρα ἐπίτροποι.

Ἄρθρον δέκατον.

Πότε παύει ἡ κηδεμονία αὕτη;

50. Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ διορισμοῦ τοιούτου κηδεμόνος ἢ ἀντιλήπτορος ἀνατρέπονται διὰ νέας κατὰ τὰ ἄρθρα 658—668 τῆς Πολ. Δικ. γενομένης ἀποφάσεως. 670 Πολιτικῆς Δικονομ.— Voet. pand. § 7.

51. Ἁρμόδιον νὰ ἀποφασίσῃ τὴν ἀνατροπὴν δικαστήριον εἶναι τὸ τῆς φυσικῆς κατοικίας, τὴν ὁποίαν εἶχε κατὰ τὴν ἀπαγόρευσιν ὁ ὑπὸ κηδεμονίαν. Thomine τόμ. 2 n. 1054. Favard. interd. § 3 n. 7. Κατὰ Carré n. 3028. Prat. τόμ. 5 σελ. 78.

52. Ὅταν ὅλα τὰ μέλη τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου δὲν ἦναι σύμφωνα διὰ τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἀπαγορεύσεως, ὁ ἀπηγορευμένος δὲν ὀφείλει νὰ τοὺς κλητεύσῃ. Duranton τόμ. 3 n. 792· ὁ ἐπίτροπος ἔχει συμφέρον νὰ ἀντιτείνῃ. Devilen. interd. 38.

53. Πρὸς μεταῤῥύθμισιν τῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἀνατρέπει τὴν ἀπαγόρευσιν, δύνανται κατ' ἔφεσιν νὰ ἐπικαλεσθῶσι νέα μεταγενέστερα τῆς ἀποφάσεως περιστατικά· ὅρα ἔφεσις, καὶ Devil. interd. 39, 40.

54. Θεωροῦμεν ὡς ἀναντίῤῥητον, ὅτι ὁ ἀπηγορευμένος ἔχει δικαίωμα ἄνευ τῆς συνδρομῆς τοῦ κηδεμόνος νὰ προκαλέσῃ ἀπόφασιν, αἴρουσαν τὴν παῦσιν τοῦ κηδεμόνος κτλ. Ὅρα Dalloz T. 18, σελ. 149. Sir. 1822 σελὶς 206.

Ἄρθρον ἑνδέκατον.

Κηδεμονία debilium personarum(4).

55. Κατ' ἀναλογίαν τῶν διατάξεων περὶ τῆς κηδεμονίας τῶν

(1) N. 22. § 7, 8. sol. matr.
(2) N. 22, § 8 sol. matr.
(3) Rudorff. l. c. T. 2, σελ. 268.
(4) Πανδ. βιβ. 27. τ. τ. 10 B. (38, 10).

ἀνηλίκων καὶ ἀσώτων ἐσχηματίσθη, διὰ τῆς νομολογίας καὶ θεωρίας τῶν συγγραφέων, γενικὸς κανὼν, ὅτι ἡ ἀρχὴ δύναται καὶ ὀφείλει νὰ διορίσῃ κηδεμόνα εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἕνεκα σωματικῶν παθῶν δὲν δύνανται νὰ μετέλθωσι τὰ ἔργα των, ἐὰν δὲν διετέλουν ὑπὸ ἐπιτροπείαν ἢ κηδεμονίαν. Μεταξὺ αὐτῶν κατέταττον τοὺς κωφοὺς καὶ ἀλάλους, τοὺς τυφλοὺς, τοὺς παραλύτους καὶ τοὺς πάσχοντας ἐκ πολυχρονίου ἀσθενείας, ὡς καὶ τοὺς ὑπεργήρους. Ὅρα κατωτ. τὴν νομολογίαν.

Ἄρθρον δωδέκατον.

Κηδεμὼν ἀσώτων (1).

56. Καὶ περὶ τῆς κηδεμονίας ταύτης προέβλεπεν ὁ Δωδεκάδελτος νόμος· ἀνετίθετο εἰς τοὺς agnatus καὶ gentiles, βαθμηδὸν ὅμως οἱ Πραίτορες, οἵτινες ἀνέκαθεν ἀπεφαίνοντο περὶ τῆς ἀπαγορεύσεως, εἰσήγαγον καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν δοτὴν (dativa) κηδεμονίαν, ὁσάκις ὁ Δωδεκάδελτος Νόμος καὶ οἱ ἑρμηνευταὶ αὐτοῦ ἀπέκλειαν τὴν νόμιμον κηδεμονίαν, ἢ ὅταν οἱ νόμιμοι κηδεμόνες, ἕνεκεν ἀνικανότητός τινος, δὲν ἠδύναντο νὰ τὴν ἀναδεχθῶσι(2).

57. Ὁ νόμος διὰ τῆς κηδεμονίας ταύτης ἐσκόπει ὄχι μόνον νὰ τιμωρήσῃ, οὕτως εἰπεῖν, τὸν ἄσωτον διὰ τὴν κακὴν χρῆσιν τῆς περιουσίας του, ἀλλὰ καὶ νὰ προληφθῇ ἡ ἐντελὴς πενία αὐτοῦ τε καὶ τῶν τέκνων του (3).

Ποῖα πρόσωπα ἀπαγορεύονται ἕνεκα ἀσωτίας;

58. Ἕνεκα ἀσωτίας ἀπαγορεύονται μόνον ἐνήλικες (majores eversores) (4), διότι οἱ μὲν ἄνηβοι δὲν ἔχουν τὴν διαχείρησιν τῆς περιουσίας των, οἱ δὲ ἀνήλικες ἢ ἐξελέξαντο κηδεμόνα, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἔχουν τὴν διαχείρησιν τῆς περιουσίας των, ἢ μὴ ἔχοντες κηδεμόνα περιπίπτουσιν εἰς ἀσωτίαν, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οἱ συγγενεῖς δύνανται νὰ προκαλέσωσι διορισμὸν κηδεμόνος (5).

59. Σημειωτέον ὅμως, ὅτι καὶ οἱ ἐνήλικες τότε μόνον ἀπαγορεύονται· ὅταν ἦναι ἄσωτοι (prodigi, eversores) εἰς τὴν νομικὴν τῆς λέξεως σημασίαν. Τὸ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον θεωρεῖ τοιούτους ἐκείνους, qui neque tempus neque finem expensarum habent, sed

(1) Savigny τόμ. 3 σελ. 92. Πανδ. 27, 10. Κώδ. 5. 70. Β. (38. 10).
(2) Ν. 13 Πανδ. 27, 10. Νόμ. 1 πρ. αὐτ. § 3 Εἰσηγ. de curat.
(3) Νόμ. 12, § 2 Πανδ. αὐτ.
(4) Τιμ. 1 Κώδ. αὐτ.
(5) Τιμ. 3, Κώδ. de interg. rest. τίμ. 27 pr. de min.

bona sua dilacerando et dissipando profundunt (6), ἢ, ὡς ἔφερε παλαιός τις τῆς ἀπαγορεύσεως τύπος, qui bona sua paterva avitaque nequitia sua dispendunt et liberos suos ad egestatem perducunt (7).

60. Ὁ ὁρισμὸς αὐτὸς περιέχει δύο τινά· α΄) Σπατάλην περιουσίας εἰς ἀνωφελῆ ἀντικείμενα καὶ συνομολόγησιν χρεῶν, τὰ ὁποῖα ἐπιβαρύνουν ἀνωφελῶς τὸν συνομολογοῦντα αὐτά· β΄) Δυσαναλογίαν μεταξὺ τοῦ κεφαλαίου τῆς περιουσίας τινὸς καὶ τῶν ἐξόδων αὐτοῦ εἰς τρόπον ὥστε γρήγορα ἢ ἀργὰ θέλει καταδαπανηθῆ τὸ κεφάλαιον, ἐὰν δὲν ληφθῶσι μέτρα κατὰ τῆς ἄφρονος ταύτης διαγωγῆς (8).

Πρὶν ἢ κηρυχθῇ τὶς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἄσωτος, ἔχει πλήρη τὴν χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων του, αἱ δὲ πράξεις του εἶναι ἔγκυροι, μὴ λαμβανούσης χώραν οὔτε ἀποκαταστάσεως ἕνεκα αὐτῶν (9).

Συνέπειαι.

Ἡ ἕνεκα ἀσωτίας ἀπαγόρευσις εὕρηται εἴς τι κείμενον, ἐξομοιουμένη μὲ τὴν φρενοβλαβείαν καὶ ἀποκλείουσα τὴν θέλησιν (10)· ἄλλα κείμενα ῥητὰ τάττουσι τὸν ἀπηγορευμένον εἰς τὴν τάξιν τοῦ ἀνήβου pubertati proximus· ὡς πρὸς τὰς ὁποίας δὲ παράγει συνεπείας, παρατηροῦμεν·

62. α΄) Ὁ ἕνεκα ἀσωτίας ἀπαγορευόμενος ἀπόλλυσι τὸ jus in bonis, δηλαδὴ τὸ δικαίωμα τοῦ ἀπαλλοτριόνειν (11). Ἐὰν λοιπὸν πωλήσῃ ἀντικείμενόν τι, τοῦτο δὲν μεταβαίνει εἰς τὴν κυριότητα

---

(6) Τιμ. 1. Πανδ. αὐτ.

(7) Παῦλ. 3, 4, § 7.

(8) Νόμ. 12 Πανδ. de tut. dat.

(9) Νόμ. 10 Πανδ. αὐτ. N. 18 Π. qui test. facere poss.—§ 2 inst. quibus non est permessum test. fac.

(10) Νόμ. 40 de reg. jur (L. 17). Pomp. βιβ. 34 ad Sab.) « Furiosi vel ejus cui bonis interdictum est, nulla voluntas est. » Ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ κειμένου τούτου ἐξηγεῖ ἄριστα τὴν φαινομένην γενικότητα, ὡς τὸ ἀπέδειξεν ὁ J. Guthofred, comm. in tit. de reg. juris, νόμ. 40. Καὶ τῷ ὄντι, τὸ κείμενον τοῦτο, ὅπερ διὰ τῆς ἐπιγραφῆς του συνδέεται μόνον μὲ τὸν νόμον 20 de aqua pluv., συνδέεται πραγματικῶς μὲ τοὺς νόμους 19 καὶ 20 de aqua pluv, (39, 3). φέροντας· « Labeo ait, si patiente vicino opus faciam, ex quo ei aqua pluvia noceat, non teneri me actione aquae pluviae arcendae.—Sed hoc ita, si non per errorem aut imperitiam deceptus fuerit; nulla enim voluntas errantis est. » Μὲ τὸ κείμενον τοῦτο συνδέεται ὁ εἰρημένος νόμος 40, ληφθεὶς ἀπὸ τὸ αὐτὸ βιβλ. τοῦ Pomp. (34 ad Sab.), καὶ ὅστις δὲν ἀπονέμει θέλησιν εἰς τὸν ἀπηγορευμένον.

(11) N. 10, πρ. Π. (27, 10). Julianus scribit. eos, quibus per Praetorem bonis interdictum est, nihil transferre posse ad aliquem, quia in bonis non habeant, quum iis deminutio sit interdicta. N. 10. Π. (38, 10).

τοῦ ἀγοραστοῦ, ὁ δὲ κηδεμὼν δύναται κατὰ πάντα χρόνον νὰ τὸ διεκδικήσῃ (1). Ἐὰν ὁ ἀπηγορευμένος καταβάλῃ τὸ τίμημα πράγματός τινος, ὁ κηδεμὼν δύναται, ἐὰν μὲν ὑφίσταται εἰσέτι αὐτὸ, νὰ τὸ διεκδικήσῃ· ἐὰν δὲ ἀπωλέσθη, δύναται νὰ τὸ αἰτήσῃ δι' ἀγωγῆς (condictio), καὶ ἐὰν ἡ καταβολὴ αὕτη ἐγένετο πρὸς ἀπότισιν πραγματικοῦ χρέους, διότι ἡ condictio δὲν στηρίζεται εἰς τὴν τοῦ ἀχρεωστήτου ἔνστασιν, ἀλλ' εἰς τὴν diminutio (2).

Ἐὰν ὁ ἀπηγορευμένος κάμῃ συμβιβασμόν τινα, ἢ κινήσῃ ἀγωγὴν, ἢ ἐπαγάγῃ ὅρκον, ἢ δεχθῇ πληρωμήν τινα, δὲν ἀπόλλυσι διὰ τοῦτο τὸ δικαίωμά του, ἀλλ' ὁ κηδεμὼν δύναται πάντοτε χωρὶς νὰ φοβηθῇ ἔνστασίν τινα, νὰ κινήσῃ ἐκ νέου ἀγωγήν (3).

Ὁ ἕνεκα ἀσωτίας ἀπηγορευμένος δύναται νὰ συναινέσῃ εἰς ἀνανέωσίν τινα, ἂν αὕτη βελτιόνῃ τὴν κατάστασίν του (4).

63. β') Ὁ ἕνεκα ἀσωτίας ἀπαγορευθεὶς δὲν δύναται νὰ συνομολογήσῃ χρέη, καὶ ἡ ὑπόσχεσίς του θεωρεῖται ἄκυρος, οὐδὲ δύναται νὰ δοθῇ ἐγγύησις περὶ αὐτῆς (5)· δύναται ὅμως νὰ ἀποκτήσῃ τι δυνάμει συμβάσεως.

Δὲν δύναται ν' ἀποδεχθῇ ἀπόφασίν τινα, καθότι ἐκ ταύτης δὲν ἀποκτᾶται ἡ ἔνστασις τοῦ δεδικασμένου (exc. rei judicatae), ἐὰν κινηθῇ ἐκ νέου ἀγωγή (6).

64. γ') Τελευταῖον ὁ ἄσωτος κηρυχθεὶς ἀπόλλυσι καὶ τὸ commercium, δηλαδὴ τὸ δικαίωμα τοῦ χειραφετεῖν (mancipare), τοῦ διαθέτειν τὴν περιουσίαν του (testamentifactio). Ὅθεν δὲν δύναται οὔτε ὁ ἴδιος νὰ συντάξῃ διαθήκην, διότι δὲν δύναται ν' ἀπαλλοτριώσῃ τὰ τῆς οἰκογενείας, οὔτε ἄλλος τις δύναται νὰ συντάξῃ

---

(1) Νόμ. 3. C. (2. 22). hunc contractum servari non oportet. . . . N. 26 de C. E. (18, 1). N. 24 B. (19, 1). Ἐὰν εἰδὼς ἀγοράσω παρὰ τοῦ κωλυθέντος τὰ οἰκεῖα διοικεῖν, ἢ τοῦ λαβόντος καιρὸν εἰς διάσκεψιν κλήρου, ἐφ' ᾧ μὴ ἐκποιῆσαι, δεσπότης οὐ γίνομαι· δεσπόζω δὲ παρὰ χρεώστου, εἰδὼς, αὐτὸν περιγράφειν τὸν δανειστήν. N. 6 de V. O. (45, 1).

(2) Νόμ. 29 de cond. jud. (12, 6). Ὅθεν δὲν δύναται νὰ κάμῃ πληρωμήν τινα ἰσχυράν.

(3) Νόμ. 35 § 1 de jurej. N. 35 B. (22, 5). Ὁ ἄσωτος καὶ οἱ ἐοικότες αὐτῷ οὐκ ἐπάγουσιν ὅρκον· μόνον γὰρ ἐπάγουσιν ὅρκον οἱ δυνάμενοι συμφωνεῖν, ἢ καταβάλλειν ἢ δικάζεσθαι.

(4) Νόμ. 3 de nov. (46, 2). N. 3 B. (26, 4). Ὧτινι ἡ διοίκησις τῶν ἰδίων ἀπηγορεύθη πραγμάτων, οὐ δύναται ἐνοχὴν ἰδίαν μεταγαγεῖν, εἰ μὴ κρείττονα ποιεῖ τὴν οἰκείαν αἵρεσιν.

(5) Νόμ. 6 de V. O. (45, 1).—Νόμ. 9 § 7 de reb. cred. (12, 1).

(6) N. 18 § 2 de cast. pec. Sed nec si socius altero cum eo (patre) agat, (communi dividundo) quidquam agetur, veluti si cum eo ageret, cui bonis interdictum est.

μετ' αὐτοῦ διαθήκην, οὔτε τέλος νὰ χρησιμεύῃ ὡς μάρτυς εἰς ἄλλου τινὸς διαθήκην (1) Κατά τινα ὅμως νεαρὰν Λέοντος τοῦ φιλοσόφου ἡ διαθήκη τοῦ κηρυχθέντος ἀσώτου ἰσχύει, ἂν συνετάχθη καλῶς (2).

Ἐν τούτοις εἰς τὴν Γερμανίαν ἀμφισβητεῖται, ἂν αἱ ἀρχαὶ τῆς νεαρᾶς ταύτης δύνανται καὶ σήμερον νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐκεῖ (3). Φαίνεται ὅμως, ὅτι αὕτη εἶχεν ἐπιρροίαν τινα ἐπὶ τῶν νεωτέρων νομοθεσιῶν, αἵτινες ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τὸ αὐστηρὸν τοῦ Ἰουστινιανοῦ δίκαιον, διαλαμβάνουσαι (4), ὅτι αἱ διαθῆκαι εἰσὶν ἔγκυροι καὶ ὅταν συνταχθῶσιν ἐν ἀνηλικιότητι ὡς πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας, ἢ ὡς πρὸς τὸ ὅλον, ὅταν δὲν ὑπάρχωσι σύζυγοι καὶ συγγενεῖς.

65. δ') Ἡ ἕνεκα ἀσωτίας ὅμως ἀπαγόρευσις δὲν συνεπάγει ἄλλας συνεπείας. Ὅθεν ὁ κηρυχθεὶς ἄσωτος δύναται ν' ἀποκτήσῃ δι' ἑαυτὸν καὶ νὰ βελτιώσῃ τὴν περιουσίαν του. Δύναται προσέτι νὰ κάμῃ συνομολογίας ὑπὲρ ἑαυτοῦ (stipulatio) (5), νὰ λάβῃ δῶρα κτλ.

Ὡσαύτως δύναται νὰ ἀποδεχθῇ κληρονομίαν, ἐὰν ἐκ ταύτης βελτιόνηται ἡ κατάστασίς του. Κατὰ τὴν γενικῶς παραδεδεγμένην γνώμην, ἀπαιτεῖται ἡ συναίνεσις τοῦ κηδεμόνος (6).

Ὡς ἐκ τούτου καὶ τὸ τοῦ Πομπονίου *ὁ μεμηνὼς καὶ ὁ ἄσωτος οὐδεμίαν ἔχει βούλησιν* (7), δὲν εἶναι ἐντελῶς ἀκριβές, ἀλλ' ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ τῆς ἐλαττώσεως τῆς καταστάσεως (deminutio), τῆς ὑποσχέσεως (promissio) καὶ τοῦ commercium. Διὰ τοῦτο γίνεται, ὡς πρὸς τὰς ἐπικερδεῖς πράξεις, ἡ διάκρισις μεταξὺ ἀσώτου καὶ μαινομένου, ὅτι ὁ τελευταῖος (διότι δὲν ἔχει θέλησιν) δὲν εἶναι ἱκανὸς οὔτε ἐξ αὐτῶν νὰ ὠφεληθῇ· ἀφ' ἑτέρου ὅμως ὁ ἄσωτος δὲν δύναται νὰ ἐξομοιωθῇ κατὰ πάντα τῷ ἀνήβῳ (minor), διότι ὡς πρὸς τὴν testamentifactio ὑπάρχει πάντοτε μεγάλη διαφορά, ἂν καὶ κατ' ἀμφοτέρας τὰς ῥηθείσας διατάξεις ὑπάρχει ὁμοιότης (8).

---

(1) Ulp. XX. 13. N. 18 pr. (28, 1). qui test. fac· poss. § 4 Εἰσ. (2, 12) quibus non est permissum. Paull. 111, 4 § 12. § 6 Εἰσ. (2, 10). Ὅρ. Touill. V. 57.—Grenier, des don. 1, 104.
(2) Νεαρὰ Λέοντος 39.
(3) Carpzov jurisp. P. 111, C. VI καὶ ἄλλοι.
(4) Κώδ. Αὐστρ. Μ. 6. § 568.—Πρωσσ. Μ. 1. Τ. 1. 12 § 27—34.
(5) Νόμ. 9 § 7 de reb. cred.—N. 6 de V. O.
(6) Νόμ. 5 § 1 Π. (29, 2).
(7) L. 40· (50, 17). 40. B. (2. 3).
(8) L. 3. C. de in int. rest.

Μετὰ τὴν ἀπαγόρευσιν ἡ διαχείρησις τῆς περιουσίας τοῦ ἀσώτου μεταβαίνει εἰς τὸν κηδεμόνα. Ὅθεν οὗτος δύναται νὰ τὸν ἀντιπροσωπεύῃ, κατὰ τὸ νεώτερον δίκαιον, καὶ εἰς τὰς πράξεις τὰς παραγούσας ἐνοχὰς, δὲν δύναται ὅμως ν'ἀντικαταστήσῃ καὶ τὴν ἐλλείπουσαν testamentifactio, διότι δὲν εἶναι auctor, καὶ ἡ παντελὴς ἀπαγόρευσις τοῦ commercium ἀποκλείει τὴν ἐξουσίαν (auctoritas).

66. Ὑποχρεοῦται ἐκ τῶν ἀδικημάτων, εἰς ἃ περιπίπτει, ὡς καὶ ὁ ἄνηβος (pubertati proximus).

67. Τὰ ἀποτελέσματα ἀποφάσεως, ἀφορώσης ἀπαγόρευσιν, ἄρχονται κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, καὶ ἐὰν δὲν κατέστη εἰσέτι τελεσίδικος. 688 Πολ. Δικ.— Duranton, 3, 770.

Γ'.

Περὶ νομίμου ἀπαγορεύσεως.

68. Δυνάμει τοῦ νόμου λαμβάνει χώραν, ὅταν τὶς καταδικάζεται εἰς εἱρκτὴν ἢ εἰς πρόσκαιρα δεσμά· οὗτος καθ' ὅσον χρόνον διαρκεῖ ἡ ποινὴ εὑρίσκεται εἰς κατάστασιν νομίμου ἀπαγορεύσεως. ὅθεν, ὅταν ἦναι ἀνάγκη πρὸς διαχείρησιν τῆς περιουσίας του διορίζεται κηδεμὼν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικ. ἄρθ. 25. τοῦ Ποιν. Ν. Chauveau droit Pénal σ. 202 καὶ ἑπ.

Περὶ τῶν διατάξεων τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, αἱ ὁποῖαι καθιστῶσι πολιτικῶς νεκρὸν τὸν καταδικαζόμενον εἰς θάνατον ἢ εἰς δεσμὰ διὰ βίου, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κάμωμεν λόγον ἐνταῦθα, καθότι ὁ πολιτικὸς θάνατος δὲν ἐπιφέρει ἀπαγόρευσιν, ἀλλ' αἴρει ἐντελῶς τὴν πολιτικὴν ὕπαρξιν τοῦ ἀνθρώπου. ἄρθρ. 5 καὶ 7 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου. —Chauveau, τόμ. 1, σελ. 186, 209 καὶ ἑπ. Troplong, hypoth. § 462.

69. Ἐν περιπτώσει νομίμου ἀπαγορεύσεως, τίνι τρόπῳ διατρέφεται ἡ οἰκογένεια τοῦ καταδικασθέντος; Φαίνεται, ὅτι αὕτη ὀφείλει νὰ ἀπευθύνεται εἰς τὸν κηδεμόνα. Ὅρα Chauveau, τόμος 1, σελ. 206.

Ἐνταῦθα ὑπενθυμίζομεν καὶ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 467 καὶ ἑπ. τῆς Ποιν. Δικ.

Δ'.

Νομολογία.

70. « Ἐπειδὴ ὁ . . . . κηρυχθεὶς εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως ἀπαλλοτριώθη, κατὰ τὸ ἄρθρον 442 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου,

τῆς διοικήσεως ὅλων τῶν πραγμάτων του· ἡ δὲ ἀπαλλοτρί
αὕτη ἐπέφερε καὶ τὴν ἀνικανότητά του εἰς τὸ παρίστασθαι ἐπὶ
καστηρίου ὡς ἐνάγων ἢ ἐναγόμενος, εἰς τὴν μεταξὺ . . . .
δίκην, ἥτις δὲν δύναται, κατὰ τὸ ἄρθρον 494 τοῦ Ἐμπορικοῦ
νὰ ἐξακολουθήσῃ εἰμὴ κατὰ τῶν νομίμων διαχειριστῶν.

Ἐπειδὴ ἡ μεταβολὴ αὕτη τῆς παραστάσεως τοῦ πτωχεύσαν
ὅστις κατὰ τὴν ἰδιαιτέραν ταύτην περίπτωσιν ἐξομοιοῦται μὲ ὁ
γορευμένον, ἔφερε, κατὰ τὸ ἄρθρον 462, § 3 τῆς Πολ. Δικ.,
κοπὴν τῆς διαληφθείσης δίκης ἥτις πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ μὲ
πράκτορας ἢ συνδίκους τῆς ὁμάδος τῶν δανειστῶν του »

Ἀπόφ. 2751 τῆς 19 Νοεμβρίου 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

71. « Ἐπειδὴ ὁ Μ. ἐδιωρίσθη διὰ τῆς ἀπὸ 12 σεπτεμβ. 1
ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν ἀντιλήπτωρ τοῦ Σ.,
ὁποίου ἡ κατάστασις τῶν φρενῶν ἐθεωρήθη παρὰ τοῦ αὐτοῦ δ
στηρίου διαφορουμένη.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 665 τῆς Πολ. Δικ. προκύπτει φανε
ὅτι ὁ κατὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένην περίπτωσιν διορισθεὶς ἀντ
πτωρ δὲν ἔχει δικαίωμα εἰμὴ μόνον νὰ δίδῃ τὴν συναίνεσίν το
ὅσας δίκας μέλλει ὁ ὑπὸ τὴν ἀντίληψίν του ὢν νὰ διεξαγάγῃ
ἐνάγων ἢ ὡς ἐναγόμενος, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ τὰς κινῇ καὶ διεξαγ
αὐτὸς ἐν ὀνόματί του ἂν καὶ ὑπὸ τὴν διαληφθεῖσαν ἰδιότητα.

Ἐπειδὴ ὁ Π., ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἀπὸ 19 σεπτεμβρίου 1
ἀγωγῆς του, δὲν ἐπεριορίσθη εἰς τὸ νὰ δώσῃ ἁπλῶς τὴν συναίν
του εἰς τὸν Σ., ὡς νὰ ἦτον ἐπίτροπος ἢ κηδεμὼν αὐτοῦ· ἑπομ
ἡ ἀγωγὴ αὕτη ὡς κινηθεῖσα παρὰ προσώπου, ἔχοντος κατὰ ν
τὸ πρὸς διεξαγωγὴν τῆς δίκης δικαίωμα, εἶναι ἄκυρος, τὸ δὲ δ
στήριον τῶν Πρωτοδικῶν ἐσφαλμένως ἀπέρριψεν τὴν περὶ το
ἔνστασιν τοῦ ἐναγομένου, διότι τὸ ἀντικλητήριον πληρεξουσίου
ἀντικλήτου εἰς πένητα, δὲν δύναται νὰ βελτιώσῃ ἀγωγὴν ἄκυρ

Ἀπόφ. 2733 τῆς 29 ὀκτωβρίου 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

72. « Ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμον (Εἰσηγ. βιβλ. 1, τίτλ. 23
καὶ οἱ ἀπὸ χρονικήν τινα ἀσθένειαν πάσχοντες, καὶ ἕνεκα τα
μὴ δυνάμενοι νὰ διαχειρίζωνται τὴν περιουσίαν των, δύνανται
τοῦντες νὰ λάβωσι κηδεμόνα δι' ὅσας ὑποθέσεις ἔχουν ἀνά
αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ . . . . . . ἐνήλιξ προσβλ
ἀπὸ ἀποπληξίαν καὶ καταστὰς παράλυτος, πάσχει διαρκῶς καὶ
δύναται νὰ διαχειρισθῇ τὴν περιουσίαν του, ὡς ἀνέφερεν εἰς
παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ Εἰσαγγελέα, ζητήσας νὰ τῷ διορ

κηδεμών· επομένως ή περί τούτου αίτησις του Εισαγγελέως είναι νόμιμος . . . . διορίζει κηδεμόνα του διαρκώς πάσχοντος . . . . κτλ. »

Απόφ. 11977 της 22 μαρτίου 1845 των εν Αθήναις Πρωτοδικών.

ΑΠΑΓΩΓΗ. (Enlevement de mineurs).

Πίναξ λεκτικός.

---

§. Α'.

Εν γένει.

1. Η Ρωμαϊκή νομοθεσία προνοεί περί του αδικήματος τούτου εις τον νόμον 53 του Κώδηκος de episcop. et cleric.—Εἰς τόν μοναδικόν του Κώδηκος νόμον de raptu virg.—Καί εις την Νεαράν 143 de raptis mulieribus. Η Γαλλική νομοθεσία προνοεί περί της απαγωγής εις τα άρθρα 354 καί έπ. του Γαλλικού Κώδηκος.

2. Προκειμένου λόγου περί απαγωγής πρέπει να εξετάζη τις α') αν έλαβε χώραν αυτή η υλική της απαγωγής πράξις· β') αν σκοπούμενον αποτέλεσμα της πράξεως ταύτης ήτον ή πρός ακολασίαν ή γάμον κατανάγκασις· γ') ποία η ηλικία του απαχθέντος προσώπου· δ') αν συνέτρεξε δόλος ή βία.

3. *Υλική πράξις.* Ο πρώτος όρος του, περί ού ο λόγος, αδικήματος είναι αυτή η υλική της απαγωγής πράξις, ήτις θεωρείται εκπληρωμένη, όταν το πρόσωπον επιληφθέν απήχθη από ένα εις άλλον τόπον· et hac conductio de loco in locum debet esse ad effectum abduvendi· (julius Clarus § de raptu). Ο νόμος όμως δεν κάμνει διάκρισίν τινα περί της χρονικής διαρκείας της πράξεως, ούτε περί της αποστάσεως του τόπου, ούτε περί της ιδιότητος αυτού, ένθα διαμένει ή διατρίβει ή τυχαίως ευρέθη. Όρα την από 14 απριλίου 1842 απόφασιν του Άρ. Πάγου, καί τον Chauveau, τόμῳ 6, σελίδι 371, έκδ. Παρ.

4. *Σκοπούμενον ἀποτέλεσμα.* Ἡ ἀπαγωγὴ εἶναι κολάσιμος, ὅταν ὁ ἀπαγαγὼν σκοπὸν ἔχει νὰ μεταχειρισθῇ τὸ ἀπαγόμενον πρόσωπον εἰς ἀκολασίαν, ἢ νὰ τὸ ἀναγκάσῃ εἰς γάμον, ἢ νὰ τὸ παραδώσῃ εἰς ἄλλον πρὸς τὸ αὐτὸ τέλος. 331 Π. Ν. ὅρα τὴν ἀπὸ 20 δεκεμβρίου 1835 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρ. Πάγου.

5. *Ἡλικία.* Ἐνταῦθα πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ἡ ἡμετέρα Νομοθεσία διακρίνει δύο εἰδῶν ἀπαγωγῆς, τὴν ἑκουσίαν καὶ τὴν μὴ ἑκουσίαν.

Ὅταν ἡ ἀπαγωγὴ ἦναι βιαία, ὁ νόμος δὲν κάμνει οὐδεμίαν διάκρισιν ἡλικίας. Ὅταν ὅμως ἦναι ἑκουσία, διακρίνει ἂν τὸ ἀπαχθὲν πρόσωπον ἔχῃ ἡλικίαν κατωτέραν τῶν δώδεκα ἐτῶν ἢ ἀνωτέραν τῶν 21 ἐτῶν· ὅταν τὸ ἀπαχθὲν πρόσωπον ἔχῃ ἡλικίαν κατωτέραν τῶν δώδεκα ἐτῶν, ἡ πρᾶξις προνοεῖται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 331 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου. Ὅταν δὲ ἀφ' ἑνὸς ἡ ἀπαγωγὴ ἦναι ἑκουσία καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ ἀπαχθὲν πρόσωπον δὲν ἔχῃ ἡλικίαν ὑπὲρ τὰ εἴκοσι καὶ ἕν, ἡ πρᾶξις προνοεῖται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 332 τοῦ Ποιν. Νόμου.

Ὅταν τὸ πρόσωπον ἀπήχθη ἑκουσίως ἀπὸ τῆς ἐξουσίας ἐκείνων, εἰς οὓς ὑπόκειται, καὶ ἔχῃ ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν εἴκοσι καὶ ἑνὸς ἐτῶν, τιμωρεῖται ἡ ἀπαγωγή; Ὁ νόμος σιωπᾷ, καὶ ἡ σιωπὴ αὕτη ἐμφαίνει, ὅτι ἡ πρᾶξις δὲν ὑπόκειται εἰς καταδίωξιν. Ὁ νόμος δὲν συμπεριέλαβεν εἰς τὰς διατάξεις του πρᾶξιν, τὴν ὁποίαν ἡ ἐπαγρύπνησις τῶν γονέων, αἱ ἀρχαὶ τῆς θρησκείας καὶ ἡ συναίσθησις τοῦ καθήκοντος δύνανται νὰ προλάβωσι.

Γάλλοι τινὲς νομοδιδάσκαλοι φρονοῦσιν, ὅτι ἂν τὸ ἀπαχθὲν πρόσωπον ἦτον ἤδη ἔγγαμον, ἡ πρᾶξις μένει ἀτιμώρητος καὶ ἂν δὲν ἐσυμπλήρωσε τὸ δέκατον ἕκτον ἔτος τῆς ἡλικίας του (καθ' ἡμᾶς τὸ εἰκοστὸν πρῶτον), ἀλλὰ φρονῶ, ὅτι ἡ γνώμη των δὲν ἐφαρμόζεται παρ' ἡμῖν, ὄντος ῥητοῦ τοῦ νόμου.

Chauveau, τόμ. 6 σελ. 375.

6. *Δόλος. Βία.* Ὁ νόμος δὲν ὥρισε τί εἶναι δόλος ἢ βία· αὕτη περιλαμβάνει ὅλα τὰ μέσα, ἡ χρῆσις τῶν ὁποίων ἐπιφέρει τὴν ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλον τόπον μεταφορὰν τοῦ ἀπαγομένου προσώπου· quiconque aura detourné . . . , εἶπε Γάλλος τὶς ῥήτωρ ἐν τῇ Βουλῇ, par violence ou par fraude, et par conséquent à l'aide des menaces, de philtres, de liqueurs énivrantes, ou de tout autre moyen qui les auraient privés de l'usage de leurs volonté.—Ὁ δόλος συνίσταται εἰς ψευδεῖς ὑποσχέσεις, εἰς παγίδας, τὰς ὁποίας ὁ ἔνοχος ἵστησι κατὰ τῆς ἀπειρίας τῆς νεότητος, εἰς μηχανορραφίας ἀθεμίτους.

7. Τὸ ἄρθρον 333 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἀναφέρεται εἰς ἀμφότερα τὰ εἴδη τῆς ἀπαγωγῆς. Τοιουτοτρόπως ἐλύθη τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν (Legr. τ. 1, σελ. 48. Chauveau cod. p. σ. 385 τόμ. ἕκτος), ἀλλ' εἰς ἡμᾶς ἡ ἐπιγραφὴ τῆς διατάξεως ταύτης αἴρει πᾶσαν ἀμφιβολίαν.

8. Τὸ περὶ τοῦ κύρους ἢ ἀκυρότητος τοῦ γάμου ζήτημα εἶναι προδικαστικόν, καὶ ὑπάγεται εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια. Chauv. τόμῳ ἕκτῳ τοῦ Περὶ Ποινικοῦ Δικαίου συγγράμματος σελ 390. ὅρα ζητήματα προδικαστικά.

9. Ὅταν ὁ ἀπαγαγὼν ἐνυμφεύθη τὴν ἀπαχθεῖσαν, οἱ συνένοχοι αὐτοῦ ὠφελοῦνται ἐκ τούτου, ὥστε νὰ ὑπεκφύγωσι τὴν κατηγορίαν; La cour d'assises de la Seine ἔλυσεν ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα (journal de droit crim. 1834 σελ. 112)· ἐν γένει ἡ ποινικὴ δίκη δύναται νὰ διευθυνθῇ κατὰ τῶν συνενόχων, ὅταν ὁ αὐτουργὸς δὲν καταδιώκηται ἕνεκα προσωπικοῦ τινὸς λόγου (Chauveau τ, 2, σ. 118), ἀλλά, κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ συγγραφέως τούτου, ἡ συγγνώμη, περὶ ἧς γίνεται λόγος εἰς τὸ ἄρθρον 331 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου καθιερώθη ὑπὲρ τοῦ ἀπαγομένου προσώπου καὶ ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας του καθότι ὁ νόμος δὲν ἠθέλησε νὰ ἐκθέσῃ τὴν ὑπόληψιν ταύτης τε καὶ ἐκείνου. Ὅθεν ὁ συγγραφεὺς αὐτὸς φρονεῖ, ὅτι ὁ ἐπερχόμενος γάμος καθιστᾷ ἀπαράδεκτον τὴν κατηγορίαν. Ἡ διάταξις αὕτη εἶναι μία ἐξαίρεσις τῶν γενικῶν περὶ συνενοχῆς κανόνων, καὶ στηρίζεται εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου καὶ εἰς τὴν εἰδικὴν φύσιν τοῦ ἀδικήματος. Chauveau τόμ. 6, σελ. 390.

10. Τὸ ἄρθρον 331 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου θεωρεῖ ὡς ἀπαγωγὴν καὶ τὴν πρᾶξιν ἐκείνου, ὅστις πρὸς τὸν αὐτόθι ἀναφερόμενον σκοπὸν κατέχει τινὰ εἰς τὴν ἐξουσίαν του, ἀπείργων αὐτὸν δολίως ἢ βιαίως ἀπὸ τὸν τόπον τῆς διατριβῆς του παρὰ τὴν θέλησίν του.

Ὅταν τὶς καταμηνύσῃ τινά, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὴν προσήκουσαν ἰδιότητα, ἐπὶ ἀπαγωγῇ, ἡ Εἰσαγγελία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορήσῃ τὸν ἐγκαλούμενον δι' ἄλλην πρᾶξιν (διάτ. οἰκ. Εἰρήνης), καταδιωκομένην αὐτεπαγγέλτως; Ναί.

Νομολογία. 1 Ἐπειδὴ κατὰ τὸ 331 ἄρ. τοῦ Π. Ν. διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀπαγωγῆς ἀπαιτοῦνται 2 ὅροι: 1) ἡ ἁρπαγὴ τοῦ ἀπαγομένου προσώπου, καὶ 2) ὡς ἀποτέλεσμα αὐτῆς ἡ πρὸς ἀκολασίαν ἢ γάμον ἀνάγκασίς του· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου οἱ καταδικασθέντες, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις Πλημμελειοδικῶν, ἄφησαν τὴν . . . . ἐλευθέραν, καὶ δὲν μετεχειρίσθησαν κατ' αὐτῆς κανὲν εἶδος ἀναγκάσεως· ἑπομένως δὲν ἐξεπληρώθη εἰμὴ ὁ εἷς ἐκ τῶν

δύο εἰρημένων ὅρων, καὶ διὰ τοῦτο ἐφηρμόσθη ἐσφαλμένως τὸ ῥηθὲν 331 ἄρθρον τοῦ Π. Ν., ἀναιρεῖ κτλ.

Απόφ. λή τῆς 20 Δεκεμβρίου 1838. (Νομολ. τόμος πρῶτος, σελὶς 10).

« Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ῥητοῦ γράμματος τοῦ 331 ἄρθρου τοῦ Ποινικοῦ Νόμου φέροντος· « Ὅστις μὲ δόλον ἢ βίαν ἐπιλαμβάνεται ἄῤῥενός » τινος ἢ θήλεως ἤτοι ἄκοντος ἢ ἑκόντος μὲν, ἔχοντος ὅμως ἡλι» κίαν κατωτέραν τῶν 12 ἐτῶν καὶ ἀπάγει αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ ἐπὶ » σκοπῷ τοῦ νὰ τὸ μεταχειρισθῇ εἰς ἀκολασίαν ἢ νὰ τὸ ἀναγκάσῃ » εἰς γάμον ἢ νὰ τὸ παραδώσῃ εἰς ἄλλον, » προκύπτει ὅτι πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ ἐγκλήματος τῆς ἀπαγωγῆς δὲν ἀπαιτεῖται ἄλλο τι εἰμὴ ἡ ἐπιλαβὴ καὶ ἡ ἀπὸ τὸ μέρος ἔνθα διαμένει ἢ διατρίβει τὸ πρόσωπον καθ' οὗ πράττεται τὸ ἔγκλημα εἰς ἄλλον τόπον μεταφορὰ αὐτοῦ, χωρὶς νὰ διακρίνῃ ὁ νόμος οὔτε περὶ τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς πράξεως, οὔτε περὶ τῆς ἀποστάσεως ἢ ἰδιότητος τοῦ τόπου, ἑπομένως ὁ λόγος, ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Πλημμελειοδικῶν ἡρμήνευσε κακῶς τὸν νόμον, διότι τὸ ἀδίκημα τῆς ἀπαγωγῆς διὰ νὰ ὑπάρχῃ τετελεσμένον πρέπει ὁ ἀπάγων νὰ προλάβῃ νὰ μεταφέρῃ τὸ ἀπαγόμενον πρόσωπον εἰς τόπον ἔνθα νὰ ἔχῃ τὴν εὐκολίαν ὡς ἐκ τῶν περιστοιχούντων περιστατικῶν νὰ φέρῃ εἰς ἐκτέλεσιν τὸν σκοπόν του, καὶ ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔλαβε χώραν ἁπλῆ ἀπόπειρα, εἶναι ἀνίσχυρος·

Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις φέρει ῥητῶς, ὅτι ὁ κατηγορούμενος συλλαβὼν κατὰ τὴν θέσιν Ἀγγάθια τὴν Μ. μετήγαγεν αὐτὴν ἄκουσαν εἴκοσι στρέμματα μακρὰν τῆς θέσεως, ὅπου εὑρίσκετο μετὰ τὸν ἀδελφόν της, ἀπέλυσε δὲ πάλιν αὐτὴν χωρὶς νὰ ἐκτελέσῃ τὸν περὶ ἀκολασίας σκοπόν του, φοβηθεὶς τὰς κραυγὰς τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς καὶ τὴν καταδίωξιν τοῦ Ἀγγέλου Ἰωάννου· ἑπομένως ὁ λόγος, ὅτι προταθέντος τοῦ περιστατικοῦ, ὅτι ἑκουσίως ἀπέλυσεν ὁ κατηγορούμενος ἀλύμαντον τὴν ἀπαχθεῖσαν, καὶ ὅτι αὕτη ἑκουσίως ἔστερξεν εἰς τὴν ἀπαγωγὴν, τὸ δικαστήριον δὲ αἰτιολόγησε τὴν ἀπόῤῥιψιν τῆς προτάσεως ταύτης, εἶναι ἀνυπόστατος·

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς παραπομπῆς τοῦ βουλεύματος, τοῦ ἐγκλητηρίου ἐγγράφου καὶ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως γίνεται φανερὸν, ὅτι ὁ αἰτῶν τὴν ἀναίρεσιν κατεδικάσθη διὰ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν, διὰ τὴν ὁποίαν παρεπέμφθη καὶ ἐκατηγορήθη, δηλ. ἐπὶ ἀπαγωγῇ, ἡ δὲ προτεινομένη περὶ ταύτην μεταβολὴ, ὅτι τὴν ἀπαχθεῖσαν ἀπέλυσεν ἄνευ τῆς θελήσεώς του, χωρὶς νὰ ἐπιτύχῃ τὸν σκοπόν του, ἐνῷ τὸ βούλευμα καὶ τὸ ἐγκλητήριον φέρουν, ὅτι ἀπέλυσε πρὸ πάσης ἀνακρίσεως τὴν ἀπαχθεῖσαν ἀλύμαντον, ἀφορᾷ περιστατικὰ προκύψαντα ἐκ τῆς συζητήσεως, τὰ ὁποῖα τὸ δικαστήριον ἠδύνατο νὰ λάβῃ

ὑπ' ὄψιν· ἐκ δὲ τούτου δὲν ἠλλοιώθη παντάπασιν ἡ κατηγορουμένη πρᾶξις, ἑπομένως ὁ λόγος ὅτι μετεβλήθη ὁ χαρακτὴρ τῆς πράξεως καὶ ὁ ἀναιρεσείων ἐδικάσθη καὶ κατεδικάσθη ἐπὶ ἄλλῃ πράξει παρὰ τὴν περιεχομένην εἰς τὸ ἐγκλητήριον, εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἀπόφ. Ποιν. τοῦ Ἀρείου Πάγου 33 τῆς 16 Ἀπριλίου 1842.

ΑΠΑΙΤΗΣΙΣ. (condictio). Ὅρα ἐνοχή· συνάλλαγμα.

ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΙΣ. Ὅρα ἐπίτροπος, Χρέος, Δῆμος, Δημόσιον, Προίξ, Δωρεά· Μακέλδ. § 185.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΟΜΟΥ.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ ΤΟΜΟΝ

ΤΟΥ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΥ.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

Σελὶς 14 τέλος τοῦ § 28 πρόσθες τὰς λέξ· ὅρα ἀνταγωγὴ § 11. —Σ. 16 ς. 34 Τ. 24 γρ. Ν. 24 σ. 77, ἀντὶ διαφεύγοντες γρ. ἐνδιαφέροντες.— Σ. 54 μετὰ τὰς λέξεις ἀγωγαὶ ἐπὶ ποινικῶν. ἀντιχειμένων πρόσ .τὰς λέξ· ὅρα ἀποζημείωσις.—Σ.56 εἰς τὴν ὑποσημείωσιν πρόσθες· § 64.—Σελ. 59 εἰς τὴν λέξιν ἄδεια πρόσθες τὰς λέξεις· *δῆμος· ἔνορκος·* αὐτόθι εἰς τὴν λέξιν Ἀθῆναι, ἀντὶ ἀγωγὴ, ἀνάγνωθι ἀγορά· αὐτόθι εἰς τὴν λέξιν Ἀθώωσις πρόσθες καὶ τὴν λέξιν· ἀποζημίωσις.—Σελ. 60 εἰς τὴν λέξιν Χωροφύλακες, ἀντὶ ἄρθρ. 14 ἀνάγ. 13.—Σελ. 86 στίχ. 24, ἀντὶ τῆς λέξεων ἀποφάσεως, ἀνάγν. ἀπόφασις.—91 στίχ. 32 ἀντὶ τοῦ ἄρθρ. 7, ἀνάγν. 8.—Σελ. 96 στίχ. 11 ἀντὶ τῆς λέξεως ἀλλοδαδαπὸς, ἀνάγ. ἀλλοδαπός.—Σελ. 98 εἰς τὴν λέξιν συμφέρον 136, ἀνάγν. 146.—Σελ. 101 στ. 8 μετὰ τὴν λέξιν κανονισμὸς πρόσθες τὰς λέξεις *τὰς συγκρούσεις δικαιοδοσίας* ἄρθρ. 101 τοῦ συντάγματος.—Σ. 102 εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 14 πρόσθες τὰς λέξεις· ὅρα ἀνακοπὴ ἄρθ. 60.—Σελ. 145 ἄρθρ. 19 μετὰ τὴν λέξιν ἄρχεται πρόσθες τὴν λέξιν *ὄχι·* αὐτ. μετὰ τὴν λέξιν μαρτίου πρόσθες τὰς λέξεις· ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως,—Σελ. 149 ἐν τῷ ἄρθρῳ 195 ἀντὶ τῆς λέξεως ἑτυμηγορία ἀνάγ. ἐτυμηγορία.—Σελ. 153 ἐν τῇ ὑποσημειώσει 9, ἀντὶ τῆς λέξεως δικαίῳ, ἀνάγ. δικαίου.—Σελ. 161 στ. 8, ἀντὶ τῆς λέξεως Μεσολογκίῳ, ἀνάγ. Μεσολογγίῳ.—Σελ. 164 στ. 6, ἀντὶ βιϐ. 23, ἀνάγ. βιϐ. 32.—Αὐτ. μετὰ τὴν λέξιν Πανδ. πρόσθες· ὅρα Θέμιδ. σελ. 335.—Σελ. 174 ἄρθρον 4, ἀντὶ 664, ἀνάγ. 644.—Σελὶς 183 εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 60, πρόσθες Boncennes Τ. 1 σελὶς 192 ἄρθρον 131· ὁ Carré εἶναι ἐναντίας γνώμης.—Σελ. 188 εἰς τὸ τέλος τοῦ § 11, ἀντὶ 1835, ἀνάγ. 1845.—Σελ. 193, ἀντὶ ἀνακοπὰς, ἀνάγ. ἀνακοπῆς. — Σελ. 186 εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 37 πρόσθες τὰς λέξεις· ὅρα Revue de droit français Janvier 1844 σ. 27 καὶ Ν. 3. Π. de pig. et hyp.—Ν. 11 § 10 de exc. rei jud. (44, 2).—Σελ. 202 στ. 11, ἀντὶ Korr. ἀνάγ. Orrillard.—Σελὶς 240 ἄρθρον 8. ἀντὶ ἡ πραγματικὴ, ἀνάγ. ἡ περὶ παραγραφῆς· 36 ἀντὶ Νόμος 4, βιϐλίον 56, τίτλος 8 Ν. 4, ἀνάγ. (Νόμος. 4 Β. 10 τίτ. 22 τοῦ Κώδ. Β. βιϐ. 59 τ. 8 ν. 4).—στ. 38, ἀντὶ ζ, ἀνάγ. 9.—Σ. 254 § 36 ἀντὶ mortae γρ. morte.—Σ. 261 ἄρ. 5 μετὰ τὴν λέξιν δικαιοδοσίας πρόσθες· ,—Σελ. 264 εἰς τὸ τέλος τοῦ § 1 πρόσθες· ἀπαγόρευσις. — 267 στ. 31, ἀντὶ μὴ κοινοποιηθήσῃ,

ἀνάγ. μὴ κοινοποιηθήσει.—Σελ. 277 § 29 μετὰ τὴν λέξιν ἄλλου, διάγραψε τὴν λέξιν τοῦ Foelix.—Σελ. 284 § 5, ἀντὶ Διοκλιτιανοῦ, ἀνάγν. Διοκλητιανοῦ.—Σελ. 288 § 10, ἀντὶ τῶν λέξ. ἀπαίτησιν, γράφε ἀπάντησιν.—Σελ. 291 εἰς τὸ τέλος τοῦ § 16, ἀντὶ τῶν λέξεων, τὰ τῶν συμψηφισμῶν, ἀνάγ. τὰ πρὸς συμψηφισμόν.—Σελ. 304 § 4, ἀντὶ τὸν ἴδιον, ἀνάγ. τὸ ἴδιον.—Σελ. 350, ἀντὶ demans, ἀνάγ. demens.—Σελ. 321 ἄρ. 2, ἀντὶ 68γ, ἀνάγ. 68.—Σελ. 361 στίχ. 31, ἀντὶ τῶν λέξ. κατ' αὐτοὺς. γρ. μετ' αὐτούς.—Σελ. 367, ἀντὶ τῆς λέξεως χειραφετεῖν γράφ. ἐκποιεῖν.—Σελὶς 368 στ. 27, ἀντὶ δὲν εἶναι ἱκανὸς, οὔτε, ἀνάγ. δὲν εἶναι ἱκανὸς οὔτε.—Αὐτ. στ. 29 ἀντὶ τὸν testamentifactio, ἀνάγ. τὴν testamentifactio.—Σελ.353, ς. 33. ἀντὶ ἀνηλίκων, ἀνάγ, ἐνηλίκων.—Σ. 363, ἀντὶ διασκεδάσεως, ἀνάγ. διατροφῆς.

175,